Tingbok nr. I. A. 29 1708-1710 for Sunnhordland
Året 1708

1708: 1

Ao: 1708:
Den 23 Januarij blef holden (almindelig Waar)
ting paa dend gaard Sioe for (Halsnøe Closters)
Ting almue udj Skaanevigs Skib(rede of(uer)
werende Halsnøe Closters Forwalter ….. …...
Edle og welbr: Hr: Assessor Willum Hansen bøyde(?)
Lensmanden Johanes Soe!! (Sioe) tillige med eftter skrefne
Laugrett Claus og Lars Sættre, Johanes …., ……
Mattre, Johanes Eie, Andfind Bougstøe Hel(lie) …..,
Olle Sæbøe og Niels Eie, samt almue
fleere som sam/m/e tid tinget søgte,
Edle Hr: Assessor Hansen liuste ting og ting fred (som)
sedvanligt,

Dend opsatte Sag i mellem Sr: Peder Jensen og Johanes
Skiellevig andgaaende dend døde funden Qvinde, som fra f(orige)
ting till nu blef optagen, og møtte nu Johanes Skiel-
levigen Self, saa og Ellend Skatten, tillige med End(re)
Flacke hvis dreng har talt med Qvinden i Marken før
hun døde og taget hendes tøy, og det till bemelte q(vindes)
hiem baaren, hvilke eftter forige afsigt blef paa(dømt?)
at møde,
Endre Flacke forklarede at hans liden gietle dreng (gik?/var?)
med dend døde Qvinde, og hun gik allene, og hun (bad?)
ha/nnem/ at hand wilde bære Een Amber for hende enten til
Flacke eller Skatten og hun Vilde kom/m/e eftter, og han
bar det hiem till Flake og mente at hun straxt hafde
kom/m/et eftter, men som hand sam/m/e tid iche var hieme, saa var
det ha/nnem/ u-witterligt at sam/m/e Qvinde w(ar) …. i bøygden
førend hun dagen der eftter blef død funden, w(idere)
i den/n/e Sag viste hand iche at forklare,
Ellend Skatten møtte og forklarede at hand kom gaa(ende i/gjennem)
(Mar)ken og hand fant sam/m/e Qvinde liggende død, og k(unde)
(han)d see at hun hafde faldet ud for Een liden b…….
og hendes Staf laag hos hende med Een vante paa (han)
siuntis at hun hafde slaget sig lidet i hofvedet …... (og)
paa Foden, widere Viste hand iche at Vidne, …… …….
…. …… ……., tj hand …… …….. ……

1708: 1b

og blef da af(sagt?) ….. … Eftterdj iche bevises at det døde
Qvindfolk enten hafver woren ført af andre til hans gaard

for wanf(ør) eller Svagheds Skyld, iche heller bevises, at
hand i (nogen m)aader er aarsage til hendes død, da frj Kiendes
hand for (denne) søgning,

(Den Sag) mellem Christj Skaarpen og Sr: Peder Jensen om
(Sla)gsmaal paa dend dreng, som fra forige ting till nu
(bl)ef opsatt blef nu atter paaraabt, og møtte paa Christij
Skaarpes weigne hendes broder Sallamon Sollen, og for-
(klarede) at hende iche saadant louglig kand ofver bevises, formente
(hende) at Vere frj, Hr: Assessor Hansen efttergaf hende
(Sag)en, og begierede det maatte indføris,

Monss: Peder Jensen paa Hr: Assessor Hansens weigne hafde
(la)det stefne Mogens Skaapetvet!! (Skaarpetvet) formedelst hand uden Eyerens
(Wi)llie og widskab hafver indtaget Een Inderst wed Nafn
(Nie)ls Sallamonsen, der fore eftter Lougen at ansees og
Straffes,
Mogens Skaarpetvet møtte og svarede at hand indtog sam/m/e Mand
der skulle arbeide for ha/nnem/ eftterdj hand iche kunde faa nogen
(Ti)enere i sit brød, formente at hand der med iche har giort
(u-)rett, bad dog at ha/nnem/ den/n/e sin forseelse maatte for-
(lad)es
(Nie)ls Sallamonsen møtte ogsaa tilstede, og forklarede at
(han) har woren hos Mogens Skaarpetvet siden i Høst war
…. siden, og har tient hos ha/nnem/ paa dend maade, at hand
(for) hver dag hand arbeider skall hafve betalling og ej Videre,
(Mon)ss: Peder Jensen paa Hr: Assessor Hansens wegne
(pa)astod at eftterdj at Mogens Skaarpetvet i mod Forval-
(ter)s forlof har indtaget inderste, hand da eftter Lougen bør
(dømm)es till sin festes fortabelse,
(Mogen)s formente og paastod at hand iche der fore kand an-
(sees eftterdj) hand har indtaget ha/nnem/ som Een tiener, og der fore
(formen)te at Vere frj
afsagt,
(Da det) befindes at Mogens Skaarpetvet uden Forvalterens Viden-
de eller willie har indtaget Niels Sallamonsen som Een
……. i hans huus, og dog ej fested ha/nnem/ till …
……. at tiene, enten till heelt eller halft aars
(tieniste) …. Lougens 3 Bogs 21 Capt: 4 art: u-……..
…… …….. rt: at bøde …… ……
(Resten av sida – 2 linjer – er heilt uleseleg)

1708: 2

Monss: Peder Jensen hafde ladet stefne Olle Johansen Tunges-
wiig for slags maal paa Johanes Tielflaat der fore at
bøde eftter Lougen,
Olle Johansen Tungeswig møtte iche ej heller nogen paa
hans weigne, Lensmand Johanes S(ioe og) Lars

Holmedal widnede at hand louglig er Cit(erit) hvor
fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde,

Niels Svindland hafde ladet stefne Olle Johansen Tunges-
Vig for skieldsord paa hans qvinde der fore at lide, og eftter
Lougen undgielde, hafde og ladet stefne till widne Evind(?)
og Johanes Tøresen Wicke, som begge vare tilstede,
Men Olle Johansen Tungeswig møtte iche ej heller nogen
paa hans weigne,
Lensmanden Johanes Sioe og Andfind Bogstøe hiemlede
at hand louglig var Citerit, hvor fore ha/nnem/ paalegges
till neste ting at møde, til hvilcken tid de indstefnte Vidner
ogsaa hafver at Comparere, og skall da udj Sagen gaaes
widere hvis Rett er.

Publicerit Sr: Peder Jenssen Smidtz paa Hr: Hr:!!
Assessor Hanssens weigne hans udstede bøxsel seddel
till Johanes Jonsen som er fød paa Hr: Capit: Grens
assignerede fri gaard Fielland, paa 3 Spnd Sm: og ¾ H(ud?)
udj Halsnøe Closters gaard Hvidevold, i mod bøxsel
11 rdr hvor paa Rester 9 rdr: dat: 24 Decembr: 1707:

Monss: Peder Jensen paa Hr: Assessor Hansens weigne (ti)ll
spurte almuen paa Tinget om dennem ej witterligt (veed)
at udj dend gaard Øfre Bouge ligger øde 2 ½ Løber Smør
hvor af Halsnøe Closter er Eiende Een half Løb Sm: og ofver
bøxsel paa de øfrige 2 Løber Halsnøe Closter ej till hør(ende)
af hvilcke gaard Halsnøe Closters Forwalter oppe(bærer)
ald skatten, og dog ej nu bekom/m/et enten skatt, l(and)sky(ld)
leding eller anden Rettighed, saa som den af ingen besiddes og
bruges, Almuen svarede at de/nnem/ nock witter(lig veed)
at sam/m/e 2 ½ Løber Smør i Bouge ligger øde, af ingen bruges
eller besides, saa ingen findes som der af enten skatt eller
Ringeste Rettighed betaller, dette begierede Kgl: May: For-
walter at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven medelt

(At) Reise till Laugtinget at af(lægge) sin Laugrettes (Eed)
…. blef …… …… af Opdals ….. …….. ……

1708: 2b

..aalands Næsset og Johanes Røsseland af Qvindheret
af Skaanevigs Skibrede Adskild Adskildsen Matre
og Lars …..ager.

Rest(antze over) Rest afvigte aars Skatter bedrager sig udj
Opda(ls Skib)rede 3 rdr: 4 Mrk: 12 s af Skaanevigs Skibrede
10 rdr: ? Mrk: 9 s:

Hr: Assessor Hansen lod forbyde at ingen maatte hugge

udj Halsnøe Closters tilliggende Skoug meere end hans May:
…g de/nnem/ bevilger under straf eftter Lougen

(D)end 25 Januarj blef holden almindelig Waarting paa
Norhuus udj Fielbergs Skibrede for sam/m/e Skibredes og
(Et)nes Skibredes almue, ofverwerende Halsnøe Closters
Forwalter Self, welEdle og Welbr: Hr: Assessor Willum
Hansen, Closter Lensmanden Kaal(?) Tvett med eftter skrefne
Laugret, Niels Kaattebøe, Jon Flaatten, Peder Flaaten
Tøris Giære, Tollef Frønsdall, Goute Stangeland, Mickel
Hetland, og Johanes Hixdall, sambt almue fleere som tinget
søgte

Hr: Assessor Hansen opbød alle øde gaarder i disse
Skibreder, at hvem de/nnem/ bøxsle Vill de sig da at Ville indstille
(saa) skall de/nnem/ gaardene til bøxsles med god wilkor og
eftter billig pris, saa som Egeland i Etne 1 pd: Sm:
Gunde gier, 1 L: 12 Mrk: Sm: udj Giære 7 Løb, 1 pd: 12 Mrk: Sm:
….ttes Undlande (Udlande) ½ Løb, Fielbergs Skibrede, Dyrem 1 Løb, 1 pd: 15 Mrk:
(Smør) Axdall 1 Løb Sm: indbioe 1 Løb 1 pd: 7 Mrk: Sm: Svaland 1 L:
1 pd 3 Mrk: Nok udj Tvett 1 Løb 18 Mrk: Sm:

Publicerit Hr: Assessor Hanssens udstede bøxsel seddel
(til) Corporal Markus Ericksen paa dend gaard Colbens
(Houg) 2 Løber Sm: 1 Hud, som Anbiørn fra wiget, dat: 3de
….. 1707

(Mon)ss: Peder Jensen paa Hr: Assesor Willum Hansens Veigne
har ladet Stefne Olle Ryen formedelst hand skall hafve
brugt udj dend gaard udj Hegge i Øllen ½ Løb Sm: som laag øde
dog af ha/nnem/ brugt og Høet slaget, der fore at lide og undgielde
og at betale landskyld og skatt
(Olle Ry)en møtte vedstod at hand hafde slaget s/amm/e halfve Løb
…….. Høe …. ….. alt ……. forligt med Hr: Assessor (Hansen)
…… ……. …….. 8 rdr t(il før)st ko/mm/ende ……

1708: 3

Høst alt sam/m/en skall vere betalt, hvor paa de Ragte hin anden deres hender, og begierede
Hr: Assessor at det i protocolen maatte indføres som ej kunde negtes,

Hr: Assesor Hansen hafde ladet stefne Eet Qvindfolk ved Nafn Pirnele Johans datter Hisdal
(Hixdal) for begangen Leiermaal med Soldaten Aamund Halfvorsen der fore at lide eftter
Lougen
paa Pigens weigne møtte hendes Fader Johanes Hixdall som Vedstod hendes gierning og
bad om forladelse, sagde at hun er besaavet af Soldatten Aamund Halfvorsen som er af Rye
Fylcke Fogderie, Men sam/m/e Soldat iche war til stede,

Hr: Assessor Hanssen paastod at hun Self bør møde, saa Velsom og Soldatten Aamund Halfvorsen til at tilstaae sin gierning, saa som Mand iche weed om hand till foren Leiermaal begaaet hafver, forklarede og at saadant bør beviises.

Johanes Hixdall sagde for Retten at hand ville svare till sin datters bøder naar de skall betallis, men dog formodede at medhandles {Lef} Lemfeldig.

afsagt

Eftter dj iche kand vides om Soldatten Aamund Halvorsen er Rette Fader till det barn som Pirnele Johans datter Hixdall har auflet og fød, iche heller wides, om at sam/m/e Soldat Leiermaal till foren har begaaet eller [ej]? saa beroer Sagen till neste holdende ting, till hvilcken tid det besaafvede Qvindfolk Pirnele Johans d: og Soldatten Aamund Halfvorsen i Egne Personer selb b(esørger?) møde till widere Examen og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Hr: Assessor Hansen hafde ladet stefne Sirj Ifvers da(tter) Hambre for begangen Leiermaal med Een Egte Mand Sold(at) Samson Lien, der fore at straffes eftter Lougen, saa som hun nu 2de gange har weret besvangret af sam/m/e Ege!! (Egte) Mand paastod der fore at hun bør ansees eftter Lougen,

Torbiørn Hambre møtte paa bemelte Sirj Ifvers datters weigne, som er hendes!! (hands) Stifdatter, bad om naade og veds(tod) hendes gierning, sagde at Soldatten er Rømbt, s(aa som dette) er hans tredie gang hand de(nne) gierning …… ……

1708: 3b

Assessor Hanssen paastod Dom till hendes bøders betalling,

afsagt.

Sirj Ifvers datter bør inden 15ten dage betalle sine Leiermaals bøder till Halsnøe Closters Forwalter som ere 12 (Lod) Sølf, under adfer eftter Lougen,

Hr: Assessor Hansen tilspurte Almuen paa Tinget om de/nnem/ ej witterligt er, at eftter skrefvne Jorder Halsnøe Closter till hørende nest afvigte aar laag øde, og af ingen blef brugt eller besidet, saa der af ingen Skatt, Landskyld Leeding eller anden Rettighed blev betalt, Gaardernes nafne ere disse, Egeland, 1 Løb Sm: Gundegier 1 L: 12 Mrk: Sm: udj Giære 7 Løber 1 pd: 12 Mrk: Sm: Dyrem 1 L: 1 pd: 15 Mrk: Sm: Axdall 1 Løb Sm: Almuen der til svarede at Dennem well witterligt er at sam/m/e Jorder nest afvigte aar 1707: laag øde, af ingen blef brugt eller besidet, saa ingen fantes, som enten skatter, Leeding eller Rettighed der af betalte, dette begierede Hr: Assessor at maatte {betalles} indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis, i lige maade tilspurte hand de/nnem/ om iche ogsaa udj ind Biue ligger øde 1 Løb 1 pd: 7 Mrk: saa velsom udj Svaland 1 Løb 1 pd: 3 Mrk: Almuen svarede at det de/nnem/ ogsaa vitterligt er at sam/m/e Jorde parter saa vel som de andre ligger øde

(E)llers blef Hr: Assessor Willum Hansen med dend tilstede werende almue forEenit, at de alle sam/m/en Een hver for sig wille gifve bemelte Hr: Assessor i steden for Fløting Een half Rixdaller, hvor i mod de alle sam/m/en skulle vere frj for ald fløting, undtagende paa Tingene (s)om det af fornødenhed udj sære tilfelde kunde giøris fornøden, dette begierede baade Forwalteren saa vel som bønderne at maatte indføris,

Tollef LøfverEide og Anders Fossel, sambt Tøris Ols: Haugen og Iver Hegge, blef udnefnt at Reise till Laugtinget at aflegge deris Laugrettes Eed

1708: 4

Dend 27: Januarij blef holden almindelig Waarting paa Spidsøen for Fiære, Føyens og Waags Skibredes Halsnøe Closters almue, ofverwerende Halsnøe Closters Forwalter WelEdle Hr: Assessor Hansen, Closter Lensmanden Sæbiørn Bielland og Peder Haafversholm med eftterskrefne Laugrett, Bertel Johansen Nordhuglen, Wellum Hucknes, Gunder Graaf, Halfvor Dahle, Peder Graaf, Knud Tvett, Lars Øcheland og Lars Hansen MøckleVold, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Hr: Assessor Hansen satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit Monss: Peder Jensen Smidt paa Welbr: Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Colben Halfvorsen paa 1 Løb Sm: og 1 Hud i Hage Halsnøe Closter til hørende, i mod bøxsel 20 rdr: dat: 18 Januarij 1707.

Monss: Peder Jensen paa Hr: Assessor Hansens weigne opbød eftterskrefne Jorder til bøxsel, for hvem dennem bøxsle vill, de da sig der om paa Closteret wille indstille, saa skall de/nnem/ gaarderne paa gode wilkor til bøxsles, gaardernes Nafne ere disse Fiære Skibrede Øfre Braattetvet 1 L: 1 pd: 18 Mrk: Apeland 1 pd: 12 Mrk: Føyens Skibrede, Grindem officer gaard 3 Løber Sm: Wespestad 2 pd: 12 Mrk: Sm: Urong 1 L: 1 pd: 12 Mrk: Sm: Lurham/m/er 1 L: Sm: i Mælland 1 L: 9 Mrk: Sm: Hofland 1 Løb og 9 Mrk: Sm: Waags Skibrede udj Lande officer gaard 2 pd: 6 Mrk: Sm: Skomsnæs 1 L: 18 Mrk: Sm: og Totteland 1 pd: 12 Mrk: Sm:

Hr: Assessor Hansen tilspurte almuen paa tinget om de/nnem/ ej witterligt er, at eftterskrefne gaarder nest afvigte aar laag øde, og af ingen blef brugt eller besidet saa der af ingen skatter till hans May: blef betalt ej heller Landskyld, Leding eller anden Rettighed till Halsnøe Closters Forwalter

1708: 4b

Almuen der till svarede at Jordene som ligger øde og l…. …..de forige aar ere desse I Fiære Skibrede Øfre Braattetvet 1 Løb 1 pd: 18 Mrk: Apeland 1 pd: 12 Mrk: udj Føyens Skibrede, Grindem 3 Løber Sm: Wespestad 2 pd: 12 Mrk: Sm: Urong 1 Løb 1 pd: 12 Mrk: Sm: Lurham/m/er 1 Løb Sm: Melland 1 Løb 9 Mrk: Sm: af Waags Skibrede Lande 2 pd: 6 Mrk: Sm: Skomnes 1 Løb 18 Mrk: Sm: og udj Toftteland 1 pd: 12 Mrk: Sm: desse gaarder er ej af nogen blefven brugt eller besidet saa nest afwigte aar ingen Skatt, Landskyld, Leeding eller anden Rettighed till Halsnøe Closters Forwalter blef betalt. Dette begierede Hr: Assessor Hanssen at maatte indføres og ha/nnem/ af Retten beskrefven medeelis, som Vi ej wiste at kunde benegte,

Hr: Assessor Hansen blef forEenet med dend tilstede werende almue, af desse 3de Skibreder at de i stede for Fløtting aarlig skall betalle Een hver for sig 3 Mrk: danske hvor i mod de ganske skall vere frj for alle Fløttninger undtagende Ting fløttninger, og om i nøds fald paa Een kort wej giortes fornøden fløtting, da skall de og sam/m/e giøre uden nogen widere betalling, dette begierede Hr: Assessor at maatte indføres,

eftterskrefne blef udnefnt at Reise till Laugtinget at aflegge sin Laugrettes Eed saa som af Fiære Skibrede Peder Apeland, og Endre Østvig, af Føyens Skibrede Knud Hage og Colben ib: af Waags Skibrede Jacob Skomnes.

(Ne)st afvigte 23 Januarij paa Sioe da Tinget med (O)pdals og Skonevigs Skibredes Almue holtes blef Almuen af Opdal af Peder Jensen tilspurt om iche desse Jorder laag øde nest afvigte aar saa som udj Røsseland 2 pd: 18 Mrk: Sm: Øfre Waage 1 L: 2 pd: 12 Mrk: Sm: Mit Waage officer gaard 1 ½ Løb Sm: hvor af ingen (Landskyld) eller Rettigheder er blefven betalt, Almuen (der til svarede at) det nock er sandferdigt at sam/m/e Jorde

1708: 5

parter nest afvigte aar laag øde af ingen blef brugt eller besidet, saa ingen findes som der af (enten) Skatter, Leeding, Landskyld eller anden Rettighed (kand till Halsnøe) Closters Forwalter betalle, hvilcket (Hr: Peder Jensen) begierede at maatte indføris,

Dend 30 Januarij blef holden almindelig Waarting paa Bielland for Føyens og Fiære Skibredes almue, ofver werende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmende Tollef Hougland og Næll Løning, med eftterskrefne Laugrett, Olle Olsen Norhuglen, Anders Larsen ib: Neel Hysingstad i Axsell Esbelands sted, Hans Solhaug, Størck Hougeland, Morten Lunds Mands Werck, Erick ib: og Sæbiørn Øckland, sambt almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit hans Kongl: May: Aller Naadigste udgifne placat om Høyeste Rett at skall holdes først kommende dend 7 Martj, sam/m/e placat dat: 24 octobr: 1707:

Publicerit dend satte Capitels Taxt for afvigte aar 1707: dat: 21 Novembr: 1707:

Publicerit Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mand de Tønsbergs udgifne Placat, at ingen af almuen maa understaa sig at føre nogen trælast till det Skibe …(?) paa toldsteden lodder (ladder), før end skipperen sig for Tolder(en) har angifvet, ej heller udlosse!! (udlose) noget skib før de deris T(old) seddel har bekom/m/et under til børlig straf, dat: 7. Novembr: Ao: 1707.

Publicerit Peter Piils udgifne skiøde till hans broder Hendrich Piil paa Een ha/nnem/ tilhørende grund med paastaaende huuse Folgerøen kaldet, som han sig af Catrine Sl: Docter Brantz till forhandlet haf(de) eftter sa/m/m/e skiødes formeld dat: 12: octobr: 1703: sambt der til beliggende gaard Fladnæs, (der?) til (ham den?)

1708: 5b

12 Januarij 1699 af Mad: Margrete Sl: Hr: Tyges Brockes er ofver draget, og det i mod penge 280 rdr: dat: 5 Junij 1706.

Publicerit Mag: Niels Smeds Legtor udj Bergen hans udstede bøxsel seddel till Lensmanden Næl Torstensen Hysingstad paa 4de part i bemelte gaard skylder aarlig udj Landskyld 1 Løb Sm: ¾ H: dat: 9 Decembr: Ao: 1707.

Mosses Hansen af Brandesund hafde ladet stefne Mogens Aamundsen Grønaas for 12 Rdr Capital foruden Renter hand ha/nnem/ skyldig er, og der paa udlefverede sin obligation og forpantning dat: 24 9br: 1707: paastod den till betalling,

Mogens Grønaases Qvinde Dorete Piil møtte paa sin Mands weigne og wedstod gielden, saa og iche at hafve betalt Ringeste Rente, bad om Delation saa vilde hun alting Clarere, widere wiste hun iche til Sagen at svare, uden allene formente at Mosses Hansen kand blifve ved sit pant

Mosses Hansen paastod den [betalt]? baade paa Capital, Rente og omkostning,

afsagt.

Eftterdj her fremlegges Mogens Aamundsen Grønaasis pure obligation og forpantnings bref till Mosses Hansen udgifven lydende paa Capital 12 rdr dat: 24 9br: 1707: og Mogens Grønaas iche beviser noget (der) paa at vere betalt, saa bør hand og sam/m/e obligations Summa 12 rdr med sin forfalden Rente som fra dend 24 Septembr: 1704: eftter obligationens formeld bør svares som till den/n/e tid sig bedrager till 2 rdr 8 s: at betalle sambt udj foraarsagede omkostning 1 rdr 2 Mrk: alt inden 15ten dage under Execution eftter Lougens Maade,

(Den)d Sag i mellem Maren Tvette og Sare Tyse som fra forige (Ting til nu) blef opsatt, og møtte paa Maren Tvetes

1708: 6

Weigne Hr: Borgr: (Borgemester) Falck Larsen som indleverede Maren Tvetes Supliche till høyEdle Hr: Biscop Doct: Niels Randulf med dend der paa teignede Ressolution dat: 23 Febr: 1707: hvor udj Biscopen tilsteder Maren Tvette PresteEnke at nyde de bøder hos bemelte Sare Tyse, saa som hun er besaaven af Een Soldat Tøris Andersen paa Prestegaarden Tyse, Paastod der fore Dom till de Resterende 5 rdr: bøders betalling,

Sare Tyse møtte wedstod sin forseelse, sagde iche meere at hafve betalt end 1 rdr: sagde lidet at Vere Eiende till sine bøders betalling,

Borgr: Falck Larsen paa Maren Tvetes weigne paastod Dom till de Resterende bøders betalling

afsagt

Eftterdj Sare Jons datter Tyse Self tilstaar hendes forseelse, og der hos bekiender ej meere paa sin Leiermaals bøder at hafve betalt end 1 rdr: saa der eftter slig beskaffenhed Rester 5 rdr: og Maren Tvette lader fremlegge hans welEdle høyærwerdighed Biscopens bevilling og tilladelse at hun sam/m/e bøder skall og maa nyde, saa bør og Qvindfolcket Sare Jons datter de Resterende 5 rdr till Maren Tvette inden 15ten dage at betalle under Nam og wurdering i hendes Midler hvor de ere at finde,

Hr: Borgr: Falck Larsen hafde ladet stefne Tolderen Sr: Anders Tønder for 200 rdr: penge hand eftter obligation skyldig er, tillige med forfalden Rente fra nest afvigte April, med paastand hand den bør betalle,

Anders Tønder blef paaRaabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden Næll Hysingstad og Niels ib: med Eed og opRagte fingre eftter Lougen hiemlede at de Tolderen Tønder Lougligen till dette ting h(afde) indstevnt, og svarede hand de/nnem/ at hand sam/m/e ……

1708: 6b

med ald gode skulle betalle,

Borgr: Falck Larsen paastod at hand maa blifve tildømbt sam/m/e penge at betalle
afsagt
Eftterdj Tolderen Sr: Anders Tønder befindes eftter Stefnevidnernes Eedlige forklaring louglig at Vere Stefnt og dog ej enten møder eller wed andre lader svare till Sagen, {saa} \da/ eftter Lougens biudende gifves ha/nnem/ Lougdaug till neste Ting, paa hvilcken tid Sr: Tønder paalegges at møde, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Hr: Borgr: Falck Larsen hafde ladet stefne David Huusmand paa Leervigen formedelst hand nest for Jul skall hafve hugget udj hans Skoug Een deel faufner weed, der fore at lide eftter Lougen,
David Huus Mand møtte iche, blef berettet at vere Reist till Compagnie Munstring paa Closter øen, og der fore iche møder,
Lensmanden hiemlede at hand louglig war Citerit, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde,

Dend Sag i mellem David Leervig og Johanes Høyland om det slagsmaal som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu iche David Self, ej heller nogen paa hans Veigne, hvor fore med Sagen beroer till widere stefnemaal,

Karen Sl: Ifver Knudsens hafver ladet stefne Axsel Aadland for at hand skall hafve taget Een Qvige fra hende, men ingen møtte paa Karens weigne, hvor fore Sagen beroer till widere stefnemaal,

Hans Torsen hafver atter ladet stefne Hr: Jonas Olsen Haus for dend Jegt som skall Vere forderfvet og bort kom/m/en, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu Hans Torsen atter og Eskede Sagen i Rette, saa møtte de før indstefnte widner Lars Aalmaas og Halfvor (Older)Eide, og paastod Hans Torsen at hans widner

1708: 7

maatte forhøris og til Eeds tages, og Sagen ej lenger at opholde,
Willum Skoemager paa Hr: Jonases weigne begierede opsettelse i Sagen till neste ting, eftterdj at hand eftter ordre maatte Reise till Bergen till Bispindens begrafvelse, og før hand hiem kom war tiden for kort til at stefne de widner hand i den/n/e Sag agter at føre
Hans Torsen paastod at hans widner maatte forhøris og at Hr: Jonas bør svare til Sagen uden nogen widere opsettelse eller undskyldning.
Lars Aalmaas eftter aflade Eed widnede at hand for nogle aars tid siden wed iche hvor mange aar, enten det er 8: 7: 6: 5 eller 4re aar siden ved han iche, tj hand iche hafver gifvet agt der eftter, da war hand tillige med Samuel Ziggerwaag i Mosterhafn og fortenede dend omtvistede Jegt, da war Jegten god og snart saa god som Nye men hvorledes Jegten siden er medfaren eller hvorledis hun nu er wed hand ingen forklaring om Jegtens Redskab weed hand slet indted at talle om tj dend saag hand indted,
Halfvor OlderEide eftter giorte Eed widnede at hand for omtrent 5 aars tid siden arbeide paa Jegten paa dend gaard Hilde, og slog nogen Søm udj dend da si(untes) Jegten at Vere tem/m/elig god, men hun var noget Søm Runden og noget ormstungen, widere wiste hand iche i den/n/e Sag at vidne, ej heller saag hand noget af Redskabet, ellers stack hand udj Eet bord det siuntes at Vere god weed udj, saa og naar baarede ind udj weeden for søm/m/en da siuntis weeden hvid, men iche enten saag eller kierte sig widere om Jegtens dytighed!! (dygtighed),

Hans Torsen forklarede at Hr: Jonas nu har haftt Jegten i 4re aar, og (for)modede der fore at hand bør ha/nnem/ Jegten betalle

1708: 7b

Afsagt.

Eftterdj at Hr: Jonas Olsen Hous endnu undskylder sig ej at kan møde formedelst louglig forfald, saa gifves ha/nnem/ Endnu Eengang Dilation till neste ting, hv(or) hand da paalegges endelig till den/n/e Sag at svare, saa frembt ieg da iche eftter Lougens bydende skall blifve foraarsaget {at} eftter frem kom/m/e beVisligheder at døm/m/e udj Sagen som forsvarligt kand eragtes,

Torben Syndfør og Frantz Sveen begge af Fiere Skibrede blef befallet at Reise till Loug tinget at aflægge sin LougrettesEed,

Dend Sag i mellem Hans Aarevig og Lars Knudsen som fra forige ting till nu blef optagen og møtte nu Hans Aarevig Self, og paa Lars Knudsens weigne hans Qvinde Synneve Lars datter, og sagde de begge indted widere at hafve i Retten at indgifve, men Refererede sig begge till deris indgifne Reigninger, og mente Synneve Lars datter at blifve frj for Hans Aarvigs søgning, og ej saa meget kand betalle,

Hans Aarrevig der i mod paastod Dom baade paa sit Kraf som hand mente at Vere Ret saa og paa omkostning

Afsagt.

Eftter begge parters indgifne Reigninger fornehmer ieg at Gielden som Hans Aarevig af Lars Knudsen krefver er saaledes; Lars Knudsens meddeelte Landskyld bog som af bonden Self i Rettelegges, fornehmes at naar som Rettelig Reignes gaarden Møcklebustes Rette Landskyld eftter Lougen, saa Rester Lars Knudsen som han burde betalle fra det aar 1696: og til 1704: till sam/m/en udj alt 9 rdr 3 Mrk: 8 s: sambt Første bøxsell 5 rdr 4 s: …….. ? rdr 3 Mrk: 12 s: hvor i mod Lars Knudsen indted

1708: 8

fremlegge sam/m/e Kraf at hafve betalt, (U)den allene siger at hafve Reparerit gaardens til(hørende) Huuse, Men der om ej fremvist Ringeste besig(telses Forretning) da hand tiltrede eller fra fløttede Jorden (saa da kan)d ha/nnem/ ej noget der fore i sin gield af kortes, (men der) eftter er Lars Knudsen kom/m/en at boe paa Hans Aarvigs anden gaard Wiig kaldet som skylder aarlig udj Landskyld 4 pd: Sm: og 1 H: dog dend iche bøxslet men allene 2de aar brugt for skatt og Landskyld, der om wedstaar bunden Self ej nogen Rettighed med penge i sam/m/e 2de aar at hafve betalt og beløber sig begge de aars Rettigheder till sam/m/en 8 rdr: Saa befindes at Lars Knudsen paa sam/m/e gaard udj andre maader eftter begge parters indgifvne Reigninger, som de begge i adskillige maader modsiger nu udj Een nu udj {Een} anden post, Mens Hans Aarevig dog Self tilstaar at Lars Knudsen i medens hand var paa Wiig har betalt paa sin gield, Een deel med Creaturer at Føde, Endeel og taget smaae Creaturer i betalling, saa som gieder, Souer, wærer og Eet Haars, saa at Landskylden paa Wig ej alle(ne) til fyldest war betalt, men end meere, hvilcket bør kortis paa forige indførte Landskyld som Rester af Møcklebust og bedrager dend Summa som paa Wig betalt er 14 rdr: 1 Mrk: blifver saa til Endelig Rest som Lars Knudsen till kom/m/er at betale penge 8 rdr 2 Mrk: 12 s: hvilcke penge hand tillige med omkostning 4 Mrk: danske inden 15ten dage bør betalle under Nam og wurdering i sin boe

Arne Degernes og Heine Rom/m/etvet blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

1708: 8b

Dend 1ste Februarj blef holden almindelig Waarting paa Killisw(igen for) Fielbergs og Etne Skibredes almue, ofver werende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lens(mendene) Lars Killisvig og Zacarias Silde med eftterskrefne (Laugrette), Torbiørn Hougen, Anbiørn ib: Knud Wieland, Ingemon Dueland, Anders Giærvig, Niels Wieland, Erick Espeland og Lars Killisvig, sambt almue fleere som tinget søgte
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publicerit de Kongl: brefve sambt andre ordre og placater som for hen findes indført,

Publicerit Tollef Beretzen (Berentzen) Frønsdals udgifne Skiøde till Størker Gundersen Lunde, paa ½ Løb Sm: 1 ½ Mrk: Sm: med bøxsell i hans paaboende Jord bemelte Lunde, saa og 4 ½ Mrk: Smør uden bøxsel i Kaatte øde, i mod penge 30 rdr: dat: 1ste Febr: 1708:

Publicerit Tollef Tøresen Hougland Lensmand udj Fiære Syneve Sl: Aanun Ram/m/es og Aslack Aanunsen ib: deris udgifne skiøde till {Jo} Tollef Jonsen Ramsviig paa 1 ½ Løber Smør og 1 waag Koren med bøxsel i dend gaard Ram/m/e i Etne skibrede beliggende, dat: 1ste Febr: 1708.

Olle Lindaas som formynder for Niels Ifversen Strømøens børns weigne hafde ladet stefne Ifver Skieldal af Etne for 2 rdr: 3 Mrk: hand de/nnem/ skyldig er, det at betale, saa og Johanes Willumsen Silde for 3 Mrk: danske, hand i lige maade sam/m/e børn skyldig er, sambt Stephen Ram/m/e for 3 Mrk penge og saaledes paa sam/m/e maade skyldig er, og paastod Tollef Hugland paa Olle Lindaases weigne at de sam/m/e bør gielden betalle,
bemelte indstefnte møtte iche ej heller nogen paa deris Vegne Lensmanden Zacarias Silde og Gulick Skaffer begge eftter Lougen hiemlede at de alle 3 louglig er Citerit, hvor fore de/nnem/ paalegges til neste ting at møde, og skall da gaaes hvis Rett er

Dend opsatte Sag i mellem opsiderne paa Weastad og (Mi)ckell Qvam/m/e angaaende dend Stem som wed wandes

1708: 9

høyde forhindrer de/nnem/ paa deris Mark baade wed Bye Rede(?) (vei) og udslaatte, hvilcke Sag fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu parterne paa Al… ……. ….
Mickell Qvam/m/e forklarede at stem(/m/en ej for)hindrer deris Mark, og har stem/m/en staaet som (dend nu) staar udj 10 aars tid, formente at eftter!! (eftterdj?) grunden ha/nnem/ Self tilhører hand da maae stem/m/e eftter sit gode tøcke helst eftterdj at der skall befindes naar det blifver siunet at Weastads opsidere der af ej tager nogen skade,
Mogens Weastad paa Egne og sine Naboers weigne her i mod sagde at wandet har giort de/nnem/ skade, og naar Regn weir indfalder løber wandet de/nnem/ til stor hinder ofver Marken, hafde ellers ingen widner der om indstefnt, men sagde at kunde skaffe mange widner om fornøden giøres,

Afsagt,

Eftterdj at Weeastads opsidere Klager ofver dend Qvernestem som Mickel Qvam/m/e har opsett, hvilcke de siger foraarsager at wandet ofven fore giør dennem skade, saa Vell paa deris Bye wej, som paa deris udslaatte, Mickel Qvam/m/e der i mod siger at sam/m/e Stem/m/e, ej allene er opsatt paa hans Egen grund, men end og forklarer at wandet de/nnem/ iche for sam/m/e Stæmbs opbyggelses skyld hindrer, saa hen Vises Sagen till Aasteden, at alting der louglig kand besigtiges, og skall da om dend tvistighed kiendes hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Mogens Weastad og Mickell Qvam/m/e angaaende dend Koe som blef Jaget af Mickel Qvam/m/es hund, hvor ofver Koen skiød Kalfven, og var lenge Svag, hvilcke Sag ogsaa fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu begge parter till Sagen at svare,
Mogens Weastad hafde stefnt till widne her om Tosten og Askild Weastad, sambt Olle ib:
Mogens Weastad blef med Mickel Qvam/m/e forEenit at {hand} Mickel Qvam/m/e skulle gifve Mogens for sin skade 2 Mrk danske og der med skulle de vere wen/n/er, hvor paa de gafve hver andre deris hender.

1708: 9b

Dend 4de Febr: blef holden almindelig Waarting paa Hiel(mervig) for Skaanevigs Skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmand Tieran Løfvig, med eftterskrefne Laugrett, Johanes Dalle, Askild Wiig, Halfvor Lien, Halfvor Sunde, Tieran ib:, Niels Svindland, Lars Dallen og Tieran Løfvig, sambt Almue fleere som tinget søgte.
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedVanligt,

Publicerit de Kongl: Brefve og Forordninger som for hen findes indført,

Publicerit Oberst Lieut: Montagne Lillienschiolds udgifne obligation og Forpantning till Raadstuskrifveren i Bergen Sr: Tomas Christensen lydende paa Capital 400 rdr. Danske Croner, som i lige Mynt skall betalles for hvis {..p} Summa obr: Lieut: till Raadstue skrifveren pantsetter til forsickring hans paaboende gaard Handeland skylder aarlig Landskyld med bøxsel 4 Løber Sm: sambt de paa sam/m/e gaard bestaaende Sauger, bygninger og werker, saa Vell som dend der hos liggende gaard Eridsland skylder aarlig Landskyld 3 Løber Sm: 1 ½ Hud, hvor af Raadstueskrifveren eller dend som den/n/e obligation i hende hafver skall hafve Magt at udsøge dend fulde Summa skadesløs, saa frembt hand iche Eet aar her eftter nemlig eftter obligationens dato sig med betallingen indfinder dat: 15 Novembr: 1706:

Dend opsatte Sag i mellem Fogden og Rasmus Løfvig om det slagsmaal paa Lecknes, som fra forige ting till nu blef opsatt, saa war og nu Citerit Olle Lecknes som i lige maade skall hafve slaget Rasmus Løfvig, item og dend Soldat Tore Jonsen som fra forige ting till nu ogsaa er opsatt, saa war og stefnt till widne Sergianten Peder LillienSchiold og Peder Hielmervig,
Peder Hielmervig møtte men Lillienschiold møtte iche blef berettet at hand nu staar paa Halsnøe øyen paa Munstringen, iche heller møtte Soldaten Tore Jonsen, eftter som hand og staar paa sin Munstring paa øen,
Olle Lecknes møtte negtede ganske at hafve slaget Rasmus Løfvig

1708: 10

Peder Hielmervig wed Eed widnede at hand nest leden Som/m/er tillige med fleere war udj Eet brølup i Haf(nen paa) Lecknes, og hand stod i gaarden hos Lillienschiold (og Rasmus) Løfvig og tallede med hin anden, og som de saa stod kom Soldaten Tore Jonsen med Een træ kande øll og slog Rasmus Løfvig Med dend i hofvedet saa ølet fløy ofver dem alle, og der eftter kom de 2de i slagsmaal sam/m/en der eftter kom Olle Lecknes og Vilde styre til gode, og wilde hafve sin Stef Søn Tore Jonsen Soldat der fra men saag iche at hand slog nogen, tj der paa kom straxst mange Qvindfolck og andre som Olle wilde styre til gode saa hvercken hand eller andre kunde see hvad der passerede tj de alle ware udj Een allarm og Røre, Jon Næs som stod spillende paa Een Fioll, hand kaste straxst sin Fiol fra sig, og da slagsmaalet først begynte tref Rasmus Løfvig i haaret, enten hand wilde hielpe soldatten Jon!! (Tore?) Jonsen eller hand wilde afstyre wiste hand iche, videre her om wiste hand iche at widne,
Lensmanden hiemlede at Peder Lillienschiold saa Vell som Tore Jonsen louglig er Citerit,

Afsagt,

Det Eene winde!! (widne) Monss: Peder Lillienschiold paalegges till neste ting at møde, sin Sandhed i den/n/e Sag at Vidne, til hvilcken tid Soldaten Tore Jonsen ogsaa bør møde till Sagen at svare, og skall da gaaes hvis Rett er

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Olle Andersen i Hafnen paa Lecknes for at vere kom/m/en for tillig med sin Qvinde Britte Ellings datter, som nest leden Høst Alle Hellengs tid kom i barselseng, og paastod Fogden at hand bør bøde sine Egte bøder, saa got sam/m/e bøder (til) kom/m/e forpakningen!! (forpaktningen) nestleden aar
Olle Andersen i Hafnen møtte veedstod sin forseelse (og) sagde at hans Qvinde kom for tillig, og føde sit b(arn)

1708: 10b

nest leden Høst alle Helgens tid, sagde indted till bøder at V(ere eiende)
Fogden paastod Dom till bødernes betalling, saa som hand (af sig Se)lf ej enten kand eller wil negte.

Afsagt

Olle Andersen bør inden 15ten dage her nest eftter at betalle sin Egte bøder eftter lougen 3 rdr: 2 Mrk: 4 s: hvilcke bøder hen hører till nest afvigte aars Sigt og Sage falds forpagtning, og det under adfær eftter Lougen,

Dend opsatte [Sag], i mellem Hr: Ellias Elliesen og Erick Næs om dend Sag som nest leden Som/m/er og Høst war stefnt om det ofver fald Erick Næs beskyldede Presten fore, at hand giort ha/nnem/ i sit huus, og møtte nu paa Sogne Prestens weigne Ifver Ebne, og Erick Næs Self i Egen Person saa møtte {og} \iche/ det Eene widne Torkild Torkildsen Endnu men Erick Næs sagde at hafve stefnt sam/m/e widne, men iche hafde nogen Stefne widne med sig, saa hand iche kunde bevise at hand war stefnt begierede endnu opsettelse i Sagen till neste ting,
Ifver Ebne paastod at med Sagen nu maatte kom/m/e till Ende og Sagen ej for Erick Nesses ophold lenger hensettes,
Erick Næs begierede Dilation, sagde at hafve stefnt det Eene widne, men iche kand wide af hvad aarsage hand udeblifver sagde at hafve stefnt ha/nnem/ med sin dreng og Gunder Kalvigen

afsagt,

Eftterdj Erick Næs først Self hafver Reist denne Sag i mod Sogne Presten Hr: Ellias Eliesen, nest afvigte Som/m/er ting, og da frem førte det Eene widne Mickell Pedersen, som da aflagde sin Eedelig forklaring om {sam/m/e} dend handel mellem Erick Næs og Hr: Ellias, siden till

Høste tinget Contra Citerede Hr: Elias, Erick Næs, (sin) beskyldning at bevise, hvor da Erick Næs iche møtte (ej) heller det nu udeblifvende widne Torkild Torkildsen atter har Hr: Elias Stefnt sam/m/e Sag till

1708: 11

Endelig paa Kiendelse, i tanke og mening at Erick Næs før!! (for) bemelte beskyldning \bør/ at bevise, Men Erick Næs nu undskylder sig og fore gifver at det Eene bemelte widne Torkild Torkildsen er af ha/nnem/ stefnt og ej møder, Men dog kand Erick Næs iche bevise at hand dette widne stefnt hafver, hvor fore ha/nnem/ iche heller af Retten kand paalegges at møde, under dend brøde Lougen siger, Erick Næs ogsaa begierer opsettelse i den/n/e Sag widnet at indstefne, da paa det at Erick Næs iche skall hafve aarsage at klage ofver Rettens ofver Iilelse, saa bevilges hannem endnu tid till første ting, sin giorte beskyldning ofver Sogne Presten at bevise, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Mickel Pedersen tilholdende paa Aasen hafde ladet stefne Erick Næs formedelst hand nest leden Som/m/er ting beskyldede ha/nnem/ for Retten at hand widnede u-sandferdigt, hvilcke hans widnesbyrd hand aflagde i mellem Sogne Presten Hr: Ellias og Erick Næs om dend Sag nu war indstefnt, paastod at Erick Næs bør bevise at hand widnet u-sandt eller og der fore lide og undgjelde.

Erick Næs møtte og wedstod at hand hafver talt desse ord om Mickel Pedersen, eftterdj hand iche widnede de ord mellem ha/nnem/ og Presten saaledes som de ware ud (sagde) hafde ladet her om till widne indstefnt Lisbet Gre(bs?) datter tiener hos Torben Skiold i Etne, hvilcke pige møtte, og erbød sig at sige sin Sandhed,

Mickel Pedersen begierede at den/n/e pige iche maatte aflegge sin Eed før det andet widne Torkild Torkildsen kom/m/er til stede, eftterdj hand fornehmer at hun maaskee wil widne i mod de/nnem/ begge,

hvor fore ogsaa den/n/e Sag till nes(te) ting beroer, og paalegges da widnerne alle 3 at møde at de i mod hin anden kand forhøris og skall da gaa udj Sagen hvis Rett er.

1708: 11b

Hr: Søren de Fine hafde wed Lensmanden Tieran Løf(wig ladet) stefne Hans Ambland for Resterende Retighed af (dend gaa)rd Ambland som hand bruger Mad: Giertru de Fine (tilhø)rende, det at betalle, indlagde Een Reigning paa 4re (Aars) Rettighed, hvor paa slet indted er betalt saa Vell som 3de tage, er aarlig Landskyld 1 rdr: 3 Mrk: er til sam/m/en 6 rdr: tredie tage 4 Mrk:

Hans Ambland møtte og wedstod at hand er skyldig til sin Eyer for 4re aar men derpaa betalt till Fogden 2de aar odellskatt og Rest: aarlig 5 Mrk: hvilcken og Fogden wedstod saa at vere, Rester da 5 rdr og Forhøyning 1 rdr 1 Mrk: 8 s: og begierede Hans Ambland Delation paa sam/m/e Rest, saa vilde hand med tiden strefve dend at betalle.

Tieran Løfvig paastod Dom till Landskyldens betalling uden widere opsettelse, og indlagde Hans Ambland sine Qviteringer og Landskyld bog, hvor udj fantis afskrefven hvis betalt er, og hvad Resterer,

afsagt,

Som Hans Abnland!! (Ambland) befindes at vere skyldig till sin Eigere Resterende Rettigheder for forige aaringer till sam/m/en udj alt 6 rdr: 1 Mrk: 8 s: saa til findes Hans Ambland sam/m/e Resterende Rettighed inden 15ten dage at betalle, under adfer eftter Lougen,

Der eftter frem kom for Retten dend Erlige og welagte Mand Peder Chrestophersen Hielmervig, og tillspurte Almuen paa tinget, om dennem ej witterligt er, at paa denne hans paaboende Jord Hielmervig iche alle tider hafver staaet Een Soug, som gaarden war til hørende, og af opsideren brugt, og om iche sam/m/e Soug Mand eftter Mand i langsam/m/elig tid baade hafver staaet og woren brugt paa gaarden.
Almuen paa Tinget der til svarede at det de/nnem/ noksom witterligt er at paa den/n/e gaard Hielmervig alle tider Mand eftter Mand har staaet

1708: 12

Een Soug, som gaarden til hørte, og Leilendingen eller opsideren brugte at skiære bord paa, men for omtrent Een tyfve aars tid siden er hun blefven forfalden og Ruinerit og ej siden opbygt eller forbedret, samt war og til stede Lensmanden Tieran Rasmusen Løfvig, som forklarede at hafve boet paa den/n/e gaard Hielmervig i ald sin tid, ja meere end 30 aars tid, men nu for 8te aars tid siden fløt der fra till dend gaard hand nu boer paa, i hans tid da hand boede paa gaarden stod sam/m/e Soug i sin fulde Magt, og af ha/nnem/ blef brugt, men formedelst at da iche noget Soug tøm/m/er war at faa, lod hand Sougen {af} med willie forfalde, og lod dend saa siden ligge øde, hvilcke berettning hand gierne wed Eed wil Testere naar det begieres,
Peder Chrestophersen Hielmervig begierede at dette maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, hvilcket ha/nnem/ og blef bevilget,

Hans Otte Steen Fendrich wed det Søre Sundhords Compagnie lod wed Peder Hielmervig liuse sin Penge Mangel {paa} til at indløse Een deel eller part udj dend gaard N: Sandvigen her i Skibredet beliggende, hvor till hans!! (hand) paa sin Huustrues weigne er oddels baaren og begierede Peder Hielmervig paa hans weigne, at det maatte indføris,

Publicerit Ane Sallig Hr: Luckas Frisses hendes g(iorte?) Contract med hendes broder dend Hederlige Mand Hr: Ellias Eliesen Sogne Prest till Skaanevigs Prestegield, angaaende at Sl: Peder Tønder eftter FuldMagt fra hendes Sl: Mand Hr: Lucas Friis, hafver solt till Hr: Elias Eliæ det eftter hendes Sl: Moder hende tilfaldende Jordegodtz, saa som udj Aasem 1 Løb Sm: Braaschaat Eet halft pund Sm: udlagt for 4 rjst(?) udj Elgervig 16 rdr: og udj Fiære 2 rdr: 1 Mrk: 9 ½ s: for hvilcke godtz hende af Sl: Peder Tønder ingen forsvarlig

1708: 12b

Rigtighed giort er, saa hafver hun Endnu wed sam/m/e sin Contract stadfested sam/m/e Kiøb, og at sam/m/e godtz skall følge hendes broder Hr: Ellias Elliesen till Evindelig oddel og Eiendom, af hende og hendes arfvinger i alle maader upaatalt, og er hende nu af hendes broder af broderlig Kierlighed gifvet og foræret paa sam/m/e godtzet!! (godtzets) Kiøb 24 rdr der Ved og skall Vere ment, om noget af hendes arfvelig tilfalden Løsøre om noget der af hos hendes broder kunde were satt, skall det og i sam/m/e gifne Discretion Vere indberegnet, og aldeelis eftterdags af hende Vere u-krefvet og u-paatalt, hvilcke hun med Egen haand og sit Sl: Mands Zignete hafver bekrefttiget, og til witterlighed Hr: Petter Hogt og Ifver Andersen Helvig dat: 14 Novembr: 1707:

Dend 6te Febr: blef holden almindelig Waarting paa Røsseland for Qvindhæritz skibredes almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Hermand Røsseland, med eftterskrefne Laugrett, Olle Sunde, Askild Unnerem, Ellend Fusk, Olle Tvett, Lars Lund, Lars Unnerem, Johanes Sandvig og Olle Lille Røsseland, samt Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de brefve og ordre som for hen findes Specificerede,

Publicerit Lars Bergesen nu boende paa Fret i Omvige Dallen hans udgifne skiøde till Hr: Baron RosenCrantz (pa)a ½ Løb Sm: beliggende i dend gaard Store Møcklebust i (U)skedallen, uden bøxsell, i mod penge 10 rdr: dat: 1 Decembr: Ao: 1707: til witterlighed Hr: Willum Frimand og Chrestian Lande

Dend Sag i mellem Lars Torsen Møcklebust og Hr: Baron RosenCrantz, som fra forige ting till nu blef opsatt, blef (nu a)tter fore tagen, og Comparede!! (Compararede) paa Lars Torsens weigne Monss: Niels Snoog!! (Snog), welbeskikede procurator udj Bergen og indgaf dend forige udtagne Stefning, som nestleden Høst ej i Retten blef anVist dat: 13 Aug: 1707: hvilke fantis paateignet for wedkom/m/ende at Vere forkyndt,

1708: 13

Nock udj Rette Een Stefning till dette nu holdende Waarting ofver alle inbemelte som i forige Stefning er indf(ørt i? dend) stefning dat: 12 Decembr: 1707.
Hr: Baron RosenCrantz blef paa Raabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne till den/n/e Sag at svare, iche heller møtte de indstefnte widner Helge Meel, Knud Næs Birke Dom/m/eren Lamberg, Hans Hatteberg, Halfvor Smed, Chresten Kusk, Chrestopher Røsseland, som alle undtagende Knud Næs er af Baronitz godtz, men de andre widner Jens Sæbøe, Matias Møcklebust, Johanes Hielmeland den Eldre og Johanes dend yngre, Hermand Røsseland Ifver Helvigen, Jacob Unerem og Fogden Oluf Lars: ej heller møtte Bertel Næs som og er af Baronitz godtz
Lensmanden Hermand Røsseland Lars Unerem, Skafferen Olle Jonsen Natrestad og Hans Natrestad aflagde deris Eed eftter Lougen, at alle der i Stefningen melte personer er louglig Stefnt undtagende Fogden Olluf Larsen og Chrestopher Røyseland,
Monss: Snog Replicerede i mod dend paateignelse som Hr: Barons Tiener Ofve Holm, paa seeniste Stefning findes, at Lars Torsen, iche er oddels Løsnings Mand, men oddels Eier Mand, hvor fore dette ting er det Rette ting, som Sagen eftter Lougens 1ste B: 2. Capt: 15de Art: bør foretages paa og paa Kiendes, der nest begierede Monss: Snog at de nerverende widner, eftter Stefnemaaletz formeld maatte aflegge deris Eedelige forklaring, og eftter Lougens u-trøkelige tilhold alvorlig formanes, at de uden henseende, till Magt(?) eller noget andet, sandferdigligen, og tydeligen maatte vidne hvis af de/nnem/ forlanges,
Lars Torsen eftter tilspørgelse af Retten tilstod at Hr: Baron RosenCrantz den/n/e omtvistede gaard nu meere end 8 eller 9 aar sig har tilholdet, og i ald dend tid svaret Baronen sin Rettighed lige som andre Fri herskabetz bønder.
og blef her om saaledes forafskeediget,
Af dend for mig i Rette lagde Stefning dat: 13 Aug: nest leden aar, erfarer og fornehmer Jeg, at Lars Torsen Ste(fner) og till taller Hr: Baron RosenCrantz Fri Herre t(il)

1708: 13b

Det FriHerskab Rosenthal og Herre till Hofland, for adskillige poster, som sam/m/e Stefning widere Specialiter forklarer, Sam/m/e Sag Reiser Sig af dend gaard Møcklebust udj Omvige Dallen beliggende som under Baronietz Rett Een tid lang ligget hafver og Endnu er beliggende, hvilke gaard Lars Torsen Sig som oddels Eigere wil tilholde, og wed widner agter at vill bevise at Hr: Baron RosenCrantz sig dend u-Rettelig tilholder med widere, Men som welbemelte Hr: Baron RosenCrantz baade udj denne og andre \saadanne/ Sager iche staar under Leehnes eller Bøygde tings Rett, Men eftter Lougen og de ha/nnem/ Aller Naadigst Medeelte previlegier bør svare till de Retter og Tinge som aller høyst bemelte hans May: Loug og Baronietz Friheder befaller og tillader, De widner som om denne Hofved Sags beskaffenhed skall giøre opliusning ogsaa mesten Alle ere under FriHerskabes Birke ting, som iche heller eftter Lougen svarer under bøygde Tingene paa Lænedtz godtz, men till deris Rette Wærne ting bør aflegge deris widne, naar de iche godvillig vill svare till dette eller andre slige Retter, Da eftter ald saadan Sagens omstendigheder, maa eller kand ieg iche som Een Dom/m/er wed Lænetz godtz, drage widnerne fra deris Rette Forum till Eet dennem u-wedkommende Ting, langt Mindre kand ieg paalegge eller bebyrde Hr: Baron RosenCrantz Self, at svare udj den/n/e Sag for dette ting, Men i saamaader og for saadan aarsage hen skyder Jeg Sagen fra mig, till dend Dom/m/er hvor under Hr: Baron RosenCrantz eftter Lougen og FriHerskabetz previlegier bør svare og møde, hvor der da Vel!! (vil) kiendes udj Sagen hvis Rett kand vere, skulle ellers Lars Torsen paa louglig og Rette maade, {wille} for mig wille indstefne de widner der ej hen hører under Baronietz Rett, deris forklaring udj Een eller anden maade at aflegge og Hr: Baron RosenCrantz der till da louglig blifver warslet sam/m/e Vidner at paahøre, da skall saadant af mig saa wit Lougen mig tillader forRettes, saaledes som ieg agter at vil forsvare.

1708: 14

Johanes Andersen Piile Soldat under Capit: Greens Compagnie hafde ladet stefne Poul Kierland for Resterende Løn udj 3de aar og 13 uger aarlig 2 rdr: er 6 rdr 3 Mrk: 8 s: der foruden hafver hand arbeidet for ham aparte udj 8te dage der fore lofvet hannem 2 Mrk: till sam/m/en 6 rdr: 5 Mrk: 8 s: med paastand hand de/nnem/ bør betalle tillige med omkostnings erstatning, saa og hafver Johanes Andersen Piille erbødet sig at tiene udj Leigden hos Paal (Poul) Kierland dette neste aar men hand ha/nnem/ ej vill annam/m/e paastod der fore at hand og bør annam/m/e ha/nnem/ eller og betalle ham sin Løn eftter Land Millitiens Forordning, og om alt war Dom begierende,

Paal Kierland møtte og svarede at hafve stefnt Johanes Andersen Piile igien for det hand har brut udj sin tieniste i bemelte tid hand tiente ha/nnem/ sagde at hand tiente ha/nnem/ lenger end dend tid hand melder, men ichun Rester Eet aars Løn som er 6 rdr: og ingen Kleder, hvilcke og Soldaten wedstod, men forklarede og at hand hafde sønder slaget Een ten!! (tinn) potte af werdj 4 Mrk: danske, paastod at hand dend og bør betalle, Johanes wedstod at hafve sønder slaget Tenpotten for medelst øllet war iche gaat, hvor fore hand slog potten sønder, ten potten blef wist i Retten, og war ganske Flad, og paastod Paal Kierland at hand sam/m/e tenpotte bør beholde og betalle, Paal der for uden sagde at sam/m/e Johanes war for 13 aars tid siden med ha/nnem/ i byen, da lod hand bort stielle Een tønde Koren, som hand og formente at hand bør korte i sin Løn, der for uden laag hand siug i 5 uger {siden} hos ha/nnem/ for 8te aar siden, paastod at hand og bør korte for sam/m/e uger som hand laag hos ha/nnem Johanes der til svarede at det er nu 8te aar siden og før hand med de andre soldater Reiste till Kiøbenhafn, og kortede dend tid Paal for ha/nnem/ af sin Løn 2 ½ Mrk: paastod der fore at dend fulde Løn ha/nnem/ maatte tillegges wedstod at hand paa sam/m/e sin Løn har oppebaaret 4 Mrk: penge, widere iche,

Paal begierede Dilation till neste ting at hand Een deel widner kand faae

1708: 14b

indstefnt som skall giøre forklaring om Johanes Anders: forhold udj hans (….. m)ed widere,
Johanes Andersen Ilige maade beraabte sig paa Een deel widner, som nu iche heller war Citerit, men lofvede de/nnem/ till neste ting at stefne, og begierede der fore Dilation,

Afsagt

Eftterdj begge parter beraaber sig paa widere i den/n/e Sag at will stefne, og der fore begge begierer Delation till neste ting, saa beroer Sagen till første ting, hvor da parterne har at møde og skall da gaaes udj Sagen widere hvis Rett er.
Der eftter lefverede Paal Kierland Soldaten Johanes Andersen Piile for Retten paa sin Løn 3 rdr: som Johanes Annam/m/ede.

Knud Bielland og Mogens Røsseland blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin LougrettesEed,

Dend 8tende Febr: blef holden almindelig Waarting paa Skielnes for Strandebarms Skibredes almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Anders Mundem, med eftter skrefne Lougrett, Anders Mundem, Peder Traa, Anders Tvett, Niels Neerhuus, Anders Tvett i Strandebarm, Godskalk Giære, Jon Jusland, og Aamund N: Waage, sambt almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvaligt,

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede:

Dend opsatte Sag i mellem Morten Meehuus og Enken Solberg angaaende dend Sag som for hen findes indført og till den/n/e tid opsatt, blef nu atter foretagen og møtte nu atter Morten Meehus Self, men paa Enkens weigne møtte Ifver Engedallen, og forklarede at Olle Liones er i Bergen, sam/m/e Mand har hendes Sl: Mands Skifttebref og der fore kand hun det ej frem legge,
Morten Meehuus paastod Dom uden widere opsettelse {at} saa vell som paa omkostning, og Endnu Engang begierede Dom,

Afsagt.

Eftterdj Morten Meehuus iche noget frem fører hvor med hand de 5 ½ rdr: krefvede gield hos Enken Solberg \kand/ bevise{r}, det og af Oluf SkogsEide paa Skifttet eftter Niels Solberg Selv blef i mod sagt som Skifttebrefvet widere udviser, saa frj Kiendes Enken Solberg den/n/e gield at betalle.

Dend Sag i mellem Hans øfre Waage og Anders Larsen N: Waage om (Hi)s dals Skouge teig som fra forige ting till nu blef opsatt

1708: 15

og møtte nu begge parter i Egne Personer till Sagen at svare,
Anders Larsen hafde nu ladet stefne till wid(ne) …. Huget i sin Skouge teig, Peder Traa, Anders Tvett, Jørgen Abrahamsen Netteland, \og/ Morten Østensen Ænes, og A(nne) Aamunds d: som alle ware nerwerende til stede,

Anders N: Waage indlagde Eet Skiøde udgifven af Svend Hans!! Hansen, till Svend Arnesen som berettes at vere Hans øfre Vaages og Anders Larsens øfre Waages Fader Faderbroder, {dat:} paa 2de parter udj Hisdals Skouge teig dat: 4 octobr: 1628:

Peder Traa eftter giorte Eed widnede at Samson Skielnes da hand lefvede, for omtrent nogle 40 aars tid siden huggede og brugte \hand/ udj Hisdals Skouge teig og huggede der udj, siden eftter hans død brugte hans Søn/n/er {og} Svend og Elling Skielnes Skougen, siden dend tid wed hand iche hvem eller hvorledes det er brugt, widere wiste hand iche at Vidne

Anders Tvett eftter giorte Eed widnede at for omtrent 30 aars tid siden da kom hand gaaende i Hisdals Skouge teig da stod Ellend Skielnes og Huggede i Skougen, og sagde for ha/nnem/ dend gang at hand Eiede i Skougen, og dend Sengeboe som staar her paa gaarden blef hugget i sam/m/e Skouge teig, siden tilholt sig Lars N: Waage sam/m/e Skouge teig for Een part der udj, og huggede Lars N: Waage siden i Skougen Een deel tøm/m/er, og eftter at Lars N: Waage war død da war Anders N: Waages Søn som er Anders N: Waage og Anders Tvets Søn Erick Andersen og hialp at kiøre sam/m/e tøm/m/er ud af Skougen, widere eller hvorledes de brugte Skougen i mellem hin anden det wed hand ingen beskeeder om,

Jørgen Abrahams: til holdende paa Netteland wed Eed widnede at for omtrent 14 aars tid siden, da fik hand Lof af Lars N: Waage til at hugge Een deel staf udj Hisdals Skougeteig, og hand huggede udj Hisdals Skaarene, og der fore terskede hand hos ha/nnem/ igien, wiste iche widere hvem der Skougen war Eiende, iche heller Ved hand widere i denne Sag at vidne,

Morten Østensen Ænes eftter giorte Eed widne at for omtrent 12 aars tid siden da tiente hand hos Sl: Lars N: Waage og Lars N: Waage døde i medens hand war i hans tieniste og hand kiørte ud Een deel tøm/m/er som Sl: Lars hafde hugget i Hisdals Skouge teig, og Elen(?) beholt sam/m/e tøm/m/er, (Ej)

1708: 15b

heller hørte hand Ringeste ancke der paa af nogen, widere wiste hand iche at V(idne,)

An/n/e Aamunds datter eftter giorte Eed widnede at hendes Mand Sl: Lars (Skielne?)s for omtrent 12 aars tid siden eftter Sl: Lars N: Waages (begie)ring war udj Hisdals Skougeteig og huggede Een deel tøm/m/er, hvilcke tøm/m/er war det sam/m/e tøm/m/er som Morten Østens: Ænes udkiørede, og iche hørte hun Ringeste talle eller ancke der paa i nogen maader widere wiste hun iche at Vidne,

og paa stod Anders Nedre Waage at hand baade med desse widner, saa og med sine i Rette lagde brefve nocksom har bevisligt giort at dend part i Hisdals Skouge teig ha/nnem/ med Rette tilhører, saa paa stod hand Dom i Sagen, baade paa Skouge teigens Eiendeel, saa Vell som omkostnings erstattning,

Hans øvre Waage indlefverede Eet Skifttebref eftter sin Sl: Fader Anders Hansen øfre Waage, dat: 14 April 1670: hvor udj meldes at Hisdals Skouge teig da till Fogden, Sorenskrifver og Mend er udlagt i Skifttes omkostning for 12 rdr.

Hans Waage paastod ellers at {Lars} Anders{en} Larsen N: Waage bør anseeis og straffes for dj hand har hugget udj Hisdals Skouge teig, og at hand saadant eftter dags bør sig fra holde berettede og at hand hafde giort arest paa Een deel tøm/m/er som Anders Lars: N: Waage hafde hugget i Skouge teigen og Anders Larsen dog alligevel før Dom er falden sam/m/e tøm/m/er har bort ført, hand og der fore bør ansees til straf

Anders Larsen svarede at Hans Waage iche hafver giort noget louglig beslag paa tøm/m/eret hvor fore hand det og bort førde formodede, at om entskiønt, det hafde veret giort louglig arest, saa tilhører dog Skouge teigen ham Self til, og der fore formoder iche nogen u-ret at hafve giort

begge parter hafde iche eftter tilspørgelse widere i Retten at indgifve, men begge paastod Dom udj Sagen,

Afsagt

Af de for mig i Rette lagde brefve er klarlig at fornehme at dend omtviste Hisdals Skouge teig, er større og meere end dend part udj Skifttet eftter Sl: Anders Hansen og hans Hustru Chrestj Anders d: Øfre Waage er om/m/elt, og udj siste Skiftte war Svale Andersen øfre Waage udlagt for 21 rdr Thj eftter det Skiftte bref for Rettet eftter afgangne Elling Samsonsen Skielnes

1708: 16

dat: 15 Septembr: 1687: hvilcke Mand war dend jnciterede Anders Larsens Moders broder, som og uden ….. ….inger bort døde, seeis at sam/m/e anpart udj Skouge teigen blef udlagt till bemelte Anders Larsens Moder …… Lars {datter} N: Waage{s} og hendes Søster Ane Chrestopher Svindlands, siden befindes af Eet andet bref dat: 10 Junij 1693: at sam/m/e Chrestopher Svindland sin part udj den/n/e Hisdals Skouge teig, har afhendet till sin Hustrues Søsters Mand Lars N: Waage, som war før ermelte Ingebor N: Waages Egte Mand, og dend jnciterede Anders Larsens {Moder,} Fader, der eftter er udj Skifttet eftter afgangne Lars N: Waage, sam/m/e anpart udj Hisdals Skouge teig kom/m/en i Skifttet og paa Enken Ingebor N: Waage udlagt, hvilcke sam/m/e Skifttebref dat: 26 Febr: 1696: widere forklarer, her for uden fornehmes og af de i dag indstefnt og for Retten wed Eed aflagde widner, at Sl: Lars N: Waage uden ancke og til talle, har hugget i Hisdals Skouge teig, og sam/m/e tøm/m/er sam/m/e!! (som) hugget er {be} u-behindret {og u-ancket} beholdet, Hvor fore og Anders Larsen N: Waage med jnterresserende u-paa ancket bør beholde deris Eiende part udj dend omtvistede Hisdals Skouge teig, som eftter hans foreviste adkomster, er af werdj udj penge 9 rdr: frj for Hans Andersen øfre Waages og hans jnterresenters til talle i alle maader, og Anders Larsen at giøre sig sin anpart Skouge teig saa nøtig og gaufnlig som hand eftter Lougen best wed og kand,

Peder Rasmusen Strandebarn hafde ladet stefne till dette Ting Peder Lille Fosse for medelst at hans Hustru Botele Sl: Ifver Haabes for Een deel penge hand hos hende hafde at fordre, for Een deel Reiser hand for ha/nnem/ giort hafver med paastand Peder Lille Fosse sam/m/e penge paa sin Hustrues weigne bør betalle,

Peder Lille Fosse blef paa raabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne til den/n/e Sag at svare

Lensmanden sagde at Peder Lille Fosse er lougligt Stefnt wed Samson Niels: og Torgils Samsonsen Store Fosse men ingen af de/nnem/ vare til stede, hvor fore Sagen beroer

1708: 16b

till neste ting hvor da Peder Lille Fosse igien louglig vil warsles og om parterne ej for inden i Mindelighed kand for Eenis, skall da gaaes hvis Rett er

Svend BreEbne hafver ladet stefne Jon ib: till at Endvige sin paaboende Jord BreEbne, saa som hand paa sin Hustrues weigne till dend er oddels Mand, og indlagde Eet Skifttebref eftter Gutorm Aslacks: Utne udj Hardanger, dat: 4 Novembr: 1705: Indlefverede der hos Eet Skiøde udgifven af Niels Gutorms: Skie till Aslack Ericks: Følckedal, som var Citantens Hustrues første Mand Gutorm Utnes Fader, paa ½ Løb Sm: i BreEebne dat: 21 Octobr: 1647: ellers berobte Svend sig paa fleere oddels brefve som nu iche var ved haanden men lofvede til neste ting at forskaffe de/nnem/

Jon BreeEbne møtte og indlagde sin bøxsel seddel paa sam/m/e Jorde part udj BreEbne skylder aarlig Landskyld 3 Spand Smør 2 ½ Hud og 1 bockskind, bøxselsedelen udgifven af

Gutorm Aslacks: Utne som er Svend BreeEbnes Hustrues første Mand, dat: 23 Junij 1705: og tinglyst d: 22 octobr: sam/m/e aar indlagde ogsaa sit pas og bevis at hafve tient for Tambur udj det Bergenhusiske Regiment under Lif Compagniet i 3 aars tid, paset udgifven af welbr: Hr: Obr: og Comedant Albregt Chrestopher Hein dend 2den Julij 1694: Jon BreEbne hafde og ladet stefne till widne Samson Trons: Utne og Hans Siursen Riisse, som skall giøre forklaring at Svend BreeEbnes Moder Dorette Gregoris datter opsagde sin Jord for sin Søn bemelte Svend BreEbne, og der fore iche er Husvild,

Samson Tronsen Utne eftter giorte Eed widne at nestafvigte Waar 1707: kom Dorete Gregoris datter till Utne, da hørte hand at hun opsagde sin Jorde part i BreEbne for sin Søn Svend Wikrinsen(?) BreEbne, med de wilkor at hun skulle hafve nogen wilkor paa gaarden hendes Lifs tid og der paa {af} antog Svend Jorden, og de blefve der om forEenede og Svend sagde at stor wilkor kunde hand iche lofve, men dog Vilde hand iche begiere hende uden nogen wilkor,

Hans Riisse eftter giorte Eed widnede at nest leden Waar 1707: var hand med hende paa Utne nafnlig Dordej Gregoris datter

1708: 17

da hørte hand at Dordj sagde da hun blef tilspurt om Jordens opsigelse, at hun kand iche opsige Jorden saa s… …. hun faar nogen wilkor, da svarede Sønnen Svend uden nogen wilkor kand ieg iche begiere det, noget faar hun hafve ieg kand ej kiøre min Moder paa Een bær houg, der eftter blef de forEenet og hand tog Jorden til brugs,

Endnu war stefnt till widne Gunder Jonsen Utne og Johanes Svensen Riisse som og skulle widne om den/n/e handel, men som de ere Soldatere, og nu paa Compagnie Mønstring i Jondal lod de sig undskylde, lofvede at møde till neste ting,

Afsagt.

Sagen beroer till neste ting, till hvilcken tid Svend BreEbne hafver at i Rette legge hvad widere brefve eller bevisligheder hand kand hafve till den/n/e Sags opliusning, Ilige maader hafver de 2de udeblefne widner, Gunder Jonsen og Svend Johansen!! (Johanes Svensen?) at møde deris Edelige forklaring at aflegge, Imidlertid blifver Jon BreEbne wed sin bøxslede Jord eftter sin bøxsel seddels formeld, som dend u-behindret till Sagens udrag hafr: at dørke og bruge, og skall saa siden gaaes udj Sagen hvis Rett er.

All Tores d: Sl: Jacob Mortens: hafde ladet stefne Torben Knudsen Svindland for 8te rdr penge hand hende eftter sin udgifne Revers skyldig er, dat: 26: Januarij 1702: og paastod Fogden Oluf Larsen paa hendes weigne at Torben Larsen sam/m/e penge bør betalle

Torben Knudsen møtte og der til svarede at om entskiønt hans udgifne Revers som hand ej kand negte at hafve underskrefvet lyder paa lonte!! (laante) penge, saa er det dog iche andet, end hans Solarium for Een Sag till Loug tinget i mod Heggelund at udføre hvor paa hand fik 5 rdr: penge, men deris Forord war der hos at naar Sagen till ober Hofretten blef udført skulle hand sam/m/e 8te rdr: betalle, men som Sagen iche siden af ha/nnem/ blef udført saa formodede hand at Vere frj for sam/m/e penge at at!! betalle, begierede ellers opsettelse till neste ting

1708: 17b

saa vill hand i midlertid søge hende till hendes werne ting sam/m/e at ofver bevise hende, indlefverede ellers udj Retten Een Missive (udgifvet af) Jacob Mortens: dat: 19 Febr: 1702: formod(ede der) fore at som Jacob Mortens: iche eftter sit Løftte Sagen har (udført?) hand da iche kunde fordre for Sagen allene till Loug tings Retten at udføre 13 rdr:

Afsagt.

Sagen beroer till neste ting till hvilcken tid Torben Knudsen bør forskaffe hvad bevisligheder hand i Sagen kand hafve sig till befrielsse, og skall da gaaes widere hvis Rett er.

Gietle Pedersen Holthuus af Strandvigs Skibrede hafver ladet stefne Gietle og Niels Mundem, for medelst de udj hans u-Myndige aar da hand war 12 aar gl: hafver tilKøbt sig hans oddels godtz i Mundem beliggende, som nu baade Gietle og Niels beboer, med formoding hand som Rette oddels Mand bør indløse sam/m/e sit oddel, og paastod der fore at sam/m/e Mend nu bør deris penge for godtzet annam/m/e, eftter som de iche dennem(?) iche till foren har villet i modtage der eftter indlefverede Eet Skifttebref eftter afgangne Gietle Pers: Mundem som var den/n/e nu werende{de} Gietle Peders: Holthuuses Fader Fader, dat: 17. octobr: 1646: der nest indlagde Eet Skifttebref eftter afgangne Peder Gietless: Holthus som var denne Gietle Peders: Fader, dat: 4de Maj 1692, der eftter indlagde sit skrefttlige indlagde!! (indleg?) dat: 17 Decembr: 1707:

Gietle Mundem Møtte till Sagen at svare, saa vit ham Self Vedkom/m/er, forskiød sig till Aasteden saa som hand godset saa Vit ham ved kom/m/er louglig kiøbt hafver,

Men Niels Mundem møtte iche, ej heller nogen paa hans weigne,

Lars Giertzen møtte, og svarede iche noget at hafve solt iche heller Ved hvad ham til hører,

afsagt

Eftterdj Gietle Pedersen Holthuus wed denne sin Stefning søger og til taller de Dannemend Gietle og Niels Mundem for medelst de hans Rette tilhørende oddels godtz udj hans u-Myndige aar sig har til kiøbt, hvilke godtz de nu Self besider og bruger, og saaledes eftter Lougens 5te Bogs 3 Capt: ??: og 14: art: will tilholde sig oddels Løsings Rett, saa

1708: 18

kand ieg iche i mod sam/m/e alligerede 10 art: her paa Tinget i denne Sag nogen Dom afsige, Men eftter Lougens klare ord maa hen Vise Sagen till Aasteden, hvor alle oddels Sager bør afhandles, at dend der som andre oddels tretter kand indstefnes og indkaldes, og skall da der gaaes hvis Lougen byder og befaller.

Dend 18: Febr: blef holden almindelig Waarting paa Homelvig for Opdals og Waags Skibredes almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Gunder Ambland, med eftter skrefne Laugrett, Jacob Høfveskeland, Ørien Flyvensfær, Peder Ertzvær, Siur Ham/m/erhoug, Arne Hilleswig, Tom/m/es Høfveskeland, {og} Hans Lj og Gunder Ambland, sambt almue flere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte Ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Forordninger og Kongl: befalinger som for hen findes Specificerede

Publicerit, Hr: Capit: Lieut: Rochlenge hans udgifne Skiøde till Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen paa dend gaard Nedre Dalland beliggende her i Opdals Skibrede, {paa} skylder aarlig Landskyld med bøxsel 2 Løber Sm: og 2 Huder med bøxsel tilligemed ofver bøxsel paa ½ Løb Sm: Tysnes Kircke tilhørende, i mod penge 95 rdr: dat: 2 Decembr: 1707:

Publicerit Lars Larsen Mællands udgifne Skiøde till Torbør!! (Torbiørn?) Andersen paa 1 Løb og 18 Mrk: Sm: i dend gaard Møcklebust i UneRems Kircke Sogen i mod penge 44 rdr: dat: 21: Novembr: 1707:

Publicerit Hr: Lougmande Knags udstede bøxsel seddel till Olle Larsen paa 3 Løber Sm: udj dend gaard Fitie udj Waags Skibrede og Fitie Kircke Sogen beliggende, som hand skall bruge og beside saa Vit, agger og Eng, Fæ Mark og brendeskoug, og der for uden Nyde Qveget paa gaarden Hr: Lougmand tilhørende, dog saa at hand skall opføde Qveget Hr: Lougmand tilhørende, og der fore indted udj bøxsel betalt, dat: 5 octobr: 1707.

Publicerit Hr: Lougmand Knags udstede bøxsel seddel til Jon Olsen udj dend gaard Fitiet!! (Fitie) 3 Løber Sm: udj Waags Skibrede og Fitie Sogen som hand aarlig skall bruge og beside imod aarlig Landskyld med ager og Eng, Fæ Mark, brendeskoug og der for uden Nyde qveget paa gaarden

1708: 18b

og betalle skatterne og opføde Qveget Hr: Lougmand tilhørende, dat: 5 octobr: 1707.

Kongl: May: Foget opbød till bøxsel dend gaard N: Dalland her i Skibredet till hvem dend bøxsle vill, at de dend for nogen eller billig bøxsel skall bekom/m/e, men ingen paa Tinget der om lod sig indfinde.

Dend Sag i mellem Hans Paalsen Utne af Hardanger og Hans Epland angaaende dend halfve Løb i Epland som til foren paa forige ting blef opsatt till nu, og møtte nu begge parter i Egne Personer, og forklarede Anders Utne at ha/nnem/ Endnu Rester paa sam/m/e Kiøb 60 rdr:
Hans Epland svarede at han/n/em ichun Rester 50 rdr, saa som hand betalte i Næshafn 140 rdr
Anders Utne sagde at hand i Neshafn ej meere bekom end 130 rdr: hafde der fore ladet indstefne Gietmund Nesshafn og Rasmus Løkham/m/er, Gietmund Neshafn møtte, men Rasmus Løkham/m/er er død,
Gietmund Næshafn eftter giorte Eed widnede at hand tillige med Sl: Rasmus Løkham/m/er war tilstede i hans Eget huus i Neshafn, da de blef betalt af Hans Epland till Anders Utne da taalte hand pengene till Anders Utne paa Hans Eplands weigne, men iche kand wide hvor mange penge det Eigentlig war, enten det var 140 rdr eller 130 rdr, men iche wed Rettere end Hans Epland dend gang paa sam/m/e Kiøb blef skyldig 60 rdr. widere wiste hand iche at Vidne,
Hans Epland sagde indted at vide andet end Anders Aakre eller Utne jo fik sam/m/e tid i Næshafn 140 rdr, saa der ichun skulle Reste 50 rdr, Men begierede at eftterdj det Eene widne Gietmund Neshafn iche kand Erindre hvor mange penge betalt blef at Anders Aakre da maatte wed Eed sig befrj at sam/m/e som er 10 rdr som Deferer iche blef betalt hvilket og Anders Utne frj willig giorde og for Retten aflagde sin Eed saa at ej meere i Neshafn sam/m/e tid blef betalt end 130 rdr der eftter fik hand paa Epland 8 rdr: hvilke penge dependerede af Første bøxsel af Ertzver som war forfalden till Anders Aakre før end hand gaarden till Hans Epland bort solte, sam/m/e penge svarede Hans Epland at hafve betalt paa dend maade som Anders Aakre forklarede og der paa ej har at anke, men allene de 10 rdr som Defererer

1708: 19

paa de penge som i Næshafn blef betalt.
Indlagte for det øfrige Een atest fra Hr: CammerRaad og Stifttamptskrifver Morssens Haand af orginal Matriculen ofver Sundhords Fogderie, dat: 10 7br: Ao: 1707: der nest Een atest fra

Fogden Sr: Oluf Larsen om skatternes betaling af sam/m/e gaard Epland dat: 10: octobr: 1707.
parterne hafde ej widere i Retten at indgifve, men begge begierede Dom i Sagen, saa paastod og Hans Epland at eftterdj Anders Utne har solt ham gaarden Ertzvær med ofver bøxsel paa ½ Løb Sm: Kirken paa Tysnes til hørende, saa bør og Anders Aakre at forskaffe ha/nnem/ sam/m/e gaard i sin stand saaledes at hand sin Rettighed eftter hans Skiødes formeld kand bekom/m/e, som Leilendingen paa gaarden som Peder Ertzwær bruger
Anders Aakre der til svarede at Peder Johans: bør betalle sam/m/e Rettighed af det ofver bøxslede godtz, og lofvede der fore at forskaffe Rigtighed,
begge parter begierede Dom, saa som ingen af de/nnem/ hafde Ringeste bevislighed paa den pretension i Ertzvær,
og blef der fore afsagt,
Om Endskiønt Anders Paalsen Utne fremlegger HøyEdel baarne Hr: Baron RosenCrantzes atest, af Dato 25 octobr: nestleden, at dend omtvistede gaard Epland, udj Commissionen holden paa Rossethal!! (Rosenthal), udj welbemelte Baron RossenCrantzens Hr: Faders Sterboe till Sl: Paal Hafneraas blef udlagt for 1 ½ Løber Smør og 1 Hud, Saa dog beviser Hans Epland med udtog af Sundhords orginal Matricul under Hr: Cammer Raad og Stifttampskrifver Morssens Haand, at sam/m/e gaard ej meere enten udj Nye eller gam/m/el Landskyld er skyldende end 1 Løb Smør og 1 Hud, det sam/m/e bevidnes med atest fra Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, at af sam/m/e gaard ej nogen tid har veret betalt, enten Land og Leilendingskatt eller oddel og Rytterskatt, meere end for 1 Løb Smør og 1 Hud, saa af saadant noksom seeis og fornehmes at gaarden Epland ej meere skylder end som [de]? 2de

1708: 19b

atester om formelder, ligesaa da Anders Paalsen Utne wed sit udgifne skiøde af 6 Decembr: 1702: hafver solt denne gaard till Hans Epland for 1 ½ Løber Smør og 1 Hud tillige med …. andre gaarder parter Ertzvær og Ambland i mod penge ?40 rdr: som er for hver Løb Smør at Reigne 60 rdr: naar de 8 rdr: til Reignes for Rettigheden paa Ertzvær Thj bør Hans Epland eftter Saadan Sagens omstendighed for dend halfve Løb Smørs betalling i Epland som meere er solt end gaarden skylder og i penge sig bedrager till 30 rdr: frj at Vere, og Anders Paalsen at hafve sin Regres till hvem ham siunis best og Raadeligst, hvad sig angaar de øfrige 30 rdr som paa dend maade Rester, da bør Hans Epland de/nnem/ till Anders Utne betalle inden 15ten dage under dend adfer Lougen om formelder Dend pretention udj Ertzwær som Hans Epland foregifver at Vere udj stor u-rigtighed, {og} \saa at/ hand ej af opsideren, kand faa saa megen Rettighed med ofver bøxsel, som ha/nnem/ eftter sit skiødes formeld till kom/m/e bør, da naar Hans Epland der om paa louglig maade søger sin Leilending for sam/m/e Rettighed, og hand det ej bekom/m/e kand, bør {Hans} Anders Utne eftter sit udgifne skiødes formeld, at forskaffe Hans Epland saa meget hand ha/nnem/ solt hafr: alt efter louglig foregaaende Stefnemaal, saa frembt de iche der om i Mindelighed kand forEenis, den/n/e prossesses omkostning betaller Anders Utne till Hans Epland, tillige med den/n/e Doms bekostning med penge 2 rdr: og det i lige maade under dend adfer lougen omformelder

Dend Sag i mellem Johanes SørEide og Lars med Jacob Færrewaag angaaende dend arf eftter Sæbiørn Færrevaag, som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu begge parter till Sagen at svare,
og paastod Johanes Monsen at Lars og Jacob Færewaag bør betale hans Hustrues Arf g… forudden(?) omkostning, lefverede der fore i Retten skifttebrefvet eftter sin Kones Sl: Fader Sæbiørn Hillisvig, dat: 21 7br: 1678: hvor udj {hand er tilfunden} findes indført at hende er tilfalden 4 rdr 4 Mrk: 6 [s:] paastod der fore Dom til Des betaling

1708: 20

og formelder sam/m/e skifttebref, at Sæbiørn Færrevaag, som var Johanes SørEides Qvindes Moder broder, paastod der fore at arfvingerne sam/m/e penge bør betales og der om war Dom begierende,

Jacob Færrevaag møtte paa Egne gistum(?) broder Lars Færrewaags weigne, og forklarede at hand iche weed at deris Sl: Fader war Ragne Sæbiørns datters Formynder saa som sam/m/e skiftte skeede i dend tid at de ware u-myndige og aldrig hørte at deris Sl: Fader enten hafde faaet Een skilling at!! (af) sam/m/e Midler ej heller wiste at hand war formynder paa sam/m/e skiftte for dette barn, Forundrede, sig meget ofver at Jacob Ambland som er Ragne Sæbiørns datters Fulde Broder der eftter Lougen war Rette werge og war tilstede og Myndig da deris Sl: Fader lefvede iche krefvede sin Søsters arf da skifttet eftter ha/nnem/ holtes tj hafde \de/ det vist wilde de det gierne betalle, der for uden forklarede hand at hans Sl: Fader aldrig af sam/m/e arf det Ringeste har oppebaaret formodede der fore at vere frj for Johanes SørEides til talle,

Johanes Refererede sig till Skifttebrefvet, og formente at hendes Formyndere Sl: Sæbiørn Færrevaags arfvinger bør betale hende hendes Sl: Faders arf eftter Skifttebrefves formeld, saa som hand ej det Ringeste der af paa hendes weigne har bekom/m/et saa som hand ichun i 5 aars tid med hende har lefvet i Egteskab og hun altid till foren har Veret u-Myndig der af det Ringeste wiste at krefve sig till nytte, paastod der fore Dom till betaling og omkostning.

Jacob Færrewaag sagde indted widere at hafve at {kre} indlegge, men formente at Vere frj for Johanes SørEides tiltalle,

Afsagt.

Eftterdj her fremlegges Eet skifttebref af dat: 21: 7br: Ao: 1678: \holden/ eftter afgangne Sæbiørn Størksen Hillisvig hvor udj seeis at Johanes Monsen SørEides Hustru Ragne Størks datter er tilfalden i arf 4 rdr 4 Mrk: 6 s: af sam/m/e Skifttebref ogsaa fornehmes at afgangne Sæbiørn Færrewaag dend gang war satt till hendes

1708: 20b

Formynder, sam/m/e tid ogsaa eftter skifttebrefves formeld Self paa Skifttet Nerwerende war tilstede, og der fore iche eftter Jacob og Lars Færrewaags paastand war u-Vidende om hendes arfvelige til faldende Midler, saa fornehmes og, at da skifttet holtes eftter bemelte Sl: Mand Sæbiørn Færrevaag iche blef krefvet sam/m/e u-Mynde!! datters Faders arf, Men arfvingene blef i mellem skiftt hvis i boen fantis eftter at dend anden gield war betalt og klareret, thj bør Jacob og Lars Færrevaag, som nu allene af Johanes Mogensen er inCiterit eftter Lougens 5te Bogs 2 Capit: 84 art: at betalle till Johanes Mogensen SørEide paa sin Hustrues Ragne Størks datters weigne de Arfve Midler skiftte brefvet om formelder som er 4 rdr: 4 Mrk: 6 s:, og som Sæbiørn Færrewaags Arfvinger siger, og sig beklager at hendes broder Jacob Ambland som eftter Lougen er føde werge, iche krefvede saadan gield {paa} da skifttet eftter deris Sl: Fader holtis, siger ogsaa at Jacob {Faderen} Ambland enten Self, sam/m/e arf har oppebaaret, eller og wist at sam/m/e arfve Midler iche i deris Sl: Faders boe war ind….et(?), hvor fore de mener at hand til Arfven bør svare, saa gifves de/nnem/ Regres hannem der fore at søge og eftter Lougen Rettelig at til talle, og skall da gaaes der om hvis Rett er,

Dend Sag i mellem Chrestopher og Jacob Gudøen, i mod Hans Kippers Qvinde, som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu atter begge parter, men ej End nu det Eene widne Mallene Johans datter Tegland møtte iche ej heller nogen paa hendes weigne, Lensmanden hiemlede at hun var louglig stefnt,

Ingebor i Skatte (Skotte?) tangen sagde indted at hafve skieldet de ærlige Mend enten Chrestopher eller Jacob Gudøen i nogen maade, og blefve de der eftter for Retten forEenede at alting skulle der med were ophæfvet og Ingebor Skatte tangen ærklærede baade Chrestopher og Jacob Gudøen, at hun iche andet viste med de/nnem/ end alt hvad ærlige Mend wel anstaar i alle maader bad om forladelse om noget kunde vere talt som {de/nnem/} \de/ kunde paa anke, og lofvede at betale till de/nnem/ i foraarsagede omkostning 1 rdr: sam/m/e penge med det

1708: 21

første at skall betale, hvor med Chrestopher og Jacob GudØen for gaat Folket Forbøn skyld lod sig Nøye, dog paa dend maade at hun eftter dags med sin Mund skulle lade dem hafve fred, som hun og lofvede, og Ragte de hver andre der paa deris hender, dog begierede Chrestopher Gudøen at Hans Skippe bør betale sam/m/e penge og det med det aller første, Hvor fore og Chrestopher med Jacob Gudøen bør for de ord som af Ingeborg Skattetangen talt er i alle maader vere uden Mistanke, som de der altid har haftt og End nu hafver blant alle folk Eet gaat ærligt Nafn og Rygte, og ej kom/m/e de/nnem/ till æris forkleining i nogen maade, og bør Hans Kipper at betale till de/nnem/ dend Eene Rixdr: som udlofvet er, inden først kom/m/ende Paaske under Nam og wurdering i sin boe,

Ane Sl: Hr: Abrahams, hafver ladet stefne sin Lande bunde som bor paa Preste Enke Gaarden Thoe, skylder aarlig udj Landskyld 1 Løber Sm: 1 Hud, des Landskyld eftter Lougen 3 rdr: 1 Mrk: 8 s: de/nnem/ at betalle, og paastod Fogden Dom till sam/m/e Landskylds betaling tillige med forhøyning,

Ingebregt Thoe møtte og forklarede at hand iche videre paa Landskylden har betalt end Een half waag Koren og 1 Mrk 10 s: i penge till sam/m/men 2 Mrk: 10 s: der for uden sagde hand at hafve forbedret huusene paa gaarden, og Fød Een Koe i 2de aar.

Fogden Olle Larsen forklarede der i mod at sam/m/e Foster burde hand eftter sin bøxseddels!! (bøxselseddels) formeld betale og føde, saa og forbedre huusene, tj hand gik af gaarden uden nogen tvang Refererede sig till Dom/m/en der er dømt paa nest afvigte Waarting, og paastod Dom

afsagt

Ingebregt Toe bør betalle till {Sl:} Ane Sl: Hr: Abrahams det nest afvigte aars Rettighed {med penge,} naar først afdrages de 2 Mrk 10 s: som betalt er, 2 rdr 4 Mrk: 14 s: og udj forhøyning 4 Mrk: ? s:

1708: 21b

alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen

Gietmund Mogensen Neshafn hafde ladet stefne Niels Fadder ager!! (Fladerager) for Eendeel borgede ware, som eftter afReigning for Retten sig bedrager til penge 1 rdr: 3 Mrk: 4 s: med formoding hand dennem bør betale, tillige med omkostning,

Niels Fader ager!! (Fladerager) møtte, og for Retten med GietMund Neshafn giorde afReigning, og blef hannem skyldig til dato udj alt penge 1 rdr 3 Mrk: 4 s: lofvede det med forderligst at betalle, foruden 1 Faufn weed 2 Mrk:

Gietmund Neshafn paastod Dom baade paa penge og omkostningen,

Afsagt.

Som Niels Fladerager eftter giorte afReigning for Retten befindes till Gietmund Mogensen Neshafn at vere skyldig udj alt 1 rdr 5 Mrk: 4 s: saa bør hand og sam/m/e penge inden 15ten dage at betalle tillige med foraarsagede omkostning 2 Mrk: 8 s: under adfær eftter Lougen,

Publicerit Niels Andersen Gierstadtz udgifne Skiøde till Gietmund Mogensen Næshafn paa 1 Løb Sm: og 1 H: udj gaarden Nesse, saa Vell som med underliggende øde Jord skylder aarlig 12 Mrk: Sm: i mod penge 88 rdr for uden skattingsøre 2 rdr 3 Mrk: dat: 18 Febr: 1708.

Publicerit Dorette Lugt Sl: Johan Forbus eftterlefverske hendes udgifne Skiøde till Hr: Major Libert Johan de Pfeil, paa dend gaard Øchland beliggende udj Opdals Skibrede og KirkeSogn, skylder aarlig udj Landskyld med bøxsell 1 ½ Løber Sm: 1 ½ H: med paa staaende Huuser wed Søen, saa som Een daglig stue med 16 gl: glas winduer, Eet Kam/m/er og Kiøcken hver med 2de winduer saa og Loftt ofven paa, Een borge stue med Eet Kam/m/er hos, Eet Stabor, Eet gl: Ild huus, og Eet gl: u-brugeligt Nøst, dat: 26 Septembr: 1707:

Publicerit Hr: Baron Rosen Crantzis udgifne Skiøde till Hr: Major Libert Johan Pfeil paa oddels Retten till dend gaard Økland som skylder aarlig udj Landskyld 1 ½ Løber Sm: og 1 ½ Hud med bøxsel, hvilke gaard till Een deel Creditorer udj hans Sl: Faders Sterboe er udlagt, dat: 28 Januarj 1708.

1708: 22

Kongl: May: Foget paa Hr: Baron RosenCrantzes weigne lyste hans penge Mangel til at udløse det godtz som udj Waags Skibrede er beliggende, hvilke udj hans Sl: Hr: Faders Sterboe till Creditorene blef udlagt, med begier det i Tingbogen maatte indføris,

Jacob Gudøen og Hans Møcklestad blef befallet at Reise till Laug tinget at aflegge sin LaugrettesEed.

Den 23: Febr: blef holden almindelig Waarting paa Haavig for Ous og Strandvigs Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmendene Hans Lundervig og Jon Haavig med eftterskrefne Laugrett

Af Ous Skibrede.

Olle Giemdal, Isack Aadland, Hans Udskaatt, Jørgen Bouge, Lars Giemdall, Hans Gouckstad, Olle Skar, og Olle Helleland,

Af Strandvigs Skibrede.

Engell Ballesem, Lars SæfverEide, Endre Holdhuus, Hans Kleppe, Hans Windenes, Sverke Hiartnes, Niels Ballesem og Niels Nortvet,

sambt almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte Ting og liuste Tingfred, som sedvanligt

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Olle Knudsen tilholdende paa yttre Tysse sambt, Aagaatte ib: for begangen Leiermaal med hin anden der fore at bøde eftter Lougen,

ingen af bemelte Personer møtte till Sagen at svare, ej heller nogen paa deris weigne,

Lensmanden Hans Lunderwigen hiemlede at de louglig er indCiterit, hvor fore dennem paalegges till neste ting at møde,

Frem kom for Retten Hans Lundervigen af Ous Skibrede, som paa de Dannemend Rasmus Mickelsen, og Anders Olsen begge boende paa dend gaard Goupholm i Samnanger Sogn som høylig beklagede hvorledes dend aller høyeste gud sam/m/e Dannemend, nest afvigte 3 dage for Juul, dennem med dend u-løckelige Ildebrand hafver hiem søgt, saa at ej allene deris Huuse blef lagt i aske, men end ogsaa alle deris Eiendeele af Ildens Lue fortæret, saa at de som om afttenen noget lidet war Eiende, hafde om Morgenen iche det [aller ringeste]? hvor til de kunde helde deris hofvet, Men ere nu

1708: 22b

moxsen geraaden udj Fattigdom, begierede der fore at almuen paa Tinget wilde gifve de/nnem/ der om deris sandferdige forklaring, forhaabende at deris Kongl: May: Sig ofver de/nnem/ i Naade skulle forbarme, saa at de for nogle aars Skatte Frihed aller Naadigst maatte forskaanes,

Almuen der till svarede at det dennem nocksom witterligt er, at desse stackels Mend paa Goupholm, Rasmus og Anders, wed dend u-løckelige Ildebrand er blefven hiemsøgt, saa at baade deris huuser, og Eiendeeler blef om Natte tider nest afvigte 3de Nætter for Juul lagt i Aske, hvor ofver de stackels Mend moxsen i Armod og Fattigdom er geraaden, ønskede, at gud og dend høye Øfrighed sig ofver dennem i Naade wilde forbarme, forklarede der hos at sam/m/e deris paaboende Jord er udj aarlig Landskyld at Skatte eftter 1 Løb og 1 pd: Smør, dette begierede Hans Lunderwigen paa deris weigne at maatte indføris, og dennem af Retten beskrefven meddeelis, som ej kunde negtes

Oluf SkogsEide hafver ladet stefne Lars SæfverEide, formedelst hand skall hafve gifvet sin Søn Olle Larsen, som var giftt med Oluf SkougsEides datter, og siden død, dend gaard liggende i Qvindhæretz Prestegield Haavigen kaldet skylder aarlig udj Landskyld 1 Løb Sm: og 1 Hud, med bøxsell, og siden at bemelte hans Søn er død will Lars SæfverEide ej holde sit Løftte, men negter at hand sam/m/e Jord gifvet hafver, og møtte paa Oluf SkogsEides weigne hans Søn Morten Meehuus, som forklarede at hans Fader er Formynder for sin datter!! barn (datters barn) og der fore maa talle og stefne der paa, med paastand at Lars SæfverEide bør holde sit Løftte, og lade sin datter Søn tillige med sin Moder Chrestj Ols datter beholde gaarden uden widere ancke, og der fore hafde ladet stefne til widne som der om skulle widne, Niels SkogsEide, Winsens Killen og Størk DragEide og Engel Bolstad, sambt Olle Miaanes

Lars SæfverEide møtte Self till Sagen at svare og negtede ganske, iche at hafve gifvet sin Søn afgangne Olle Larsen den/n/e Jord, tj hand iche kunde det giøre saa som hans Middel og Formue det ej kunde tilstede, Men dog sagde at saa frembt hand hafde lefvet, og hand der hafde kom/m/en at boe, hafde hand vel gifvet ha/nnem/ der udj eftter sit Raad

Niels SkogsEide møtte iche tilstede, Størk DragEide møtte iche heller, Samson Markus var stefn!! (stefnevidne?) men ej møtte, i lige maade Paal Hougen som ej heller møtte, ej heller Elj DragEide,

1708: 23

Engel Larsen Øfrebolstad eftter aflagde Eed widnede at hand tillige med fleere giester war udj Brølupet paa SkogsEide, da Lars SæfverEides Søn Olle Larsen hafde brølup med Oluf SkougsEides datter Chrestj Ols datter, da hørte hand dend anden dag i brølupet at Kiøge Mesteren Jon Torkelsen Bolstad lyste op ofver bordet da de sad og fick Mad, hvorledes at

Lars SæfverEide hafde gifvet sin Søn Olle Larsen, som da war brudgom, Een teig i dend gaard Haavig i Qvindhæretz Skibrede, hvilken teig Jord brudgom/m/en igien gaf sin brud i Fester gafve, dette alt sam/m/en oprobte Kiøge Mesteren, men ej hørte at Lars SæfverEide, der til svarede noget, ej heller hørte widere hvad passerede i brølupet, ej heller weed enten det war med Lars SæfverEides willie eller ej, saa som hand indted hørde ha/nnem noget der om talle, siden der eftter da skifttet holtes eftter Sl: Olle Larsen, da fore hand tillige med Morten Meehuus ind till SæfverEide, og til spurte Morten Meehuus Lars om hand kand negte, iche at hafve gifvet sin Søn som war død, dend gaard Haavig, da svarede Lars, at hand kunde iche negte jo at hafve gifvet sin Søn gaarden, Morten til spurte Lars, om hand iche wilde kom/m/e paa skifttet, Men Lars svarede Nej, at hand iche der hafde at bestille, hvad Løsøret angaar da wed hand iche der om at vidne, iche heller wed hand widere i den/n/e Sag at vidne,

Olle Miaanes Huus Mand sam/m/e stedtz eftter giorte Eed widnede, at hand da skifttet stod eftter Olle Larsen paa Miaanes, da fore hand tillige med Morten Meehuus og Engel Bolstad ind till Lars SæfverEide, og til spurte ha/nnem/ om hand ej vilde kom/m/e till Skifttet, Men hand svarede Nej, at hand der ej noget hafde at bestille, saa tilspurte Morten Meehuus, Lars SæfverEide, om hand kand negte at hand jo hafver gifvet sin Søn afgangne Lars Olsen!! (Ole Larsen) dend gaard Haavig, der till Lars SæfverEide svarede, at hand det ej kand negte, widere wiste hand iche at vidne,

Winsens Killen møtte, men Lars SæfverEide paastod at hans widne ej i den/n/e Sag bør antages, saa som Olle Lars:!! (Larsens) Enke igien har till Egte Winsens Killens Søn Paal Miaanes

Anders Larsen SæfverEide war og stefnt at forklare, hvad Løsøre der war eftter hans broder Sl: Olle Larsen, hvilke og møtte som forklarede at hand aldeelis indted er widende, enten om det Eene eller det andet,

1708: 23b

ellers forklarede Lars SæfverEide at sam/m/e hans Søn Olle Lars: ichun lefvede eftter dend tid hans brølup stod 4 eller 5 uger og war hand tillige med sin Hustru i Fællig med ha/nnem/ og udj hans tieneste, saa hand giorde hans arbeide, og spisede ved hans bord som hans tiener eller hieme werende barn, formente at hans Søn iche kunde arfve hos ha/nnem/ noget før end hands Fader eller Moder døde, sagde ogsaa ganske nej at hand aldrig har gifvet sin Søn gaarden Haavig, passtod der fore at vere frj for Olluf SkougsEides til talle, tj skulle hand gifvet den/n/e sin Søn den/n/e gaard som er 1 ½ Løber Sm: saa burde hand og eftter Lougen gifvet sin anden Søn lige der i mod, hvilket hans Raad og Midler langt fra iche til strekede

Morten Meehuus paa sin Fader Oluf SkougsEides weigne begierede Delation till neste ting, at hans andre indstefnte widner kunde møde,

Samson Markus og Johanes Hougen skall eftter Morten Meehuuses sigelse hafve stefnt de ude blifvende widner, men ingen af Stefne widnerne ware tilstede, som Stefnemaalet eftter Lougen skulle afhiemle,

Hvor fore Sagen beroer till neste ting, hvor da parterne har at møde, saa vel som hafver Oluf SkougsEide at stefne de widner hand sig paa beraaber og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Lars SæfverEide hafde ladet stefne Oluf SkogsEide for Skieldsord mod ha/nnem/ paa Høste tinget 1706: paa Egeland, der fore at lide og undgielde,

Oluf SkogsEide møtte iche ej heller wilde hans Søn Morten Meehuus svare till Sagen, saa war og stefnt till widne Hans Kleppe og Niels Nortvet, hvilke begge møtte,

afSagt

Sagen beroer till neste ting hvor da Oluf SkougsEide har at møde, og skall da gaaes hvis Rett er.

Oluf SkogsEide hafde ladet stefne Lars SæfverEide for 5 Mrk: danske som hand ha/nnem/ for ½ t: Malt skyldig er, med paastand hand dend bør betalle, tillige med omkostning,
Lars SæfverEide møtte og forklarede at hafve Contra Citerit Oluf SkogsEide for Een deel inden (anden?) Reigning, som de hafde med hin anden om det brølup, som de giorde til sam/m/en med begge deris børn, Olle Larsen SæfverEide og Chrestj Ols datter SkogsEide, paastod der fore at det Eene bør kom/m/e udj det andet til gode, saa som det er Reigning mod Reigning, forklarede ellers at hafve widne, Bol Skielnes, og Elj DragEide

1708: 24

hvilke nu iche war til stede formente og paastod at Sagen till widners forhørelse bør opsettes.
Morten Meehuus formente at hand bør betalle hans Fader de 5 Mrk: for dend halfve tønde Malt, og der som Lars SæfverEide noget hos hans Fader kand hafve at fordre, da hand det at sige (søge), og mente at det iche wed kom den/n/e Sag

Afsagt

Eftterdj Lars SæfverEide hafver Contra Citerit Oluf SkogsEide for Een Reigning, som Oluf og hand om deris børns brølups Kost skall Vere Dependerende, og Lars beraaber sig paa widner, saadan hans paastand og Kraf at vil bevise, saa kand ha/nnem/ iche weigres Delation till neste ting, sine bevis at frem føre, hvor fore og Sagen saa lenge beroer, og hafver Lars SæfverEide til dend tid skrifttlig at indgifve sin Reigning, at der af kand sees des sam/m/en heng, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Dend opsatte Sag i mellem Johanes Tvetnes og Oluf SkogsEide om det slags maal paa Holdhuus, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu Johanes Tvetnes atter, og begierede at maatte fore tages, saa møtte og till widner Endre og Hans Holthuus,
Oluf SkogsEide møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, Elling Hougsvold og Svend Kiøn {h} widnede wed Eed at Oluf SkogsEide louglig war Citerit,
Johanes Tvetnes paastod at hans widner maatte wed Eed forklare Sagens sam/m/en heng,
Endre Holdthuus wed Eed widnede at hand nestleden Som/m/er eftter Som/m/er tinget war tilstede paa Holdthuus Een Søndag eftter Predichen, da sad Endre Holdhus wed weggen uden for stuen, da kom Johanes Tvetnes ud af stuen gaaende og tog sin staf i haanden og wilde gaa af gaarden, der eftter kom Oluf SkogsEide ud eftter og tog Johanes Tvetnes i begge sine axsler og slog ham till Jorden, og der eftter medens Johanes Tvetnes laag paa Jorden slog ham 2 eller 3 slag med sin haand i hofvedet og paa Axslerne, der paa Reiste Johanes sig op og gik bort
Hans Holdhuus eftter giorte Eed widnede at hand sam/m/e tid paa Holdhuus war til stede nest afvigte Som/m/er Een Søndag eftter Prediken, da kom Johanes Tvetnes ud af stuen og hafde sin staf i haanden, der eftter kom Oluf SkogsEide

1708: 24b

ud, og tog Johanes i begge Axslerne og slog ham til Jorden der paa i medens Johanes laag paa Jorden da slog Oluf SkogsEide Johanes Tvetnes nogle slag med sin haand, baade i hofvedet og paa Kroppen, der eftter Reiste Johanes op og gick af gaarden,
Johanes Tvetnes paastod at Oluf SkogsEide ej allene bør ansees og bøde eftter Lougen, men end og betalle ha/nnem/ sin spott, skade og omkostning, saa som hand nu 2de ting har maatt stefne i Sagen, og gifvet stefne penge, har maatt bekoste widnerne 2de gange till tings, saa Vell som Stefne widnerne, saa hand i det Ringeste for alt ej kand mindre pretendere end 5 rdr: og om alt begierede Dom,

Fogden forklarede at Oluf SkogsEide for den/n/e sin forseelse med ha/nnem/ har af Son/n/et den/n/e Sag for 6 rdr: saa hand saa Vit ha/nnem/ angaar ej noget hafver at pretendere
Der eftter frem stod Oluf Skougs Eides Søn Morten Meehuus som paa sin Faders weigne forklarede at hand mente at eftterdj Fogden paa Kongens weigne for den/n/e forseelse af hans Fader war tilfreds stillet, Sagen da ogsaa burde Verit ophæfvet,
Johanes Tvetnes der til svarede at hand for sin person ej er til freds, men paastod Dom udj Sagen,

Afsagt,

Eftterdj Johanes Tvetnes med 2de Eedtagne widner bevislig giør, at Oluf SkogsEide Een Søndag eftter Predicken paa Holthuus, hannem hafver ofver faldet og med hugg og slag Tracterit, hvor fore Oluf SkougsEide nu 2de gange louglig har weret Citerit, og dog ej bevisligt giort, at hand til saadan slags maal, af Johanes Tveitnes er gifven Ringeste aarsage, Thj bør hand for saadan adfer at gifve till Johanes Tvetnes for Spott, skade, slag og fortred, sambt udj omkostning till sam/m/en 2 rdr: alt inden 15ten dage under Nam og wurdering i sin boe, ogsom hand med Kongens Foget for sin forseelse om Kongens bøder har afsonet, saa forblifver det wed deris giorte forEening,

Dend Sag i mellem opsiderne paa Henanger og Jørgen Hiortedal, som fra forige ting till nu blef optagen, blef nu

1708: 25

atter paa fordret, og møtte Engel Henanger og Johanes ib: begge till Sagen at svare,
Jørgen Hiortedal møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, Svend Tømre og Lars Henanger begge hiemlede at de Jørgen Hiortedal louglig hafver Citerit,
Indlagde der eftter Eet skiøde udgifven af Jørgen Hiortedal og Hans Sødskende till Johanes og Engel Henanger paa dend Røddebols Rett de er berettiget til dend pladtz Hiortedal, dat: 6te Febr: 1704: indlagde der nest Een Contract og for Eening {at} i mellem Chrestopher Hiortedal og Heinangers opsidere dat: 4 Maij Ao: 1671.
Engel og Johanes Heinanger forklarede at Jørgen Hiortedal har indtrenget sig udj deris gaards mark Hiortedal, uden deris forlof og minde, hand der fore bør anseeis, og at til døm/m/es at fløtte fra Jorden, og der paa war Dom begierende,

afsagt,

Jørgen Andersen Hiortedal hafver nu af Heinangers opsidere og Eiere, Engel og Johanes 2de gange till Tinge woren søgt og til talt, fordj hand uden deris Minde og willie hafver indtrenget sig udj deris {Ende} Eiende Jordepart Hiortedal, og dog ej enten Self mødt eller wed andre ladet svare til Sagen, Saa hafver Heinangers opsidere i dag giort bevisligt at bemelte Jørgen Hiortedal {baade} Self tillige med sin Hustrues Sødskende wed Eet skiøde dat: 6 Febr: 1704: hafver solt ald dend Rødnings Rett de eftter deris Sl: Fader afgangne Chrestopher Hiortedal sig kunde til Eigne, saa og befindes, at Jørgen Andersen i lige maade har solt sin andeel udj Hiortedals Huuse, saa hand iche i det Ringeste eftter slig beskaffenhed kand hafve nogen Rett till dend pladtz Hiortedal at beside, og dog allige well i mod Eigernes willie og Minde pladtzen beboer, da som bemelte Jørgen Hiortedal iche beviser at hafve till den/n/e beboelse paa Hiortedal nogen Rett eller tilladelse, saa bør hand til første kom/m/ende 14de

1708: 25b

April at frafløte Hiortedal, og sig siden ej enten med Huuse, skoug eller Mark befatte, {under} saa fremt hand iche der fore eftter Lougen will anseeis, Imidlertid betaller hand till

Heinangers opsidere i Foraarsagde omkostning 1 rdr: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Elling Olsen Aarre hafver ladet stefne Størk DragEide, formedelst hand iche loulig skall hafve angifvet alle sine Midler eftter sin Qvinde Elj Ols datter, som ingen børn sig eftterlod, men hendes Fader Olle Aarre war Eeniste Arfving og som Olle Aarre nu er død, og Elling Olsen er sam/m/e Olle Aares Fader, og hvad som fordult er bør ha/nnem/ nu til kom/m/e, saa paastod hand at Størk DragEide bør forskaffe til bage hvad meere findes som ej til foren er opteignet, og det ha/nnem/ at til høre, hafde ogsaa der fore indstefnt ha/nnem/ med skifttebrefvet eftter sam/m/e Qvinde

Størk DragEide blef paa Raabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Elling forklarede at Størk er stefnt af Gitle Peders: Aarre og Morten Lars: ib: men ingen af de/nnem/ war tilstede, hvor fore Sagen til neste ting beroer, og skall da gaaes hvis Rett er.

Dend 2 Maij blef Retten betient paa Hoepe udj Opdals Skibr: ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen med eftterskrefne Laugrett, Jacob Ambland, Rasmus Ambland, Anders Landerøen, Jacob Færrewaag, Lars Giøwaag, Lars Nedre Lunde, Arne Hilliswiig, \og/ Olle Bruntvet,

Hvor da Kongl: May: Foget for Retten frem førde Een Landstryger wed Nafn Olle Jonsen, som hannem er til bragt af Een bunde Mand i Etne Prestegield her i Fogderiet wed nafn Rasmus Frette, hvor sam/m/e Landstryger hafde staalet Een Kaabber Kieddell {af} nest afvigte natten till Mandags 14ten dage siden, og war bemelte Mand Rasmus Frette Self tilstede, som Sagsøger, saa møtte og tilstede Wier Siursen til holdende paa Lund i Etne og Niels Nielsen Frette, som war eftter {ha/nnem/} bemelte Landstrygger, og tog hannem udj Hardanger med sine stolne Koster

Wier Siursen eftter aflagde Eed forklarede at hand tillige med Niels Nielsen Frette Reiste at søge eftter den/n/e Tyf siden da hand hafde staalet den/n/e Kiel fra Rasmus Frette som skeede sam/m/e tid som før er melt, og de fik spørg\ning/ af ha/nnem/ at hand war Reist til Hardanger, og de fant ha/nnem/ 3 dage der eftter paa Een gaard i Hardanger wed Nafn Strand liggende udj {E} Aadde, hvor de fant ha/nnem/ og tog

1708: 26

ham der, og førde ham med sig till Etne, og fant hos ha/nnem/ sam/m/e Kiel som war ganske sønder slagen, og de lefverede baade Tyfven og den sønder brøtne Kiel till Lensmanden i Etne Zacarias Silde som ha/nnem/ igien till Fogden ofver lefverede.

Niels Nielsen Frette wed Eed widnede lige de sam/m/e ord som Wier Siursen widnet hafver i alle maader, og der hos forklarede de begge, at saa snart de den/n/e Landstryger antreffede og anholt, bekiendte hand straxst at hand sam/m/e Kiel hafde staalet, og at dend sam/m/e Kaabber hand hafde med sig war dend Kiel hand stal paa Frette i Etne,

Rasmus Frette forklarede at sam/m/e Kiel tog Een Tønde, og war af werdj 8 rdr: sagde at dend weiede 2 pd: 12 Mrk: men nu weier de ofver blefne støcker af Kiellen 2 pd: 4 Mrk:

Der eftter blef sam/m/e Landstryger Olle Jonsen Examinerit som følger. Hand sagde sig først at vere Fød paa Læsøe {Kaabb} Jern werk, og hans Fader war Een arbeids Mand paa sam/m/e werk, war saa hieme hos sine Forældre till hand war 12 aar gl: Reiste saa till Hedemarken till Een gaard wed Nafn Doldroe (Daldroe), og tiente hos Een Mand paa sam/m/e gaard wed Nafn Jacob Eet aars tid, paa hvilcken gaard og hvilcken tid hand blef Rasende og gallen, kom saa fra ha/nnem/ og till sam/m/e Mands grande, og war der udj 8te dage, og blef der Siug atter igien men da hand straxst der paa blef fresk igien kom hand i

tien/n/este hos Een Mand Arild Seegaard, udj Birj Prestegield, og tiente der udj Eet aars tid, foer der fra till Lands Prestegield og tiente der hos Een børse Smed wed nafn Haafver Jenswad i 2 aars tid, foer der fra till Gudsdal i Guldbrands dallen og tiente der hos Een og anden i 2 aars tid, men i 2 aars tid var hand hos Een Mand wed Nafn Olle Beege (Berge), Reiste saa der fra till Trundhiems Lehn ofver Dofre Field, Nord eftter till Nordland alt till Saltens Fogderie og war der i Trundhiems Lehn Eet halft Aars tid, om Høsten der eftter foer hand med Een Jegt till Marknen paa Romsdallen, foer der fra med Een baad till Bergen, og war saa udj Nordhordlen i nogle dage, foer der fra med nogle StaVanger Folck till StaVanger, og war saa der udj Eet halft aar, siden har hand faeret hid og did, men wiste iche Self at giøre forklaring hvor det war, men kom fra StaVanger Lehn og till Etne hvor hand stall den/n/e Kiel paa Frette, og blef saa paa greben i Hardanger, beklagede sig ellers at vere meget forrøgt i sit Hofvet, forklarede ellers at hafve weret i Walders, Hallingdal, og Sogn, men forklarede iche at vide enten paa hvad tid eller aar det war, iche heller weste!! (wiste) Ringeste forklaring at giøre enten paa stederne, eller Folckenes Nafne i Ringeste maade

1708: 26b

Erbød sig ellers gierne at wilde were Staader Foget Skarp rickter eller noget saadant hvad de wille sette ham till, og mente der wed at giøre god tieniste, hafde ellers Een Skreppe eller wadsek med sig hvor udj dend sønder slagne Kieddel laag udj, hvilke Ransel hand sagde at hafve staalet paa Een gaard i Aakre Fiorden, da hand seeniste foer fra Etne, sagde at sam/m/e wadsek laag udj Een Svalle, og saag ingen Folck, det war og Een Morgen tillig, sagde ellers iche i Ringeste maader at hafve staalet der foren, men dette at were dend første gang,
Widere kunde Mand denne sinde ej af hannem faa at wide, saa som hans bekiendelse i adskillige maader war foranderlig, nu sagde hand at hafve woren her i Sundhords Fogderie nu atter sagde hand Nej igien, med meere saadant, sagde og at were forRugt i sit Hofvet, wiste iche heller under tiden sagde hand hvad hand tallede eller giorde, sagde ogsaa iche nogen tid at hafve gaaet till Herrens Nadere iche heller kunde hand læse eller wiste noget hvad guds frøgt war,
Hvor fore Sagen till widere Examen beroer og skall da gaaes hvis Rett er.

Dend 8 Maij blef Retten atter betient paa Hoepe i Opdals Skibrede i Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsens hoswerelse tillige med eftterskrefne Laugrett, Gunder Ambland, Jacob ib: Lars Sæbiørnsen og Jacob Sæbiørnsen Færrewaag, Anders Landerøen, Ellend Hauckefær Lars Giøwaag og Oluf Bruntvet
Hvor da atter dend Landstryger Olle Jonsen blef for Retten frem ført, og atter tilspurt om hand iche widere eller meere hafde giort end som hand før hafde bekiendt, Men hand aldeeles indted widere wilde wedstaa eller bekiende end hand till foren hafde forklaret, sagde aldrig at hafve staalet uden denne Kiedel, iche heller i det Ringeste meere er Eiende end hand nu staar udj, erbød sig end nu som før at ville vere SkarpRigter, Racker eller StaaderFoget hvor till hand mente vell at kunde tiene,
Widere eller meere kunde Mand iche af ha/nnem/ faa at wide i nogen maade,
Kongl: May: Foget satte i Rette at denne Landstryger bør straffes for sit tyfverj eftter Lougen, og for dj hand saaledes udj Løsgengerj sig har øfvet fra sit barnsbeen til denne tid, hand og der fore eftter Lougen burde anseeis andre saadan/n/e till afskye, og om alt war Dom begierende,

1708: 27

Landstrygeren Olle Jonsen wiste indted till sin befrielse men sagde iche widere at hafve giort end hand før bekiendt hafver,

og blef der fore saaledes afsagt,

Eftterdj dend Fengslede og andholdne Tyf Olle Jonsen Self her for Retten udj Sagsøgeren Rasmus Frettes hos werelse og paahør har wedstaaet og offentlig bekiendt, at hafve staalet fra sam/m/e Mand, dend hos Oluf Jons: fundne og sønderslagne Kiedel, hvilcke Kiedel hand hafver staalet om natte tid udj sam/m/e Mands Ildhuus og med dend bort Reist, og om endskiønt hand Vell eftter formoding wed sin omstripping i giennem Landene till foren saadan gierning har begaaet, Saa dog eftter dj ej widere, end som melt er, Er aabenbaret, Saa kand ieg iche widere der om Kiende og Døm/m/e end Lougens 6te Bogs 17 Capit: 33 art: befaller, hvor fore Olle Jonsen eftter sam/m/e alligerede articul bør udj Fengsel at miste sin Hud, Og som denne bemelte Tyf ej i det Ringeste till sin underholdning og straf er Eiende, Saa bør Sagsøgeren Rasmus Frette, saadant eftter billighed tillige med Rettens betienters u-mage at betalle, eftter Lougens 1ste Bogs 22 Capit: 2dend articuls indhold,

Men hvad sig angaar dend pretention og paastand som Kongl: May: Foget giør, for den/n/e Olluf Jonsens Løsgengerj med meere, Da som sam/m/e Person befindes paa sine Lem/m/er saa Føer og Fresk, at hand Vell uden Leedig gang sit brød kunde fortiene, hand og iche heller beviser hvor fra hand er kom/m/en, eller hvorledes hand sig paa de stæder hand har weret Sig har skicket og forholdet Men saaledes eftter sin Egen bekiendelse fra sin første barndom till denne tid med Iidelig omstripping og Reise i gienem Landet fra Een provintz till Een anden, af Eet Stiftt og I det andet, og ej nogenstedtz har till bødet sig at tiene, men sig maaskee med Tyfverj som hand her i Fogderiet giort hafver oppeholdet, Thj bør hand og der fore eftter Lougens 3de Bogs 21 Capit: 16 art: at arbeide udj Jern paa Bremerholm i 6 aars tid,

Dend 10: Maij blef Retten betient paa Findaas Prestegaard udj Føyens skibreede; ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen med eftterskrefne Laugrettes Mend

1708: 27b

Næll Hysingstad, Axsell Eskeland, Olle Olsen Nordhuglen, Størk Hougland, Anders Larsen Nordhuglen, og Hans Solhaug,

Paa hvilcken tid dend Hederlig Mand Hr: Hans Wadbeck SognePrest till Findaas Prestegield, wed skrifttlig Stevning hafde ladet Stefne, afgangne Sogne Prest till Findaas, Sl: Hr: Hans Rafnsbergs Encke Marie Cronmand, for Huusenes brøstfeldighed paa Ermelte Prestegaard, sambt at til svare de penge till foren {paa} \til/ Prestegaarden er udlagt, sam/m/e Stefning dat: 23 April 1708. Indlefverede der hos HøyEdel baarne Hr: Estatz Raad og Stifttbefalings Mand de Tønsbergs Ressolution paa Hr: Hans Wadbeks Andragende om sam/m/e besigtelse, Suplichen dat: 18 Julij 1707: men Ressolutionen af dato 22 Aug: 1707.

till Sagen at svare møtte Preste Encken Maria Sal: Hans Ravnsbergs, og indlagde sit indleg af dat: 9 Maij 1708: der nest indlagde sin Memorial till Stifttbefallings Manden angaaende Huusenes besigtelse, dat: 4 Aug: 1707: med der paafulte Ressolution af 5 Aug: nest eftter: indlagde ogsaa Eet besigtelses werk med dend der paa fulte Dom dat: 22 Martj 1700: Indgaf saa der nest det forrettede Skiftte eftter hendes Sl: Mand Hr: Hans Rafnsberg dat: 27 Julij 1706: hvor udj findes indført om Prestegaardens huusers brøstfeldighed med videre, som hun begierede maatte eftterseeis og observeris, widere hafde Encken iche at lade indføre, men Refererede sig till sit indleg og de Documenter i Retten er indlagt, Indlagde saa sit skrifttlige forsett dat: 10 Maij 1708:

Hr: Hans Wadbeck hafde og ladet indkalde 2de Mend af hvert Sogn udj hans Kald, till at giøre forklaring om de noget paa sambtlig almues weigne kand hafve at pretendere paa det

nye huus her paa Prestegaarden af Sl: Hr: Hans Rafnsberg opbygt, saaledes om de siunis at det fra Prestegaarden kand mistes eller det med Rette bør fra Prestegaarden bort fløttes,
af hvert Sogn møtte eftterskrefne saa som af Moster Sogn, Olle Sætre og ej fleere, af Bremnes Sogn, Jon Sortland, Niels Meehuus og Olle Alswaag, af Bøm/m/els Sogn, Niels Wicke, Herlof Wespestad og Johanes Tiong, af Sveen sogn, Halfvor Kind og Arnstein Lier, hvilcke Mend svarede at de iche hafver noget at sige, uden dette at de har betalt till Sl: Hr: Hans Rafnsberg aarlig 4 s: till Prestegaardens huusers Reparation, alt till det aar da hans May: war i Bergen, og betalte de Høsten eftter hans May: (a)fReise sam/m/e Penge, men ej siden till dend Sl: Mand saadanne

1708: 28

penge betalte, og mente der for uden at Prestegaarden {sam/m/e peng} det Nye opbygde huus bør till høre, og ej der fra bort fløtis, hvilcket og Sogne Presten Self paastod og bør skee, og der om var Dom begierende,
der eftter forføyede Vj os till huusene des brøst feldighed at besigtige, og blef først siunit det største Huus som er daglig stuen med de 2de hos werende Cam/m/ere, Een Am/m/e Stue og Eet Kiøken, till hvis forbedring Vill andvendes til taget 4 w: Nefver á 10 s: er 2 Mrk: 8 s: udj winduerne her og der 16 Ruder á 2 s: er 2 Mrk: for det øfrige war det Huus wel wed Magt, og beløber des brøstfeldighed till 4 Mrk: 8 s: Skallen (Skollen/Skaalen?) will forbedres paa Taget med 6 woger Næfver á 10 s: er 3 Mrk: 12 s: paa Lofttet fattis i winduerne 8te Ruder á 2 s: er 1 Mrk: till bordtag 6 tylter og 8te bord á tylten 1 ort er 1 rdr: 4 s: Een Rende og torf..d(?) 2 Mrk: Arbeidsløn 4 Mrk: er paa det huus 3 rdr: 2 Mrk: 12 s:
Høe Laden befindes af u-weir og wind meget at Vere beskadiget, saa som Stafverne med Stafleierne ere ganske forskiøt till dend Eene Side fra øster og Hen i wester, hvor ofver de 2de Stafver ere ganske forderfvede og u-tienlige, for sam/m/e skade skyld, will Laden i grund Nedrifves, till hvis opbyggelse will forskaffes, 2 Nye Stafver for 3 Mrk: 2 Stafleier hver 13 al: lang for 1 rdr: 2 Mrk: Een tver bielcke 2 Mrk: Spærrene er og for den/n/e aarsage ganske forderfvede og will opsettes igien Nye Spærer 2 tylter og 10 Spærer á tylten 8 Mrk: er 3 rdr: 3 Mrk: 9 s: 4re udsvale trær 13 al: lang for 4 Mrk: 4 Salle trær 13 al: lang 4 Mrk: 4re Aargeweed stoker á 2 Mrk: er 8 Mrk: 8 Saumslirer (Sømn-) á 8 s: er 4 Mrk: till troe 6 tylter udskaat bord á 1 ort er 1 rdr: 3 Mrk: 30 woger Nefver á 10 s: er 3 rdr: 12 s: till bordtag 2 tylter og 10 bord á 1 ort er 4 Mrk: 4 s: 4 torfald á 13 allen lang for 3 Mrk: 8 s: 12 øfse Kroger for 8 s: arbeidsløn den/n/e Lade at nedrifve og igien paa dend maade at opbygge paa arbeidernes Egen Kost 20 rdr: er til sam/m/en paa Høe Laden 35 rdr: 4 s:
Een anden liden Høelade will forbedres paa taget med 12 w: Nefver á 10 s: er 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: 1 tylt bord till troe 1 Mrk: 8 s: till bordtag 3 tylter og 6 Huun á 10 s: er 2 Mrk: 3 s: arbeidsløn till alt dette 2 rdr: er saa paa det Huus 3 rdr: 5 Mrk: 3 s:
Een liden Hestestall wil forbedres med Næfver bordtag og andet smaat, til sam/m/en 2 rdr:
Floeren er god og forsvarlig i alle maader,
Smale Huuset will forbedres med 9 tylter huun till bordtag á 10 s: er 5 Mrk: 10 s: till troe 3 tylter bord á 1 ort er 4 Mrk: 8 s: till Spoen at tecke med tillige med arbeidsløn 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: er saa paa det huus 2 rdr: 5 Mrk: 10 s:

1708: 28b

Een gl: Hestestall wed Høeladen kand forbedres med hvad gamelt som falder af dend store Høelade, naar dend Rifves, hvis Spærer kand bruges till bindings werk i Laden, paa Hestestallen will der for uden 2 tylter Huun till bordtag for 1 Mrk: 4 s:
Borgestuen will forbedres med 1 wog Nefver for 10 s: 1 torfald 4 s: er der paa 14 s:

Ildhuuset Vill forbedres med 2 ½ tylter huun á 10 s: er 1 Mrk: 9 s: 1 waag Nefver 10 s: 2 windskeer 4 s: er til sam/m/en 2 Mrk: 7 s:

Widere kunde Mand ej dend dag foretage, saa som aftenen paa kom, hvor fore Sagen till dagen der eftter som war dend 11 Maij blef foretagen, og blef da siunit

Nøsted wed Søen, hvor till will 4 lang stocker 18 al: lang á 1 Mrk: er 4 Mrk: 7 stk: trær 10 al: lang till brøstene á 8 s: er 3 Mrk: 8 s: 6 Faufner tagSpon á 3 Mrk: er 3 rdr: 2 torfhold 9 al: lang for 1 Mrk: 2 bord till døren for 4 s: Arbeidsløn til dette at forbedre 2 rdr: er paa det huus 5 rdr: 4 Mrk: 12 s:

og er ald gaardens Huusers brøstfeldighed bedragende till penge: 54 rdr: 2 Mrk: 10 s:

Daniel Berøen eftter giorte Eed widnede at hand tillige med war tilstede da skifttet holtis paa Findaas eftter Sl: Hr: Hans Rafnsberg, og hand da tillige med de andre Mend eftter Proustens Presternes og Fogden Olle Larsens begiering besaag Prestegaardens huusers brøstfeldighed, og dend gang paa lagde saa megen Aaboed som de eftter deris siønsomhed kunde see giortes Nødig, ellers forklarede hand at Høeladen som nu saa meget er brøstfeldig dend gang iche war saa meget forderfvet som dend nu er, men de paalagde dend tid paa dend eftter deris tøcke siden war hand og her paa Prestegaarden til stede eftter Preste Enken Marie Sl: Hr: Hans Rafnsbergs begiering og besaag huusene om de da Vare saa forbedrede som de eftter det besigtelses werk paa Skifttet war paalagt, og fornam da at Huusene saa wit som de kunde da see ogsaa dereftter ware forbedrede, Men Høeladen war da noget meere Skiøt wed Stafver og Stafleier end som dend gang Skifttet stod, men ej saaledes som dend nu er, tj da war iche de 2de bord udbrøste som de nu er,

Endre Berøen eftter giorte Eed widnede at hand ogsaa war till stede baade paa Skifttet da Huuserne blef besigtiget, og paalagde hand med de/nnem/ saa Vit de dend gang siuntis nødig at Vere, men hvad høe Laden angaar da war dend iche saaledes faren som dend nu er men de lagde paa dend eftter deris tanke hvad der giordes nødig, siden atter da Marie Sl: Hr: Hans Rafnsbergs foer fra Findaas som war nest leden aar, war de eftter hendes begiering og besaag huuserne, da fant de at Huusene noget s(amme?)

1708: 29

aar eftter forige werk war forbedrede, dog kand hand ej til wisse sige om de i alle maader som de burde ware Reparerede, Høe Laden dend gang war noget Skiøt, men ej saa som dend nu er, ej heller war de stafver og Stafleier sønder som nu, widere viste hand iche at widne,

Paal Berøen eftter giorte Eed widnede at hand ogsaa war med paa Skifttet og paalagde hvad brøst feldighed de siuntes at Vere nødig, Høe Laden war dend gang noget lidet Skiøt, men ej saaledes som dend nu er, siden atter nestleden aar da Marie Sl: Hr: Hans Rafnsbergs skulle Reise fra Prestegaarden, da kom hand tillige med de 2de forindførte Mend, og besaag hvad Reparation Enken giort hafde; da befant hand at hun saa Vit som mueligt war huusene hafde forbedret, men om de i alle maader war lougfør som det sig burde det kand hand iche wide, Høeladen, war dend gang noget meere skiøt end dend forige gang de der war, men ej saaledes som nu, tj da war bandene, Stafver og Stafleier heele, som nu er i sønder widere wiste hand iche at widne i nogen maade

Hr: Hans Wadbeck tilspurte widnerne hvad der war arbeidet og Reparerit paa Høeladen fra dend gang skifttet stod till dend anden gang de war her paa Prestegaarden og besaag des Reparation, de svarede at da de anden Gang kom till Prestegaarden, da fornam de at Høeladen war Reparerit med bordtag, iche heller saag de noget Hull paa Taget som det nu er, endog de iche stort saag der eftter, men hullet saag de iche Hr: Hans Wadbek til spurte de 3de Mend, om de hafde nogen Fuldmagt fra de andre 3de Mend som war med paa skifttet og besaag Huusenes brøstfeldighed, at de allene siden skulle besee des Reparation, Men de svarede Nej, at de allene forklare hvad de/nnem/ Self angaar og ej for de andre;

Hr: Hans Wadbek begierede at der maatte observeris, dend tid Enken gik fra Prestegaarden som war dend 25 Maij og til dend tid hand Suplicerede till Hr: Stifttbefallings Manden om besigtelsen, ilige maade dend tid fra Suplichens dato till Ressolutionens dato, Suplichens dato er d: 18 Julij 1707: og Ressolutionens dat: 22 Aug: nest eftter,
for Resten begierede Hr: Hans Wadbek Een Endelig Dom udj Sagen
Marie Hr: Hans Ranfsbergs paastod ogsaa Dom at vere frj for Aaboeden at til svare, eftter Hr: Hans Bertelsen h…. tide lod Husene besigtige, og huusene siden hendes afReise ere forderfvede, og wedstod Hr: Hans Wadbek self for Retten at

1708: 29b

hand siden sin ankom/m/st till Prestegaarden ej det Ringeste har forbedret paa noget huus, ej heller Rørt skoug og Mark i nogen maade,
Ingen af parterne hafde widere at frem føre men begierede Dom i Sagen,
de paa gaaende omkostninger eftter hans May: aller Naadigste Forordning og Reglement er som følger, Sorenskrifverens Reises bekostning Nemlig Een dag 4 Mrk: 3de Roers Folck med Een Sexrings baad 5 Mille weigs for hver Miil hver Karl 8 s: er 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: de 2de dage ForRettningen har waret 5 rdr: Laugrettes Mendene 2de dage hver dag 1 Mrk: er 2 rdr: Lensmanden for Mender at til sige 1 Mrk: Fogdens Reise Fløttnings Folck og anden u-mage wed forRettningen 4 rdr: till sam/m/en 13 rdr: 8 s:
Og blef saa i Sagen afsagt saaledes.
Som her først fremlegges Eet besigtelses werck forRettet paa Findaas Prestegaard dend 25 Julij 1798: med dend der paa fulte Dom dat: 22 Martj 1700: hvor af Erfares, at dend da Verende Preste Encke Ane Finde Sl: Hr: Hans Mentzes blef till Kiendt at betalle, till dend nu afdøde Sogne Prest Sl: Hr: Hans Rafnsberg, till Prestegaardens Huusers bygning og Reparation 57 rdr: hvilcke besigtelses werk alt siden dend tid har staaet u-svæcket og u-paa talt, Der nest anvises Een Skiftte forRettning eftter Sl: Hr: Hans Rafnsberg dend 27: Julij 1706: forRettet af Prousten og 2de Prester, paa hvilcke tid sam/m/e ærwerdige Skiftte Forwalter desse forindførte 57 rdr: har observerit og til fulde udlagt Prestegaardens Huuser til nøtte, for uden hvad widere Reparation som da paa Prestegaardens huuse Fantis, eftter de 6 Eedsorne Mends besigtelse, som paa Skifttet war tilstede, hvilcke Aaboeds fald dend gang bedrog sig till 9 rdr: 2 Mrk: 6 s: hvilcke til sam/m/en war udj alt 66 rdr: 2 Mrk: 6 s: hvor till blef udlagt Een deel andre huuser paa Prestegaarden bestaaende, som Sallig Hr: Hans Rafnsberg siden besigtelsen hafde opbygget, saa som Een Kielder, Een Fiskesiaa, Een Søeboed, Eet Stabor, Eet Kiøcken, Een Svalle eller gang, Een Saug, med Redskab og bordhuus og Een Qvern med sin Redskab, till sam/m/en sig beløbende till 46 rdr: 3 Mrk: sambt Reede penge 19 rdr: 5 Mrk: 6 s: hvilcke Skiftte forRettning i ligemaade er u-svecket henstaaet, hvor fore iche nogen af desse 2de Forrettninger af os kand forandres, men blifver wed deris fulde Kraftt, Der paa hafver Vj eftter Stefnemaaletz indhold besigtiget og wurdeeret, dend brøstfeldighed, som paa Prestegaardens tilhørende huuse nu findes, som beløber sig eftter taxeringen 54 rdr: 2 Mrk: 10 s: u-agted de huuse som af de ærwerdige Skiftte forwaltere till Aaboeds fald er udlagt, Og som dend meste

1708: 30

Aaboed bestaar udj dend største Høelade, som eftter dette besigtelses werk i gaar af os forRettet befindes af forsømelse og eftterladenhed at Vere forderfvet, saa som det iche i saalang tid er blefven tilseet og hiulpet, Der om hafver PresteEncken Marie Sl: Hr: Hans Rafnsbergs frem ført Een deel af de Mend som war til stede da Skifttet eftter dend Sl: Mand Hr: Hans Rafnsberg holtis og huusenes brøstfeldighed sam/m/e tid Taxerede, hvilcke Mend

Eedlig forklarer at sam/m/e Høelade, dend gang iche saaledes, som dend nu er, war forskiøt i sine Stafver og Stafleier, iche heller paa Taget saaledes beskadiget som nu, hvor fore de da paalagde saa meget som dend gang giordes nødig, ej allene paa Høeladen, men end og paa de andre huuser som noget fattes, sam/m/e Mend forklarer ogsaa at da de eftter PresteEnkens begiering wed hendes af Reise fra Prestegaarden, war paa Ermelte Prestegaard for at eftter see Huusernes tilstand befant de, at Encken da hafde forbedret og Repareret dend brøstfeldighed som paa Skifttet till foren blef opteignet, saa Vit mueligt war, saa at Huusene wed hendes afReise fra gaarden war saa Vit de kunde see wed forsvarlig hæfd, særdelis forklarer de og, at Høeladen enda iche som nu war forderfvet, Stafver og Stafleier iche sønder, Taget iche saa med hull paa som nu, saa der af nock kand sluttes at Høeladen \da/ wed Een Ringe hielp kunde blefven forbedret og oprettet, hvilcke nu will koste meget at opReise, Ofver alt dette, saa befindes at Sogne Presten Hr: Hans Wadbeck nu mod 2 aars tid af hans Kongl: May: med dette Kald allerNaadigst har weret benaadet, og iche før nu eftter saa lang tids forløb ladet Prestegaardens huuse besigtige, men saaledes ladet det med besigtelsen hen wiile, og ej siden sin ankomst Huusene tilseet og forbedret i Ringeste maader, till Huusenes store Skade og forderf, Men nu søger Preste Encken for den Skade som Huuserne siden hendes Naadsens aar {…} kand were paa ført, Da dog naar dend Hederlige Mand Huusene hafde willet siune og besigtige det skulle hafve giort i Enkens Naadsens Aar, at hun dennem da før sam/m/e aar hafde Ende, kunde hafve Reparerit som forsvarligt, eller og der fore betalle Aaboeds fald eftter Lougens tilhold, i det sted at nu Huuserne wed adskillige tilfelde baade af Sterke winde og anden Skiødesløshed kand vere beskadiget, siden Enken fra dennem er bort fløt, Preste Encken Sl: Hr: Hans Rafnsbergs hafver Self Ved allerydmygst Memorial giort at!! (en?) søgning at Sogne Presten Hr: Hans Wadbek maatte tilholdes betimelig huuserne at lade besigtige, hvilcke er at see af sam/m/e

1708: 30b

hendes ansøgning dat: 4de Aug: 1707: som enda war langt ofver dend tid at Huusene burde siunis, da først dend 22 Aug: nest eftter formaar dend Hederlige Mand, HøyEdel baarne Hr: Stifttbefallings Mands høy Respective ordre till des fuldbyrdelse, {og siden} da hand dog war her til steden ankom/m/en nestleden Aar betimelig om foraaret, saa at dend Hederlig Mand Self har oppeholdet og Wiilet med dette werkes fuldførelse, hvor fore hans paastand mod Encken Marie Sl: Hr: Hans Rafnsbergs angaaende dend brøstfeldighed nu paa huusene findes ej kand bifaldes, Men hende for sam/m/e Aaboeds fald i alle maader frj Kiender, og de ej at kom/m/e hende widere till byrde og udgiftt end de ærwerdige Skiftte Forwaltere hende har til funden at svare, eftter hvilcke Skiftte Forrettnings indhold, Sogne Presten Hr: Hans Wadbek sig bør Rette, saa wit Prestegaardens Huuse angaar, og beholder saa Sogne Presten de Huuser som SkifttesForwalterne hannem for Aaboden har tillagt, hvor eftter og Maria Sl: Hr: Hans Rafnsberg, svarer de penger, som tillige med er udlagt hvilcke bedrager sig till penge 10 rdr: 3 Mrk: 6 s: og beholder hun tillige med hendes u-Myndige børn eftter SkiftteForwalternes Forrettnings udviis, det nye opbygte huus som er wurderet for 80 rdr:, og hun med de/nnem/ at giøre sig sam/m/e Huus saa nøttig som hun best wed og kand. Hvad sig belanger det, at dend Hederlige Mand paastaar udj sit indleg, at Prestegaardens skoug og Preste boletz godtz ogsaa bør siunis og besigtiges, da kand der om denne sinde indted af \os/ foretages, eftterdj der om slet indted er Stefnt, Men saa frembt dend Hederlige Mand med saadan besigtelse will fortfare, faar der om først Louglig warsles og Stefnis, og skall saa der om skee hvis Lougen byder, Prossesens omkostning betaller dend Hederlige Mand Hr: Hans Wandbeck Self, till Rettens betienter eftter foranførte Specification med penge 13 rdr: 8 s: og till Preste Encken Marie Sallig Hr: Hans Rafnsberg 2 rdr: alt inden dend tid og under dend adfær Lougen om formelder.

Dend 8de Junij blef Retten eftter HøyEdel baarne Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mand de Tønsbergs høy Respective ordre holden paa Hoepe udj udj!! Opdals Skibrede, i ofver werelse af welbemelte welbaarne Hr: Estatz Raad, Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen og

1708: 31

eftter skrefne Laugrett, Gunder Pedersen Ambland, Jacob Høfveskeland, Jacob Ambland, Madtz Tvett, Arne Hillisvig, Tom/m/es Høfviskeland, Lars Færrewaag og Mogens Nesse.
Paa hvilcken tid og sted welbaarne Hr: Estatz Raad og Stiftt befallings Mand hafde ladet indkalde Een deel bønder og almue af Bremnes Sogen, som for nogen kort tid siden hafde Berget og udj Land indført Eet Skib fra Dram/m/en her i Norge Nafnlig Jomfru Anna fra Dram/m/en, som uden Mastrer er i mod Landet indrefven, till at giøre forklaring, paa hvad maade og hvorledes de sam/m/e Skib har berget, sambt hvad Fare, Møye og u-mage de wed saadan Biering!! (Biergning) har udstanden,
sam/m/e tid møtte og tilstede paa Rederne Hr: Commercie Raad Colet og Monss: Niels Ifversens weigne eftter gifven Fuldmagt Monss: Jacob Philup, saa well som Skipperen paa sam/m/e Skib Madtz Bønke,
der paa blef indlagt af Monss: Philup hans ydmygeste Supliche paa Redernes weigne till HøyEdelbaarne Hr: Stifttbefallings Mand andgaaende biergernes Examen dat: 31 Mai 1708:
Der eftter blef alle Biergerne som ere 23 udj tallet, udvist og Een hver i sær indkaldet og till spurt eftter skrefne poster nemblig
Jon Nortun forklarede eftter tilspørgelse at hand Een Morgen tillig for omtrent for 6 uger siden, saa tillig at det ichun war half lyst, da hand gick ud af sin stue saag hand i Hafvet Eet Skiberom, og mente hand at det war Eet skib som wilde hafve Loss!! (Los), hvor fore hans grande Bertell Nortun foer med hannem og tenckte at wilde losse sam/m/e Skib ind, men da de kom omtrent Een half Miil fra Land fornam de at det hafde ingen Mastrer, hvor fore de foer om bord paa Skibet, og da de kom paa Skibet lette de eftter Folck, men fornam at der iche war nogen Menisker der paa, straxt der {paa} eftter kom till dennem Chresten Nesse {og} Jens Jensen Øckelandswaagen

1708: 31b

og Een deel andre, som med hialp at berge Skibet, Hand forklarede end ydermeere, at da hand og hans grande foer hiemen fra Landet, da war det i Sol Rendingen omtrent Klocken 4: og [da] de kom till Skibet kunde det vere Douermaal omtrent Klocken 8 eller 8 ½ {og} og Winden Een Norden og dem {i} ligeimod, og tem/m/elig sterk, sam/m/e dag ad afttenen i mod Sollens Nedgang kom de under Landet med skibet og kaste ancker uden for Landet, for medelst at weiret var dennem i mod, at de icke kunde faa nogen hafn, tj winden war Norden, paa hvilcken sted de blef liggende fra Tisdag afttenen till Torsdags Morgenen, hvor de da fick skibet med fleere Folckes hielp udj dend hafn det nu er beliggende, men da de foer fra det sted de først kaste deris ancker maatte de Cappe deris ancker toug af, eftterdj winde Spillet ej war saaledes beskaffet at de anckeret der med kunde op winde, og staar sam/m/e ancker end nu der som det blef udkast,
Bertell Nortun forklarede i alle maader lige som Jon Nortun till foren forklaret hafver, fra først til det siste,
Chresten Nesse forklarede at for omtrent 6 uger siden Var hand tillige med sin broder Hans Nesse udj Øchelands waagen og skulle udlosse!! (udlose) Eet Svensk Skib som i Øxhelands waagen war beliggende, og da begge kom paa Søen udj deris baad saag hans broder Hans

Nesse Eet skib i Hafvet, hvor fore de mente at det Var Eet skib som wilde hafve Loss, tj foer hans broder Hans med det Svenske skib ud, og Chresten Roede op igien i Øckelands waagen og tog Willum Svensens dreng Jens Jensen med sig, og de Roede begge {op} ud og meente at wilde losse skibet ind, og da war det lyst om Morgenen, winden war Een temmelig sterk Norden, men de kom dog till Skibet før Douermaals tid Klocken 8te men da de kom omtrent ½ Miil fra Land saag de at skibet hafde ingen Mastrer, og da de kom till skibet war wed skibet Jon og Bertel Nortun, som laag i deris baad wed skibet, og ej Enda war kom/m/en om bord der paa, der eftter gik de om bord

1708: 32

men fornam ingen Meniske der paa, omtrent mod Een time der eftter kom till dennem Winsens og Olle Nesse, og siden fleere, hvor de da sam/m/e dag mod afttenen da Solen war noget oppe kom till Landet, men kunde dog ej faa skibet i nogen hafn formedelst winden war de/nnem/ i mod hvor fore de kaste ancker uden for Landet, og blef der liggende fra Tisdags afttenen till Torsdags Morgenen, paa hvilcken tid de med fleere gaat folckes hielp fik det ind i dend Hafn det nu er beliggende, men de maatte Cappe deris anker toug, eftterdj windespillet war forderfvet, og staar ankeret der Endnu som det blef udkast,

Jens Jensen Øckelands waagen war ej tilstede, men Chresten Nesse berettede at hand nu war Reist till Bergen.

Winsens Nesse der eftter forklarede at hand ogsaa for omtrent 6 ugers tid siden, kom ud af sin Stue paa Nesse Een Morgen tillig da det war half lyst, da saag hand Eet skib i Hafvet, eftter hans giesning omtrent 2 Miil fra Land, og mente hand at det hafde woren Eet skib som wilde hafve Loss, hvor fore hand tillige med Olle Nesse foer ud i tanke sam/m/e Skib at Vilde ind losse, men da de kom omtrent ½ Miil fra Land saag de først at det hafde ingen Mastrer, og de Roede der hen, og kom till Skibet omtrent wed Douermaals tid Klocken omtrent 9: og winden dem i mod da de udRoede af Een Norden, og da de kom der hen war de forandførte Mend allerede paa Skibet, men de kunde iche kom/m/e op paa Skibet for medelst Søen og Skibetz Slingring, saa fick de toug i deris baad og boxserede Skibet ind mod Landet og {kand} kom till Lands omtrent mod Sollens nedgang og som de for weirligheds og windens skyld ej kunde kom/m/e udj nogen hafn, kaste de deris anker uden for Landet, hvor de laag med skibet fra Tisdags afttenen, og til Torsdags Morgenen, paa hvilcken tid de kappede deris anker toug, og wed andre folkets hielp fik skibet i dend

1708: 32b

Hafn det nu er beliggende, men ankeret staar paa det sted som de det først udkaste, formedelst windespillet war saa forderfvet at de det ej kunde bruge,

Olle Aadsen Næsse war ej til stede men hans Moder Britte Næsse møtte og sagde at sam/m/e hendes Søn ichun war Een liden dreng i sit 15tende aar, og der fore ej kunde møde eller gifve nogen forklaring om Skibes bierning,

Peder Sæfverud forklarede at hand tillige med Lars Siøvold sam/m/e tid som før er melt war ud Roed paa Hafvet at fiske, og de war omtrent Een fierding fra Land, da saag de dette Skib i Søen, og saa snart de det saag fornam de at det hafde ichun Een Mast, hvor fore de mente at det hafde woren Een Galiat som wilde hafve Loss, og de foer der hen, men da de der ankom fornam de at det war Eet skib med ingen Mastrer og at der paa war ingen folck uden allene de Mend som før war faren der hen fra Landet, og da de saag skibet war det saa tillig om Morgenen at Solen nylig war opstaaen og de kom till Skibet wed Douermaals tid, winden war af Norden tem/m/elig sterk dennem i mod, og de kom till Landet med skibet mod afttenen Een time eller meere før Sollen gick under, hvor de kaste anker, formedelst de iche for

windens skyld kunde kom/m/e i nogen hafn, forklarede ellers for det øfrige lige som de andre før sagt hafver i alle maader, Ellers forklarede baade hand og de forige før benefnte Mend at da de kom till Skibet, da stod Messans Masten oppe med sit Seigl paa og for paa Skibet war 3de smaa Seigl med hvilke Seigl de behialp \Sig/ saa Vit mueligt war.
Lars Siøwold der eftter forklarede at hand war paa Baad med Peder og Erick Sæfverud paa Fiske, da saag de dette skib, Een Morgen tillig, og de Roede der hen, kom der før Douermaal men da de der kom war de andre før benefnte Mend alt kommen till Skibet, hand forklarede widere i alle ting lige som Peder Sæfverud forklaret hafver baade sist og først, undtagende, at hand siuntis at da de kom till Landet og kaste anker da siuntis hand at det war iche meere end noget ofver Nons dags i mod økte Kloken omtrent 4re:, men hans forrettning war ej andet end hand Roede baade dend baad hand foer paa og Een baad till, indtill skibet kom till Lands

1708: 33

siden tog hand med de andre ware paa Skibet, indtil det kom/m/e udj dend hafn det nu er beliggende.
Erick Sæfverud Huusmand forklarede at Vere med paa baad med Peder Sæfverud og Lars Siøvold, da de saag dette skib, og siuntis hand paa sin Maade at Skibet da war fra yderste Skiær omtrent 1 Miil, og fra de yderste Skier og indtill Lands ½ Miil, forklarede i det øfrige lige som Peder Sæfverud før forklaret hafver i alle maader, fra først og til sist, forklarede ogsaa som de andre at paa Skibet war Messan med Seigl og 3de andre smaa Seigl faar!! (foran) paa Skibet, hand war iche oppe paa Skibet, men hand boxserede med Een deel andre Skibet, ind till det kom till ankers første dag, som war mod afttenen noget før Soel gik ned,
Lars Sæfverud forklarede at hand tillige med Wier Brecke war udroed paa Fiske, og som de kom ud paa Søen, saag de dette skib, mente at det hafde woren Eet skaatsk Skib som wilde hafve Loss, hvor fore de fore till Skibet, og da de Saag Skibet, war det omtrent wed Sollens opgang, og winden war sterk Norden, og de kom till Skibet wed Douermaals tid, da fornam de at det war Eet Skib uden Mastrer, allene Møssanen stod oppe med Eet Seigl, og 3de smaa Seigl frem/m/e paa Skibet, og som de alle ingen af de/nnem/ war want med skibs Seiglas, ej heller hafde nogen øx at hielpe sig med, naar det giortes nødig, hvor fore hand tillige med Wier Brecke og Erick Sæfverud foer op till Øckelands waagen till Wellum Svensen, og fick ham med sig ud, tillige med Een øx, og de kom atter till Skibet igien med Wellum Svensen omtrent lidet ofver Midag, men Skibet kom de/nnem/ i møde, for Resten forklarede hand lige som de andre før forklaret hafver i alle maader fra det første till det siste,
Wier Endresen Brecke war ej tilstede, men hans Huusbond Peder Brecke møtte, som ej wiste at giøre nogen forklaring, om {det} denne handel, paa Drengens weigne

1708: 33b

Chrestopher Habbestad forklarede at hand tillige med Aadne Habbestad war tilsam/m/en paa Een baad og wilde Roe paa Fiskerj, som de kom ud i yderste hafskiær, da saag de dette skib, og mente de at det Var Eet skib som wilde hafve Loss, og war det da saa tillig at Sollen war Nylig opstaaen, og da hand kom der ud, fornam de at det Var Eet skib som hafde mist sine Mastrer, undtagen Møssanen som stod med sit Seigl, og 3de smaa Seigl frem/m/e paa Skibet og hand steg om bord, og war da tiden paa dagen ofver Douermaal, for Resten forklarede hand lige som de andre før forklaret hafver i alle maader, og da de kom till Lands, war det mod afttenen, før Sollen gick ned,
Aadne Endresen Habbestad tiener Lars Habbestad, Var iche til stede, men hans Hosbond berettede at hand war omtrent 19 aar gl: og ej fuld woxsen, widere wiste hand iche her om at forklare

Hans Carlsen Nesse forklarede at hand tillige med Helge Gaaseland war i deris baad, og wilde Roe till Øckelands waagen og Losse Eet skib ud som der war beliggende, og hand tillige med Helge Gaaseland lossede dette svenske Skib ud men før de kom till Svensk Manden, saag de dette skib og mente at det hafde woren Eet skib som wilde hafve Loss, men da de gick ud med Svensk Skibet, saag de at det war Eet Skib uden Mastrer, og da de hafde udlosset Skibet foer de lige till dette skib, og da de der kom, Var allerede de før indførte Mend der ankom/m/en, og da war det wed Midags tid, forklarede ellers i alle maader som de andre før forklaret hafver fra det første til det siste.

Helge Gaaseland forklarede lige saaledes i alle maader som Hans Carlsen Nesse før forklaret hafver,

Carl Nortun forklarede at hand paa bemelte tid om Morgenen tillig i Sol Rendingen, saag dette skib i Søen omtrent eftter hans giesing 2 Miil fra hans gaard, og mente at det hafde woren Eet skib som wilde hafve Loss, hvor fore hand udsende sin Søn og Sviger Søn Jon og Bertel Nortun ud at skulle losse skibet, men lidet der eftter

1708: 34

beetenkte hand sig, og frøgtede at de iche Vell skulle kunde udrette det allene, tog saa mig!! (med) sig sin Svoger Niels Meehuus og foer eftter, og da de begge kom till Skibet war det omtrent Douermaal, men skibet saag de om Morgenen tillig i SolRendingen, kom saa ind med skibet till Landet hvor de kaste ancker, i mod Sollen gick ned, ellers forklarede hand i det øfrige lige som de andre før forklaret hafver i alle maader,

Niels Meehuus forklarede, at hand paa sam/m/e tid, som melt er foer med Carl Nortun ind till dette Skib, og fick det ind till Landet, kom till Skibet om Morgenen wed Dourmaals tid, og till landet med skibet om afttenen mod Sollens Nedgang, forklarede ellers at eftter som hand kunde see, da war skibet, fra hans gaard i Søen det første hand det saag omtrent 2 Miile, men da de kom till Skibet 1 ½ Miil, for Resten forklarede hand i alle maader lige som de andre.

Willum Svendsen Øchelands waagen forklarede at da dette skib kom dennem i Syne, og Een deel af bergerne allerede war kom/m/en paa Skibet, da kom 3de Mend i Een baad fra Skibet eftter hannem saa som Erick Sæfverud, Wier Endresen Brecke og Lars Øckeland, og fortalte ham om dette skib, og hand foer med dennem ud, og da hand kom till Skibet, war det i mod Midag Klocken omtrent 11: og war da Skibet omtrent 3 fierding weigs fra Land, og skibet dref med de smaa seigl Det hafde ind i mod Landet, før hand kom till skibet hafde ingen begynt at boxsere Skibet, men siden loed hand nogle baader tage toug og boxserede det, ind, ellers forklarede hand, at skibet lyde Roren, og [da] de kom ind till landet der med, war Klocken ofver 4re eller noget meere, tj Sollen war iche enda nedgaaen men noget oppe, og der maatte de for Contrari Vind skyld kaste ancker ud som og tørnede, hvor og skibet laag for anker fra Tisdags afttenen till Torsdags Morgenen, hvor de da sambtlige fik det i dend hafn

1708: 34b

som det nu er beliggende,

Lars Øcheland forklarede at hand foer ud med Willum Svensen Øchelands waagen, paa!! (til?) dette foromtalte Skib, sagde at det war Een sterk Norden wind, og da de kom till Skibet war det wed Midags tid, og om afttenen noget før Sol gik ned kom de ind till Landet, og kaste ancker, skibet kom de/nnem/ i mod da de foer ud, og fornam iche andet end at skibet jo noget saa nær lyde Roreren!! (Roren), med de Seigl det hafde, forklarede allers i alle maader lige som Willum før forklaret hafver

Tosten Øcheland forklarede at hand tillige med Willum Øchelands tieniste pige Karj eftter at Willum Øchekelands!! waagen war udfaren, dog straxst eftter ham og de kom der ud wed Midags tider, men da de kom der hafde enda ingen begynt at boxsere paa Skibet, og da war Skibet omtrent {fra} fra Land til det sted de kaste anker 3 fierding weigs, og de kom till Landet om afttenen mod Sollens Nedgang, widere forklarede hand i alle maader som {de andre} Willum Øckelans!! waagen før forklaret hafver,

Gunder Øcheland forklarede at hand da Willum Øckelands waagen foer ud, da Roede hand allene ud paa Een baad till Skibet, og kom der ud mod Midag, og war da Skibet omtrent 3 fieringer fra Land, og fick de skibet ind mod Landet hvor de kaste ancker om afttenen noget foer Soll gick ned, forklarede ellers i alle maader lige som Willum Øckelands waagen før forklaret hafver.

Biørn Meeling forklarede at hand kom till dette skib wed Midags tider, da war skibet omtrent ½ Miil fra Land, og da hand kom hafde de iche enda begynt at boxsere paa Skibet, men hand tillige med fleere boxserede det ind under Landet hvor de kaste ancker, sagde og at med ha/nnem/ war ingen paa baad uden Een liden Tøs, som foer i Land med Een anden dreng, ellers for Resten forklarede hand lige som de andre før forklaret hafvr:

Casper Caspersen Synstabøe, forklarede at hand kom till Skibet, omtrent Kloken 4re eftter Midag, da det allerede

1708: 35

war kom/m/en ner wed Landet wed yste skiærene, og hafde med sig 2de sine drenger, og winden war Een sterk Norden og hand hialp med de andre at faa skibet till anckers hvor det laag fra Tisdags afttenen mod Sollen gick ned og till Torsdags Morgenen, da de da fik det udj dend hafn som det nu er beliggende,

Monss: Jacob Philup paa Redernes weigne tillige med Skipperen, til spurte alle desse for indførte biergere, hvad de nu er begierende till Een billig biergeløn for deris Møye, besværing og u-mage, de det nu wilde gifve til Kiende, saa will hand de/nnem/ Rigtig fornøye og betalle,

Alle Biergerne her till svarede, at saa som de har bort solt deris Biergings Rett, saa kand de iche Videre sige eller melde, men henskiød sig fra widere betalling at oppebære,

Ellers indstillede sig Een deel bønder af Bremnes, som forklarede at hafve woren med og arbeidet paa dette Skib da det kom ind mod Landet, og hialp det udj hafnen, som begierede at dennem ogsaa maatte betalles for deris u-mage eftter billighed, og der om hafde indlefveret Een ydmyge Supliche till HøyEdel baarne Hr: Estatz-Raad og Stifttbefallings Mand, hvilke Supliche i Retten blef indlagt, af Dato 21 Maij 1708: og Henviste HøyEdel baarne Hr: Stifttbefallings Mand sam/m/e bønder till Skipperen, at de med ha/nnem/ derom skulle forEenis, og saa frembt de ej med ha/nnem/ der om kunde forliges, og hos Hr: Stifttamptmand giøre widere ansøgning lofvede hand saaledes der udj at Decidere som Rett og forsvarligt were kand,

Skipperen som war tilstede, lofvede i alle maader at eftter lefve welbaarne Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mands ordre, saaledes at desse bønder skall blifve fornøyet,

Dette alt sam/m/en begierede welbaarne Hr: Estatz Raad

1708: 35b

hvad som nu passeret er under Rettens forseiglinger beskrefven, det sam/m/e begierede og Monss: Jacob Philup paa Redernes weigne.

Dend 20 Junij blef Retten betient paa Ornings gaard udj Føyens Skibrede i ofverwerelse af eftterskrefne Laugrett, Næll Hysingstad Størk Hougland, Morten LundMands werke, Axsel Eskeland, Erik LundMandswerk og Sæbiørn Øcheland,

till hvilken tid Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold hafde Ved Skrifttlig stefning af dato 1 Junij Maij!! ladet warsle Monss: Fendrich Morten Grønvold, till at ofverwere Een louglig Taxering og wurdering paa gaarden Ornings gaard med underliggende Kattetvet, tj hand og hans Moder Fru Ziselle Juell till ha/nnem/ imod penge 192 rdr: pant satt hafver, saa som hand eftter Lougens bydende naar gaarden wurderit er, agter der paa at søge Eiendombs Domb, hafde og ladet warsle hans Svoger Hr: Liut: Daniel Andersen som iligemaade har dend Eene Fru Zisele Juels Datter, om hand noget der udj hafde at sige, hvilke stefning for Retten lydelig blef oplæst,

Der nest blef indlagt dend begiering till Sorenskrifveren om sam/m/e besigtelse og wurdering at maatte skee, dat: 27 Maij nestafvigte med det der paa teignede svar af dato 29 Maij nest eftter, Stefningen fantes paaskrefven louglig at Vere forkyndt.

Monss: Fendrich Morten Grønvold møtte paa Egne og sin Svoger Lieut: Daniel Andersens weigne, og indgaf deris skreflig!! paastand {…} af ingen dato, hvor udj de paastaar at de/nnem/ Copie af pante brefvene maatte meddeelis, og tid gifves sam/m/e at besvare, før kunde de iche till dette widere svare,

Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold, her i mod svarede at opsettelsen kand iche {op} bevilges, men paastod at Taxeringen maatte fortfare, og der paa war Dom begierende,

hvor fore Jeg iche kand finde nogen aarsage till at negte Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiolds billige begiering, men der fore forføyede \os/ till sam/m/e wurdering at forrette. og først besaag gaardens huuse som fantis udj Een meget slet till stand Nemblig,

Borgestuen er ganske forRaadnet baade udj sit tøm/m/er Spær og tag, hvor fore dend vill ganske i grund nedrifves, og igien af ny opbygges, till hvilken bygning will eftterskrefne Materialier saa som

1708: 36

1 tylt og 8 stocker tøm/m/er 13 allen lang hver tylt 2 rdr: 17 s: er 3 rdr: ? s: 2 tylter tøm/m/er á 12 al: hver tylt 9 Mrk: er 3 rdr: hvad meere tøm/m/er som will forbruges kand tages af det gamble, saa som her og der findes nogen stocker som kand tiene till at brøste huuset med, till Spærer will [medgaa] 16 trær 12 allen lange hver tylt 4 Mrk: er 5 Mrk: 6 s: 2 træ bielker 12 al: lang for 1 ort 1 ½ tylt udskaatt bord til hielp till det gl: troe á 20 s: er 1 Mrk: 14 s: till gulf og bencker i stuen 6 tylter bord á 20 s: er 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: till Taget at Tecke will for uden dend gl: Nefver nu paa Taget findes [medgaa] 16 waager Næfver á 10 s: er 1 rdr: 4 Mrk: till bordtag uden paa huuset will [medgaa] 3 tylter bord á 20 s: er 3 Mrk: 12 s: Soumslirer (Sømn-) till bordtaget 2 Mrk: Arbeidsløn alt dette at forferdige paa arbeidernes Egen Kost i det Ringeste 15 rdr: er saa det huuses bekostning penge 26 rdr: 5 Mrk: 4 s:

Staburet er af gaarden bort solt af Fendrich Morten Grønvold siden gaarden till Hr: obr: Lieut: Montagnie er blefven pantsatt, og naar Eet Stabur igien skall opbygges saadant som det der før stod, will det koste omtrent at bygge dette, 5 tylter tøm/m/er 12 al: langt á 9 Mrk: er 7 rdr: 3 Mrk: 16 Spærer de 8 12 al: lang og de andre Otte 15 allen lang á tylten 4 Mrk: er 5 Mrk: 6 s: 9 tylter bord till troe á 20 s: er 1 rdr: 5 Mrk: 4 s: till gulf 5 tylter bord á 20 s: er 1 rdr: 4 s: 40 waager Næfver á 10 s: er 4 rdr: 1 Mrk: Soumslirer till bordtaget for 3 Mrk: till bordtag 9 tylter bord á 20 s: er 1 rdr: 5 Mrk: 4 s: arbeidsløn paa arbeidernes Egen Kost i det Ringeste 12 rdr: er till sam/m/en 30 rdr: 2 Mrk: 14 s:

Een Weede skutt er ganske nedfalden og forRaadnet, till dens opbyggelse will koste med bord, bindingswerk, Spær, Næfver, træ og arbeidsløn till sam/m/en 3 rdr

Floren will bordteckes paa alle sider der till will [medgaa] 10 tylter bord á 20 s: er 2 rdr: 8 s: till Taget at forbedre 3 waager Næfver á 10 s: er 1 Mrk: (14 s:) 1 tylt Soumslirer for 2 Mrk: arbeidsløn alt dette at arbeide 2 rdr: 5 Mrk: er paa Floren 5 rdr: 1 Mrk: 6 s:
Høe laden will Repareris, saa som taget paa dend Eene side ganske er forRaadnet, hvor fore alt taget will af Rifves, og der till behøfves eftterskrefne, till troe 10 tylter bord á 20 s: er 2 rdr: 8 s: 40 waager Nefver for uden dend gl: nu paa taget findes á 20 s: er 4 rdr 1 Mrk: i det Nordre brøst Een orgeweestock for 12 s: Een soumslire for 12 s: 1 ditto for 8 s: i det søre brøst 1 orgewee stock 12 s: Een Soum slire 8 s: Eet udsvale tre 12 s: till bordtag will [medgaa] 3 tylter Huun á 8 s: er 1 Mrk: 8 s: 3 tylter bord á 20 s: er 3 Mrk 12 s: arbeidsløn alt dette at forRette, taget at af Rifve, igien at opbygge, Torf at skiere det at hiem kiøre og oplegge, alt paa arbeidernis Egen kost i det Ringeste 8 rdr: er saa paa Høeladen 15 rdr: 4 Mrk: 12 s:

1708: 36b

Broen mellem Høeladen og Floren will Repareris og forbedres des bekostning udj alt 1 rdr: 3 Mrk:
wed Borgestuen Een liden Stue eller Sengeboed will bordteckes med 4 tylter bord á 1 ort er 1 rdr arbeidsløn 3 Mrk: till sam/m/en 1 rdr: 3 Mrk:
Endnu findes paa gaarden Een Huuse waaning, af Sl: Berent Orning opbiugt bestaaende udj Een stue, der udj Een gl: Jern Kackelofn, Eet Kiøken og Eet Spis Cam/m/er, ofven paa 2de Cam/m/ere, det Eene ofr: Stuen og det andet ofver Kiøkenet, nock Eet Ildhuus med Loftt ofven ofver, Men sam/m/e huus eller waaning er saa ganske forderfvet at det hver dag wentes at skall nedfalde, Taget paa Ildhuuset eller!! (er?) allerede indfalden, Spærer, troe og tøm/m/er forRaadnet, gaalf og Loftt, med dører og winduer ganske borte, det øfrige af huuset er taget i lige maade i grund bort Raadnet, alle Spærer sønder og Raadne, hvor fore under hver Spærre er satt støtter som dennem oppeholder, weggene nede i stuen er ganske forskiøt dend Eene uden om dend anden, saa lidet af huuset naar det Rifves er tienlig till nogens nøtte, undtagende tøm/m/er werket ofven paa udj de forbenefnte Cam/m/er ofver stuen og Kiøkenet hvilke er nogen ledis, saa at om det straxst blef nedrefven det da kunde tiene till at hielpe Een anden bygning med, saa sam/m/e huus er af Een ganske Ringe werdj omtrent 20 eller 24 rdr: og det end i høyeste maade,
Fleere huuse fantes iche paa gaarden,
Der eftter besaag wj Saugen som tet wed gaarden er bestaaen, bestaaende udj Een Flom Saug, hvilke i lige maade er forderfvet, Stem/m/en will i grund nedrifves, eftterdj dend lecker og alt wandet Rinder neden udj grunden under stem/m/en ud, saa at naar ej er stor wandflom gaar alt wandet under stem/m/en, saa Sougen for des aarsage skyld lidet kand bruges, og ej tidere end naar stor wand fald indfalder till sam/m/e Stem/m/es opbyggelse will stor bekostning [medgaa], hvilket af os iche denne sinde kand wurderis, saa som ingen kand sige hvad dend Rettelig will koste at bygge, førend dend først blifver nedrefven, og der paa igien begyndes at opbygges
Qverne huuset er ganske till indted, staar øde og er u-brugelig, Slack(?) Kald og ald tre fang borte og sønder, saa dend er af ganske ingen werdj,
Ellers beløber dend ganske gaards huuses Reparation eftter for indførte Specification, saa Vit af os nu opteignet er till (ope rum)
Der paa forføyede Vj os till dend ødegaard Kattetvet under Ornings gaard beliggende, hvis huuse ere nogen ledis wed Magt, og hvad des Reparation angaar, da forbedrer opsideren huusene som forsvarligt were kand,

1708: 37

Der eftter besaag wj Skougen som till gaarden og øddegaarden er beliggende, befant dend ganske slet og Ringe, saa der udj indted findes Een stock Saug tøm/m/er, iche Een stor bielke lenger end till 9 allen, eller faa af 12 allen lang iche Een Huusweed stock uden nogle faa af 9 allens lengde, saa sam/m/e Skoug iche er till andet end naar gaardens huuse Eengang blifver opbygdt, at af sam/m/e Skoug der kand faaes saa meget, som mand Huusene kand holde wed lige med, og ej widere,

Og eftter ald saadan for anførte beskaffenhed, og gaarden med {sit} \sine/ tilleggende Herlighed saaledes som dend nu forefindes, med sine forRaadnede huuse, kunde Vj iche wurdere eller Taxere dend høyere, end for hver Løb 104 rdr: som er for dend ganske gaard med Øde gaarden, Skoug, Mark, Soug, Qvern, og Huuse 260 rdr:

Dette begierede Hr: obr: Lieut: Montagne Lillienschiold hannem under Rettens forseigling beskrefven at maatte meddeelis,

Dend 21 Junij blef Retten betient paa Høyland udj Føyens Skibrede, hvor da Retten blef betient med eftterskrefne Laugrett, Næll Hysingstad, Størk Hougland, Morten Lundmandswerket, Axsel Eskeland, Erick LundMandswerk og Sæbiørn Øcheland,

till hvilcken tid Preste Encken Sare Sal: Hr: Natanaels hafde ladet stefne Mogens Kanneløning, formedelst hand sig skall hafve indtrenget udj hendes paaboende gaard Høylands tilliggende udMark, og der udj hugget hende og gaarden til skade, der fore at lide som wedbør, saa og fordj hand ej allene sam/m/e skoug har hugget, men end og sig sam/m/e støcke Mark hvor hand hugget hafr: wil till Eigne, med fore gifvende at det tilhører hans paaboende Jord Kanneløning, formener hun at Eet lougligt besigtelse paa Skiel og skiftte bør gaaes, og Merker mellem dennem opprettes, og hand for saadan sin gierning at ansees tillige med omkostnings Erstattning, hafver og ladet stefne JordEigeren till Kanneløning dend Dannemand Lars Nyesetter, till at ofver were, og svare om hand noget der udj kand hafve at sige, hafde og ladet stefne till widne om skiel og skiftte at giøre forklaring Erick Løning,

Mogens Kanneløning møtte till Sagen at svare, saa well som Lars Nyesetter, og formente Mogens Kanneløning, at hand slet indted har hugget uden i dend Mark som hans gaard tilhører beklagede sig at Sare Sl: Hr: Natanaels sig will til Eigne

1708: 37b

Eet støcke Mark hans gaard til hørende, formodede der fore at hun der fore bør svare ha/nnem/ {og alle} paagaaende omkostninger hafde og ladet stefne till widne som om Merkerne skulle giøre forklaring Aamund Horneland, Daniel Stue, og Madtz Lille Bøes Enke Gurj Lille Bøe, hvilke og alle møtte til stede,

Der eftter blef alle widnerne frem kaldet og Eeden for de/nnem/ af Loug bogen oplæst med dens forklaring, sambt med advarsell sin Sandhed i den/n/e Sag at udsige, saaledes som de siden wed Eed wille bekreftte, og som de for gud og ald Chresten øfrighed vill forsvare,

Der paa forføyede Vj os till Marken, Skiftter og Merker at efttersee, og Sare Sl: Hr: Natanaels anviste os Eet gl: stor tør Birke træ hvor udj formente at Skifttet skulle were mellem Høyland og Kanneløning, wed sam/m/e træ er liggende paa Marken Een stor Steen paa sam/m/e steen wiste hun os Eet Kaars, hvilcke Kaars hun aldrig har afvist!! (visst om), før end nestleden aar da hun tog Een deel Mend i Marken at skulle eftter see Merkerne, da war Fendrick Morten Grønvold med, og som hand stod og støtte paa steenen med sin Stok og skrabede dend Mosse af som war woxsen paa Steenen da fant hand først den/n/e Kaars, Fenricken som war til stede, forklarede at det saaledes tilgik som Sare Sl: Hr: Natanaels sagde men hand weed iche hvad dend skulle betyde,

Erick Løning Een Mand paa 73 aar forklarede at for omtrent Sex eller 47 aar siden da war hand tillige med sin Fader Peder Løning, sambt Fogden Ifver Knudsen som dend tid Eiede Høyland Cort Klocker, Sæbiørn Lillebøe og Lars Kanneløning, nerwerende til sam/m/en wed den/n/e gl: birk, da hørde hand at desse Mend hafde dend talle mellem sig at i sam/m/e Birk skulle der were skiftte mellem Kanneløning, Høyland, Tveitte og Lillebøe, men hand som dend tid war Een ung Mand, wiste iche widere hvad den/n/e sambling skulle betyde, tj hand gik kund med sin Fader for tidsfordrif, og lige fra sam/m/e træ gik de hiem igien og ej kom widere i Marken, hørte iche heller at de i Ringeste maader trettede om Skiftterne, men de talledes wenlig Ved, iche heller Ved hand om det saaledes i Sandhed er noget Rett skiftte mellem Kanneløning og Høyland eller ej iche heller hvorledes deris brug i Skougen har weret i nogen maade forklarede ellers at den/n/e Kaars i steenen har hand aldrig wist eller hørt af at sige før end forleden aar Fendrik Morten Grønvold fant dend, men dog siunis hand at sam/m/e Kaars nu er forandret og iche dend gang war saa wel til syne som dend nu er, berettede ellers at Sl: Hr: Natanael for meere end 36 aar siden opsette Een gierdes gaard for Fæet iche skulle kom/m/e ned i Høylands

1708: 38

Mark, hvilke Jerdes gaard nu er øde, men dend gl: garmur ligger endnu til syne, strekende sig langst dend store bøygde wej, og nær op i mod forbemelte gl: birke træ, widere sagde hand iche her om at kand widne eller i Ringeste giøre forklaring,

der fra forføyede Vj os op udj Marken, hvor begge parter Self anviste os Een Markesteen som er begyndelsen paa Skifttet mellem Kanneløning og Høyland, hvor eftter de og begge sig altid har Rettet, og der om ej heller fører nogen trette, lige udj west SødVest blef Endnu af de/nnem/ os anvist Een steen med sine 2de widner hos, lige sam/m/e Linie i west Sødvest stod Een stor tør gad!! (stubbe), i sam/m/e tøre gad, war hugget 2de Kaarse, bedre i west Sydwest stod atter Een steen sam/m/e steen war ned falden hvilket af os igien blef oprettet, alt till dette sted, som war dend største part af Marken sagde parterne Self at Merket skulle were, hvor eftter de sig altid holder og Retter, men siden wiste de icke noget skiftte, Sare Sl: Hr: Natanaels formente at skifttet bør gaa fra sam/m/e nedfaldne steen og lige udj Birken og till dend steen som Kaarset i staar, Men Mogens Kan/n/eløning formente at skifttet bør gaa lenger i Sør og ej saa langt Nord, fremførde der fore sine widner, som før er indført, og frem kom først

Aamund Horneland, Een mand paa 60 aar sagde sig at Vere fød paa Stue, neste gaard her wed og war hieme hos sine Forældre till hans 28 aars alder, og i ald dend tid hand saaledes war hieme, holt de paa Kan/n/eløning sig Marken till fra {foromtalte} \den første/ steen, og ned west eftter till yttre Enden paa Svinds(?) wolden og lige paa de andre steene till dend nedfaldne steen, siden weed hand ej Rettelig skifttet, men dog brugte de paa Kanneløning Marken need igien lige till dend store bøygde wej, men langst ned ad Een liden skouge weig, og Eet stort støke neden for dend før omtalte gl: birk, ellers hørde hand udj hans ungdom af Een gl: Mand wed Nafn Erik Sveningsen som sagde till hans Fader, at Eet gl: træ nede wed weien som war nedfalden, skulle skiftte mellem Høyland, Kanneløning, Tvette og Lillebøe nogen tid der eftter kom hand med sin Fader gaaende langst bøygde weien, da wiste hans Fader ha/nnem/ sam/m/e nedfaldne træ og sagde at det er det træ som dend gl: Mand Erik Sveningsen tallede om at skulle Vere skifttes træ, sam/m/e træ

1708: 38b

er nu ganske borte og ej meere till syne, dog wiste hand os steden hvor træet hafde staaet, som war well meere Eet stort Kulle skud neden for før omtalte gl: birke træ sagde dog der hos at

Kannelønings opsidere aldrig har brugt saa langt ned, men ickun langst dend lille wej, ned i dend store bøygde wej, ellers hørde hand nock talle tit og oftte at de paa Høyland altid wilde hafve at skifttet skulle Vere i dend gl: birk, men de paa Kan/n/eløning og Lille Bøe war altid der i mod og sagde der till Nej, forklarede og om dend Jerdes gaard som Sl: Hr: Natanael lod opsette for meere end 36 aar siden, hvilke nu er øde, men om det war Een skifttes gaard eller ej wiste hand iche at giøre forklaring om, sagde end widere at dend Sl: Mand Hr: Natanael 2de gange loed opsette Jerde dend Eene gang lengre oppe end dend anden, og begge igien blef øde, widere wiste hand iche at vidne,

Daniel Stue Een Mand paa 49 aar berrette at Vere fød paa Stue er Aamund Hornelands broder har weret og boed paa Stue i ald sin tid, hand forklarede at war hieme hos sine forældre i 26 aar, siden gifttede sig og boede der, og der Endnu boer, hand widnede end meere at skifttet mellem Kanneløning og Høyland gaar lige saaledes som Aamund Horneland før forklaret hafr: hvilke parterne Self anviste, alt till dend steen som war ned falden, siden siger hand at de paa Kanneløning har brugt skougen langst dend liden wej som gaar ned af Marken till dend store bøygde wej, hvor eftter de sig altid har Rettet og til Eignet, men ej wiste enten Merket saaledes war Rett eller ej, dog hørte hand wel at Høylands opsidere altid wilde hafve at Merket skulle gaa i dend store gl: Birk, men de paa Kanneløning og Lillebøe war der altid i mod, og det ej saaledes wilde hafve, forklarede ellers om dend gl: Jerdesgaard som Sl: Hr: Natanel opsatte lige som Aamund Horneland før forklaret hafver i alle maader, widere wiste hand iche at Vidne,

Gurj Sæbiørns datter Een Enke paa Lille Bøe forklarede at hun iche i Ringeste om skiftterne mellem Kanneløning og Høyland er widende i nogen maade, hverken oppe eller neede, men aller meste wed hvor wit Lille Bøe sig til Eigner, hvilke hendes forklaring iche wedkom/m/er dette skiftte,

Der eftter blef alle desse 3de forindførte widner frem kaldet og Een hver i sær med opRagte Fingre aflagde deris Eed, at de iche Rettere wed for gud at udsige end de nu forklaret hafver,

fleere widner war iche heller indstefnt,

Saa gick wj atter igien till dend første og øfversteen!! (øfverste steen), og fulte saa Merket ned eftter, som strekede sig fra dend øfverste steen

1708: 39

og lige ned udj dend nederste som paa Marken war ned falden lige udj Een Linie fra ost Nordost og i west Sødvest hvor fore wj iche Rettere kunde wide at giøre, end Vj jo maatte følge sam/m/e strekning alt till dend anden Ende, saa som det støke som omtvistes kun war Eet lidet støke, og det meste af Marken hvor de andre Merker stod war til foren udskiftt, og gik udj Een Linie som før er melt, satte der fore først Een steen ned med sine 2de widner hos tet og lige for dend tørre gad, hvor udj de 2de Kaarse ware hugne, og parterne Self wedstod at Vere Eet Rett skiftte, der fra gik Vj till dend nedfaldne steen, og dend igien opReiste og forbedrede, lige udj west Sødvest paa Landaasen om trent ofven og østen for Een gl: Furregadd nedsatte Vj Een steen med sine 2de widner hos, der fra gik Vj lige west Sødvest widere Eet støke ned paa yderste Enden af Landaas braatet der nedsatte Wj Een stor steen med sine 2de widner hos, der fra forføyede Vj os lige west Sødvest ned udj Bøygde weigen hvor Ende skifttet er, tet østen wed weien nedsatte wj Een stor steen med sine 2de widner hos, og Eier saa Høyland dend Søre og Norderste part af sam/m/e Skiftte og Kanneløning dend Nordre og øfverste part, wed dette skifttes opRettelse, kom Vj omtrent met i mellem begge widnernes om talte skiftte

Sare Sl: Hr: Natanael begierede at det træ som Mons Kan/n/eløning hafde hugget maatte besees pa hvis Eiendeele det war hugget, og befant Vj at træet war hugget paa Høylands Mark, dog ej Videre fra dette skiftte som nu blef opretten end omtrent 3 allen, men Mogens

Kan/n/eløning sagde iche andet at hafve wist end det støke Mark hvor dette træ stod ha/nnem/ til hørte, og end noget lengre ned ind paa Høylands Mark, Sare Sl: Hr: Natanaels der i mod sagde, at hun tenkte at Eie lenger op udj Kan/n/elønings Mark, dog hafde hun iche stefnt her paa hafde Mogens iche hugget dette træ og war sam/m/e træ af liden werdj, om trent (ope rum) som Sare paa stod at Mogens bør betale og der for uden ansees till bøder og omkostnings erstattning,

Mogens der i mod formente at Sare Sl: Hr: Natanaels self har forvoldet den/n/e trette, i det hun Eignede sig skougen til alt op till dend gl: birk hvor wed hans paaboende Jord skulle miste Eet støke

1708: 39b

opsett Eet Jerde uden Loug og Dom, hvilke Jerde stod og var opsatt paa Kan/n/elønings grund, hvilke og Sare Self tilstod at hafve giort i dend tanke at hun saa wit skulle Eie,

Mogens paastod at Sare Sl: Hr: Natanels bør betalle ha/nnem/ sin omkostning og der om war Dom begierende, og wurdere Laugrette sam/m/e træ som Mogens hugget hafver for 8 s: danske,

widere hafde parterne iche at frem føre eller at lade protocolere, men begge war Dom begierende,

De giorte omkostninger eftter Kongens Forordning er som følger, Sorenskrifverens Een dags Reises bekostning 4 Mrk: 3 ½ Mille weigs at Reise med 3de Mend og Een Rors baad hver Mand for hver Mil 8 s: er 5 Mrk: 4 s dend Eene dags Forrettning 3 rdr: til sam/m/en Fløting ligeledes till bage igien 5 Mrk: 4 s: er saa 5 rdr: 2 Mrk: 8 s: de 6 Mend deris u-mage hver Mand 1 Mrk: er 1 rdr: Lensmanden for sin u-mage Mendene at tilsige 1 Mrk: er till sam/m/en u/dj alt den/n/e bekostning 6 rdr: 3 Mrk: 8 s:

Og blef der fore saaledes afsagt,

Eftter flitig Siun og granskning befinder Vj at de øfverste skiftter og Steene, mellem Kanneløning og Høyland streker sig lige fra Ost Nordoust og i west Sødvest udj Een Linie, hvilke Steene, og Merker Parterne Self ej modsiger for uden at de 2de widner Aamund Horneland og Daniel Stue det saaledes bevidner, Saa hafver Vj eftterdj ingen fleere steene paa det øfrige støke Mark war at finde, fore taget os at oprette skifttet lige eftter forige steene, saa at Skifttet som det lengste støke i Marken streker sig udj Een Linie fra Ost Nordost og i west Sødvest, det øfrige som ichun war lidet i mod det andet ogsaa burde at gaa sam/m/e Linie og strekning, satte der fore Een steen med sine 2de widner hos westen paa Landaasen om trent 10 skret ofven og østen for Een gl: Furre gad, der fra lenger ned og i west Sødvest ned paa Landaas braatet satte Vj Een steen med sine 2de widner hos, der fra lige ned udj dend store bøygde wej tet østen for weien satte wj Een steen med sine 2de widner hos, paa hvilke sted er Ende skiftte, og streker sig saa Merket fra yttre Enden paa Svends(?) wolden lige udj west SødVest, og ned udj den/n/e nu af os nedsatte steen wed bøygde weien, og Eier saa Høyland dend nederste og Søre part, og Kanneløning

1708: 40

dend Nordre og øfverste part, hvor eftter baade Eigerne og opsidere paa begge sider i alle maader hafver at Rette, hvad sig det hugne træ angaar, hvor paa Sare Sl: Hr: Natanaels hafver pretention, da betaller Mogens Kan/n/eløning sam/m/e træ till hende med penge 8 s: men som ingen Rigtige Skiftter har weret begge parter og tvisted om Merket dette træ ogsaa af Mogens Kan/n/eløning er hugget saa gaat som met udj skifttet, saa blifver hand frj for widere til talle der udinden, omkostningerne angaaende da eftterdj begge parter har haftt Mislighed udj deris Mening, saa at dend Eene Eignede sig noget ind paa dend andens Mark

og dette skiftte er oprettet till begge deris gaarders nøtte saa betaller de hver dend halfve part udj omkostning som er 3 rdr: 1 Mrk: 12 s: alt inden dend tid og under dend adfer Lougen om formelder.

Dend 28: Junij blef holden Almindelig Som/m/erting paa Hougland for Ous og Strandvigs Skibreders almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, bunde Lensmændene Hans Lundervigen og Jon Haavig med eftterskrefne Laugrett, af Ous Skibrede: Lars Hiemdall, Olle ib: Olle Skar, Johanes Reistad, Hans Gauckstad, Knud Øfre Dallen, Olle Heigland, Og Olle Evensen Hougland, sambt almue fleere som Tinget søgte,

Publicerit de 2de Forordninger om Land Millitien og Strandwrag, som alle Som/m/er tinge pleier eftter Forordningernes indhold at læses,

Publicerit hans Kongl: May: aller Naadigste udgangne Skatte Forordning for indVerende aar dat: 2 April 1708.

Publicerit hans Kongl: May aller Naadigste Forordning og Reglament for ofver og under Rettens betienter i Norge, paa hvad de for deris Forrettninger sambt Reiser og Fortæringer og u-mage paa Aasteder og Skiftter maa nyde dat: 24 Febr: 1708.

Publicerit Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mand de Tønsbergs skrifvelse till Fogden Sr: Olle Larsen angaaende det unge Mandskabs bort Reise fra deris Leigder dat: 30 April 1708.

Dend Sag i mellem Oluf SkogsEide og Lars SæfverEide angaaende dend gafve som Lars skulle hafve gifvet sin Søn paa hans brølups dag hvilke fra forige ting formedelst widnernes udeblifvelse blef opsatt, og møtte nu paa

1708: 40b

Oluf SkogsEides weigne hans Søn Morten Meehuus, sambt Lars SæfverEide Self, saa war og stefnt till widne Jon Torkelsen Bolstad, Samson Markus, Paal Hougen, Størk DragEide, Elj DragEide og Anders SæfverEide, Olle SæfverEid og Niels SkogsEide, men ingen af dennem møtte undtagende Paal Hougen, Stefnewidnerne war iche heller [til] stede uden allene Elling Aare, Lars Engewigen som og er Een Stefnings Mand møtte iche heller.
Paa Hougen eftter giorte Eed widnede at for om trent 2 aars tid siden da foer hand med Lars SæfverEides Hustru og afgangne Olle SæfverEide som var Lars SæfverEides Søn, og beilede for bemelte Olle till Olle SkogsEides Datter som hand siden fik til Ekte, og da de tallede till Pigen, da lofvede Paal Hougen og Lars SæfverEides Kone, hende med Olle SæfverEide dend gaard Haavig i Qvindhæret at boe paa og til at Eige, men Pigen svarede gud gifve wor Herre boe og kom/m/e der, men Paal svarede, sig iche det saa boer i paa Eders Eget, men de fik iche widere svar hos hende, og Reiste der fra, ellers sagde hand at hand iche hørde noget om den/n/e gafve af Lars SæfverEide Self, widere blef dend gang iche talt, ellers war hand for omtrent 5 eller 6 uger till foren oppe med Olle paa SkogsEide da hand Friede, da hørte hand at Sl: Olle Self sagde at hand skulle boe paa Haavig og hafve sam/m/e Jord, widere wiste hand iche at widne
Lars SæfverEide her i mod svarede at hand iche weed at hafve lofvet saadan Løftte i nogen maade, negtede dog iche som før at hans Søn blef til bøeden at boe paa Haavig, men hand

Vilde iche, hvor fore hand bøxslede Miaanes, og der boede, paastod ellers at Sagen maatte kiendes udj
Elling Aarre wed Eed widnede at hand tillige med Lars Engevigen stefnede Een deel af widnerne saasom Størk og Elj DragEide, og Olle SæfverEide, og ej fleere.
Morten Meehuus paa sin Faders weigne begierede opsettelse till neste ting at hans widner kand møde,

afsagt,

Som Sagen nu 2de gange har Veret stefnt, og begge gange, har widnerne de fleste iche mødt, iche heller er paa begge desse ting med widner bevislig giort at de louglig Stefnt er, hvor fore Jeg iche kand eftter Lougens tilhold paalegge widnerne at møde under dend brøde Lougen byder, Men paa det Oluf SkougsEide iche skall besvære sig ofver Rettens hastige ofver Iillelse, saa beroer endnu Sagen till neste ting hvor da

1708: 41

parterne har at møde, og till sam/m/e tid hafver Olle SkougsEide sine paaberaabte widner louglig at stefne, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Olluf SkougsEide hafde atter ladet stefne Lars SæfverEide for dend halfve tønde Malt 5 Mrk: som fra forige ting till nu blef op tagen, og møtte nu begge parter till Sagen at svare, og forklarede Lars SæfverEide end nu at hafve Reigning der imod, men iche eftter hans forige erbiudelse hafde Stefnt nogen widner men endnu som før paaskiød sig til widner,
Morten Meehuus paastod Dom till betalling baade paa de 5 Mrk: og omkostning,

afsagt

Eftterdj Lars SæfverEide iche negter dend halfve tønde Malt till Olluf SkogsEide at Vere skyldig, iche heller eftter forige tilsagn har stefnt Ringeste widner {paa} till sin paastand mod Oluf SkogsEide, at bevise, saa bør hand betalle sam/m/e halfve tønde Malt till Oluf SkogsEide med penge 5 Mrk: og udj omkostning 1 ort, alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Lars SæfverEide hafde ladet stefne Olle SkogsEide for skiels maal der fore at lide,
Morten Meehuus paa sin Faders weigne svarede at [i]? den/n/e Sag ganske indted er stefnt, hvor fore hand ej till Sagen kand svare,
Lars SæfverEide svarede at Sagen nu iche er stefnt, men ventede(?) Oluf SkougsEide alligevel skulle tage wed hienmælle hvor fore Sagen beroer till louglig Stefnemaal

Dend Sag i mellem Elling Aarre og Størk DragEide, som fra forige Ting till nu blef optagen, og møtte nu Elling Aare, men iche Størk DragEide
Morten Meehuus wed Eed hiemlede at hand till med!! (tillige med) Lars Engevigen louglig hafde Stefnt Størk DragEide, men Lars Engevigen war iche tilstede hvor fore Sagen igien louglig vil stefnes saa frembt parterne ej for inden i mindelighed kand forEenes,

Ingebregt Lille Lj paa sin Moders Britte Olle!! Lille Lijs weigne hafde ladet stefne Olle Lille Lj, formedelst hand uden Loug og Dom hafver fra taget hende Een deel Ager paa gaarden, dend til saaed og bruger uden hendes Minde og willie, endog hun sam/m/e Garde part i ald sin tid brugt hafver hafver og saaledes som dend nu bruges woren brugt i Mands Minde, formente at hand for saadan adfer bør anseeis till bøder og straf, sambt at hun igien

1708: 41b

… …. bekom/m/e sin Rette Jorde part, og hand at betalle omkostninger, og der om war Dom begierende,
Olle Lille Lj møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,
Simen Aakre forklarede at hand tillige med Aslack Skiørsand [lod] stefne Olle Lille Lj hvilke stefnemaal hand weed Eed Testerede men det andet stefne widne møtte iche,
Ingebregt Lille Lj paastod at Sagen maatte hafve sin fremgang, eftterdj {Sagen} Som/m/eren paa trenger, og Ageren maaskee siden af alle blifver Høsted, og der fore begierede at med Sagen maatte fort fares,

Afsagt

Som den/n/e Sag ej kand Kiendes udj for siun og granskning skeer saa henvises Sagen till Aasteden, og beram/m/es tiden her med naar Sagen skall fore tages dend 17: Julij først kom/m/ende till hvilken tid Ingebregt Lille Lj paa sin Moders weigne louglig har at stefne, og skall da udj alt skee hvis Rett er

Sverke Hiartnes har ladet stefne Encken Magdele Refne formedelst at hun iche skall hafve angifvet sin boe Rettelig der om at forklare, saa og at fremvise det giorte skifttebref,
Encken Refne møtte iche ej heller nogen paa hendes weigne, Lensmanden hiemlede at hun louglig er stefnt, hvor fore Sagen beroer till neste ting, og skall da gaaes hvis Rett er

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Gunder Solaas for Egte bøder eftter som hans qvinde skall were kom/m/en for tillig, dem at bøde eftter Lougen,
Gunder Solaas møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, Lensmanden hiemlede at hand louglig war stefnt hvor fore Sagen till neste ting beroer,

Kongl: May: Foget hafde og ladet stefne Anders Solaases qvinde for at Vere kom/m/en for tillig der fore og at bøde,
Anders Solaas eller hans qvinde møtte iche, ej heller nogen paa deris weigne, til Sagen at svare, Men Lensmanden forklarede at Anders Soelaas er Soldat og dog louglig Stefnt, hvor fore Sagen till neste ting beroer

Der eftter fremstillede sig for Retten Lensmanden Hans Lunderwig, som paa de Dannemend, Isack, Mogens, Siur og Olle Aadland \Saa/ meget beklagede, hvorledes gud dend allerhøyste nestleden 8te dage eftter Paaske, meget Eelendig hafver hiemsøgt disse Stackels Mend, med dend Skadelige Ildebrand, som

1708: 42

om Natte tid dennem ofverfalt, og deris gaard (over gaaen) der aarlig er skyldende at Skatte eftter 3 ½ Løber Smør, og ej allene alle deris i boende huuse afbrente, men end ogsaa deris Middel og Formue, saa de som till foren nogen ledis ware beholdne nu ere Fattige og Forarmede Mend, begierede der fore at almuen paa Tinget, der om wille gifve deris sandferdige Forklaring, saa som de stackels Mend forhaabe at nyde dend Naade at de for nogle aars Skatte {frihed} maatte forskaanes,
Almuen paa Tinget der till svarede, at det dennem alle nock som witterligt er, at desse benefnte 4re Mend, wed dend Skadelige Ildebrand Stor skade er til føyet, I det at de ej allene meste deris Iboende huuse, som om Natte tid paa bemelte tid {blef lagt i Aske} \af brente/, men end og der Ved alle deris Eiendeele blef lagt i Aske, saa de nu ere nogle Fattige Mend, ønskede hiertelig at dend høye Øfrighed Sig ofver dem i Naade Vilde forbarme,
begierede Hans Lundervig paa de Dannemends weigne maatte indføris, og dennem af Retten beskrefven meddeelis som Vj hannem ej kunde benegte,

Dend 30 Junij blef holden almindelig Som/m/erting paa Windenes for Waags og Opdals Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmændene Lars Meeling og Gunder Ambland, med eftterskrefne Laugrett, Halfvor Rabben, Olle Nielsen Houckenes, Niels Dybevaag, Winsens Hougland, Niels Weivaag, Lars Meeling, Johanes og Sallamon Windenes sambt Almue fleere som tinget søgte
Kongl: May: Foget satte ting og lyste tingfred som sedvanligt

Publicerit de Kongl: Brefve og Forordninger som for hen findes indført

Publicerit welbr: Axell RosenCrantz till Spøtterups hans udgifne skiøde till Hr: Major Montagnie Lillienschiold paa eftterskrefne Tiender udj Sundhords Fogderie Storøens gields Tiende, sambt Fiere Skibrede, udj Nordfiords Fogderie Davig og Sælle Sogner, hvilcke Tiende hos Kieriste Fru Karen Retz war arfveligen till falden eftter hendes Fader Sl: Hr: Canceller Petter Retz, dat: Kiøbenhafn dend 11 Junij 1701.

Publicerit Hr: Major Cucherun wed det geworbne Regiment till Fods, Østen Fields i Norge paa sin Kieriste Fru Sophia Amalia RosenCrantz, Baronesse de

1708: 42b

Rosenthal hendes weigne hans udgifne skiøde till Hendrick Rafvel borger udj Bergen paa {Eet} Oddels Retten till Eet Kræm/m/ersæde Nordøen kaldet, udj Waags Skibrede beliggende, hvilcke Cræmer Sæder udj Commissionen paa Rosenthal af de 4re der till forordnede Commissorier udj Sterboen till gields betalling blef udlagt, i mod penge 40 rdr: og det for dj Hendrick Rafvel {Hendes} sam/m/e pladtz Sig till foren har till forhandlet, dat: 18 April Ao: 1708. Der paa war teignet af Hr: Baron RossenCrantz dette eftterskrefne, Eftter{dj} Min Svoger Hr: Major Coucherun samt min Søster Sophia Amalia RosenCrantz deris begier till mig Stadfestes dette skiøde udj alle maader, Rossenthal dend 18 April Ao: 1708 A RossenCrantz

Publicerit Jacob von der Vida hans udstede skiøde till Sefverin Seehuus udj Bergen paa eftter skrefne Jorder beliggende udj Opdals skibrede Nemlig Wee skylder aarlig 2 ½ Løber Sm: Teigland 2 pd: Sm: Lande 2 pd: 6 Mrk: Sm: alt med bøxsell, dat: 8 Martj 1708.

Publicerit Hr: Baron Axell RossenCrantzis udgifne skiøde til Winsens Olsen paa oddels Retten till 1 rdr: penges Landskyld udj dend gaard Backe, hvilke godtz hand sig till foren har til forhandlet, og sam/m/e godtz at Vere udlagt {wed} till Creditorenes afbetalling udj dend Commission paa Rosenthal, og hafver bete: Winsens nu betalt for sam/m/e oddels Rett 21 rdr: 1 Mrk: 8 s: dat: 16 9br: 1707.

Publicerit Hr: Baron RosenCrantzis udgifne skiøde till Hans Olsen Skouge paa oddels Retten till dend gaard Kleppe udj Waags Skibrede beliggende skylder aarlig Landskyld med bøxsel 3 tønder Salt Torsk, hvilcke gaard hand sig till foren til forhandlet hafver, og er sam/m/e gaard til foren udj dend Commission paa Rossenthal i gields betaling udlagt, hvor fore hand nu har betalt penge 10 rdr: dat: 16 9br: 1707.

Publicerit Hr: Baron RossenCrantzes udgifne skiøde till Halvor Nielsen paa oddels Retten till 3 ½ Spand Fisk og 25 1/5 Mrk: tør Laxes Landskyld udj dend gaard Hilde i Waags skbr: hvilke gaard i gields betalling wed dend holde!! (holdne) Commission paa Rosenthal er udlagt, hvor fore Halfvor Nielsen nu har betalt 29 rdr: 4 Mrk: 8 s: dat: 6 Julij 1707.

Publicerit Hr: Baron RossenCrantzis udstede skiøde

1708: 43

till Halfvor Mogensen paa 3 ½ Spand Fisk og 25 1/5 Mrk: tør Laxes Landskyld udj dend gaard Hilde saa wit oddels Retten sig angaar, saa som hand till foren sig gaarden i sig Self har till forhandlet, hvilcke gaard udj dend Commission paa Rosentahl i gields betaling blef udlagt, og hafver Halfvor Monsen nu betalt for oddels Retten 29 rdr: 4 Mrk: 8 s: dat: 6 Julij 1707:

Publicerit Hr: Baron RossenCrantzis udgifne skiøde till Niels Nielsen paa oddels Retten till 2 rdr: Landskyld udj dend gaard Bache i Waags Skibrede, hvilcke godtz hand sig till foren har til forhandlet, og er sam/m/e godtz i gields betalling paa Rossenthal udj dend der holdende Commission udlagt, og hafver Niels Nielsen nu betalt for oddels Retten 42 rdr: 3 Mrk: dat: 6 Julij 1707:

Publicerit Hr: Baron RossenCrantzes udstede skiøde till Niels Hambre paa oddels Retten till eftterskrefne Jorder som hand sig till foren tilforhandlet hafver saa som Kalfve skylder aarlig Landskyld 2 ½ w: Fisk og 1 waag Lax, Klepsvig 1 tønde Salt Torsk, i mod penge 20 rdr: hvilcke godtz til foren udj dend Commission paa Rosenthal i gields betaling er blefven udlagt, dat: 6 Julij 1707:

Publicerit Hr: Baron RosenCrantzis udstede skiøde till Mickel Uldrick Reciderende udj Østre Bagholmen paa oddels Retten paa 3 Spand Fisk og 21 3/5 Mrk: tør Laxses Landskyld udj dend gaard Hilde paa Kalsøen udj Waags skibrede beliggende i mod penge 25 rdr: 3 Mrk: hvilcke godtz i gields betalling paa Rosenthal er udlagt, dat: 6 Julij 1707:

Publicerit Hr: Baron RosenCrantzes udstede skiøde till Enken Aagaate Tørisdatter paa oddels Retten till 1 rdr: penges Landskyld udj dend gaard Bache paa Kalsøen, i mod penge 21 rdr: 1 Mrk 8 s: hvilcke godtz udj dend Commission holden paa Rossenthal i gields betalling er udlagt, dat: 6 Julij Ao: 1707.

Publicerit Sl: Hans Bentzens udstede obligation till Sr: Mickel Uldrick lydende paa Capital 150 rdr: for hvis Capital er pantsatt hans i boende Huuse bestaaende i westre Bagholmen som de nu ere bebygte eller her eftter {beg} bebygt worder, dat: 26 Maj 1698:

1708: 43b

Hendrick Rafvell udj Bergen hafver ladet Stefne Hans yttre Wee for medelst hand uden hans willie, widskab eller tilladelse, skall hafve anmasset sig Een Jordepart udj dend gaard Teigland ha/nnem/ till hørende, dend tilsaaet og pløyet, Jordens skyld er ½ Løb Sm: og ½ Hud, hvilcke Jorde part tillige med meere i sam/m/e Jord till opsideren Hans Teigland bøxslet er, hvor fore ogsaa bemelte Hans Teigland i lige maade er stefnt saadan hans adfer at tilsvare, saa er og Hans Wee stefnt for medelst hand forige aaringer skall hafve slaget Een deel græs

og det af sam/m/e Jord han till sin Jord har ført, saa Vell som med sine Creaturer beitet i sam/m/e gaards Mark med widere sam/m/e Stefning indeholder till widner her om er indstefnt, Abel, Samson, Giermus og Niels Teigland, Stefningen dat: 3 Junij 1708:
Lensmanden Gunder Ambland fremlagde Een skrefttlig fuldmagt till ha/nnem/ sam/m/e Sag at udføre dat: 3 Junij 1708. og paastod Lensmanden Dom till at grøden bør Eigeren till [komme]? og Hans i Wee for hans dristighed at anseeis till bøder og de foraarsagede omkostninger, formente og at Hans Teigland bør anseeis fordj hand saadan u-louglig handtering har tilsted og sambtøgt, tillige med omkostnings erstattning, Formente ogsaa at Hans Teigland bør betalle indverende aars skatt og Landskyld og der som hand iche Jorden lenger will bruge, da dend Louglig for Juul at opsige, saa Vell dend part Bye Fogd Ecken (Enken?) Eier som dend part Hendrick Rafvel er Eiende, eftter dj Hendrick Rafvel er bøxsel Mand for alt sam/m/en, og hand dend paa Een tid af Hendrick Rafvell bøxslet hafver,
Hans Wee og Hans Teigland møtte till Sagen at svare, og wedstod louglig at vere Stefnt, Ilige maade de udj Stefningen indførte widner,
Hans i Wee Vedstod at hand har tilsaat dend part i Teigland nemblig ½ Løb Sm: og ½ H: og det fordj at Een Mand i Bergen Ved Nafn Jacob Fransmand har der till gifvet ham tilladelse men ej widere end som Jacob sende bud till ha/nnem/ med Een huusmand at hand maatte saa dend part i Teigland, Vedstod dog for Retten at hand wed og Viste at Hendrick Rafvell Jorden er Eiende, men Jacob Fransk Mand sagde Een gang for ham at hand wilde kiøbe dend af Hendrick Rafvell, og der for mente at saadan Kiøb allerede war giort, Hans i Wee og Self har staaet i Kiøb med Hendrick Rafvell at Ville kiøbe sam/m/e Jorde part, wiste iche widere till den/n/e Sag at Svare, men beklagede sin Daarlighed, mente iche at hafve giort ilde, saa som Jorden allige well dette aar hafde kom/m/et at ligge øde og u-dørket, formente der fore at Vere frj for nogen bøder

1708: 44

Hans Teigland her till svarede at hand iche Vilde Saa dend Jorde part i dette aar, der fore kunde Eigeren giøre med sin Jord hvad hand wilde, wedstod ellers at hand wiste, saag og taalde at Hans Wee til Saade Jorden, agtede det iche, lod ham giøre hvad hand wilde, mente og at Hans Wee hafde kiøbt sin Jordepart, dog forklarede hand at hand iche for Eigeren i tide hafde opsagt Jorden, men allene Een gang lod sig merke der med i winter i Fasten noget for Paaske, hvad sig angaar Engen, da sagde Hans i Wee at hand hafde i sinde at slae gresset, men nu iche weed hvorledes der med blifver beskaffet, Hans Teigland sagde iche at Ville befatte sig der med, men meente at dend sam/m/e som til Saade Jorden kand og Sla græset, hvad sig det græs angaar som Hans i Wee skall hafve Slaget da wedstod Hans Wee at hafve slaget nestleden aar Een puns teig Eng og græset till Wee hiem ført, men ej flere aar, Hans Teigland wedstod og at hand har tilladt Hans Wee at slae den/n/e punsteig Eng og der fore oppebaaret betalling 2 Mrk: danske, der for uden wedstod Hans Wee, at eftterdj hand blifver bruge Jorden da har hand i dette aar satt 7 eller 8 best udj Hagen till gresning,
Abel Teigland eftter giorte Eed widnede at Hans Wee dette aar har til Saaet 27 Mrk: Smørs Leie i Teigland Hendrick Rafvel til hørende, og af Hans Teigland bøxslet, saa hafver og Hans Wee slaget Spunsteig Eng nestleden aar og greset till Wee hiem ført, men hvad tilladelse hand till alt dette hafver haftt er hannem u-witterligt, saa og forklarede hand at i dette aar hafver Hans Wee satt 8 ung best i Teiglands hagen till gresning, widere weed hand iche i den/n/e Sag at Vidne, Widere forklarede Abell at Hans Wee slog nest leden aar Een Spuns teig, og det forige aar Een puns teig Eng,
Samson Teigland wed Eed widnede det sam/m/e, at Hans Wee i dette aar har til saat Een half teig i Teigland som Hans Teigland bruger, nestleden aar slog hand Een Spansteig og det forige aar Een punsteig Eng i sam/m/e Jorde part, og greset till Wee hiem førte, i dette aar har

hand satt udj Teiglands Hage 8 bester till gresning, hvad tilladelse hand til alt dette hafver weed hand iche i nogen maade, iche heller wed widere at widne,

1708: 44b

Niels Teigland wed Eed widnede at Hans Wee dette aar har til Saaet Een half teig Jord i Teigland, af dend part som Hans Teigland bruger, saa og nestleden aar slaget Een Spunzteig og i forige aar Een puns teig Eng og greset till Wee hiem ført, i dette aar har hand satt i Hagen paa Wee 8 ung bester, men hvem ham der till har gifvet tilladelse Viste hand iche, iche heller wed i den/n/e sag widere at Vidne,

Giermus Teigland wed Eed widnede lige som de andre Vidner før widnet hafver i alle maader fra det første till det siste,

Hans Teigland forklarede gierne at Vilde hafve og beholde Jorden alt sam/m/en,

Parterne hafde iche widere i Retten at frem føre, men paa alle sine war Dom begierende,

Afsagt

Eftterdj Hans Wee baade Self tilstaar, saa og med Eedtagne widner ofver bevises, at hafve til Saad Een half teig Jord udj Teigland Hendrick Rafvel tilhørende, og der till ej har haftt JordEigerens tilladelse, hvilcket Strider i mod Lougens 3de B: 14 Capit: 1 art: tj bør sam/m/e halfve teigs Aufl, baade af Korn og Høe, were Eigeren hiem falden, og JordEigeren Hendrick Rafvel Self eller wed hvem hand will baade lade Skiære Kornet og Høste Høet, og det at giøre sig saa nøttig som hand best vill og kand, og fordj at Hans Wee nestleden aar og forige aar har slaget Een Sponsteig og punsteig Eng og sam/m/e Høe fra gaarden afført gaarden till skade, saa betaller hand till Eigeren der fore for punsteigen 2 Mrk: og for Sponds teigen 1 Mrk: 8 s: og hafver Hans Wee straxst inden 3de dage her eftter at bort tage sine Creaturer af Teiglands Hauge beite, og iche der udj meere med sine Creaturer uden wedkom/m/endes tilladelse at beite, Saa betaller hand og udj foraarsagde omkostning till Hendrick Rafvell 2 rdr:

Hans Teigland som har gifvet tilladelse og taalt dette at Jorden saaledes skulle med handles i mod Lougens 3de B: 14 Capit: 33 art: og iche heller sin Jord opsagt {hafver} \saa/ {Hand} bør \hand/ betalle till Eigeren indeverende aars Landskyld og Rettighed saa Vell af den/n/e Jorde part som dend øfrige hans bøxslede Jord, og der for uden svare og betalle Hans Kongl: May: Skatter som till foren,

1708: 45

og betalle till Hendrick Rafvel udj omkostning 2 rdr: og till Hans i Wee for det Høe Hans nu er till dømbt at betalle till Eigeren, at gifve 3 Mrk: 8 s: og gifves Hans Wee ellers Regres at søge Hans Teigland for sin skade om hand der till siunis at hafve nogen adgang, Hans Teigland ogsaa der med beholder fremdeelis ald Jorden till brugs eftterdj hand dend bøxslet hafver, naar først Eigeren dette aar dend part Hans i Wee til Saad hafver hafver Høsted, og saa frembt hand iche Jorden will beholde, da i louglig tid for Jul ald Jorden, saa Vell det som Bye Fog!! Enken (Eicken?) Eier som det øfrige at opsige, eller der fore at lide eftter Lougens tilhold,

Lars Sæbiørnsen og Jacob Sæbiørnsen Færrewaag hafde ladet stefne Jacob Ambland, formedelst at de skall Vere tildømbt at svare og betalle till Jacob Amblands Søster Johanes SørEides Qvinde, Een deel arf Nemblig 4 rdr: 4 Mrk: 6 s: som deris Sl: Fader Sæbiørn Færrewaag har woren Formynder fore, og som Jacob Ambland er Føde werge, formente de at hand de/nnem/ bør igien betalle hvis de til dømbt er, forklarede og at Jacob Stølle har haftt Skifttebrefvet, og best der om war widende,

Jacob Ambland møtte till Sagen at svare, og forklarede at hand aldrig har oppebaaret Ringeste skilling af sam/m/e arfve part, men Sl: Sæbiørn Færrewaag war Formynder, annam/m/ede og ald arfven til sig, og dend har haftt under wergemaal, Skifttebrefvet fant hand udj Een gl: Kiste liggende men erbød sig gierne at Vill aflegge sin Eed, at hand aldrig har oppebaaret Een skilling af sin Søsters arf, men arfven war hos Sæbiørn Færrewaag, iche heller wiste hand af brefvet at sige widere end da hand fant dette bref, da Viste hand iche hvad bref det war, men gick till Een Mand som kunde læse og lod see brefvet, da først fik hand at Vide at dette war det Skifttebref, tj hand da skifttet stod eftter hans broder Sæbiørn Hilleswig, hvor hans Søster arfvede, da war ude i Kongens tieniste i Krigen udj Sverig, saa hand ganske indted wiste der af og da hand fik brefvet saag hand først at hand og skulle hafve Een deel penger, hvilke hand aldrig har {haftte} faaet, paastod der fore at Vere frj for Lars og Jacob Færrewaags til talle,

Lars og Jacob Færrewaag paastod at hand som føde werge bør svare till arfven, og de at faa sin Regres hos han/n/em,

1708: 45b

Jacob Ambland endnu begierede at hannem maatte tilstedes at giøre Eed, paa det at hand iche noget af desse Midler har oppebaaret hvor fore Jeg iche eftter saadan hans frj willige tilbiudelse det kand negte, Men Jacob Ambland der paa aflagde sin Corporlige Eed, at hand aldrig har oppebaaret eller annamet Een skilling eller des werdj af de Midler som hans Søster Ragne Størks datter er til falden men hand iche Rettere weed end at Midlerne Jo till Sæbiørn Færrewaag blef lefveret, saa som hand har fornum/m/et at dend Sl: Mand Self war tilstede da skifttet holtis, og meente der fore at Vere frj,

Afsagt

Eftterdj Jacob {Stølle} Ambland med Corporlig Eed hafver bekrefttet, at hand iche Ringeste skilling eller Skillings werdj af sin Søster Ragne Størks datters arfve Midler har annam/m/et eller oppebaaret, Saa frj Kiendes hand for Lars og Jacob Færrewaags Søing!! (Søgning),

Kongl: May: Foget hafver ladet stefne Een Huus Mand wed Nafn Isack Olsen till Huus paa Haanenes (Hodnanes), for dj hand med sin qvinde er kom/m/en for tillig der fore at bøde eftter Lougen,

paa Isak Olsens weigne møtte Elling Haarnes (Hornenes/Hodnanes), og wedstod at sam/m/e Mand er kom/m/en med sin Hustru for tillig, men der hos sagde at sam/m/e Mand indted er Eiende, uden de Kleder hand gaar udj,

Kongl: May: Foget paastod at Huus Manden Isack Olsen Self bør kom/m/e till Tinget at svare til Sagen,

afsagt,

Sagen beroer till neste ting, till hvilcken tid Isack Olsen bør møde till Sagen at svare, og skall da gaaes hvis Rett er

Matias Ellingsen Beckerwig hafde ladet stefne ved Skrifttlig Stefning Morten Bryning boende i wester Bagholmen, formedelst hand skall hafve taget Een half tønde Tran fra Een Mand wed Nafn Biørn Steenewig, som Matias tilhørte dend at betalle, og der fore at lide som wed bør, sam/m/e Stefning dat: 13 Junij 1708. hafde og ladet stefne bemelte Biørn Steenewig, sambt Ane og Margrette Stenewig til widne

Morten Bryning blef paa Raabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne Ilige maade møtte Biørn Steenewig sambt Ane og Margrette ib:

Matias Bekerwig war self til stede og paastod at

1708: 46

Morten Bryning bør svare og betalle ha/nnem/ tran/n/en tillige med omkostning, indlefverede der paa sit skrefttlige {Stefnemaal} Indleg af dato 30 Junij 1708.
Morten Bryning blef paaRaabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne, Lensmanden hiemlede at hand louglig her om er indstefnt, men ingen af Stefnewidnerne war til stede hvor fore Sagen till neste ting beroer, og skall da gaaes udj Sagen hvad Rett er

Lensmanden Lars Meeling hafde paa Mag: Stabels weigne ladet stefne Sæbiørn og Rasmus Wasnes for Resterende Landskyld for det aar 1706 og 1707: till sam/m/en hver for seg 2 rdr: 2 Mrk: og udj Tiende Een hver for sig 2 Mrk: 8 s: det at betalle
ingen af de/nnem/ møtte till Sagen at svare, Lensmanden hiemlede at de louglig er Stefnt hvor fore de paalegges till neste ting at møde

Lensmanden Lars Meeling hafde ladet stefne Isack Huusmand paa Aarland, for begaaende!! Leiermaal med Inger Ols datter, saa og nu er kom/m/en fortillig med sin qvinde Aagaatte Mortens datter der fore at bøde baade Leiermaals bøder, og Egte bøder eftter Lougen,
Isak Huusmand blef paa Raabt men ej møtte, Lensmanden hiemlede at hand louglig er Citerit hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde,

Dend 3 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Bielland for Føyens og Fiære Skibreders almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmendene Tollef Hougland og Næll Hysingstad, med eftterskrefne Laugrett,
af Fiære Skibrede,
Gunder og Torben Ofre, Knud Selsaas, Olle Wig, Johanes ibd: Erick Erwaag, Baar Eenstavold og Torgier ib:

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes indført,

Publicerit Endre Endresen Berøen, hans udgifne skiøde till Mogens Gundersen paa 4 10/11 Mrk: Sm: med bøxsell udj hans paaboende gaard Siøvold, hvor fore er betalt for hver Mark 1 rdr: dat: 15 Julij Ao: 1707:

Publicerit Karen Sl: Ifver Knudsens udgifne skiøde till

1708: 46b

Olle Carlsen paa 1 Løb Sm: og 1 Huds Landskyld med bøxsel udj dend gaard Giellie, paa Bremnes, som laag øde og uden Huuse, dat: 24 Decembr: 1702.

Publicerit Ifver Andersen Borger i Bergen hans udgifne skiøde till Mogens Olsen Følckesnes, paa 18 Mrk: Sm: og 18 Mrk: Fisk med bøxsel udj dend gaard Følckenes, dat: 14 Febr: 1708:

Publicerit dend qvitering af Hr: Assessor Willum Hansen udgifven paa dend obligation og Forpantning, som Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold till ha/nnem/ hafde udgifvet, dat: 29 {Febr:} Xbr: 1704: hvilcke obligation war lydende paa dend Summa 1793: rdr: bestaaende udj guld og penge Mynt, hvor fore war pant satt blant andet godtz i Sogen og

StaVanger Len helten udj Fiære Skibredes Konge tiende, hvilke her paa Tinget dend 11 Febr: 1705: war Tinglyst og udj dend da werende protocol Foll: 6 indført, Qviteringen paa sam/m/e pantebref er uden nogen Dato og lyder saaldes, Den/n/e obligations Summa er mig med sine beregnede jnterresse fornøyelig betalt Wilhelm Hansen.

Publicerit Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiolds udgifne pante bref till Mad: Wigant udj Kiøbenhafn lydende paa Capital 3000 rdr: Croner og 100 Ducater in Specie mod dend paa tegnede qvitering at vere Rigtig betalt, hvilke obligation till foren her for Retten war tinglyst paa Løfvig udj Skaanevigs Skbr: dend 18 Junij 1706: og udj tingbogen Foll: 27: indført, Qviteringen nu paa teignet af dat: 11 Martj 1706:

Publicerit Axell: RossenCrantz till Spøtterup paa Storøens Prestegields og Fiere Skibredes Konge Tiende, till Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold udgifven, dat: 11 Junij 1701:

Mallene Møcklevold, hafde ladet stefne Karj Førde, formedelst hun skall hafve fra taget hende Een Rød trøye, og der paa slaget hende med widere, hvilke skall vere skeed nest afvigte 4de Jule dag, med paastand hun der fore bør lide og undgielde,
Karj Førde møtte og her til svarede at hun det aldrig giort hafver, paastod at hun de{r}t {fore} bør bevise, eller der fore lide eftter Lougen,
Mallene begierede at Sagen maatte beroe till høst tinget at hun da kand faa sine widner indstefnt,
hvor fore Sagen till sam/m/e tid beroer.

1708: 47

Lars Hage hafde ladet stefne Ellias Hage for medelst hand har bøxslet ha/nnem/ Hage, og der fore oppebaaret bøxsel penge, men iche will meddeele ham bøxsel seddel, og paastod der fore at Ellias bør at gifve ha/nnem/ Een louglig bøxsel seddel.
Ellias Hage, møtte iche ej heller nogen paa hans Veigne Lensmanden Tollef Hougland hiemlede at hand louglig var stefnt, hvor fore ham paa legges till neste ting at møde, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Anders Folgerøen for hand med sin qvinde er kom/m/en fortillig der fore at bøde Egte bøder eftter Lougen,
Anders Folgerøen møtte iche, Lensmanden hiemlede at hand louglig er Citerit hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde,

Toldbetienten Natanael Andersen hafde ladet stefne Elling Grønaas for medelst hand skall hafve antreffet hans 2de smaa Sønner saa Vell som Colben Skimbeland, {med} wed Eet udfarende Skib, og mente at hand der skulle hafve solt Een deel Røget Lax, hvilke handel strider i mod hans May: Told Rulle og Forordning, og paastod der fore at Elling der om bør giøre Een fuld kom/m/en forklaring,
Elling Grønaas møtte, og her till svarede, at hand aldeelis iche har solt nogen Lax till noget skib enten nu eller anden tid, formente der fore at Vere frj for Toldbetientens ansøgning, erbød sig ellers frj Villig at aflege sin Eed, og der paa straxst uden widere talle aflagde sin Eed, at iche Een Lax blef solt, men kunde dog iche negte at hand hørde siden at hans 2de smaa Søner hafde Lax i baaden, og tenkte maa skee at Vilde selge, men iche giorde det, Colben Skimbeland, aflagde ogsaa sin Eed at ingen Lax Solt blef, hvor fore og Elling Grønaas frj Kiendes,

Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold hafde Ved skrefttlig Kaldseddel ladet Citere Monss: Fendrich Morten Grønvold, og Hr: Lieut: Daniel Andersen, till at anhøre Dom till Eiendom paa dend gaard Ornings gaard, hvilke for faa dage siden er blefven af Mend Taxerit, sam/m/e stefning dat: 1 Junij 1708: og findes Stefningen paa Skrefven louglig at Vere forkyndt,
paa de indCiteredes weigne møtte Fendrik Mortens

1708: 47b

Søn Haagen Grønvold, og indlagde begge deris Skreftlig indleg {dat:} af ingen Dato,
paa Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiolds weigne møtte Tor Handeland, og Refererede at Hr: obr: Lieut: war Reist til Bergen, og ej widere hafde at svare, uden allene at lefvere medfølgende stefning,
saa blef og indlefveret dend wurdering forRettet paa Ornings gaard dend 20 Junij nest leden,
afsagt.
Eftterdj ej fremlegges de orginal pantebrefve paa Ornings gaard, af Sl: welbr: Frue Ziselle Juell og Hr: Fendrich Morten Grønvold till Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold udgifven, saa beroer med Sagen till neste ting paa hvilken tid sam/m/e {Sl:} Pantebrefve in orginalj vill frem wises, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Publicerit Knud Ifversens udstede bøxsel seddel till Madtz Pedersen paa ½ Løb Sm: og ½ H: udj dend gaard Dyfvigen dat: 24 Febr: Ao: 1707:

Publicerit Knud Ifversens udstede bøxsel seddel till Endre Steengrimsen paa ½ Løb Sm: og ½ H: udj Dyvig, dat: 6te Martj Ao: 1708:

Søren Nagel af Gietung hafde ladet stefne Elling Grønaas og Helge Haavig, for at betalle grundeleie af Eet huus staaende paa Gietungs grund, saa og at bort fløtte sam/m/e Huus, efttersom hand det ej lenger will hafve staaende,
Elling Grønaas og Helge Føyen møtte, og bad om Dilation till neste ting, i midlertid wilde de sig hos Søren Nagel indfinde og sig med hannem der om i Mindelighed forEene, hvilcke opsettelse Falck Cassamirus paa Nagels weigne, som for ha/nnem/ svarede i Retten Consenterede, hvor fore det og med Sagen till neste ting beroer, og om parterne for inden ej i wenlighed kand forEenes skall da gaaes hvis Rett er.
ellers wedstod de begge at det huus som er paastefnt er Eet huus hvor udj de har deres tøy naar de er paa Feskerj, og at det staar paa Geitungs grund Nagel til hørende, og der af ej heller har betalt nogen grundeleie, alt siden Nagels Hustru grunden fik till Eiendeel,

af Føyens Skibrede møtte eftterskrefne Laugrett nemlig Hans Solhaug, Morten og Erick Lundmands werket Størk Houg-

1708: 48

land, Anders Larsen Nordhouglen, Zæbiørn Øckland, Axsel Eskeland \og/ Niels Hysingstad:

Hr: Borg:r (Borgemester) Falck Larsen hafde atter ladet Stefne Tolderen Sr: Anders Tønder for de penge eftter obligationen som fra forige ting till nu blef opsatt, og fremstillede sig for Retten Hr: Borg:r Falck Larsen, som Self begierede at med Sagen maatte beroe till neste ting, eftterdj Tolderen den/n/e sinde ej for anden aarsage kand møde, dog begierede at hand maatte paalegges till at møde første holdende ting uden widere udflugt at svare,

Afsagt.

Eftter!! (Eftterdj) Hr: Borg:r Falck Larsen Self begierer og tillader opsettelse i Sagen till neste ting, saa beroer og med Sagen till sam/m/e tid, hvor da Tolderen Sr: Tønder uden widere Stefnemaal har at møde till den/n/e Sag at svare, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rette er.

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget, om de iche er widende, de 2de Fanger Lars Larsen og Dorette Ols Datter, som war Fader og Stifdatter, hvilke med hin anden hafde begaaet Leier maal, iche sad Fast udj Fengsel hos Bunde Lensmanden paa Hysingstad udj 8te ugers tid, saa og om iche bemelte qvindfolck iche siden igien sad udj Forvaring fra dend 11 Januarij 1704: og till 18 Octobr: 1705: saa og om de begge noget war Eiende till deris Straffes og Fengsels bekostning, at betalle,

Almuen der till svarede at dennem nock witterligt er at desse 2de Fanger sad udj Fengsel paa Hysingstad hos Lensmanden først udj 8 ugers tid, og siden sad qvindfolcket udj Forwaring fra dend tid Fogden ommelder dend 11 Januar og till dend 18 Octobr: andet aar, der for uden weed de og at ingen af desse 2de Fanger det aller Ringeste war Eiende uden de Kleder de gik udj, tj de saaledes fra StaVanger Lehn hvor de først blef paa greben, blef hid ført,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis, hvilket iche kunde negtes,

Lars Nysetter hafde ladet stefne, Johanes og Lars Wickenes, formedelst de iche will holde dend skifttesgaard wed lige, som er i mellem Nysetter og Wickenes, med paastand at sam/m/e Jerdes gaard af dennem bør gierdes som før,

bemelte Johanes Wickenes, og Lars Wickeneses qvinde Chrestj Wickenes møtte till Sagen at svare, og forklarede at de iche enten will eller kand sam/m/e Jerdesgaard gierde og holde Ved lige, saa som sam/m/e Jerdesgaard iche er noget Rett skiftte

1708: 48b

i mellem begge deris Jorder, forskiød sig till Aasteden at der kunde besigtiges, saa will de bevise at sam/m/e Jerdesgaard u-lougligt er opsatt,

afsagt

Som her tvistes mellem parterne, at denne Jerdes gaard som er paa stefnt ej skall Vere nogen Rett skifttesgaard mellem Nysetter og Wickenes, men at der skall Vere andre og Rettere skiftter, saa henvises Sagen till Aasteden till siun og granskning, og skall da gaaes udj alt hvis Rett er

Dend 4de Julij blef Retten betient paa Sundhords Toldboe liggende paa Storøen her i Føyens Skibrede, nerwerende til stede som Retten tillige med betiente Lensmanden Næll Hysingstad og Daniel Stue,

paa hvilcken tid Tolderen till Sundhords Toldsted, Sr: Andreas Tønder og Controleuren Sr: Jacob Koefoed, hafde wed Muntlig Stefnemaal hafde ladet stefne, Een Skipper Ved Nafn Madtz Byncke, skipper paa det skib Jomfru Anna Von Drammen liggende paa Bremes!! her i Skibredet udj Een Hafn kaldes Kambs Sund, hvilcke Skib uden Mastrer af Een deel bønder er berget og i sam/m/e hafn af Søen ind bragt, Men Skipperen straxst der eftter sig igien tillige med Styre Manden Jocoum Clasen som og war Citerit, Paa skibet sig indfandt, formedelst de skall hafve indtaget udj Cobber wigen i Carmsund og Stavanger Lehn Een deel Fiskeware og der paa ej hafde nogen attest eller passer seddel, enten af Tolderen i Stavanger som ichun [boer]? 3 Miille fra stedet hvor skibet laag, eller fra Toldbetiente udj Høyware, som tet Ved skibet i Kaaber Vigen war beboende, der fore at lide eftter hans May: aller Naadigste

udgangne Told Rulle og Forordning om godtz paa Leien!! (Leden) at indtage tillige med omkostnings erstattning, dend saltede Fiske ware som er indskibet, og nu i Skibet befindes er eftterskrefne, 6 Lester 2 ½ td: Sild, 2 Lester 10 ¼ td: Salt Torsk, 5 ¾ tønde Mackrel, sambt 1 td: Tran, 1 Deger!! (Norsk Hist: Leksikon: Deger/deker = eit antall av 10) og 8 Faarskind, 3 giedskind og 8 deger Kalf skind, og møtte Tolderen Sr: Tønder, som paastod og protesterede, at sam/m/e godtz som u-fortoldet er antreffet bør Vere Confischverit, men end og Skipperen med styrmanden at betalle dend der af gaaende Told, og bøde eftter hans May: aller Naadigste Forordning fordj de saadane Vare paa Leden u-angifven har ind tagen, og der om war Dom begierende

1708: 49

Tolderen Sr: Tønder ellers i det øfrige Refererede sig till hans Kongl: May: Told Rulle og udgangne Forordninger, og om alt war Een Rettmesig Dom begierende.
Skipperen Madtz Bynke møtte og svarede till Sagen, at hand desse warer som er Paa stefnt har indtaget udj Kaabber wigen i Stavanger ampt, saa Vit hans Victualie (matvarer) angaar, som er 8 Lester og ½ og der om indlagde sit skrefttlige indleg dat: 30 Junij Ao: 1708: indgaf og Een attest under 2de Skippere udj Bergen Ved Nafn Warner Ross og Morten Friis deris hender hvad Victualij till hans Reise giordes nødig, dat: 30 Junij 1708: Sr: Tønder tilspurte Skipperen om hand iche vill fremvise sine Rederies ordre till den/n/e hands foregifvende Reise, at skulle Reise først till Østersøen, og siden der fra till Portugal, Men Skipperen svarede iche at hafve sam/m/e ordre med sig, men dog i sin forwaring wed skibet, saa som da skibet for ha/nnem/ Foruløkedes, og hand skibet maatte forlade, tog hand Een deel brefve i sin Lom/m/e, og meener at sam/m/e endel ogsaa skall findes der i blant hvilket hand iche endnu har eftterseet, tenkte ogsaa iche at ha/nnem/ saadant skulle anspørges, hvor fore hand iche der eftter har seet eller jnquirerit, hvis hand skulle Vere bort kom/m/en, skall dend altid igien forskaffes, tj da hand foer fra skibet, fik hand iche sin Egen Kiste berget, men maatte udj Een hast forlade skibet, og iche endnu Rettelig Selv Ved [hvad]? berget blef Ellers erbød sig Skipperen sig at giøre sin Eed at hand iche ved at vere kom/m/en meere udj hans Skib end till hans Victualij, eftter tilspørgelse forklarede Skipperen, at hand i medens hand laag udj Kaaber vigen tid eftter anden indtog den/n/e Victualie og ej paa Een tid, tj bønderne der om kring, kom dend med 2 td: dend med meere og mindre og solte ham, men iche weed enten hvad hvor sam/m/e bønder boede eller hvad deris Nafn er. Sr: Tønder til spurte Skipperen, om {iche} hand iche wiste at Toldsteden udj Stavanger war ham saa nær wed haanden, og at hand burde wide hvad hand i skibet indtog, Skipperen svarede at hand well wiste at Tolderen boede 4re Miil der fra, men iche wiste eller tenkte at af Victualier skulle betalles nogen told eller gifves told eller Toldbeiente(?) (Toldbetiente?) det til Kiende, Tolderen tilspurte om hand iche er widende

1708: 49b

….. hans May: aller Naadigste Forordninger som nylig tid eftter tid aar eftter aar er udgangen, Men hand svarede Nej at hand dem aldrig har seet eller hørt læse, ønskede, gierne at saadant Een hver maatte hafve woren giort Kundbar till eftterrettning, at de u-widende sig ej der ved skulle forsee,
Ingen af parterne hafde videre at lade indgifve eller at Reportere men de begge var Dom begierende,

og blef der fore saaledes Kiendt Dømbt og afsagt

Skipperen Madtz Bynke till Staar at hafve indskibet og udj Kaaber wigen i Karmsund indtaget udj hans førende Skib Jomfru Anna von Drammen 8 ½ Lester Fiske wahre af Sild og Torsk,

men der hos fore gifver at det var Skibes Victualia, till hans lange Reises fortsettelse, sambt og der hos forklarer, at hand iche war widende, om dend hans May: aller Naadigste willie at saadant godtz som till Skibs Folkenes Kost indskibes, skulle angifves eller fortolles, Der i mod Tolderen Sr: Tønder paastaar og sig till hans May: Told Rulles 19 og 20 post Refererer, sambt paastaar at hans May: aller Naadigste Forordninger dat: 8 Aug: 1691 og 29 Junij 1697: sambt af 4 April 1702 og 16 Julij 1706 bør eftterlefves, uden nogen u-widenheds undskyldning, som formelder at indted u-angifven godtz, till noget skib bør hen føris eller indtages, under sam/m/e godtzes Confischation, med widere hans paastand her om, Da som hans May: aller Naadigste Told Rulle udtrøckelig formelder at alle Vare som paa de steder hvor ingen Rette toldsted er, uden Told seddel antreffes skall vere Confischverit, og hans Kongl: May: aller naadigste Forordninger om Confischation og Told Rettighedens besvigelse Norden Fields i Norge ud trykeligen forbyder, at ingen enten skipper, baadsfolck, bønder eller andre maa paa Leden noget godtz u-angifven enten fra eller till noget Skiberom {till \{eller}/ fra} føre indtage elle udskibe med mindre det straxst paa neste toldsted angifves, og skipperen det paa sin toldseddel lader anteigne, og det for Tolderen {paa neste toldsted} angifver, under dend straf som sam/m/e Forordninger ommelder, Saa Kand Vj iche Skipperen Madtz Bynkes paastand og undskyldning I den/n/e Sag bj falde, Men dend i Skibet {……} werende og optegnede Fiske ware, af Sild

1708: 50

Torsk, Makrel og Tran, sambt Kalfskind, Faarskind og giedskind, at Vere Confischverit, og Skipperen som sam/m/e Fiske ware i Skibet har ladet indkom/m/e, og det ej eftter forommelte aller Naadigste Told Rulle og Forordninger det for Tolderen wed neste Toldsted angifvet, bør at bøde eftter aller høyst bemelte Forordninger till de nest liggende Hospitaller Stafvanger og Bergen, 200 rdr: sambt der af at eftter Told Rullen at betalle dend sedvanlige og tilbørlige Told, og at gifve Tolderen udj foraarsagede omkostning 4 rdr. alt inden 3de Solle Merker under adfer eftter Lougen, Dog hafver Biergerne till Skibet Jomfru Anna von Drammen deris Bierge Rett till dette nu Confisqverede godtz i alle maade forbeholden, saa Vit Rett kand Vere eftter Lougen,

Dend 6te Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Silde for Etne og Fielbergs Skibreders almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmendene Lars Killisvig og Zacarias Silde, med eftterskrefne Lougrett, Ifver Østrem, Tollef Skieldal, Torbiørn Stølle, Aslack Rygg, Hans Skieldal, Olle Lille Dalle, Aasel Tesdal, og paa Torben Østrems weigne Zacarias Silde, sambt almue fleere som tinget søgte.

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes indført,

Publicerit Peder Rasmusen og hans Hustru Margrette Ellias datters udstede skiøde till Rasmus Nielsen Frette paa 2 pd: og 2 ½ Marker Smør sambt 6 Mrk: ware udj dend gaard Frette her i Etne beliggende, dat: Storelinge de: 30 Maj 1708.

Publicerit Rasmus Nielsen Frette med hans Hustru Ragne Eriks datter, deris udgifne Skiøde till Johanes Eriksen paa ½ Løb Smørs Leie udj dend gaard Silde, i Etne skibrede beliggende dat: 25 Junij Ao: 1708.

Publicerit Jon Rasmsvig!! (Ramsvig) af Etne, Tieran Tollefsen SæfverEid af Skaanevigs Skibrede og Siur Tollacksen Aasbøe af be:te Etne Skibrede, deris udgifne skiøde till Johanes Siursen Aasbøe paa 1 Løb Smørs [Leie]? med bøxsel udj Aasbøe her i Etne beliggende, hvor af Jon Ramsvig selger paa Egne weigne 1 pd: og 17 Mrk: Smør og paa sine børns weigne 8 Mrk: Sm: i mod penge 49 rdr: Tieran Tollefsen SæfverEide selger 23 Mrk: Sm: i mod penge 23 rdr: Siur Tollaksen Aasbøe selger oddels Retten till sam/m/e gaard paa dend maade at hand med sin Hustru sin og hendes lifs tid skall hafve tilhold paa sam/m/e gaard, saa og i midlertid nyde og bruge et støcke Eng till Een Koe og 6 Smaller at føde, sambt Eet støcke ager paa 1 ½ wogs Sæd og udj Rede penge 10 rdr: dat: 8 Julij 1705.

1708: 50b

Hr: Hans Campstrup hafde Stefnt Aslack Kaldem for Resterende Landskyld af hans før brugende Jorde part i Kaldem 2 Løber og 18 Mrk: Sm: for 1705: dend tillige med forhøyning at betalle, i lige maade for 1706: Korn tienden af hans brugende part i Ram/m/e for 1 ½ w: og 18 Mrk: Koren, for w: 28 s: sambt offer Melle det alt sam/m/en at betalle, tillige med omkostning,

Aslack Kaldem møtte wedstod at vere skyldig Eet aars Landskyld af Kaldem for 1705 af 2 Løber 18 Mrk: samt Tiende af Ram/m/e sambt offer Melle, till sam/m/en 1 ½ w: 18 Mrk: Koren sagde indted at Vere Eiende,

Lensmanden Zacarias Silde paa Hr: Hans Campstrups weigne paastod Dom till betalling,

Aslack Kald{evaag}\em/ wedstod endnu som før sam/m/e Rettighed at Vere skyldig, men ej hafde noget till betalling,

afsagt

Eftterdj Aslack Kaldem Self tilstaar ingen Landskyld af hans før brugende part udj Kaldem 2 Løber og 18 Mrk: Smør, till Eigeren Hr: Hans Campstrup at hafve betalt, men endnu der med wedstaar at Restere, saa bør hand sam/m/e Landskyld till Ermelte hederlig Mand at betalle som er 5 rdr: 6 s: tillige med forhøyning eftter Lougen 1 rdr: 1 Mrk: 10 s: saa og bør hand at erlegge og betalle till sam/m/e Hederlige Mand Koren tiende og offer Mælle af hans brugende part udj Ram/m/e som er till sam/m/en 1 ½ w: og 9 Mrk: Koren for waagen 28 s: er 2 Mrk: 14 s: tillige med foraarsagede omkostning 1 Mrk: 8 s: alt inden 15ten dage under Nam og wurdering i sin boe,

Hr: Hans Campstrup hafde ladet stefne Olle Ram/m/e for Resterende Koren tiende og offer Melle af hans brugende Jord Rame for 1707: dend at betalle,

Olle Ram/m/e møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, Lensmanden og Gulik skaffer hiemlede at hand louglig stefnte, hvor fore han paa legges till neste ting at møde,

Hr: Hans Campstrup hafde ladet stefne 2de Soldattere, som tillige med er huus Mend, wed Nafn Abraham Haaland og Lars Johansen Flaatte, formedelst de iche nestleden aar eftter begier wilde giøre dend sedvanlige arbeide Lougen till holder Een huusmand at giøre till Prestegaarden,

ingen af desse 2de Soldattere møtte, men Skafferen Gulik og Johanes Aasbøe wed Eed hiemlede at de er louglig Stefnt, hvor fore de/nnem/ paa legges till neste ting at møde, og saa frembt

1708: 51

de iche med Sogne Presten om dette i Mindelighed kand forEenis skall udj Sagen gaaes hvis Rett er.

Dend 7 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Hielmervig for Skaanevigs Skibredes almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Tieran Løfvig med eftterskrefne Lougrett, Lars og Johanes Dallen, Askild Wiig, Niels Svindland, Halfvor og Tieran Sunde, Ørien Matre og Halfvor Lien, sambt almue fleere som Tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit, de Kongl: Frefve!! (Brefve) og ordre som for hen findes indført,

Publicerit Nicolay Bierings udgifne skiøde till Erick Furdall, paa ½ Løb Sm:s Leie udj Furdall, med ofverbøxsel paa ½ Løb Sm: han/n/em Self til hørende i sam/m/e gaard, i mod penge 37 rdr: dat: 7 Julij 1708.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Olle Larsen Wicke for begangen Leiermaal med Eet løs qvindfolck Ved Nafn Aagaate Claus datter, og paastod Fogden at hand som Een Egte Mand der for bør bøde eftter Lougen, hafde og ladet stefne sam/m/e qvindfolk for bøder eftter Lougen,
Olle Larsen Wicke møtte, wedstod sin forseelse, men qvindfolket møtte iche og sagde Olle Larsen Wicke at hand lidet till bøders betalling er Eiende,
Fogden berettede at ej endnu for tidens Kortheds skyld hos bemelte Olle Larsen er holden nogen Registering ofver hans Eiendeele, begierede der fore at boen maatte blifve Registeris!!, at der kand sees hans tilstand, hvor eftter hand till bøders betaling kand ansees, hvor fore og med den/n/e Sag till neste ting beroer at der i midlertid kand efttersees hans Formue, hvad hand till at bøde med kand were Eiende, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett [er], saa hafver og qvindfolket till sam/m/e ting at møde, og skall da ogsaa saa Vit hende angaar skee hvis Rett er.

Dend opsatte Sag i mellem Hr: Ellias Elliesen og Erick Næs, som fra forige ting till nu blef opsatt blef nu atter fremEsket, og møtte paa Sogne Prestens weigne Ifver Andersen Helvigen, men Erick Næs møtte Self,
Hr: Ellias Elliesen hafde ladet stefne det Eene widne Torkild Torkildsen, som forige gang iche møtte, og møtte sam/m/e widne nu for Retten og forklarede, at hand iche har woren stefnt i den/n/e Sag siden nestleden aars Som/m/er ting, og hvad ord hand skall vidne om er talt nu nest leden Juull Eet aar siden, saa det iche nu er ham mueligt det at erindre, helst eftterdj hand mente at Sagen nu war til Ende, og der fore iche har eftter tenkt sam/m/e ord,

1708: 51b

hvor fore dette widne eftter saa lang tids forløb ej kand antages helst eftterdj det allene skall vidne om ord, som falden er i mellem Sogne Presten Hr: Ellias og Erick Næs, hvilket er langt ofver aar, som Lougen forbyder ingen at maa widne eftter andens Mund i saadan Sag,
Erick Næs sagde at indted at hafve stefnt, vill gierne vere i Roe naar hand kand blifve, er fornøyet med at Sagen iche widere Repes,
Ifver Elbne!! (Ebne) paa Hr: Ellias weigne paastod Dom at Erick Næs bør lide for sin beskyldning mod ha/nnem/ eftterdj hand det iche med nogen widner beviser

Erick Næs her til svarede at hand iche har stefnt widner, saa som hand fornam at det første widne iche widnede som det Va..n(?) wedstod enda at Presten ofver falt ham,
Ifver Ebne paastod Dom till Hr: Elliases befrielse og Erick Næs at anseeis for sin beskyldning, med omkostnings erstattning

afsagt

Eftterdj Erick Næs først hafver søgt og beskyldet Sogne Presten Hr: Ellias Elliesen for ofver fald i hans huus og der paa Stefnt sam/m/e Hederlige Mand nestleden aar Som/m/er ting, for sam/m/e ofver fald at lide, med widere da af ha/nnem/ blef paastaaet, der eftter har hand Sagen ladet falde, og ej videre der paa Stefnt, men Sogne Presten Self har Contra Citerit Erick Næs sam/m/e beskyldning at bevise, till hvilcke at bevise hand nu har haftt aar og dags Frist, fra første Stefnings tid og end lengre fra Sagens første opkom/m/st, Erick Næs og siste Rettes dag særlig forpligted sig, till den/n/e tid at ville bevise sin foregifvende, hvilket iche er skeed, Saa kand ieg iche udj den/n/e Sag andet kiende, end jo Hr: Ellias Elliesen for Erick Næses beskyldning i alle maader bør frj at Vere, og dend ej at kom/m/e ha/nnem/ till Ringeste Nakdeel og eftter talle, og bør Erick Næs at betalle till Sogne Presten udj foraarsagede omkostning 1 rdr: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Dend Sag i mellem Erick Næs og Mickel Pedersen, som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu begge parter till Sagen at svare, og paastod Mickel Pedersen at Erick Næs bør anseeis for sin beskyldning mod ha/nnem/ tillige med omkostnings erstatning.
Erick Næs her till svarede at hand iche i alle ting har sagt sin Sandhed, som hand hørte, og der fore til spurte Mickel Pedersen om hand og hørde at Presten sagde at {hand} \Erick/ skulle drage diefvelen

1708: 52

i velt!! (vold?) af gaarden, Men Mickel Pedersen sagde at hand det aldrig hørde, og till spurte Mickel, det andet widne Torkild Torkildsen om hand saadane Ord hørde af Presten, men Torkild wed Eed bekrefttede at hand aldrig hørte de ord, iche heller kand erindre at saadane ord blef talt af Presten, der for uden er det saa lenge siden at desse ord skulle hafve woren talt at det iche kand erindres, om ent skiønt de kunde woren talt som hand dog iche hørt hafver,
Erick Næss blef till spurt om hand fleere widner hafver i den/n/e Sag, men hand svarede Nej, at hand nu iche nogen widner stefnt hafver, men endnu Vedstod som før at widnerne iche siger udj alle ting som de hørde det
Mickel Pedersen paastod at {hand} Erick Næs bør lide for sin beskyldning, og betalle ham sin omkostning

afsagt

Eftterdj Erick Næs nestleden aars Som/m/er ting beskyldede det Eene widne Mickel Pedersen, som widnede udj dend Sag mellem ham og Sogne Presten Hr: Ellias Eliesen at hand iche widnede Sandferdigt, hvilcket hand siden iche eftter 3de ganges Stefnemaal har giort bevisligt, Men allene endnu som før till staar at bekiende ej allene sam/m/e ord at hafve talt, men end og sam/m/e beskyldning Repeterer, og endnu fast paastaar, Saa afsiges for Rett, at Mickel Pedersen bør for den/n/e beskyldning frj at Vere, og dend ej at kom/m/e ha/nnem/ till nogen wanære i Ringeste maader, Men Erick Næs som saadant u-bevisligt talt hafver bør bøde till hans Kongl: May: for sin talle 3 rdr. og gifve till Mickel udj omkostning 4 Mrk: danske alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Olle Udstuen hafde ladet stefne Erick Furdall for nogle ord hand skall hafve talt paa nestleden aars Som/m/er ting paa Ryen i Øllen der fore at lide eftter Lougen, hafde og ladet stefne till widne Jon Flaatten og Tøris Giære

Tøris Giære war til stede, men Jon Flaaten møtte iche fordj han nu er i fløting med sin Eigere, hvor fore Olle Udstuen hafde ladet sam/m/e Jon Flaaten beskike at sige sin Sandhed her om, og det wed Hans Jensen og Niels Johansen, som og begge war til stede,
Tøris Giære wed Eed widnede at hand sad Retten paa Ryen nest leden aar Som/m/er ting, da hafde Oluf Udstuen og Erick Furdall Een Sag till sam/m/en, og i deris sam/m/en haftte Sag, falt adskillige ord parterne i mellem, {der} og i blant andet sagde Erick till Olle, at hand kunde gaa till Skaanevig og Etne og der tage sit skudsmaal, widere wiste hand iche at vidne,

1708: 52b

Hans Jensen og Niels Johansen forklarede Ved Eed at de begge af Olle Udstuen var ombeden at gaa till Jon Flaatten og høre hvad hans widne war om den/n/e talle mellem Olle Udstuen og Erick Furdall, da svarede hand, at hand og sad Retten paa forige aars Som/m/er ting paa Ryen udj Øllen da Olluf Udstuen og Erick Furdall hafde Sag sam/m/en, da hørde hand i blant anden talle, at Erick Furdall sagde till Olle Udstuen at hand kunde gaa till Skaanevig og Etne og der tage sit skudsmaal, widere hørte hand iche som hand kunde erindre,
Erick Furdall her till svarede, at om hand desse ord tallede, da har hand iche talt de/nnem/ udj nogen ond Meening saa som hand iche weed andet med Olluf Udstuen end alt ærligt, og der fore paastod at Vere frj for Ollufs til talle,
Olluf Udstuen meente at saadan talle war ha/nnem/ for nær talt og at Erick bør lide for saadan hans talle, for det øfrige satte det alt till Rettens skiønsomhed,

Afsagt

Som Erick Furdall Self her for Retten forklarer, at hand med de ord, hand skall hafve talt till Oluf Udstuen da de med hin anden stod for Retten paa Ryen nestleden aars Som/m/erting, iche har meent eller meente noget undt (ondt) der med mod Olle Udstuen i nogen maade, sambt og siger at hand med Oluf indted u-tilbørligt er widende, saa skall det iche kom/m/e nogen af de/nnem/ till præjudis i Ringeste maader, og Sagen her med Kiendes at vere af ingen werdj, og omkostningerne ogsaa her med paa begge sider ophæfves.

Peder Hielmervig hafde ladet stefne Rasmus Løfvig for Skiels maall og ofverfald udj sit Eget huus nestleden waar, da Waar tinget her hafde Ende, der fore at lide og undgielde som wed bør, hafde og ladet Citere till widne, Karj Anders datter, tiener hos Sogne Presten Hr: Ellias, Olle Ystensen Tiener hos Knud Axdal i Etne, som og nerwerende var til stede,
Rasmus Løfvig møtte till sagen at svare, og begierede Peder Hielmervig at hans widner maatte forhøres og deris Sandhed udsige, og blef widnerne fremkaldet, og formanet om Sandhed at sige,

1708: 53

Olle Østensen wed Eed widnede at hand war her til stede paa Hielmerwigen, nestleden waar da Waartinget her hafde Ende, da sad Peder Hielmervig og Rasmus Løfvig og Drack sam/m/en og i blant anden talle de hafde sam/m/en om Een deel hester med meere, da sagde Rasmus till Peder hvad fick du for Hesten, og Rasmus sagde du fick for hesten 24 rdr: og 1 pund Smør, da svarede Peder det løg du, og i blant den/n/e talle sagde Rasmus, du er Een Tyf, og der fore staar du indført udj Protocolen, og dend gaf 4 rdr. før du slap, ellers hørte og Olle Østensen at Peder sagde till Rasmus Kom nu du Rasmus \Smør/ pund, og der eftter kaldede Rasmus Peder: Peder Husefløter da svarede Peder end Rasmus Hamble potte, mon de iche kand følges ad, og der for uden hafde de nogen andre ord sam/m/en som de iche kand erindre

Karj Anders datter forklarede Ved Eed at hun ogsaa war til stede denne gang da saadan deris talle war till sam/m/en nest leden waar da tinget hafde Ende paa Hielmervig, da tallede de om Heste Kiøb med meere, og Rasmus sagde till Peder du fick 24 Rdr: og 1 pd: Smør, der till svarede Peder at det var Løgn der eftter sagde Peder till Rasmus kom nu du Rasmus Smør pund og hør om det er sant at ieg fick det pund Smør, Rasmus kalte Peder igien Peder Husefløtter, Peder svarede end Rasmus Hamble pose, kand iche hand følge med Peder Huuse fløtter, der eftter sagde Rasmus du er Een tiuf og der fore staar du ind ført udj Protocholen, og du gaf 4re rdr: for den/n/e ære, der paa skiød Peder de/nnem/ till widne widere wiste ingen af widnerne at vidne

Rasmus Løfvig her til svarede at hand tallede desse ord till Peder, og sagde at hand staar i Protocholen for Een tyf, hvilke hand og vill bevise, og endnu sagde for Retten at det saa var at Peder er ind ført for Een Tyf, hvilke Peder begierede at maatte indføris,

Rasmus Løfvig begierede Dillation till neste ting, at hand kunde faa udtog af Protocholen om dend Sag Peder Ebne hafde med Ifver Ebne, om nogen Eege weed, hvor udj hand skall vere indført for Een tyf, hafde og \at ville/ ladet stefne till Vidne till neste ting Ifver Ebne, Helge Ebne, og Niels Mortvet Refererede sig till det aar 1699: aars Protochol dend 2 Novemr: og der paastod at Sagen till neste ting bør beroe,

Peder Hielmervig paastod at Rasmus bør anseeis og straffes for hans ære skenderj, eftter Lougen, og det uden widere opsettelse,

1708: 53b

afsagt.

Som Rasmus Løfvig begierer opsettelse till neste ting, til hvilcken tid hand Een deel widner agter at vil indstefne, saa og forskyder sig till de{tte}n {aar} 1699 aars Protochol hvor af hand begierer udtog, sin beskyldning mod Peder at will bevise saa beroer Sagen till Høste tinget, hvor da parterne hafver at møde, og skall da gaaes widere hvis Rett er.

Olle Johansen Tungeswig hafde ladet stefne Rasmus Løfvig formedelst hand skall hafve skieldet ham paa sin ære udj Becken(?) nestleden aar, og som de indbyrdes er forEenit will hand at Rasmus saadant for Retten skall udsige, om hand noget med ha/nnem/ paa u-ærlig maade er widende

Rasmus Løfvig møtte, og svarede, at i mellem ham og Olle skall vere falden nogen talle udj Bocken (Backen), men hvad det var weed hand iche, saa som det skeede udj hans ofver flødige Drokkenskab, forklarede ellers indted med Oluf Tunges!! (Tungesvig) at vide uden alt hvad Een ærlig Mand well søm/m/er og anstaar i alle maader, hvor med Olle Tungesvig war benøyet, og de for Retten her paa taget hin anden deris hender, hvor fore og her med Sagen ophæfves, og at vere af ingen werdj og ej at kom/m/e ingen af parterne till præjudis i nogen maade

Nicolay Biering hafde ladet stefne Halstein Eentvet for Een deel lante!! (laante) penge hand ha/nnem/ skyldig er, de/nnem/ at betalle tillige med omkostnings erstattning,

Halstein Eentvet møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, hvor fore Sagen till widere beroer,

Frem kom for Retten dend Dannemand Ørien Matre som paa Egne og Erick med Axskild Mattres weigne sig høylig beklagede hvorledes gud dend aller høyeste, dennem nestleden Foraar straxst eftter Paaske wed dend u-løckelige Ildebrand hafver hiem søgt hvor Ved deris gaards paastaaende huuse er lagt udj Aske, og deris mest Eiendeele der fore opbrent, berettede og sam/m/e deris paaboende Jord aarlig skylder udj Landskyld 4 Løber 2 pd og 6

Mrk: Smør, begierede der fore at almuen paa Tinget der om wilde gifve deris sandferdige Svar og Forklaring
Almuen der till svarede, at det alt formeget er sandferdigt at desse stackels Mend nestleden Foraar wed dend u-løckelige Ildebran!! er blefven offerfalden hvor Ved

1708: 54

deris gaards paastaaende huuse og deris anden Eiendeele er lagt i Aske, ønskede hiertelig at dend høye Øfrighed sig ofver dem i Naade wilde forbarme, saa at de nogle aars Skatte frihed maatte forundes,
Dette begierede Ørien Mattre at maatte indføris, og hannem af Retten beskrefven meddeelis som hannem ej kunde benegtes,

Publicerit Hr: Ellias Elliesens udstede bøxsellseddel till Wier Olsen eftter ssessionens!! tilladelse dat: Bergen d: 15 octobr: 1707: paa dend gaard Fiære i Aackre Fiorden i mod 16 rdr. bøxsel dat: 8 Xbr: 1707:

Publicerit dend obligation dat: 29 Xbr: 1704: af Hr: Major Montagnie Lillienschiold till Hr: Assessor Willum Hansen udgifven lydende paa Capital af penge og Mynted guld 1193 rdr: hvilke dend 11 Febr: 1705: blef Tinglyst og dend gang udj Tingbogen Foll: 6 anteignet hvor paa nu af Hr: Assessor er teignet dette Denne obligations Summa er mig med sin beregnede jnterresse fornøyelig betalt

Ilige maade er læst qvitering paa Een obligation af Hr: obr: Lieut: Montagnie udgifven till hans Søster Fru Margrette Risbreck Hr: von Hattens, lydende paa Capital 400 rdr. for hvis Summa war pantsat dend gaard Fladerager og Horneland obligationen dat: 19 Novembr: 1704: men qviteringen af dato 21 Febr: 1708:

Dend 9 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Røsseland for Qvindheretz Skibredes almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, med eftterskrefne Laugrett, Niels Bielland, Olle Lille Røsseland, Ellend Lille Fusk, Olle Tvet, Samson Stueland, Halfvor Sunde, Lars Lund og Johanes Sandvig, sambt almue fleere som Tinget søgte
Kongl: May: Foget satte Ting og liuste Ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: Brefve og Forordninger som for hen findes indført,

Publicerit Mogens Olsen Røsselands udgifne obligation till Hr: Major Montagnie Lillienschiold lydende paa Capital 10 rdr hvilke penge dend 28 April 1703: er oppebaaret for hvad Summa pantsettes helten udj Jorden Røsten skylder aarlig udj Landskyld 18 Mrk: Sm: ¼ Hud, dat: 3 Martj 1704:

Liudelig læst Een Revers udgifven af Willum Haavig till Else Madtzdtr: Peder Pedersens {udgifven} paa 10 rdr: dat: 7 Januarj 1708.

1708: 54b

Publicerit Lars Fiælland, Johanes Jonasen, Niels Jonasen og Anders Aartun, deris udgifne skiøde till Birke Dom/m/eren wed Baroniet Rosenthal Sr: Christian Lamberg, paa ½ Løb Smør og ½ Hud uden bøxsel i mod penge 26: rdr: dat: 23 Martj 1705.

Kongl: May: Foget hafde ladet Citere Olle Tvetten for slagsmaal paa Helge og Jon Store Omvigen, der fore at lide eftter Lougen, bemelte Helge og Jon Omvigen hafde og Self ladet stefne i Sagen,

Olle Tvetten møtte till Sagen at svare, saa vell som begge Citanterne Helge og Jon Omvig, og forklarede Helge OmVig at Olle Tvetten nest leden waar i Fasten paa Kaldestad, udj Eet Prestehold, slog Jon Store Omvig under øret med sin haand, og som Helge Omvig kom og wilde skille dem ad da tog hand hannem i Haaret, og slog ham med sin Haand, paastod der fore at hand der fore bør anseeis till Straf.

Jon Omvigen forklarede og klagede det sam/m/e som Helge Omvig klagede, og paastod de begge at Olle Tvet bør bøde der fore eftter Lougen,

Olle Tvetten som og var tilstede negtede at hand iche wed at hafve slaget nogen af de/nnem/ og formente at saadant ha/nnem/ bør ofverbevises,

Citanterne forklarede nu iche at hafve stefnt nogen widner, men lofvede till Høst tinget de/nnem/ at forskaffe,

afsagt

Sagen beroer till første ting, hvor da widnerne som der om er widende will indstefnes, og skall da gaaes hvis Rett er.

Lars Indre Mattre hafde ladet stefne Ellend Lille Fusk, for 13 Mrk: danske som skall Restere paa Eet Heste Kiøb, og der hos forklarede at Sl: Mickell Nielsen Soldat, som nu Elling Fusk arfvet hafver byttede Eet haars med Lars I: Mattre og skulle Lars gifvet Mickel i mellem byttet 11 Mrk: danske. nogen stund der eftter tog Mickel sin Egen Øg igien fra Lars Mattre, og solte till Een øst Mand, og fick der fore 5 rdr: og wilde Mickel at Lars skulle taget dend Øg igien som hand først hafde, hvor med Lars iche Vill benøyes, nu er Mickel død, og arfvingerne har skifttet hans eftterlatte Midler og der fore nu søger de/nnem/ med paastand at arfvingerne bør beholde dend øg som endnu er u-solt og de at svare ha/nnem/ de 5 rdr: hesten er solt for, saa vill hand eftter før giorte accort betalle de 11 Mrk: till de/nnem/ og der om war Dom begierende,

Arfvingerne som er Ellend Fusk, Jacob Jus-

1708: 55

land med jnterresserede, [møtte] og wedstod at byttet saaledes som melt er skeed er, wedstod og at Sl: Mickel Nielsen tog sin Egen Øg igien fra Lars Matre og solte, men mente at naar Lars fick sin Egen Øg igien hand da maa Vere benøyet,

ingen af parterne hafde widere at frem føre {ieg} men war Dom begierende,

Afsagt.

Som de tilstede werende Mickel Nielsens arfvinger Self till staar at Sl: Mickel Nielsen tog dend Øg fra Lars Indre Mattre, i mod hans willie, \da/ hand dog till foren Sig sam/m/e Øg till hannem hafde frabyttet, og dend bort solte, og der i mod lader dend anden og Ringere øg blifve till Lars Indre Matres betalling, som ha/nnem/ eftter før giorte bytte med Rette tilhørte, Saa bør Mickel Nielsens arfvinger at betalle till Lars Indre Mattre de 5 rdr som hand for dend solte Øg bekom/m/et hafver, og Mickel Nielsens arfvinger der i mod beholde dend anden Øg som Mickel sig af Lars har tilbyt, dog bør Lars Indre Matre betalle till arfvingerne eftter før giorte accort de 11 Mrk: danske som till Mickel før udlofvet war, og betaller saa arfvingerne

udj foraarsagede omkostning till Lars Indre Mattre 1 Mrk: 8 s: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen

Jens Matisen Natterstad frem kom for Retten, og till Spurde Almuen paa Tinget, om dennem ej witterligt er, dend pladtz kaldet Biødnebølle skylder aarlig 1 pund Smør, iche for det første ligger saa høyt till Fields oppe udj Fieldet at indted Koren der woxser eller kand woxse, der nest og er paa sam/m/e stedtz saa Ellendig beskaffet, med Biørn og ulfver og andre skadelige dyr, at ingen der paa stedet med sine Creaturer kand til holde, der for uden om iche og dend beste Eng af sam/m/e pladtz wed, wand, Jord og Snee skreder saaledes er till Reed, at lidet der af er i behold, og for det siste om iche dette pladtz ligger ganske øde, af ingen besides eller bruges, iche heller nogen tid kand beboes eller besides, bad der fore almuen at de om alt dette wilde gifve deris sandferdige berettning som de for gud og ald øfrighed will vere gestendig,

Almuen der till svarede at dennem alle sam/m/en nock Vitterligt er, at dette pladtz Biødnebøl som skylder udj Skatt 1 pd: Smør ligger saa høyt oppe udj Fieldet, at indted Korn der i mange aar woxset hafver, er og saa

1708: 55b

paa sam/m/e sted saa Eelending beskaffet at mange skadelige Dyr, som Biørne, ulfve og andre der alle tider har sin tilhold saa ingen Creaturer der kand opkom/m/e eller der betroes, saa har de og hørt sige at dend beste Eng paa sam/m/e pladtz er af Field, Jord og snee skreder ganske bortagen, Saa sam/m/e pladtz nu er ganske øde liggende, af ingen bruges eller besides, og iche heller kand det Vere mueligt, at sam/m/e pladtz her eftter af noget Meniske kand blifve beboet dette begierede Jens Matisen Natrestad, at maatte indføris og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som Vj ej viste at kunde negte,

Dend 11: Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Skielnes for Strandebarms Skibrede, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Anders Mundem med eftterskrefne Laugrett, Anders Mundem, Arne Berge, Anders Kysnes, Jørgen Torgildstvet, Jon Aarwig, Anders Tveit i Strandebarm, Godskalck Giære, \og/ Jens Aarsand, sambt almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publicerit de Kongl: Brefve og Forordninger som for hen findes indført

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Karj Arnes datter Rise for Egte bøder saa Vit hende Self angaar, eftter som hendes Mand er Soldat,

Lensmanden hiemlede at hun louglig er Citerit, men hun møtte iche ej heller nogen paa hendes weigne, hvor fore hende paa legges till neste ting at møde

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Sirj Ols datter for Leier maal med Soldaten Svend Torsen Bru, der fore at bøde eftter Lougen

Sirj Ols datter møtte wedstod sin forseelse, sagde at Vere besaavet af Soldaten Svend Torsen, berettede ej det allerRingeste til bøders betalling at Vere Eiende, bad gud trøste sig.

Fogden paastod Dom till bøders betalling, og saa Frembt hun iche hafver at bøde med, da at straffes paa Kropen,

Almuen paa Tinget alle med Een Mund berettede at dette Qvindfolck ej det aller Ringeste till bøders betalling er Eiende, men er Fattig og ej meere hafver end de Kleder hun gaar udj,
Kongl: May: Foget satte i Rette at hun da bør straffes paa Kropen for sin forseelse og der fore begierede Dom,

afsagt,

Eftterdj det besaafvede qvindfolck Sirj Ols datter Self til staar Leiermaal med Soldatten Svend Torsen at hafve begaaet, og

1708: 56

eftter Egen bekiendelse og ting almuens widnesbyrd, ej noget till hans Kongl: May: Bøder er Eiende, saa bør hun for saadan sin begangne forseelse at straffes {paa} udj Fengsel paa wand og brød udj 4re uger,

Dend Sag i mellem Svend og Jon BreEbne som fra forige ting till nu blef opsatt, blef nu atter paafordret, og møtte begge parter till Sagen at svare,
saa møtte og det Eene widne Gunder Jonsen Uttne, som eftter giorte Eed widnede at nest leden aar om waaren for Paaske 1707: kom Svend BreEbne till Utne, og Friede eftter hans wermoder Ane Øriens datter Uttne, da {h} var og Svend BreEbnes Moder Med hannem, da hørde hand sam/m/e tid af sam/m/e hans Moder Dordej Gregoris datter, Egen Mund, at Svend skulle hafve hendes Jord at boe paa, og gifve sam/m/e sin Moder nogen wilkor paa Jorden, hvor paa de blefve forEenede, og der paa sagde An/n/e Utne Svend BreEbne Ja ord,
Dordej Gregoris datter war og tilstede, svarede indted at hafve lofvet nogen Jord for sin Søn at opsige, iche heller det giort dog wedstod hun at hand helten af hendes Jorde part har faaet till brugs som er ½ Løb og 9 Mrk: Sm:
Svend BreEbne wedstod og det sam/m/e, at hafve helten i gaarden med sin Moder, men sagde at det war forlidet og ej der med kunde Vere holden formente at hand som Eigere og paa sin hustrues weigne og der till oddels baaren bør nyde ald gaarden,
Jon BreEbne der til svarede at godtzet er Sl: Gutorm Utnes som war Som!! var!! Svend Br..s(?) (BreEbnes) [Kones]? første Mand, hans oddel, men ej hendes,
hvilket og Svend Selv tilstod saa at Vere, og forklarede at Gutorm Uttne allene er oddels Retten Eiende, og ej qvinden saa som godtzet er kom/m/en fra Gutorms Forfædre, hvilke alle oddels brefvene widere formelder.
Jon paa stod at hand eftter sin bøxsel seddels formeld bør beholde sin Jord, helst eftterdj Svend BreEbne iche er boelslid!! (boeslid) Mand som Lougen omtaller, og der paa war Dom begierende,
Svend sagde at bøxsel seddelen war skrefven eftter at Guttorm Uttne war død, og paastod at Jon bør bevise sin bøxsel seddel forklarede der hos at Gutorm Utne døde 1703: Ste Ols tid
Jon forklarede at bøxsel seddelen blef skrefven og under skrefven i Gutorms lefvende lifve, og Refererede sig till bøxsel seddelens dato
begge parter begierede Dom i Sagen,

1708: 56b

Ellers Refererede sig Svend till Skifttebrefvet af dato 4de Novembr: 1705: hvor hans huustru er tillagt 3 Spand Sm: ¾ giedskind, 1 Faarskind og 1 Kalf skind, for 45 rdr:

Afsagt,

Eftterdj med widner bevises at Svend BreEbnes Moder Dordej Gregoris datter {ofver bevises} ej allene at hafve lofvet sin Søn Svend BreEbne sin Jord, hvor paa og Svend hendes Søn tog sig hustru paa Utne i Hardanger, og sam/m/e {hendes} hans Hustrue An/n/e Øriens

datter ogsaa der paa indgifttede sig med hannem, Men end ogsaa af hannem og hans Moder Self tilstaaes, at Svend bruger helten i gaarden med Moderen saa Løfttet der wed er eftter kom/m/et, Saa befindes og at Jon BreEbne af Sl: Gutorm Utne har faaet Een louglig bøxsel seddel hvor under Sl: Gutorms Zignete er trøgt, og siden louglig til Tinge læst og forkyndt, hand og saa alt siden dend tid sam/m/e Jorde part u-behindret till nu brugt hafver, de Rette oddels Mend, som skall vere Gutorms Utnes Rette arfvinger og børn, saa som godtzet udj BreEbne er udsprungen af Gutorms Forfædre og ej {af} fra hans huustrues *)?? \ej gaarden behøfver/ Og som da Svend BreEbne ej enten er oddels Mand til BreEbne, ej heller Boeslid Mand som Lougen om taller, *)?? \ej gaarden behøfver/ Saa bør Jon BreEbne u-behindret sin Jord beboe, bruge og beholde frit for Svend BreEbnes søgning i alle maader, og det saa lenge hand eftter Lougen, udgifver af gaarden, hvad som gifves bør, og i alle maader forholder sig eftter hvad Lougen paabyder,

Jørgen Pedersen hafde ladet stefne Peder Rasmusen for medelst hand skall hafve solt ham Een Jord i Opdals Skibrede ved Nafn Middallen skylder aarlig 1 pd: Sm: for 24 rdr. og sam/m/e gaard igien har Jørgen Pedersen solt till bunden paa gaarden Jon Isaksen, og er siden gaarden iche allene dømbt Jon Middallen fra, men end og Jørgen Pedersen till at betalle bunden sine penger saa vel for hiem ting som Loug ting, formeente der fore Jørgen Pedersen at Peder Rasmusen bør opRette ha/nnem/ hans skade, eftterdj hand ej gaarden kand hiemle,
Peder Rasmusen blef paa Raabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans weigne,
Jørgen Pedersen frem viste Een Stefning paa slet papir, og meente at hafve hans May: bevilling at udføre sam/m/e Sag paa u-stemplet papir. Der nest foreviste hand hans Kongl: May: aller Naadigste bevilling

1708: 57

af 9 Novembr: 1706: som, aller Naadigst saaledes formelder at Jørgen Pedersen meddeelis opReising paa Dom/m/e som Sorenskrifveren Peder Heiberg dømbt hafver den Eene i mellem ham og Madtz Pedersen angaaende Een gields Fordring, og dend anden ilige maade mod Sorenskrifveren dømbt den 11 Novembr: 1705: anviste ogsaa hans May: aller Naadigste benaading af dato 9 Novembr: 1706: paa sam/m/e Sager wed u-stemplet papir at maa bruge og i Retterne frem legge, og for mente der fore Jørgen Pedersen at udj den/n/e Sag sam/m/e Documenter bør antages alt paa slet papir indlagde ogsaa hans indleg i den/n/e Sag paa Slet papir

afsagt,

Som de indlagde Kongl: aller Naadigste benaadings brefve till Jørgen Pedersen udgifven, allene lyder paa 2de Dom/m/e af Sorenskrifveren Dømbt for ober Retten at {til} indstefne, og der till at bruge u-stemplet papir, Men ej udj sam/m/e aller Naadigste bevilling om/m/eldes den/n/e Sag mod Peder Rasmusen, Saa kand vj iche Jørgen Pedersens paastand der udinden bi falde, men Jørgen Pedersen bør /: om hand ellers den/n/e Sag vill fuld føre :/ at indlefvere sine Documenter paa det forordnede Stemplet papir, og naar da saaledes udj Sagen louglig stefnes, saa skall der om gaaes hvis Rett er

Hans øfre Waage hafde ladet stefne Encken Furhofde for 1 rdr gield som hun ha/nnem/ skall vere skyldig, det tillige med omkostning at betalle
paa Enkens weigne møtte ingen, men hendes Søn unge Anders Furhofde svarede at hans Moder wel er stefnt, men ej den/n/e sinde kunde møde,
Hans Waage paastod at Enken bør møde, og til Sagen svare

afsagt

Enken Johane Furhofde bør till neste ting at møde og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Anders Tvet af Warelsøen hafde ladet stefne Anders og Samson Nedre Waage for Resterende tiende till Kirken af Svindland for de aar 1705: 1706: og 1707: det at betalle, sagde at hafve faaet for alle 3 aar paa Kornet 1 rdr: 4 s: saa og som der aarlig bør svare till Kirken 2 woger Koren, saa formente hand at for hvad Rester bør betalle,
Anders Nedre Waage møtte og blef med Anders Tvet forligt at hand skulle betalle ha/nnem/ de 4 Mrk: 12 s: som Rester, og der med

1708: 57b

Ragte hver anden deris hender, og der fore Sagen den/n/e gang ophæfvet

Dend 17: Julij blef Retten betient paa Lille Lj udj StrandVigs Skibrede, hvor da møtte eftterskrefne Laugrett, Lars SæfVerEide, Anders Aakre, Jon Liøtaaen, Johanes Skaatun, Engel Ballesem, og Jon Andersen Faar,
til hvilcken tid Enken Britte Ingebregts datter Sl: afgangne Olle Lj, hafde ladet stefne Olle Hansen Lille Lj formedelst hand nestleden waar, fra hende skall hafve bortaget Eet støcke Ager, og dend til Saad, hvilcke ager hende og hendes brugende Jordepart til hører, og som hun sam/m/e Ager tillige med dend øfrige part i Jorden hafver brugt og besidet wed 60 aars tid, u-behindret, hun da og saa bør nyde sam/m/e ager saa lenge hun Jorden bruger u-behindret, og møtte paa hendes weigne hendes Søn Ingebregt Olsen Soldat som sig høylig beklagede ofver saadan Olle Hansens adfær, forklarede at hans Moder er Een gl: Qvinde ofver 80 aar gl: og nu Svag og Sengeliggende, og hand er hieme hos hende og hielper Jorden for hende at dørke, og da hand nu nestleden waar skulle waarwinde Jorden, da kom Olle Hansen dennem u-widende og tog Eet støcke ager som med Rette baade til hører deris part, og altid der til hørt hafver, dend tilsaaed og dørked, og Endog de saadan hans adfær klagede først for ham Self, siden for andre gaat Folck, saa alt saadant u-agted fort fore hand med sit arbeide, og dend siden har beholdet, der paa Stefnede de ha/nnem/ till Tinge for saadan hans adfer, Men hand der ej wilde møde, hvor fore Sagen blef her hieme till Aasteden hen wist, har der fore ogsaa Veret aarsage Sorenskrifver og Mend at hiem kalde, der paa at skiønne og døm/m/e, med paastand at de bør beholde hvis!! (det som) i deris ager uden deris willie Saad er, og det siden fremdeelis nyde som før, og at Olle Hansen for saadan sin gierning eftter Lougen bør anseeis til Straf, bøder og omkostning,
Olle Hansen møtte till Sagen at svare, forklarede at hand først er Een Eigere i Jorden, der nest at hand kom her till Jorden nestleden waar Eet aar siden, og da fornam at Jorden iche Rettelig er skifttet dennem i mellem, Thj hand begiere de 2de parter i gaarden, og Enken der i mod ichun dend øfrige trende part, men hun har langt meere Ager og Eng end paa hendes part med Rette kand til kom/m/e

1708: 58

hvor fore at Hand begierede af Lensmanden Jon Haavig, at hand wed Mend wilde uddeel!! (uddeele) hans part i Jorden saa meget hand burde hafve, hvor fore Lensmanden tillige med Jon Berge kom till gaarden og tillagde ham dette støcke ager formente at hand det ej Self sig har til taget, men det ha/nnem/ saaledes wed Mend er tillagt, og der for uden skall befindes at naar bruget eftterseeis, at hand ingen u-rett giort hafver,
Ingebregt Olsen paa sin Moders weigne der i mod svarede, at dend part hans Moder bruger, har saaledes weret brugt i ald hendes tid ofver 60 aar, og ej siden dend tid anderledes har weret skilt fra hin anden, og dend part som Olle Hans: nu bruger har veret brugt af hans

Formend lige saa lenge, formente og paastod at Jorden nu ej eftter saa lang tids forløb kand omkastes eller anderledes skifttes end som før skiftt er, der for uden hafver hans Sl: Fader og Moderen som nu lefver, altid forbedret deris Jorde part, med ager, udbrøt ager paa deris Egen Eng og Mark, og det saaledes med stort Slæb og arbeide for bedret, meente nu at nyde det de saaledes i saa mange aar forbedret hafver, hvor til og hand meente at Lougen de/nnem/ bifalder, paastod der fore at Olle Hansen bør afstaa hvis!! (det som) hand sig har til taget og meste hvis Saad er, og betalle omkostning, og til bøder anseeis, og der om war Dom begierende,

Der eftter forføyede wj os sambtlig udj begge opsideres bj werelse at besigtige sam/m/e Ager som paa ankes, og anviste de os sam/m/e ager som bort skiftt war, hvilcket fantis at vere paa {Eng} Een ager kaldes Sør ageren, der af war udmerket de 2 tredie deele, som Olle Hansen nu nestleden waar til Saade hvilcket altid till foren har til hørt Enkens part, og war sam/m/e støcke ager saa stort, at der udj omtrent kunde Saaes 1 waag Koren og under tiden afules!! (aufles/avles) der paa 3 td: Koren befant og at sam/m/e part war dend beste part af sam/m/e ager, og dend Eene tredie deel som war til bagers som Enken skulle til høre, war iche saa god som dend anden part hende war fra tagen, og beklagede Ingebregt sig paa sin Moders weigne at hende saa stor u-rett skall ofvergaa, beklagede og hendes Fattigdom, at hun iche hafde Raad at meste saa megen ager, paastod som før at ageren maatte blifve hendes som dend altid till foren weret hafver,

og wed stod Olle Hansen at Jorden saaledes som dend nu bruges altid har Voren

1708: 58b

brugt i langsamelig tid, men formente dog at Jorden iche Rettelig har woren skiftt, saa at Enken skall hafve meere ager end hendes part til kom/m/er,

Ingebregt svarede at hans Moder har optaget Ager paa sin Eng, tit og oftte, og der fore kand skee!! (kandske) kand hafve meere end før, men aldrig har hun meere udj ager og Eng till sam/m/en end hendes part bør Vere,

Olle Hansen formente ingen u-rett at hafve giort, eftterdj Lensmanden og dend anden Mand ha/nnem/ den/n/e ager har tillagt, kunde dog iche negte at sam/m/e skiftte skeede i mod Enkens Villie og de iche saadant wilde sambtøke,

Lensmanden og Jon Berge som ageren udskifttede war iche tilstede, ej heller af Olle Hansen Stefnt, men hand hafde meent at de allige well skulle hafve mødt, for at svare for deris forRettning,

Ingebregt wedstod ellers at sam/m/e Støcke ager blef wed Lensmanden og Jon Berge hannem fra skiftt, men dog eftter Olle Hansens begiering,

Omkostningerne eftter hans Kongl: May: aller Naadigste Reglament er, Sorenskrifverens første dags Forrettning 2 rdr: Fløting till og fra Aasteden fra Sorenskrifverens gaard 1 ½ Miil 3de Mand hver Mand hver Miil 8 s: er 4 Mrk: 8 s: de 6 Laugrettes Mend hver 1 Mrk: er 1 rdr: till sam/m/en 3 rdr: 4 Mrk: 8 s:

parterne hafde indted widere at frem føre, men begge mente at hafve Eet Rettferdig Sag, og der fore paastod Dom,

Afsagt,

Eftterdj fornehmes at begge parter i Jorden Lj altid har weret brugt, saaledes, som dend hid till dags skeed er, Saa at Encken Britte Lj dend part hun nu beboer har brugt wed sam/m/e Skiftte ofver 40: 50 eller 60 aars tid, saa hun paa saadan sit brug hafver lagt lenger hæfd end Lougen om taller, hvor fore hun og u-behindret sam/m/e Jorde part uden widere skiftte bør nyde og beholde, saa lenge hun hendes bøxslede Jord bruger og besider, og hvad sig angaar dette støcke omtvistede Ager som Olle Lille Lj af hendes part dette aar har til Saaed da bør Encken sam/m/e Ager som af Olle Saad er, \at/ høste, og dend at giøre sig saa nøttig som hun best

Ved, Men som befindes at Lensmanden og Mend ha/nnem/ dette støcke ager eftter hans paastand og begiering har tillagt, saa betaller Encken hannem igien hvad Koren som i ageren Saad er, som er 1 waag Koren till Frøgild, eftter Lougens 6te Bogs 15 Capit: 12 art: men Olle

1708: 59

eftter sam/m/e Lougens ord at hafve tabt sit arbeide, Saa betaller og Olle Lille Lj udj foraarsagede omkostning eftter Specificationens formeld 3 rdr: 4 Mrk: 8 s: og till Encken Lille Lj ½ rdr: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Dend 27: Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Flacke for Opdals Skibredes Halsnøe Closters almue, ofververende paa Hr: Assessor Willum Hansens weigne, Monss: Peder Jensen Smidt, med eftterskrefne Laugrett, Olle Langeland, Samson Nedre Waage, Aamund Meeland, Madtz Floernæs, Endre Flacke, Niels Langeland sambt almue fleere som tinget søgte Monss: Peder Jensen Smidt satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit hans Kongl: May: aller Naadigste Skatte Forordning for indewerende aar, dat: 2 April 1708.

Publicerit hans Kongl: May: aller Naadigste udgifne Reglament for ofver og under Rettens betiente i Norge, paa hvad de for deris Forrettninger, sambt Reiser, Fortæringer og u-mage paa Aasteder og Skiftter maa nyde dat: 24 Febr: 1708.

Publicerit HøyEdel baarne Hr: Estatz Raad og Stiftt befallings Mand de Tønsbergs Missive till Hr: Assessor Hansen angaaende det unge Mandskab som af Leigderne Fløter, almuen der om at advare, at de de/nnem/ igien indhenter, dat: 30 April 1708.

Monss: Peder Jensen opbød paa Tinget om nogen wilde bøxsle de 2de Jorder Mit Waage og øfre Waage, som nu ligger øde, og om nogen sig der om hos ha/nnem/ wilde indfinde, skall de nyde sam/m/e Jorder for billig og ingen bøxsell,

Publicerit Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne, hans udstede bøxsel seddel till Soldaten Jon Ericksen paa dend gaard Skiellevigen Halsnøe Closter tilhørende, som aarlig skylder udj Landskyld 3 Spand Sm: og 1 buchskind i mod bøxsel 14 rdr: dat: 25 Julij 1708.

Monss: Peder Jensen Smidt paa Forige Halsnøe Closters Forwalters afgangne Johan Frimands, saa Vell som itzige Forwalter welEdle Hr: Assessor Willum Hansens weigne till spurte almuen paa tinget, 1. om dennem ej witterligt er, at dend Jorde part udj Mit Waage Halsnøe Closter til hørende skylder aarlig 1 ½ Løber Smør, jo laag øde

1708: 59b

og u-beboed de aaringer 1699: 1700: 1701: 1702: 1703: 1704: og 1705, hvor af indted till Halsnøe Closters Forwaltere blef betalt enten Landskyld, Leeding eller anden Rettighed, ei heller Ringeste skatter till deris Kongl: May: 2: der nest om {sam/m/e gaard} iche Forwalterne Een hver i sin tid, altid har giort sin flid, sam/m/e gaard igien at faa beboed og dørket, Men det ej kundet bringes till weie, dend og altid, Ting eftter ting hafver opbøden for

hvem dend till brugs wille antage uden nogen bøxsels betalling, 3: og om Forwalteren udj gaardens øddeliggelse har Veret nogen aarsage,
Almuen og Laugrettet der till svarede, at det de/nnem/ nocksom witterligt er at desse 1 ½ Løber Smør udj Mit Waage baade desse benefnte aaringer saa og siden saa Vell som Endnu baade har og endnu ligger øde og af ingen brugt eller besidet, saa at ingen der af i ald dend tid allerRingeste Rettighed, Landskyld, Leeding eller skatt betalt hafver, iche heller kand de andet sige end Forwalterne, saa Vell Sl: Johan Frimand, som Hr: Assessor Willum Hansen har giort sin flid, sam/m/e gaard igien at faa i Stand, men \det/ ej till denne tid har kundet til weie bringe, gaarden og altid till Tinge opbøden, for hvem som dend for uden bøxsel bruge vilde men Ingen sig der til har willet indfinde, iche heller kand de sige at Forwalterne udj gaardens øddeliggelse har weret Ringeste aarsage, Mens gaardens Ringhed i Sig Self saa og fordj dend till officeer gaard er udlagt, og dend Serviis de der af maa udgifve, meener de at maa vere aarsage till gaardens øddeliggelse,
dette begierede Monss: Peder Jenssen Smidt, at maatte indføris og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som Vj ej kunde benegte,

Dend 28: Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Lande for Halsnøe Closters almue udj Skaanevigs (og Fjeldbergs?) Skibrede, ofverende!! paa Halsnøe Closters Forwalter Hr: Assessor Willum Hansens weigne, Monss: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmanden Johanes Sioe, med eftter skrefne Laugrett, Claus Sættr, Olle Sæbøe, Jon Wattedallen, Olle Johansen [og]? Olle Tieransen Tungesvig, Johanes og Niels Eie(?) (Eigenes?), sambt {og} Knud Sæbøe tillige med almue fleere som sam/m/e tid tinget søgte,

Publicerit de Kongl: Brefve og Fororninger som for hen findes indført,

1708: 60

Monss: Peder Jensen hafde ladet stefne, Sigfus Lande for hand med sin qvinde er kom/m/en fortillig og der fore paastod at de begge bør bøde deris Egte bøder eftter Lougen,
Sigfus Lande møtte till Sagen at svare og wedstod sin forseelse sagde lidet at Vere Eiende till bøders betalling,
Peder Jensen paastod Dom till bødernes betalling
afsagt,
Eftterdj at Sigfus Lande Self tilstaar sin begangne forseelse med sin Hustru at Vere kom/m/en fortillig, saa bør hand eftter Lougens tilhold at bøde for sig og sin qvinde till sam/m/en 3 rdr: 2 Mrk: 4 s: inden 15ten dage under dend adfer {eftter} Lougen om formelder.

Dend Sag i mellem Niels Svindland og Olle Johansen Tungeswig, som fra forige ting till nu blef optaget, og møtte nu begge parter till at sagen at svare, saa møtte og de 2de Vidner Erick og Johanes Wicke.
Erick Wicke eftter giorte Eed widne at nestleden Som/m/er foer hand tillige med Niels Svindland og Olle Johanes!! Tungesvig fra Brøllup i Hage paa Storøen og hiem till Aackre Fiorden og som de sad i baaden og kom i Høylands Sundhed!! (Sundet?), da sad Niels Svindland og Olle Tungesvig og snackede sam/m/en, at de ware lenge borte da sagde Olle du har ingen Nød du har Kon/n/e hiem/m/e, Niels sagde jo det var saa, Olle sagde ieg meener at du holder af din Kon/n/e, Niels svarede jo at hand holt af sin qvinde, Olle sagde da giør ieg det iche, Niels spurte ha/nnem/ om hand hafde noget paa hende at sige, Olle

sagde hun er Een Fente, Niels svarede Løstighed er for sig, Men alfvor er og for sig, og spurte Olle ad om det var hans alfvor, Olle sagde jo det var saa, da skiød Niels baade Erick og Johanes Wicke till widne der om, da sagde Olle hun er baade Een Fente og Een slarfve slire, widere wiste hand iche her om at widne,

Johanes Wicke eftter giorte Eed widnede at hand ogsaa war til stede paa baaden nestleden Som/m/er da de foer af Brøllup paa Hage paa Storøen og hiem, og de kom Eet støke paa weien da kom Niels Svindland og Olle Johansen Tungeswig i ord sam/m/en om deris lange Reise med meere, tallede og om deris Kon/n/er, da hørte hand at Olle sagde at Niels Svindlands qvinde war Een Fen/n/te, men ej eigentlig kand erindre af hvad aarsagde!! (aarsage) det skeede iche heller hørte meere som hand kand erindre, widere wiste hand iche at widne,

Niels Svindland paastod Dom at Olle Johansen Tungesvig bør anseeis till straf for desse ord hand har talt, hvilcke ord hand formente eftter Lougen at Vere u-tilbørlige og der fore paastod Dom.

1708: 60b

paastod Dom!!,

Olle Tungeswig sagde at dette snack iche er talt af ha/nnem/ som hand kand Erindre, tj hand war drocken, iche heller kunde hand meene noget undt der med, tj hand ingen aarsage der til hafver iche heller tallede hand disse ord udj i!! (u-?) Løstighed (dvs. alvor?), og Paastod der fore at saadan hans talle iche till unde kand udtydes,

Niels Svindland paastod Dom,

afsagt

De 2de Indstefnte widner Eenstemmig bevidner, at Olle Johansen Tungeswiig hafver sagt at Niels Svindlands qvinde er Een Fen/n/te, med fleere ord de/nnem/ er mellem faldet hvilcke ord og talle Olle Johansen iche heller negter at vere talt, men der hos bekiender at saadant er skeed af Løstighed og tids fordrif, og ej af undskab, siger og iche at hafve hafve!! aarsage hende saadan at paasige, Saa bør de ord som af Olle Johansen Tungeswig i saa maader talt er, ej at kom/m/e Niels Svindlands qvinde, till wanære i nogen maade, Men som ordene allige vell eftter Lougens forklaring er u-tilbørlige, saa bøder Olle Johansen der fore till hans May: 3 Lod Sølf, og betaller till Niels Svindland i foraarsagede omkostning 2 Mrk: 8 s: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen hafde ladet stefne Knud Sæbøe og Lars Sættre til at Vidne det Clam/m/erj mellem Niels Siøwangen som er Een Lænes bunde og Closter Lensmanden Johanes Søe!! (Sioe), hafde og ladet stefne widnerne at paahøre bemelte Sagwolder Niels Siøvangen, som alle nerverende ware tilstede.

Lars Sættre eftter giorte Eed widnede at nestleden winter 3de dag Juul, war hand tillige med fleere gaat folck forsam/m/elede paa Sæbøe hos Olle ibd: udj Fæsterøl, da sad Lars wed bordet og Johanes Sioe Sad hos ha/nnem/ med det sam/m/e kom Niels Siovangen gaaende paa gulfvet og tog Johanes Sioe bag i Haaret, og drog ha/nnem/ der med til bagers, i det sam/m/e tog Lars Sættre og holt Johanes Siøe og løste Niels Siøvangens haand af Johanes Sioes Haar, og hand saag at Niels Siøvangen war wred, og fornam at de till foren hafde haftt ord til sam/m/en, men hand war iche inde men ude i gaarden, siden hørde hand ej Videre der af, men alting blef stille,

Knud Sæbøe eftter giorte Eed widnede at hand og nestleden Julle 3de dag war tilstede i Festerøll hos Olle Sæbøe, og Niels Siøvangen og Johanes Sioe kom sam/m/en i ord om Ting og Ting øll, siden dereftter kom Niels

1708: 61

Siøvangen gaaende paa gulfvet, og tog Johanes Sioe bag i sit Haar, og hand saag at Niels war wred, men Lars Sættre løsede Niels Siøvangens haand af Johanes Sioes Haar, og Knud bad Johanes Sioe, at hand iche skulde agte Niels, tj de ware alle drokne, da sagde Johanes at hand iche skulle agte det, som hand iche heller giorde, widere wiste hand iche i den/n/e Sag at widne, iche heller saag hand widere blef talt eller giort i nogen maade,

Lensmanden Johanes Sioe war og tilstede, forklarede at saaledes som widnerne widnet hafver er det till gaaen, om hand for sin person inted klager, ej heller der paa agter at talle i nogen maade,

Niels Siøvangen møtte ogsaa og forklarede at hand aldrig weed af nogen ting, iche heller wed eller i Ringeste maader kand erindre at hand enten har taget Johanes Sioe i Haaret eller haftt noget undt med ha/nnem/ udestaaende, formodede der fore at dette ha/nnem/ ej kand Regnes till unde i nogen maade.

Lensmanden Tieran Løfvig paa Fogden Olle Larsens Veigne begierede Eet Tingsvidne paa hvis nu passerit er till widere Fogdens eftterrettlighed, som hannem her med bevilges

Monss: Peder Jensen Smidt paa Forige Forwalter afgangne Johan Frimands weigne, saa Vel som paa itzige Forwalter Hr: Assessor Hanssens weigne til spurte almuen paa Tinget 1. om dennem ej witterligt er at dend Jorde part udj yttre Bouge skylder aarlig saa Vit Halsnøe Closter der udj er Eigende ½ Løb Smør jo laag øde de aaringer 1699: 1700: 1701: 1702: 1703: 1704: og 1705: hvor af indted till Halsnøe Closters Forwaltere blef betalt, enten Landskyld, Leeding, eller anden Rettighed, ej heller Ringeste skatter till deris Kongl: May: 2: der nest om iche Forwalterne Een hver i sin tid, altid har giort sin flid, sam/m/e gaard igien at faa beboet og dørket, men det ej kundet bringe till weie, dend og altid hvert ting hafver opbøden for hvem dend till brugs wille antage uden nogen bøxsells betalling, 3de: og om Forwalterne udj gaardens øddeliggelse har weret nogen aarsage.

Almuen der till svarede, at det dennem nock som witterligt er, at den/n/e halfve Løb Smørs Leie udj yttre Bouge baade desse bemelte aaringer, saa Vell som endnu ligger øde og af ingen er brugt eller besidet, saa at indted der af i ald dend tid allerRingeste Rettighed, Landskyld, Leeding eller

1708: 61b

Skatt betalt hafver!! (er), iche heller kand de andet sige, end Forvalterne, saa Vell Sl: Johan Frimand som Hr: Assessor Hansen har giort sin Flid, sam/m/e gaarde part igien at faa i Stand, men det ej till den/n/e tid har kundet till weie bringe, gaarden og altid till Tinge har weret opbuden for hvem dend for uden bøxsel bruge wilde, men ingen sig der til har willet indfinde, iche heller kand de sige at Forwalterne udj gaardens øddeliggelse har weret Ringeste aarsage, Mens gaardens Ringhed i sig Self, og for dj at gaarden ligger saa høyt till Fields, hvor Mesten hvert aar Mistvexst af Koren falder maa were aarsage till dens øddeliggelse

dette begierede Monss: Peder Jensen at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ iche kand weigres,

Dend 30 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Ryen for Fielberg og Etne skibreders Halsnøe Closters almue, ofverwerende Monss: Peder Jensen Smidt, Med eftterskrefne Laugrett, Olle Ryen, Niels Kaatte, Mickel Hetland, Tollef Frønsdall, Tøris Mickelsen Giære, Jon Flaatten, Hans Hofland, og Peder Hougen, med almue fleere som tinget søgte,

Monss: Peder Jensen Smidt, satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes indført,

Monss: Peder Jensen hafde ladet stefne Siur Alne for slagsmaal paa Hans Aarevigs tieniste dreng Siur Gulicksen der fore at bøde eftter Lougen,
Siur Alne, og drengen Siur Guliksen møtte begge till Sagen at svare, og negtede Siur Alne, at hand iche i nogen maade har slaget drengen Siur Gulicksen, Siur Gulichsen negtede ogsaa iche at Vere slagen af Siur Alne,
Monss: Peder Jensen til spurte Lensmanden Kaal Tvett om hand iche i den/n/e Sag hafde stefnt widner, som saadant seet hafver, Men Lensmanden svarede Nej, at hand ingen widner stefnt hafver, tenkte icke at parterne det skulle hafve negtet,
Monss: Peder Jensen begierede at med sagen maatte beroe till neste ting, paa det widnerne til dend tid kunde blifve indstefnte,
afsagt,
Eftter Monss: Peder Jensens begier og paastand beroer Sagen till neste ting, hvor da widnerne will indstefnes og skall saa gaaes udj Sagen hvis Rett er.

1708: 62

Monss: Peder Jensen Smidt paa Assessor Hanssens weigne hafde ladet stefne Orm, og Anders Skartland, Anders Fodtzell, Encken og Samson Svaland till at giøre forklaring om hvad tøm/m/er de nest leden aar till Aarvigs Sag lefverit er, saa og af hvad døgtighed, hvor mange bord ungefer der af kand were skaaren saa og hvad de/nnem/ Een hver i sær for tøm/m/eret af Hans Aarewigen betalt er, efttersom Hr: Assessor formeener at iche Retteligen der med wed Sougen er omGaaet, hafde og ladet stefne begge Soug Mesterne Mickel Qvam/m/e og Torkild Sollem, till at forklare hvad bord de af sam/m/e tøm/m/er skaaret hafver, og hvad der af tid eftter anden solt er, Ilige maade ogsaa stefnt Hans Aarevig sam/m/e widner og forklaring at anhøre, saa og at forklare om hvis tøm/m/er hand Self lefveret hafver alt der om Eet tings widne at erlange. \Stefningen/ dat: 23 Junij 1708.
Orm Skartland {og} Møtte paa Egne og sin Fader Anders Skartlands weigne, saa møtte og Anders Fodsell, sambt Hans Aarevig, i lige maade begge Souge Mesterne Mickel Qvam/m/e og Torkild Sollem, men Enken og Samson Svalland møtte iche og frem kom først
Anders Fodsell som forklarede at hafve lefveret paa Sougen 3 tylter og 3 stocker og atter siden lefveret 5 stocker, som endnu i bord paa Sougen er beliggende, og meente hand at af sam/m/e tøm/m/er af hver stock ungefær, 3: 4: 5: og 6 bord \er skaaren/, Men Sougmesterne begge der til svarede at af sam/m/e tøm/m/er iche er skaaret meere end 3: 4: og 5 bord, men ingen stocker fantis i blant det tøm/m/er hvor udj war 6 bord, hvor paa de gierne naar begieris will giøre deris Eed, og tilstod Anders Fossel at hafve \faat/ for hver tylt tøm/m/er af Hans Aarevig 7 Mrk: 8 s:
Orm Skartland frem kom og forklarede at hafve lefveret nest leden aar 3 tylter tøm/m/er og 1 stock, siden atter som end nu paa Saugen er skaaren 17 stocker, hvilcke hand siger at Vere ungefer i bord af hver stock 3: 4: 5: og 6 bord, Men Soug Mesterne begge toe forklarede at det tøm/m/er war i alle maader ej anderledis Conditionerit end som det tøm/m/er Anders Fodsell lefveret hafver og tilstod Orm at {hand} \hannem/ for hver tylt af Hans Aarevig er betalt 7 Mrk: 8 s:
Orm Skartland forklarede i lige maade at hans Fader Anders Skartland har lefveret 3 tylter og atter igien 11 stocker som nu er skaaren, og hans Fader der fore har faaet af Hans Aarevig for hver tylt 7 Mrk: 8 s: og wed stod at tøm/m/eret war lige saaledes som det hand Self

lefveret hafver, men Sougmesterne sagde ogsaa at dette tøm/m/er war lige saaledes som det tøm/m/er som Orm Skartland og Anders Fodsel lefveret hafver.
Hans Aarevig berettede at Enken Svalland lefverede

1708: 62b

nest leden aar paa Sougen 1 tylt og 1 stock, og berettede Sougmesterne at af sam/m/e tøm/m/er iche er skaaren meere af Stocken end 3 á 4 bord, og sagde Hans Aarevig hende for tylten at hafve betalt 1 rdr Saa beretter og Hans Aarevig at hafve lefveret for sig Self 12 tylter tøm/m/er, som hand mente at Vere skaaren af hver stock 3: 4: 5: og 6 bord, hvilcket og Sougmesterne med ha/nnem/ testerede, og wedstod hand at hand der fore er betalt 7 Mrk: 8 s: og bedrager sig saa udj alt som af forskrefne lefveret er 22 tylter og 5 stocker, for uden 2 tylter og 9 stocker som end nu er skaaren og paa Sougen beliggende, hvilke giør till sam/m/en 25 tylter og 2 stocker,
dette begierede Monss: Peder Jensen at maatte under Rettens forseigling gifves beskrefven, till nermere eftterretning.

Tolderen Sr: Anders Tønder hafde ladet stefne Hans Aarevig for Een deel Handpenger nemlig 14 rdr hand skall hafve faaet paa haanden paa Een deel bielcker som Mickel Normand i Bergen!! hvor af ingen bielcker widere blef lefveret end for 6 rdr de 8 rdr Rester Endnu, formodede at hand sam/m/e penge 8 rdr bør till bage lefvere,
Hans Aarevik møtte, og blef med Tolderen forEenit, at hand for den/n/e pretention skall gifve Tolderen Een 100 bord Kiøbmands bord og den/n/em Self till Storøen till Tolderen inden Mickels dag lade ofver føre, hvor med Sr: Tønder war benøyet, og Ragte de for Retten der paa hver andre deris hender med begier det i Protocholen maatte indføris de/nnem/ begge till eftterRettning

Knud Wieland hafde ladet stefnt Anbiørn Kaalbenshoug for 1 rdr 3 Mrk som Rester paa Eet Nøst hand hos ha/nnem/ skall hafve kiøbt, med formoding hand sam/m/e penge tillige med omkostning bør betalle,
Anbiørn Kaalbenshoug møtte iche ej heller nogen paa hans weigne
Lensmanden Kaal Tvett hiemlede at hand louglig er Citerit men ingen af Stefne widnerne war til stede hvor fore Sagen beroer till widere Stefnemaal,

Dend 31: Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa UlfEbne for Fiære skibredes Halsnøe Closters almue, ofverwerende Monss: Peder Jenssen Smidt, Closter Lensmanden Peder HaafVersholm, med eftterskrefne Laugrett, Aamun Biørgen

1708: 63

Halfvor Houskier, Lars Møcklevold, Olle Eickeland, Peder Aasbøe, Knud Miaanes, Haldor Hougsgiær, og Olle Braatvet, sambt almue fleere som tinget søgte,
Sr: Peder Jensen Smidt satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Størk Wihofde hafde ladet stefne Rasmus Wihofde formedelst hand og hans qvinde Inga Lars datter skall hafve ofVer faldet hannem og hans qvinde med hugg og slag, sambt Refvet

hannem i haaret, med widere ofverlast som da skeede, paastod der fore at de begge der fore bør anseeis til Straf, og ha/nnem/ sin omkostning betalling,

Rasmus Wihofde møtte, og forklarede at Sagen sig saaledes er tildragen, at nestleden waar, da kom Rasmus sine smaller paa Størk sin bøe, da tog Størk steen og kastede eftter Smallen, det saag Rasmus sin qvinde, og hun blef wred og løb ud i till Størk og skiente paa ha/nnem/ da kom Størk i mod hende igien, og i det sam/m/e gik Rasmus ind, da hand kom ud igien da laag Størk ofven paa hans qvinde, da tog hand i Størk sit Haar og drog ham af sin qvinde, der paa tog Størk ham i Haaret igien, og slog ham ofver Ende, saa hand fick Eet huul i sit Hofvet. widere wiste hand iche at forklare,

Størk Wihofde forklarede der i mod at det begyntes saaledes som Rasmus forklarede af dend Smale som kom paa Bøen, og da han jagede Smalen, kom Rasmus sin qvinde med Een Møcke greb og truede ha/nnem/ med, og sagde at hand iche torde gaa till hende, der ofver blef hand wred og gick till hende, og de kom i Klam/m/erj sam/m/en, siden kom Rasmus og tog ham i Haaret og drog ha/nnem/ baglengst,

begge parter hafde {indte} ingen widner {at} indstefnt, men de begge forklarede Sagen saaledes at Vere tildragen som de før sagt hafver

Monss: Peder Jensen paastod at de begge bør bøde for slagsmaal, og der om war Dom begierende

afsagt,

Det fornehmes af begge parters Forklaring, at med hin anden har begaaet slagsmaal og weret i Clam/m/erj det og befindes at begge ere Fattige Mend, saa bøder de Een hver for sig till deris Kongl: May: 4 rdr: 3 Mrk: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

1708: 63b

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Een deel bønder som nest leden aar till Aarvigs Soug hafver forskaffet Soug tøm/m/er, der om at giøre forklaring, hvor meget tøm/m/er de lefveret hafver, saa og af hvad døgtighed, sambt hvad dennem for hver tylt betalt er, de som er stefnt ere desse Nafnlig Aanund Rafneberg, Halfvor og Haldor Hougskier, Lars Hansen Lars Olsen og Erick Møcklevold, Lars Røgenes, Eillof Brattestøe, Aslack Gramshoug, Niels og Encken Houge, og Gulick Røe, hvilcke alle møtte, saa war og stefnt begge Sougmesterne, Mickel Qvam/m/e og Torkild Sollem, at giøre forklaring baade om bemelte tøm/m/ers døgtighed, sambt hvad bord der af skaaren er, i lige maade hvad bord tid eftter anden solt er, sambt hvad widere de/nnem/ kand om den/n/e handel blifve tilspurt, Endelig war stefnt Hans Aarevig till alt den/n/e forklaring at paa høre,

og møtte dend Eene Souge Mester Torkild Sollem, Men Mickel Qvam/m/e møtte iche, paa Hans Aarevigs weigne Møtte hans dreng Siur, og berettede at Hans Aarevig Self er saa Svag at hand ej kand kom/m/e af Sengen, og blef saa først fremkaldet

Aanun Rafneberg som berettede at hafve lefveret paa Aarevigs Sag nestleden aar 1 tylt og 10 stocker hvor fore ha/nnem/ er betalt for tylten 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: og mente hand at sam/m/e tøm/m/er war saa gaat at der af kunde skiæres 3: 4: 5: 6: og 7: bord af hver stock, Men Sougmesteren Torkild Sollem (Sollen) sagde, at \af/ sam/m/e tøm/m/er ej er skaaren meere end 3: 4: 5: og 6 bord

Halfvor Hougskier berettede at hafve lefveret forleden aar 1 tylt og 11 stocker for hver tylt har faaet i penge 1 rdr: mente at af hver stock er skaaren 3: 4: 5: og 6 bord, hvilcket og Soug Mesteren tilstod saa at Vere

Haldor Hougskier berettede at \hafve/ lefveret 8 stocker er betalt for tylten 1 rdr: er af lige godhed som det Halfvor lefveret hafver, som og Souge Mesteren wedstod,

Lars Hansen Møcklevold forklarede at hafve lefveret 1 tylt og 7 stocker for tylten har faaet 1 rdr: er af godhed 3: 4: og 5 bord, Souge Mesteren wedstod saaledes at Vere,
Lars Olsen ibd: berettet \at/ hafve lefveret 2 tylter for tylten 1 rdr: af godhed lige som Lars Hansens tøm/m/er hvilcket og Souge Mesteren wedstod,
Erick ibid: 1 tylt 1 stock for 1 rdr: tylten af lige døgtighed som

1708: 64

det andet hans grander lefveret hafver, som og Souge Mesteren wedstod,
Lars Røgenes 3 stocker for 1 rdr tylten lige som nest foregaaende af stocken 3: 4: og 5 bord, Souge Mesteren wedstod at Tøm/m/eret saaledes og ej anderledes war beskaffet
Eiluf Brattestø 9 stocker tylten for 1 rdr af lige beskaffenhed som nest foregaaende, hvilket og Souge Mesteren wedstod,
Aslack Gramshoug 8 stocker for 1 rdr tylten sam/m/e tøm/m/er er af lige beskaffenhed som det nest foregaaende hvilket og Souge Mesteren wedstod,
Niels Houge 6 stocker for tylten 1 rdr af lige døgtighed som det andet hvilket og Souge Mesteren wedstod,
Encken Houge 1 tylt for 1 rdr af lige werdj som forige hvilket og Souge Mesteren wedstod,
Gulick Røe 2 tylter 2 stocker for tylten 1 rdr og forklarede hand at af sam/m/e tøm/m/er er skaaren af hver stock 4: 5: og 6 bord, og forklarede Soug Mesteren at sam/m/e tøm/m/er war saaledes som Gulick Røe forklaret hafver.
Endnu till spurte Monss: Peder Jensen Smidt Sougemesteren, om iche er lefveret paa Sougen af Een deel Læns bønder, Een deel tøm/m/er, saa som af Even Tindeland 1 tylt og 4re stocker hvor fore skall vere betalt for tylten 1 rdr og af Andfind Strømøen 4 tylter ogsaa for tylten 1 rdr saa og hvad bord der af skaaren er, Souge mesteren der til svarede at det tøm/m/er som Evend Tindeland skulle lefvere, er endnu ej lefveret, og der fore ej om des døgtighed noget er widende, Men fra Andfind Strømøen er kom/m/en 4 tylter, hvor af er skaaren bord af hver stock 4 á 5 bord, meere wed hand iche er lefveret
Der eftter til spurte Monss: Peder Jensen Sougemesteren om hand hafver skaaren meere tøm/m/er paa Sougen, end Hans Aarevig till Hr: Assessor Hansens tieniste der har forskaffet, af hvem og hvor meget, Souge mesteren forklarede at hafve nestleden aar skaaret for Paal udj Kongshafn Eet halft Hundrede bord, eftter Hans Aarevigs tilladelse, hvor fore Paal betalte Sougmester Løn, men ej noget for Sougen, till Peder Haafversholm Een deel Aaspe tøm/m/er 2 eller 3 tylter bord, till hans Huusers Reparation og det eftter Monss: Peder Jensens tilladelse,

1708: 64b

for Hans Aarevig hafver hand og skaaren nestleden aar omtrent 200 bord, eftter Hanses Egen begiering, og wed hand iche Rettere end sam/m/e tøm/m/er er kom/m/en af Aarevigs skoug, saa hafver og Mickel Qvam/m/e skaaren Een deel bord for Hans Aarevig, men hvor meget wed hand iche,
Der eftter til spurte Monss: Peder Jensen hannem, hvor mange bord Hans Aarevig forleden aar solte fra Sougen, Torkild Sollem (Sollen) der till svarede, at hand indted der om kand wide, saa som Hans Aarevig altid Self allene lefverede hvad bord som solt blef, og ingen af Sougemesterne war til stede eller ofverwerende naar det skeede,
Endnu til spurte Monss: Peder Jensen Sougemesteren hvor mange bord hand syntes af det Qvantum tøm/m/er nu for Retten er Specificerit og till Sougen kom/m/ed ofver hofvedet kunde falde, saa som ingen weed bedre forklaring der om at giøre end hand, Torkild Sollem (Sollen) der til svarede, at hand det iche Eigentlig kand sige, dog meener hand at af bemelte

tøm/m/er er skaaren af hver stock det meste 4 og 5 bord, nogle 3 bord og nogle 6 bord, ja endeel ogsaa, /: dog ganske faa :/ 7 bord, saa hand eftter sin tancke og giesing meener at der ofver hofvedet kand omtrent were skaaren af hver stock 4 ½ bord Anderledes forklaring viste hand iche at kunde giøre

for det siste til spurte Monss: Peder Jensen ha/nnem/ at saa som hand nogle gange har woren paa Aarevig Soug og der seet ligge 7 á 8 bord Stocker, hvor de da ere af blefne, eftterdj de eftter den/n/e hans forklaring iche er skaaren paa Sougen, Torkild Sollem der til svarede, at det nock er west at der under tiden er ind kom/m/en till Sougen saadane stocker paa 7 á 8 bord, men de ere iche der paa Sougen blefven skaaren, men af Eigerne paa Skartland og Fossell indflaatet til Svensbøe Soug som Hans Aarevig Een deel tilhører, og der skaaren, till hvad brug og Ende wiste hand iche,

Monss: Peder Jensen begierede at hvad nu her om paa begge desse ting er passerit, det ha/nnem/ paa Hr: Assessor Hanssens weigne beskrefven maatte meddelles

Dend 2 Aug: blef holden almindelig Som/m/er ting paa Spidtzøen for Føyens og Waags Skibreders Halsnøe Closters almue, ofverwerende

1708: 65

Sr: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmanden Sæbiørn Bielland og eftterskrefne Laugrett, Bertel Otterøen, Willum Huckenes, Halfvor Dalle, Gunder Graaf, Knud Tvett, Mickel Brandvig, Peder Graaf og Tiølf Tvet, sambt almue fleere som tinget søgte

Monss: Peder Jensen Smidt satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Hr: Peder Geilmeiden hafde wed Johanes Edevartsen ladet stefne Isack Spidsøen for Een deel Løsøre hannem udj Skifttet eftter hans werFader afgangne Tor Hansen Spidsøen i gields betalling er udlagt, beløbende sig {paa} till penge 15 rdr 10 s: hvilcke Løsøre hos arfvingerne er blefven beroende, i dend tancke at de dog sam/m/e udlæg skulle betalle, med paastand at hand nu der till maatte Kiendes og Døm/m/es, og paastod Johanes Edewartsen Dom till sam/m/e penges betalling, tillige med omkostnings erstatning,

Isack Spidsøen møtte svarede at udlegget altid hos ha/nnem/ har weret bestaaende i god beredskab, naar dend Hederlige Mand Hr: Peder Gielmeiden det ville afhendte, og ickun begierede at hand det ville annam/m/e, saa forsikrede hand sig der till, sam/m/e Løsøre lige saa gaat som det war da det blef udlagt skall lefvere, og der med meente at Vere frj for Hr: Peders til talle,

Eftter widere talle parterne mellem falt blefve de for Retten forEenede, at Isack skulle betalle i Reede penge till Hr: Peder for sam/m/e udlagde Løsøre till nest kom/m/ende Høsteting 6 rdr: 3 Mrk:, hvor med Johanes Edevartsen war benøyet, og begierede begge parter, at det i protocholen den/n/em till eftterrettning maatte indføris,

Dend 27: Aug: blef Retten betient paa dend gaard Synstabøe udj Føyens Skibrede, hvor da Retten blef betient med eftterskrefne Laugrett, Næll Hysingstad, Helge Føyen, Daniel Stue, Aanund Horneland, Niels og Matias Hysingstad, Paal{s} Støtteland og Størk Hougland.

Og indgaf Monss: Niels Bagge welbeskichede Procurator udj Bergen, Sr: Jacob Philupes skrifttlige Stefning paa Rederne till Skibet Jomfru Anna von Drammen deris wegne, hvilcke skib her udj Komblesund af Een deel bønder er indbragt hvis Stefning blef oplæst, og er der udj Kiøberen Johan Møller udj Bergen med jnterresserende indkaldet at anhøre sam/m/e bønders Eedlige forklaring om des Kiøb og Sal, med widere

1708: 65b

sam/m/e Stefning indeholder, som er dat: 14 Julij 1708:, fantis og paa tegnet for wedkom/m/ende louglig at vere forkyndt, Monss: Bagge paa Sr: Philups weigne forklarede widere at eftterdj till den/n/e Rettergang er udsted, HøyEdele og welbr: Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mands de Tønsbergs ordre, hvilken Fogen!! (Fogden) Sr: Olluf Larsen, for der eftter tinget at beram/m/e er worden tillskicket, og Mand nu formedelst at Fogden hafver forsømbt, dend enten till Rettens betienter eller till Comparentens principaler at till bage sende dend iche kand producere, saa wilde hand dog begiere, at saa snart dend Dom/m/eren blifver tilstillet, dend da udj dette forventende Tings widne maatte indrages.
Monss: Peter Badscher møtte paa Sr: Møllers weigne og indgaf sit skrifttlig indleg i mod stefnemaalet!! (-maalets) u-Louglighed {og} med formeening at iche desse indstefnte bønder kunde tages til forhør i mod deris Eeget udgifne skiøde med widere des indhold dat: 27 Aug: 1708. indgaf der nest bøndernes udstede skiøde till Johan Willumsen Møller paa bierge Retten till skibet Jomfru Anna von Dram/m/en dat: 5 Maij 1708. end nu producerede Monss: Badsker Eet tings forhør af dat: 8de Junj 1708: hvor udj {hand} findes indført bøndernes tilstaaelse at de deris bierge Rett solt hafver, hvor till hand sig Refererede, med begier at des spørsmaal og giensvar, saa wit dend post angaar i agterne maatte indføres, der eftter till spurte Monss: Badsker de tilstede werende bønder om de iche endnu tilstaar at de hafver solt deris bierge og finde Rett till Skibet Jomfru Anna von Dram/m/en, saa wit de der udj hafver, hvor till de alle svarede ja, at de har solt hvad Rett de til skibet kand hafve, og ej widere,
Monss: Bagge til spurte bergerne om de nogen tider hafver {hørt} Consenterit, at de ord udj Skiødet skulle indføris nemblig at de formente de/nnem/ till kom dend halfve part udj Skib og Ladning, og om de sam/m/e ord for de/nnem/ da skiødet blef oplest, blef till Kiende gifvet, eller og om de hafver solt dend halfve part udj Skib og Ladning, der till bønderne svarede at de iche har hørt de ord iche heller wiste at det i skiødet war indført, men de allene har solt deris Rett, Monss: Bagge {der} i mod Sr: Badskers indgifne Replicerede

1708: 66

at Mand iche disputerer Jo de indstefnte bergere sk(iødet at) hafve underteignet, men Disputen beroer der udj, at Kiøberen Jon!! (Johan) Willumsen hafver indlem/m/et meere udj skiødet end som selgerne war widende om, hand hafver iche heller dend Kongl: Forordning om Skibs wrag dat: 1705 dend 21 Martj, dends ottende post eftterrettlig, hvilcken post eller art: Comparenten formente, wed kom/m/er noget den/n/e Sag og procudeur, Mand disputerer iche heller at jo bergerne skall were betalt 700 rdr mens Mand siger ichun at faa Sandhed for Liuset, paa hvad maade Jon!! Willumsen hafver persvuaderit selgerne at selge deris {selge} Bierge Rett, Lougens 1 B: 13 Cap: 18 art: kand iche hindre at jo widnes byrdene bør føris Thj de hafver well annam/m/et pengene, naar(?) iche jntereresserit!! udj Johan Møllers paa Klagede omgang(?), ofver alt saa finder hand iche, at Lougen formeener, widnes byrd at anhøris, undtagende de som skall widne om ord som ere ofver aar gl: Mens det staar till Dom/m/eren for hvilken Hofvet Sagen indkom/m/er at kiende paa widnes byrdenes

Lougmesighed hvor fore hand protesterede at de indstefnte widnes byrd maatte tages till Eedelig forklaring,
Monss: Badskar!! (Badsker) Exiperede at siden de som har fundet og bierget skibet Jomfru Anna von Dram/m/en og des Ladning, tilstaar som till foren til staaet hafver at hafve solt till Johan Willumsen Møller deris finde og bierge Rett weder parten der for uden, Explicere sig at Disputere skiødet, men allene des indhold, … Een post allene, som formeenis ham er u-wed kom/m/elig i Consideration, at enten finde og berge Retten blifver betalt till bønderne som eigentlig skibet fundet hafver eller og till den som Retten af de findende kiøbt hafver er det lige meget, saa som hand det self paa Redernes weigne det Self sam/m/e skulle betalle, men om de som finde og bierge Retten solt hafver skulle sigte Johan Willumsen for noget som de dog ej kand, saa bør det, af dem og ej af Sr: Philup paa Redernes weigne at skee, og det paa louglig maade og eftter louglig adfer, da i mod de/nnem/(?) skall føris widnesbyrd, som Johan Willumsen altid har haftt till stede, hvor fore hand Refererede sig

1708: 66b

till sit forige, og de paa begierede Kiendelse af Retten
Monss: Bagge der i mod Exiperede at Dom/m/eren udaf Contra partens egen forklaring nocksom udfinder hvorledes hand self gestendiger, at Comparenten paa sin prinsipals weigne, iche gestender skiødet udj alt, men hafver paa Een post at anke, hvor paa skiødet Eigentlig willer, og det er det hvor om saa Vell som widere, de indstefntes forklaring sigtes om, hand wilde og indstille till Rettens ofver weielse, hvorledes Johan Willumsen, uden at bruge (bringe?) Sorenskrifveren i følge af Lougen, og dend Kongl: Sloslougs!! (Slotslougs) udgifne andordning hafve forfattet for de Eenfoldige bønder det udj Retten producerede skiøde endelig at Sr: Jacob Philup hafver sigtet Johan Willumsen og till sin sigtelses bevis paa louglig maade will føre de indstefnte widnesbyrd,
Monss: Badsker der i mod førde Dom/m/eren till Consideration, at jo mindre Sr: Philup paa hans principalers weigne tilstaar, det fremlagde skiøde eller Een deel der udj jo mindre bør hand at bruge dem til widne der om, som det underskrefvet hafver, saa som de ej med deris Egne hender kand widne, saa og fordj med lougfaste widnes byrd skall bevises, naar sigtelsen af de selgende skeer at skiødet eftter Lougens befal for de selgende er oplæst,
og blef saaledes afsagt,
De selgende bønder for Bierge og Finde Retten till Skibet Jomfru Anna von Dram/m/en har till foren tilstaaet, at de deris finde og bierge Rett har bort solt, det sam/m/e end og i dag her for Retten bekreftter, med dette tilleg at de {det} \dend/ har solt till Johan Møller i Bergen, og der fore deris fulde betaling eftter aCort oppebaaret og annam/m/et hafver, hvilke og deris udgifne skiøde widere gifver til Kiende, de og tilstaar sam/m/e skiøde at hafve underskrefvet, det og med 2de Mend till witterlighed er forseglet, Da eftterdj sam/m/e Biergere eller bønder iche Self klager ofver Kiøbet i sig Self eller der paa \har/ ancket, men wedstaar at hafve solt den Rett de formeente sig der udj at hafve Saa kand ieg iche i mod Lougens 1te Bogs 13 Capit: 18 art: dennem

1708: 67

som udj sam/m/e Sag jnterresserer till Eed og widne antage helst eftterdj sam/m/e widner falder i mod dem Self og deris skiøde, Men om noget i saa fald paa anckes bør andre louglige widner at føris, særlig de Mend som skiødet har till witterlighed underskrefvet hvilcket allerbest om hvad nu af Rederne paa anckes skulle were widende,

Monss: Jacob Philup paa Rederne till Skibet Jomfru Anna von Dram/m/en deris weigne hafde wed skrifttlig Kald seddel ladet Citere Een deel bønder paa Bremnes, som hand formente at were biergere tillige med de andre biergere som deris Rett till Johan Møller solt hafver at aflegge deris Eedlige forklaring om de iche ogsaa har bierget sam/m/e skib der till at svare og wed at forklare, med widere sam/m/e stefning indeholder dat: 16 Julij 1708: Stefningen fantis paa skrefven louglig at Vere forkyndt

Alle de i stefningen benefnte bønder møtte till Sagen at svare og forklarede de indstefnte Mend, saa som først

Peder Rasmusen som forklarede at hand kom till skibet da det war kom/m/en till anker uden for Landet, og war det westen for wallen (Vallen) og hafde Skier faar og bag sig, og laag da skibet udj stor fare og blef hand hos skibet fra dend Eene dag eftter Nons tid og till dend 3de dags Morgen tillig, hvor hand tillige med flere bergede skibet ind udj hafnen, og dagen om Morgenen som de hafde kappet ankeret baasRoede det!! (de) det ind udj dend hafn det nu ligger, Monss: Bagge till spurte ha/nnem/ om de ander 23 Mend som war paa Skibet og kalder sig bergere kunde allene uden deris hielp bierge skibet i hafnen, Men hand svarede, at det war u-synlig for hans øyne at det kunde skiee, dog war hand ganske ….. da de kappede ankeret og de fick skibet i hafnen, Monss: Bagge til spurte ha/nnem/ af hvad aarsage at det siuntis usynlig for ha/nnem/ at de 23 Mand allene kunde føre skibet i hafnen uden deris hielp, hand svarede formedelst dend sterke strøm, og tunge Last i skibet, hand till spurte han/n/em om de kom af sig Self eller de andre biergere som war paa skibet før bad dem kom/m/e, hand svarede at hand kom af sig Self til skibet for at Vilde hielpe det at bierge, og da hand kom, bad de andre biergere ham arbeide det beste hand kunde,

1708: 67b

for det siste till spurte Monss: Bagge ha/nnem/ om hand af de andre bergere har faaet nogen betalling, men hand svarede Nej, sagde at de hafde sendt till ha/nnem/ 3 Mrk: men hand de/nnem/ ej wilde eller har willet annam/m/e,

Mogens Gundersen Siøvold frem kom og forklarede at hand kom till Skibet dagen eftter /: dog om Morgenen tillig :/ da Skibet war kom/m/en till ankers og laag da skibet ud for Landet med skier bag og paa siderne, og dagen der eftter kappede de ankeret og hand tillige med de andre hialp skibet ind udj hafnen som det nu ligger, hand blef til spurt om de forige bergere som war paa skibet uden deris hielp kunde hafve berget skibet ind udj hafnen, hand svarede at hand det iche kunde sige, dog mente hand at hans og de andres hielp giordes Nødig, dog war winden stille men der falt Een sterk strøm saa at dend wende skibet om kring at Roren wende till Lands, hand blef tilspurt om hand kom af sig Self eller eftter de andre bønders begiering, men hand sagde at hand kom af sig Self uden nogen begiering, hand wilde og Een gang hafve faren fra skibet, men Willum Svensen Øckelands waagen bad ham bie og sagde at det iche nu war tid at fare fra Skibet hand blef til spurt om hand for sin u-mage hafver annam/m/et nogen betalling, men hand svarede Nej, de har wel bødet ha/nnem/ noget lidet, men hand det ej wilde hafve annam/m/et, saa som hand formente at hafve meere Rett,

Anders Larsen som er Mogens Siøvolds {dreng} Naboes dreng forklarede og at hand kom till skibet sam/m/e dag og war paa baaden med Mogens Siøvold, blef der og lige saa lenge som Mogens war der, og forklarede lige det sam/m/e som Mogens Siøvold før forklaret hafver, forklarede og at hand siuntis u-mueligt at de forige biergere kunde hafve berget skibet uden de andres hielp eftter som Strøm/m/en war saa sterk at dend wende skibet og Roren till Landet hand kom af sig Self til skibet og ej eftter nogens begier hand hafver og iche faaet nogen betalling for sin u-mage, men de har budet ham betalling, men hand dend ej wilde annam/m/e, saa som hand formente meere at til kom/m/e

1708: 68

Tosten Alswaag forklarede at hand kom til skibet dagen eftter at skibet kom till ankers uden for Landet, og da laag skibet uden for skiærene, og war skiær baade bag og paa siden af skibet, og blef paa skibet till det om Morgenen der eftter med sambtlig deris hielp {kand} kom i hafnen som det nu ligger, hand kom af sig Self og ej eftter nogens begiering tj hand wilde Roe paa fiskerj, og da saag hand skibet ligge i fare og der fore foer der til og wilde hielpe det af dend Farlighed, sagde og at hand iche troer at de andre bergere kunde allene hafve berget skibet, Thj strøm/m/en war sterk og [de] behøfvede hielp, forklarede og at de andre bergere har bødet ha/nnem/ betalling men hand dend ej wilde annam/m/e, tj hand meener at faa meere,

Johanes Ericksen Alswaag forklarede at hand kom till skibet da de kappede ankeret paa skibet, og kom sam/m/e Morgen i hafnen, war og sam/m/e tid saa sterk strøm at hand meente at de andre bergere iche kunde berge skibet uden deris hielp, sagde og at hand kom af sig Self og ej eftter nogens begiering, iche heller wilde de blifve af med ha/nnem/ igien da hand war kom/m/en, ha/nnem/ er og bøden betalling men ej dend har willet annam/m/e Thj hand formeener at nyde og til kom/m/e meere.

Albregt Mogensen som tiener Johanes Aldwaag war iche tilstede, men Johanes forklarede at hand war paa skibet men da hand foer til skibet drog drengen hiem igien

Olle Alswaag forklarede at hand kom til skibet dagen eftter at skibet war kom/m/en till ankers uden for skiærene og laag skibet dend gang meget farlig med skiær paa siden og bag til, og kom af sig Self iche eftter nogens begiering, blef og wed skibet indtil det kom ind i hafnen, troede iche at de forige bergere kunde hafve berget skibet uden deris hielp tj strøm/m/en war sterk, dog ingen wind, har iche heller oppebaaret nogen betalling af biergerne, Men ha/nnem/ er buden, og dend ej vil annam/m/e fordj hand meente at nyde meere,

Bertel Habbestad forklarede udj alle poster lige som Olle Alswaag forklarede fra første till det siste,

Matis Alswaag forklarede at hand og kom till skibet om onsdags Morgenen med hans Fader Tosten Alswaag, og forklarede ellers i alle maader lige som hans Fader før forklaret

1708: 68b

Hans Gaaseland forklarede at hand kom till skibet dagen eftter at skibet war kom/m/en till ankers uden for Landet, og laag skibet dend gang Farlig westen paa Skererne uden for Landet, og blef paa skibet till om torsdags Morgenen som war dagen eftter hand kom der till, og hialp at føre det i dend hafn det nu ligger meente og at de andre og første bergere iche uden deris hielp hafde kundet berge skibet, tj de hafde nock at bestille alle saa mange de war, tj strøm/m/en war sterk, men winden war stille sagde og at biergerne har bødet ha/nnem/ betalling, som hand ej har willet tage, saa som hand meener at faa meere

Olle Habbestad forklarede ord fra ord lige som Hans Gaaseland før widnede i alle ting, med dette tilleg at hand kom uden nogens begiering til skibet, det sam/m/e sagde og Hans Gaaseland,

Olle Steensbøe forklarede at hand kom dend sam/m/e Morgen som de kappede ankeret paa skibet, og hialp det i hafnen, winden war stille {og} Men strøm/m/en war sterk, og laag skibet uden for skierene noget (meget?) farlig, hand kom iche eftter nogens begiering, men som hand kom Roende till skibet og spurde de som war paa skibet om de hafde hans hielp fornøden, da svarede de ja, og lefverede ham Een Line till at baasRoe skibet, wiste iche {at} om de andre bergere hafde kundet bierget skibet uden deris hielp, sagde og at de har bødet

ha/nnem/ betalling men som det war for lidet wilde hand det ej anna/m/m/e, meente meere at til kom/m/e,
Peder Steensbøe forklarede at hand ogsaa kom till skibet sam/m/e dag som Olle Steensbøe kom der till, hialp at bierge Skibet ind udj hafnen, hand kom af sig Self uden nogens begiering winden war sam/m/e tid stille, men en sterk strøm wiste iche om de første biergere kunde bierget skibet allene uden deris hielp, sagde og at de har bødet ham betalling men som det war for lidet wilde hand det ej annam/m/e, meente at nyde meere,
Olle Alswaag berettede der eftter at hans Søn Gabriel Olsen og hans tieniste dreng Hans Tronsen war med ha/nnem/ men ingen af de/nnem/ war nu tilstede, de kom med ham til skibet da hand kom, og foer hiem med ham igien
Morten Steensbøe, Otte Gaaseland og Lars Olsen Halderaager alle tre forklarede at de kom dend sam/m/e Morgen som skibet kom till

1708: 69

dend Rette hafn, forklarede at skibet da de kom der til war liggende paa Eet farlig sted med skier baade bag og paa siden de kom iche eftter nogens begiering men af sig Self, wiste iche om de forige biergere hafde kundet bierge skibet uden deris hielp de blef siden af biergerne buden betalling, men som det war forlidet wilde de det ej annam/m/e, meente meere at til kom/m/e
Hans Nesse, Rasmus ibd: og Tosten Meeland forklarede at de og har weret med at hielpe dette skib i hafnen, og kom til skibet onsdags Morgenen og blef der hos indtil om Torsdags afttenen, de kom Roende til skibet, og de bad dem kom/m/e og hielpe hvilke de og giorde, og de fick deris betalling nemblig hver tre Mark danske, mente at faae meere forklarede ellers lige som de forige,
Erick Halderager, Peder Tiesunds dreng Peder Pedersen frem kom ogsaa og forklarede at de war med og bergede skibet eftter(?) at det kom for anker at ligge, om Morgenen da skibet kom i hafnen, Peder berettede at hafve faaet 3 Mrk men Erick Halderager sagde indted at ville tage betalling for dj det var for lidet,
Olle Stafveland og Jon Halderager war ej tilstede, Mens Madtz Synstebøe berettede paa deris weigne at de og war med at hielpe at føre skibet i hafnen,
desse benefnte 7 Mend war ej stefnte,
Hans Gundersen Øckeland berettede og at were med, kom till skibet sam/m/e aftten det kom till ankers, og blef der ved till skibet kom i hafnen, har faaet i betalling Een half Rdr war ej heller stefnt,
de indstefnte bergere som ware kaldede den/n/e forklaring at paahøre, forklarede her i mod, at de uden desse andres hielp well skulle hafve berget skibet, men som desse bønder kom til de/nnem/ uden nogen begiering, da wilde de dog iche wise de/nnem/ bort men lod dem blifve her og saa bødet de/nnem/ deris betalling saa wit de siuntis de hafde fortient, mente der med at de maatte were benøyet, sagde ogsaa at de maatte Cape!! (kappe) deris anker formedelst windespillet war Synder, tj ellers der som det iche hafde woren Synder hafde de kundet tage op Ankeret med det sam/m/e tj winden war stille, og strøm/m/en war god i alle maader(?)
Casper Caspersen warner(?) indlefverede Een atest under …. Zeigl, at de hafde bødet desse nu indstefnte medbiergere 1 Mrk: for hver dag de hafde woren med og hiulpet at indføre skibet

1708: 69b

i hafnen med widere des indhold dat: skibet Jomfru Anna von Drammen d: 25 Junij 1708.

Monss: Bagge forklarede der paa at de indstefntes Memorial till Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mand de Tønsberg hvor udj de kalder sig medbergere af Skibet Jfr: Anna von Drammen hafver andlediget Citanten eftter welbemeldte Hr: Estatz Raads ordre at indhente for anførte!! (foranførte?) forklaring for der Ved at udfinde dend Rette Sandhed, og om de siste saa Vell som de første bør jnterressere udj berge Retten tj begierede hand beskrefven hvis som passerit er

Sr: Petter Badsker Procurator udj Bergen hafde wed skrifttlig Stefning ladet Citere Sr: Jacob Philup som Fuldmegtig paa Rederne till Jomfru Anna von Dram/m/en deris weigne till at betale dend bergeløn og Rett, som Johan Muller udj Bergen sig af de Rette biergere har til forhandlet, tillige med omkostnings erstattning, hafde og ladet stefne skipper Madtz Pedersen Byncke til sam/m/e Sag at svare, i lige maade alle de bønder som Skibet bierget hafver Eedlig at forklare hvad de/nnem/ om biergningen kand blifve tilspurt, sambt og det forige forhør paa Hoepe Fogdegaard med deris der udj giorte bekiendelse beEedige med widere sam/m/e stefning indeholder, dat: 24 Julij Ao: 1708: Stefningen fantis paaskrefven louglig at Vere forkyndt for Jacob Philup udj Bergen dend 28 Julij nest eftter indgaf saa der nest dend arrest som Paa skibet med indehafvende Ladning giort er, af dato 23 og 24 Julij nestafvigt, der nest fremlagde hand Eet skiøde udgifven af dem som det omtvistede skib og Ladning hafde fundet og bierget, dat: Bergen d: 5 Maj 1708: der nest Een beskichelse af Kiøberen till Sr: Jacob Philup og skiperen paa Redernes weigne giort af dato 29 Junij 1708: der eftter indlefverede hand Eet Notarial jnstrument dat: 5 Julij nestafvigte med det der paa teignede svar dat: (ope rum) hvor af hand formente klarlig nock udfindes hvor beføyet hans principaler hafver Veret, saa Vell till at giøre dend nu i Retten(?) jncinuerede arrest, som wed stefnemaal at Reise

1708: 70

Sagen till Endelig Dom og paa Kiendelse, om hvis hans principaler formener sig i bøndernes sted i berge og finde Retten at til kom/m/e, Saa producerede hand og Eet Taxations werk af 23 Junij 1708 hvor af fornehmes hvad skibet er Taxerit for, endtskiønt Taxten eftter deris formenende ej er saa tilstreckelig som det bør, sambt paa hvad pris som er sat paa hver tønde af Salted, u-anseet mand ej kand wide hvad Qvantum i skibet findes, Men paa det Sagen i sig Self saa wit stedet angaar paa hvilket skib skall vere fundet kand finde dend Rette opliusning, begierede hand at de Mend i synderlighed de første som skibet fant maatte eftter Stefnemaaletz indhold forklare, tiden, Steden og maaden som de skibet fant og biergede paa i søen eftterdj de iche saa u-trøckeligen dend 8 Junij sist leden paa gaarden Hoepe, der om har giort nogen fuldkommen forklaring og till dend Ende producerede hand Eet af HøyEdele Welbr: Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Manden Wilhelm de Tønsbergs forwerfvet Tings forhør,

Monss: Niels Bagge paa Sr: Jacob Philups weigne i mod Stefnemaalet exeperede, at hand iche kunde tage til gienmæle der i mod, først fordj at denne Rett er eftter hans begier og paa hans bekostning af welbaarne Stiftt befallings Manden anbefallet at holdes, og om det end(?) (indted?) war in ordinarie Rett, saa war dog Jacob Philups werneting iche her, men till Bergens bye ting, hvilket er dend post hand mod Stefnemaalet hafver at anføre og …….(?) saa kand hand iche nock for undre sig at Jon!! (Johan) Willumsen will til Eigne sig halfdeelen udj skib og Ladning, for de til bergerne udeelte!! (uddeelte) 700 rdr, sær eftterdj hannem Self er bekiendt paa hvad maade hand berge Retten er till kom/m/en, hvor om hand dog uden at tage till gien mæle i hofvet Sagen producerede 2de atester af bergerne udgifven, og i det øfrige om hand iche, for at tage till gien mæle eller besvære Citantens søgning bør woren (veret?) befriet forwentede Dom/m/erens Kiendelse,

Badsker Replicerede i mod dend første exeption, (men om?) Monss: Philup ichun will wende sine tancker hen til Lougens 1ste B: 19 Capit: 20 art: sambt 5 Bogs 8 Capit: (? art:)

1708: 70b

udfinder hand well at den/n/e forskydelse iche hafver nogen Een Stem/m/ende med nogen billighed, mens formeenes ichun at Vere udflugt Dend anden post angaaende, da søges Jacob Philup pro persona iche for nogen gield, fordring eller pretention, i hvilken henseende Bye tings Retten i Bergen er u-Disputerlig hans werne ting, Men hand till talles tillige med skipperen paa Redernes weigne for den/n/e Rett, som formeenes at Vere billig, i henseende at hand udgifver sig som afskillige!! (af adskillige) actes seeis for Redernes Factor, og hand tillige med Skipperen holder sig till Skib og Ladning som her paa stedet er beliggende, hvor finde og bierge Retten bør betalles, hvor arresten paa skibet og Ladningen bør forfølges og paa Kiendes, hvor fore hand begierede at Retten wilde forelegge ham saa well som Skipperen som wed louglig Stefnemaal till den/n/e Rett er indkaldet Directe(?) at svare till hofvet Sagen, og begierede der om Een jnterlocutorj Kiendelse, i midler tid Reserverede hand sig de af Philups Fuldmegtig i Rette lagde formentlig Loug stridige skriftter at besvare,
Monss: Bagge Exeperede at dend art: udj Lougens 1ste B: 19 Capt: 20 art: til holder Vell at arrester till første ting skall forfølges, naar det findis iche at arrest kand treke nogen for sit werneting, dend obligerede første art: og Lougens 5 B: 8 Capt: wedkom/m/er iche den/n/e Sag, og der fore fortiener iche noget giensvar, Skipperen hafver indted med skib og Ladning at forsvare mens Jacob Philup allene, prossessen drifves iche i mellem 2de Søe farende Mend, Men i mellem borgere og Bergens indbyggere, hvor for hand Refererede sig till sin forige paastand, og formodede at Dom/m/eren den Ved sin Kiendelse aproberede,
Monss: Badsker her till svarede at Sagen drifves iche i mellem personerne om Sagen ….. Dependerer af SøeRetten Eftterdj Skibet Jomfru Anna von Dramen her udj Hafnen i Komble Sund er indbragt og af Een deel Bønder bierget men hvis bierge Rett nu tvistes, paa sam/m/e Skib her og saa er giort arrest, Saa kand Sr: Jacob Philup som

1708: 71

er Reederne till Skibet deris Factor iche ….. ….. fore {at} her at Svare till Sagen,
Men her wed Kiendes at bemelte Sr: Philup for den/n/e Rett bør svare Kiøberne for berge Retten till hvis pretentioner de udj de/n/ne Sag Paa Skibet Jomfru Anna von Dramen kand formeene sig at hafve, hvor da udj {Sagen}!! skall Kiendes der om hvis Rett er.
Monss: Jacob Philup der paa absenterede sig fra Retten og iche kunde gifve noget widere giensvar end at hand Reserverede sig i følge af Kongl: Forordning dend ergangne jnterlocatoria i sin beleilig tid till paa Kiendelse at indstefne saa som iche allene forbemelte omstendigheder andlediger ha/nnem/ der til mens end og at hand iche till hofvet Sagens bestyrkelse paa sin side har kundet faaet de i Rette lagde atester beEediget og widnesbyrd førte, hvor om hand først for ofver Dom/m/erne maa indhente Kiendelse,
Badsker Refererede sig till dend Ergangne Kiendelse og formente at Monss: Philup bør forelegges till i Morgen Een wis tid dend at eftter lefve paa det hand ej skall klage, at mand jo bruge dend Lemfeldighed wed Retten mod hannem, som mand dog iche er for bunden till, og formente hand at hfvet Sagens driftt og gienge, iche kand eller bør hindres wed de paa Raabte og meget lougstridige atester særdeelis eftterdj de allene hensigter till des Confusion og forviring, og strider i mod de Selgendis udgifne skiøde og tilstaaelse for Retten,
Eftterdj at Sr: Jacob Philup tillige med hans Fuldmegtig Procurator Monss: Niels Bagge nu absentere sig fra Retten og ej till Sagen svare will, da som denne Sag er Een Søe Rett Sag som Lougen absolute befaller inden 3de Solle Merker at skall paa Kiendes, Saa beroer med Sagen

till i Morgen Klocken 9 fore Midag, hvor da Sr: Philup eller hans Fuldmegtig hafver at møde Sagen at til svare, og skall da gaaes hvis Rett er til sam/m/e tid hafver og de indstefnte bønder eller første bergere at Comparere till widere examen,

Dagen der eftter som war dend 28: Aug: blef Retten atter eftter dend opsettelse i gaar betient paa gaarden Synstebøe, i for indførte Laugrettes ofverwerelse,
og indfant sig Procurator Petter

1708: 71b

Badsker som i Retten indlagde dermed Stefningen i Sagen, som till foren er omelt, med dend paa teignede opsettelse, som for Sr: Philup og Monss: Bagge \er/ blefven forkyndt,
og møtte Procurator Monss: Bagge som og tilstod at sam/m/e opsettelse ha/nnem/ er anvist, der nest gaf hand till Kiende at i hvor Vell hand till foren mod Rettergangen hafver protesteret og eftter hans principals Sr: Philups ordre sig fra Retten absenterit, saa dog i Respect till dend ergangne foreleggelse wilde hand her wed dog uden at binde sig till Retter gangen endnu som før Dom/m/eren fore drage, at eftterdj hannem er weigret hans widnesbyrd, hvilcket hand till Sagens opliusning høylig agter fornøden at føre, Saa skulle hand i det Ringeste formeene hannem maatte for undes tid og Dilation udj hofvedsagen indtill hand dend ergangne Kiendelse hvor wed widnesbyrdenes forklaring ha/nnem/ er negted, kunde till paa Kiendelse og formodentlig under Kiendelse faa indstefnt, Skulle dette og iche finde bjfald, saa henstiller hand till Retten, udj alt saaledes at Despencere som lougmesigt er og forsvarligt kand eragtes, og der hos erindrede (erindrende?) Dom/m/eren de [i] Rette lagde atester udaf {af} Bergerne underskrefven, hvor af skall fornehmes, at Johan Willumsen Møller, hafver brugt adskillige Expressioner, hvor Ved hand hafver persverderit bergerne, til at afstaa till ha/nnem/ deris berge Rett, hand fremlagde og Eet forhør, hvor udj bergerne hafver forklaret, hvor og hvor langt ud mellem Landene de dette bergede Skiberom og Ladning hafver fundet, der fore naar Dom/m/eren ofver weier alting, saa skall befindes at Citanterne iche hafver nogen føye till at pretendere halfve deelen udj Skib og Ladning, Thj Lougen udj 4de Bogs 4 Capt: 5 art: siger merkelig, at om Skipper, finder Skib udj aabenbare Søe uden for alle Land, Skall ha/nnem/ dend halfve deel udj finding till høre, Mens her er nu 3de poster at Conciderere, dend første, at Citanterne iche hafver fundet skibet mens allene til Kiøbt sig berge Retten, og de till Finderne udgifne 700 rdr: med Een billig profit till 50 rdr: erbyde Jacob Philup, iche fordj hand synes de der til er berettiget, mens fordj hand, heller hans principaler Rederne, kunde slippe og undgaa witløfttig prosses, dennem igien at erlegge, dend 2dend at Een skipper som farer uden Søen i det wilde Haf, og der antreffer Skib og Fartøyer

1708: 72

som er forlatte, og SolVerer de/nnem/ hafver stor Lifs fare og møye, for at Conservere sam/m/e Skibe eller Fartøye, og der fore, falder det af sig Self, hand kand hafve fortent dend halfve part af hvis hand bergede, dend 3de er at naar dog en Skipper skall nyde forbemelte Rett eller tilleggelse, bør hand at bevise at hand hafver fundet skibet udj!! (uden?) for alle Lande, hvilcke Comparenten formente at vere saa wit udj Søen, at mand iche paa nogen side kunde see Land, Naar nu dette maatte ofver weies og Confereris i mod det sted hvor det nu omtvistede Skib og Ladning er fundet, da skall udfindes merkelig Deferentze, tj bergerne har jo Self forklaret, at de kunde staa wed deris huuse eller udj Een baad under Land og see skibet till fuldkom/m/enhed, Een deel siger Een Miil, Een deel 1 ½ Miil og Een deel 3 fierdinger fra Land, paa dend Eene side, mens Conciderer iche, at eftter dend Cituation, saa ligger det Field udsiire!! (Udsiire), lenger ud i Søen end som skibet er funden till, hvilcken forbemelte

Demonstration hand hafver fremsatt till Dom/m/erens ofverweielse, om hand i mod forhaabning uden widere Dilations gifvelse skulle kiende i hofvedsagen, Endelig saa wilde hand Vell forhaabe at Dom/m/eren iche admitere bergerne till widere forklaring eller Examen end allerede till foren skeed er, i Concideration, at det er deris Egen Sag, og det skulle vere wenteligt at de till deris og Kiøbernes bestyrkelse skulle lettelig hendfalde, at giøre dend forklaring, som iche kunde accordere med Sandhed, mens were Comparentens principal till største Nackdeel og skade

Sr: Badsker gaf till Kiende at ha/nnem/ synes u-nødvendig at Replicere i mod dend af Philups Fuldmegtig begierede opsettelse i hofved Sagen, Thjl!! at indstefne dend anden Sag paa ankede Kiendelse, serdeelis eftterdj hand i gaar, der i mod proponerede sin udførlige Demonstration, i sær fordj hand iche formoder, at Retten i mod Lougens 1ste B: 5 Capt: 8 art: …..d(?) Lougens 4de B: 8 Capt: 1 art: ha/nnem/ der udj gifver be….(?) saa som Comparenten, paa hans principalers weigne der i mod protesterer, wed dend 3de post af Philups Fuldmegtig proponerit, hvor Ved hand synes …t sig? ... … … S….? at ville behielpe, synes ichun at vere en Explication ofver Lougens 4de B: 4 Capt: som dog strengelig forbydes, hvor fore hand widere den/n/e sinde der ved .. ….

1708: 72b

be…. ….. de indstefnte Mend, af andledning af det fremlagde forhør, maatte tages till forklaring og Examen, i sær eftterdj af bemelte Tings forhør ej udfindes, at de Mend som først fant eller kom till Skibet iche hafver giort nogen forklaring hvor Vit de det fra Landet fundet hafver, særdeelis eftterdj det er det Fundement, hvor paa hofvet Sagen skall festes og grundes hvor eftter ieg iche kunde weigre sam/m/e Examen at fore tage som og saaledes skeede Nemblig først blef frem kaldet

Jon Nortun, som i alle maade wedstod hans forige bekiendelse paa Hoepe udj HøyEdel baarne Hr: Estatz Raad og Stifttampt Mands nerwerelse udsagt, hvilke for ha/nnem/ blef oplest Der nest {till} begierede Sr: Badsker at Atestanten maatte forklare hvor langt omtrent skibet var fra Landet da hand kom der till og i synderlighed fra alle Klipper, saa og hvorledes Skibsluger og toug, war Conditionerit da hand opkom paa Skibet, Jon Nortun her till svarede at hand med Een god samvittighed wed Eed will testere, at da hand kom till Skibet war det fra Land omtrent 2 Miil, men uden for alle skier 1 ½ Miil, og kunde hand iche see noget skier nermere end som 1 ½ Miil iche heller weed at noget Skib war nermere, forklarede og at de fant sam/m/e Skib med aabne Luger og omkastede ting, og war dend underste og bagerste Luge i lige maade aaben og war tougene ganske omskiøt og ofver hin anden kast, som de mente at vere skeed af Skibes slingring i Søen, hvor fore de hafde Een stor u-mage sam/m/e igien at faa till Rette. Kister fant de og paa skibet sønder hugne og opslagne, Een del ware lugte dog med nøgelen der udj.

Bertell Nortun forklarede og at wille forklare sin Sandhed som hand erbød sig at giøre sin Eed paa, at hand war paa Baad med Jon Nortun da de fant skibet, og da de kom till Skibet, siuntis hannem at det war fra Land uden for alle Skier omtrent eftter sin giesing 2 Miille men fra dend første øe eller Land omtrent 2 ¼ deel Miil forklarede widere at hand iche kom op paa skibet før da det kom till ankers under Landet tj hand forblef paa baaden og tog dend [i] ware

Christen Nesse i lige [maade] sagde at wed Eed wilde testere at da hand kom till dette omtvistede Skib i Søen, da eftter hans giesing war det omtrent 2 Miille uden for alle Skier, øer og aadde, og fra det faste Land eller øe 2 ¼ Miil, og da hand kom paa skibet da fant hand at Lugerne ware aabne, saa som Een dend underste Luge bagerst(?) (ved) Kahyten(?), og 2de af de øfverste, saa som dend bagerste og forreste

1708: 73

og ware alle tougene nede i Rom/m/et omskiøte, saa de iche kunde faa det store anker toug der nede laag til Rette, men maatte tage det andet og udkaste, da de kom till Landet, Kisterne Een deel paa Skibet war sønder hugne og nogle aabne, andre med Nøgel udj ware og alle tom/m/e og indted udj,

Jens Jensen Øchelands waagen møtte iche blef berettet at hand Seigler og er i Bergen,

og blef ellers for Chresten Nesse oplest hans forige bekiendelse paa Hope, hvilke hand og wedstod,

Winsens Nesse forklarede og at wille wed Eed Testere at da hand kom till Skibet mente hand eftter sin gisning at skibet war fra Land og uden for alle Skier omtrent 2 Miille og hand war iche oppe paa Skibet men blef i sin baad og hialp at buxsere skibet till Lands,

Peder Sæfvereid erbød sig og at wille giøre sin Eed paa at da hand først saag skibet, war det wel fra Landet og uden for alle Skier eftter hans gisning ofver 2 Miile, men da hand kom til skibet war det omtrent 1 ½ Miil uden for alle Skier, og da hand kom op paa Skibet da war 1 af de underste Luger nemblig dend bagerste aaben, og 2de af de øfverste saa som den forreste og bagerste, Tougene ware alle omkaste om hin anden nede i Rom/m/et saa de med stor u-mage maatte faa det til Rette Kisterne paa Skibet war, ware Een deel sønder hugne, Een deel stod Aabne, Een deel med Nøgelen udj, og indted udj Kisterne uden udj Een noget lidet Fladbrød,

Lars Siøvold forklarede at hand saag dette skib Een Morgen tillig wed sit Huus, da siuntis ham at skibet ware meere end 2 Miil fra Land, og de Roede ud med deris baad og wilde fiske, men da de kom ud i skierene, og der gik op paa Land saag de at det war Eet skib som war kom/m/en til skade og de Roede der ud, og da hand kom till Skibet, da siuntis ha/nnem/ at skibet war uden for alle Skier omtrent 1 ½ Miil, sagde og at hand iche war paa skibet, og der fore iche weed om des beskaffenhed med Luger og Kister i nogen maade,

Erick Sæfvereid Huusmand wedstod sin forige bekiendelse paa Hoepe i alle maader og ej widere wiste at forklare

Lars Sæfvereid forklarede at da hand først saag Skibet da var det eftter hans gisning uden for alle skier omtrent 2 Miil, men da hand kom till Skibet war det eftter hans Meening 1 ½ Miil uden for alle skier, hand war iche oppe paa skibet da hand først kom der til, men da hand eftter sin forige bekiendelse paa Hoepe som i alle maader wedstod igien kom till skibet, da gick

1708: 73b

hand op paa skibet, men hand gaf ingen agt paa Luger, toug eller andet, men forrettede sit arbeide, som hand med stor besværing maatte giøre, tj det siuntis for hans øyen u-mueligt at skibet hafde blefven berget,

Wier Endresen Brecke forklarede at hand war med Lars SæfVereid paa baad, og da de kom ud paa Søen wed skierene, saag de dette skib, og eftter hans gisning syntes ham at det war fra alle Skier ude i hafvet 2 Miille, men da hand kom der ud war det Vell uden for alle Skier 1 ½ Miil, war iche oppe paa Skibet, men forblef i sin baad, og hialp at baasRoe skibet,

Chrestopher Habbestad forklarede at da hand saag dette skib først da siuntis hand at skibet war uden for alle Land og skier 1 ½ Miil men hand sad og paa de yderste Skier well Een times tid, og saa foer hand ud til Skibet, men da hand kom till Skibet, da fornam hand at det var lengre fra Land end hand før siuntis, tj da hand nu kom till Skibet da siuntis hannem enda at skibet war uden for alle Land og skier well 1 ½ Miil, og hand kom op paa Skibet og fant at dend Een!! (Eene) bagerste under Luge war Aaben, og 2de af de øfverste Luger saa som dend bagerste og foreste ware aabne tougene nede i Rom/m/et omkaste og omskiøte, Kisterne

sønder slagne og ophugne, Een deel med Nøgel udj og indted der i uden udj Een Kiste lidet Fladbrød, der paa erbød hand sig at giøre sin Eed, wedstod ogsaa sin forige bekiendelse, som hand paa Hoepe før forklaret hafver hvilcke for ha/nnem/ blef oplest,

Anders Endresen Habestad møtte iche, men Chrestopher Habbestad berettede at hand tiener ha/nnem/ og ej er til stede,

Hans Carlsen Nesse wedstod sin forige bekiendelse paa Hoepe, og forklarede at da hand kom till skibet da kunde skibet omtrent vere fra yderste Skiær 1 Miil, og fra faste Land eller øe mod 1 ½ Miil og da hand kom paa skibet ware de 3de Luger oppe som før er melt Tougerne i Rom/m/et omkasted, Kisterne Een deel sønder, Een deel aabne og Een deel tillugte med Nøglen udj men alle tom/m/e

Helge Gaaseland wedstod ogsaa sin forige bekiendelse paa Hoepe og forklarede at da hand kom till skibet war det fra Land omtrent uden for alle skier Een god Miil, hand war og paa skibet, og fant med Luger, toug og Kister lige som før forklaret er

Carl Nortun wedstod ogsaa sin forige bekiendelse paa Hoepe, og end mere forklarede at da hand kom till skibet war skibet eftter hans gisning fra alle skier i Søen 1 ½ Mil men hand war iche oppe paa Skibet, og der fore iche wed nogen forklaring at giøre om Luger, toug og Kister

1708: 74

Niels Meehuus forklarede og wedstod sin forige bekiendelse paa Hoepe i alle maader, og end ydermeere sagde at da hand kom till skibet da war det uden for alle Skier ofver 1 ½ Miil, sagde og Lugerne de 3de ware Aabne som før er melt, tougerne om kaste og Kisterne sønder opslagne,

Willum Svensen Øchelands waagen møtte iche, men indsente sin skrifttlige indleg dat: 27 Aug: 1708: hvor udj hand wedstaar sin forklaring før giort paa Hoepe, saa og at hand har solt sin Finde og berge Rett, og siger indted widere at Vide,

Lars Øckeland, Tosten ibd: Gunder Ibd: Biørn Meeling og Casper Caspersen alle sam/m/en wedstod deris forige bekiendelse paa Hoepe som for de/nnem/ blef oplæst og ej widere om Skibet er widende end der forklaret blef, hvor paa de gierne wille aflegge deris Eed,

Sr: Badsker begierede, at eftterdj der findes forskiel, i mellem dend forklaring som Winsens Nesse paa Hoepe giort hafver og dend som hand i dag her for Retten har aflagt, hand da igien for Retten maatte frem kaldes, og Explicere hvorledes dends Distantz af de 2 Miille er som hand om melder, og frem kom bemelte Winsens Nesse og af Monss: Badsker blef til spurt hvor fore hand til foren har sagt at hand siuntis da hand først saag skibet fra sin gaard, da skulle det Vere 2 Miille fra Land, og nu siger at da hand kom ud til skibet, da war det fra Land uden for alle skier 2 Mille, hand svarede at da hand først saag Skibet om Morgenen wed sit huus, da war der iche well Lyst, og der fore iche til wisse kunde see weiens Lengde men da hand udkom till skibet saag hand at det war fra alle skier 2 Mille,

Monss: Bagge der i mod forestillede Dom/m/eren dette widnes byrds wariation i det hun!! (hand) nu siger Eet og nu Eet andet hvilket er stridende i mod Lougen, tj alt skiønt hand Vell (Vill?) bes.ø..(?) sig med at det war dunkelt om Morgenen da hand først blef skibet war, saa er det dog iche [noget]? som kand finde bifald i fornuftten till billighed, i henseende till, at da hand sin første klaring!! (forklaring) aflagde, war det høy lys dag og indted mørket kunde forhindre at udsige sin Sandhed,

Monss: Badsker producerede der nest sit skrifttlige forset i den/n/e Sag dat: 28 Aug: 1708:

Angaaende det salted godtz og andet som till Confischation af Monss: Tønder {har} \er/ paa talt, hvis qvantum og Specification i Een hver Sort for sig Dom/m/eren hafver, begieres i Agten maatte indføres, saa som Comparentens principaler

1708: 74b

….. …… saa Vell Dom till deris andeel for finde og bierge Retten der udj som det forige eftter indlegges formeld,

Monss: Bagge for det første i mod de antagne bergeres forklaring Remonstrerede, at naar Retten will ofver weie dend till grunde, saa skall befindes, at dend første og siste forklaring støder om paa hver andre og iche kom/m/er ofver Eens, hvor fore dend saa meget des mindre bør tages i Concideration, og om skibet end skulle vere funden uden for Skierene fra det sted, hvor bergerne det først indhente, imod 2 Miile weigs som det dog iche er, mens inden for andre adskillige anliggende Øer og Lande, saa war det dog funden paa deris Kongl: May: Forstrøm/m/e eftter andledning af de i mellem hans Kongl: May: till Danmrk: og Norge, de Hollandske og Engelske sluttede Tractater, der nest, begierede hand, at de forhen i Rette lagde atester maatte oplæses, hvilket blef bevilget og straxst skeede, og til spurte hand samtlige biergere som nu var til stede og bemelte atester hafver under skrefvet og udgifvet om det iche saaledes er i sandhed passerit som de der udj hafver anført, hvor om Mand forventede deris gien svar,

Monss: Badsker begierede her i mod at indføre hans protestation for at fore kom/m/e dend Mislighed som meldes i den/n/e Sag kunde indløbe, og bestaar dend der udj at hand, protesterer at ingen \til/ Staaelse af biergerne giøris bør i den/n/e Sag om de 2de i Rette lagde atesters indhold som hand paa hans principals weigne ellers beskylder for u-rigtige og Lougstridige, først fordj wederpartens paastand der paa i gaar wed Een Kiendelse udj Een anden Sag blef under kiendt og till side satt, der nest fordj hans principaler i den/n/e Sag ej er stefnt till weder mælle

Og wedstod alle de biergere som til stede ware hvilke sam/m/e atesteter!! (atester) har under teignet at det saaledes er passerit som atesterne om formelder

I det øfrige saa som Citanternes i Rette settelse baade Ved Comparentens forhen giorte Demonstration og bergernes her for Een s…..de Rett giorde tilstaaelse ere blefven fuldkom/m/en svart og Re(fu)terit, saa Refererede Monss: Bagge sig till sine for Exeptioner og protestationer, og ofver alt indstillede Sagen till Dom/m/erens Rettferdig og forsvarlig Despensation,

Ingen af parterne hafde widere i Retten at indgifve men Een hver i sær Refererede sig till sit forige udgifne

1708: 75

Og blef saa Sagen optagen till om Morgenen dend 29 Aug: hvor da Retten atter med for indførte Laugret blef betient,

begge parter møtte for Retten og Een hver af de/nnem/ Refererede sig till sit forige som er indført, men Peter Badsker i serdeelished paastod Dom udj Sagen,

Og blef da saaledes Endelig Kiendt, Dømbt og afsagt,

Det er befunden /: og ej anderledes bevisligt giort :/ at Skibet Jomfru Anna von Drammen, uden der paa at Vere noget Lefvende Meniske, er af Een deel bønder funden udj Aabenbare Søe 2 Miile uden for alle Skier, Øer og Aadder med ingen Mastrer, Drifvende med Strøm og wind for Wrag, hvilcke Skib og af sam/m/e Mend bierget er, og indført i dend hafn hvor det nu er beliggende, desse Mend som saaledes sam/m/e Skib bierget hafver, har der eftter solt deris bierge Rett till [Een] Bergens Borger wed Nafn Jon Willumsen Møller, og der paa udgifvet till hannem deris Skiøde, Dat: Bergen dend 5 Maij 1708: som og af dennem alle under skrefven er, de og sam/m/e Kiøb offentlig baade nu for Retten og till foren har til staaet friwillig at hafve indgaaet, Sam/m/e Kiøb seer ieg iche at Vere skeed i mod Loug og

ærbarhed, Men det eftter Lougens 5te Bogs 1ste Capt: 2de art: blifver Ved sin fulde Kraftt, Og som da Jon Willumsen Møller med sine jnterreserende wed saadan Kiøb er berettiget till dend biergeløn som de bønder der skibet bierget hafver kunde till kom/m/e, Saa anseeis først at Skibet som er bierget er af Biergerne indbragt fra aabenbare Søe hvor det Een tid Lang uden Mastrer eller lefvende Folck for Eet Wrag med Strøm/m/e og Winde er omdrefven, saa at om biergerne det ej wed hendelse hafde og bierget og!! bierget!!, det da ej anderledes war at formode end det till ingen Meniskes Nøtte med sin Ladning paa Klipper og Skier hafde anstøt og sønderslaget, til Reedernis store skade

Thj kand af mig ej anderledes Kiendes end jo Jon Willumsen Møller med sine jnterresenter eftter Lougens 4de Bogs 4 Capt: 5 art: bør beholde dend halfve deel baade af Skibet i sig Self saa Vell som halfvedeelen af ald dend udj skibet werende Ladning baade af Salt og andet godtz, og paa det Retten kand wides hvad alt i skibet er, bør det wed u-Villige

1708: 75b

Mend opmaales, og beholder da baade Reederne og biergerne der af Een hver for sig Een half part, naar først dend der paa gaaende omkostning wed opmaalingen af dend findede Salt Ladning afdrages, for hvis aarsage Skibet fremdeeles blifver under dend før giorte arrest till det saaledes er fuldbyrdet, og dend giorte arrest i saa maader kiendes Louglig at Vere giort, Men hvad Skibet i sig Self angaar da eftterdj Skipperen og Redernes Fuldmegtig sig Skibet till Reparation har antaget, og det saaledes forbedret at det igien er kom/m/en i dend stand som det Var før det blef for u-løcket, saa betaller Reederne till Jon Willumsen Møller og med jnterresenter udj penge 1500 rdr som er halfve deelen af hvis Skibet dend 23 Junij nestleden af de der till forordnede Mend er taxerit for, under den adfær Lougen om formelder, prossesens omkostning betaller Reederne till Citanterne med penge 20 rdr i lige maade under Lougens adfer.

Dend 13: octobr: blef Retten betient paa Aackre udj StrandVigs Skibrede, hvor da Retten blef betient af eftterskrefne Lougrett, Olle Waage, Lars SæfverEide, Niels Ballesem, Olle Hage, Jon Hiærtager og Niels Nortvet,

hvor da Mette Sl: Engel Jonsen Aackre, Anders og Simen ib: Olle og Anders Særwold, Heming, Lars og Rasmus Tuftt hafde wed skrifttlig Kaldseddel ladet Citere, Jon og Jørgen Qvale for medelst de skall hafve nedrefvet Een Jerdesgaard satt de/nnem/ i mellem udj deris Fæ Mark og Hage beite, der fore at lide og undgielde, ilige maade ladet Citere de/nnem/ til at efttersee Markeskiel og skiftte i mellem deris Jorder, hafde og ladet stefne, de Mend som war ofverwerende da bemelte Jerdes gaard blef oprettet og till Een hver af de/nnem/ udbyt, Nemblig Anders Haavig da werende Lensmand, Steen Houge, Steen Wiig og Johanes Svinesteen, till at giøre forklaring om hvad da passerede, Iligemaade stefnt Lars Rein og Johanes Svinesteen til at Vidne om Merke i mellem Qvale og de andre Jorder, saa var og stefnt JordEigerne till Jorderne saa som till Qvale Mag: Jens Bergendahl Sogne Prest till Kaars Kierken i Bergen, Hr: Chrestopher Garmand Sogne Prest till Ous som Eigeren till Særwold, Hr: Assessor Willum Hansen Forwalter ofver Halsnøe Closter, som forsvar

1708: 76

for Tuftt, og Johanes Skaattun som Eigeren till Een deel udj Aackre, sam/m/e Stefning dat: 15 Septembr: 1708: Stefningen fantis paaskrefven louglig for wed kom/m/ende at vere forkyndt,

Opsiderne paa Qvale møtte saa som Jon og Jørgen, og paa Olles weigne hans Fader {Jon} Lars Qvalle, saa møtte og paa Mag: Jens Bergendals weigne David Wiig, paa Hr: Chrestopher Gaarmands weigne Steen Houge, men paa Hr: Assessor Hansens weigne møtte ingen, saa møtte og Johanes Skaattun, i lige maade de indstefnte widner alle sam/m/en undtagen Anders Haavig, som for sin svagheds skyld sig lod undskylde,

og som Stefningen lyder paa at skulle fore tages dend 6 octobr: nestleden, da formedelst General Munstringen i midlertid indfalt, og Jørgen Davidsen som er Soldat maatte møde wed Mønstringen, saa blef Sagen opsatt till i dag, paa det at Jørgen Davidsen Self kunde Vere tillstede,

Anders Aackre paa Egne og sambtlige Citanternis weigne paastod at Jørgen og Jon Qvale for gierdes nedrifvelse bør anseeis till straf og bøder,

Jon og Jørgen Qvalle møtte som sagt er og forklarede, at dend Jerdes gaard som er opsæt er u-louglig opsett, uden nogen Rettes Middels ofverwerelse, og der fore beklagede Jørgen sig for sin Eigere Mag: Jens Bergendal nestleden Som/m/er, da hand paa Mønstringen war i Bergen da svarede Mag: Jens de/nnem/ at naar Jerdes gaarden u-louglig war opsatt, da maatte de Vel Rifve dend ned igien, hvor fore da hand kom hiem og saadant fortalte for de andre sine grander paa Qvale, gick Jon og hand hen og ned kaste Jerdes gaarden, mente at de der med iche hafde giort nogen u-rett, saa som Jerdes gaarden u-louglig er opsætt, formente at eftterdj Jerdet er opsatt uden noget skifttes oprettelse, der fore er iche Jerdet louglig, hvor fore hand formente at hand det Vel maatte nedrifve

Steen Houge eftter giorte Eed widnede, at hand for omtrent 10 aars tid siden tillige med Lensmanden Anders Haavig, Johanes Svinesteen og Steen Wiig ware forsamblede paa Aackre eftter Sal: Mogens Aackre og Anders ibd: deris begiering, og oprettede

1708: 76b

dette paa anckede Jerde, hvor da war til stede alle opsiderne paa Qvale, som dend gang boede paa gaarden, saa som Lars, Olle, Jon og Anders, hvor af de endnu alle lefver og boer paa gaarden undtagende Anders som er død, og ware de da lenge i talle med hver andre og wilde forEenis om sam/m/e Gierdes oprettelse, men lenge kunde det iche skee, fordj at de paa Aackre eftter opsidernes paa Qvales meening gick for nær paa deris Eign, men omsider blef de forEenede og Jerdet blef satt der som det nu staar, hvilket og alle Leilendinger paa alle gaarderne straxst Jerdet, men hvor de Rette skiftter er weed hand iche,

Steen Wiig eftter Eed widnede at hand og sam/m/e tid som sagt er war tilstede, med de andre 3de Mend som før nefnt er, og opsiderne paa Qvale med de andre blef eftter Mellem handling og sambtale forEenede om den/n/e Jerdes gaard som \dend/ nu staar og Jerde alle opsidere paa alle Jorder Een hver sin anpart,

Johanes Svinesteen eftter giorte Eed widnede at hand ogsaa war med sam/m/e tid som melt er da Jerdet blef oprettet, og de paa Qvale war dend gang fornøyet, med det Jerde som da blef oprettet, og eftter hans meening, saa har de paa Qvale iche wed dette skifttes oprettelse lidet Ringeste skade, men meere profit, saa som hand wed hvor skifttet gaar i mellem Qvale og de andre Jorder, og da dette Jerde blef oprettet, Jerdet Een hver sin part og ej hørde Videre ancke,

alle desse 3de Mend forklarede at alle opsidere paa Qvale war tilstede, undtagende Anders, men hans Qvinde war med i Marken, og gierdet hand gierdet straxst med de andre, Een hver sin part, men hvor Een hver skulle gierde, eller hvor meget det udviste de dem iche dend gang, men der om blef de self forEenede indbyrdes,

Lars, \og/ Jon Qvale wed stod at de alle siden dend tid har gierdet gaarden hvert aar, og altid holt dend wed lige, og det fordj de vilde iche ligge i trette og Klam/m/er, og forklarede Lars baade paa sine Egne og sin Søns Olles weigne, at hand iche har ancket paa gaarden, og der

fore iche ware (woren) med da den/n/e Jerdes gaard blef nedrefven, men der i dette aar saa Vel som før har holt Jerdet wed lige, og der fore iche er med i dette Raad, og formente der fore at vere frj for ald tiltale,

1708: 77

Der paa forføyede Vj os till Marken det nedbrutne Gierde og Merker at besee og efttersøge, og gick alle parterne med os og paa Mette Sl: Engel Jonsens weigne hendes Sviger Søn Olle Femanger, og befant Vj at det opsatte Jerde paa adskillige steder war nedbrut, som Jørgen og Jon Qvalle self tilstod at hafve nedbrut fordj de mente at det de/nnem/ til trengsel war opsett, Wj forføyede os widere op paa Eet sted kaltis Skoucke braatet hvor dette omtviste gierde war opsatt Der blef frem kaldet de 2de widner Johanes Svinesteen og Lars Rein, som begge blef foreholt at widne sin Sandhed om Skiel og skiftte saaledes som de siden weed Eed wille bekreftte, og de for ald Øfrighed wil forsvare, blef og advaret om hvad det betyde at sværge med hvad widere der til hørde, og frem stod først
Johanes Johanesen Svinesteen, som sagde sig at Vere Een Mand paa 64 aar, forklarede at hands Fader er Fød og opfød paa dend gaard {Wiig} \Qvale/ her nest hos, siden kom at boe paa {Qvale} Aackre da hand alt var 28 aar gl: og boede der i ald sin Lifs tid, paa hvilcke gaard Johanes Svinesteen sagde at Vere fød paa, og war hieme hos sine Forældre till hand war 19 aar, kom saa at boe paa Svinesteen, paa hvilcke sted hand har boed alt siden dend tid, hand hørde tit og oftte af sin faders Mund, at der war fuld kom/m/en Merke i mellem Qvale og de andre Jorder saa som Aakre Tuftt og Særwaald, og sagde og for ha/nnem/ og for mange andre hvor Merkerne gick og wiste ham de/nnem/ saa som i fra bøe gaarden mellem Støllene, og op i Nordeste Enden af Skouke braatet, siden langst sam/m/e braat i sam/m/e braat skulle i hans tid staaet Een Merkesteen, som og blef borte for mange aar siden, der fra skulle Merket gaa widere op i NordVest till Een houg kaldes Olderhoug, som hand os anviste hvor dend war, der sagde hans Fader og at der skulle i forrige tider hafve staaet Een Merkesteen hvilke og i lang tid iche er funden, fra Olderhougen skulle skiftte gaa lige widere i Nordvest og op udj Wette hougen, der fra lige ned igien till skifttet paa Dalland, hvilke skiftte hand forklarede at vilde wise os sted fra sted,

1708: 77b

widere sagde hand iche om skiel og skiftte at Vere widende,
Der eftter frem kom
Lars Larsen Rein, sagde sig at Vere Een Mand paa 55: aar, forklarede at Vere fød her nest udj Wiig hvor hans Fader boede, og hørde hand af sin Fader fortelle tit og oftte at i mellem Qvale og de andre gaarder war Kand og Skiftte, wiste ham og skifttes stederne, som hand og os anviste saaledes, at skifttet skulle gaa i mellem Støllene wed bøe gaarden og op i Skouke braatet, siden langst sam/m/e braat og op i Een Houg kaldes Older hougen, som hand os og anviste, hvilke war dend sam/m/e houg som Johanes Svinesteen om talte, der fra skulle skifttet gaa lige op i Wette hougen, og der fra ned i mod skifttet paa Dalland, forklarede og at hans Fader fortalte ha/nnem/ om de Markesteene som stod i Skouke braatet og Aalderhougen lige som Johanes Svinesteen før forklaret, widere om Merkeskiel og skiftte wiste hand iche at Vidne,
Der eftter anviste widnerne os alt skifttet sted fra sted alt til Ende, og fornam Vj at dend opsatte Jerdesgaard allesteder stod lenger Sør end sam/m/e Merke sig strecker, alt ind paa Aackre, Tuftt og Særvolds Eiendeele, hvilke Citanterne forklarede at vere skeed, Een deel fordj at de paa Qvale iche wilde vere benøyet da Jerdet blef oprettet før de fick det saaledes, Een deel og fordj at Jerdes gaarden wed saadan strekning Gick langst Field og braat, og der

wed war lettere at gierde og det siden at holde wed lige, formente nu at eftterdj de Ned paa Qvale iche er fornøyet med Jerdet det da maatte Rettes eftter widnernes forklaring,
David Wig og Jørgen med Jon Qvale formente at Jerdet stod formeget paa de/nnem/ og der fore begierede at det maatte enten ned kastes ..d .æle(?), og blifve Fællet, eller og at det kunde fløtis bedre Sør paa Aackres, Tuftts og Særvolds Eiendeeler,
Anders Aakre paa Egne og sambtlig Citanternis weigne begierede at Vj begge deele udj Marken wille siune og besigtige, baade des størelse og godhed, saa skulle fornehmes at opsiderne paa Qvale ej hafde aarsage at Klage, hvilke deris begiering Vj ej kunde negte eller afslaa, men der fore os begaf

1708: 78

os widere udj Marken, først efttersøgte om iche nogen stedtz Merkesteene war at finde, hvilke Vj iche kunde finde, hvor fore Vj begaf os endnu videre Markens storlighed og godhed paa begge sider at siune, og gick saa ofver dend ganske Mark, ofven paa alle Field, houge og Klepper!! (Klipper) hvor Vj kunde allestedtz see alle Marker, og befant Vj da at dend Mark paa Qvalle eller dend Nordre part af Marken war snart ad lige saa stor som dend Søre part eller dend Mark som de gaarder Aakre, Tuftt og Særvold til hørte, saa der paa war liden eller ganske Ringe forskiel, saa war og udj dend Nordre part eller det som Qvale tilhørte noget bedre og dobbelt saa god till skoug og brende wed som dend Søre part, her for uden sagde og forklarede Citanterne at der af kand sees at Qvale har sin udMark for sig Self, tj deris udMark strecker sig mod Wiig, hvilke skifttes gaard Qvalle tillige med Wiig gierder, thj der som de hafde samfellet med Qvale, saa mente de at det falt af sig Self at de burde lige saa Vel gierde som de paa Qvale, og wedstod opsiderne paa Qvale at de og deris Formend altid har gierdet dend sam/m/e Jerdes gaard, og ej Aackre, Særwold eller Tuftt, der fra forføyede Vj os af Marken hiem igien Retten at betiene, og frem kom begge de 2de widner Johanes Svinesteen og Lars Rein, som Een hver i sær for Retten aflagde deris Eed paa hvis de om Markeskiel og skiftte forklaret hafver at Vere sandferdigt, saa meget de Viste, og ej meere der om at Vere widende,
de indCiterede Leilendinger paa Qvale forklarede ingen widere at hafve stefnt, ej heller wiste nogen om skiel og skiftte at widne, dog forklarede Jørgen Qvalle, at da hand war hos JordEigeren Mag: Jens Bergendal i Bergen falt af ha/nnem/ Een deel ord, hvor paa hand har widner, HaaHek(?) (Haacken) Bouge og Simen Dyfvig, som og war tilstede, og frem kom først
Simen Dyfvig, og forklarede at da Jørgen Qvale war hos Mag: Jens Bergendal og klagede ofver den/n/e paa anckede Jerdes gaard, da svarede Mag: Jens, at naar Jerdes gaarden iche war opsatt med alle Lods Eigeres

1708: 78b

willie og widskab, og Ved Rettens Middel, saa er det iche Rett og gaarden ej Rett opsett, bad ellers at Jørgen skulle gifve hans Klage skrefttlig ind, tj hand som Een Frem/m/et Mand og lidet u-bekiendt iche ellers kunde forstaa hans talle, widere wiste hand iche at Vidne,
Haacken Bouge forklarede at hand ogsaa war med hos Mag: Jens Bergendal og hørde paa at Jørgen Qvalle klagede for ha/nnem/ om den/n/e Jerdesgaard, da svarede hand at hand war Een Fremmet Mand der iche forstod sig paa hans talle bad hand skulle gifve ha/nnem/ skrefttlig hvad hand hafde at Klage, men saa meget forstod hand at naar Jerdes gaarden iche war opsett i alle Lods Eigeres ofverwerelse, og i Rettens betienters nerwerelse war det iche Rett, widere wiste ingen af de/nnem/ at Vidne eller at forklare,

Anders Haavig eftter Eed forklarede at hand da som Lensmand Var med Johanes Svinesteen, Steen Houge og Steen Wig, og uddeelte eller udviste opsiderne paa Qvalle paa dend Eene sambt opsiderne paa Særvold, Aackre og Tuftt paa dend anden side dend gierdes gaard som de/nnem/ i mellem blef oprettet og war alle Leilendinger og opsidere paa alle sider dend gang fornøyet med hvad da skeede, og blef gierdet opsatt saa langt Sør ind paa Aakre, Tuftt og Særvolds Mark som Qvales opsidere Self begierede, og da de saadan deris begiering blef bevilget saa war de fornøyet, og alt siden dend tid som nu er 10 aars tid har de holt deris partes Jerdes gaard paa alle sider wed lige indtil nu at Jørgen Davidsen kom till Jorden, widere wiste hand iche at Vidne,

Jørgen og Jon Qvale begierede at dend gierdes gaard maatte fløtis noget lenger Sør her nede wed Søen, saa wilde de igien eftterlade noget oppe udj Marken, saa vilde de vere benøyet, Men Citanterne svarede Nej, at Jerdet enten maa staa som det staar, eller og at der maatte skee skiftte og Jerdet opsettes eftter widnernes forklaring, saa er de wis paa at de faar meere end de før hafver, bad ellers at der maatte observeris, hvad Mark Een hver af

1708: 79

de/nnem hafver, hvor wed at Qvalle har lige saa meget som de, endog deris Jorder til sam/m/en er saa meget støre end Qvale allene, og giorde parterne dend forklaring at Jorderne paa alle sider er skyldende som følger 3 Løber 1 pd: 5(?) Mrk: er Qvale, Aackre 2 ½ Løber Sm: Særvold 1 ½ Løb Sm: Tuftt 2 Løber 4 ½ Mark Sm: og paastod der fore Citanterne at Qvale som ichun er Een tredie deel i mod deris Jorder ej meere kand taale at Eie end hun!! hafver men formente at nyde noget til bagers,

parterne paa alle sider hafde ej widere i Retten at indgifve, men de paa alle sider paastod Dom,

De giorte omkostninger er som følger Sorenskrifverens Reises fortæring Een dag til Aasteden 4 Mrk: hans Salarium for dend Eene dags forRetting 2 rdr: hans Reises fortæring fra Aasteden hiem igien Een dag er 4 Mrk: de 6 Laugrettes Mends u-mage Een dag hver 1 Mrk: er 1 rdr: Lensmandens Reise til Aasteden for Stefningen at af hiemle eftter Lougen; sambt for Lougrettes Mendene at til sige, og Stefningen her hieme for {Cit} de jn Citerede {og} at forkynde sambt for widnerne 3 Mrk: Stemplet papir till Stefningen 12 s: dend at skrifve, sambt i Bergen at forkynde, i lige maade paa Steen og Ous sambt widere des Reises udgiftt siger de at hafve kosted de/nnem/ 2 rdr: for uden Mad og dreke wed forRettingen till Rettens betienter og widnerne i det Ringeste 6 rdr: hvor paa de begierede Dom, at de forwoldende det burde betale,

og blef om alting saaledes Kiendt Dømbt og

Afsagt

I hvor Vell dend paa anckede Jerdes gaard som oprettet er i mellem Qvalle paa dend Eene, og Aackre med Særvold og Tuftt paa dend anden side, iche er oprettet eller opsatt i alle Eigeres hoswerelse, ej heller wed Dom/m/er og 6 Mend saa er dog wed widner bevisligt giort, at opsiderne paa Qvalle dend gang war tilfreds, særlig da Jerdet kom at staa som det nu staar, sam/m/e Jerdes gaard er og paa

1708: 79b

Alle sider holt sig eftter Rettelig, dend hvert aar holdet Ved lige og Jerdet, saa Vell paa Qvalle som paa de andre gaarder indtill nu at Jørgen Davidsen kom till Jorden, som ej med Jerdet will lade sig nøye i meening at Jerdet ha/nnem/ og hans grander paa Qvale for nær er opsatt, og der fore hand tillige med Jon Qvale nestleden Som/m/er Jerdet har nedrefvet, og sit Fæ der i gienem paa dend anden side uddrefven, saa har Vj sambtlig flitig eftter forsket, først om

iche nogen Markesteene eller skiftter war at finde, som Vj iche har kundet hette!! (hitte?) eller oplede, Vj har og hørt widnernes Forklaring som siger hvor de har hørt sige at Merket skulle hafve woren i gam/m/el tid, som skulle streke sig fra bøe gaarden i mellem Støllene, og op i Skouke braatet, der fra op i Aalderhougen, og siden NordVest i Wette hougen, og saa Videre till Merket paa Dalland, saa befinder Vj at det opsatte Jerde ej gaard!! (gaar) saa langt i Nord som sam/m/e Merke skulle hafve woren, men meere Sør inde paa Citanternis Eiendeele, Der eftter har Vj flitig seet og beskuet begge parters udMark dens storlighed og godhed paa begge sider, Da befinder Vj at dend part som Qvalle opsidere wed Gierdes opRettelse er tillagt er langt meere end de eftter deris Jordes skyld i mod de andre 3de Jorders Aakre, Særwold og Tuftt deris skyld og Storlighed kunde af Fællis Mark till kom/m/e, om de eftter Landskylden af Fællet skulle nyde sin andeel, tj Qvales Eiendeele i udMarken er nær saa stor som alle de andre gaarders Mark, og lige saa god i sit græsbeite, med langt meere Skoug og brende Ved end alle de andre gaarders Skoug, som ichun har ganske Ringe Skoug, der dog Qvale har 3 dobbelt meere end de, og de alle tider har nødt deris Skoug for dem Self, for de andre gaarders opsidere u-beskaaret, som de dog har burt haftt deris andeel udj om udMarken hafde woren till fælles, Og at

1708: 80

Qvale for sig Self har haftt sin Mark og ej till fælles med Aakre, Særvold og Tuftt, kand nock seeis baade af Skougen som Een hver allene paa sin part har nødt, saa og af det Jerde i mellem Qvalle og Wiig oprettet er, som Qvalles opsidere tillige med Wiig allene har Jerdet, og ej de andre gaarder saa som Aackre, Særvold og Tuftt, som de dog burde haftt giort om udMarken war til felles, Eftter ald saadan forbemelte omstendigheder, kand Vj iche see, Skiønne eller Døm/m/e at opsiderne paa Qvale, har haftt Ringeste aarsage det Jerde at paa ancke, langt mindre saa u-louglig uden foregaaende Loug og Dom at nedrifve Men som opsiderne paa Aakre, Særvold og Tuftt Self har begieret skifttes gaarden at maatte opsettes, der med og i saa lang tid woren benøyet, dend iche heller er wit eller langt fra Merke steder {som} \hvor om/ de 2de widner har forklaret, men nogen ledes der med ofver Eens stem/m/er saa blifver sam/m/e Jerde her eftter bestaaende til begge parters eftter Rettning, hvilcke Jerde skall vere alle Eiere og opsidere paa desse Jorder till fuld kom/m/en Merke og skiftte, saa at Qvale skall til høre dend Nordre part af sam/m/e Jerdesgaard, og Aakre med Særvold og Tuftt dend søre part i Marken, og alle opsidere paa desse gaarder Een hver at gierde sin andeel som til foren, Og som da Jørgen og Jon Qvalle iche har haftt aarsage den/n/e paa ankede Jerdesgaard at nedrifve helst paa dend maade som skeed er, Thj om endt skiønt Jerdet i mod opsidernes wille og dem til skade war opsatt, og saa lenge hafde staaet, saa burde de dog det iche hafve nedrefvet men paa louglig adfær søgt sin Rett wed Stefnemaal og sig ej saaledes i mod Lougens 6te Bogs 19 Capit: 4 og 5te art: forseet, hvor ofver de eftter sam/m/e alligerede Lougens ord var skyldig at bøde sine wolds bøder, Saa dog eftterdj de ichun ere nogle Ringe bemidlede Folck af liden formue, saa bøder de begge den/n/e sinde for saadan

1708: 80b

deris u-louglig hantering till hans Kongl: May: Een hver for sig 6 rdr: og der for uden betalle till Citanterne i forwoldende omkostning till sam/m/en 8 rdr: som er for Een hver af dennem 4 rdr: alt sam/m/en inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Dend 16: october blef holden almindelig Høsteting paa Lundervig for Ous Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Hans Lundervig med eftterskrefne Laugrett Rasmus Goupholm, Lars Giemdall, Olle ibd: Olle Heigland Jon Helleland, Mogens Hafskaar, Olle Skaar, og Jørgen Bouge, sambt almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit Ane Jens Datter Loss Sl: Hr: Peder Hansens hendes udgifne skiøde till hendes Søn Peder Hansen Tvett paa dend halfve Børdall skylder aarlig Landskyld med bøxsel ½ Løb Sm: og ½ giedskind i mod penge 50 rdr: udj Qvitingen 18 Mrk: Sm: med bøxsel som ogsaa er dend halfve gaard i mod penge 12 rdr saa Vell som helten udj dend halfve Tøsse Sag 6 rdr {i mod penge 2 rdr 3 Mrk:} sam/m/e Skiøde dat: 13 Febr: 1708:

Publicerit Karen Sl: Samuel Losses udgifne skiøde till Peder Hansen Tvett paa helten udj dend gaard Tysse som aarlig skylder udj Landskyld med bøxsel 3 Spand Smør og ½ Hud i mod penge 84 rdr: saa Velsom helten udj dend halfve Saug Staaende paa Tysse, i mod penge 2 rdr: 3 Mrk: sam/m/e skiøde dat: 3de Januarj 1708:

Publicerit Johanes Johanesen og Olle Johansen (Johanesen) begge boende paa Lj her i Skibredet, deris udgifne skiøde till Johanes Johanesen Reigstad paa oddels og Aasede Retten till Ermelte Gaard Reigstad, som hand Self beboer, i mod penge 6 rdr: for uden det de til foren har solt till ha/nnem/ udj sam/m/e gaard 13 Mrk: Sm: og 1 Hud med bøxsel, sam/m/e skiøde dat: 14 octobr: Ao: 1707:

Mickel N: Bouge og Olle Gouckstad blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed

1708: 81

Dend 19 octobr: blef holden almindelig Høsteting paa SkogsEide for Strandvigs Skibredes almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Jon Haavig med eftterskrefne Lougrett, Winsens Killen, Niels Aarre, Johanes Nortvet, Svercke Hiartnes, Torgils Giøen, Olle Kiøn, Olle Teigland og Hans Kleppe, sambt almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Dend opsatte Sag mellem Oluf SkogsEide og Lars SæfverEide som fra forige ting till nu blef opsatt, blef nu atter foretaget og møtte Oluf SkogsEide Self og paa Lars SæfverEides Veigne møtte Engel Hennanger, som i Rette lagde hans indleg og skreftlige forsett af 1ste octobr: 1708,
Oluf SkogsEide hafde og ladet stefne till widne Aanund Nedre Waage, Størk DragEide, Elj DragEide, Anders SæfverEide, Samson Markus, Winsens Killen, Jon Torkildsen N: Bolstad, Torgils Giøen,
Aanund N: Waage af Strandebarms Skibrede eftter giorte Eed widnede at hand da Olle Larsen SæfverEide Friede eftter Oluf SkogsEides Datter, da war hand ombeden af bemelte Lars SæfverEide og hans Qvinde at frj for hans Søn till Oluf SkogsEides datter, da bød Aanund med {hende} ha/nnem/ dend gaard Haavig at boe paa uden Landskyld, da svarede Oluf SkogsEide der till, at naar hun kunde faa noget andet at boe paa end Haavig saa war det

Vell, der til svarede Aanund, Vj ere iche saa Raaløse, at saa frembt at hun iche vilde boe paa Haavig saa skulle de skaffe anden Raad, og der till skall i og hielpe till Self, nogen stund der eftter sam/m/e Som/m/er, kom hand atter till SkogsEide saa tallede de atter til sam/m/en Om Haavig, da lefverede de Olle adkomst brefvene till Haavig at hand skulle bort bytte eller Mageskiftte Haavig udj Een anden gaard paa det at Olufs datter kunde da faa Een gaard som hun wilde boe paa, men hvad widere i dend fald siden passerede weed hand iche, der eftter {tallede} kom hand till Brølups paa SkogsEide, og i brølupet lysede KiøkeMesteren Jon Bolstad op paa Gulfvet at Brudgom/m/en gifver sin brud udj Brude gafve 3 Spand Sm: i Haavig, der till svarede Lei. sv…..(?), hvad skall hun den hafve udj Heirsgafve, der till svarede Kiøkemesteren, eftterdj i tvinger mig saa da skall hun hafve

1708: 81b

de 2 spand i Brudegafve og det Eene Spand i Heirs gaafve men iche hørte hand meere talle, enten af Brudgom/m/en eller hans Fader, i Ringeste maader

Størk DragEide eftter giorte Eed widnede at hand war udj Beile Stefne med Winsens Killen paa SkogsEide, og beilede for Lars SæfverEides Søn Olle, till Olle SkogsEides datter, da war Lars SæfverEide med ha/nnem/ og hand hørde at Lars SæfverEide lofvede med sin {datter} Søn 3 Spand Sm: i Haavig at boe paa paa dend maade at hand wilde hafve det Eene aars Landskyld siden skulle de side frit, hand war og i Brølupet men hvad der passerede weed hand iche,

Elj DragEide møtte iche men Niels SkogsEide og Elling Aarre hiemlede at hun louglig er stefnt

Anders SæfverEide møtte iche, men sam/m/e Mend hiemlede at de ha/nnem/ louglig har stefnt, berettede der hos hand er Lars SæfverEides Egen Søn, og der fore partisch eller willig

Samson Markus møtte iche heller,

Winsens Killen møtte, men som hand er Faderen till dend Mand som nu igien har faaet till Egte {Sl:} Oluf {SæfverEides} SkogsEides datter, saa kand hand ej till widne i den/n/e Sag antages,

Jon Bolstad møtte, og blef berettet at were {Brude} Oluf SkogsEides Kon/n/es broder, og i saa maader Chrestj Ols datter!! (datters) Moder broder, saa kand iche heller till widne i den/n/e Sag antages,

Torgilds Giøen møtte og hafver till Egte Oluf SkogsEides Kon/n/es Søster, og i saa maader er Krestj SkogsEides Moster Mand, kand der fore iche heller i widne anseeis,

Jon Biøndal eftter giorte Eed widnede, at hand og hafver hørt af Lars Sæfver!! (SæfverEide) sige at hand skulle gifve sin Søn Olle Larsen de 6 Spand Smør i Haavig, som war dend ganske gaard,

Oluf SkougsEide svarede i mod Lars SæfverEides indleg, at eftterdj at Lars SæfverEide siger at Oluf SkougsEide er Een Stor Modig Mand, hand da det bør bevise,

Widere hafde ingen af parterne at fremføre, men war Endelig Dom begierende,

Afsagt,

I hvor Vell {widnerne} at Oluf SkougsEide frem fører Een deel widner som giør forklaring at udj det Brølup som

1708: 82

holtis paa SkogsEide mellem Lars SæfverEides Søn Olle Larsen og Oluf SkougsEides Datter Chrestj Ols datter, da giesterne sad wed bordet, at Kiøge Mesteren Jon Torkildsen N: Bolstad, som war Brudens Moder broder, for giesterne opRaabte at Brudgom/m/en \da/ skulle hafve gifvet sin brud helten udj dend gaard Haavig i Qvindhæretz skibrede beliggende, Nemblig 3

Spand Sm: andre widner atter igien forklarer, at Lars SæfverEide skall hafve gifvet sin Søn dend heele gaard som er 1 ½ Løber Sm: men ingen af widnerne i Brølupet kand forklare at Lars SæfverEide som dend gang og war tilstede gaf sit sambtøke der till, iche heller Brudgom/m/en self, Eendeel af widnerne forklarer og at bruden og hendes Fader iche wilde ingaa det gifttermaal med {hans} Lars SæfverEides Søn om de skulle boe paa Haavig, hvor ofver de og siden bøxslede dend gaard Miaanes, hvor Oluf SkougsEides datter nu boer, Lars SæfverEide og Self ganske benegter iche enten at hafve gifvet eller kunde gifvet saadan gafve, Om sam/m/e gafve iche heller fremlegges Ringeste gafve bref, eller Skiøde, Da oment skiønt saadan gafve af Lars SæfverEide war gifvet, saa strider dend dog i mod Lougens 5te Bogs 4 Capit: 5 art: tj hand iche war megtig at gifve sin anden Søn som nu igien lefver og er u-forsørget saa meget, med mindre hand Self med sin Hustru der eftter wilde lefve udj Ringe og slet wilkaar, iche heller hafde hans Søn Sl: Oluf Larsen, faaet den/n/e gaard i hende eller till Eie, saa hans Søn eftter ha/nnem/ dend gafve eftter Lougens 5te B: 4 Capt: 11 art: burde beholde, dend gafve som brudgom/m/en Olle Larsen skulle gifvet sin brud paa deris brølups dag 3 Spand Sm: i Haavig war og meere end hand burde og hans Stand søm/m/ede, særlig udj Faste Midler at bort gifve,

Thj eftter saadan Sagens beskaffenhed, kand ieg iche til finde Olle SkougsEides datter som før hafde til Egte Lars SæfverEides Søn afgangne Olle Larsen med hendes Søn den/n/e paa stefnte gaard at beholde till Eie, Men Lars SæfverEide for Oluf SkougsEides til talle der udjnden i alle maader Frj Kiendes, helst eftterdj Oluf SkougsEides

1708: 82b

Datter Søn, paa hvis weigne hand som Formynder Sagen procuderer!! (procederer) og søger, der af iche {hafver} her wed noget fragaar, men meere er till profit og nøtte, som {siden} staar udj sin Faders sted naar Lars SæfverEide wed døden afgaar og da meere og ej mindre i den/n/e gaard for sig Self arfver og beholder, de andre pretentioner \som/ Lars SæfverEide søges for, ofver beviser iche heller noget hvor wed hand Ringeste kand betalle, men blifver ogsaa der fore for widere til talle frj,

Dend opsatte Sag i mellem Elling Aarre og Størck DragEide som fra forige ting till nu blef op tagen, møtte nu atter begge parter til Sagen at svare,

og paastod Elling Aarre at Størck DragEide hafde fordult paa Skifttet eftter hans Sl: Qvinde Een deel Løsøre, som da ej kom i skiftte der fore at lide og sam/m/e penge at betalle, forklarede at det nu er 3 aar siden at skifttet holtis, og hans Fader Olle Aarre som nu for 2 ½ aar siden er død war Eeniste Arfving till Størk DragEides Kon/n/e som war hans datter, og formodede der fore at hand som er sin Faders arfving bør beholde hvis fordult er,

Størk DragEide møtte, begierede at Elling Aarre maatte blifve paalagt at bevise hvad hand paa Stefner, formente nu at Vere frj for saadan søgning saa som det nu er meere end 3 aar siden sam/m/e skiftte stod, hand og siden dend tid igien er giftt med Een anden qvinde, Oluf Aarre, som war dend Rette Arfving ogsaa med ha/nnem/ var benøyet, wilde der fore haabe at {de/nnem/} den/n/e Sag er Elling Aare u-wedkom/m/ende, og der fore begierede Een frj Kiendelses Dom, forklarede og at skifttebrefvet iche er til stede, paastod endnu som før at Elling Aare for den/n/e Sag ha/nnem/ maa lade blifve,

Elling Aarre forklarede at der skall vere indført udj skiftte brefvet 2 rdr: 3 Mrk: som Een deel Creditorer skulle hafve at fordre, hvilke Creditorer fra gaar deris Kraf iche at vere sandferdigt, ellers wedstod Elling Aare at hans Fader lefvede Eet aar eftter at skifttet war ofver staaen,

Oluf SkougsEide som war til stede forklarede at hand iche hafde noget at {widne} krefve udj Sterboen paa DragEide, at

1708: 83

saa frembt hand er indført der nogit at skulle hafve, da war det iche Rett,
Chrestj Biaanes forklarede at hun iche eftter saa lang tids forløb kand erindre hvad hun i saa maader hafde at krefve, og der fore iche wiste noget at forklare,

Afsagt

Som det nu er 3de aars tid siden at Skifttet eftter af gangne Elj Ols datter DragEide holtis, hendes Fader Olle Aarre, lefvede der eftter Eet aar før hand wed dødend!! (døden) afgik, Self og war hand paa skifttet tilstede, da det blef holden, Størk DragEide siden igien for 2 aars tid siden er giftt, Sl: Oluf Aare saa lenge hand lefvede iche ankede paa det giorte skiftte, men med sin Sviger Søn war benøyet, Thj kand Elling Aare nu iche eftter saadan omstendigheder, {iche} søge Størk DragEide for saadan Sag, men hand for Elling Aares til talle bør frj at Vere,

Sverke Hiartnes hafde ladet stefne Einer Isacksen Refnes Enke till at møde med skifttebrefvet holden eftter hendes Sl: Mand, hvor udj hand formeener at der iche saa meget skall vere indført som burde at vere, men Een deel Løsøre dult, hendes u-myndige Søn till skade, med formodende der fore at nyde wederlag,
paa Enkens weigne møtte hendes broder Niels Røsaas og forklarede iche at hafve skifttebrefvet med sig, lofvede till neste ting det at medtage,
Sverke Hiartnes paastod at brefvet ha/nnem/ bør wises, saa som hand er Formynder for Sønnen og bær tvifl om at boen ej skulle hafve skeed Rett,

Afsagt

Sagen beroer till neste ting, hvor da Enken Refne paalegges {med} at møde, og med sig hafve det paa ankede skifttebref og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Engel Andersen Meehuus hafde ladet stefne Morten Meehus for at Endtvige sin Jord for ha/nnem/ saa som hand baade er oddels baaren till Jorden, saa og Eier 3 Mrk: Sm: meer end helten, og der fore til trenger sin jord ald sam/m/en at beboe,

1708: 83b

eftter dj Jorden er saa liden, at dend iche kand taale 2de opsidere, tj dend ichun skylder 2 pd: Sm: hvor af hand Eier 30 Mrk: Sm: og Morten Meehuus ichun 24(?) Mrk: Sm: men Engel bøxsel Retten for ald gaarden,
Elling Aarre indlagde Een Dom Dømbt mellem ha/nnem/ paa dend Eene og Morten Meehuus paa dend anden side angaaende godtzetz Løsning udj Meehuus, sam/m/e Dom dat: 17 April 1706: hvor eftter hand formente at nyde dend ganske gaard till beboelse, og der om war Dom begierende
Morten Meehuus møtte, og indlagde Eet gl: skiøde paa 1 pd: Sm: i Meehuus udgifven af Lars Olsen Berresem, till Peder Pedersen Meehuus, som {Cit} Morten Meehuus foregaf at Vere hans Hustrues Fader, sam/m/e bref dat: 24 Martj 1656. Endnu indlagde hand Eet bref eller skiøde paa Røddebols Retten till Meehuus, udgifven till Morten Meehuuses Kones Fader Peder Pedersen Meehuus, dat: 5 April 1651: endnu indlagde Eet skiftte bref eftter afgangne Peder Pedersen Meehuus for Rettet af Sorenskrifveren Paal Trolsen dend 3 Junij 1665. indlagde der nest Eet skiøde till Sl: Torben Meehuus, dat: 2de Aug: 1687: men nu forandret till 1686: endnu indlefverede Eet skiøde af Oluf SkougsEide till sam/m/e Morten Meehuus udgifven dat: 10 Aug: 1702. hafde og ladet stefne Baar Leersteen og Haldor Uglhuus men ingen af de/nnem/ møtte, hvilke widner skulle giøre forklaring om hvorledes gaarden i forige

tider er skifttet og hvorledes det til foren er beboed, ogsaa hvor lang tid siden det skeede, begierede at sam/m/e widner maatte paalegges der om at giøre forklaring,

Afsagt

Sagen beroer till neste ting till hvilcken tid de indstefnte widner bør møde deris forklaring i den/n/e Sag at gifve, og skall da gaaes der om hvis Rett er.

Morten Meehuus hafde ladet stefne Elling Aare eller Meehuus for 4 rdr hand ha/nnem/ for huusenes Aaboed paa Meehuus eftter forEening, der for uden og Citerit hans Moder Karj Lars datter for 1 rdr i sam/m/e til falde som hun lofvede at betale

1708: 84

hvilket hendes Søn Engel Meehuus iche skulle wide af, men hun betalle for sig Self allene, med paastand sam/m/e penge bør betalles,

Engel Meehuus møtte paa sine Egne weigne, og wedstod at hafve woren forligt med Morten Meehuus om de 4 rdr for huusenes Aaboed, men som Huusene iche ware saa wel forsynede som de burde, saa kand ha/nnem/ iche betalle, tj straxst maatte hand huusene Self Reparere,

Morten Meehuus Refererede sig till dend giorte forlig og paastod at Engel de penge bør betalle,

Afsagt,

Eftterdj Engel Meehuus Self tilstaar at hafve indgaaet Een forlig med Morten Meehuus da hand først nest leden Aar trede til dend halfve gaard Meehuus, at skulle gifve Morten Meehuus for Huusenes forbedring 4 rdr: saa bør og Engel Meehuus sam/m/e sit Løftte at eftter lefve {dog} og bemelte penge 4 rdr: uden Rentte, til Morten Meehuus at betale tillige med foraarsagede omkostning 2 Mrk: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Morten Meehuus hafde ladet stefne Engell Meehuus for medelst hand skall hafve fra taget ha/nnem/ 4 ½ stock tøm/m/er huusweed tøm/m/er 9 allen lang, hvilcke tøm/m/er hand har hugget i Meehuus skoug som war hans Egen Eiendoms skoug, Men som Engel Meehuus war Eiere till helten i gaarden, og de begge huggede 9 trær, hvor om de begge dend gang war forEenit, saa burde hand iche fra tage ha/nnem/ hans tøm/m/er uden hans willie,

Engel Meehuus møtte og der til svarede at hand har taget sam/m/e stocker som nu paa stefnes, først fordj at skougen hvor udj de blefve hugne, lige saa wel war hans som Morten Meehuus tilhørende, saa og fordj at sam/m/e tøm/m/er laag saa lenge at det nær hafde bort Raadnet, i lige maade for medelst hand er bøxsel Raadig till dend ganske gaard, og der fore meente at Morten Meehuus ej kunde hugge {saa} noget uden hans forlof, allersist fordj Huusene paa Morten Meehuuses

1708: 84b

part ganske war for derfvede, og de/nnem/ der til forbrugte, paastod der fore hand ingen u-rett giort hafver, men at hand for Morten Meehuuses til talle bør frj at Vere,

Morten Meehuus der for uden hafde og {Morten} ladet stefne Engel Aarre, for medelst at hand skall hafve hugget udj skougen widere end hand med Rette til kom/m/er endog at skougen iche er skifttet de/nnem/ i mellem, paastod der fore at hand der for bør svare og betalle,

Engel der til svarede at hand formente at maatte hugge eftterdj hand ejer helten og 3 Mrk Mere i skougen end Morten Meehuus og der for uden bøxsel Raadig for ald gaarden hand da maa hugge saa meget hand will, for uden at til spørge Morten Meehuus,

parterne hafde ej widere at tale men war Dom begierende

Afsagt,

Som Engel Andersen Meehuus self tilstaar at hafve taget de 4 ½ stocker Huusweed tøm/m/er, som Morten Meehuus huggede i Selskab med ham, eftter begge deris gode sambtøcke de og begge bruger Een hver helten i gaarden, da om endskiønt at tøm/m/eret eftter Elling Meehuuses formeening laag lenge, eller lenger end hand siuntis Raadeligt at Vere, saa burde dog Engel ej befate sig med det som ha/nnem/ i saa fald iche til hørte, hvor fore hand sam/m/e tøm/m/er {og} till Morten Meehuus bør betalle med Een half Rixdaller, og udj omkostning 1 Mrk: 8 s: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, Men hvad sig det angaar at Morten klager ofver Engel at hand meere end hans Laad kand taale har hugget i skougen, sambt gifvet andre forlof at hugge, da kand her om indted den/n/e {sinde} sinde, {her} paa Tinget Kiendes eller Døm/m/es, Men dend pretention hen vises till Aasteden, till louglig besigtelse, og om parterne der om ej kand forEenis, skall da Kiendes der om hvis Rett er.

Engel Store Ballesem hafde ladet stefne sin broder Hans

1708: 85

Windenes for medelst hand negter ha/nnem/ at bruge Een Spansteig Jord udj dend øde pladtz Skomstveit, som baade ligger og i Mands Minde har ligget under Store Ballesem som hand bruger og eftterdj at Hans Windenes Eiger sam/m/e pladtz will hand iche bøxsle ha/nnem/ den/n/e Spansteig 13 ½ Mrk: Sm: med paastand at hans broder bør gifve ha/nnem/ der paa Een louglig bøxsel seddel i Mod bøxsels betalling,

Hans Windenes møtte og der til svarede at hand iche kand negte at sam/m/e Spands teig jo har Voren brugt under Store Ballesem i lang tid, lenger end hand kand Mindes, baade af Sl: Jon Ballesem som der boede i lang tid, saa Vell som af hans Formand lige saalenge, men som Enken Jon Ballesems opsagde Jorden for Engel saa Raade hand som Eigere till Skomstveit enten at lade sin Søn Torbiørn Hans: som boe paa Tvet neste gaar hos bruge dend, eller og at lade dend bruge for hvem hand Vill, og hand ej at Vere nød at bort bøxsle dend part till sin broder Engel Ballesem,

Engel Ballesem der i mod svarede at hand formeener at sam/m/e Spandsteig i Skomstveit til hører hans brug, hvor fore hand det bør nyde for aarlig Landskyld og Rettighed, og for Første bøxsell, og der om war Dom begierende,

begge parter blefve med hin anden forEenede for Retten at Engel skall gifve Hans Windenes i første bøxsell 2 rdr:, og siden gifve aarlig {udj} Landskyld og tiende tage som Een anden Leilending, og det saa lenge Jon Ballesems Enke lefver, som før gaarden opsagde, men naar sam/m/e Enke døer skall Engel dend Spansteig i Skomsnes till hans broder Hans Windenes afstaae, som da skall Magt hafve, det enten Self at bruge, eller det till sin Søn paa Tveit at ofverdrage, hvor med Engel Ballesem war benøyet, og der paa Ragte de hver anden deris hender, og betalte Engel straxst i Første bøxsel 2 rdr: hvor med og Hans Windenes war benøyet og begierede de begge, at saadan deris forEening i Ting bogen maatte indføris,

Hans Holthuus og Engel Egeland blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin LougrettesEed.

1708: 85b

Samson Steensen Lygre og Marite Peders datter, war begge af Kongl: May: Foget for Retten inCiterit for begangen Leiermaal med hin anden, der fore at bøde eftter Lougen, bemelte 2de Person/n/er møtte wedstod deris forseelse, betalte straxst hans May: bøder till sam/m/en 18

rdr: hvilcket Kongl: May: Foget annam/m/ede, med begier det i Tingbogen maatte blifve indført,

Dend 22 Octobr: blef holden almindelig Høsteting paa Rørvig for Strandebarms Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Anders Mundem, med eftterskrefne Lougrett, Jens Aarsand, Anders Ludvigsen Tvett, Aarne Berge Anders Kysnes, Anders Mundem, Niels Neerhuus, Haaver Lille Linge, og Lars Tvet sambt almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publicerit Hans Siursen, Kaald Siursen begge boende paa Riise, sambt Klockeren Offe Jonsen deris udgifne skiøde till Johanes Kaalsen Børresem paa oddel aasæde og indløsnings Retten till 2 Løber Sm: og 1 H: udj bemelte Børresem \som/ hand Self beboer og bruger i mod penge 6 rdr dat: 12 Aug: 1707:

Publicerit Lars Mogensen Gaatte og Lars Hansen paa Tuftt udj Ølfve Kierke Sogn, deris udgifne skiøde till Brynild Monsen Lj paa 1 pd: Sm: og 1/3 H: hvor af Lars Mogensen selger ½ pd: Sm: i mod penge 12 rdr: og Lars Hansen paa sin Hustrues Karj Mogens datters weigne ½ pd: Sm: 1/3 Hud, i mod penge 30 rdr: 4 Mrk: dat: 17 Julij 1708:

Publicerit HøyEdle og Welbr: Hr: Baron Axel RosenCrantzes udgifne skiøde till Knud og Baar Bondhuus, [paa] oddel og Aasæde Retten till 1 ½ Løber Sm: i Bondhuus, som hand sig af Niels Heinesen Wiig i Jondal til forhandlet hafver, i mod penge 40 rdr: dog paa dend Condition og wilkor at om de eller deris Arfvinger sam/m/e godtz wil selge, da skall de vere forpligtet de 1 ½ Løber Sm: til ha/nnem/ \at/ afstaae imod penge 240 rdr: dat: 30 Aug: 1708:

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Svend Riise Soldat

1708: 86

for at Vere kom/m/en for tillig med sin qvinde, der fore at bøde sin qvindes anpart 1 rdr: 12 s:,
Svend Riise møtte, wedstod sin forseelse, formente at Vere frj for dj hand er Soldat afsagt,
Svend Riise bør inden 15ten dage at betalle Egte bøder for sin qvinde 1 rdr: 12 s: under adfer eftter Lougen,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Lars Om/m/e Soldat for Egte bøder med hans qvinde, det at betalle,
Lars Om/m/e møtte iche, ej heller nogen paa hans weigne Lensmanden hiemlede at hand louglig er Citerit, hvor fore ha/nnem/ paa legges till neste ting at møde,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Svend BreEbne for dj hand skall hafve slaget Een deel grees eller høe nestleden høst paa sin grandes Jon BreEbnes Eng der fore at bøde, hafde og ladet Citere Jon till wedermelle,
Svend og Jon Møtte begge till Sagen at svare, og klagede Jon ofver Svend, at hand hafde slaget hans græs, fra ha/nnem/ omtrent Eet læs høe, hvilcke høe siden blef liggende, og Raadnede, Thj da Svend hafde slaget høet giorde hand forbud der paa wed Mend, hvor ofver gresset blef liggende,

Svend wedstod sin forseelse, sagde at hand iche andet tenkte end at sam/m/e græs ha/nnem/ Self tilhørde, tj det var udj Een udslatte i Marken som Jon altid har slaget, og nu mente hand at hand ogsaa wilde slae der udj, wedstod dog fri Villig at sam/m/e Eng tilhører Jon og af ha/nnem/ er opRøddet, og der fore iche eftter tilspørgelse kunde wed Eed bekreftte at hand meente det var hans gres,

Kongl: May: Foget begierede Dom udj Sagen, at Svend burde anseeis til straf for saadan sin begangne forseelse,

Svend bad og begierede at med ha/nnem/ maatte handles lemfeldig saa som hand er Fattig Mand,

Afsagt.

Eftterdj Svend BreEbne Self tilstaar at hafve slaget af Jon BreEbnes tilhørende Engeslaatte Een deel gres og der Ved sig i mod Lougens 6te Bogs 15 Capt: 6 art: forseet, saa betaller hand den/n/e sinde till Hans Kongl: May: for saadan

1708: 86b

gierning og det udj henseende till hans Ringe wilkor 3 rdr: inden 15ten dage under Nam og wurdering i sin boe,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Jacob Skipperviigen for at hands qvinde skall vere kom/m/en for tillig der fore at bøde eftter Lougen,

Jacob Skippervigen møtte og forklarede at hand er Soldat og der fore meener at [vere] frj,

afsagt

Jacob Samsonsen Skippervigen bør inden 15ten dage betalle sin qvindes Egte bøder 1 rdr: 12 s: under Nam og wurdering i sin boe

Sverke Berge hafde ladet stefne Klokeren Offe Jonsen for medelst hand skall hafve talt Een deel u-sømelige ord om hans qvinde, der fore at lide og undgielde hvis Rett kunde Vere,

Offe Jonsen Klocker møtte til Sagen at svare, og forklarede at Een tøs Ved Nafn Magdele Heines datter, war hos ha/nnem/ og wogtede hans barn, da sad hun Eengang og fortalte hvorledes Sverke og Hans Berges 2de qvinder skulle welte sig paa ageren hver Julle Nat, hvilcke hand iche wilde troe, men sagde siden till Isack som er Sverke og Hanses broder at hand skulle sige begge sine brødre det, tj hand viste det var Een stor Løgn agtig talle, widere sagde hand iche at Vide, erclerede sig og straxst nu for Retten at hand aldrig enten har sagt saadane ord, iche heller weed med deris hustruer andet at sige end alt hvad ærlige qvinder Vel søm/m/er og anstaaer ellers hafde Sverke indted stefnt noget widne om dette,

Peder Skogesel war Stefnt af Sverke Berge, som skulle hafve hørt den/n/e talle af Klokerens qvinde, hvilcke talle skulle Vere talt af hende nestleden waar Eet aar siden, hvor fore jeg iche hans widnesbyrd i den/n/e Sag kand antage,

Sverke begierede Sagen maatte til neste ting opsettes, saa Vilde hand stefne de widner som skall hafve hørt den/n/e talle udj Klokerens huus, hvor fore Sagen till neste ting beroer:

Svend BreEbne hafde ladet stefne Jon BreEbne for skields

1708: 87

ord paa ha/nnem/ og hans Moder der fore at lide eftter Lougen,

Jon BreEbne møtte og negtede saadant at hafve talt begierede at det maatte ha/nnem/ ofver bevises,

Svend sagde ingen widner at hafve stefnt, lofvede at giøre det til neste ting, og der fore begierede Sagens opsettelse, hvor fore det og till neste ting beroer.

Anders Mundem og Hiermund Hiartnes blef udnefnt at Reise til Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

Dend 25 octobr: blef Retten betient paa dend gaard Tveit liggende paa Warildtzøen udj Strandebarms Skbr: hvor da Retten blef betient af eftterskrefne Lougrett, Nembl: Hans Rasmusen Brue, Hans og Sverke Berge, Hagtor Fosse, Haaver Lille Linge og Torger Brue, till hvilcken tid Anders Brynildsen Tvet Ved skrefttlig Kaldseddel hafve ladet Citere Hans Andersen Øfre Waage, formedelst hand for nogen tid siden skall hafve opsatt Een Gierdes gaard i mellem hans gaard Waage og Tvett, hvilke Jerde iche er opsatt eftter det før giorte skiftte, hvilcke dend 17 octobr: 1702: af Sorenskrifver og Mend blef oprettet mens hans paaboende gaard Tveit till skade og trengsel indsatt Jerdet paa dends Eiendeele og Mark, iche allene Eet sted men mange steder, hvor fore hans paastand er at sam/m/e Jerde igien bør til bage fløttes, og ha/nnem/ omkostning at svare og betale, sam/m/e Stefning dat: 4de octobr: Ao: 1708: Stefningen fantis paa Skrefven at Vere forkyndt for Hans Andersen Øfre Waage af Anders Lassesen N: Waage og Lars Willumsen Tveit, dend 10 octobr: nest eftter.

Hans Waage møtte til Sagen at svare berettede at hand her i mod hafde Citerit Anders Tvett formedelst hand skall hafve slaget ind paa hannem nest leden Høst udj hans Eng i deris skiftter, der fore at lide, Der for uden svarede till Anders Tveitts stefnemaal at hand slet indted hafde satt Jerdet ha/nnem/ for nær, men hafde Jerdet eftter de opRettede steene og Merker,

Anders Tveit begierede at Vj ichun wille siune og besigtige Jerdet saa skall fornehmes hvorledes Hans Waage Jerdet hafver, berettede og at eftterdj dend seeniste Markegaang

1708: 87b

Dom ha/nnem/ aldrig er blefven anvist, og der for iche Rettelig Viste de Rette merker, før end hand langt omsider fick Een Copie af Dom/m/en at see, hvor hand da først Rettelig fornam at Hans iche allene Self hafde Jerdet gaarden ind paa Tvetz Eigendeele men end og kom/m/et ha/nnem/ Self till at Jerde ind paa sig Self, hvilcket Hans alt sam/m/en iche har villet Rette, uden hand nu maatte nødes till at stefne,

Hans Waage hafde stefnt till widne om hvis Eng Anders Tvet paa ha/nnem/ hafde slaget Lars Tvett og Zacarias Jusland hvilcke og begge møtte,

Der paa begaf Vj os till Marken dend opsette Jerdes gaard at besee og siune, og fulte gaarden og Merkerne fra øfverste till nederste, eftter at Vj først hafde gaaet Merkerne fra nederste till øfverste, og eftter at Vj flitig hafde alting eftterseet, da befant Vj at Jerdet alle weigne war sæt paa Anders Tveitt Eiende Mark, tj i det sted at Jerdes gaarden skulle eftter MerkeGangs Dom/m/en skulle gaa i giennem Eet smætte kaldes Birke smette wed Holmedals Myren, men Jerdes gaarden staar ned for sam/m/e smætte 57: Skrett østen for ind paa Tveitte Mark, og ofven for smættet 64 skrett, lenger ned neden for Anders Kleifven, stod Jerdet ofver Een Myr omtrent 20 skrett ind paa Anders Tvetts Mark, hvor fore Vj Rettede skifttet wed Jerdet saaledes at Vj huggede Merker i alle haande trær, Furrer og birker med aaldre, andre sted i Myren nedsatte Vj stenger at til teigne hvor gaarden skulle gaae, der for uden observerede Vj at Jerdet alle steder undtagende i Birke Smettet stod wed hver Markesteen eller Kaars, men saa snart det kom forbj Steenen, war dend allestedtz indført paa Tvetts Mark udj Een bugt indtil Jerdet igien naaede dend neste steen, hvilcket alt sam/m/en war giort Anders Tvet till Skade og fortred, her for uden beklagede Anders Tvet sig at det ileg eller

Jerde i Klaaberg har Hans i Waage opsatt eftter Dom/m/ens tilhold, og vill forbyde ha/nnem/ der igiennem at gaa med sine Creaturer og smaler, endog hans gaard Tveit Eiger ofven fore, og der fore har fornøden at der i gien!! (igiennem?) at kom/m/e begierede der fore at sam/m/e Jerde enten maatte nedrifves eller der paa settes Eet Led at Fæ kand gaa der op og ned,

1708: 88

hieme wed bøe gaarden war Jerdet satt paa Hans Waages Mark Eet lidet støcke, hvilcke Anders Tvet berettede at Vere giort for hans Kiørsels wej skyld af Marken, og det med Hans Waages Egen gode willie, hvilcket Hans Waage ej kunde fra gaa, men nu paastod at alting maatte gaa lige eftter oprettet skiftte, hvor fore Vj og der saa Vell som de andre steder giorde Merke og teign, hvor Jerdet skulde staa, der fra gick Vj til det støcke Eng som Hans Øfre Waage hafde paa stefnt at Anders Tvet skulle hafve slaget ha/nnem/ for nær, og det besaag, da anviste de 2de widner Lars Tvett og Zacarias Jusland os hvor slaget var, og da Vj det efttersaag fornam Vj at Anders Tveit i ingen maade hafde giort Hans Waage Ringeste indpas eller fortred, Hans Waage, anviste os Eet andet sted, som hand og mente at Anders Tvett hafde slaget ha/nnem/ for nær, hvilke sted war nede wed Een steen gaard som er merke i mellem Tvett og øfre Waage, da war der om ingen widner stefnt, og icke siuntis os at Anders Tvet der heller hafde slaget videre end hand burde, og som da parterne ej widere i Marken hafde os at anwise saa begaf Vj os hiem igien till Tvett Retten widere at betiene, hvor da begge parter sig atter for os fremstillede, og paastod Anders Tvett at Hans Waage burde svare ha/nnem/ till ald den/n/e prosseses bekostning, eftterdj hand ej i mindelighed sig har villet beqvem/m/e med Jerdet at forandre begge parter ellers tilstod at det nu er 3 aars tiden!! (tid) siden at Jerdet saaledes af de/nnem/ begge er oprettet og opsatt, og paastod Anders Tvett at hand frj og u-behindret maa beholde sin Fæ dreftt og Kiørsel Vej till Marken og fra, i lige maade det Leed oppe i Klaaberg,
ingen af parterne hafde widere at frem føre men war Dom begierende, hvor fore her hos eftter hans May: Forordning anføris de anvente bekostninger som er, Sorenskrifverens Eene dags Forrettning 2 rdr: 2de dages Reise frem og til bage des fortæring 1 rdr: 2 Mrk: 3 Rors Karle 3 Mille er baade frem og til bage 1 rdr: 3 Mrk: hvilke Fløting Anders Tveit self har bekostet med sine Egne Folk, de 6 Mend

1708: 88b

deris Reise og u-mage fra deris huus, hiem igien og til Aasteden med deris u-mage wed forRettningen hver 1 Mrk: 12 s: er 1 rdr: 4 Mrk: 8 s: forseiglet papir till Stefningen 6 s: dens opsettelse og Reenskrifvelse 3 Mrk: Mad og dreke med widere fortæring og Stefningens forkyndelse 4 rdr: hvilke Anders Tvet alt paastod at Hans Waage bør betalle og bekoste,

Og blef da saaledes afsagt:

Eftter denne Sags beskaffenhed og eftter dend giorte besigtelse som i dag af os skeed er, befinder Vj, at det Jerde som er opsatt mellem øfre Waage og Tveitt, hvilcke Jerde Anders Tveitt paa ancker, er paa mange steder opsatt paa Tveits Eiendeele og Mark, særlig fra Baare Myr hougen og ofver Baare Myren, hvor at sam/m/e Jerde burde hafve gaaen igien!! (igiennem) Birke smættet, hvor det Rette skiftte er, og saa widere der fra till dend steen Staaende under Skiergrose Fieldet, saa dog gaaer Jerdet ofver 60 skrett østen for Birke smættet ind paa Tvettes Mark og Eigen, lige saaledes gaar Jerdet neden fra Furre hougen op til Anders Klefven, ind paa Tveites Eigendeele, for uden mange andre steder fleere, hvor Jerdet mesten alle steder staar paa Citantens Eiendeele,

Thj kand Vj iche Rettere see og skiønne end Anders Tveit jo hafver haftt aarsage her paa at ancke og stefne, Thj afsiges for Rett, at dette nu opsatte Jerde paa alle de steder baade oppe og nede hvor det ej staar eftter de nu af os udviste steder og teigen igien bør nedrifves, og af begge parter Eet hvert paa sit sted opbygges og opsettes, saa det til først kom/m/ende Faaraar Kaarsmesse tid kand vere ferdig, og det saa Louglig paa begge sider at ingen der ofver skall hafve aarsage at klage, Og naar Jerdet saaledes og eftter de merker og teigen nu af os giort er blifver opsatt, saa hafver dog Anders Tveit sin Agster, Kiørsel og Fæ dreftt u-beskaaret, hvor fore paa Jerdes gaarden hvor sam/m/e Kiørsel og Fæ dreftt falder bør giøres Eet Leed, som kand vere louglig og for-

1708: 89

svarlig, i lige maade bør Anders Tvet i giennem det inleg(?) (ileg?) oppe udj Klaaberg hafve sin Fæ og smale dreftt naar fornøden giøris, hvor fore og sam/m/e stedtz bør holdes Eet Leed eller Grind som forsvarligt kand Vere, Hvad sig angaar dend slaatte, Hans øfre Waage klager ofver at Anders Tvett skall hafve slaget ha/nnem/ for nær, da eftterdj det befindes, at Anders Tvet det ej giort hafver saa blifver hand og frj for Hans øfre Waages til talle, Og som da Hans Øfre Waage som før er melt Ved sit Jerdes opsettelse har gifvet Anders Tvett aarsage at stefne, saa betaller hand hannem i foraarsagede omkostning 6 rdr: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, hvor i mod Anders Tvett Self svarer og betaller Rettens betienter eftter billighed og Rett,

Dend 16: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Berge udj Qvindhæretz skibrede for sam/m/e skibredes Almue ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Hermand Røsseland eftterskrefne Lougret Lars Lund, Johanes Sandvigen, Elling Rabben, Olle Tvett, Askild Unnerrem, Jacob ibd: Lars ibd: og Olle Lille Røsseland, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte Ting og liuste tingfred som sedwanligt,

Publicerit Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiolds udgifne obligation og forpantnings bref till Hans Kongl: May: lydende paa Capital 4000 rdr: for hvis Summa er pantsatt blant andet godtz ogsaa Røsseland her i skibredet beliggende skylder aarlig Landskyld med bøxsel Sm: 1 Løb H: 1/3: dat: 11 Martj 1708.

Publicerit Baar Pedersen Svinesteen og Helge Madtzen Hofland, deris udgifne skiøde till Peder Baarsen Svinesteen paa 1 Løb Sm: og 1 H: udj dend gaard Berge her i skibredet beliggende i mod penge 80 rdr: hvor af hans Fader Baar Pedersen selger helten som er ½ Løb Sm: og ½ H: og Helge Madtzen Hofland dend anden halfve deel ogsaa ½ Løb Sm: ½ H: og Een hver af dem penge 40 rdr: dat: 16 Novembr: 1708:

1708: 89b

Publicerit Hr: Lieut: Daniel Andersen og Fendrick Morten Grønvold deris udgifne skiøde till Hermand Røsseland Lensmand udj Qvindhæretz skibrede paa oddels Retten paa 1 pd: Sm: og 1 Giedskind udj dend gaard Røesteen liggende i bemelte Qvindhæretz skibreede dat: Ornings gaard dend 18 Novembr: 1708:

Publicerit Lars Jonsen {Berge} Lille Dalle af Qvindhæretz skibrede, hans udgifne skiøde till hans til kom/m/ende Sviger Søn Rasmus Clemensen Roalstvet paa oddel Aasæde og indløsnings Rett till ½ Løb Sm: og ½ H: i dend gaard Lille Dalle, hvilcke gaard staar til pant hos Anders Paalsen Uttne udj Hardanger, dat: 16 Nov: Ao: 1708:

Publicerit Lars Jonsen Lille Dalle af Qvindhæretz skibrede hans udgifne skiøde till hans broder Hans Jonsen Lille Dalle paa ½ Løb Sm: og ½ Hud udj dend gaard Lille Dalle, hvilcke star!! (staar) til pant hos Anders Paalsen Utne, hvilcke hand skall hafve Magt at indløse og der for uden beholde oddel og Aasede Retten til sin gaarde part, dat: 16 Novembr: 1708.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Lensmanden Jon Haavig fordj hand ej paa seeniste Complitering udj Halsnøe Closter møtte med sit unge Mands Kiøn, end og hand der till strengelig var befallet, formodende der fore at hand bør bøde eftter hans Kongl: May: Forordning om Land Millitien,

Jon Haavig møtte till Sagen at svare, og forklarede at hand nock war tilsagt, men iche møtte fordj hand mente at hand iche kunde giøre der nogen tieniste,

Kongl: May: Foget satte i Rette at hand bør anseeis till straf,

Afsagt,

Som Jon Haavig Self tilstaar at hand ej paa seeniste Complitering udj Closteret paa Halsnøe sig lod indfinde, endog hand der om war advaret som Legs Mand, med sit udj Legdet werende unge Manskab at

1708: 90

Comparere, ej heller hafde saadan forfald som ha/nnem/ kand befrj, saa bør hand den/n/e sinde eftter hans Kongl: May: aller Naadigste udgangne Land Millitiæen (Millitiens) Forordnings 40 post at bøde till Krigs Cassen 1 rdr. inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Samson Store Omvigen hafde ladet stefne Olle ibd: formedelst hand skall hafve fra taget ha/nnem/ Eet Huus staaende paa Omvig, og endog hand hafde for huuset satt Laas og Luckelse, saa har dog Olle Omvig opslaget Laaset og Huuset taget i possession, formodede der fore at hand ej allene bør huuset fra sig lefvere, men end og till bøder anseeis, fordj hand sig huuset uden hans willie har bort taget, hvor paa hand begierede Dom, og møtte paa hans weigne hans Søn Johanes Sandvigen,

Lars Lund og Olle Tvetten forklarede at de ware paa Omvig og stefnede Olle, da anviste Samson Omvigen dennem huuset og Laaset som Olle hafde brøt, Men eftter tilspørgelse af Olle Omvig forklarede at de iche weed om Olle det hafde opbrøt,

Olle Omvig møtte till Sagen at svare, og negtede at hafve brøt noget Laas, men wedstod at hafve taget huuset i brug, saa som huuset ha/nnem/ udj Sl: Faders arf er udlagt, og Samson Omvigen er hans Formynder, formente at hand sit {..egt} Eget huus well maatte annam/m/e og beholde, beklagede sig ogsaa at Samson Omvigen som er hans Formynder hafver skifttebrefvet hos sig og det nu ej fremviser,

Johanes Sandvig wedstod at hans Fader Samson Omvig war Formynder for Olle Omvig, og mente der fore at hand og hafver skifttebrefvet i forwaring,

Olle Omvig paastod at det bør fremvises saa skall fornehmes at Huuset ha/nnem/ er tillagt, begierede der fore at Samson Omvig bør paalegges med sam/m/e skifttebref at frem kom/m/e,

1708: 90b

Afsagt,

Eftterdj Olle Omvigen negter at hafve opslaget Huuset paa Omvig som Samson Omvig paa ancker, og ingen widner den/n/e sinde der om er indstefnt, Olle Omvig og fore gifver at Samson Omvig war hans Formynder og Skifttebrefvet eftter hans Sl: Fader har udj forwaring, udj hvilcke Skiftte bref skall findes at huuset Olle Omvig skall Vere tillagt, Saa optages Sagen till neste ting paa hvilcken tid Samson Omvig med sam/m/e Skifttebref har at møde og det i Retten at anVise, saa skall udj Sagen Kiendes widere hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Jacob og Lars Unnerem formedelst at deris Soldat wed Nafn Lars Tom/m/esen Unnerem skall hafve forderfvet og udslet!! (udslitt) baade ofver og under Mundering, og de som LegsMend ej eftter deris pligt har forwaret Munderingen, men har ladet Soldatten dend bruge eftter Egen behag, paastod der fore at Legsmendene bør sam/m/e Mundering oprette,

Jacob og Lars Unnerem møtte, og forklarede Lars at hand ichun paa 2de aar har werit Legs Mand, og da hand blef Legs Mand da war Munderingen lige saaledes som dend nu er, og wedstod Jacob at Soldatten alle tider medens hand war Legsmand, bort Reiste lige fra Mønstringen baade med ofver og under Munderingen, og ware lang tid borte og saaledes udsled dend, Kunde dog iche negte at de iche hafde der om advaret officerene som der udj kunde hafve Raadet boed,

Fogden paastod at Legs Manden det bør betalle, og Munderingen igien af Nye forbedre,

Afsagt,

Eftterdj at Legs Mendene Jacob og Lars Unerem Self bekiender at deris Soldat Lars Tom/m/esen Unnerem mange tider bort Reiste med Munderingen, og dend saaledes tid eftter anden udsled, at dend nu ej till noget er tienlig

1708: 91

de ogsaa Self siger, at de iche Soldattens foresatte Offecerer om saadan Soldatens forhold har advaret, som der udj kunde hafve Raadet boed, saa bør de begge dend forfaldne og udslette Mundering saaledes at forbedre og ferdig giøre, at dend kand blifve saa døgtig som dend bør at vere, og som Jacob Unnerem har weret Legs Mand 6 aars tid eftter den/n/e Mundering war giort af Nye, og Lars Unnerem 2 aar, saa betaller Jacob til des bekostning og forferdigelse de 2de parter og Lars dend øfrige 3de deel, og har de begge igien at søge deris skades opRetting hos Soldaten som Munderingen saaledes har opslet og forderfvet, saaledes som de best Raadeligst eragter,

Dend Sag imod Olle Tvetten som fra forige ting till nu blef optagen angaaende det slags maal paa Jon og Helge Store Omvig, blef nu atter foretagen, og møtte Olle Tvetten, men ej enten Jon eller Helge Omvig,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne til widne her om Harald og Niels Kaldestad som og møtte,

Harald Kaldestad eftter giorte Eed widnede at hand iche war tilstede dend gang dette Klam/m/erj skulle skeed, men hand hørde fortelle af Een huus Mand Ved [Nafn] Chrestopher Kaldestad, at i Presteholdet nestleden Som/m/er paa Kaldestad saag hand at der ware 2de Mend paa Olle Tvetten og slog ha/nnem/ hvilke 2de Mend war Jon og Helge Omvig, widere Viste hand iche at Vidne,

Niels Kaldestad eftter giorte Eed widnede at sam/m/e tid paa Kaldestad som før er melt war og Olle Tvetten til stede hvor da i mellem hannem og Jon med Helge Omvig Var u-Enighed, men hvem der udj war aarsage wiste hand iche men det saag hand at de begge brødre paa Omvig war paa Olle Tvetten, og de blef skilte ad, widere wiste hand iche at Vidne,

begge widnerne ellers forklarede at Olle Tveten maatte for de 2de Mend paa Omvigen Røm/m/e gaarden og kunde ej blifve der for deris ofverfald,

1708: 91b

Afsagt,

Det befindes iche med noget Vidne, at Olle Tvetten har slaget Jon og Helge Omvig, men der i mod er blefven forklaret at de hannem har ofver faldet, saa hand maatte forlade gaarden Kaldestad, hvor dette Clam/m/erj skulle hafve woren, hvor fore og Olle Tvetten for deris søgning og til talle frj Kiendes,

Jon Lande og Olle Natterstad blef udnefnt at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

Dend 19 Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Gielmervigen for Skaanevigs Skibredes Almue ofververende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Tieran Løfvig med eftterskrefne Lougrett Johanes og Lars Dallen, Niels Svindland, Halfvor og Tieran Sunde, Steen Ebne, Ørien Mattre og Niels Berhoug, sambt almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publicerit Hr: obr: Lieut: Montag: Lillienschiolds aller underdanigste udgifne pante bref til deris Kongl: May: lydende paa Capital 4000 rdr for hvis Summa er pantsatt eftterskrefne Jorde godtz i dette skibrede saa som Lecknes Sm: 2 pd: 18 Mrk: BisCopsteig Sm: 12 Mrk: Wiche Sm: 2 Løber 2 pd: 6 Mrk: Rullestad Sm: 1 pd: 3 Mrk: Mosdallen Sm: 12 Mrk: Glomen Sm: 12 Mrk: Braaskaatt Sm: 12 Mrk: Lundalen Sm: 12 Mrk: sam/m/e {sk} pantebref dat: 11 Martj 1708:

Publicerit Mickel Johansen Wolbeck af Sigdal hans udgifne skiøde till Siur Siursen Skaalenes paa 12 Mrk: Sm: udj Milgeteigen i mod penge 12 Rdr: dat: 19 Novembr: 1708:

Publicerit Hr: Willum Frimands udstede bøxsel seddel till Siur Nielsen paa 1 Løb og 18 Mrk: Sm: udj Skaalnes dat: 28 Decembr: 1708:!! (1707?)

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Jacob Larsen Bielland for Leiermaals bøder med Britte Clas

1708: 92

Datter, hvilcke Leier maal war begaaet for 2de aar siden og hand de/nnem/ ej Endnu hafver betalt, og som sam/m/e gaard till hører Baron RosenCranstz helten, saa paastod Fogden at dend halfve part ha/nnem/ paa May: weigne bør tilhøre,

Jacob Larsen møtte till Sagen at svare og Ved stod at hand for 2 aars tid siden har begaaet Leiermaal med før benefnte qvindfolck men ej siden dend tid har haftt Raad bøderne at betalle, forklarede og at hand allerede till Hr: Baron RosenCrantz har betalt 5 rdr meere er hand iche god fore at betalle og forklarede der for uden at welbemelte Hr: Baron har lofvet ha/nnem for widere bøder at Vere frj

Fogden Sr: Olle Larsen deri mod svarede at saa som gaarden Bielland er helten hans May: tilhørende og hand paa Segt!! (Sigt) og Sage falds forpagterens weigne formeener at til kom/m/e dend halfve deel, saa paastod hand Dom till de halfve bøders betalling,

Afsagt

Eftterdj Jacob Larsen Bielland Self ej negter, at hand jo det Leiermaal med Britte Clas datter hafver begaaet og hand der for uden er fra dend gaard Bielland, hvilke gaard till hører hans Kongl: May: og Hr: Baron RosenCrantz Een hver helten med bøxsel, saa bør Jacob Larsen betalle till Kongl: May: Foget paa Segt og Sage Falds Forpagterens weigne de halfve bøder som er 6 rdr inden 15ten dage under Nam og wurdering i sin boe,

Ilige maade war stefnt qvindfolcket Britte Claus d: for Leiermaal med ofvennevnte Jacob Larsen der fore paa lige maade at bøde,

bemelte qvindfolck møtte iche ej heller nogen paa hendes weigne, Lensmanden Tieran Løfvig og Svend Næs forklarede at sam/m/e qvindfolck for sam/m/e bøder blef af de/nnem Stefnt nest afvigte tisdag 8te dage,

afsagt,

Qvindfolket Britte Claus datter paalegges til neste ting at møde, og skall da gaaes hvis Rett er.

1708: 92b

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Olle Larsen Wicke for Leiermaal med Eet qvindfolck Ved Nafn Aagaatte Claus datter, med paastand at hand som Een Egte Mand bør bøde sin halfve boe, hafde og ladet stefne bemelte qvindfolck Aagaate Claus datter till wedermæle,

Olle Larsen Wicke møtte og wedstod at hand har haftt Legemlig omgiengelse med bemelte qvindfolck, men dog er hand iche Fader till hendes barn, paastod at qvindfolcket bør møde till wedermelle

Qvindfolket møtte iche, Skafferen Gunder Huusmand paa Maalnes hiemlede wed Eed at hand qvindfolket louglig hafde stefnt og war med ha/nnem/ da hand stefnte hende Fartein Maalnes, men bemelte Fartein møtte iche,

hvor fore Sagen beroer till første ting, hvor da dette qvindfolk Aagaate Claus datter paalegges at møde og skall da gaaes widere udj Sagen hvis Rett er.

Olle Udstuen af Etne hafde ladet stefne Erick Furdall for Een deel omkostninger som hand war foraarsaget at giøre nestleden Som/m/er ting, da hand maatte stefne Erick Furdall for Een deel ord ha/nnem/ ha/nnem/ for nær hafde talt, de/nnem/ nu at betalle, hafde og stefnt bemelte Erick Furdall for Een Sølf Sølge!! (Sølje) som hans Søn Tollef Olsen LøfVerEide gaf Erick Furdals datter Sirj Ericks datter, da hand trede till LøfverEide, og som Erick Furdall siden har brøt dend forligelse de giorde at Tollef LøfverEide skulle hafve til Egte Erick Furdals datter bemelte Sirj Ericks datter, da formodede hand at hand iche er pligtig at gifve hende sam/m/e Sølf Sølge paastod der fore Dom till betaling

Erick Furdall møtte og forklarede at hand paa seeniste Som/m/er ting blef frj Kiendt for omkostning at betalle, og hvad sig angaar det giftter maal mellem Olle Udstuens {datter} \Søn/ og hans datter, da paastod hand at Olle det bør bevise, erbød sig ellers at Ville med Vidner bevise, at Olluf!! (Ollufs) Søn begierede hans datter og siden Self slog op med hende, hvor fore hand paastod at Vere frj for Olle Udstuen tiltalle,

1708: 93

Olle Udstuen sagde og at hand har widner i den/n/e Sag, som nu ej er stefnt, lofvede til neste ting de/nnem/ at frem skafe,

afsagt.
Eftterdj begge parter beraaber sig paa widner i denne Sag som de till først holdende ting lofver at Ville indstefne, Saa beroer Sagen till dend tid, hvor de da til sam/m/e tid deris widner hafver at frem føre, og skall da gaaes udj Sag hvis Rett er.

Jon Millie hafde ladet stefne Jon Hougen formedelst hand skall hafve solt Een Koe till Svend Næs som hand fra hannem paa Leie hafde, formodede der fore at hand bør sam/m/e Koe betalle og der for uden straffes for sin forseelse eftter Lougen,
Jon Hougen møtte iche ej heller nogen paa hans weigne iche heller møtte nogen af Stefne widnerne som ha/nnem/ skulle hafve stefnt, hvor fore Sagen till widere Stefnemaal beroer, og om de ej forinden i mindelighed kand forEenis skall da gaaes hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Peder Gielmervig og Rasmus Løfvig om det Skielsmaal som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu begge parter for Retten Sagen at tilsvare, og eftter lang mellem handling {og} blefve parterne for Retten med hin anden i wenlighed forEenede og det saaledes og paa denne eftterfølgende maade Nemblig.
Rasmus Tieransen Løfvig frem kom for Retten og bad Peder Gielmervig om forladelse, fordj hand saaledes som skeed er udj sin hastighed og ofverflødige Drockenskab hafde talt de ord som hand først Self ej wiste at hafve talt, førend hand det af de hos werende widner maatte fornehme, der nest da hand seeniste møtte for Retten, war hand atter beskienket, og udj Een hast udtalte de ord hand straxst der eftter fortrød, og aller mest fordj hand iche wiste til

1708: 93b

saadan hans Skielsmaal og talle Ringeste Føye eller Anledning, men det allene at Vere skeed som før er melt af Idel drockenskab og hastighed, bekiendte der fore at hand iche andet med Peder Chrestophersen Gielmervig er widende end alt det som Een ærlig Mand well søm/m/er og anstaar, og lofvede der for uden ha/nnem/ for sin anVente bekostning at betalle, Og eftter at saadant var talt eftterlod Peder Chrestophersen, alt hvis saaledes af Rasmus Tieransen till foren war talt, lofvede aldrig meere der paa at ville anke eller tenke, men med saadan hans bekiendelse war benøyet og tilfreds, sagde ogsaa indted ont eller u-skikeligt med Rasmus Løfvigen at Vide og gafve de for Retten der paa hver andre deris hender, lofvede eftterdags at Vere wenner og Vel forligte, og aldrig meere saaledes at u-forliges, der for uden og Self godvillig forpligtede sig, at hvem af dennem som nu i saa maader gaf aarsage till nye u-Eenighed og trette i saadane skields maal sager {eller} skulle gifve till de Fattige her i Sognet Een tønde hafre Meel, og begierede begge parter at saadan deris forligelse i Protocolen maatte indføris de/nnem/ begge till eftter Rettning, hvilcke de/nnem/ ej kunde weigres,
Og som da parterne i saamaader om den/n/e deris stridighed ere blefne forEenede, Saa blifver det og wed saadan deris forligelse i alle maader, og bør der fore hvad i denne Sag er passerit i ord eller gierninger paa begge parters side, ej kom/m/e nogen af dennem till æris forKleinelse i nogen maade, Men de her eftter som før at Vere ærlige Mend, og deris forligelse saa Vit dend tønde Meel til de Fattige I Sognet \angaar/ her med stadfestes, og af dend skyldige naar saa skeer at betalles, og Sagen her med ganske ophæfves,

Hr: obrister Lieut: Montagnie Lillienschiold hafde ladet stefne Siur Rullestad for Resterende Landskyld 5 rdr det tillige med omkostning at betalle,
Siur Rullestad møtte iche, men hans Svoger Erick Wicke møtte og betalte straxst for Retten till Peder Ertzland som paa Hr:

1708: 94

obr: Lieut: Montag: weigne møtte 2 rdr: 3 Mrk: de andre penge lofvede hand saa wit hand med Rette er skyldig till Hr: obr: Lieut: at betalle inden først kom/m/ende waarting, hvor fore og Sagen till dend tid beroer, og skall da om det øfrige skee hvis Rett er.

Hr: obr: Lieut: Montag: hafde ladet stefne Lars Lars!! Boge for ungeferlig Landskylds skyld 10 rdr: det at betalle berettede Peder Ertzland der for uden at Hr: obr: Lieut: hafde beslaget hans Korn Lade, men Lars Boge sam/m/e beslag brøt hafver, paastod der fore Dom baade paa Resterende gield og straf for arrestens brydelse,
Lars Boge møtte iche ej heller nogen paa hans Veigne, men Skafferen Gunder Molnes forklarede at hand tillige med Fartein Molnes stefnede Lars Bouge nest afvigte tisdag 8te dage, men Fartein Maalnes war iche til stede, hvor fore Sagen beroer till neste ting,

Lars Larsen Øfstebøe og Godskalck Waagen blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

eftter skrefne blef befallet at betiene Retten till kommende aar saa som, Olle Svindland, Erick Furdall, Siur Skrom/m/e, Olle Larsen, Erick Siursen og Lars Olsen Wicke, Jone Nielsen Tungesvig og Jone Nielsen Millie,

Dend 21: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Silde for Etne skibredes almue ofver werende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Zacarias Silde, med eftterskrefne Lougrett, Niels Steine, Torben og Ifver Østrem, Hans Skieldall, Aslack Rygg, Lars Nesse, Torben Stølle, \og/ Johanes ibd: sambt almue fleere som tinget søgt,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit Hr: obr: Lieut: Montangnie Lillienschiolds udgifne obligation till hans Kongl: May: Paa 4000 rdr for hvilke Summa er pantset i blant andet godtz og saa Een deel godtz her udj skibredet, sam/m/e obligation dat: 11 Martj 1708:

Publicerit Barbra Finde Sl: Hr: Hans Bugges hendis udstede obligation till Mag: Hans Abel Sogne Prest till Tysnes

1708: 94b

Prestegield paa Capital 60 rdr: for hvis Summa er pantsat til underpant 2 Løber Sm: udj hendes paaboende gaard Fildie!! (Sildie?/Silde?) i Etne beliggende dat: 1 Martj 1706,

Publicerit Hr: Capit: Hans Fridrick Green hans udgifne obligation till Mag: Hans Abel Sogne Prest till Tysnes Prestegield paa Capital 145 rdr for hvis Summa er pantsat till under pant hans Kiøbte gaard Stølle her i Etne beliggende men ej nefnt nogen Landskylds Summa, og om hand seer sin af..tog..(?) da hindres hand iche at selge gaarden, men allige Vel betaller Capitalen i 2de terminer helten till Ste: Hans dag 1706: og dend anden halfve part 1707: Ste: Hans dag, sam/m/e obligation dat: 15 Junij 1705.

Publicerit Hr: Hans Campstrup Sogne Prest till Etne hans udgifne obligation till Mag: Hans Abel Sogne Prest till Tysnes paa 70 rdr i mod aarlig 5 prosento, dat: 2 Januarj Ao: 1703:

Publicerit Hr: Hans Campstrups Sogne Prest till Etne hans udgifne obligation till Mag: Hans Abel Sogne Prest till Tysnes paa Capital 50 rdr for hvis Summa er pantsett till under pant 1 ½ Løber Sm: og 1 td: Koren udj dend gaard Cambo ogsaa her i Etne beliggende, dat: 3 April 1704.

Hr: Lieut: Svab hafver ladet stefne Legs Mand Torben Stølle for under Mundering som Rester i Legden till Reserven skyldig er, der till at svare, saa og for Een Bajonete og Jeheng!! (Geheng) som er bort kom/m/en, formodede der fore at Legs Manden der til bør svare,
Legs Manden Torben Østrem møtte forklarede at Vere nylig udnefnt till Legs Mand, og hvad i saa maader af Mundering kand fattes er skeed for hans tid, formodede at hand der till iche kand svare, og frem førde for Retten dend forige Legsmand Colben Østrem som tilforen war Lexsmand!! (Legsmand), forklarede at hvad dend nye under Mundering angaar skall hand til først holdende Mønstring forskaffe, saa som ingen i Legdet der till noget hafver betalt eftterdj Reserve Soldaten war død, og ingen till foren er i steden kom/m/en for end nu at paa seeniste general Complitering

1708: 95

er udskrefven, bad om fordrag saa ville hand alting som skee bør till Rette tide forskaffe, men hvad som dend omtalte Bajonete og Geheng angaar, da er saadant ha/nnem/ ej af dend forige Legs Mand lefveret,
Colben Østrem som og møtte wedstod at hand dend nu werende Legs Mand Torben Østrem ej hafver lefveret enten Bajonet eller Geheng, sagde at hand satte Bajoneten i Torben Østrems boe, og Gehenget saag eller fick hand iche, wedstod dog at hand sig aldrig der om har bemødet (benødet?), men mente at iche meere burde woren i Legdet end som allene Bajoneten,
Hr: Lieut: Svabe paastod at Legsmanden bør svare till hvis i saa maade er bort kom/m/en, og der paa begierede Dom,

Afsagt,

Legs Manden Torben Østrem og Hans Skieldal bør begge inden først holdende Compagnie Mønstring at forskaffe dend nye udskrefne Reserve Soldat sin Retmesige behøfvende og før befallende under Mundering af trøye, Boxser, Hoser, skoe og skiorter, og det saa døgtig som skee bør, under Nam og wurdering i deris boe, og de igien at hafve deris Regres till de andre Mend udj Legderne Een hver for sin part, saa frembt de det iche ogsaa under adfer eftter Lougen vill betale saa bør ogsaa Legs Manden Colben Østrem at svare og betale dend bort komne Bajonete og Geheng med Reede penge saaledes som det altsam/m/en kand kiøbes fore, at det af Regimentes eller Compagnietz Schef kand kiendes døgtig at Vere, og det under Nam og wurdering i sin boe,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Chresten Haaland, Halfvor Tvette og Mogens Qvam/m/e formedelst de \paa/ s…e(?) (seeniste) holdende Complitering iche møtte der fore eftter Land Millitiens Forordning at bøde,
bemelte 3de Mend møtte og forklarede at de alle nu ere skrefne till Soldatter og forklarede Chresten Haaland at hand hafver Een gam/m/el Moder og Een stor Jord og der fore iche kunde møde, Mogens Qvam/m/e forklarede at hand iche heller kunde møde fordj hands Hosbond og Fader war svag, og Halfvor

1708: 95b

Tvette forklarede at hand war Svag, lofvede det med widner at vill bevise,

Kongl: May: Foget paastod at de der fore bør bøde eftter Lougen, eller Forordningen, afsagt,
som befindes at de alle 3de ere skrefne till Soldatter, dog Vedstaar at de iche paa seeniste General Complitering møtte, saa beroer Sagen till neste ting, at der inden dend tid Sessionen kand fordrages om de allige wel skall bøde eftterdj de ere nu Soldattere,

Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold hafver ladet stefne Oluf og Aslack Grindem for Resterende Rettighed, dend at betalle,
ingen af de 2de Mend møtte, till Sagen at svare, Lensmanden Zacarias Silde og Niels Grindem hiemlede wed Eed at de begge louglig er inCiterit, hvor fore de/nnem/ paalegges till neste ting at møde, og skall da gaaes hvis Rett er.

Dend 23 Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Killisvig for Fielbergs Skibredes almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Lars Killisvig og eftterskrefne Lougrett, Niels Wieland, Ingemon Dueland, Erick Espeland, Knud Wieland, Anbiørn og Torbiørn Hope Anders Giærewig og Siur Eie, sambt almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit Montag: Lillienschiolds udgifne obligation og forpantning till deris Kongl: May: paa Capital 4000 rdr: for hvis Summa er pantsat blant meere godtz ogsaa udj Udbiue her i Skibredet beliggende 2 Løber Sm: og 2 Huder med bøxsell dat: 11 Martj 1708.

Publicerit Hr: Capit: Hans Fredrick Grens udstede obligation till Mag: Hans Abel Sogne Prest till Tysnes paa Capital 145 rdr: hvor i mod er pant sat hans Eiende gaard Stølle udj Etne, dat: 15 Junij 1705:

Publicerit Johanes Skiellevigens udstede bøxsel seddel till Colben Hansen paa 1 ½ Løber Sm: og 1 Hud udj Nore Berge dat: 12 Januarj 1708.

Ølfver Ølfversen Baasmand udj Bergen hafver ladet

1708: 96

stefne Lensmanden Lars Larsen Killisvig formedelst hand skall hafve bort solt Een Løb Sm: udj dend gaard Mit Ebne i Skaanevigs Skibrede beliggende til hvilcken Løb Sm: hand tilholder sig at hafve oddels Rett, og der fore nermeste dend at indløse, og møtte paa hans weigne til stede Lensmanden udj Føyens Skibrede Næl Hysingstad, som paa Ølfvers weigne paastod at sam/m/e Løb Sm: i Mit Ebne bør i mod penges betaling till ha/nnem/ som Rette oddels Mand ofverlefveres, og der paa war Dom begierende
Lars Killisvig møtte og forklarede at hans Sl: Fader Lars Udager har Eiget dette omtvistede godtz i Mit Ebne ofver 20 aars tid, og da bemelte hans Fader døde blef det paa Skifttet arfvet af ha/nnem/ og hans Sødskende, og som det ichun war Een Ringe part Nemblig 2 pd: 4 Mrk: Sm: saa har nu sambtlig Sødskende solt det till deris Søster Mand Rasmus Tieransen Løfvig formodede at baade Jorden i sig Self er deris Rette oddel og ingen andens, og der for uden er solt till det Rette oddels baarne som er deres Søster, og der fore paastod at Kiøbet bør Vere lougligt og det iche at wedkom/m/e Ølfver Ølfversen saa lenge de Rette oddels baarne det vil beholde, forskiød sig ellers till Aasteden om Ølfver der til synes at vill hafve nogen Rett,

Afsagt.

Som den/n/e Sag af Oddels Løsnings Rett Dependerende, og Citanten tilholder sig oddels Løsning og meener at Vere nermeste oddels baaren till dend paastefnte Løb Sm: udj Mit Ebne, Saa kand her paa dette sted indted i saamaade døm/m/es eller Kiendes, men saa frembt Ølfver Ølfversen widere agter paa den/n/e Sag at stefne, will det skee {paa} eftter Lougens tilhold for Juul, till at møde paa MitEbne neste Tisdag eftter Paaske, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

1708: 96b

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Niels Siøvangen for Clamerj med Closter Lensmanden Johanes Sioe, der fore at bøde eftter Lougen, indlagde der nest Eet tings widne dat: 28 Julij nestleden, hvor udj Meldes widnernes Forklaring om sam/m/e Clam/m/erj og der eftter ofver Niels Siøvangen paastod Dom,

Niels Siøvangen møtte till Sagen at svare, og sagde at hand iche weed noget Clam/m/erj at hafve øfvet, og der fore formente at Vere frj,

Kongl: May: Foget paastod Dom till bøders betalling eftter Lougen,

Endelig blef Fogden med Niels Siøvangen forEenet at hand den/n/e sinde for sin forseelse skulle bøde 4 rdr: 3 Mrk: hvor med de \paa/ begge sider ware forNøyede, og lofvede Niels Siøvangen sam/m/e penge med aller første at betalle,

Kongl: May: Foget satte atter i Rette at Niels Siøvangen wed Dom maatte til Kiendes desse bøder inden Een wis tid at betalle,

afsagt,

Niels Siøvangen bør betalle till Kongens Foget de for Retten accorderede bøder 4 rdr: 3 Mrk: og {inde} det inden 15ten dage under Nam og wurdering i sin boe,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Asbiørn Askildsen Weeasta for Leiermaal med Britte Aanunds datter, der fore at bøde, hafde og stefnt till wedermelle bemelte qvindfolck og saa at bøde eftter Lougen,

begge desse indstefnte møtte till Sagen at svare, og forklarede de begge at de indted er Eiende uden de Kleder de gaar udj, hvilcket og Almuen med de/nnem/ Testerede, og særlig qvindfolcket som er Eet Fattigt Meniske der slet indted er Eiende, og forklarede Almuen ellers at Asbiørn Askilsen er Eet ungt barn paa 20 aar gl: og slet indted i nogen maade enten Eier eller till den/n/e tid har fortient, saa at de begge som før er melt ere af Fattig tilstand, hvor fore Fogden med drengens Fader der i lige maade er Een Fattig Mand afsonede den/n/e hans forseelse med penge 7 rdr som bemelte drenges Fader Askild Weastad lofvede at betalle, dog bad han om Dellation, tj hand u-muelig er god fore sam/m/e penge enten paa Een tid at betalle iche heller uden ha/nnem/ maatte gifves tid og Rom de/nnem/ at laane, og hos gaat Folck

1708: 97

at faa borget, hvor med Fogden war benøyet, dog saa at Faderen sam/m/e penge skulle betalle inden først kom/m/ende waarting, og begierede Fogden at det i protocholen maatte indføris, hvad qvindfolket angaar, da wiste hun slet ingen Raad till Ringeste skilling at betalle, bad at med hende skaansom maatte handles, Almuen ogsaa forklarede at hun slet indted til bøders betalling er Eiende i nogen maade, iche heller wilde nogen Mend for hende borge eller Cavere, hvor fore Fogden paastod Dom ofver hende till Straf paa Kroppen,

afsagt,

Askild Weastad som for Retten har aftinget paa sin Søns weigne med Fogden om hans Leiermaals bøder, bør inden først kom/m/ende waarting de/nnem/ at betalle med 7 rdr: under adfer eftter Lougen, og som qvindfolcket Britte Aanunds datter indted till bøders betalling er Eiende, saa bør hun for sin begangne forseelse at straffes udj Fengsel paa wand og brød udj 4re uger.

Johane Johanes datter hafver ladet stefne Jorne Neerem for slagsmaal paa hende og ære skienderj der fore at bøde eftter Lougen sambt at betalle hende hendes omkostning, hafde og ladet stefne till widne Daniels Danielsen Soldat og Ziselle Ols datter tiener Hr: Capit: Green, sambt Ranveig Baars datter tiener paa Eikaasen, som alle nerwerende var tilstede,
Jorne Neerem møtte ogsaa till Sagen at svare og sagde at hun iche enten har slaget Johane eller skielt hende, paastod at det hende maatte ofver bevises,
Daniel Danielsen eftter giorte Eed widnede at nest afvigte Som/m/er paa Neerem hos Jorne Self, hvor og {Jorne} \Johane/ og Hendes Mand Steener war tilstede, og de kom i talle til sam/m/en om Een Amber som Johane hafde landt!! (laandt) Jorne, og da de tallede om {Ab} Amberen svarede Jorne, der som Johane will hafve Amberen, saa skall hun self hente dend, har hun Self faaet dend i mellem axslene før, saa skall nu Johane faa hand i Skallen, der eftter kom de udj skienderj og Jorne sagde at Steiner tog hende om Næsen, hvilcket hand iche Saag, uden

1708: 97b

hand allene hørte hendes ord, der eftter slog Jorne Johane med Kynte!! (Knyte) Næfver udj Munden, og tog hende i Haaret, der eftter kom de begge paa gulfvet at ligge, Johane kom ofven paa Jorne, saa blef de skilt fra hin anden, og som Jorne kom op tog hun till Een Raak og slog Johane, der paa tog dend Eene tøs Raaken fra Jorne, og Johane og Jorne kom atter sam/m/en og sloges, de blef anden gang skilt ad og Jorne slog atter till Johane og kom tredie gang at ligge paa gulfvet og de skiltes ad, tj Johanes Mand Steen tog Jorne om haanden og løsede hendes Haand af Haaret, og der paa sagde Jorne till Johane du u-døgd, du ligger i Daskelering med Min Mand din Hore, du locker ham ind om Natten, men Johane svarede indted der til, men hendes Mand skiød dem till widne som hos war,
Zissele Ols datter eftter giorte Eed widnede at hun iche war tilstede da dette Clam/m/erj først begyntes, men da hun kom i Ildhuuset da laag de begge paa Gulfvet og sloges og de blef 2de gange skilt ad, men saa snart de kom op slog Jorne till Johane og tog hende i Haaret, men Johane war dog altid Mester for Jorne, og want slaget, men da Clamerjet hafde Ende da hørde hun at Jorne sagde till Johane du ligger med min Mand i Daskelering din Hore, og tager nu Mend ind om Netterne, der paa skiød Steener dem till widne,
Ranvei Baars datter eftter giorte Eed widne at hun iche heller war tilstede da Clamerjet først begynte, men da hun kom ind i Ildhuuset da laag de begge paa hin anden og sloges og hun med de andre skilte dem ad, men saa snart de vare skilte ad begynte Giorne!! (Jorne) straxst igien og slog Johane, og eftter alting war Ende med slagsmaalet da hørde hun at Jorne sagde till Johane, du udøgd, du ligger i Daskelering med min Mand og locker ham ind hver Nat din Hore hvor paa hendes Mand Steener skiød dem till widne,
widere wiste ingen af widnerne at sige, men de negtede alle at de iche saag at Steiner tog Jorne om Næsen i nogen maade,
Jorne her til svarede at hun ej kand negte at hafve slaget Johane og det fordj at hun kieppede for hendes Næse og spøttede

1708: 98

till hende hvor fore hun slog hende Eet slag under øret, men hun kom under at ligge og fik hug af Johane, formente at hun hafde Rett till at slae hende fordj hun boer paa hendes grund, og kom udj hendes Eget huus og ofver skiendede hende, sagde og hendes Mand Steener {sl} tog hende ofver Nessen og wre hende i tue, men ingen widner der paa hafde, saa som de tilstede werende widner negtede at de det iche saag,

Johane satte i Rette at Jorne for saadan sin ofverfald og slags maal bør bøde og straffes eftter Lougen, og paastod Dom baade till straf og omkostning,

Afsagt,

Det er med Lougfaste widner bevisligt giort at Jorne Neerem med slags maal har ofver faldet Johane Johanes datter, ej allene første gang da slagsmaalet begyntes som og Jorne Neerem self tilstaar, men end og siden 2de gange da de blefve af de hos werende skilt ad atter igien begynte slagsmaal og Clam/m/erj paa Johane, Thj bør hun for saadan hendes slags maal at bøde till hans Kongl: May: 6 rdr inden 15ten dage under Nam og wurdering i sin boe, og som hun siden der eftter bemelte Johane Johanes datter med skields ord har ofver faldet, og end med saadane ord som hendes ære paa gielder, og ej med Ringeste widner beviser hende noget u-sømeligt ofver, Saa bør saadane ord som af Jorne om Johane og hendes Egen Mand talt er, ej at kom/m/e enten hannem eller Johane Johanes datter till æres forkleinelse i nogen maade, men de begge for saadant skam/m/elig tilleg bør frj at Vere, og bør Jorne for saadane u-bevislige ord at gifve till de Fattige her i Sognet 2 waager hafre Meel, og der for uden betalle till Johane Johanes datter i foraarsagede omkostning 1 rdr: det ogsaa i lige maade under adfer eftter Lougen

Olle Neerem hafde ladet stefne Steiner wed Søen, for at bort fløtte sine huuse fra steden, paastod at hand bør giøre grunden Rødig og der paa begierede Dom,

Steiner wed Søen i Øllen møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,

Stefne widnerne Siur Eie og skafferen Colben hiemlede at de hafde stefnt Steiner

1708: 98b

till at svare till det Clam/m/erj med hans qvinde, hvilke Sag nu nylig er dømbt udj men till at fløte grunden!! (huusene?) har de iche hørt iche heller war dem ombedet ha/nnem/ der fore at stefne, ingen anden Stefne widner war heller som det hafde Stefnt, hvor fore Sagen till louglig Stefnemaal beroer.

Stein Houge og Colben Hansen Berge blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Anders Ørland, Reinert Waagen, Jon Berswaag, Johanes Lunde Rasmus og Johanes Wicke, Erick Houge og Ingebregt Dale,

Dend 26: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa N: Wallen for Fiære Skibredes Almue, ofverwerende Kgl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Tollef Hougland, med eftterskrefne Lougrett, Guner Ofve, Torben ibd: Johanes Wick (Wicke), Torgier Einstavold, Baar ibd: Olle Eitzwaag, \og/ Knud Sælsaas, sambt almue fleere som tinget søgte.

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit obr: Lieut: Montagnie Lillienschiolds udgifne obligation og forpantnings bref till hans Kongl: May: paa Capital 4000 rdr: for hvis Summa er pantsat blant andet godtz helten udj Fiære Skibredes Tiende, dat: 11 Martj Ao: 1708:

Publicerit Hans Skrøders Collega udj Bergens Skole hans udgifne skiøde till till!! Tøris Gundersen paa 1 ½ Løber Sm: og 1 Hud udj dend gaard Qvalvaag i mod penge 20 rdr: dat: 11 Junij Ao: 1706:

Dend opsatte Sag i mellem Mallene Møcklevold og Rasmus Førdes qvinde angaaende det slags maal som fra forige ting til nu blef optagen, og møtte nu atter begge parter for Retten og beklagede Mallene Møcklevold sig at hun ingen Vidner endnu hafde at indstefne, undtagende Jorne Møcklevold som iche møtte, men Lensmanden forklarede at hun er af Halsnøe Closters godtz og iche wilde møde, sagde dog hun fortalte for ha/nnem/ da hun blef stefnt at hun indted slags maal saag, uden begge desse qvinder droges om Een trøye, Mallene Møcklevold sagde End nu som før at Karj Førde har slaget hende, og der fore mente hun burde til straf anseeis

1708: 99

Karj Førdes Mand Rasmus Førde her til svarede at hans Kone aldrig har slaget Mallene Møklevold, paastod at det bør bevises, og formente at Vere frj for Mallene Møklevolds tiltalle,

Afsagt

Eftterdj Mallene Møklevold nu 2de gange har stefnt Karj Førde for slagssmaal paa hende, og iche endnu till den/n/e tid fremt!! (frem) ført Ringeste widne som det har kundet widne, Karj Førde baade første Rettes dag \Self/ saa Vel som hendes Mand Rasmus Førde nu, ganske negter at hafve slaget {Karj} Mallene Møklevold, saa frj Kiendes Karj Førde for Citantindens tiltalle,

Kongl: May: Foget hafde ladet Stefne Olle Olsen Espenes for Leier maal med Ingerj Ellias datter Hage, saa [og]? stefnt bemelte qvindfolck begge at betalle deris bøder eftter Lougen, paa Olle Olsen Espeneses weigne møtte hans Fader Olle Espenes og wedstod sin søns forseelse, men forklarede at hverken hand eller hans Søn det Ringeste till bøders betalling war Eiende, tj hans Søn ichun er Een Fattig Karl der indted har eller Eier,

Fogden till spurte Almuen paa tinget særlig Lensmanden Tollef Hougland som om hans tilstand war best widende om bemelte Olle Olsen Espenes noget till bøders betalling er Eiende, Men Almuen der til svarede at de iche weed at sam/m/e Olle Olsen er Eiende 2 s: werdj og Lensmanden serdeelis sagde at sam/m/e Olle Olsen er Een Fattig Karl, og ej det aller Ringeste er Eiende enten till bøder eller anden ophold, uden er hos sin Fader som i lige maade er Een Meget Fattig Mand,

Qvindfolket møtte iche, men Lensmanden paa hendes weigne frem lefverede hendes bøder 6 rdr som Fogden annam/m/ede,

Kongl: May: Foget satte i Rette at Olle Olsen bør straffes paa Kroppen eftterdj indtet hos ha/nnem/ til bøders betalling er Eiende

Afsagt

1708: 99b

Eftterdj Ting almuen og Lensmanden Alle med Een stem/m/ende Mund forklarede at baade Olle Olsen Self som Leiermaalet med Ingerj Ellias [datter] Hage begaaet hafver iche det

aller Ringeste till hans May: bøder for sin {for} begangne forseelse er Eiende, saa bør hand {eftter for} i steden for bøders betalling at straffes udj Fengsel paa wand og brød udj 2 Maaneder, men som qvindfolket Ingerj Ellias datter sine bøder til fulde har betalt saa blifver hun for widere til talle frj og forskaanet,

Encken Ragnilde Norskog hafde ladet stefne Helge Westvig formedelst da hun kom {fr} till Jorden maatte Kiøbe af han/n/em Een Senge boe for 12 rdr: og paa sam/m/e gaard fantis ingen anden Senge boe end dend sam/m/e boe, og da skifttet nu nest leden Som/m/er holtis eftter hendes Mand da maatte iche sam/m/e Senge boe wurderis, saa som huuset dend tid blef anseet for at følge gaarden eftterdj indted andet huus i saa maader staar paa gaarden, formente der fore at hende maatte igien betalles de penge hun for boen betalt hafver, og der paa begierede Dom,

Helge Westvig møtte till Sagen at svare og forklarede at gaarden i medens hand dend beboede wed u-løkelig ildebrand afgick og boede dend gang hans Fader ogsaa paa gaarden, der eftter opbyggede hand den/n/e boe, og mente der fore at hand hafde Rett dend at bort selge, wedstod dog at da hans første Sl: qvinde {lefvede} døde da blef sam/m/e Senge boe iche skifttet i mellem ha/nnem/ og børnene men blef paa gaarden staaende u-wurderit, siden solte hand buen till den/n/e qvinde som nu gaarden beboer for 12 rdr: wedstod og saa paa gaarden indted andet huus eller Senge boe staar uden dend sam/m/e som nu omtvistes, paastod at som boen er kiøbt sam/m/e Kiøb ogsaa bør holdes

Ragnilde Norskog med sin Stef Fader Johanes Westvig Refererede sig til det giorte skiftte, hvor da boen iche blef wurderit, og hun allige Vel der for har betalt

1708: 100

Reede penge till Helge Westvig 12 rdr: og Jorden er hans May: tilhørende og Sogne Presten till Findaas aller Naadigst Benificret!! (Benificeret), og hun som Een Fattig Enke der ofver er Ruinerit der som hun iche enten faar boen till deeling med sine børn eller og penge der fore som hun betalt hafver paastod der fore Dom till betalling af Helge Westvig

Afsagt

Eftterdj at der befindes og Helge Westvig Self tilstaar at hafve af dend Sallig Mand Røck Norskog oppebaaret for dend omtvistede Senge boe 12 rdr: det og befindes at sam/m/e Senge boe till gaarden Nødvendig behøfves, og at før gaarden wed dend u-løkelige Ilde brand af brente stod Een Senge boe paa gaarden. {som nu iche meere end} \udj hvilke sted/ den/n/e boe er igien i steden opbygt, Helge Westvig end og Self tilstaar at da hans første Sl: qvinde wed døden afgik og da Skifttet hende angaaende holtes sam/m/e boe iche heller enten blef wurderit eller udlagt, hvilket var bewis nok at Huuset gaarden til hørte, saa betaller Helge Westvig till Enken Norskog og hendes børn de før annam/m/ede 12 rdr: til bage igien inden 15ten dage under Nam og wurdering i sin boe, og sam/m/e Senge boe her eftter at følge gaarden till Eie uden widere anke, siunis nu Helge Westvig at hafve nogen til talle till sine Sødskende for den/n/e boe eller gaardens widere opbyggelse da søger hand det Ved Lands Loug og Rett som hand agter forsvarligt,

Publicerit Lars Sæbiørnsen Lj og Helge Westvig som Formynder for Sæbiørn Ljs u-Myndige børn deris udstede bøxsel seddel till Østen Jørgensen Lj paa ½ Løb Sm: og ½ H: i Lj dat: 26 Novembr: 1708:

Hr: Assessor Hansen Forvalter till Halsnøe Closters godtz hafde wed Monss: Peder Jensen ladet Citere Tom/m/es Økeland for Leiermaals bøder med Marite Aarvig, hvilke Leiermaal skeede i Aarvig Halsnøe Closter under liggende, saa som de begge der tiente

1708: 100b

og møtte paa Peder Jensens weigne hans tiener Jens Larsen, som paastod Dom till bøders betalling

Tom/m/es Økeland møtte iche, men hans MadModer Maren Økeland forklarede at hand er louglig Citerit, men nu iche hieme, er paa Reisen med hendes Mand Natanael Andersen som er Viciteuer wed Kiernagelen, forklarede ellers at hand nu seeniste paa Compliteringen paa Halsnøe Closter blef skrefven till Soldat, mente der fore at hand for bøder war frj, der for uden forklarede hun at Hr: Baron RosenCrantz paa hvis godtz sam/m/e Karl er fød har eftter Tomeses egen sigelse lofvet ha/nnem/ at hand for bøder skall Vere frj og forskaanet,

Jens Larsen paa Hr: Assessor Hansens Veigne formente at eftterdj at dette Leiermaal er skeed før end hand blef Soldat hand da iche kand Vere frj for Leiermaals bøder at betalle, saa er og dette Leiermaal skeed paa Halsnøe Closters godtz, hvor sam/m/e dreng tiente paastod der fore og formente at Hr: Baron RosenCrantz iche kand wedkom/m/e ofver saadan hans forseelse at Desponere,

Afsagt

Eftterdj Tom/m/es Økeland nu ej møder, og dog fornehmes at Vere louglig Stefnt, saa paalegges ha/nnem/ till første ting at møde, og skall da gaaes hvis Rett er.

Dend opsatte Sag i mellem Lars Hage og Ellias Hage angaaende dend pretenderende bøxsell seddel som og paa seeniste holdende Som/m/er ting war stefnt, men til nu opsatt, og paastod Lars Hage endnu som før at Ellias Hage bør paalegges ha/nnem/ Een louglig bøxsel seddel at forskaffe,

1708: 101

Ellias Hage møtte iche endnu ej heller nogen paa hans weigne till denne Sag at svare

Lensmanden forklarede at Ellias Hage louglig er Citeret, Størker Wihofde tillige med Lensmanden og Torben Ofve hiemlede at saa Var, og svarede hand de/nnem/ at hand iche møder wedstod dog at Lars har betalt sin bøxsel men der fore iche faaet bøxsel seddel,

afsagt,

Ellias Hage paalegges endnu till neste ting at møde og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er

Kongl: May: Foget till Spurte almuen paa tinget om det ej witterligt er at dend Løb og 9 Mrk: Sm: i Flatnes end nu som før ligger øde og af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som der af nogen skatter betaller

Almuen der till svarede at det de/nnem/ nock som witterligt er at dend Løb Smør og 9 Mrk: i Flatnes end nu ligger øde og u-brugt, saa ingen skatter der af till hans Kongl: May: betalles,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis,

Tollef Lier og Knud Erveswaag blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin LougrettesEed,

eftterskrefne blef udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene Nemblig Johanes Svensbøe, Baar Biordal, Ifver og Olle ibd: Torben Syndfør, Torgier Eilleraas, Ellend Tvetteskog og Østen Lier,

Dend 27: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Bielland for Føyens Skibredes almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Næll Hysingstad med eftterskrefne Lougrett Olle Olsen og Anders Larsen Norhuglen, Axsel Eskeland, Hans Solhoug, Størk Hougland, Morten og Erick Lund Mands Werk sambt Sæbiørn Øckeland, med almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og og!! liuste ting fred som sedvanligt

Publicerit obr: Lieut: Montagnie Lillienschiolds udgifne obligation og forpantnings bref till deris Kongl: May: paa 4000 rdr: for hvis Summa er pantset blant andet ogsaa

1708: 101b

Horneland med ødegaarden Sm: 2 Løber 2 ½ pund Huder 2: Birkeland Sm: ½ Løb og Storøens Tiende, hvilcke Capital skall Vere betalt till dend 11 Junij 1717: dat: 11 Martj 1708:

Publicerit Bertell Aanundsen (Aamundsen) Otterøen hans udstede skiøde till Elling Helgesen Grønnaas paa 13 Mrk: Sm: 1 Spand og 8te Mrk: Koren i mod Reede penge 14 Rdr: for uden Rente udj 6 aar af 12 rdr som er 3 rdr: 4 Mrk: 8 s: som i sam/m/e Kiøb ogsaa er indsluttet, dat: 30 januarj 1708.

Publicerit Jon Guttormsen Sortlands udstede bøxsel seddel till Monss: Søren Nagel Residerende paa Geitung paa 22 ½ Mrk: Sm: i hans brugende og Eiende Jord bemelte Geitung, dat: 12 octobr: Ao: 1708.

Publicerit Hr: Willum Frimand Vice Pastor till Qvindhæret, hans udstede bøxsel seddel till Olle Johansen paa ½ Løb 6 Mrk: Sm: og ½ Hud udj Nedre Øckland, dat: 20 Decembr: Ao: 1707:

Publicerit Maren Peders d: Sl: Chrestopher Glads hendes udstede bøxsell seddel till Lars Pedersen paa ½ Løb Sm: udj KullesEid dat: 3 octobr: 1708:

Kongl: May: Foget tilspurte almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er, at dend ½ Løb Sm: udj Selle hans Kongl: May: til hørende ej Endnu som forige aaringer ligger øde og af ingen bruges eller besides, saa der af ej nogen skatter eller Landskyld og Rettighed betalles,
Almuen der till svarede at det dennem nocksom Vitterligt er at sam/m/e halfve Løb Smør udj Sælle hans Kongl: May: tilhørende endnu dette aar lige saa Vell som forige aaringer ligger øde og af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som der af enten skatt, Landskyld eller anden Rettighed betaller,
Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte betalles, og af Retten beskrefven at meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde weigres,

Frem kom for Retten Hr: Hans Wadbek Sogne Prest till Findaas gield hans Søn Bertell Hansen Wadbek med Eet skreftt dat: 26: Novembr: 1708: hvis indhold war at hand opbød eftterskrefne Jorder Presteboletz godtz saa som Hilde i Moster Sogn, Aase i Sveen Sogn og Gaaselands Fierde part i Bømels Sogen og Sætre i Bømels Sogen, hvilke Jorder hand for almuen opbød

1708: 102

for hver dend som wille antage uden bøxsell, i mod skatter og Landskyld allene og huusenes Reparation og vedlige holdelse med hvis aparte som der till hører eftter bøxsel seddel som skal meddeelis,

Dend opsatte Sag i mellem Søren Nagell og Helge med Ellend Grønaas angaaende dend grundeleie af dend boe opsatt paa Geitungs grund som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu parterne paa alle sider till Sagen at svare,
Søren Nagel endnu som før paastod at desse 2de indstefnte Mend maatte til døm/m/es grundeleien [at betale]? for de aar som hand og hans Kieriste har Eiet grunden, og fremviste sit skiøde paa grunden og gaarden Geitung dat: 12 April 1701, fra hvilcken tid hand paastod at nyde grundeleie, og at de der for uden maatte til døm/m/es boen af grunden at bort fløte
Elling Grønaas og Helge Haavig her i mod svarede at saa som de ere oddels Mend till Geitung, formener de begge at de og hafver Magt at opsette Eet lidet Huus paa sin oddels grund,
Søren Nagel der i mod Refererede sig till sit meddeelte skiøde hvor udj findes at Helge Haavig Self hafver solt gaarden till hans Formand Sl: Lars Bendtzen, i lige maade Refererede sig till dend Contract som i mellem bemelte hans Sl: Formand og Elling Grønaas er opRettet angaaende Laxse waagen under gaarden som de/nnem/ allene til kom/m/er og ej anden grund eller Rettighed, sam/m/e Contract frem lagde Elling Grønaas Self dat: 14 Aug: 1702: og paastod Søren Nagell Dom till betalling aarlig 2 Mrk: fra 1700: og till den/n/e tid

Afsagt

Eftterdj Søren Nagel beviser med Een Ting liust og forseiglet skiøde dat: 12 April 1701 at Erick og Helge Haavig har solt alt hvis de udj gaarden Geitung war Eiende, undtagende den under gaarden liggende Laxse waag, som de allene for sig beholder, Ilige maade fornehmes at Elling Grønaas, som er Eigere till det paastefnte Huus staaende paa Geitungs grund, i lige maade har afstaaet dend oddel og indløsnings Rett hand kunde hafve till Geitung, hand og der for uden hverken før eller nu det Ringeste i Geitung har

1708: 102b

eller er Eiende, for hvis aarsage hand kunde weigre sig grunde Leie af huuset at betalle, Thj bør Elling Grønaas og Helge Haavig begge till sam/m/en betalle till Søren Nagel dend forfaldne grundeleie af sam/m/e Huus siden skiødetz dato till {den/n/e tid} først kom/m/ende Faaraar som er 8 aar aarlig 1 Mrk: 8 s: er till sam/m/en 2 rdr: og udj foraarsagede omkostning 2 Mrk: danske alt inden 15ten dage under Nam og wurdering i sin boe, og der for uden hafver de till første Faaraar huuset af grunden at bort fløtte saa frembt de der fore iche vill lide til talle som wedbør.

Moses Hansen i Brandesund hafde ladet stefne Hans Torsen i Moster hafn for Een deel penge hand ha/nnem/ er skyldig, for hvis penge hand Een deel Kleder har til pant, med hvilcke pant hand iche er benøyet men will forvente Kiendelse paa pantes auction saa frembt det ej indløses.
Hans Torsen møtte iche ej heller nogen paa hans Veigne, uden Olle Teigland berettede at \Tor/ Hansens!! (Hans Torsens) Kone begierede at med Sagen maatte beroe till neste ting, saa som hendes Mand war Reist till Carmsund og der fore ej hieme, hvor fore Hans Torsen paalegges till neste ting at møde

Publicerit Maria Sl: Hr: Hans Rafnsbergs hendes udgifne skiøde till Paal Ingebregtsen paa Een gaard kaldes Støtland skylder aarlig udj Landskyld med bøxsel 1 Løb Sm: og ½ H: dat: 27 Novembr: 1708:

Erick Andersen Egeland hafde ladet stefne Olle Grønaas for Een deel Lim weed hand hafver hos ha/nnem/ bestilt, og det nu ej vill beholde, formodede at hand dend bør betalle tillige med omkostning
Olle Grønaas møtte iche ej heller nogen paa hans Veigne, Stefne widnerne Elling Grønaas og skafferen Jens Notteland forklarede at Olle Grønaas nu iche er louglig stefnt, hvor fore Sagen till widere Stefnemaal beroer

Willum Svensen Øckelandswaagen hafde ladet stefne Peder Nortun for medelst da hand gifttede sig med hans nu hafvende qvinde Ellj Olle Øckelands og der fra fløttede fra gaarden, da eftterlod hand sig huusene paa sam/m/e part Een deel brøstfeldig, sam/m/e brøstfeldighed at betalle

1708: 103

indlefverede og Een seddel paa huusenes brøstfeldighed som Eigeren Karen Sl: Ifver Knudsens wed Mend har paalagt, bedragende sig till penge 3 rdr: 1 Mrk: 12 s: med paastand om Dom till betalling, paa hans weigne møtte Lars Habbestad,
Dend Citerede Peder Nortun møtte og forklarede at hafve betalt till Karen Sl: Ifver Knudsens udj penge for sam/m/e Aabod 2 rdr: endnu Rested 5 Mrk: som hand har i behold de/nnem/ vill hand gierne lefvere till hvem dem will annam/m/e, formente der fore iche till meere at kand svare og betalle, paastod at hand for Willum Svensens til talle bør frj Kiendes, og om Willum Svensen noget har at søge hand da maatte til holdes Eigeren der fore at søge og ej hannem,
Afsagt,
hvad Brøstfeldighed der kand findes paa dend partes huuse udj Øcheland som Elj Sl: Olle Øckelands fra fløtte, hafver Willum Svensen at søge Jord Eigeren Karen Sl: Ifver Knudsens fore, Men Peder Nortun for hans tiltalle frj Kiendes,

Axsel Eskeland hafver ladet Citere Lars Eskeland, for Eet støcke Engeslaatte som Lars brugte forige aar, hvilcke støcke Engepladtz hand formeener ha/nnem/ bør till høre, saa som hans Formand det slaget hafver
Lars Eskeland møtte og forklarede at der med saaledes til sam/m/en henger, at hand hafde paa Axsels brugende part Een Kaal hafve!! (kålhage) staaende og for sam/m/e Kaal hafve hafde Axsels Formand Eet støcke Eng paa hans bøe igien, der eftter bort fløtte hand sam/m/e Kaal hafve fra Axsels part paa sin Egen part, og da hand saaledes Kaal hafven hafde bort fløt, tog hand igien det støcke Eng som den anden Mand brugte for Kaal hafven, og det støcke Mark hvor paa Kaalhafven stod er igien till dend part som Axsel bruger, her for uden beklagede Axsel sig at Lars har slaget paa ha/nnem/ meer end hand bør, hvor fore hand paastod at det bør betalles og Lars der fore at lide,
afsagt
Eftterdj begge parter tvister med hin anden om Ager

1708: 103b

Eng og Enge slaatte, hvilcket iche kand Kiendes udj før med siun og granskning skeer, saa hen vises Sagen till Aasteden till louglig besigtelse og skall da der om Kiendes hvis Rett er.

Hans Stølle hafde ladet Stefne Halfvor Haalund for medelst hand hafver haftt hos ha/nnem/ nestleden winter Eet best paa Foster som war Een qvige med Kalf paa 4de aar hvilke qvige

siden hos ha/nnem/ er udfalden udj Een høll og drognet, formodede og paastod at Halfvor Haalund bør betalle ha/nnem/ sam/m/e best eftterdj hand det iche har ladet wogte berettede dog at hand har beholdet Huden og betalt Halfvor helten foer Løn 1 Mrk: 8 s:
Halfvor Haalund møtte og forklarede at sam/m/e qvige af dend alder Citanten meldeder!! (melder) war hos ha/nnem/ paa Foster og Hans Stølle til hørende, men om winteren kom hun udj Een høll og drognede, wed gik at ingen war med og wogtede Creaturene, hverken det eller hans Eget, saa som de iche er want der till, men alle tider lader det gaa uden hyrde, men saa snart hand sagnede bestet lod hand straxst søge der eftter og saa fant de det udj Een høll,
parterne blefve forEenede at Halfvor Haalund skall betale till Hans Stølle for sin øfrige skade 3 Mrk: 8 s: hvilke penge skulle vere betalt inden først kom/m/ende paaske, hvor med de paa begge sider var benøyet og der paa for Retten Ragte hver andre deris hender,

Tøris Geitung hafde ladet stefne Encken Ane Nøckling formedelst hun hafver bøxslet ha/nnem/ helten udj Nøkling og der paa betalt 2 rdr: 3 Mrk: og siden wilde hun iche lade ham bruge Jorden som hand bøxslet hafver, hafde der paa ladet stefne till widne Madtz Synstabøe og Jon Sortland, hvilcke og møtte,
Madtz Synstabøe eftter giorte Eed widnede, at nestleden waar blef hand tillige med Jon Sortland af Tøris Geitung begieret at følge ha/nnem/ till Nøkling, og at de der wilde ud deele ha/nnem/ helten i Nøkling som hand af Ane Nøkling hafde bøxslet og da de der ankom, og war i Stuen, falt der

1708: 104

adskillige ord de/nnem/ i mellem, og blant anden talle sagde Ane till Tøris har du iche sagt at du iche vill hafve Nøkling, hvor paa Tøris indted svarede, der paa Sagde Enken at du iche skall faa gaarden, till brugs
Jon Sortland eftter giorte Eed widnede at hand ogsaa tillige med Madtz Synstabøe og Tøris Geitung Reiste til Nøkling for at deele Jorden i mellem ha/nnem/ og Enken Ane Nøkling, og da de kom der till Lands gick Tøris og Madtz med hin anden for i weien op i Stuen, og Jon kom eftter, men da hand kom ind i stuen hørde hand at Enken Ane Nøkling og Tøris Geitung hafde nogen trette sig i mellem, som hand iche wiste hvad war, men saa hørde hand at Enken Ane Nøkling sagde til Tøris du skall aldrig Røre her Een torfve paa Jorden eller boe her og der med foer de alle der fra igien og ej widere for Rettede,
Ingebregt Nøkling møtte paa sin Moder Ane Nøklings weigne og forklarede at hans Moder hafde oppebaaret af Tøris Geitung 2 rdr: 3 Mrk: bøxsel paa halfve Nøkling men som Tøris siden opsagde Jorden og iche wilde boe der paa, der fore meener hand at Tøris iche kand fordre ha/nnem/ desse udgifne penge igien, hafde og ladet stefne till Vidne, her om Tøris Geitungs tieniste dreng Niels Olsen som iche møtte,
Tøris Geitung forklarede at hans dreng iche er louglig stefnt, saa forklarede hand ogsaa at hafve Stefnt Marite Ols datter som nu iche heller møder,
hvor fore Ingebregt Nøkling begierede Delation till neste ting at widnerne louglig kand blifve stefnte,

Afsagt

Sagen optages till første ting, at An/n/e Nøkling sine paa beraabte widner louglig kand inCitere, till hvilken tid parterne har at møde og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Ingebregt Nøkling hafde ladet stefne Søren Nagell formedelst hand skall hafve slaget ha/nnem/ saa og fra taget ha/nnem/ 16 Mrk: talg der fore at lide eftter Lougen, forklarede ingen widner nu hafde stefnt, Olle Geitung og Lars Kipper {so} de/nnem/ ville hand till første ting [stefne]?

1708: 104b

den/n/e gang er de iche Stefnt
Søren Nagell møtte og negtede ganske at hand aldrig har slaget Ingebregt Nøkling, paastod at hand for saadan hans løgnagtige angifvende bør anseeis til straf og ha/nnem/ Een fornøyelig omkostning at betalle,

afsagt,

eftterdj Ingebregt Nøkling berober sig paa widner i den/n/e Sag, som hand nu iche hafver Stefnt, men lofver de/nnem/ til neste ting at vill Citere, saa beroer med Sagen till første ting, hvor da Ingebregt Nøkling sine widner {at} har at stefne, og skall da widere Kiendes i den/n/e Sag hvis Rett er.

Enken Ingerj Grindem hafde ladet stefne Erick Haavig for at giøre Rigtighed med hende for hendes Sl: Faders arf, saa som hun till den/n/e tid iche har kundet faaet nogen Rigtig!! (Rigtighed?) hos ha/nnem/
Erick Haavig møtte og forklarede at hand nu iche har noget Skifttebref med sig, hvor fore hand ingen Rigtighed kand giøre iche heller hafver hand hørt at hand blef advaret med noget Skifttebref at møde.

Afsagt

Erick yttre Haavig paalegges till neste ting at møde, og da med sig at hafve det forlangede Skiftte bref eftter Enken Ingerj Grindems Fader, hvor da udj den/n/e Sag skall skee hvis Rett er.

Publicerit Anders Augdesteens udstede bøxsel seddel till Hans Carlsen paa ½ Løb og 6 Mrk: Sm: udj dend gaard Nedre Nesse, dat: 16 Julij 1705.

Publicerit Mag: Samuel Skrøders udstede bøxsel seddell till Endre Nielsen paa 1 pund Sm: og 1 pd: Fisk i dend gaard Haalund, dat: 18 octobr: 1702.

Publicerit Mag: Samuel Skrøders udstede bøxsel seddell till Halfvor Olsen paa 1 pd: Sm: og 1 pd: Fisk udj Haalund dat: 6 Aug: 1707:

Dend opsatte Sag i mellem Hr: Borg: Falck Larsen og Tolderen Sr: Tønder angaaende dend gields Fordring som fra

1708: 105

forige ting till nu blef optagen, og møtte nu Hr: Borg: Falk Larsen og Eskede Dom udj Sagen,
Tolderen wed sin tieniste Karl fremsente sit skrefttlige indleg dat: 27 9br: 1708 hvor udj hand erbyder sig at betalle,
Hr: Borgemester Falck Larsen begierede Dom, dog blef med hans Conssens \og/ willie Sagen till Doms optagen till først kom/m/ende Waarting, till hvilcken tid parterne har at møde Dom udj Sagen at anhøre,

Daniel Berøen hafde ladet stefne Willum Holme for medelst hand nestleden Som/m/er skall hafve forbudet hannem at side udj Een Laxse waag wed Hafvet paa Huuse grund men Willum Holme siger at Landet ha/nnem/ till hører, med widere hans paastand der om,
Willum Holme møtte iche ej heller nogen paa hans Veigne

afsagt

udj denne Sag kand ej noget {stefnes} \Kiendes/, før end siun og granskning skeer, hvor fore Sagen till Aasteden henvises, og skall da eftter fore gaaende louglig Kald og warsel skee hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold og Monss: Fendrick Morten Grønvold angaaende Ornings gaards Eiendoms Dom som fra forige ting till nu er optagen, og møtte nu paa Hr: obr: Lieut: weigne Lars Horneland, og indgaf først Hr: obr: Lieut: skrefttlig stefning dat: 6 Novembr: 1708 der nest Een obligation og forpantning af Fru Ziseselle!! (Ziselle) Juul till hendes Sviger Søn Monss: Fendrick Morten Grønvold lydende paa Capital 100 rdr: for hvis Summa er pantsatt ødde gaarden under Ornings gaard Kattetvet kaldet og helten udj Ornings gaards Soug, dat: 24 Febr: 1684: der eftter indgaf Fendrik Morten Grønvolds Transport paa sam/m/e pant dat: 24 Januarj 1702: endnu indgaf Een obligation og forpantning {till} af Fru Ziseselle!! Juul till Hr: obr: Lieut: Montagne udgifven lydende paa Capital 92 rdr: for hvis Summa er pant satt dend gaard Ornings gaard skylder aarlig udj Landskyld med bøxsel 2 Løber Sm: tillige med dend anden halfve Soug, dat: 12 Julj Ao: 1699:

1708: 105b

for det siste indlagde hans Skrefttlige indleg dat: 27: Novembr: Ao: 1708. og paastod Lars Horneland paa Hr: obr: Lieut: weigne Dom till Eiendom paa Ornings gaard og Kattetvet med Sougen eftter Taxerings werkes indhold, hvor till hand sig og Refererede, dog hafde ej sam/m/e Taxerings werk i hende og ej wiste hvor det var, saa som det ha/nnem/ ej fra Hr: obr: Lieut: er tilsendt,

till Sagen at svare møtte Fendrik Morten Grønvold og udj Retten indgaf sit skrefttlige indleg dat: 6 Novembr: 1708. Endnu indlagde Fendricken Een Copie af Een beskikelse till Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold, med dend der paa teignede Mendenes svar, hvilke orginal Fendriken fore gaf at Hr: obr: Lieut: Self hafde beholt, sam/m/e Copie dat: 26 Septembr: 1708: Endnu indlefverede Een beskikelse till Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold dat: 6 Novembr: 1706: med dend der paa fulte paa teignelse af de 2de beskikelses Mend Endelig indgaf Eet skref!! (skrif/skriv) fra Søfren Sehuus Borger og Handels Mand udj Bergen dat: 26 octobr: 1708: hvor udj hand sig erbyder penge till Hr: obr: Lieut: Montag: at betalle saa mange hand med Rette kand til kom/m/e, widere hafde Monss: Fendrik Morten Grønvold den/n/e Sinde indted at frem legge, men paastod Een Endelig Dom,

Lars Horneland ogsaa paa Hr: obr: Lieut: weigne formente at nyde Dom eftter Ornings gaards Taxering till Eiendom, og Refererede sig til sam/m/e werk som nestleden dend 20 Junij Ao: 1708 er skeed, og der om ogsaa war Dom begierende, sam/m/e Taxerings werk hafde hand iche, med sig, men mente at det til foren war lefveret

afsagt,

Sagen optages till Doms till dend 15 Decembr: først kommende, hvor da parterne paa Ornings gaard har at møde Dom at anhøre,

eftterskrefne blef befallet at Reise till Lougtinget at af-

1708: 106

legge deris LougrettesEed, Hans Øckland og Otte Aadland,

desse blef udnefnt Retten till kom/m/ende aar at betiene Nemblig Johanes, Niels og Matias Hysingstad, Lars Wattne, Daniel Stue, Heine Rom/m/etvet, Aarne Degernes og Aanund Horneland,

Dend 1 Decembr: blef holden almindelig Høste ting paa Windenes for Waags Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden med eftterskrefne Lougret, Chrestopher Sør Fonden, Olle Huckenes, Winsen Hougland, Olle Fonden, Niels Dybevaag, Niels Weivaag, Halfver Rabben og Lars Meeling, sambt Almue fleere som tinget søgte
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit, Hr: obr: Lieut: Montag: Lillienschiolds udgifne obligation og forpantnings bref till deris Kongl: May: paa 4000 rdr: for hvis Summa er pantsatt blant andet godtz ogsaa Storøens Tiende, dat: 11 Martj 1708.

Publicerit Hans Olsen Skoge hans udgifne skiøde till Knud Halfvorsen Hilde paa 3de parten udj Kleppe skylder aarlig udj Landskyld med bøxsel 1 td: Salt Torsk, dat: 12 Novembr: 1708:

Publicerit Hans Olsens!! Skoges udgifne skiøde till Niels Halfvorsen Hilde paa tredie parten udj gaarden Hilde!! (Kleppe) skylder aarlig udj Landskyld med bøxsel 1 td: Salt torsk, dat: 12 Nov: Ao: 1708:

Publicerit Hans Olsens!! Skoges udgifne skiøde till hans Søn Olle Hansen Skoge paa 3de part udj Kleppe Skylder aarlig Landskyld med bøxsel 1 td: Salt torsk, dat: 12 Novembr: 1708:

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Isack Huusmand paa Stolmevaagen, for Leiermaal med Inger Ols datter, saa Vel som ogsaa for at hand nu med sin qvinde er kom/m/en for tillig for begge deele at bøde eftter Lougen,
Isack Huusmand blef paa Raabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne
Lensmanden Lars Meeling og Skafferen Aanund Drifvenes hiemlede at hand louglig er Citerit, hvor fore ha/nnem/ paalegges til neste ting at møde,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Daniel Larsen Engesund formedelst hand med sin Hustru Nille Pil er kom/m/en fortillig

1708: 106b

der fore at bøde sine Egte bøder eftter Lougen,
Daniel Larsen blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa Hans weigne
Lensmanden hiemlede at hand louglig er stefnt hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde,

Publicerit Mag: Niels Smidtz udstede bøxsel seddelll!! till Albregt Jacobsen paa 3 Mrk: 12 s: Landskyld udj dend gaard Hæfverøen, dat: 17 Martj 1707.

Publicerit Mag: Niels Smids udstede bøxsel seddel till Jacob Jacobsen paa 3 Mrk: 12 s: skyld udj Hæfverøen dat: 17 Januarj 1706.

Dend opsatte Sag i mellem Matias Ellingsen Beckervig og Morten Bryning i Bagholmen angaaende dend bort tagne Tran, fra Biørn Steenevigen, hvilcke Mand nu ogsaa Var tilstede, og indlefverede Matias Ellingsen sin Skrefttlige Stefning dat: 13 Novembr: 1708:
Lensmanden Lars Meeling og Niels Troland wed Eed hiemlede at Morten Bryning i den/n/e Sag louglig er Stefnt, saa war og stefnt till widne Margrette og Ane Steenevigen, hvilcke ingen af de/nnem/ møtte Morten Bryning møtte iche heller ej heller nogen paa hans Veigne,
Biørn Steenevigen forklarede at i hans fraverelse er Morten Bryning kom/m/en till ha/nnem/ og bort taget Een half tønde Tran som skulle skee for noget hand ha/nnem/ skulle vere skyldig, og var dend gang til stede hans qvinde Ane Niels datter, og Margrete Niels datter, som begge forklarede for ha/nnem/ da hand hiem kom at Morten hafde bort taget Tran/n/en, hvilcke begge nu iche er til stede,

afsagt,

Eftterdj at nu fornehmes at Morten Bryning Louglig er Stefnt og dog ej møder, saa paalegges ha/nnem/ till neste ting at møde, til sam/m/e tid hafver de indstefnte widner at Comparere, og skall saa gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Morten Bryning hafde wed Skrefttlig Kaldseddel ladet Citere Een dreng wed Nafn Aadne Mickelsen som er løben af hans tieniste, og formente at nyde af ha/nnem/ betalling for skole gang og meere eftter sam/m/e Kaldseddels indhold dat: 6 octobr:

1708: 107

1708: hafde og i sam/m/e Kaldseddel ladet Citere sam/m/e drengs Moder boende i Stocken i lige maade til Sagen at svare,
bemelte dreng Aadne Mikelsen blef paaRaabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne, iche heller møtte hans Moder eller nogen paa hendes weigne,
Lensmanden Lars Meeling hiemlede at sam/m/e Aadne Mickelsen louglig er warslet for 6 uger siden baade der hans siste tilhold war, som war paa Salthellen her i Skibredet i lige maade hos hans Moder i Stocken, men ingen stedtz fant de ha/nnem/ Self,

afsagt,

Sagen optages till første ting, hvor da Aadne Mikelsen og hans Moder har at møde, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Dend 3 Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa N: Hommelvig for Opdals Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden med eftterskrefne Lougrett, Arne Hillisvig, Ørien FlyensFær, Aarne Lj, Hans Lj, Peder Ertzwær, Aanund Mælland, Gunder Ambland, \og/ Rasmus Hommelvig i Jacob Høfveskelands sted sambt Almue fleere som tinget søgte
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publicerit, obr: Lieut: Montagnie Lillienschiolds Hans udgifne obligation till hans Kongl: May: paa 4000 rdr: for hvis Summa er pantsatt Een deel Jordegodtz og tiender som skiødet widere om formelder hvilke ord fra ord her eftter findes indført,

Dend Sag i mellem Kongl: May: Foget Olle Larsen og dend Huus Mand paa Haanenes (Hodnanes) Isack Olsen angaaende de Egte bøder som fra forige ting til nu blef optagen, og møtte nu Isack Olsen till Sagen at svare, og forklarede at hand nu paa seenist holdende

Complitering i Terøen blef udskrefven till Soldat og der fore formodede at vere frj for bøders betalling, wedstod dog at sam/m/e gierning war skeed for meere end aar og dag siden,
Fogden paastod Dom eftter Lougen, og formodede, at om hand ent skiønt nu er blefven till Soldat udskrefven, hand dog alligevel bør betalle sine Egte bøder saa som de war forfalden at skulle betalles lenge før hand til Soldat blef udskrefven,

1708: 107b

Eftterdj Isack Olsen som nu for faa dage siden til Soldat er udskrefven Self bekiender at hans Hustru er kom/m/en for tillig og hand med hende har haftt Legemlig omgiengelse før hand Sig med hende i Egte skab har indlat, saadan hans gierning og er begangen før end hand till Soldat blef udskrefven, ja end og hans hustru lenge før hand blef Soldat end og for Eet aar siden har fød barnet, saa bør hand saa vell som hans Hustru begge at betalle deris Egte bøder eftter Lougens tilhold som er till sam/m/en for dennem begge 3 rdr 2 Mrk: 4 s: og det inden 15ten dage under Nam og wurdering i hans boe.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Soldaten Jørgen Singelstads qvinde Inger Ellings datter for at Vere kommen for tillig der fore at bøde eftter Lougen,
sam/m/e Jørgen Singelstad og hans qvinde møtte iche ej heller nogen paa deris weigne till Sagen at svare,
Lensmanden Gunder Ambland og Jacob Høfveskeland wed Eed widnede at Sagen lougligen er indstefnt, hvor fore Jørgen Singelstad paalegges till neste ting at møde, og skall da gaaes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Een Egte Mand ved Nafn Endre Myrdal, for begangen Leiermaal med Eet qvindfolck Ved Nafn Ane Jons datter der fore begge at møde!! (bøde?) eftter Lougen,
Paa Endre Myrdals weigne møtte hans Søn Olle Endresen Myrdal, som wed stod sin!! (hans?) forseelse, bad om Een lemfeldig Dom, saa som hand war Een Fattig Mand der boede paa Een Jord i Fieldet hvor indted Koren eller andet woxser og der fore indted till bøders betaling er Eiende,
Kongl: May: Foget indlefverede udj Retten Een Registering paa bemelte Endre Myrdals Midler og og!! Formue dat: 24 octobr: 1708: eftter hvilken Registering \hand/ paastod, at hand bør bøde af sin yderste formue, som hand formente at vere hans halfve {….} boe
Ane Jons datter møtte ogsaa wedstod i lige maade sin forseelse sagde indted at vere Eiende bad om Naade om Een lemfeldig straf

1708: 108

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen om bemelte qvindfolk Ane Jons datter noget till hans Kongl: May: bøder war eller er Eiende, Men Almuen ofver alt svarede at sam/m/e qvindfolck er Eet Fattig qvindfolk der gaar om bøygden at betler, og aldeelis indted er Eiende, og iche end Een gang eier Kleder paa sin Krop, hendes ForEldre ligeledes ere nogle Fattige Huusmend, der ogsaa betler deris brød, og indted andet er Eiende end hvad som de hos Medlidende Chrestne kand bekom/m/e, tj ellers maatte sulte till døde, saa at de kand sige at desse Folk er med de aller Eelendigste der bor i Menigheden,
Kongl: May: satte i Rette at eftterdj qvindfolket indet!! (indtet) er Eiende hun da bør straffes paa hendes Krop, og Manden Endre Myrdal bør bøde hans halfve boe eftter indlagde Registering

Afsagt,

Eftterdj der befindes at Endre Myrdal som er Een Egte Mand, der Endnu har sin Egte Hustru lefvende, sig udj Leiermaal med Eet løs qvindfolk Ane Jons datter har forseet, og med hende auflet Eet barn, saa bør hand som Een Egte Mand at bøde af sin yderste formue, som eftter indlagde Registering ej anderledis kand vere end penge 11 rdr: og det inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, Men hvad sig qvindfolket Ane Jons datter angaar, da som hun indted till hans May: bøder er Eiende, saa bør hun for sin forseelse at straffes udj Fengsel paa wand og brød {og} udj 6 uger

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Mogens Sørensen Een Strandsider eller Huusmand wed Nafn Mogens Sørensen for begangen Leiermaal med Eet løs qvindfolk Ved Nafn Magrette R…unds(?) (Ramunds/Romunds) datter og med hende aflet Eet barn, der fore begge at bøde, eftter Lougen,
Mogens Sørensen møtte till Sagen at svare, og wedstod sin forseelse sagde indted at vere Eiende till

1708: 108b

bøders betalling bad der fore om Een lemfeldig Dom,
Qvindfolket Margrette Rodmunds datter møtte iche ej heller nogen paa hendes weigne till Sagen at svare,
{Arne Jacob S…..} \Lars Færevaag/ wed Eed forklarede at Sagen louglig er indstefnt, mend det andet stefne widne Jacob Færrevaag møtte iche,
Mogens Sørensen forklarede endnu som før indted at Vere Eiende,
Kongl: May: Foget satte i Rette at Mogens Sørensen bør straffes paa sin Krop fordj hand indted till bøder er Eiende, og indlefverede Een Registering som udj hans boe er forRettet dend 12 Sept: 1708: udj hvilken Registering fornemes at boen ej till dend boet skyldige gield opnaar, hvor fore hand end nu som før paastod Dom till straf paa Kropen,

Afsagt

Eftterdj qvindfolket Magrette Rodmunds datter nu ej møder till den/n/e Sag at svare, saa optages Sagen till neste ting, og paalegges baade hende saa Vell som Mogens Sørensen til sam/m/e tid at møde og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Niels Jerstad wed skrefttlig stefning hafde ladet stefne Gunder Pedersen Ambland for medelst hand har Caverit for Gietmund i Neshafn at betalle till Niels Gierstad 80 rdr som hand till Niels Gierstad for dend gaard Næsse skyldig er, det at eftter kom/m/e og betalle, sam/m/e stefning dat: 15 Novembr: Ao: 1708.
Saa var og Gietmund Neshafn stefnt at frem vise skiødet, men hand møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, og efttersom de fleste af Lougrettes Mendene i den/n/e Sag er stefnt till widne, saa blef andre i deris sted insatt saa som Jacob Ambland, Lars Sæbiørnsen Færrevaag, Aarne Lj, Madtz Tvet, og Hans i Wee,
Gunder Ambland møtte till Sagen at svare, men Gietmund Møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,
der paa blef widnerne frem kaldet og Eeden for dem af Loug bogen oplest med dens forklaring, og frem stod først
Jacob Høfveskeland, som eftter giorte Eed widnede at hand sad Retten paa seeneste(?) Waarting her paa Hom/m/elvig, og da frem

1708: 109

kom for Retten Niels Gierstad og lod ting liuse Eet skiøde paa dend gaard Nesse, {hvor paa} till Gietmund Næshafn udgifven, da vilde iche Niels Gierstad lefvere Gietmund sam/m/e Skiøde for medelst pengene for gaarden dend meste part og war betalt, da fremstod hans Kones Stif Fader Gunder Ambland og Caverede for Gietmund at Niels skulle faa sam/m/e Resterende penge for Neshafn inden 6 uger, og saa frembt hand iche betalte pengene skulle hand betalle de/nnem/ for Gietmund, {under} og der paa Ragte de hver andre deris hender, widere wiste hand iche at vidne,

Tom/m/es Høfveskeland møtte iche, men Jacob Høfveskeland forklarede at hand var svag og ej kunde møde,

Arne Hillis Vig (HillisVig) wed Eed hiemlede de sam/m/e ord som Thomes Høfveskeland før vidnet hafver i alle maader fra først till sist,

Peder Ertzvær wed Eed hiemlede at hand iche kunde Erindre hvad dend gang for Retten talt blef saa som hand sam/m/e tid tallede med Een anden Mand,

Ørien FlyensFær wed Eed vidnede at hand hørde at Lensmanden Gunder Ambland Caverede for Gietmund Næshafn till Niels Gierstad at hand skulle betalle de penge for Næsse og der paa Ragte hand Niels Gierstad sin haand, for Retten, og der paa lefverede Niels skiødet till Gietmund for Retten, og skiød sambtlig Lougrett til widne, widere wiste hand iche i den/n/e Sag at vidne,

Hans Lj widnede i alle maader lige som de andre før widnet hafver fra det første til det siste,

Siur Ham/m/erhoug møtte iche ej heller nogen paa hans Veigne,

Gunder Pedersen Ambland i det øfrige Self tilstod for Retten at hand hafde Caverit for sin datter Mand Gietmund Næshafn, at hand skulle forskaffe Niels Gierstad penge for Nesse hvad som Resterede, men mente iche at pengene skulle vere saa mange som Niels nu krefver, wilde og paastod, at Gietmund bør møde sam/m/e penge at tilstaa, saa og at fremvise skiødet for hvis som betalles skulle,

1708: 109b

Niels Gierstad paastod Dom till Skadesløs betalling eftter sit skiødes formeld, og forklarede at de Resterende penger er 87 rdr og der paastod at LensManden bør svare ha/nnem/ for sam/m/e penge, saa som hand iche i Ringeste maader saag paa Gietmund men allene paa Gunder Ambland som Caverede for betallingen.

Lars Sæbiørnsen Færrevaag wed Eed hiemlede at Gietmund louglig er Citerit,

afsagt

Eftterdj af dend i Rette lagde Stefning og af Stefnewidnernes forklaring fornehmes at Gietmund Mogensen Næshafn er indCiterit for den/n/e Rett af Citanten Niels Gierstad at møde med sit før bekom/m/ene skiøde paa dend gaard Næsse, paa hvis Kiøb hand Endnu skall Vere skyldig {Een} dend Meste deel af de udlofvede penge, da som hand iche Stefnes for Sagen i sig Self men allene som før ermelt Skiødet at fremvise saa paalegges ha/nnem/ till neste ting at møde sam/m/e paa Stefnte Skiøde at fremvise og det under 4re rdr straf till hans Kongl: May: paa hvilken tid Lensmanden Gunder Ambland i lige maade har at møde, og skall da gaae i Sagen hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Tom/m/es Høfveskeland for slagsmaal med Soldatten Johanes Johanesen Kleppe, som skeede nest leden Som/m/er paa Eidet hos Siur {E} der fore at bøde eftter Lougen, hafde og ladet stefne till vidne som er stefne widne Lensmanden og Lars Færevaag hvilke hiemlede at hand louglig er Citerit hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde,

Lars og Jacob Færrevaag hafde ladet stefne deris Stif Moder Margrette Sl: Sæbiørn Færrevaag for 1 rdr: 2 Mrk: som de har maat betalt eftter deris Sl: Fader Sæbiørn Færrewaags død udj Een u-Myndig Ragne Størks datter arf for hvilke arf deris Sl: Fader war Formynder fore, og ej udj skifttet eftter deris Sl: Fader blef udlagt, og som deris Stif Moder arfvede dend halfve boe, og sam/m/e gield burde voren betalt af Fælles boe, og de allene wed Dom der til er

1708: 110

Dømbt, saa formodede de at hun bør betalle dend halfve deel som er 8 Mrk: saa som de har betalt udj alt 16 Mrk:
Margrette Sl: Sæbiørn Færrevaags møtte og mente at det iche ved kom/m/e hende at betalle, formente at vere frj

afsagt

Eftterdj at Jacob og Lars Færrevaag wed Dom till foren er till dømbt de paa stefnte penge at betalle, som er 1 rdr 2 Mrk: saa bør hun og at svare sam/m/e penge till de/nnem/ igien inden 15ten dage under Nam og wurdering i sin boe, saa Vel som og udj foraarsagede omkostning 20 s:

Casten Jonsen Wilden Ratt hafde wed Chresten Biering ladet Citere Gunder Pedersen Ambland for Een deel skyld hand ha/nnem/ skyldig er eftter Regning dat: 6 Septembr: 1708: lydende paa 8 rdr 3 Mrk: 9 s: med paastand hand de/nnem/ bør betalle,
{Gietmund} \Gunder/ Neshafn!! (Ambland) møtte till Sagen at svare, og negtede ganske indted at Vere skyldig Sl: Jocom Bryn, hvor af den/n/e Regning skall Dependere,
Chresten Biering Paastod at Gunder Ambland sam/m/e penge bør betalle, saa som her frem legges dend Sl: Mands Rigtig Regens: af hans hofved bog udragen hand da enten bør pengene betalle eller der fore sig med sin Eed befrj
Gunder Ambland sagde endnu som før at hand indted skyldig er, paastod at ha/nnem/ saadan Kraf bør ofver bewises,

afsagt

Sl: Jocum Bryns Hofved Regnskabs bog bør i Retten at fremvises till widere eftter siun, og hafver da Gunder Ambland at møde, hvor da skall gaaes udj Sagen hvis Rett er

Casten Wilden Rott hafde og ladet stefne Gietmund Næshafn for Een deel penge eftter Reigning hand ha/nnem/ skyldig er, med paastand af Chresten Biering at sam/m/e bør betalles,
Jetmund Neshafn blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans wegne,
Jacob Høfveskeland hiemlede at Gietmund louglig war Citerit, hvor fore Gietmund paa legges till neste ting at møde, og skall da gaaes hvis Rett er.

1708: 110b

Hr: obr: Lieut: Montag: Lillien Schiold hafde ladet Stefne Germus Koste for Resterende Landskyld og Rettighed, det at betalle,
og møtte paa Hr: obr: Lieut: Montag: weigne Niels Fladerager som paastod Dom till betalling,
Jermus Koste møtte iche, ej heller nogen paa hans Veigne, Madtz Tveit (Tvet) og Niels Fladerager hiemlede wed Eed at Jermus Koste louglig er Citerit, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde.

Kongl: May: Foget hafde ladet Citere Legsmanden Niels Gierstad formedelst at dend Reserve Anders Hansens under Mundering ganske skall vere forslet!! (forslitt) der till at svare,
Niels Gierstad Møtte og forklarede at Haaken Kaldefos tillige med ham er Legs mand, og formodede at om noget i saa fald fattes hand ogsaa der till bør stefnes.

Afsagt,

Eftterdj Haaken Kaldefos tillige med er Legs Mand for den/n/e Legd, saa will hand ogsaa her till louglig Stefnes og skall da gaaes i den/n/e Sag hvis Rett er.

Niels Gierstad og Lars Hom/m/elvig blef befallet at Reise til Lougtinget at aflegge sin Lougrettes Eed, sambt {S..} Torben Waage

eftterskrefne blef udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene saa som Chrestopher og Jacob Gudøen, Sæbiørn Gierstad, Lars Hollekim, Hans Møklestad, Tom/m/es Reisem, Jacob og Mickel Siursen Opdall,

Og lyder den for omtalte Hr: obr: Lieut: Montagnie LillienSchiolds obligation som eftter følger,
No: 10: Sexten Rixdaler No: 14:
1708:
Kiendes ieg underskrefne Montagnie Lillien Schiold for mig og mine arfvinger Een for Alle og Alle for Een, og her med witterligt giør, at hans Kongl: May: Kong Friderich Dend Fierde min Aller Naadigste Arfve Herre og Konge eftter min allerunderdanigst Ansøgning og begiering hafver laant og forstragt mig Een Capital af Fire Tusinde Rixdaller udj Danske Croner till et Marmor werks indrettelse mod aarlig Rente á 5 proCento, Thj lofver og forpligter ieg mig og mine arfvinger Een for alle og alle for Een, ej allene Renterne udj Rette tid till hver 11te Junij enten med Reede penge

1708: 111

eller med Leverantze af Marmor udj dend Kongl: Recidentz Stad Kiøbenhafn Rigtig at betalle og fornøye, mens end og at Capitalen Fire Tusinde Rixdaler till dend 11te Junij naar Mand skrifvendes worder 1717: med ald dend eftterstaaende Rentte u-feilbar skall Vorde erlagt og betalt. Imidlertid hafver hans Kongl: May: Aller Naadigst bevillegt!!, at saa frembt at ieg aarligen giør støre Leverance af Marmor end Renterne kunde bedrage sig, maa det paa Capitalen worde afskrefven, eftter dend priis som om Marmoren sluttet og satt worder, og paa det hans Kongl: May: om Skadesløs betalling fuldkom/m/en kand Vere forsickret, saa pant setter ieg her wed eftterskrefne Mig tilhørende Jordegodtz, som nu iche till nogen anden er pantsatt, Nemblig
Sundhords Fogderie, Udbioe Sm: 2 L: 2 H:, Tesdal Sm: 2 L: H: 1 Lechnæs Sm: 2 pd: 18 Mrk: Biscopsteig Sm: 12 Mrk: Røsseland Sm: 1 L: H: 1/3: Wiche Sm: 2 L: 2 pd: 6 Mrk: Ramme Sm: 2 1/3 L: 2 ½ Mrk: Kaaste Sm: 1 L: 9 Mrk: Horneland med ødegaarden Sm: 2 Løber 2 ½ pund, Huder 2: Birckeland Sm: ½ L: Rullestad Sm: 1 pd: 3 Mrk: Mosdalen Sm: 12 Mrk: Glommen Sm: 12 Mrk: Braaskaat Sm: 12 Mrk: Lundalen Sm: 12 Mrk: Storøens Tiende ½ part af Fiære skibredes Tiende,
Sogns Fogderie, Skierfven Sm: 2 ½ L: H: 3: Wange Sm: 1 L: H: 1: Westrem Sm: 1 L: Koren 4 Mæler, Huche Sm: 2 L: 2 pd: og 6 Mrk: Koren 9 1/3 Mæl: H: 2: Grinde Sm: 1 L: 18 Mrk: H: 1: Hambre Sm: 5 L: 18 Mrk: H: 3: Giedskind 2: Røssem Sm: 2 ½ L: H: 1 ½: Niøss Sm: 2 ½ L: H: 1: Koren 13 Mel: Giedeskind 2: Sæbbe Koren 1 Mæl:

Stalem Sm: 2 L: H: 1: Koren 8 Mæl: Stalemsøen Sm: ½ L: Underdal Sm: ½ L: Koren 4 Mæl: Diurdal Sm: 18 Mrk: Dreige Sm: 2 pd: Sleen Sm: 1 Løb Koren 5 Mæl: Øfre Slinde Sm: ½ L: Koren 8te Mæl: Indre Slinde Sm: 1 L: 6 Mrk: Houglum Koren 2 Mæl: Fretland Sm: 1 pd: Kalfskind 1:

Jederens Fogderie Arøld Koren 5 pund, Wiig Koren 2 ½ pund Ræ Koren 2 pd: Groeland Koren 1 wette Schurfve Koren ½ pd: ½ Løb Aa.le(?), Nore Kaalberg Koren 1 pd: Hadtland Koren ½ pd: Engeland Sm: 1 pd: Qvalben Koren 2 ½ pd: Helleland ½ tønde Lax, Rugland Sm: 2 pd: Øxnebøld H: 1: WatneMøe 2 Huder

Rye Fylche Fogderie, Hesby Koren 8 pd: Furre Sm: 3 Løber Bierge 1 ½ wet Koren, Windeberg Koren 1 ½ Vett Øfsthuus Koren 8 Spand, Hasselund Koren 1 pd: Tvet Koren 1 Vett

1708: 111b

Furreland Sm: 3 L: 1 pd: 1 rdr: penge, Udj Frøsten 3 wetter Tog(?) (Tag/Taj?),

Hvilket forskrefne Jordegodtz skall Vere og forblifve hans Kongl: May: till et Fast og u-Ryggelig pant, indtill saa lenge at fornte: Capital Fire Tusinde Rixdaller med sine eftterstaaende Rente Skadesløs udj alle maader worder betalt,

till witterlighed hafver ieg dette med Egen haand underskrefven og mit Sædvanlige Zignete hostrøgt, Bergen d: 11te Martj Ao: 1708:

Aller underdanigst af Montagnie Lillienschiold
L: S:

Dend 8 Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Langeland for Opdals Skibredes Halsnøe Closters Almue, ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalter Hr: Assessor Hansens weigne, Monss: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmanden Olle Langeland med eftterskrefne Lougrette, Mons Store Eckre, Heming Lille Eckre, Even Nesthuus, Johanes Røsseland, Samson Nedre Waage Madtz FloerNæs, Anders Tvett, Aanund Mælland og Torben Løfald, sambt Almue fleere som Tinget søgte,

Monss: Peder Jensen satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit hans Kongl: May: aller Naadigste Forordning at paa Fremede Ministrer som wed Kongens Hof sig kunde opholde deris personer, Domistøyver eller godtz ingenlunde maa stedes eller legges arrest for gield som de i Kongens Rige og Lande i midlertid de der har Veret eller Ved deris bort Reise kunde hafve giort(?), dat: Kiøbenhafn dend 8 octobr: 1708.

Publicerit hans Kongl: May: aller Naadigste Patent om Høyeste Rett i Dannemrk for aar 1709: dat: 28 Septembr: Ao: 1708.

Publicerit hans Kongl: May: aller Naadigste Forordning om Hesters udførsel af Norge dat: 24 Septembr: 1708.

Publicerit den satte Capitels taxt for indeverende aar paa alle slags Korn ware, dat: 16: Novembr: 1708.

Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hanssens Veigne til spurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er

1708: 112

at udj gaard!! (gaarden) Mit Waage officer gaard i dette aar saa Vel som før ligger øde 1 ½ Løb Sm: saa og dend gaard Øfre Waage skylder aarlig 1 Løb 2 pd 12 Mrk: ogsaa dette aar som før ligger øde, hvor af indted till Halsnøe Closters Forwalter enten Skatt, Landskyld eller Leeding er blefven betalt saa og om iche Forwalteren altid har giort sin Flid sam/m/e gaarder igien at faa beboet og dørket, Men det ej kundet bringe till weie, dend og altid Ting eftter andet hafver opbøden for hver, som dend till brugs will antage uden nogen bøxsels betalling, for det siste om Forwalteren udj gaardens øde liggelse har veret aarsage,

Almuen der til svarede at det de/nnem/ nocksom witterligt er at desse 2de Jorder saa som udj Øfre Waage 1 Løb 2 pd: 12 Mrk: og udj Met Waage 1 ½ Løber Sm: dette aar som forige aar ligger øde, og af ingen Saaes eller dørkes, saa ingen findes som der af enten Skatt, Leeding, eller Landskyld betaller, iche heller kand de andet sige end Forwalteren har giort sin Flid sam/m/e gaarder igien at faa i stand, men det ej till denne tid har kundet till weie bringe, gaarderne og altid til Tinge har weret opbuden for hver dend som dem uden bøxsel bruge wilde, men ingen sig der til har villet indfinde, saa de iche kand sige at Forwalteren i des ødeliggelse har veret aarsage,

dette begierede Monss: Peder Jensen paa Hr: Assessor Hansens weigne at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde weigres,

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Ifver Hetlelj formedelst hand hafver indtaget Een huusmand paa Jorden uden Forwalterens willie og widskab eller willie, og tillat ham adskillige Conditioner paa gaarden Forwalteren og Jorden till skade, formodede der fore at som hand sig i mod Lougens 3 B: 21 Capit: 7 art: har forseet hand da eftter sam/m/e art: bør anseeis paa sin Fæste,

Ifver Hetlelj møtte til Sagen at svare og Vedstod at hand har taget sin broder Niels Hansen med hans qvinde til Sig hvilke hans broder er Soldat, og siger at hand der om har talt med Hr: Assessor Hansen Self da hand først

1708: 112b

antog godtzet till Forwalting, formente der fore at det iche har veret Forwalteren u-witterligt, men ha/nnem/ Vel bekiendt, iche heller har hand i Ringeste maader tillat {hand} hannem nogen Conditioner enten udj Een eller anden maade uden hand har veret udj hans Egen stuen!! (stue), og sig der opholt

Monss: Peder Jensen her til svarede at eftterdj hand sig beraaber paa Hr: Assessor Hansens forlof, det da med Sagen maatte beroe till neste ting, at hand der om kand indhente Hr: Assessors Svar,

Hvor fore og med Sagen till neste ting beroer, og paalegges Ifver Hetlelj til dend tid at møde, og skall da videre gaaes hvis Rett er.

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne eftterskrefne for Resterende Rettighed, saa som Encken Fugleberg 7 rdr 5 Mrk: 3 s: nok for 1703: og 1704: 1 rdr: 3 Mrk: 3 s: Lars Paalsen ibd: 2 rdr: 5 Mrk: 7 s: Olle Johansen ibid: 4 rdr: 4 Mrk: 6 s: nok 1 rdr: 8 s: Peder Omundsen ibd: 6 rdr: 3 Mrk: 9 s: nok 1 rdr: 1 Mrk: 1 s: Husse Lars Larsen 5 rdr: 3 Mrk: 8 s: Anders Gierstad 3 rdr: 4 Mrk: 14 s: Chresten Gierstad 7 rdr: 3 Mrk: 13 s: Henning (Heming) Tuftt 1 rdr: 5 Mrk: 6 s: paastod Dom till betalling

ingen af de indCiterede paa Fugleberg møtte ej heller Lars Larsen Huuse, iche heller møtte Anders Gierstad,

Samson Waage og Lensmanden hiemlede at de ere louglig Stefnte, hvor fore de/nnem/ paalegges till neste ting at møde,
Chresten Gierstad møtte og wedstod sin gield frem viste sin Landskyldbog hvor udj hand alt dette Resterede bad om fordrag saa wilde hand det med tiden betalle,
Henning (Heming) Tuftt møtte ogsaa og wedstod sin gield, Monss: Peder Jensen blef med ha/nnem/ forEenit saaledes at den/n/e sam/m/e ofver ham ej skall feldes nogen Dom, naar hand till Waartinget noget paa sin gield betaller, hvilket og Henning lofvede at giøre,
og paastod Peder Jensen Dom ofver Chresten Gierstad till sin Rettigheds betalling,

Afsagt

Eftterdj Chresten Gierstad Self tilstaar sin gield som er 7 rdr: 3 Mrk: 13 s: saa bør hand sam/m/e penge inden 15ten dage

1708: 113

till Hr: Assessor Hansen betalle under Nam og wurdering i sin boe.

Tosten Skorpen og Olle Olsen Tuftt blef paalagt at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Dend 10 Decembr: blef holden Almindelig Høsteting paa Sioe for Skaanevigs Skibredes Halsnøe Closters Almue, ofverwerende Halsnøe Closters Forwalter Hr: Assessor Hansens Fuldmegtig Monss: Peder Jensen Smidt Closter Lensmanden Johanes Sioe med eftter skrefne Lougrett, Claus Sættre, Knud Sæbøe, Johanes og Niels Eie, Lars Sættre, Olle Johansen Tungesvig, Lars Lande og Olle Sæbøe, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Monss: Peder Jensen satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: Forordninger og brefve sambt Capit: taxt for indverende aar som forhen findes Specificerit,

Publicerit Een Contract mellem Hr: Capit: Gren og hans Frigaards bunde Olle Sandvold angaaende gaarden Sandvolds brug og besidelse, dat: 26 Januarj 1708:

Publicerit Hr: Assessor Willum Hanssens udstede bøxsel seddel til Hr: Capit: Green paa dend gaard Sandvold, som till Hr: Capit: Grens Frigaard er udlagt, Halsnøe Closter under liggende, dat: 26 Januarj 1708:

Publicerit Hr: Assessor Willum Hansens udstede bøxsel seddel till Johanes Nielsen Eie paa 1 Løb Sm: og 1 Hud udj dend gaard Eiede(?) (Eigenes?), Halsnøe Closters godtz til hørende dat: 13 April 1708:

Monss: Peder Jensen hafde ladet stefne eftterskrefne for Resterende Rettighed saa som Helge Optstvet for 4 rdr: 2 Mrk: 4 s: og Niels Ølfvestvet for 5 rdr: 3 Mrk: 14 s: med paastand at [de] det bør betalle, og der paa begierede Dom,
begge desse Mend blef paa Raabt men ingen af dennem møtte
Lensmanden Johanes Sioe og Olle Sæbøe hiemlede at de ware louglig stefnt hvor fore de paalegges til neste ting at møde

1708: 113b

Monss: Peder Jensen hafde og ladet stefne Lars Svindl: for 5 rdr: 3 Mrk: 14 s: som er Resterende Rettighed for forige aaringer dette aar ej her udj Ment, sambt Thore Fatland for Resterende bøxsel 10 rdr: i ligemaade Encken Fatland for Resterende tredie tage 1 rdr: 2 Mrk: 12 s: med paastand de det bør betalle og der om war Dom begierende,

Lars Svindland møtte og vedstod at Vere skyldig till Halsnøe Closters Forwalter som før er indført Nemblig 5 rdr: 3 Mrk: 14 s: Thore Fattland wedstod ogsaa at Vere skyldig paa bøxsellen 10 rdr: og svarede i lige maade paa Encken Fattlands weigne som er hans Moder at hun i lige maade er skyldig Resterende tredie tage 1 rdr: 2 Mrk: 12 s: bad om fordrag saa will de det gierne med tiden betalle,

Monss: Peder Jensen paastod Dom till betalling

Afsagt

Eftterdj Lars Svindland og Tore Fatland begge wedstaar at Vere skyldig till Halsnøe Closters Forwalter Closteretz Resterende Rettighed, saa som Lars {Fatland} 5 rdr: 3 Mrk: 14 s: og Thore Fatland 10 rdr: bøxsel saa wedstaar og Tore at hans Moder Encken Fatland er skyldig Resterende tredie tage 1 rdr: 2 Mrk: 12 s: saa bør de alle 3 sam/m/e Rest inden 15ten dage at betalle under Nam og wurdering i sin boe,

Monss: Peder Jensen hafde og ladet stefne Lars Torsen Boge for Resterende skatter og Rettigheder af hans brugende Jord, saa og formedelst hand har indtrenget sig paa sam/m/e gaard, og dend til brugs antaget uden Halsnøe Closter Forwalterens widskab og wille, saa som Closteret bøxsler dend heele gaard, der fore at lide eftter Lougen,

Lars Torsen Boge møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden Johanes Sioe og Olle Sæbøe hiemlede at hand louglig er Citerit, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde

1708: 114

Monss: Peder Jensen Smidt tilspurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er at udj dend gaard yttre Bouge endnu som før ligger øde ½ Løb Smør hvor af ingen skatter till hans May: betalles ej heller Ringeste Landskyld, Leeding eller anden Rettighed till Halsnøe Closters Forwalter ydes,

Almuen her til svarede at det dennem noksom Vitterligt er at sam/m/e Jorde part ligger øde og af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som der af Ringeste skatt, Landskyld, Leeding eller anden Rettighed ydes eller betalles, saa forklarede ogsaa Almuen at Halsnøe Closters Forwalter sam/m/e Jord till Tinge har opbøden for hver som dend uden bøxsel bruge ville, men ingen sig der till har indfunden, saa de iche kand sige at Forwalteren i des ødeliggelse er nogen aarsage,

Dette begierede Monss: Peder Jensen Smidt at maatte indføris og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som hannem ej kunde weigres,

Mogens og Anders Tuftte blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge deris Lougrettes Eed,

Almuen ofver alt af dette skibrede begierede af Monss: Peder Jensen Smidt at de maatte tilstedes at betalle udj Tinghold i steden for Ting at holde aarlig 1 Mrk: danske, og at Een Mand enten Lensmanden eller Een anden sam/m/e penge wilde annam/m/e og der fore holde de 3de Sedvanlige ting om aaret, hvilket og Peder Jensen tilstod at skulle skee, og begierede at almuens begiering i Protocholen maatte indføris,

Dend 12 Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Kaa..(?) (Kaata?) for Etne og Fielbergs skibreders Halsnøe Closters almue, ofver werende paa Halsnøe Closters Forwalters Veigne Monss: Peder Jensen Smidt, Bunde Lensmanden Kaald Tvet, med eftterskrefne Lougret, Goutte Stangeland, Tøris Mickelsen Giære, Jon Flaatten, Niels Røe Tollef LøfverEide, Ifver Hegge, Anders Fodsell og Peder Hougen, sambt almue fleere som tinget søgte

1708: 114b

Monss: Peder Jensen Smidt satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes indført, i lige maade Capitels Taxten for indverende aar,

Monss: Peder Jensen Smidt tilspurte almuen paa tinget, om dennem ej witterligt er at indverende aar ligger øde af Halsnøe Closters godtz eftterskrefne Jorder Nemblig udj Etne Walmøe Øde eller Frettes udlade 1 pd: 6 Mrk: Sm: Egeland 1 pd: Sm: Gundegiær 1 Løb 12 Mrk: Sm: udj Giære 6 Løber 18 Mrk: Sm: udj Fielbergs Skibrede udj Tvet 1 Løb 18 Mrk: Sm: i Dyrem 1 Løb 1 pd: 15 Mrk: udj Indbiue 1 Løb 1 pd: 7 Mrk: S: Opdall 1 Løb Sm:, af hvilcke øde godtz ingen Skatter til hans Kongl: May: betalles, ej heller nogen Landskyld, Leeding eller anden Rettighed till Halsnøe Closter Forwalter ydes, Saa til spurte hand dennem og om Forvalteren ej har giort sin Flid, sam/m/e Jorder igien at faa bort fested, Men ej kunde, saa og om Forvalteren i des ødeliggelse er nogen aarsage
Almuen der til svarede, at det dennem noksom witterligt er at ofven nefnte Jorder Halsnøe Closter til hørende indverende aar ligger øde, og af ingen bruges eller dørkes saa at ingen findes som der af enten Skatter, Landskyld, Leeding eller anden Rettighed betaller, de og er widende at Forwalteren altid alle øde Jorder till Till!! Tinge opbyde for hver dend som dennem bruge og dørke wille, men ingen sig der till indfinder, saa at de iche kand sige at Forwalteren i des ødeliggelse er nogen aarsage,
dette begierede Monss: Peder Jensen at maatte indføris og hannem af Retten beskrefven meddeelis
Endnu till spurte hand Almuen, om de/nnem/ ogsa ej Vitterligt er at eftterskrefne Jorder laag øde eftter nefnte aaringer Halsnøe Closter tilhørende saa som det aar 1700:

1708: 115

laag øde udj Etne Egelland 1 pd: Sm: 1701: i ligemaade sam/m/e Jord Egelland 1 pd: Sm: 1702: Egelland 1 pd: Sm: og udj Dørem (i Fjellberg skbr:) 3 Løber 6 Mrk: Sm: 1703: Egelland 1 pd: Sm: Gundegiær 1 Løb 12 Mrk: Sm: Dørem 3 Løber 6 Mrk: Sm: udj Hegge 2 pd: 6 Mrk: Sm: Axdall 1 Løb Sm: 1704: Giære 1 Løb 18 Mrk: Sm: Gundegiær 1 Løb 12 Mrk: Sm: Egelland 1 pd: Sm: Hegge 2 pd: 6 Mrk: Sm: Dørem 3 L: 6 Mrk: Sm: Axdall 1 Løb Sm: 1705: Gundegiær 1 L: 12 Mrk: Sm: Egelland 1 pd: Sm: Hegge 1 Løb 18 Mrk: Sm: Svalland 1 Løb 1 pd: 3 Mrk: Sm: Axdal 1 Løb Sm: og Dørem 3 Løber og 6 Mrk: Sm: af hvilcke gaarder og gaardes parter ej blef betalt nogen skatter till deris Kongl: May: ej heller Ringeste Landskyld, Leeding eller anden Rettighed til Halsnøe Closter Forwaltere,

Ilige maade til spurte hand almuen, om de andet kand sige end jo Forvalterne i Een hver i sin tid har giort sin Flid sam/m/e gaarder at faa beboed og dørket, men det ej hafve kundet bringe till weie, saa og om de weed at Forwalterne i sam/m/e gaarders øddeliggelse er nogen aarsage.

Almuen der til svarede at det de/nnem/ nok witterligt er, at sam/m/e Jorder som melt er, benefnte aaringer laag øde og af ingen blef brugt eller besidet, saa ingen fantis som for sam/m/e Jorder de aaringer enten skatter, Leeding, Landskyld eller anden Rettighed betalte, Almuen forklarede og at Forwalterne Een hver i sin tid alle tider opbød til Tinge de øde Jorder for hver dend som de/nnem/ uden bøxsel wille antage, men ingen sig der till indstillede, saa de iche kand sige at Forwalterne i des øddeliggelse er nogen aarsage,

Dette begierede Monss: Peder Jensen at maatte indføris og hannem af Retten beskrefven meddeelis som ha/nnem/ ej kunde weigres eller negtes.

Saa til spurte Monss: Peder Jensen almuen, om de/nnem/ og iche er witterligt at udj dend gaard Svalland Halsnøe Closter tilhørende indverende aar ligger øde 1 L: 1 pd: 3 Mrk: Sm: hvor af iche heller betalles Ringeste skatter, Landskyld Leeding

1708: 115b

eller anden Rettighed,

Almuen der til svarede at det er de/nnem/ wel witterligt at sam/m/e Jorde part i Svalland indverende aar ligger øde og af ingen bruges eller besides, saa der af ej Ringeste skatter, Landskyld, Leeding eller anden Rettighed betalles,

dette begierede Monss: Peder Jensen at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis,

Dend opsatte Sag i mellem Peder Jensen og Siur Alne angaaende det slagsmaal paa Hans Aarevigs dreng \Siur/ Gulicks: som fra forige ting till nu er opsatt, og møtte nu begge baade Siur Alne og Siur Gulicksen till Sagen at svare, og negtede de begge at de indted har slaget hin anden i Ringeste maader, endnu war her om ingen Vidner indstefnt i Ringeste maader,

afsagt

Eftter dj i Sagen nu 2de gange har woren Stefnt men ej endnu der paa frem ført Ringeste bevis, saa frj Kiendes Siur Alne for den/n/e Søgning,

Monss: Peder Jensen hafde ladet Stefne Eftterskrefne Halsnøe Closters Leilendinger for Resterende Landskyld, og Rettighed, saa som Hans Skeitzwold 8 rdr: 5 Mrk: 9 s: Sæbiørn Dyngebacke 4 rdr: 4 Mrk: 15 s: Berent Huustvet 3 rdr: 3 Mrk: Mickel Tvet 2 rdr: 4 Mrk: Niels Dørem 6 rdr: 5 Mrk: 5 s: Enken ibd: 8 rdr: 4 Mrk: 12 s: Stephen Indbiue 16 rdr: 4 Mrk: 5 s: Peder ibd: 17 rdr: 3 Mrk: 11 s: Knud ibd: 20 rdr: 3 Mrk: 2 s: Lars Olsen ibd: 23 rdr: 1 Mrk: 4 s: Lars Larsen ibd: 24 rdr: 5 Mrk: 4 s: Tollack ibd: 7 rdr: 1 Mrk: 5 s: Samson Svalland 38 rdr: 5 Mrk: 10 s: Encken 14 rdr: 14 s: Jon Sundnes 5 rdr: 2 Mrk: 8 s: Chrestopher ibd: 6 rdr: 3 s: Gunder ibd: 6 rdr: 4 Mrk: Ilige maade war Stefnt Johanes Evensen Giære for 16 rdr: 9 s: Niels Flaaten for 11 rdr: 2 Mrk: 12 s: og Lars Huustvet for 6 rdr: 2 Mrk: 6 s: hvilcke 3de siste Mend iche møtte Closter Lensmanden Kaald Tvet og Olle Sæbe hiemlede at de ere louglig Citerede, hvor fore de/nnem/ paalegges till neste ting at møde, Alle de andre møtte og wedstod deris gield, bad om fordrag saa will de det gierne med tid og stunder betalle

Peder Jensen paastod Dom till betalling

afsagt

1708: 116

Eftterdj at de indCiterede Halsnøe Closters Leilendinger Self tilstaar dend gield de søges for, den og med deris Landskyld bøger ofver Eenstem/m/er, saa som Hans Skeitzvold 8 rdr: 5 Mrk: 9 s: Sæbiørn Dyngebacke 4 rdr: 4 Mrk: 15 s: Berent Huustvet 3 rdr: 3 Mrk: Mickel Tvet 2 rdr: 4 Mrk: Niels Dørem 6 rdr: 5 Mrk: 5 s: Enken ibid: 8 rdr: 4 Mrk: 12 s: Stephen Indbiue 16 rdr: 4 Mrk: 5 s: Peder Indbiue 17 rdr: 3 Mrk: 11 s: Knud ibid: 20 rdr: 3 Mrk: 2 s: Lars Olsen ibd: 23 rdr: 1 Mrk: 4 s: Lars Larsen ibd: 24 rdr: 5 Mrk: 4 s: Tollack ibd: 7 rdr: 1 Mrk: 5 s: Samson Svalland 38 rdr: 5 Mrk: 14 s: Encken Svalland 14 rdr: 14 s: Jon Sundnæs 5 rdr: 2 Mrk: 8 s: Chrestopher ibd: 6 rdr: 3 s: Gunder ibd: 6 rdr: 4 Mrk: saa bør de og alle Een hver for sig, sam/m/e deris gield og Resterende Rettighed, till Halsnøe Closters Forwalter \at/ betale, inden 15ten dage under Nam og wurdering i deris boe,

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Olle Udstuen for 3de aars Resterende Landskyld saa som for 1705: 2 rdr: 1 Mrk: 11 s: for 1706: 2 rdr: 3 Mrk: 7 s: og for 1707: 2 rdr: 1 Mrk: 11 s: till sam/m/en 7 rdr: 13 s: med paastand at hand det bør betalle,

Olle Udstuen møtte og der til svarede at for de 2de aar 1706: og 1707 er hand skyldig sin Rettighed, men for det aar 1705: er hand slet indted skyldig paastod der fore at hand det iche bør betalle, forklarede og at hans Landskyld bog udj dend u-løckelige Ildebrand da hans Huus og Midler opbrente ogsaa blef borte, Erbød sig dog at hand det skal bevise at hand for det aar 1705 indted skyldig er,

Monss: Peder Jensen paastod Dom till Skadesløs betalling, saa som Olle Udstuen dend fordrende Landskyld for alle 3 aar Rigtig Skyldig er,

Olle Udstuen endnu som før sagde iche at Vere skyldig meere end for 2de aar for uden dette siste aar, og mente der fore at Vere frj for sam/m/e aars betalling,

afsagt,

Eftterdj Olle Udstuen negter at hand for det aar 1705: indted skyldig er, men allene for de 2de andre aar saa som for 1706: og 1707: forklarer at hands Landskyld bog i den u-løkelige Ildebrand er opbrent, hand dog lofver det med widne at vill bevise, saa gifves ha/nnem/

1708: 116b

Delation till neste ting sam/m/e betalling at bevise, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Knud Wieland og Anbiørn Kaabenshoug!! (Kaalbenshoug) om dend Rest paa det nøst 1 rdr: 3 Mrk: blef nu atter foretagen og møtte begge parter till Sagen at svare

Knud Wieland paastod Dom till betalling og omkostning,

Anbiørn Colbenshoug wedstod sin gield, sagde at Hr: Capit: Gren kiøbte Nøsted, og hand end nu iche har faaet sam/m/e penge hos ha/nnem/ og der fore mente at naar hand faar betalling for Nøsted, saa skall og Knud Wieland faa sine penge

Knud Wieland wilde der med iche lade sig Nøye men paastod Endelig Dom,

Afsagt.

Eftterdj Anbiørn Colbenshoug Self tilstaar at vere skyldig till Knud Wieland paa Eet Nøst hand hos ha/nnem/ kiøbt hafver 1 rdr: 3 Mrk: saa bør hand sam/m/e penge till Knud Wieland betalle tillige med omkostning 1 Mrk: 8 s: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Monss: Peder Jensen Smidt opbød eftterskrefne ledige Jorder Halsnøe Closter tilhørende for hver dend som de/nnem/ paa gode wilkor will antage till at bruge Nemblig udj Etne Frettes udlade eller Walmøe øde, Egeland, Gundegier, og 5 parter i Giære, Fielbergs Skibrede, helten udj Tvett, Dyrem, Een part i Biue, ¼ part i Svalland, 1 Løb i Axdall, her for uden som nu paa tinget blef opsagt, ½ part i Huustvet, ¼ part i Dørem, Lars Larsens brugende part i Indbiue Tollack Biues part, i Biue,

Monss: Peder Jensen hafde atter ladet Citere Aarvigs Sougemester Mickel Qvam/m/e till at gifve under Rettning paa hvis tøm/m/er som er af bønderne lefveret, hvor meget og hvor døgtig, sambt hvad af hver Stock udj bord skaaren er med widere eftter forige stefnings indhold, dat: 23 Junij nestleden, og begierede Monss: Peder Jensen at Mickell Qvam/m/e maatte forhøris paa sam/m/e maade som dend anden Sougmester Torkild Sollem før har forklaret paa nest afvigte Som/m/er ting, Nemblig. 1. till spurtes Mickel Qvam/m/e hvad tøm/m/er Aanund Rafneberg har lefveret og hvad bord af hver stok er skaaren, Mickel

1708: 117

Qvam/m/e der till svarede, at hand iche til wesse!! (visse) kand erindre hvad i saa maader af ham eller andre \er/ {el} lefveret, men af det tøm/m/er som af ha/nnem/ lefveret er blef\ven/ skaaren 3: 4: 5: og 6 bord fra Hauskiær (Haugsgjerd) er kom/m/en tøm/m/er men af sam/m/e tøm/m/er kand ej skieres meere end 3 og 4 bord af hver stok, fra Møcklevold er og kom/m/en tøm/m/er men ej kand skieres meere end 3 og 4 bord, men aldrig 5 bord, det tøm/m/er som er kom/m/en fra Røgenes kand skieres ej meere end 3 og 4 bord, og widere, det som fra Brattestød kom/m/er kand ej heller skieres meere end 3 og 4 bord, om der kand findes udj Een deel stoker 5 bord kand iche wide, ej heller der paa sværge, fra Gramshoug hvad tøm/m/er der fra kom/m/er kand ej skieres meere end 3 á 4 bord, fra Houge paa sam/m/e maade og ej widere fra Røe det tøm/m/er der fra er kom/m/en har hand ej skaaren men forklarede at hvad tøm/m/er der fra kom/m/er er noget bedre end det andet som før er melt, saa som 4: 5: og 6 bord,

Endnu tilspurte Monss: Peder Jensen Souge mesteren Mickel Qvam/m/e om der iche er blefven lefveret paa Aarvig Soug af Een deel Lentzes!! (Lenets) bønder, Saa som af Even Tindeland 1 tylt og 4 stocker, hvor fore skall vere betalt for tylten 1 rdr: og af Andfind Strømøen 4 tylter ogsaa for tylten 1 rdr: saa og hvad bord der af skaaren er, Souge Mesteren der til svarede at det tøm/m/er wed hand ej till wesse enten hand har skaaren eller ej, dog har hand skaaren tøm/m/er som der fra er kom/m/en, men af det slags tøm/m/er er ej meere skaaren som hand kand erindre end 3 og 4: bord af hver stok,

der eftter tilspurte Monss: Peder Jensen Souge mesteren om hand hafver Skaaren meere bord paa Sougen end Hans Aarvig till Hr: Assessor Hanssens tieniste der har forskaffet af hvem og hvor meget, Souge mesteren der til svarede at hand iche kand Rettelig erindre hvad eller for hvem hand har skaaren, men for Hans Aarevig wed hand at hand omtrent har skaaren 100 bord for Een og anden af almuen har hand skaaren Een baads wedstok uden nogens forlof,

1708: 117b

Der eftter tillspurte hand Sougemesteren hvor mange bord Hans Aarevig det aar solte fra Sougen, Mickel Qvam/m/e der til svarede at hand slet indted der om er widende i nogen maade saa som hand aldrig war med naar saadant skeede,

End nu tilspurte hand ha/nnem/ hvor mange bord hand siuntis af det Qvantum tøm/m/er nu for Retten er opteignet og till Sougen kom/m/er ofver hofvedet kunde falde, saa som ingen wed bedre forklaring der om at giøre end hand, Mickel Qvam/m/e der til svarede, at hand det iche weed eller till wesse kand sige, saa som hand ichun skar dend Ringeste deel af sam/m/e tøm/m/er men blef mest skaaren af dend anden Souge Mester Torkild Sollem, men dog er eftter hans meening skaaren af tøm/m/eret 3: 4: 5: 6: og nogle faa 7 bord af stoken,

for det siste tilspurte Monss: Peder Jensen hannem, at saa som hand nogle gange har woren paa Aarevig Sag, og der seet ligge 7 á 8 bord stocker, hvor de da ere afblefne eftterdj de eftter den/n/e hans forklaring iche er skaaren paa Sougen, Mickel Qvam/m/e der till svarede at

hand iche saadant tøm/m/er har skaaren paa Sougen, dog kunde hand iche negte, at hand jo ogsaa har seet saadane stoker ligge wed Sagen paa weien, men iche weed, enten hvem de/nnem/ til hørte eller hvor de ere afblefne, saa som hand iche altid war ved Sagen, og berettede der hos at fra andre steder nedkom/m/er tøm/m/er forbj Sagen, som der iche enten blifver skaaren eller solt,
dette begierede Monss: Peder Jensen at maatte ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis,

Endre Hegge og Olle Øyen i Etne blef udnefnt at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Dend 14 Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Spidsøen for Fiære, Føyens og Waags skibreders Halsnøe Closters Almue ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne Monss: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmendene Peder Haafversholm og Sæbiørn Bielland med eftterskrefne Lougrett, Herlof Wespestad, Siur Hofland, Peder og Jon Wespestad, Anders Hofland, Anders Jonsen Wespestad

1708: 118

Østen Andall og Bertel Otterøen sambt Almue fleere som tinget søgte,
Monss: Peder Jensen Smidt satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede, i ligemaade Capitels Taxten for indverende aar,

Publicerit Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Jon Helgesen (Holgersen?) paa ½ Løb Sm: ½ H: i Wespestad uden bøxsell at til træde og bruge, dat: 12 Novembr: 1707:

Monss: Peder Jensen Smidt paa Halsnøe Closters Forwalter Hr: Assessor Willum Hansens weigne tillspurte almuen paa Tinget, om dennem ej witterligt er at eftterskrefne Jorder Halsnøe Closter tilhørende indverende aar ligger øde, saa som af Fiære skibrede Østre Braatvet 1 Løb 1 pd: 18 Mrk: Sm: Apeland ½ Løb Sm: Føyens skibrede Grindem officer gaard 3 Løber Sm: Hofland 1 Løb og 6 Mrk: Sm: Mælland 1 Løb og 9 Mrk: Sm: Urong 1 Løb 1 pd: 12 Mrk: Sm: Waags Skibr: Lande officeer gaard 2 pd: 6 Mrk: Skomsnæs 1 pd: 21 Mrk: Sm: Tuftteland ½ Løb Sm: og Rønholm 2 pd: 6 Mrk: Sm: hvor af indted betalles enten Kongl: Skatter eller nogen Landskyld, Leeding og anden Rettighed till Halsnøe Closters Forwalter, saa og om iche Forwalteren har giort sin Flid sam/m/e gaarder at faa bort fested men det ej har kundet til weie bringe, og Endelig om Forwalteren i des ødeliggelse er nogen aarsage
Almuen der til svarede at det de/nnem/ alle er witterligt, at ofven nefnte Jorder Halsnøe Closter tilhørende indverende aar ligger øde og u-dørket, og af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som af dennem nogen skatter till deris Kongl: May: betaller, ej heller Ringeste Landskyld, Leeding eller anden Rettighed

1708: 118b

till Forwalteren ydes, Forklarede og at desse Jorder till Tinge har veret opbuden for hver dend som de/nnem/ bøxsle og bruge wille, men ingen endnu sig der till har indfunden saa de iche kand sige at Forwalteren i des ødeliggelse er nogen aarsage,

Dette begierede Monss: Peder Jensen at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som hannem ej kunde negtes,

Endnu til spurte Monss: Peder Jensen Almuen paa Tinget, om dennem ej witterligt er at eftterskrefne Jorder Halsnøe Closter til hørende eftternefnte aaringer laag øde, saa som det aar 1700: Østre Braatvet 1 Løb 1 pd: 18 Mrk: Sm: Grindem officeer gaard 2 Løber 18 Mrk: Sm: Urong 1 L: 1 pd: 12 Mrk: Sm: Steensbøe 2 pd: 12 Mrk: Sm: 1701: Østre Braatvet 1 L: 1 pd: 18 Mrk: Sm: Grindem 2 L: 18 Mrk: Sm: Urong 1 L: 1 pd: 12 Mrk: Sm: Steensbøe 2 pd: 12 Mrk: Sm: 1702: Østre Braatvet 1 L: 1 pd: 18 Mrk: Sm: Grindem 2 Løber 2 pd: 6 Mrk: Urong 1 L: 1 pd: 12 Mrk: Steensbøe 2 pd: 12 Mrk: Eije (Eye) 2 pd: 6 Mrk: 1703: Østre Braatvet 1 L: 1 pd: 18 Mrk: Apeland 1 pd: 12 Mrk: Grindem 2 Løber 18 Mrk: Sm: Urong 1 Løb 1 pd: 12 Mrk: Sm: Steensbøe 2 pd: 12 Mrk: Store Næsse 1 pd: 21 Mrk: 1704: Apeland 1 pd: 12 Mrk: Braatvet 1 L: 1 pd: 18 Mrk: Steensbøe 2 pd: 12 Mrk: Grindem 2 Løber 18 Mrk: Sm: Urong 1 L: 1 pd: 12 Mrk: 1705: Apeland 1 pd: 12 Mrk: Sm: Braatvet 1 L: 1 pd: 18 Mrk: Steensbøe 2 pd: 12 Mrk: Sm: Urong 1 L: 1 pd: 12 Mrk: Grindem 2 Løber 18 Mrk: Store Nesse 1 pd: 21 Mrk: Sm: af hvilke gaarder og gaarders parter ej blef betalt nogen Skatter till deris Kongl: May: ej heller Ringeste Landskyld, Leeding eller anden Rettighed till Halsnøe Closters Forwaltere,

Ilige maade tilspurte hand Almuen, om de andet kand sige end jo Forwalterne Een hver i sin tid har giort sin Flid, sam/m/e gaarder at faa beboed og dørket, men det ej har kundet bringe till weie, Saa og om de weed at Forwalterne i sam/m/e gaarders ødeliggelse er nogen aarsage,

Almuen der till svarede at det dennem nock som witterligt er, at sam/m/e Jorder

1708: 119

som før er melt benefnte aaringer laag øde og af ingen blef brugt og besidet, saa ingen fantis som for sam/m/e Jorder de aaringer enten Skatter, Leeding, Landskyld eller anden Rettighed betalte, Almuen forklarede og at Forwalterne Een hver i sin tid har giort sin flid at faa gaarderne i Stand og dennem altid till Tinge opbøden, for hver dend som dennem bøxsle vilde, men ingen sig der till har indstillet, Saa de iche kand sige at Forwalterne i des ødeliggelse har veret nogen aarsage,

Dette begierede Monss: Peder Jensen Smidt at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, Som hannem ej kunde negtes, Men at saaledes for Retten passerede bevidner Sorenskrifveren Peder Heiberg med det øfrige Lougrett,

Peder Chrestophersen hafde ladet stefne Kiølf Tvet for Resterende Løn 1 rdr: med formoding hand det bør betalle, tillige med omkostning,

Kiølf Tvett møtte wedstod at vere skyldig till sam/m/e Dreng Resterende Løn 5 Mrk: lofvede sam/m/e penge med forderligste at betalle,

Monss: Jacob Kofoed paa sin dreng Peder Chrestophersens weigne begierede Dom udj Sagen,

afsagt,

Kiølf Tvet bør inden 15ten dage at betalle till sin forige tiener Peder Chrestophersen de 5 Mrk: penge udj Løn som hand Self wedstaar ha/nnem/ at vere skyldig saa Vel som udj foraarsagede omkostning 1 Mrk: 4 s: under Nam og Vurdering i sin boe

Monss: Peder Jensen hafde ladet stefne Knud Ingebregtsen Skomsnes for at vere kom/m/en for tillig med hans qvinde der fore at bøde eftter Lougen,
Knud Ingebregtsen møtte og forklarede at hand indted til desse bøders betalling er Eiende, wedstod sin forseelse bad om Naade og iche Rett,
Peder Jensen paastod [Dom] till bødernes betalling,
afsagt,
Knud Ingebregtsen Staar Self till at hand med sin qvinde er kom/m/en fortilig, tj bør hand at betalle sine Egte bøder som er eftter Lougen 3 rdr: 2 Mrk: 4 s: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

1708: 119b

Publicerit Monss: Peder Jensen paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Størk Johansen paa ½ Løb Sm: og ½ Hud i Een Halsnøe Closters Jord Skomsnæs, dat: 16 Novembr: 1707:

Monss: Peder Jensen opbød eftter skrefne Halsnøe Closters ledige Jorder for hvem som de/nnem/ bøxsle ville, som de/nnem/ da mod billighed skall meddeelis, saa som helten udj Otterøen, helten udj Løning, Enckens part udj Lørham/m/er Morten Steensbøes part i Steensbøe, helten udj Tvett paa Hugler øen (Hugloe) Westre og Østre Braatvet sambt Lars øfre Wallens part i Fiære skibrede, ilige maade Hans Olsens Eies part, helten udj Rønholm, Toftteland og Lande, i Waags Skibrede

Jacob Lille Nesse og Lars Hofland blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin LougrettesEed,

Dend 15 Decembr: paa Ornings gaard udj Føyens Skibrede blef atter dend Sag som seeniste dend 27: Novembr: mellem Hr: obr: Lieut: Montag: Lillienschiold og Fendrik Morten Grønvold blef optagen foretagen, og møtte paa paa Hr: obr: Lieut: Montg: Lillienschiolds weigne Lars Horneland, men Fendrik Morten Grønvold møtte Self till Sagen at svare,
hvor da og møtte eftter skrefne Lougret som Retten betiente Nemblig Næll Hysingstad, Lars Wattne, Niels og Matis Hysingstad, Aarne Degernes Daniel Stue, Heine Rom/m/etvet og Johanes Hysingstad,
og indlefverede Lars Horneland det for paaberaabte Taxerings werk paa Orningsgaard med des under liggende dat: 20 Junij Ao: 1708:
Monss: Fendrich Morten Grønvold møtte og precenterede udj Retten pengene eftter pantebrefvernes indhold, sambt og de Renter fra pantebrefvenes dato, med begier at Hr: obr: Lieut: de/nnem/ wilde annam/m/e,
Lars Horneland paa Hr: obr: Lieut: Montagnis weigne der till svarede at hand sam/m/e penge ej kunde annam/m/e, saa som hand der till ej hafde nogen Fuldmagt eller ordre,
Monss: Fendrich Morten Grønvold erbød sig pengene at betalle baade Capital og Rente, og mente der med at Hr: obr: Lieut: sam/m/e penge bør annam/m/e og der paa begierede Dom

1708: 120

Lars Horneland end nu som till foren wilde ej sam/m/e penge annam/m/e men paastod Dom eftter Lougen og sine pantebrefvers indhold,

Monss: Severin Seehus i Bergen, eftter for indsente skreftt seeniste Rettesdag precenterede pengene i Retten, de/nnem/ og udj 2de punge for Retten anviste, hvis Nafn var Tom/m/es Cromentj, men Lars Horneland wilde dem ej annam/m/e,

begge parter begierede Dom udj Sagen,

afsagt,

Eftterdj Hr: obr: Lieut: Montag: Lillienschiold udj Retten har ladet producere 2de obligationer, dend første af Sallig welbyrdige Frue, Fru Ziselle Juul till hendes Sviger Søn Monss: Fenrich Morten Grønvold udgifven, lydende paa Capital 100: rdr: og dat: 24 Febr: 1684: for hvis Summa hun pantsetter øde gaarden under Ornings gaard beliggende Kattetvet kaldet, og dend halfve Ornings gaards Soug, hvilcke obligation og forpantning bemelte Monss: Fendrich Morten Grønvold dend 24 Januarj 1702: wed Een Transport till Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold med lige wilkor som dend hannem er gifven ofver drager, eftter sam/m/e Transports widere formeld, Dend anden obligation og forpantning ogsaa af Før welbemelte Sl: Frue till Hr: obr: Lieut: Montag: Lillienschiold Self udgifven lydende paa Capital 92 rdr: dat: 12 Julij 1699: for hvis Summa er pant satt Orningsgaard Self, med hvad widere der til hører, Nu befindes der, at alt siden desse obligationers Dato iche Ringeste Renter till Hr: obr: Lieut: Montag: Lillienschiold er betalt og endt skiønt at Ornings gaard og Kattetvet med des widere til hørende for ofvennefnte Capitaller {med} og paaløbende Re\n/tter Hr: obr: Lieut: till brugelig pant er ofver dragen, saa har i dag Hr: obr: Lieut: Montag: ej gaarden till brugelig pant antagen, men ladet dend forblifve som till foren under dend Sl: Frues og hendes børns Despensation

1708: 120b

Saa hand iche (…..) af gaarden nogen Rettighed har oppebaaret eller (søgt …..) hvor fore Hr: obr: Lieut: Montag: Lillien: nestleden dend 20 Junij eftter Lougens 5te Bogs 7 Capit: 11 Art: indhold førend hand Eiendombs Dom wilde søge gaarden med alt des tilhørende har ladet Taxere, og Vurdere, eftter sam/m/e werkis widere formeld, wed hvilken Adfer Monss: Fendrich Morten Grønvold formeener sig eftter sin paastands formeld at vere fornermet og det mest fordj hand siger at hafve tilbudet Hr: obr: Lieut: Montag: Lillien: \de/ penge hand i saa maader skyldig war, Mens saa formenes dog at Hr: Fendrich Morten Grønvold ej endnu før den/n/e tid sig med Ringeste skilling har indstillet allene wed beskikelser till Hr: obr: Lieut: Montag: Lill: ladet fornehme paa hvad sted hand pengene wilde annam/m/e og dog ingen penge wirkelig frembudet eller anvist, iche udj Hr: obr: Lieut: Huus ej heller seeniste Rettes dag, allene frem lagde Eet Skreftt fra Sr: Severin Seehuus i Bergen, som erbyder sig oengene at vilde betalle, uden nogen penge at anVise, hvor med Hr: obr: Lieut: ej var fornøyet, Men som nu pengene af Monss: Fendrich Morten Grønvold wed Sr: Severin Seehuusens Tiener eller Fuldmegtig i Retten frembydes, og Lars Horneland de/nnem/ ej paa Hr: obr: Lieut: Montag: Lillienschiolds weigne vil annam/m/e, Saa kand ieg iche see eller skiøn/n/e at Hr: obr: Lieut: Montag: Lillienschiold kand Veigre sig sam/m/e penge at annam/m/e eller i mod tage, Men her med Kiendes for Rett at Hr: Fendrich Morten Grønvold som nu pengene i Retten presenterer bør beholde Ordningsgaard med alt hvis widere pantebrefvene omformelder baade som Een pantsetter og som Een Rett oddels Mand, for dend Capital som dend er pantsatt fore Nemblig 192 rdr: saa Vel som og Resterende Renter til den/n/e tid 77 rdr: 4 Mrk: 12 s: till sam/m/en Capital og Rente 269 rdr: 4 Mrk 12 s: og som Fendrich Morten

1708: 121

Morten!! Grønvold Self har veret aarsage og Een forwolder i Sagens ophold, i det hand ej som før er melt penge wirkelig har frem bødet {saa at} for hvis skyld Hr: obr: Lieut: Montag: Lillienschiold har haftt aarsage alt det at giøre i den/n/e Sag som hand till i dag giort hafver, saa betaller Monss: Fendrich Morten Grønvold till Hr: obr: Lieut: Montag: Lillienschiold 6: rdr: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, i det øfrige frj Kiendes Monss: Fendrich Morten Grønvold for de pretentioner som Hr: obr: Liet: Montag: Lillienschiold udj sin Stefning til ha/nnem/ hafver, og {dend} de ej at kom/m/e ha/nnem/ till Ringeste Nackdeel i nogen maade

Året 1708 er herved ferdig

Tingbok nr. I. A. 29 1708-1710 for Sunnhordland

Året 1709

1709: 121b

Ao: 1709 Dend 19 Febr: blef holden almindelig Waarting paa Wallen for Skaanevigs skibredes almue, ofververende paa Foget Sr: Olle Larsens weigne hans tiener Chresten Biering Bunde Lensmanden Nicolay Wallen med eftterskrefne Lougrett, Niels Berhoug for Olle Svindland, Erick Furdall, Lars Olsen Wicke, Siur Skrom/m/e, Erick Wicke, Olle Larsen ibd: Jon Nielsen Frette og Jone Nielsen Tungeswig, med almue fleere som tinget søgte
Tinget blef satt og liust tingfred som sedvanligt,

Publicerit Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiolds udgifne obligation till Hr: Bregadeur og Commedant Hein lydende paa Capital 200 rdr, for hvis Summa er pant sat dend gaard Fladerager med paastaaende Soug og Qverner skylder aarlig Landskyld med bøxsel 3 L: Løber!! Smør \og 3 H:/ og skall sam/m/e Summa med sine eftter staaende Renter 2 Maaneder eftter at de opsagt worder Rigtig betalles, sam/m/e bref dat: 5 Novembr: 1708:

Publicerit Fendrich Hans Otte Steen, hans udgifne skiøde till Mogens Larsen Sandvig paa oddels Retten till 3 Spand Sm: udj hans paaboende gaard N: Sandvig, dat: 29 Martj 1708:

Dend forige Sag som fra nestleden Høsteting og til nu blef opsatt i mellem Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, og Olle Larsen Wicke, med det Leiermaal med det qvindfolk Aagaate Clas datter, blef nu atter fore tagen, og møtte Olle Larsen og Refererede sig til sit forige at hand iche er Fader till hendes barn paastod endnu som før at hun bør møde till den/n/e Sag at svare,
Qvindfolket Aagaate Clas datter blef paaberaabt men ej møtte ej heller nogen paa hendes weigne,
Skafferen Gunder Maalnes og Siur Wallen hiemlede weed Eed at hun war louglig stefnt
ellers frem kom for Retten Lars Wicke og fremlefverede Een seddel som sam/m/e qvindfolk ha/nnem/ lefverde hvilke seddel er under skrefven af Hr: Baron RosenCrantz som melder at hun der sine Leiermaals bøder betalt hafver berettede ellers at sam/m/e qvindfolk endnu er paa Øfstebøe hvilke er Lænetz og ej Baronietz godtz,
og paastod Olle Larsen Wicke at hun endnu bør paalegges at møde,

afsagt den/n/e sinde saaledes,
Om endskiønt Høy Edel baarne Hr: Baron RosenCrantz lader fremlegge Een protest mod qvindfolcket Aagaatte

1709: 122

Clas datters Stefnemaal i denne Sag for denne Rett, saa dog eftterdj Olle Larsen Wicke for Retten baade til foren har benegtet, og endnu benegter at vere Fader till bemelte qvindfolkes barn, som hun uden Egteskab i løsagtighed har afulet!! (auflet), sam/m/e gierning ogsaa af hende er begaaet imedens hun war paa Kongens godtz, hvor hun endnu er, og ej paa Fri herskabetz, hun ogsaa nogle ganger har weret for den/n/e Sag indCiterit og dog ej møder eller lader svare til Sagen, saa paalegges hende dog alligevel endnu Eengang i Egen Person for den/n/e Rett at møde til den/n/e Sag at svare, paa det at der udj kand handles hvis Lougen byder, og skall da om alt gaaes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde atter ladet stefne det qvindfolck Britte Clas datter for Leiermaal med Jacob Larsen Bielland som fra forige ting nu blef opsatt, og da ej møtte till bøder at svare og der om war Dom begierende,
Qvindfolket møtte iche men Peder Hielmervig møtte, og forklarede at obr: Lieut: Montagnie Lillienschold ombad ha/nnem/ paa hendes weigne svare, at hun er Eet Fattigt Meniske der indted ejer, og naar hun saa lenge har tient, at hun noget kand vere Eiende wil hun gierne sam/m/e bøder betalle, widere hafde hand iche at svare, uden at hand mente at drengen Jacob Larsen bør tillige med hende underholde barnet, og der om war Dom begierende,
Fogdens tiener Chresten Biering paastod Dom till de halfve bøders betalling, saa som Leiermaalet er skeed paa Bielland udj hvilke gaard deris May: og Baron RossenCrantz Eier Een hver helten, med lige Sigt og Sage faldtz Rettighed,
afsagt,
Det indstefnte qvindfolck Britte Claus datter som sig udj Leiermaal med Jacob Larsen Bielland forseet hafver, bør inden 15ten dage betale sine Leiermaals bøder til deris Kongl: May: Nemblig dend halfve part som er 3 rdr under adfer eftter Lougen,

1709:122b

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Aslack Olsen for fortillig med sin qvinde der fore at bøde sine Egte bøder eftter Lougen
paa Aslack Olsens weigne møtte Rasmus Løfvig som lofvede till først holdende Som/m/er ting at betalle paa hans Veigne hans Egte bøder, begierede at Kongl: May: Foget der med ville were tilfredtz,
Fogdens tiener Chresten Biering lod sig der med nøye og beroer der fore sagen till neste ting,

Hr: Ellias Elliassen hafde ladet stefne Peder HielmerVig for Een deel u-beqvems ord mod ha/nnem/ nu seeniste 14ten dage for Juul da Mogens Sandvigens qvinde blef begrafven og det paa Kierke gaarden udj hans Embeds Forretting, hafde der om ladet stefne till widne Steen og Jens Ebne, hafde og ladet stefne Mogens Sandvigen Self till wedermælle, og at forklare om hand noget paa ha/nnem/ i nogen maade har at anke enten for sin forRetting eller betallingen der fore,
Peder Hielmervig møtte og wedgik louglig at Vere stefnt men paastod at Presten Hr: Ellias Elliesen Self bør møde og mod ha/nnem/ udføre sin Sag,

Men paa Sogne Prestens weigne frem kom Ifver Ebne hans forige medhielper som fremflide hans skrefttlige Missive till ha/nnem/ at udføre den/n/e Sag,
saa møtte og de indstefnte widner, saa Vel som Mogens Sandvigen,
Jens Ebne eftter giorte Eed widne at hand war tilstede paa Skaanevigs Kierke gaard 14ten dage for Juul da Mogens Sandvigens \qvinde/ blef begrafven, da biede de noget lenge eftter Presten, tj dend døde qvindes Mand Mogens Sandvigen war nede (inde?) i Preste gaarden og lod skrifve sin qvindes Lig seddel, og straxst Mogens Sandvigen kom op till Kierken kom Presten eftter, og da Presten kom sagde Peder till Presten Eders Hederlighed bier lenge i dag, Vj fryser forderfve, Presten svarede, hvor er Ligseddelen i hafde til mig, Peder svarede dend kunde hafve woren skrefven, Presten sagde, skall ieg skrifve dend, Peder svarede, der eftter lader I Eder

1709: 123

betalle, widere blef ej {be}talt men Presten skiød dem till widne og de saag iche heller at Peder Hielmervig tallede desse (ord med) wred hue till Presten i Ringeste maader. widere Viste hand iche at Vidne,
Steen Ebne wed Eed widnede at hand ogsaa war tilstede paa Kierke gaarden da Mogens Sandvigens qvinde var {tilstede} begrafven, da hørte hand alle de ord som Jens Ebne forklaret hafver, baade om Prestens og Peder Hielmervigs ord fra det første til det siste, med dette tilleg, at Peder sagde till Presten det er Eders pligt at I skall bie eftter Almuen men Almuen ej eftter Eder, hvilcke ord Jens Ebne i lige maade sagde at hafve hørt af Peders Mund, men ej de/nnem/ før nu erindrede,
Mogens Sandvigen forklarede at hand i alle maader var benøyet med Prestens forRetting, og ej enten ankede eller klagede der ofver i Ringeste maader, ellers tallede hand med Presten till foren om Lig seddelen, men Presten svarede ha/nnem/ at det til hørde Klokeren, men da de kom med Liget da hafde Klokeren ej enten skrefven Lig seddelen eller var til stede, hvor fore Presten da de kom Self maatte skrifve dend, da Mogens Sandvig kom i Preste gaarden, widere wiste hand iche at Vidne,
Peder Hielmervig undvigede fra Retten eftter at widnerne saaledes ware forhørte og ej wilde svare til Sagen, før end Hr: Ellias Self kom/m/er i Rette, eller ha/nnem/ af øfrigheden blifver ordinerit Een Forstandig og ærlig Mand at procedere for sig, som i Tinglouget er beboende.
Ifver Helvig paa Hr: Ellias Elliesens weigne paastod at eftterdj widnerne forklarede at de Frøs og knurede, der fore da maatte Endelig Peder Hielmervig wæret wred da hand til tallede Presten, hvor ofver Presten sig beklager, at hand formedelst Peders haarde tiltalle nær hafde gaaet fra alle sine Consepter, og paastod der fore at Peder der fore bør lide,
Peder Endnu som til foren wilde iche svare til sagen, og gik fra Retten,
Ifver Ebne Consenterede at med Sagen maatte beroe till neste Rettes dag, om Sagen i mindelighed og i

1709: 123b

godhed formedelst godt Folkes mellem handling kunde billegges,
den/n/e sinde afsagt saaledes,
Sagen beroer till neste holdende ting, till hvilken tid Peder Hielmervig Directe bør svare till den/n/e Sag, saa frembt Sagen iche forinden i mindelighed kand afhandles, og skal da gaaes der om hvis Rett kand Vere.

Dend 21 Febr: blef holden almindelig Waarting paa Killisvig for Fielberg og Etne Skibredes Almue ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsens tiener Chresten Biering med eftterskrefne Lougret, Lars Killisvig, Tøris Romsøe, Anders Ørland, Reinert Waagen, Johanes Wacke, Rasmus ibd: {Job} Joen Bergswaag og Johanes Lunde, sambt almue fleere som tinget søgte,

Publicerit Johanes Jørgensen Borgers Borger i Bergen hans udgifne skiøde till Sr: Severin Sehuusen i Bergen paa 1 Løb Sm: og ½ Hud i dend gaard Østrem liggende udj Etne beliggende, sam/m/e skiøde dat: 11 Febr: 1709:

Publicerit Hendrik Hendriksen Urdall, Magnus Skiødt, Niels Rafnsberg og Peter Rafnsberg deris udgifne Caution till Sr: Severin Seehuusen i Bergen udgifven for forindførte Kiøb, af Johanes Jørgensen Borgers paa for bemelte gaard Østrem, at de skall indestaae ham for sam/m/e Kiøb for alles tiltalle sam/m/e Caution dat: 11 Febr: 1709.

Dend Sag af Fogden neste ting indstefnt i mod de 3de unge Karle som fra seeniste holdende Completering paa Halsnøe Closter holden udeblef, og fra dend tid till nu opsatt, og møtte iche nogen af sam/m/e Karle nu tilstede,
Fogdens tiener Chresten Biering paastod Dom eftter forige i Rette settelse og eftter hans Kongl: May: aller Naadigst udgangne Land Millitiens forordning,
afsagt,
Som Chresten Haaland, Halfvor Tvette og Mogens Qvam/m/e alle 3de seeniste Rettes dag wedstod at de iche møtte paa Completering endog de ware advarede, og iche hafde saadan louglig forfald som deris Reise der hen kunde hindre, end iche heller i dag møder og deris paaberaabte Forfald beviser, saa bør de alle tre Een hver for sig bøde till Krigs Cassen i Bergen 4 Mark danske, inden 15ten dage under adfer eftter Lougen

1709: 124

Aslack Aanundsen Grindem hafde ladet stefne Tøris Stølle for 5 Mrk: Resterende penge for Een Koe som hand hos ha/nnem/ kiøbte, hvor fore hand skulle gifvet hannem 3 rdr: 2 Mrk: hvor paa \indtet/ er betalt, men allene byder han/n/em 15 Mrk: som hand ej vil annam/m/e, formodede at hand de fulde penge bør betalle og der om war Dom begierende
Tøris Stølle møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,
Lensmanden Zacarias Silde og Gulick Skaffer hiemlede at de stefnede ha/nnem/ for 13 dage siden, saa der af fornehmes at hand den/n/e sinde ej er louglig Stefnt, hvor fore med Sagen beroer till neste ting, hvor da i Sagen louglig will Stefnes,

Dend Sag i mellem Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillien Schiold{s weigne} og Ole {ge} Ram/m/e angaaende Resterende Landskyld, som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte iche Olle Ram/m/e men af Lensmanden beretet at vere Svag, hvor fore Sagen till neste ting beroer

Hr: Lieut: Svabe hafde ladet stefne de 2de Lexsmend!! (Legdsmend) Jens Axdall og Bendix Øfsthuus formedelst at de iche har oppaset dend under Mundering som Soldaten Rese\r/ven Tøres Andersen Wiig har forderfvet med paastand at de der til bør svare, og indlefverede Lensmanden Lars Killisvig sam/m/e Mundering som paa Lieut: weigne paastod at maatte forbedres, og blef sam/m/e under Mundering af sambtlig Lougrettet siunet og befantes westen at vere uden skade, hoserne paa Hælen at vere synder som Lexsmendene erbød sig at

Reparere boxserne ware noget slet!! (slitt) dog uden Ringe skade, i lige maade skorne som ganske vare forsledne, og paastod Lensmanden paa Lieut: Svabes weigne at Legs Mendene bør der til svare og under Munderingen Reparere,

begge Lexsmendene møtte till Sagen at svare, som og hafde ladet stefne Soldaten Tøris Wig at svare de/nnem/ til hvis skade de kunde blifve tildømbt, og møtte Tøris Wig ogsaa till Sagen at svare,

Lexsmendene berettede at under Munderingen nu er 5 aar gl: og der for iche kand vere saa god som dend war da dend blef giort, paastod og formente at de iche kand svare till widere end som for meget i dend tid slet!! (slitt) er, og hvad de i saa maader blifver tildømbt, formente de at Soldaten som dend brugt hafver det bør svare og betalle,

Lensmanden Lars Killisvig paa

1709: 124b

Lieut: weigne paastod Dom udj Sagen till Munderingens Reparation,

afsagt,

Eftterdj at Lexsmændene iche eftter deris pligt hafver haftt dend opsigt med under Munderingen som det sig burde, saa bør de begge at lade Reparere dend udsletne under Mundering saaledes, Hoserne at paaspøtte saa at de kand Kiendes døgtig skorne af Nye forferdige, og der i mod beholde dend gamble forsledne skoe, westen som ichun fantis lidet at forbedre, og hvad alt dette koster bør dend løs gifne Soldat Tøris Wig de/nnem/ igien med penge at betalle alt inden 15 dage under adfer eftter Lougen,

Goutte Stangeland hafde ladet stefne Olle og Torgier Sæbøe for de iche will betalle deris anpart udj Een Nye Knapseck som hand som Lexmand, till Soldattens fornødenhed har maatt ladet giøre, og de iche har willet betalle deris anpart, formodede der fore at de ha/nnem/ der fore deris anpart bør betalle med penge tillige med omkostnings erstatning, og forklarede hand der hos at Knapsetteken!! (Knapsekken) kostede af Nye 1 rdr: 4 Mrk: af hvilcke penge kom/m/er paa Olle 2 Mrk: 7 s: og paa Torgier 1 Mrk: 11 s: med paastand de det tillige med omkostning bør betalle,

Endnu hafde hand ladet stefne Olle Sæbøe for 1 Mrk: 8 s: som ha/nnem/ til kom till Soldaten at betalle som hand allene har maat betalle og formodede der fore at Olle Sæbøe det igien bør wederlegge,

Torgier og Olle Sæbøe møtte og wedstod at sam/m/e Knapsek war giort, og at de iche der paa noget har betalt, iligemaade wedstod Olle Sæbøe at Vere skyldig paa Kost 1 Mrk: 8 s: lofvede at de det ville betalle,

afsagt

Eftterdj der befindes at Lexmanden Goutte Stangeland har ladet giøre till Soldattens fornødenhed Een Nye Knapseck for 1 rdr: 4 Mrk: som hand allene betalt hafver, i lige maade betalt for Olle Sæbøe till Reservens Kost 1 Mrk: 8 s: som og af Olluf wedstaaes, saa bør Torgier Sæbøe at betalle till Lexmanden Goutte Stangeland for dend Nye Knapsek sin anpart 1 Mrk: 11 s: og Olle Sæbøe for sam/m/e Knapsek for sin part 2 Mrk: 7 s: i lige maade for Soldatens Kost 1 Mrk: 8 s: saa betaller de og begge Een hver for sig udj omkostning till Goute Stangeland 1 Mrk: danske alt inden 15ten

1709: 125

dage under dend adfer Lougen om formelder.

Hr: Anders Elliesen hafde ladet stefne Bjørn Helgesen formedelst at hand da hand kom seeniste fra Bergen, og for hannem hiem førde Een tønde Spansk Salt lod Jegten Fløe oppe paa Stranden og Steenene, og da Søen falt laag Jegten paa Landet og hvad wand i Jegten war kom/m/en op under salted, og smeltede Salted, saa der af ichun blef i behold {ichun}1 Fier: paastod at hand for saadan sin uforsigtighed bør betalle ha/nnem/ det salt som bort kom/m/en er eftter det Kiøb som i Bergen da galt nemlig for tønden 2 rdr er for de 3 Fier: 1 rdr: 3 Mrk: og endog hand siden war forligt med ha/nnem/ for sam/m/e skade 1 rdr: saa vilde hand det dog iche eftter kom/m/e men nu vill slet indted betalle, forskiød sig ichun till Retten, paastod der fore Dom till fuld betalling med omkostning,

Biørn Helgesen møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,

Anders Ørland hiemlede at hand tillige med Erick Espeland louglig ha/nnem/ for den/n/e sag indstefnede, hvor fore Biørn Helgesen paalegges till neste ting at møde,

Johanes Weastad Een in Rulerit Baasmand hafde ladet stefne Siur Wacke Soldat for slags maal paa ha/nnem/ nestafvigte Høste ting her paa Tinget, der fore at lide eftter Lougen, hafde og ladet stefne till widne, Mickel Qvam/m/e og Tosten Weastad, som og begge møtte,

Soldaten Siur Wacke møtte iche ej heller nogen paa hans weigne till den/n/e Sag at svare,

Johanes Wacke og Rasmus ibd: wed Eed hiemlede at de lougligen hafde indstefnt Soldaten Siur Wacke for den/n/e Sag, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde, ilige maade hafver de 2de widner til dend tid at Comparere og skall de gaaes hvis Rett er.

Monss: Chresten Biering paa Fogden Sr: Olle Larsens Veigne till spurte almuen af Etne skibrede om dennem ej Vitterligt er at udj dend gaard Grindem i Etne Sl: Elisabet Crommentin (Crommetie?) til hørende skylder aarlig 1 Løb og 18 Mrk: Smør nest leden aar laag øde, og hand der till formaade Een ung Karl ved Nafn Aslack Ram/m/e

1709: 125b

som forleden aar slog Een deel græs paa sam/m/e part, saa Vel som ogsaa til saade Een liden Ager paa gaarden, alt i dend tancke at hand der eftter skulle antage gaarde parten till brugs for aarlig skatt og Landskyld, og der fore nu for sam/m/e Høe som slaget er annam/m/et penge 2 rdr og ej Videre hafde der fore for Retten hafde ladet indkalde sam/m/e Person der Ved sin Eed at bekreftte hvorledes hand gaarden antog saa og hvad hand till ha/nnem/ der fore betalt hafver

Almuen af bemelte skibrede der til svarede, at det nok er sandferdigt at sam/m/e Jorde part i lang tid har ligget øde, men nest leden aar blef dend af Aslack Ram/m/e antagen saaledes at hand der paa slog Een Ringe deel Græs, saa og saade Een liden ager, og Comparerede sam/m/e Karl Aslack Grindem for Retten som med opRagte fingre Eedlig testerede at hand antog Jorden dette neste forløbne aar øde og u-beboed, og der paa slog lidet græs og saade Een ager, og der fore betalte Fogden penge 2 rdr: og ej meere, og forhaabede hand at hand her eftter {wilde} \skulle/ antage Jorden till brugs, og føre dend i saadan stand, at dend kunde blifve dørket,

Dette begierede Kongl: May: Fogetz Tiener Chresten Biering at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis

Endnu till spurte Chresten Biering almuen af Etne om den/n/em iche witterligt er at udj dend gaard Grindem laag øde 1707: 2 ½ Løber Sm: saa og nestleden aar 1708 1 Løb 18 Mrk: Sm: hvilcke Jorde parter Een Mand Ved [Nafn] Jørgen Pedersen boede{de} Eiede og fra gick, og gaarden eftterlod sig øde, saa ingen de 2de aar bemelte Jorde parter brugte, eller der af nogen

skatter betalte, og at bemelte Mand Jørgen Pedersen er saa Fattig, at hand ej det Ringeste till skatters betalling er Eiende,
Almuen der till svarede at det sig i guds Sandhed saaledes forholder, saa at de benefnte Jorde parter i gaarden Grindem 1707: og 1708 laag øde og af ingen blef brugt eller besidet, saa ingen fantis som der af Ringeste skatter till deris Kongl: May: betalte, der for uden wed de at JordEigeren Jørgen Pedersen som Self

1709: 126

brugte og beboede Jorden, gik fra Jorden i {Arf} Armod, der nu ej Ringeste skilling till skatters betalling er Eiende, dette begierede Chresten Biering at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis som ha/nnem/ blef bevilget,

Publicerit Aslack Olsen tilholdende udj Løfvigen i Skaanevigs Skibrede, hans udgifne skiøde till Orm Siursen Houge paa ½ Løb og 4 ½ Mrk: Sm: med bøxsel udj dend gaard Houge i Fielbergs Skibrede, hvor fore er betalt for hver Mrk: Smør 4 Mrk: 8 s: dat: 22 Decembr: 1708:

Dend 23 Febr: blef holden almindelig Waarting paa Bielland for Føyens og Fiære skibredes Almue, ofverwerende paa Fogden Sr: Olle Larsens weigne hans Tiener Chresten Biering, Bunde Lensmanden Næll Hysingstad med eftterskrefne Lougrett Niels og Johanes Hysingstad, Aanund Horneland, Lars Wattne, Daniel Stue, Mattias Hysingstad, Aanund Degernes, \og/ Heine Rom/m/etvet, sambt almue fleere som tinget søgte,

Publicerit Sussane Sophia Frich Sl: Hans Henningsen Smidt, fordum Byefoget udj Bergen hendes udgifne skiøde till Monss: Severin Seehuusen i Bergen paa eftterskrefne Jorder, Sandvig udj Waags Skibrede skylder aarlig Landskyld 1 ½ Løber Smør, LundMands werk i Føyens skibrede 2 Løber Sm: og 2 Huder, Aandenes 1 Løb Sm: og 1 Hud, Stocken med winter Stue baken 1 pd: 6 Mrk: Sm: og 1 waag Fisk, udj Nordhords Fogderie Hesdal 1 Løb 2 ½ pd: Sm: udj Herløe skibrede, alt forskrefne med bøxsel og Herlighed, nok udj Sundhords Fogderie Teigland udj Tysnes Sogn skylder 6 Mrk: Sm: og 1 ½ Hud uden bøxsel alt sam/m/en bebygd og beboed indted der af øde, dat: Bergen d: 12 Decembr: 1708:

Dend opsatte Sag i mellem Lars Hage og Ellias Hage om dend bøxsel seddel som till foren har weret stefnt men opsatt, og møtte nu atter Lars Hage og Sagen i Retten fremEskede, saa hafde hand og ladet stefne Ifver og Baar Biordal som beskelse!! (beskikelse) Vis har weret hos Ellias Hage om sam/m/e Sag, hvilke Mend og møtte,
Ellias Hage møtte iche ej heller nogen paa hans weigne till den/n/e Sag at svare,
Størkor Wihofde hiemlede at Ellias Hage louglig er Citeret,

1709: 126b

Baar Biørndal eftter giorte Eed widnede at nestleden Løfverdag 8te dage tillige med Ifver Biordal war hos Ellias Hage og til spurte Ellias, om hand iche wille lefver!! (lefvere) og gifve Lars Hage bøxsel seddel paa dend part udj Hage som hand af ha/nnem/ bøxslet hafver Nemblig ½ Løb Sm: og om hand iche bøxsellen udj penge oppebaaret hafver saa og om hand iche der for uden har lant!! (laant) ha/nnem/ 6 rdr penge, hvor da Ellias Hage de/nnem/ svarede at hand iche kand negte jo at hafve {betalt} annam/m/et af Lars Hage for bøxsel i

Hage 6 rdr: og der for uden lant!! af ha/nnem/ 6 rdr: men som hand iche har skeed Rett i andre maader saa vill hand iche meddeele ha/nnem/ nogen bøxsel seddel,
Ifver Biordal møtte iche, men Lensmanden Tollef Hougland forklarede at Ifver den/n/e gang iche kunde møde,
Torkild Syndfør eftter Eed widnede at da {han} Ellias Hage bort bøxslede den/n/e gaard da hørte hand at Ellias Hage bad Lars Hage at hand wilde betalle for ha/nnem/ till Fogden Een deel penge saa skulle hand igien lefvere ha/nnem/ gaarden Hage till bøxsell,
Lars Hage paastod Dom till betalling for de 6 rdr: som hand meere har betalt end hans bøxsel war, saa og at Ellias Hage maatte paalegges ha/nnem/ Een louglig bøxsel seddel at forskaffe for saa Vit hand bøxslet hafver,

afsagt,

Eftterdj det Eene widne Ifver Biordal nu ej møder, som om denne Sag skall giøre forklaring, Ellias Hage ogsaa Self ej møder till Sagen at svare, saa beroer endnu Sagen till neste ting, og paalegges det widne Ifver Biordal at møde, {sin} i lige maade Ellias Hage, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett [er], i midler tid beboer Lars Hage gaarden og dend u-behindret bruge og beside till Sagens Endelig uddrag,

Niels Torgiersen Eilleraas hafver ladet stefne sin Fader {Lens} \Torgier/ Eilleraas for Resterende arf eftter sin Moder, formodede der fore at hans Fader ha/nnem/ der fore bør giøre Rigtighed, paastod Lensmanden Tollef Hougland paa hans weigne at Faderen bør frem lefvere skifttebrefvet eftter hans Sl: Moder, at hand deraf kand fornemme og see hvad ha/nnem/ i Sall: Moders arf er til faldend,
Torgier Eilleraas møtte og der till svarede, at hans Søn har faaet

1709: 127

dend meste deel af arfven, men som skifttebrefvet er ha/nnem/ fra kom/m/en saa ved hand iche till wisse hvad ha/nnem/ till kom/m/e kom, begierede der fore Dilation at hand sam/m/e skifttebref kand ops(pore)
Lensmanden Tollef Hougland forklarede paa Niels Torgiersens weigne, at hans Fader Torgier Eilleraas har skifttebrefvet i sin forvaring, men negter det at fremvise, formodede at hand blifver paalagt det at fremvise,
Torgier der til svarede at hand iche weed hvor skifttebrefvet er hen kom/m/en og det gierne wed Eed vill bekreftte,

afsagt.

till neste ting hafver Torgier Eilleraas med sit skifttebref eftter hans Sl: qvinde at Comparere, og skall da udj den/n/e Sag skee hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Assessor Willums!! Hansen og Tom/m/es Øchland angaaende det Leiermaal som af ha/nnem/ begaaet er med Eet qvindfolck Ved Nafn Marite Hans datter, paa dend gaard Aarvig i Fieldbergs skibrede beliggende og Halsnøe Closters godtz tilhørende, og møtte nu paa Hr: Assessor Hansens weigne Monss: Matias von Vesten, som paastod Dom till bøders betalling eftterdj Leiermaalet skeede paa Aarvig hvor baade hand og qvindfolcket tiente, saa Vel som ogsaa fordj den/n/e Karl siden dette Leiermaal baade war begaaet og aabenbaret blef udskrefven till Soldat, paastod der fore endnu som før Dom till bøders betaling
Tom/m/es Halstensen møtte till Sagen at svare, wedstod at hand dette paastefnte Leiermaal med Marite Hans datter begaaet hafver lenge før hand till Soldat blef udskrefven saa som hand nu paa seeniste Completering paa Halsnøe Closter holden blef inrulerit, og Leiermaalet nestledden aar begaaet, dend tid war hand og wirkelig udj Tieniste hos Hans Aarevig saa Vell

som sam/m/e qvindfolk, hvilke gaard Halsnøe Closter er underliggende, indlefverede der for uden Een seddel paa stemplet papir fra Hr: Baron RosenCrantz udgifven dat: 29 Decembr: 1708: hvor udj Hr: Baron RossenCrantz formente at hand for bøder paa Halsnøe Closter bør vere forskaanet eftterdj hand er fød paa Fri Herskabetz godtz og der fore ha/nnem/ bøderne tilhører, widere hafde hand iche at frem føre men begge parter war om dette Dom begierende

1709: 127b

og blef der fore der om saaledes afsagt

Om endskiønt Tom/m/es Halstensen Røe er Fød og baaren paa Fri herskabet Rosenthals godtz, Saa er dog dette paa Stefnte Leiermaal af hannem begaaet da hand wirkelig war udj tieniste paa Halsnøe Closters godtz paa dend gaard Aarvig, og saa lenge hand sig der opholte og tiente, stod hand i alle ting under Halsnøe Closters jurisdiction og \for/ hvad hand imidlertid {pe} peocerede(?) burde hand svare till Halsnøe Closters Rett, og som ieg indted {finder} udj Lougen finder som ha/nnem/ der fore befrier, saa bør hand ogsaa sine Leiermaals bøder som er 12 rdr: till deris Kongl: May: eller till Halsnøe Closters Forwalter paa deris Kongl: May: weigne betalle, helst eftter dj dette Leiermaal baade er giort og aabenbaret førend hand udj hans May: tieniste er jnrulerit, og det inden 15ten dage at betalle under adfer eftter Lougen,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Een Egte Mand Ved Nafn Joen Helgesen Halderager for begangen Leiermaal med Een anden Egte qvinde wed Nafn Chrestj Anders datter Tuesund der fore begge at straffes eftter Lougen,

Joen Helgesen Halderager møtte og Vedstod saadan sin forseelse bad gud bedre sig sagde indted det aller Ringeste at Vere Eiende,

Chrestj Anders datter Tuesund møtte iche ej heller nogen paa hendes weigne, till den/n/e Sag at svare,

Lensmanden hiemlede at hun louglig war Citerit, forklarede og at de begge indted i Ringeste maader er Eiende, hafde dog ingen Registering til stede, forklarede ellers at {de} hand tillige Med Matias Sortland war til stede da de skulle opskrifve boen, men som der ej det aller Ringeste fantis saa kunde de iche noget opteigne,

afsagt

Jon Helgesen Halderager bør till neste ting at møde, ilige maade Qvinden Chrestj Anders datter Tuesund, saa bør og udj Retten indlefveres dend forRettede Registering, som hos begge giort er, iligemaade hafver de 2de Mend som \paa/ Registeringen war ofverwerende at møde, og skall da gaaes udj den/n/e Sag hvis Rett er.

1709: 128

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Niels øye Jorden for skielsord mod Bertel Eie, hafde og ladet stefne Bertell Eie till wedermæle, hafde og ladet stefne till Vidne Jon Wespestad, Hans Eie \og/ Olle ibd: af hvilcke ingen møtte

Niels øye Jorden møtte saa Vell som Bertel Eie, og klagede Bertel Eie at Niels øye Jorden hafde skielt hannem for Een tyf, paastod at Niels saadan hans skielsmaal bør bevise eller der fore at lide,

Niels øye Jorden der til svarede at hand det ej giort hafver paastod at Bertel det bør bevise,

De indstefnte widner møtte iche, men de forskiød sig alle her fra saa som de ere af Halsnøe Closters godtz.

afsagt,
eftterdj Niels Hillistvet!! negter at hafve skieldt Bertel Øye Jorden!! for det hand beskyldes for og widnerne iche møder som der om skall giøre oplysning saa beroer Sagen till neste holdende ting at widnerne louglig kand worde inCiterit og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Bottel Eiswaag hafde ladet stefne Niels Hillistvet for skieldsord der fore at lide som wedbør, hafde og ladet stefne til widne {Jon Wespestad} Olle og Hans Eie, hvilke iche møtte eftter som de begge ere af Halsnøe Closters godtz,
Bottel Eiswaag forklarede at Niels Hillistvet skielte ha/nnem/ for Een skielm og mente at hand for saadant bør bøde,
afsagt,
eftter[dj] widner som om den/n/e Sag skall Vidne ere af Halsnøe Closters godtz, saa bør de der stefnes for deris Eget werneting at widne hvis de i den/n/e Sag widende er, og skall saa udj Sagen gaaes hvis Rett er.

Publicerit Peder Hansen Odland af Storøens Prestegield og Sogn, hans udgifne skiøde till Olle Knudsen Braatvet af Fiære skibrede paa dend gaard Lier liggende i Sveens Sogn mellem Bue og Færaas skylder aarlig Landskyld med bøxsel 6 Mrk: Smør for penge 8 rdr: dat: 3 Julij Ao: 1708:

Dend Sag i mellem Tøris Geitung og Ingebregt Nøkling paa sin Moders weigne om de 2 rdr: 3 Mrk: bøxsel penge som fra forige ting till nu blef opsagt, og møtte nu begge

1709: 128b

parter till Sagen at svare, og forklarede Ingebregt Nøkling at hand nu iche er stefnt i den/n/e Sag,
Tøris Geitung der i mod Refererede sig till forige opsettelse at Ingebregt Geitung!! nu eftter sin Egen tilbydelse maatte bevise sin paastand, og nu endelig uden widere opsettelse Var Dom begierende,
Ingebregt Nøkling paa sin Moders weigne Erbød sig at giøre sin Eed at hand gaarden opsagde, hafde endnu iche stefnt noget widne her om, begierede opsettelse,
Tøris Geitung paastod Dom paa sine penge igien at bekom/m/e
afsagt
Eftterdj Ingebregt Nøckling seeniste Rettesdag paa sin Moder Ane Nøcklings weigne for Retten tilstod at hun af Tøris Geitung hafde oppebaaret paa bøxsellen till dend halfve Nøkling 2 rdr: 3 Mrk: og siden fornehmes af de 2de før Eedtagne widner at An/n/e Nøkling fra sagde Tøris Geitung Jorden igien, saa at hand Jorden ej fick till brugs, og hun dog alligevel negter at Vill igien gifve Tøris Geitung sine udlagde bøxsel penge, og Tøris nu allene paastaar sine udlagde penge igien at will annam/m/e hvor med hand sig Vill nøye og sig ej widere om gaardens brug bemøder (benøder), Saa afsiges for Rett, at An/n/e Nøckling inden 15ten dage bør betalle till Tøris Geitung de annam/m/ede 2 rdr: 3 Mrk: tillige med foraarsagede omkostning Een half Rixdaller, alt under adfer eftter Lougen,

Dend Sag i mellem Ingebregt Nøkling og Søren Nagel angaaende det slags maal som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu Ingebregt Nøkling som forklarede at hand dend Sag ej widere har indstefnt, hvor fore der med beroer

Dend Sag i mellem Erick Andersen og Olle Grønaas om dend huggen weed som fra forige ting till nu blef optagen og møtte nu begge parter till Sagen at svare, saa hafde og Erick Andersen ladet stefne til widne Peder Haavig og Aanund Egeland, hvilcke end iche møtte blef berettet at Isen laag hos de/nnem/ saa de iche kunde møde,
hvor fore Sagen till neste ting beroer og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er
Parterne blefve der eftter forEenede at Olle Grønaas skall gifve Erick Egeland {udj} for den/n/e Sag 1 rdr: og Erick saaledes

1709: 129

Self beholde sin weed, \og/ alle eftterdags at Vere … …… …. den/n/e Sag, hvor om de for Retten gafve hver andre (deris hender)

Dend Sag i mellem Hr: Borg: Falck Larsen og Tolderen Sr: Anders Tønder som fra forige ting till nu till Doms blef opsagt, og møtte nu Anders Tønder hvilcke pengene straxst betalte hvor fore Sagen der Ved ophæfves,

Dend 25 Febr: blef holden almindelig Waarting paa Homelvig for Opdals og Waags Skibredes almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Gunder Ambland og Lars Meeling med eftterskrefne Laugrett, Chrestopher og Jacob Gudøen, Jacob Opdall, Lars Hollekim, Tom/m/es Reisem, Mickel Opdall, Hans Møklestad og Gunder Ambland, sambt almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publicerit Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiolds udgifne obligation og forpantnings bref till welbaarne Hr: Bregadieur Hein oberst og Commendant udj Bergen lydende paa Capital 200 rdr: for hvis Summa er pantsatt dend gaard Fladerager liggende her i Opdals Skibrede skylder aarlig udj Landskyld med bøxsel 3 Løber Sm: og 3 Huder, med paastaaende Huuse, Soug og Qvernesteder, dat: 5 Novembr: 1708:

Publicerit Susana Sophia Frich Sal: Hans Heningensen!! (Henningsen) Smidt Fordum Bye Foget udj Bergen hendes udgifne skiøde til Sr: Severin Seehuusen i Bergen paa eftterskrefne Jorder Nemblig udj Waags Skibrede Sandvigen 1 ½ Løber Sm:, LundMands werk paa Storøen 2 Løber Sm: 2 Huder, Aandenes udj Bremnes Sogn 1 Løb Sm: 1 H: Stocken med winterstue backen 1 pd: 6 Mrk: Sm: og 1 waag Fisk, udj Nordhors Fogderie Hisdal skylder aarlig 1 Løb 2 ½ pd Sm: udj Herløe skibrede alt forskrefne med bøxsell nock udj Sundhords Fogderie Teigland udj Tysnes Sogn skylder aarlig uden bøxsell Sm: 6 Mrk: og 1 ½ Hud, alt foranteignede bebygt og beboed indted der af øde, dat: 12 Decembr: 1708.

Publicerit Johanes Gundersen boende i Bergen hans udgifne skiøde till Sorenskrifveren i Sundhordlehn Peder Heiberg paa 7 5/7 Mrk: Sm: udj Andersland med bøxsel, dat: 12 Januarj 1709: med ald dend paa sam/m/e part i gaarden eftter staaende Rettighed,

1709: 129b

Publicerit Johanes Knudsen Barmen hans udstede skiøde till Hans Mortensen Helleland paa ½ Løb og 9 Mrk: Sm: udj dend gaard Espevigen her i Opdals skibrede beliggende tillige med oddels Retten i mod penge 45 rdr: dat: 24 Febr: 1709:

Publicerit Hans Tostensen yttre Wee, hans udgifne skiøde till Mickel Aanundsen paa dend gaard Lille Heie i Opdals skibr: beliggende skylder aarlig udj Landskyld med bøxsel ½ Løb Smør, i mod penge 6 rdr dat: 16 Novembr: 1705:

Dend Sag i mellem Fogden Sr: Olle Larsen Contra Isack Huusmand for Leiermaals bøder, saa og for hand siden er kom/m/en for tillig {der fore} og møtte endnu iche bemelte huusmand,
Lensmanden hiemlede at hand louglig er Citerit, hvor fore ha/nnem/ endnu paalegges till neste ting at møde

Dend opsatte Sag i mellem Fogden og Daniel Larsen i Engesund formedelst hand med sin huustru er kom/m/en for tillig der fore at bøde, og møtte bemelte Daniel Larsen ej Endnu
Lensmanden Lars Meling og Aanund Drifvenes hiemlede at de Louglig hafde stefnt ha/nnem/ at møde her om, og svarede hand at hand iche vilde møde wedstod dog hans forseelse,
Kongl: May: Foget paastod Dom till bødernes betalling,
afsagt,
Daniel Larsen bør inden 15ten dage at betalle sine Egte bøder till hans Kongl: May: som eftter Lougen er 3 rdr: 2 Mrk: 4 s: under Nam og wurdering i sin boe,

Dend opsatte Sag i mellem Matias Ellingsen og Morten Bryning som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte paa Matias Ellingsens weigne Johanes Olsen Drifvenes, som indlefverede hans skrefttlig indleg dat: 24: Febr: 1709: hvor udj hand paastod Dom till betalling for tran/n/en med omkostning
Men de indstefnte widner Margrette Niels datter og Ane Niels d: møtte iche endnu,
Lensmanden Lars Meeling og skafferen Aanund Drifvenes wed Eed hiemlede at de louglig er Citerit, men de for Kuld og frost undskylte sig at kom/m/e,
paa Morten Brynings weigne møtte ingen,
afsagt
Endnu optages den/n/e Sag till neste ting, hvor da de 2de Vidner Margrette og Ane Niels døttre under 4 rdr: straf har at møde og deris Sandhed i den/n/e Sag at Vidne, hvor da parterne i lige

1709: 130

maade har at Comparere og skall saa Kiendes i Sagen hvis Rett er

Dend Sag i mellem Morten Bryning og dend bort løbne Dreng Aadne Mickelsen som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu ingen af parterne, hvor fore Sagen till neste ting {at} beroer

Dend Sag i mellem Fogden Sr: Olle Larsen og Mogens Sørensen med det qvindfolck Margrette Rodmunds datter for det begangne Leiermaal med hin anden, der fore begge at bøde eftter Lougen,
Mogens Sørensen møtte, wedstod endnu sin forseelse sagde indted at Eie,

Fogden indlefverede Een Registering holden hos Mogens Sørensen dat: 12 Septembr: 1708: hvor af fornehmes boens slette tilstad, at der ichun er till ofver naar gielden er betalt 3 rdr: 1 Mrk: 13 s: og paastod Fogden at hand der eftter bør anseeis til bøder,

Qvindfolket Margrette Rodmunds datter møtte iche, Men Lensmanden paa hendes weigne svarede, at hun wedstod sin forseelse men sagde slet indted at Vere Eiende till bøders betalling,

Fogden till spurte Almuen paa Tinget om de er widende at sam/m/e qvindfolck noget er Eiende, men Allmuen ofver alt der til svarede at sam/m/e qvindfolk aldeelis indted til bøders betalling er Eiende, men gaar om bøygden at betle sit brød, og slet indted hafver uden de gl: poltede Kleder hun gaar udj hvor fore Fogden paastod at hun der fore bør straffes paa Kroppen,

afsagt,

Som Mogens Sørensen Self tilstaar sig udj sit Egteskab med Eet løst qvindfolck Margrette Rodmunds datter i Leiermaal at hafve forseet, og af den i Rette lade!! (lagde) Registering fornehmes at boen hos ha/nnem/ er udj Een meget slet tilstand, saa bør hand dog eftter Lougen at bøde eftter sin yderste formue, som eftter sam/m/e Registering ej høyere kand anseeis end till penge 3 rdr: 1 Mrk: 13 s: og som qvindfolket Margrette Rodmunds datter slet indted er Eiende till sine Leiermaals bøders betalling, saa bør hun at straffes udj fengsel paa Kroppen med wand og brød udj 4re uger

Dend opsatte Sag i mellem Fogden Olle Larsen og Tom/m/es HøfVeskeland angaaende det slagsmaal med Johanes Kleppe, som

1709: 130b

fra forige ting till nu blef optagen, og møtte Tom/m/es Høfveskel: ej endnu, ej heller nogen paa hans weigne, saa var og indstefnt till widne Siur paa Eiedet og Knud Larsen Eidet, hvilke begge møtte,

Johanes Kleppe møtte ogsaa og forklarede at Tom/m/es Høfveskel: slog ha/nnem/ Eet slag eller toe under øret, ellers wiste hand iche hvorledes det tilgick,

Knud Larsen eftter giorte Eed widnede at nestleden Som/m/er i slaatten, da kom Tom/m/es Høfveskeland og Johanes Kleppe der till Eidet, og nede Ved stranden wed baaden, da kom de [i] trette sam/m/en om nogen Eng og Legde penge med meere saadant, da saag hand at Tom/m/es Høfveskeland tog Eet støcke træ og slog Johanes Kleppe der med nogle slag og der eftter skilte Knud de/nnem/ ad, widere wed hand iche i den/n/e Sag at Vidne

Siur paa Eidet forklarede at hand iche saag noget Klam/m/erj men hans qvinde weed der om, men nu ej kunde møde saa som hun er svag,

afsagt

Sagen optages till neste ting till hvilcken tid Tom/m/es Høfveskeland bør møde, i lige maade paalegges det Eene widne Siur Eides qvinde at møde sit widne i den/n/e Sag at aflegge og skal da gaaes hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Niels Gierstad og Gunder Ambland angaaende dend Caution for de 79 rdr: som ha/nnem/ hos Gietmund Næshafn Rester paa dend gaard Næsses Kiøb som fra forige ting til nu blef optagen, og møtte nu begge parter till Sagen at svare,

og blefve parterne for Retten foreenede at Gunder Ambland skall betalle till Niels Gierstad inden 14ten dage paa desse penge 20 rdr: Resten skall hand betalle eftter haanden, saa at alle desse pengene skall vere betalt inden først kom/m/ende Juul, hvor med Niels Gierstad war benøyet, og gafve de der paa for Retten hver andre deris hender, med begier det i protocholen maatte indføris, Refererede Gunder Pedersen der hos at Gietmund Næshafn er død, og

formente der fore at hafve sin Regres till hans Sterboe, hvor hen og den/n/e pretention henwises,

Dend Sag i mellem Casten Jonsen og Gunder Ambland, angaaende dend før paastefnte Reigning blef nu atter foretaget

1709: 131

og møtte Gunder Ambland till Sagen at svare, saa møtte og paa Casten Jonsens weigne Chresten Biering, som i Rette lagde Een udtog af hans hofvet Regenskabs bog under Chrestopher Ørbeck og Jens Berle deris hender som atesterer at det er Rigtig eftter hofved Regenskabs bogen, hvis Reigning melde at Lensmanden var skyldig till hans Formand 8 rdr: 5 Mrk: 10 s: og paastod Chresten Biering at Gunder der eftter maatte til Kiendes penger till ha/nnem/ at betalle, i lige maade omkostning i det Ringeste 2 rdr: for atesten at hiem sende med meere som er medgaaen i den/n/e Sag,

Lensmanden Gunder Ambland her till svarede at hand iche Ringeste skilling till dend Sl: Mand Jocum Berger skyldig er, og erbød sig fri villig der paa at giøre sin Eed, paastod og om hand noget hafde Voren skyldig hand da i saa lang tid burde fordret ha/nnem/ till Regenskab eftter Lougen, saa og meddeele ha/nnem/ Een Rigtig bog, som de bør at giøre som handler med bønder, og paastod der fore at Vere frj for Casten Jonsens til talle,

Parterne paastod Dom {till} udj den/n/e Sag, Chresten Biering formente at Gunder bør betalle eftter hans Regenskabs bog Men Gunder paastod at Vere frj

afsagt

Lensmanden Gunder Pedersen Ambland negter ganske noget till Sr: Casten Jonsen WillenRott eller Sl: Jocum Berger at Vere skyldig, ja end og wed \Eed/ det sam/m/e will testere, af dend i Rette lagde Reigning af Hofved Regenskabs bogen seeis at sam/m/e gield skall Vere bunden for 13 á 14 Aar siden, siden dend tid beviser Casten Jonsen iche at hand nogen tid har fordret Gunder Pedersen till Regenskab som eftter Lougen skee burde, iche heller er Gunder Pedersen nogen tid blefven meddeelt bog paa hvis som {hand} ha/nnem/ er borget eller der paa betalt hvilcke ogsaa skee burde, da eftterdj alt saadant iche er skieed, og Gunder Pedersen som før er melt gielden fra gaar og negter, saa blifver Lensmanden Gunder Ambland frj for Casten Jonsens Søgning

1709: 131b

Dend Sag i mellem Casten Jonsen og Gietmund Mogensen Næshafn angaaende dend fordring som fra forige ting till nu blef optagen og møtte nu Chresten Biering paa Casten Jonsens weigne som eftter forige i Rettesettelse [begierede]? Dom i Sagen,

Gietmund Mogensen møtte iche saa som hand for faa dager siden wed døden er afgangen,

afsagt,

eftterdj Gietmund Mogensen nu wed døden er afgangen, saa henvises den/n/e Fordring till Sterboen, hvor der da naar skifttet holdes der udj skall skee hvis Rett er

Kongl: May: Foget tilspurde Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er at udj dend gaard Kleppe her i Opdals Skibrede beliggende har ligget øde 2 pd 8 Mrk: Smør de aaringer 1705: 1706: 1707: og 1708: og Eigeren Gudmund Pedersen gick fra Jorden i Armod, og ej det aller Ringeste till skatternes betalling er Eiende, saa at ingen findes som skatten betalt hafver.

Almuen der till svarede, at de/nnem/ nocksom witterligt er, at sam/m/e 2 pd: 8 Mrk: Smørs Leie i Kleppe desse 4re siste aar har ligget øde og af ingen brugt eller besidet saa ingen

skatterne der af betalt hafver, Jord Eigeren Gudmund Pedersen gik fra Jorden og eftterlod Jorden øde og u-dørket, og lefver nu alt siden dend tid i stor Armod og fattigdom, og ej det Ringeste till skattens betalling er Eiende,
Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis,

Dend 27: Febr: blef holden almindelig Waarting paa Haavig for Strandvigs og Ous Skibreders Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Jon Haavig og Hans Lundervig med eftterskrefne Lougrett, Engel Giøen, Knud Eie, Sverk Hiartnes, Jon Hiartager, Olle SkogsEide, Niels Ballesem, Engel ibd: og Steen Lygre, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit Morten Meehuuses udgifne skiøde till Engel Andersen (Meeh?)uus paa 1 pd: Sm: uden bøxsel i Meehuus for 40 rdr:

1709: 132

og der for uden gaarden till første Fardag at Røddig giøre dat: 27: Febr: 1709:

Publicerit {Hans} Lars Hansen Eiede hans udgifne skiøde till Knud Knudsen Eie paa ½ Løb Sm: og 15 (13?) Mrk: Sm: i hans paaboende Gaard Eie, i mod penge 150 rdr: dat: 27 Febr: 1709:

Publicerit Haldor Torkildsen Ugelhuus hans udgifne obligation og forpantning till Knud Engelsen Eie lydende paa Capital 48 rdr: for hvis Summa er pansett hans paaboende gaard Uglhuus med bøxsel 2 Spand Sm: og 2 Giedskind hvilcke Jord til foren till bemelte Knud Eie i mod penge 52 rdr: pantsatt er, tillige med alle Andre hans Midler wed hvad Nafn det Nefnes kand, dat: 18 Febr: 1708.

Publicerit Niels Larssen Aares udgifne obligation till Hans Haldorsen Tvette paa 36 rdr: i mod aarlig Rente 5 proCento for hvis Summa er pantsatt ½ Løb Sm: Landskyld udj Aarre, dat: 2den April 1707.

Hr: Major Storm hafde ladet Stefne Jon Hiartager for Soldatten Elling Lygres under Mundering som ganske er forderfvet og udslet der fore at svare og betalle,
Jon Hiartager møtte og forpligtede sig at hand inden nest kom/m/ende Som/m/er ting saaledes skall forbedre under Munderingen, at Hr: Major Storm der med skall blifve fornøyet, forklarede der hos at Sl: Niels Nortvet tillige med hannem war Lexsmand, og formente der fore at hand tillige med ham der till bør svare, saa som at westen i hans huus af Muus er opskaaren, hvor med Hr: Major Storm war benøyet, hvor fore og Sagen till dend tid beroer og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Hr: Major Storm hafde og ladet stefne Anders Hansen Skiørsand og Hans Larsen Windenes Legsmender for medelst de hafver forderfvet Soldaten Olle Clem/m/ensen Hiartagers under Mundering der till at svare,
Anders Skiørsand og Hans Windenes møtte iche ej heller nogen paa deris weigne,
Lensmanden Jon Haavig forklarede at de louglig war Stefn!! (Stefnte), hvor fore Sagen till neste ting beroer.

Dend opsatte Sag i mellem Sverke Hiartnes og Enken Refne, som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu parterne paa begge sider till Sagen at svare,
Sverke Hiartnes endnu som før forklarede at paa Skifttet eftter Einer Refne er fordult Løsøre till de u-Myndiges skade

1709: 132b

med paastand at Enken der fore bør anseeis, og at hvad fordult er bør deelis till de u-Myndiges beste, og forklarede at de!! (der) iche er anført 1 Sølf Kiede, Een Seng og Een Stud som hand meente at kom/m/e boen till beste,
Enken møtte med sin Lougverge Niels Røsaas og Vedstod at sam/m/e Sølf Kiede, Seng og stud blef iche dult paa skifttet i Ringeste maader, men blef hende tillagt i steden for hendes Festensgafve som hun for dj aarsager iche krefvede, og indlefverede der fore skiftte brefvet holden eftter hendes Sl: Mand, dat: 14 Septembr: 1707: hvor udj ej noget findes at Enken nogen Festens gafve er til lagt, hvor fore hun med hendes Lougverge endnu som før paastod at Vere frj for Sverkes tiltalle,
Sverke Hiartnes endnu paastod at Enken bør giøre Reede og Regenskab for sin i boen indbragte arf eftter hendes Sl: Fader,
Enken der til svarede at hun det alt sam/m/en i boen har indført og udj Reede penge, som hendes Sl: Mand har an/n/amet og oppebaaret
afsagt
Eftterdj Enken Magdele Refne fremlegger Eet skifttebref holden eftter hendes Sl: Mand Einer Isacksen hvor udj eftter hendes Egen tilstaaelse er udelat paa skifttet da boen der blef Registerit Een Sølf Kiede, Een opReed Seng og Een Stud, Men der i mod iche har paastaaet sin Festensgafve at beholde som Lougen hende i slige tilfelde bevilger, Saa bør Enken sam/m/e ude late Løsøre, som ichun er Een Ringe deel i steden for sin Festens gafve beholde, og eftterdj hende iche Videre end dette ofver bevises, hun og negter iche widere u-skifttet at hafve beholdet, saa blifver hun frj for Sverke Hiartneses til talle

Olle SkogsEide hafde ladet stefne Lars SæfverEide formedelst hand udj Eet indleg for Retten nestleden Høst hafver indført Een deel ord ha/nnem/ for nær talt der fore at lide og undgielde
Lars SæfverEide møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,
Olle SæfverEide wed Eed hiemlede at hand tillige med Even Sandal war hos Lars SæfverEide og Stefnede ha/nnem/ for Olle SkogsEide for de ord hand skulle hafve talt paa nestleden aars Som/m/er ting angaaende dend gafve som hand da skulle hafve wedstaaed sin døde Søn Anders Larsen Miaanes, der paa at tage Tings widne, men iche hørde om det hand skulle hafve udj sit indleg fornær tiltalt Olluf SkogsEide,

1709: 133

Even Sandal møtte iche som war med da Lars blef Stefnet
afsagt,
som Sagen nu ej louglig er Stefnt, saa will Sagen igien louglig indkaldes saa frembt parterne ej i Mindelighed kand forEenis,

Dend 8: Martj blef Retten betient paa dend gaard Hafneraas udj Strandebarms Skibrede, ofverwerende tillige som Retten betiente, Jørgen Torgils Tvet og Engel Tvet, Eedsorne Lougrettes Mend sam/m/e stedtz,

hvor da Conssumptions Forpagteren Sr: Peder Jensen Smidt, hafde wed skrifttlig stefning ladet stefne Knud Paalsen Hafneraas for Conssumption af hans brugende Soug \paa/ Femstenevig bestaaende aarlig 5 Mrk: og det for nest afvigte aar 1708, dat: 20 Febr: 1709: sam/m/e stefning fantis paaskrefven at Vere forkyndt d: 22 Febr: nest eftter.

Monss: Peder Jenssen Smidt indlefverede der hos deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning om Conssumptionenen!! dat: 24 Januarj 1682: og Refererede hand sig till sam/m/e Forordnings 3 Capt: 5 art: hvor eftter hand formente at Knud Hafneraas Conssumptionen af sam/m/e Soug bør betalle, nock indlefverede hand Det Høy loflig Cammer Collegi Naadige bref till ha/nnem/ om sam/m/e Sag dat: 3de Novemebr: 1708:

Till Sagen at svare møtte Knud Paalsen Hafneraas, som udj Retten indlefverede hans skrefttlige indleg dat: 8 Martj 1709: i lige maade de udj sam/m/e indleg Mentionerede Documenter det Eene eftter det andet saa som

1: Knud Hafneraases Memorial till Hr: Baron RosenCrantz paa sam/m/e Sag, dat: 22 Febr: 1708:

2: indgaf Hr: Baronens Memorial till Hr: Stifttamptmand de Tønsberg sambt dend der paa teignede Erclering og for det siste dend der paa fulte Resolution, dat: 21 Novembr: 1708:

3: indlagde og Peder Jensens svar {paa} till Bunden Knud Hafneraas paa hans begiering og andragende till Hr: Estatz Raad de Tønsberg dat: 3 Febr: 1709:

indlefverede saa der hos begge Sogne Presterne udj Strandebarm og Qvindhæretz {skib} Prestegield till Hr: Baron RosenCrantz en Mandtals indgifvelse om sam/m/e Sag, dat: 26 Juliij 1708 og 27 Julij nest eftter, endnu indlagde 3de det høy Kongl: Rente Cam/m/ers skrifvelser till Hr: Baron RossenCrantz om desse Sager, dat: 9 Julij 1698: 24 Septembr: nest eftter og 10 Decembr: sam/m/e aar

1709: 133b

Monss: Peder Jensen her i mod forklarede at Hr: Baron RosenCrantz gl(em/m/?)er og indeholde 2de andre brefve fra det Høyloflig Cammer Collegio, som Expresse befaller desse Sougbrugende bønder Conssumptionen af deris Souger at betalle, for det siste indlagde Knud Hafneraas sin bevillings seddel paa den/n/e omtvistede Soug at bruge, af Hr: Baron RossenCrantz udgifven, dat: Rossenthal d: 26 Maij 1692:

Sr: Peder Jensen mod alt dette svarede, at eftterdj Knud Paalsen Hafneraas udj sit indleg paastaar og fore gifver, sambt skyder sig fra den/n/e Rett, i meening at eftterdj Sougen og Grunden er Hr: Baron RosenCrantz tillhørig, hand da bør svare till Friherskabetz Birke ting og ej her for den/n/e Rett, hvor da Peder Jensen paastod Een interlocutoria om iche Sagen for den/n/e Rette bør ordeelis og Døm/m/es,

og der om blef saaledes afsagt

For den/n/e Rett bør Sagen procuderis og døm/m/es eftter hans Kongl: May: aller Naadigste Forordning,

der nest indlagde Monss: Peder Jensen sit Forpactnings bref dat: 17 Martj 1708: og wilde der med bevise at hand og ingen anden er Conssumptions Forpagter, hvilke skeer, fordj bunden Knud Hafneraas saadant paastaar udj hans her udj Retten indgifne indleg som Baronens Tiener Monss: Ove Holm for ha/nnem/ har skrefvet, der eftter forklarede {at} hand at hvad sig angaar Presternes Mantal da som Hr: Baron RosenCrantz Self har hindret Sogne Presten udj Qvindhæret at gifve noget Mantal saa Vit Baronietz District sig belanger, saa har hand iche sam/m/e Mandtal kundet bekom/m/e, Men hvad sig angaar Sogne Presten i Strandebarms gield, da frem lagde hand der om Eet bref fra Hr: Ole Gierdrum, dat: 18 Januarj 1706: hvad sig den 3de post i Knud Hafneraases indleg angaar, da Refererede hand sig der om till Forordningens 3 Capit: 5 art: og formodede at Forordningens 2 Capt: 2 art: iche der {Ved} udj kand giøre nogen hinder, tj dend post allene Mentionerer om de som bruger

Aufvels gaarder, for hvilcke bønderne ere frj, men alle Sougbrugende bønder i Norge {som} enten Self skierer eller lade skiære Ved deris drenge, som hand formodede og paastod ej kunde for Conssumption befriet,

1709: 134

i det øfrige Refererede hand sig endnu til sit forige svar, at Hr: Baron RossenCrantz glem/m/er de beste Cammeritz brefve om Sougerne, og hvad sig angaar bundens Soug som hand siger at staa paa Baronietz gaard, da meener hand at sam/m/e Soug der fore iche kand vere frj for Conssumption saa som Baron RosenCrantz Self iche for Conssumption er befriet, og der om udj Retten indlagde Een af Det Høylofl: Cammer Collegi ordre der om dat: 26 Junij 1706: for det øfrige eftterdj at Knud Hafneraas lader i Rette legge Hr: Estatz Raad og Stifttampt Mands Høy Respective Ressolution angaaende den ud Exceqverede Conssumption hos den/n/e indCiterede bunde, da er det Een Sag som iche her wed kom/m/er, med naar hand for des aarsage louglig blifver søgt, skall hand der till svare, og i hvor vell at om endt skiønt at det den/n/e Sag iche wed kom/m/er, saa fremlade hand dog hans Kongl: May: aller Naadigste Friherrernes meddeelte previlegia, {saa fre} at der af kand seeis at hand iche sig i mod sam/m/e prevelegia har forseet, eftterdj Hr: Baron sig der ofver udj hans Memorial till Hr: Estatz Raad Tønsberg beklager, begierede at sam/m/me maatte udj protocolen anmeldes om hand sig i saa maade har forseet,

Monss: Peder Jensen tilspurte Knud Hafneraas hvor hand aarlig betaller sin Skoug skatt, som aarlig eftter hans May: Skattebref gifves bør, Knud der til svarede at hand betaller saadan skatt till Hr: Baron RosenCrantz, som baade Sougen og grunden er Eiende, Peder Jensen tilspurte Knud Hafneraas hvor mange bord hand aarlig har skaaret paa sin Soug till at selge, Knud Hafneraas der til svarede, at hand iche weed hvad hand om aaret skiærer, noget skiærer hand for sig Self, noget for andre af sine Naboer, hvor da under tiden kiøber deris bord som de kand hafve at selge,

Monss: Peder Jensen endelig for det siste paastod at eftterdj at Knud Hafneraas iche negter, at hand jo baade Self skiærer paa Sougen, iche heller negter jo at skiære for andre, saa formente hand at hand iche kand vere frj for Conssumption at betalle, eftter hans Kongl: May: aller Naadigste udgifne Forordnings Reene indhold og befalling, som klarig!! (klarlig) befaller

1709: 134b

alle Soug brugende Conssumption af deris Souger at betalle, og om endt skiønt at den/n/e bunde Knud Hafneraas iche till foren enten i hans Formands eller hans tid nogen Conssumption har betalt, saa er det der fore iche nogen wess Regel at hand altid der fore skulle vere frj, saa som hand i sin tid iche har wist af den/n/e Soug at sige, særlig fordj ha/nnem/ har voren hindret Mandtalers meddeeling, og paastod Endnu som før at Knud Hafneraas bør svare den/n/e paastefnte Conssumption af sin brugende Soug, og der for uden dend her Ved den/n/e prosses foraarsagede omkostning, og her om war Dom begierende,

begge parter war udj den/n/e Sag Dom begierende,

og blef der fore saaledes Endelig Kiendt, Dømbt og afsagt

Eftter denne Sags nøye ofverweielse, sambt af Parterne for Retten deris till talle og giensvar fornehmer Vj, at Conssumptions Forpagteren Monss: Peder Jensen Smidt lader stefne og til talle Bunden Knud Paalsen Hafneraas, fordj hand weigrer sig Conssumption af Een tiener og Een Hest at betalle hans brugende Soug paa Femsteenevig bestaaende wedkom/m/ende, hvilcke Stefnemaal har sin opRindelse af de 2de forige {aars} 1706: og 1707 aaringers Consu\m/ption, som Forpagteren fra bunden wed Millitair Excecution har udsøgt, og paa

HøyEdel baarne Hr: Baron RosenCrantzes MeMorial, eftter bundens andragende, wed Hr: Estatz Raad og Stifttamptmand de Tønsbergs, høye Respective {med} Resolution er Forpagteren Sr: Smidt befallet sam/m/e 2de aars Consumption at til bage lefvere, som af bemelte Respective Ressolution dat: 21 Novembr: 1708: widere er at fornehme, Da eftter de bevisligheder som nu for os er kom/m/en i Rette, fornehmer Vj at den/n/e {Sag} Soug som bunden Knud Hafneraas bruger Baron RosenCrantz tilhørende og staaende paa Baronietz grund Femsteenevig er Een liden Flom eller bekke Soug, hvor paa ej tidere skiæres bord og dæler, end naar Regn og Flom indfalder, Saa holder og denne bunde wed den/n/e lille Soug ingen tiener, men Self naar det Reigner med sin Egen haand skiærer de Ringe bord der blifver skaaren, iche heller bruger der till nogen Hest, men allene hvad faa stoker der frem kiøres blifver kiørt med

1709: 135

dend Hest som hand till sin paaboende gaards aufling bruger, Vj finder og at af den/n/e Soug aldrig har woren krefvet nogen Conssumption, enten før Conssumptionen nogen tid kom under forpakning!! (forpaktning), ej heller till Forige Forpachter afgangne Hermand Didrik Beeste, som Conssumptionen i lang tid hafde under Forpagtning iche heller till itzige Forpagter Sr: Peder Jensen Self, førend nu bunden for 2de aar paa Een tid wed Excecutions søges, og nu for det tredie \aar/ wed Stefnemaal, Presterne, saa Vell udj Qvindhæretz Prestegield {hvis} udj hvis gield bunden er beboende, som Strandebarms gield hvor Sougen er bestaaende, testerer og wed deris her udj Retten indgifne skrifvelse till HøyEdel baarne Hr: Baron RossenCrantz, at de iche sam/m/e {Sag} Soug i deris Mandtaller har indgifvet, eftter hvilken Mandtaller bereigningen burde skee, det Høyloflig Cammer Collegio wed deris 3de høye ordre till Hr: Baron RossenCrantz ogsaa siger at af saadan Soug ej nogen Conssumption gifves bør, særdeelis naar Sougen iche før end Conssumptionen kom til forpagtning har gifvet {nogen} Conssumption, sam/m/e brefve dat: 9 Julij 1698: d: 24 Septembr: nest eftter og 10 Decembr: sam/m/e aar, for det siste at naar Vj anseer deris Kongl: May: aller Naadigste udgangne Forordning om Conssumptionen dat: 24: Januarj 1682: dends 3de Capit: 5 art: da er den/n/e Soug iche iblant de Souger som sam/m/e aller Naadigste Forordning tilholder Conssumption at bør betalle, eftterdj Knud Hafneraas som før er Rørt \iche/ holder til den/n/e Soug nogen tiener eller Hest
Thj eftter ald saadan Sagens forommelte omstendighed, kand Vj som under Dom/m/ere i denne Sag ej anderledes skiøn/n/e og Døm/m/e, end Knud Paalsen Hafneraas, for Conssumption af den/n/e Soug at betalle jo bør frj at vere, og dette Stefnemaal ej at kom/m/e hannem till Penges udgiftt i nogen maade

Dend 19 Martj blef Retten betient paa Sandvold udj Skaanevigs Skibrede, ofverwerende paa Halsnøe Closters Forvalters weigne Monss: Peder Jensen Smidt, med eftterskrefne Lougrett, Johanes Sioe, Lensmand, Clas og Lars Sættre, Johanes og Niels Eie(?), Lars Lande, Edsorne Lougrettes Mend udj Skaanevigs Skibrede Ved Halsnøe Closters godtz.

1709: 135b

till hvilcken tid Hr: Assessor Willum Hansen hafde ladet stefne opsideren paa Ermelte gaard Sandvold Halsnøe Closter underliggende og till Hr: Capit: Greens Fri offiseer gaard assignerit, formedelst hand gaardens tilliggende skoug skall i mod Lougen hafve forhuggen der til at svare og des skade eftter Lougen at betalle, i lige maade for Huusenes brøstfeldighed, den/n/em eftter Lougen forsvarligen at Reparere og forbedre, tillige med

omkostningens erstatning, sam/m/e stefning dat: 1 Martj 1709: Stefningen fantes paaskrefven at Vere forkyndt dend 4 Martj nest eftter,
Hr: Capit: Green møtte og paa Aasteden, Ilige maade Oluf Sandvold, som berettede louglig at Vere Citerit,
Der eftter begaf Vj os udj Skougen dends Hugster at siune og besigtige, men da Mendene inderst udj Dallen eller øfverst udj Fieldet ankom befant Vj at Sneen der frem/m/e war saa megen at des Hugster ej Rettelig kunde granskes eller siunis, hvor fore Vj der med maatte afbryde, og igien forføyede os hiem till Huusene Retten igien at betiene,
Hvor da Monss: Peder Jensen paastod og begierede at Sagen till Een beleilig tid maatte opsettes, naar Sneen war borte, at da alting Rettelig kunde observeris, till hvilcken tid hand begierede at Huusenes besigtelse ogsaa maatte beroe, saa som Huusene inden dend tid baade udj Een og anden maade kunde forandres og forRinges, der for uden at eftterdj det almindelig Waarting paa Halsnøe Closters godtz i Morgen indfalder, at Mand iche der fore alting kand observeres till hans May: og Halsnøe Closters beste,
Hr: Capit: Green begierede i lige maade opsettelse i Sagen till beleiligere tid, at Mand Skougen og Huusene louglig og Skikelig kand besigtige og siune, saa og paastod hand at de Huuse som Oluf Sandvold agter fra gaarden at bort fløtte maatte paa Jorden blifve bestaaende till den/n/e besigtelse hafver faaet sin Ende, paa det at gaarden ej Ved saadan Huusers affløttelse skall lide nogen skade,

afsagt

Eftterdj Skougen med des Hugster ej kand paa den/n/e tid louglig siunis og besigtiges, saa beroer med sam/m/e ForRettning till først kom/m/ende 7 Maij, till hvilcken tid Oluf Sandvold her igien hafver at møde {til} den/n/e besigtelse at tilsvare hvor da saa Vell om skougen som om Huusernes skade og brøstfeldighed skall kiendes hvis Rett er, I midlertid blifver alle Huusene nu paa gaarden findes i dend stand de nu er beroende, saa at indted Huus fra gaarden før sam/m/e besigtelse skeed er {fra} bort fløtis, till hvilken tid dend Contract

1709: 136

som mellem Hr: Capit: Green og Oluf Sandvold opRetted er, bør i Retten frem wises till widere Sagens opliusning,

Dend 20: Martj blef Retten betient till Eet Almindeligt Waarting som holtis paa Sioe for Halsnøe Closters Almue af Skaanevig, Etne, Fielberg og Opdals Skibreder, ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne Monss: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmendene Johanes Sioe, Kaald Tveit og Tosten Skaarpen, med eftter skrefne Lougret, Anders Mitwaage, Peder Løckham/m/er i Anders Skaarpens sted, Helge Opstvet, Lars Lande, Ifver Hegge, Tøris Høyem, Madtz Flornes og Goute Stangeland, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Monss: Peder Jensen Smidt satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Dend Sag i mellem Monss: Peder Jensen og Ifver Hetlelj angaaende dend indtagne inderste eller Huus Mand hos ha/nnem/ uden Forvalterens Forlof eller widskab, som fra forige ting till nu blef opsatt, og paastod Monss: Peder Jensen Dom udj Sagen eftter forige i Rettesettelse, eftter som Assessor Hansen ha/nnem/ der till ej har gifvet Ringeste forlof eller tilladelse,
Ifver Hetlelj møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,
Lensmanden Tosten Skaarpen forklarede at Ifver Hetlelj om dette Ting er advaret, og der hos forklarede at den/n/e inderste Niels Hansen som før war Soldat, men nu Ved seeniste Complitering frj, er Ifver Hetleljs Kones broder og har Veret hos ha/nnem/ Een tid lang, har

iche woren Soldat udj dend Leigd hvor Ifver Hetlj!! (Hetlelj) boer, men hafde sin Leigd wed Tvet i Haalands Nesset, og allige Vell war till huse hos Ifver Hetlej!! (Hetlelj),
Monss: Peder Jensen paastod Dom, at eftterdj hand uden Hr: Assessor Hansens willie og widskab sam/m/e inderst har intaget, hand der fore bør lide eftter Lougen,

afsagt

Ifver Hetlelj {blef} seeniste Rettes dag Self begierede opsettelse till den/n/e tid, med foregifvende at hand will forskaffe Hr: Assessor Hansens seddel eller med hans atest bevise at den/n/e paastefnte Huusmand eller inderst, war med hans forlof till ha/nnem/ paa gaarden indkom/m/en, men nu fornehmes at hand det hverken beviser eller møder till Sagen at svare, Monss: Peder Jensen Smidt ogsaa

1709: 136b

paa Hr: Assessors weigne saadan bevilling negter og fra gaar, da i hvor Vel at Niels Hansen till nestafvigte Høst, har woren udj hans May: Tieniste for Soldat, saa er dog den/n/e gaard Hetlelj iche i dend Leigd, hvor hand sig eftter hans May: aller Naadigste Forordning om Land Millitien burde opholde, Thj bør bemelte Niels Hansen nu till waaren sig fra Hetlelj forføye og sig ej der lenger uden tilladelse oppholde, og eftterdj Ever!! (Ifver) Hetlelj uden Minde og Forwalterens tilladelse ha/nnem/ har intaget bør hand den/n/e sine!! (sinde) at betalle till Halsnøe Closters Forvalter for saadan sin forseelse at betalle 3 rdr: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Mag: Hans Abel hafde ladet stefne Mogens Skaarpetvet formedelst hand som Kierke werger till Unerems Kirke er skyldig blefven paa Kierkens Regenskab 2 rdr: 5 Mrk: 13 s: med paastand det bør betalles, og møtte paa Mag: Hans Abels weigne Lensmanden Tosten Skaarpen, som paastod Dom till betalling,
Mogens Skaarpetvet møtte iche, ej heller nogen paa hans Veigne, iche heller møtte de widner som ha/nnem/ stefnet hafver, hvor fore den/n/e sinde indted wed Sagen giøris kand,

Dend Sag i mellem Monss: Peder Jensen Smidt og Olle Udstuen af Etne angaaende de 3de aars Resterende Landskyld saa som 1705: 1706: og 1707: for uden indeverende aar 1708: som nu den/n/e sinde ej er paastefnt, hvilke Sag fra forige ting till nu blef optagen, og paastod nu Peder Jensen Dom till sa/m/e Rettigheds betalling, indlefverede og i Retten Eet Tingsvidne paa Halsnøe Closters Restantz dat: 25 Febr: 1707: hvor udj Olluf Udstuen findes at Vere skyldig till Halsnøe Closters Forvalter paa sin Rettighed for sam/m/e aar 2 rdr: 1 Mrk: 11 s: hvor udj er indregnet sam/m/e aars Fierde penge, i lige maade for 1706: tillige med 3de tage 2 rdr: 3 Mrk: 7 s: og for 1707: 2 rdr: 1 Mrk: 11 s: till sam/m/en 7 rdr: 13 s: paa hvilke Restantz Monss: Peder Jensen paastod Dom,
Olle Udstuen møtte iche ej heller nogen paa hans Veigne,
Monss: Peder Jensen paastod Dom eftter forige afskeed,
Kaald Tvet forklarede Ved Eed at hand tillige med Aslack Lie louglig ha/nnem/ hafver indstefnt sam/m/e penge at betalle

afsagt

Eftterdj Olle Udstuen ej eftter forige erbydende seniste

1709: 137

Rettes dag nu beviser at det Eene aar 1705: des Rettighed og Landskyld er betalt, saa og fordj hand de 2de aar 1706: og 1707: aars Rettighed Self da tilstod at Vere skyldig, Monss: Peder Jensen Smidt ogsaa udj Retten fremlegger Een Forseiglet Restantz, under Rettens Zigneter

dat: 25 Febr: 1707: hvor udj Olle Udstuen findes opført {for} sam/m/e aars Rettighed at vere skyldig, saa bør og Olle Udstuen sam/m/e 3de aars Landskyld som sig till sam/m/en bedrager till 7 rdr: 13 s: inden 15ten dage at betalle under nam og wurdering i sin boe,

Lars Lande hafde ladet stefne Mickel Qvidevold formedelst hand for det aar 1704: om Høsten war til sagt tillige med hannem at Holde Høsteting paa Halsnøe Closters godtz her udj Skaanevigs Skibrede, hvilke ting hold ha/nnem/ endnu Rester og Mickel Qvidevold negter at betalle, med paastand hand det bør erlegge tillige med omkostning, paastod og at Mickel Qvidevold ha/nnem/ for sam/m/e ting for sin part bør betalle 1 rdr: 5 Mrk: og der om war Dom begierende,

Ilige maade hafde hand ladet stefne ha/nnem/ for Eet Nøst, som Lars Lande hafde kiøbt af Mickel Qvidevolds Formands Enke Mallene Qvidevold, som var Anders Qvidevolds Enke, sam/m/e nøst negter ha/nnem/ at bruge {sam/m/e nøst}, saa som hand hafver kiøbt helten i nøsted, forklarede og at Encken Qvidevold solte ha/nnem/ helten i Nøsted paastod der fore at ha/nnem/ helten i Nøsted maatte indRømes,

Mickel Qvidevold møtte iche, men Matias von Westen paa hans weigne forklarede paa hans weigne at hvad sam/m/e Ting hold angaar, da tillagde Mickel Qvidevold at holde ting, baade med Mad og dreke, men Lars Lande vilde iche tilstede Mickel Qvidevold at holde ting med ha/nnem/ hvor fore hand formente at Lars Lande iche kand krefve noget hos ha/nnem/ fordj hand gierne vilde holde tinget med ha/nnem/

hvad sig nøsted angaar da berettede Monss: Peder Jensen at sam/m/e nøst er i Enkens tid lagt till Huusenes Aaboed, og da Enken foer af gaarden blef hun skyldig meere till Closteret end hun nogen tid kunde betale, berettede og at dette paa ankede nøst har staaet paa gaarden i langsam/m/elig tid, ja lenge for Anders Qvidevold kom till Jorden hvis Enke, Lars Lande siger at hafve

1709: 137b

Kiøbt Nøsted af, formodede der fore at sam/m/e Nøst ej kand till døm/m/es opsiderne, saa som det till hører gaarden og Halsnøe Closters Forvalter,

Lars Lande Vedstod at sam/m/e Nøst hafver staaet paa gaarden i lang tid, og lenge før Sl: Anders Lande kom till gaarden og som Anders Lande var Een Foster Søn till Halfvor Lande som før boede paa Jorden, saa fik hand sam/m/e Nøst eftter ha/nnem/ og siden eftter Anders Qvidevolds død solte Enken det till ha/nnem/ og Mickel till sam/m/en, Men ej hafde till sam/m/e Kiøb enten Kiøbebref eller noget widne, forklarede og at sam/m/e Nøst iche i skifttet \enten/ eftter Halfvor Qvidevold som nu for meere end 18 eller 19 aars tid siden er død, ej heller eftter Sl: Anders Qvidevold, men mente alligevel at Nøsted dend halfve part bør ha/nnem/ till høre,

Matias Von Vesten paastod at Nøsted til hører Forwalteren eller og dend part i Jorden som Mickel Qvidevold bruger, og ej Lars Lande,

Knud Sæbøe forklarede at Mickel Qvidevold sam/m/e tid da dette ting skulle holdes da tillagde Mickel till Tinget, bagede brød, slagtede Een Smalle, brøggede Øll, og i alle andre maader giorde sin flid med Tinget at holde, men da tinget stod maatte Mickel Qvidevold iche holde tinget med Lars saa som Lars det iche wilde, men med Magt vilde hafve betalling for tinget,

Sigfus Lande widnede det sam/m/e som Knud Sæbøe vidnet hafver i alle maader,

Lars Lande her i mod svarede at Mickel Qvidevold, Vel tillagde at holde Ting, men Hr: Assessor Hansen befallede ha/nnem/ at holde ting og at tage betalling af de andre som skulle holde med ha/nnem/ tinget, formodede og paastod der fore at Mickel Qvidevold bør betalle ha/nnem/ sam/m/e sin anpart tinghold,

afsagt

Som der befindes at Mickel Qvidevold hafde tillaget sig at holde dette paastefnte Ting, tillige med flere som dend gang tinget burde holde, baade med Mad og dreke, hvilke og Lars Lande Self tilstaar, Men allene Lars Lande fore gifver {uden bevis} at Hr: Assessor Hansen ha/nnem/ allene paalagde Ting at holde, og der fore betaling af de andre at tage, hvor paa ej føris Ringeste bevis, saa blifver

1709: 138

Mickel Qvidevold frj for sam/m/e Ting at betalle Hvad sig angaar det paastefnte Nøst, staaende paa Lande da som Lars Lande Self tilstaar at sam/m/e Nøst hafver weret brugt først af afgangne Halfvor Qvidevold, der eftter af Anders ibd: og i midlertid stedtze bestaaende paa sam/m/e grund som det nu staar, og iche beviser Lars Lande at sam/m/e Nøst ha/nnem/ louglig er solt af dend som Rett hafde det at selge, tj naar Anders Qvidevolds Enke iche Self eller hendes Mand i sin tid det hafde opbygt eller det louglig kiøbt, saa hafde hun ingen Magt det till nogen anden at selge, Men det fremdeelis som till foren Halsnøe Closter burde til høre, Thj Kiendes for Rett at sam/m/e Nøst bør her eftter til høre gaarden Qvidevold, særlig dend part som afgangne Anders og Halfvor Qvidevold beboede, og det frj for Lars Landes til talle i alle maader.

Dend 22 Martj blef holden Almindelig Waarting paa Spidsøen for Halsnøe Closters Almue af Fiære, Føyens og Waags Skibredes Almue, ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne, Monss: Peder Jensen Smidt Closter Lensmendene Peder Haafversholm og Sæbiørn Bielland, med eftterskrefne Lougrett, Herlof Wespestad, Jon ibd:, Anders Hofland, Peder Westvig, Siur Hofland, Anders Wespestad, Østen Andal og Bertel Otterøen, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Monss: Peder Jensen satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit Hr: Assessor Willum Hansens udstede bøxsel seddel till Peder Jensen Smidt og Jacob Koefoed paa ½ Løb Sm: og ½ Hud udj Halsnøe Closters Jord Otterøen som Bertel ibd: fra gik, dat: 27 Januarj 1709: og er bøxsellen de/nnem/ eftter latt

Publicerit Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Niels Ifversen paa ½ Løb Sm: og ½ H: udj Halsnøe Closters Jord øfre Wallen i Fiære Skibrede, dat: 14 Decembr: 1708

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Eet qvindfolck wed nafn Marite Hans datter for begangen Leiermaal med Tom/m/es Halstensen Røe, der fore at bøde eftter Lougen,

1709: 138b

bemelte qvindfolk Marite Hans datter møtte iche, ej heller nogen paa hendes weigne, till Sagen at svare,

Lensmanden Peder Haafversholm forklarede at sam/m/e qvindfolk gaar om bøygden at betle, og Vides iche woren!! (hvor hen) hun er at finde, hvor fore Sagen till neste ting beroer, hvor hun da bør stefnes till den/n/e Sag at svare,

Monss: Peder Jensen hafde ladet stefne Tiølf Tvet for Resterende Rettighed af hans brugende og nu opsagde Jord Tvett till sam/m/en 8 rdr: 5 Mrk: 13 s: saa Vell som enten at Reparere Huusene paa sam/m/e gaard, eller des Aaboed som sig bedrager til 4 rdr: 5 Mrk: at betalle,
Kiølf Tvett møtte till Sagen at svare, og forklarede nu i dag at hafve betalt 1 rdr: saa der nu ichun udj alt Rester Landskyld 2 rdr: 1 Mrk: 8 s: Forhøyning 4 Mrk: 14 s: Leeding 5 Mrk: 7 s: 3de tage 1 rdr: og bøder 3 rdr: till sam/m/en 7 rdr: 5 Mrk: 13 s: som og Monss: Peder Jensen saaledes Vedstod, her for uden {hafde} \svarede/ hand og {ladet} till Aaboeden, at hand gierne vill Reparere huusenes brøstfeldighed, men det Stabur paa gaarden staar er ha/nnem/ Self tilhørende som hand kiøbte af dend Forige Mand Lars Tvett, som nu boer paa Wattne, og gaf ha/nnem/ der fore penge 2 rdr: og der fore paastod at sam/m/e huus ha/nnem/ og ingen anden bør tilhøre, hafde nu iche der om indstefnt nogen widner eller bevis men lofvede det at giøre, tj hand ej tenkte at saadant ha/nnem/ skulle weigres,
Monss: Peder Jensen paastod saadan hans angifvelse bør bevises, tj hand formener at Staburet gaarden og ej Tiølf Tvet til hører, forklarede ellers og at hand till gaardens Reparation og till dend Resterende Landskylds betaling har arresterert!! bondens Midler till betaling og Reparation skeer, ellers war hand om alt Een Rettmessig Dom begierende,

afsagt

Tiølf Tvet bør inden 15ten dager at betalle till Halsnøe Closters Forwalter dend Resterende Landskyld, Leeding, Rettighed og bøder hand nu eftter sin egen tilstaaelse skyldig er 7 rdr: 5 Mrk: 13 s: under Nam og wurdering i sin boe, saa bør hand og Huusene paa gaarden saaledes till først kommende 3de Maij at Ferdig giøre og Reparere, som hand agter at forsvare, Men hvad sig det paa ankede Stabur angaar, som hand siger at hafve kiøbt, og i saa maader \formener/

1709: 139

at det ej gaarden men ha/nnem/ Self til hører, da hvad dend post angaar, da beroer der med till neste holdende ting her udj Føyens Skibrede till Halsnøe Closters Rett at bevise, saadan sin angifvende og paastand, og blifve Staburet i midler tid paa gaarden bestaaende, og hvad ellers till Aabodens Reparation {hand} kand Vere Seqvestreret blifver og under sam/m/e Seqvestration beroende till sam/m/e Sags udgang,

Monss: Peder Jensen hafde ladet stefne Bertell Torsen Eie for at vere kom/m/en for tillig med sin qvinde, der fore at bøde eftter Lougen,
Bertel Torsen møtte og wedstod sin forseelse, forklarede, indted at Eie till bøders betalling,
Monss: Peder Jensen paastod Dom till bøders betalling,

afsagt,

Bertel Torsen bør inden 15ten dage at betalle sine Egte bøder eftter Lougen 3 rdr: 2 Mrk: 4 s: under Execution eftter Lougen,

Dend 24: April blef Retten betient paa Holm/m/e!! (Holme) udj Føyens Skibrede, med eftterskrefne Lougrett, Næll Hysingstad, Lensmand, Johanes og Matias ibd: Daniel Stue, Aanund Horneland og Aarne Degernes,
till hvilcken tid Daniel Berøen og Samuel Berge, som Eigere till dend gaard Huusse liggende tet wed Holme hafde ladet Citere Rasmus og Torkild Holm/m/e, formedelst de hafver nestleden Som/m/er hindret dennem at side udj Een Laxewaag liggende paa gaarden Huuses Eiendeele, med forebringende at sam/m/e pladtz hvor de deris Nod wilde udsette deris paaboende gaard Holm/m/e tilhørte, hvor fore de begierede at Vj Ville efttersee Merke og skiftter mellem Huusse og Holm/m/e, om iche sam/m/e pladtz Huuse og ej Holm/m/e

Rettelig tilhører, med paastand, at naar saadant seet og beseet er, det da skall fornehmes at de Rettelig deris Nod paa deris Egen Eiendeel har udsatt, formente der fore at Torkild og Rasmus Holme ej allene bør tilkiendes at betalle de/nnem/ dend skade de wed deris hinder i waagen giort hafver men end og at betalle de/nnem/ den/n/e prossesses omkostning,
Torkild og Rasmus Holm/m/e møtte till Sagen at svare,
saa møtte og paa Eigerens Karen Sl: Ifver Knudsens weigne

1709: 139b

hendes [Søn] Sr: Knud Ifversen i Bømelhafn, som wed den/n/e Markegang war tilstede og ofverwerende, som og forklarede, at Vere u-bevist hvad og hvorledes med skiftterne og Merkerne mellem Huuse og Holme er beskaffet, og gierne Consenterede den/n/e Markegang, med begiering og paastand, at indted Holm/m/e til skade maatte døm/m/es og Een af parterne hvem i den/n/e prosses skyldig og forwolder er, ha/nnem/ sin omkostning maatte betalle,
Der paa forklarede Daniel Berøen og Samuel Berge, at de Mend paa Holm/m/e som før her boede, hvor af afgangne Willum Holme war Een [som]? altid har gifvet till Huuses Eiermend 1 rdr: penge for sam/m/e paatvistede waag, at ingen der skulle side, formedelst at dend Lax som der kunde fanges hafde sin Rensel der fra bort i dend Laxse waag BlaaMullen kaldet, som Holm/m/e er til hørende, men for nogle aars tid siden oppeholt de som Brugte dend Laxse waag Blaamullen og ej wilde gifve sam/m/e afgiftt, hvor fore de foretog sig Self at ville side deris waag, hvilcke og de som udj Blaamuelen participerer de/nnem/ will forhindre, har der fore weret foraarsaget der paa wed Lands Loug og Rett at stefne, deris Rett at Erholde, paa det de deris Eiendeel i Freed og Roe maa beholde og beside, begierede der fore at wj Merker og skiftter wille siune,
Torkild og Rasmus Holme, møtte og forklarede at det nok er sandferdigt at deris Formend har gifvet till Huuses Eiere 1 rdr: for Fiske Rensel, og fordj at Huuses Eiere ej skulle side dend Laxse waag som til hører Huusse, men som Een Mand der boede paa Goucksem i Waags skibrede negtede at ville gifve den/n/e udgiftt, saa som hand og brugte dend halfve deel i dend Laxse waag Blaamuellen, saa kunde iche de andre som med ha/nnem/ brugte dend anden halfve deel allene betalle, men der hos og berettede at Daniel Berøen og Samuel Berge nestleden aar lod side sam/m/e waag, hvilke de ha/nnem/ iche i nogen maade hindrede, men da det leed lenger ud paa Som/m/eren, sette de deris Laxse Nod ud paa Eet andet sted noget nermere Blaamuelen end før, hvilke sted, Naar Nod der udsettes, noget skall for hindre deris waag Blaa Mulen, og der fore hindrede de/nnem/ dend sted at bruge, mente og at sam/m/e sted til hørte Holme og ej Huuse, begierede ogsaa der fore at wj [ved]? Leilighed wilde siune og besigtige, hvilke wj ej wiste at kunde benegte,

1709: 140

og forføyede Vj os først till Søen til Een sted kaldes Ten uren hvor der straxst ofven paa Bergen ofven for uren os blef anwist Een steen, som stod nedsat blant Een deel andre stener og skulle Merket gaa lige fra Een liden holme, ligger lige Vest fra Landet og Ten uren kaldes Pusteren, og i Tenuren eller den/n/e steen, der fra gik Vj lenger i østen till Synden, till Eet sted kaldes Tænure Næset hvor Vj fant Een steen med sine 2de widner hos, der fra forføyede Vj os lenger øst sam/m/e strekning till Eet andet sted kaldes Løng Breken hvor der og stod Een steen med sine 2de widner hos, lige i østen till Syden!! (Synden) der fra Eet støke kom Vj till Eet sted Nefnes Høge Berg der fant Vj atter Een steen nedsat og nogle andre store steene paa siderne, lige sam/m/e Linie i østen Synden gik Vj till det Field kaldes Legde Fieldet, hvor Vj {i ste} Øster i Fieldet blef anvist Een steen med sine 2de widner hos, paa hvilcke sted Merket fra Berøen i modtager og streker sig sam/m/e strekning lige af westen till Norden, og i Østen

till Synden, fra dend holme Pusteren, og lige udj dend siste steen staaende østen i Legde Fieldet, og berettede Citanterne at sam/m/e strekning og steene war skiftte i mellem Huuse og Holme, hvilke Torkild og Rasmus Holme ej i mod sagde, og besaag Vj flitig alle steene med sine strekninger og kunde Vj nok fornehme at alle desse steene ware ned satte wed Menniskens hender till Marke steene, og war ingen anden gaarder som sam/m/e Merke kunde tilhører!! (tilhøre) uden desse før benefnte 2de Jorder, Holm/m/e og Huusse, og naar Vj der eftter besaag dend paaanckede sted hvor Daniel Berøen og Samuel Berge nest leden aar wilde udsette deris Nod till Laxse fangst da Var sam/m/e sted i alle maader paa Huuse Eiendeele, og det ofver nogle hundrede skret ind paa Huuses Eiendeele, og kunde Vj iche heller see at sam/m/e sted kunde hindre deris Laxse Vaag paa Blaamuel, tj mellem Blaamuelen og dend sted war Eet tem/m/eligt stort støke wel Eet maaleligt stort Canon skud, og end meere,
Daniel Berøen og Samuel Berge paastod Dom till Eiendom og u-behindret brug baade paa Land og wand, saa wit de med Rette bør at hafve,
Torkild og Rasmus Holme her i mod svarede, at de iche

1709: 140b

noget i mod Merkerne kand hafve at sige, uden allene at de mener at dend sted som de wille side eftter Lax giør de/nnem/ hinder i deris waag Blaamuellen, tilspurte ogsaa Daniel Berøen og Samuel Berge, hvor fore de iche til foren har saadant ladet forrette, at de iche som unge Mend nu skulle kom/m/e i bekostning, Daniel og Samuel der til svarede, at saa lenge de fik deris betalling og aarlig afgiftt af de/nnem/ som brugte Blaa muelens Laxse Fiskerj, saa war de der med fornøyede, men da de det ej wilde betalle, maatte de self bruge deris Land som de/nnem/ gaat siuntis,
Torkild og Rasmus Holme erbød sig paa Egne og de øfrige participanter i Blaa muelens Laxse Fiskerj, at de her eftter som til foren wilde gifve de/nnem/ deris aarlig afgiftt men Citanterne der till svarede, at de nu allerede har bekosted sig Nod og anden Fiske Redskab, till deris Fiskerietz op kombst, og der fore iche kand afstaa waagen, saa og wilde de Self forsøge, om iche gud de/nnem/ ogsaa med nogen Fisk wille welsigne, formente der fore og at de maatte giøre sig sin Egen Eiendeel saa nøttig som de best kunde og der fore paastod Dom,
Ingen af Parterne hafde Videre i den/n/e Sag at talle, men war Dom begierende,
ellers anføris her hos eftter hans Kongl: May: aller Naadigste udgifne Forordning de wed den/n/e prosses foraarsagede omkokostninger!!, {som} som Citanterne self opReignede, Nemblig 3de Rors Karle som hendede (hentede) Sorenskrifveren 5 Mille weigs hver Karl 2 Mrk: 8 s: er 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: lige saa hiem igien 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: 2de dages Fortæring fra og til steden 8 Mrk: dend første dags Forrettning 2 rdr: Lensmanden for Stefningen 3 Mrk: de 6 Mends u-mage i 2de dage hver 2 Mrk: er 2 rdr: for Mad og dreke pretenderede de 4 rdr:,

og blef der fore saaledes Endelig Kiendt, Dømbt og afsagt

Eftterat Vj Merket mellem Holm/m/e og Huusse flitig hafver eftterseet, saa befinder Vj eftter de Markesteenis udvisning som os anvist er, som og her med af \os/ Kiendes fore at Vere Rette steene der skiftter mellem Holme og Huusse, at Merket streker sig fra Søen af Tæn uren som ligger lige for dend holm/m/e Pusteren og op i dend Steen staaende \tet/ ofven for Tænuren fra sam/m/e steen streker sig merket till dend steen staaende udj Tænur Nesset, lige der fra østen till Synden i dend steen

1709: 141

staaende i Løng brecken, der fra, til dend steen staaende i Høy-Berg, og der fra till dend steen i Leigde Fieldet, hvilke strekning streker sig lige af westen till Norden, og i østen till Synden,

fra Tæn uren lige for Pusteren, og till dend største Steen staaende [i/paa]? Leigde Fieldet, og Eier saa Huusse dend Nordre part af sam/m/e Merke og Holm/m/e dend Søre part alt till Merket i modtager paa Berøen og Tiong, hvilke skiftte og Merker opsiderne og Eigerne paa begge sider sig har at holde eftter Rettelig i alle maader, hvor wed ogsaa Huuses Eiere frit hafver at udsette Nod og bruge sit Fiskerj for sit Land, uden hinder af nogen, Men de at giøre sig sit Eget Land saa nøttig som de best weed Vill og kand, udj prossesens omkostning betaller Torkild og Rasmus Holme till Citanterne till hielp Een hver for sig 3 rdr: og till Sr: Knud Ifversen paa Eigerens weigne Een hver 4 Mrk: 8 s: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Dend 7 Maij blef Retten betient paa Sandvold Een Halsnøe Closters gaard, welbr: Hr: Capit: Green assignerit, udj Skaanevigs skibrede beliggende, ofverwerende paa Hr: Assessor Willum Hansens weigne Monss: Peder Jensen Smidt, sambt forbemelte Hr: Capit: Green, med eftterskrefne Lougrett, Johanes Sioe, Johanes og Niels Eie, Olle og Knud Sæbøe, og Lars Sættre,

hvor da dend Sag i mellem Hr: Assessor Hanssen med Hr: Capit: Green, Contra Olle Sandvold, som tillforen til i dag blef optagen, nu igien blef foretagen, og møtte Olle Sandvold self till Sagen at svare, og Refererede sig til sit forige,

og begaf Vj os till Marken de 3de siste aars hugster i skougen at siune og besigte, og befant i sam/m/e aar at vere hugget som følger Soug tøm/m/er 7 tylter og 3 stocker hver tylt kand ej anderledes wurderis end for 4 Mrk: 8 s: er 5 rdr: 2 Mrk: 10 s: 1 tylt og 4 bielker 9 allen lang á tylten 1 Mrk: 12 s: er 2 Mrk: 6 s: 6 Sperer hvor af Oluf Sandvold berettede self at hafve solt de 4re støker de 2de ware iche af nogen werdj, hvor de iche blef solt, og fik hand for støket af de 4 stk: 4 Mrk: danske, og kand der fore iche høyere wurderis end for støket 3 Mrk: 8 s: er 2 rdr: 2 Mrk: giør til sam/m/en alle desse 3de aars hugster 8 rdr: 1 Mrk: og som Lougen beVilger Een Leilending at hugge aarlig til sin halfve Land-

1709: 141b

skyld og gaarden Sandvold udj Landskyld 2 Løber Smør og 1 Hud, hvilke bedrager sig aarlig till dend halfve Landskyld penge 2 rdr: 1 Mrk: 8 s: er til sam/m/en i tre aar 8 rdr: 1 Mrk: saa der indted er hugget meere end Lougen tillader, hvor fore Oluf Sandvold for den/n/e hugster frj Kiendes,

der eftter blef gaardens huuse besigtiget og befantis paa gaarden eftterskrefne huuse Nemblig 1 Røgstue, 1 Ildhuus, 1 Sengeboed, 1 Floer med sin Møtting skycke, 2de Smale huusse, 1 Høe og Koren lade, sambt 1 Heste stalld, hvilcke Huuse Capit: Green som nu allerede gaar dend!! (gaarden) har til tred at beboe, sagde at Vere gode og uden nogen brøstfeldighed, og wilde der med i alle maader Vere benøyet, og saa Vit Vj kunde see war huusene uden nogen skade,

Dette alt sam/m/en begierede Monss: Peder Jensen at maatte indføris, till widere eftterRettning i sin tid

D: 8 Maij blef Retten betient paa Houge udj Skaanevigs skbr: hvor da møtte eftterskrefne Lougrettes Mend som Retten betiente Nafnlig, Erick og Svend Næs, Tor Storhoug, Johanes Leerwigen og Aanund Tvet, sambt udj Niels Berhoug sted som er Svag Anders Houge,

Paa hvilcken tid Nicolay Biering Reciderende udj Wallen og Lensmand her i skibredet, som Jord Eigere till den/n/e gaard Houge, hafde ladet stefne Lars Houge for Huusenes forRaadnelse des Reparation at betalle helst eftterdj hand nu i dette Foraar hafver fløtet fra

Jorden till Handeland hvor hand nu boer og eftterlat sig huusene udj Een slet tilstand, med begier at Vj de/nnem/ wille besigtige og des Reparations fornødenhed taxere og paastod Dom ofver Lars Handeland till sam/m/e Huusers skades betalling,

Lars Handeland møtte till Sagen at svare, forklarede at hand hafver boed her paa Houge udj 15 eller 16 aars tid, og antog Jorden udj Een slet tilstand, saa at huusene iche anderledes war beskaffet end ganske forRaadnede, som hand tid eftter anden har forbedret eftter sin wilkor og Formue, formente nu at eftterdj huuse!! (huusene) nu er i bedre tilstand end da hand kom till gaarden hand da for dend skade nu er paa huusene bør frj at Vere,

Nicolay Biering der til svarede, at fordj huusene dend gang war meget slette, men dog ej saa forRaadnede som Lars fore gifver, der fore til trede Lars gaarden uden bøxsel at gifve allene for huusene at skulle forbedre og lougfør giøre

1709: 142

og som gaarde parten skylder 1 ½ Løb Sm: saa hafde hand burt betalle udj første bøxsel eftter Lougen 15 rdr: for uden Støfle huden, paastod endnu som før at Lars bør svare till huusenes brøstfeldighed,

Lars Handeland wedstod at da hand trede til Jorden iche betalte nogen bøxsell, men uden bøxsel dend antog, forklarede der hos at hand af sin Efne har forbedret huusene,

Derpaa begaf Vj os till huusene de/nnem/ at siune og besigtige og bestod des brøstfeldighed som følger,

1: Røgstuen will forbedres paa dend Søre Ende till bordtag paa dend skycke som der staar till taget 2 tylter huun á 8 s: er 1 Mrk: omkring sam/m/e skycke 2 tylter huun á 8 s: er 1 Mrk: paa dend Nordre side af Stuen til bordtag 1 tylt huun 8 s: arbeidis!! Løn paa arbeidernes Egen Kost 1 Mrk: 8 s:

2: Ildhuuset fantis døgtig i alle maader,

3: Senge boeden will forbedres paa dend Nordre side till bordtag 2 tylter huun á 8 s: er 1 Mrk: paa dend Søre side til bordtag 2 tylter huun á 8 s: 1 Mrk: gulfvet i boen will forbederes med 6 bord á 2 s: er 12 s: arbedisløn!! 1 Mrk:

4: Een tøm/m/er skucke wed Senge boeden will forbedres med bordtag paa alle sider med 3 tylter huun á 8 s: er 1 Mrk: 8 s: arbeidsløn 8 s:

5: Høeladen er paa Taget paa begge sider forderfvet saaledis at alle Spærrene paa Stafleierne er af brøtte, will der fore taget paa begge sider alt op till Stafleierne aftages og indsettes Nye Spærer 16 udj tallet will koste til sam/m/en 1 Mrk: 8 Nye Stafver i Svallerne for 2 Mrk: Een Stafleie i dend Eene Sval for 2 s: till bordtag paa begge sider till hielp till det forige 2 ½ tylt huun á 8 s: er 1 Mrk: 4 s: till taget will 8 waager Næfver á 10 s: er 5 Mrk: Arbeidsløn alt dette paa {….} Høeladen at Reparere paa arbeidernes Egen Kost 4 Mrk:

6: Floren will forbedres paa dend Søre side med 2 tylter huun till bordtag for 1 Mrk: paa dend Nordre side 1 tylt huun 8 s: till taget 2 woger Nefver á 10 s: er 20 s: arbeidsløn udj alt paa Floren 1 Mrk:

7: Smalle huuset will forbedres til bordtag 3 tylter huun á 8 s: er 1 Mrk: 8 s: till taget 2 woger Nefver 20 s: arbeidsløn 1 Mrk:

Fleere huuse fantis iche paa gaarden og beløber sig saa alle forskrefne huusers brøstfeldighed

1709: 142b

till penge 5 rdr: 10 s: og paastod Nicolay Biering at Lars maatte til døm/m/es sam/m/e brøstfeldighed at betalle tillige med omkostnings erstatning,

Afsagt

Eftterdj Lars Handeland nu er faren fra gaarden Houge og eftterlat sig huusene med Een deel brøstfeldighed, som nu eftter besigtelsen sig bedrager till penge 5 rdr: 10 s: saa bør og Lars Handeland sam/m/e penge till JordEigeren Nicolay Biering inden 15ten dage at betalle, saa Vell som og udj foraarsagede omkostning 2 rdr: {alt inden 15ten dage} under Nam og wurdering i sin boe, hvor i mod JordEigeren Self {bør} saaledes gaardens huuse bør Reparere som forsvarligt were kand,

Dend 25 Junij blef holden almindelig Som/m/erting paa Lundervig udj Ous Skibrede, for sam/m/e Skibredes og Strandvigs Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Jon Haavig og Hans Lundervig, med eftterskrefne Lougrett, Lars Hafskaar, Johanes Helleland, Christopher og Lasse Oustestad, Siur Kaaldal, Olle Egeland, Mogens Hafskaar og Jon Helleland, sambt almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de 2de Kongl: aller Naadigste Forordninger om Land Millitien og Strandvrag som aarlig eftter aller Naadigste anorning bør og skall læses,

Publicerit hans Kongl: May: aller Naadigste udgifne Forordning om Skatternes paabud udj Norge for indeverende aar, dat: af Florentz d: 23 Maij 1709:

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Marte Peders datter Waage for Leiermaal med Samson Steensen Lygre, der fore at bøde eftter Lougen,
bemelte qvindfolck blef paaRaabt men ej møtte, ej heller nogen paa hendes weigne,
Lensmanden forklarede at hun war louglig stefnt, men ingen af Stefne widnerne møtte som Stefnemaalet eftter Lougen kunde af hiemle, hvor fore Sagen beroer till neste ting

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Torkild Olsen SkogsEide fordj hand ej møtte paa seeniste holdende Complitering nest leden høst udj Terøen der fore at bøde eftter Lougen, hafde og ladet stefne hans Fader Oluf SkougsEide formedelst hand sam/m/e tid bort sende sin Sam/m/e sin Søn der fore ogsaa at lide som vedbør

1709: 143

Torkild Olsen og Olle SkougsEide møtte iche till den/n/e Sag at svare, ej heller nogen paa deris weigne,
Johanes Hougen eftter Lougen hiemlede weed Eed at hand tillige med Endre Hougen louglig hafde stefnt desse 2de Oluf SkougsEide og hans Søn, men Endre Hougen møtte iche, hvor fore Sagen till neste ting beroer.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Johanes Johansen (Johanesen) Liøtun og Ane Willums datter for {begge} begangen Leiermaal med hin anden, med paastand at de begge som Løse Folk der for bør bøde eftter Lougen,
begge desse person/n/er møtte till Sagen at svare, og wedstod deris forseelse,
Fogden tilspurte Johanes Johanesen om hand og er {det} dend Rette barne Fader, hand svarede jo, at hand iche bedre weed, weedstod som før sin forseelse, der eftter tilspurte Fogden qvindfolket om hun og iche har haftt nogen anden Fader till hendes barn, Men hun sagde aldrig at hafve haftt med anden Mand at bestille end {des} den/n/e Johanes Johanesen,

der eftter tilspurte hand de/nnem/ begge hvad penger de hafver till hans Kongl: May: bøder, der till de begge svarede at de nu iche noget kand hafve, men will med første strefve deris bøder at betalle,
Kongl: May: Foget paastod Dom till Bødernes betalling {og}
afsagt
eftterdj at Johanes Johanesen og Ane Willums datter wedstaar deris forseelse og Leiermaal med hin anden, saa bør Johanes Johanesen betale till bøder 24 Lod Sølf og Ane Willums datter 12 Lod Sølf, alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Publicerit Lars Larsen Rein af Strandvigs Skibrede, hans udgifne skiøde till Siur Andersen Kaaldal af Ous skbr: ½ Løb Sm: eller 1 pd: Sm: og 1/3 Hud i dend gaard Store Wiig i Strandvigs Skibrede med bøxsel i mod penge 36 rdr: dat: 25 Junij Ao: 1709:

Publicerit Hans Olsen Kleppe, Chresten Larsen Ballesem, og Ane Clemes datter af Strandvigs Skibrede, Isack Nielsen Aadland af Ous Skibrede, Guro Niels datter Sl: Niels Tvets wed Hofland, Baar Lj paa min!! (sin?) Hustru An/n/e Niels Datters

1709: 143b

weigne, Niels Clemesen Kattenæsse alle af Opdals Skibrede, Karj Niels datter Haavig i Qvindhæretz skibrede, deris udgifne Skiøde till Søfren Johansen Hiartager, Een half Løb Sm: og 4 Mrk: for hver Mark 1 rdr: dat: 3 Febr: 1708:

Publicerit Hans Lundervig og Knud Olsen Egeland, deris udstede bøxsel seddel till Olle Andersen før boende paa Steensland ½ Løb Sm: og 9 Mrk: udj dend gaard Frøland i Samnanger i Ous skibrede, i mod bøxsel med Støfvelshud 7 rdr: 1 Mrk: 8 s: af hvis gaards Landskyld Hans Lundervig paa sine børns weigne er Eiende de 2de parter og Knud Olsen Egeland dend 3de deel, dat: 25 Junij Ao: 1709:

Dend 27 Junij blef holden almindelig Som/m/er ting paa Skielnes for Strandebarm og Qvindhæretz skibreders almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Ifver Andersen Helvig og Anders Mundem, sambt eftterskrefne Lougret Peder Traa, Mickel Øye, Svalle øfre Waage, Olle Jusland, Brynild Øfsthuus, Mickel Øye, Jon Houckenes, og Torkild Skielnes, sambt almue fleere som tinget søgte
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publicerit Matias Andersen Hidle af Qvindhæretz skibrede paa Egne og sine børns weigne, hans udgifne skiøde till Ingemon Jonsen Hiartaas paa 1 pd: 8 1/6 Mrk: Smør med bøxsel udj Bogeland i Strandebarms Skibrede beliggende i mod penge 32 rdr: dat: 16 Novembr: 1708:

Publicerit Hr: Petter Hendriksens udstede bøxsel seddel till Lars Johansen paa 3 Spd: Sm: og 3 Spd: Hud udj dend gaard Bielland i Qvindhæretz skibrede beliggende dat: 7 Januarj 1709:

Publicerit Lars Andersen Dybsland af Strandebarms Skibrede hans udgifne skiøde till hans broder Johanes Andersen til holdende paa Skaarpen i Qvindheretz skibrede paa oddel,

Aasede og indløsnings Retten till dend gaard Piile i Qvindheretz skibrede beliggende skylder aarlig 1 Løb Sm: dat: 27 Junij 1709.

Frem kom for Retten de Dannemend Hans og Sverke Berge begge af Strandebarms Skibrede og sig høylig beklagede hvorledes de nestleden winter 3 uger eftter Kyndelsmesse, af gud med dend

1709: 144

u-løckelige Ilde brand er blefven hiemsøgt, hvor Ved ej allene deris i boende huusse opbrente, men end og deris Meste Eiendeele af Ildens Lue blef fortæret, hvilcke u-løcke de/nnem/ paa kom om Midnatz tid, da de laag i deris senge og Saaf, saa de nær Sælf hafde kom/m/et udj Ilden og forbrent saa fremt deris Egen Sogne Prest som nær wed steden er boende de/nnem ej wed sine Folck hafde opwagt og Frelst, bad der fore at dend ganske tilstede werende Almue wille gifve deris sandferdige Forklaring om saadan u-løcke ej de/nnem/ er ofver gaaen, begierede der om Eet lougligt Tingswidne, og wille lefve i dend aller underdanigste forhaabning at deris Kongl: May: af Naade de/nnem/ {for} nogle aars skatters betalling wille forunde, berettede at deris paaboende Jord er aarlig skyldende at skatte eftter 2 Løber 2 pd: 6 Mrk: Sm:

Almuen paa Tinget der till svarede, at det de/nnem alle noksom witterligt er, at sam/m/e Mend den/n/e u-løcke er paa kom/m/en saa deris i boende huuse og Eiendeele af Ildens Lue om Natte tide blef fortæret, hvor ofver de stackels Mend, som før ware saa well bemidlede at de deris skatter og Rettigheder kunde betalle, nu moxsen ere forarmede og lidet Eiende, ønskede med de/nnem/ om \Een/ Naadig øfrighed, saa at de nogen hielp i den/n/e deris store u-løcke kunde bekom/m/e,

dette begierede de Dannemend Hans og Sverke Berge at maatte indføris og dennem af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/!! (dennem) ej kunde benegtes,

Monss: Ove Holm paa Hr: Baron Axel RosenCrantzes weigne hafde wed skrefttlig Stefning ladet Citere Een bunde af Qvindhæretz skibrede wed Nafn Olle Sunde, formedelst hand u-bevislig skall hafve for deris Kongl: May: andraget og angifvet wed Supliche ofver Hr: Baron RosenCrantz adskilligt som hand aldrig kand bevise, for saadan sin angifvende og u-sandferdige Klagemaal at lide eftter Lougen, sam/m/e Stefning datteret 27 Maij 1709: Stefningen fantis paa skrefven at Vere forkyndt for Olle Sunde dend 3 Junij nest eftter, og indgaf saa Ifver Ebne paa Ove Holms weigne sam/m/e Stefning og der nest Copie af dend paa anckede Supliche, dat: 14 Julij Ao: 1704:

Olle Sunde møtte, og wedstod louglig er Stefnt, wedstod og at hand sam/m/e Supliche hafver till deris Kongl: May: indgifvet og forklarede at hvad i Suplichen er indført vill hand bevisse

1709: 144b

og paastod at Hr: Baron maatte eller wilde udj Retten indlefvere det giorte eller udgifne pantebref, som af hans Sl: Faders Moder till Hr: Baron RosenCrantzes Moder Fader Sl: Axel Maat (Moat) saa skall formodes at sam/m/e ½ Løb i Sunde ha/nnem/ till indløsning Rettelig er til hørende,

Ifver Ebne paa Ove Holms weigne begierede opsettelse till neste ting, saa will hand paa Hr: Baron RosenCrantzes weigne bevise at det iche er pante godtz {med} men det Rette Fri Herskabs godtz, iche heller hafde Hr: Baron formodet at Sorenskrifveren den/n/e sinde hafde kom/m/et paa Tinget for andre Kongl: ForRettninger udj Bergen hvor fore hand nu iche hafde wed haanden dend behøfvende bevis,

Oluf Sunde i lige maade forklarede at vill till neste ting bevise at sam/m/e paa ankede ½ Løb i Sunde er pant og ej Baronens Eiendom,
Eftter dj begge parter beroer sig paa de behøfvende besviser!! (beviser) som nu ej er tilstede, men till neste ting lofver de/nnem/ at forskaffe, saa beroer Sagen till første ting, og skall da der udj Kiendes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Olle Torgiersen tiener paa Torsnæs, for Slags maal paa Johanes Samsonsen Fosse der fore at bøde, hafde og ladet stefne bemelte Johanes Samsonsen till wedermælle,
ingen af parterne møtte till Sagen at svare, ej heller nogen af Stefnewidnerne som Stefnemaalet eftter Lougen kunde afhiemle, hvor fore Sagen till widere Stefnemaal beroer,

Hr: Major Storm hafde ladet Stefne Lars og Olle Børsem Olle og Endre Grøning og Sven Riisse formedelst de nestleden winter war tilsagt at fløtte ha/nnem/ til Compagnie Mønstringen eftter hans Kongl: May: aller Naadigste Forordning og Stifttbefallings Mandens der paa giorte Anordning, og siden iche møtte, saa hand ej allene maatte bie og wente Een heel dag, men end og siden for penge leie sig Folck, som hand dog i hans May: tieniste og eftter aller høyst bemelte hans May: Forordning burde hafve Frit, og paastod Lensmanden Anders Mundem paa hans weigne, at desse indstefnte Mend ej allene bør betalle ha/nnem/ sine penge til bagers men end og straffes for sin Modvillighed tillige med at betalle ha/nnem/ den/n/e Sags forvoldende omkostning, og der om war Dom begierende
Alle de indstefnte møtte undtagende Svend Risse, og wedstod de tilstede werende at de war tilsagt, men som de formente at nyde betalling for saadan fløtting og Majoren iche wilde betalle, saa wilde de iche fløtte,
Anders Mundem paa Major Storms

1709: 145

weigne Refererede sig till Forordningen og paastod Dom i Sagen
de indstefnte forklarede at de iche har wist at Forordningen saaledes befallede, lofvede {at} her eftter at see sig bedre fore,
afsagt,
Eftterdj de indstefnte Lars og Olle Børesem, Olle og Endre Grøning Self for Retten tilstaar at Vere tilsagt at Fløtte Hr: Major Storm nest leden winter {paa} \til/ Giermunds hafn som war fra Majorens gaard og \til/ Giermunds hafn 1 ½ Miile da hand skulle Reise udj hans May: Tieniste till Mønstringen og der hos undskylder sig at de iche har weret widende dend der om giorte anordning, Thj bør desse indstefnte 4re Mend at betalle till Hr: Major Storm Een hver for sig udj fløtnings penge som hand har maat betalt 12 s: og udj foraarsagede omkostning Een hver for sig 8 s: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, I det øfrige at saa som de sig med u-widenhed undskylder, saa blifver de den/n/e gang for widere til talle frj, Men som Suen Riisse iche møder, saa paalegges ha/nnem/ till neste ting at møde, og skall da saa wit ham angaar Kiendes hvis Rett er.

Hans Brue hafde ladet stefne Niels Samsonsen Fosse formedelst hand uden hans Minde har Market udj hans skoug der fore at lide som wedbør,
Niels Samsonsen Fosse møtte iche, ej heller nogen paa hans weigne, hvor fore Sagen beroer til neste ting beroer.!!

Jon og Svend BreEbne hafde stefnt hin anden for adskilligt de/nnem/ i mellem er falden, sombt udj ord og sombt udj gierninger, og blefve de med hin anden for Retten om alting som

de/nnem/ kunde were i mellem forEenede, med Løftte at de eftter den/n/e dag wille Vere gode wenner, og aldrig meere i ord eller gierninger were u-forligelig, iche dend Eene meere end dend anden hugge udj Skougen, iche slae hin anden for nær paa Engen, iche pløye eller Spae hin anden for nær paa Ageren, men i alle maader lefve til sam/m/en som skikelige og Chrestelige grander og Naboer saa well de Self indbyrdes som deris qvinder og tieniste Folk paa begge sider, saa lofvede de og begge iche at gifve aarsage till noget Clamerj imellem de/nnem/ og Dordej BreEbne som er Svends Moder, og saa frembt nogen gaf aarsage till u-Eenighed eftter {det} den/n/e tid dend skall uden widere Loug eller Dom {sk} self skyldig betalle till Bergens Hospital 10 rdr:

1709: 145b

og till de Fattige hieme udj Sognet 3 waager Hafre Meel, det sam/m/e lofvede og Svend BreEbne at skulle gifve saa frembt hans Moder Dordej BreEbne eftter dags noget u-skicheligt i mod Jon, hans qvinde eller hans Moder begaar, hvor paa de for Retten gafve hver andre deris hender, og begierede Self at det maatte udj Tingbogen indføris de/nnem/ alle till eftterrettning, som ej kunde Veigres,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Dordei BreEbne, formedelst hun nu nestleden Faar aar!! (Foraar) skal hafve opRøget (opRøket) Een stor deel Korn straa paa Jon BreEbnes ager der fore at bøde eftter Lougen,

Dordej BreEbne møtte iche, men paa hendes weigne møtte Ørien og Brynild Ome, som paa hendes weigne forklarede at hun er i den/n/e Sag u-skyldig, og hun erbyder sig der paa at giøre sin Eed,

Steen og Anders Ome forklarede at Jons!! BreEbnes qvinde kom till de/nnem/ med Een deel Korn straa, som hun for de/nnem/ forklarede at Dordej BreEbne hafde opRøket af hendes ager, og de gik till BreEbne og besaag ageren, og de fornam, at Kornet war af ageren oprøket, men hvem det giorde weed [de] iche, tj de fant iche Dordei BreEbne, iche heller meere i den/n/e Sag er widende,

Jon BreEbne som og war tilstede forklarede at hand iche war till stede men i Bergen da dette skulle hafve skeed, men da hand hiem kom fortalte hans qvinde for ha/nnem/ den/n/e handel om Dordej, widere weed hand iche at sige,

Dordej BreEbnes Søn Svend BreEbne war og tilstede, sagde iche at Vide om den/n/e handel i nogen maade, saa som hand iche heller war til stede,

Fogden begierede at Sagen maatte beroe till neste ting, at Dordej BreEbne Self kand møde till den/n/e Sag at svare

afsagt

Sagen beroer till første ting, till hvilcken tid Dordej BreEbne sambt Jon BreEbnes qvinde paa legges at møde og skall da widere udj Sagen gaaes hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Hans og Sverke Berge Contra Klockeren Offe Jonsen som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu parterne paa alle sine!! (sider) till Sagen at svare, og wedstod nu baade Offe og hans qvinde begge at de iche har talt noget unt om Hans og Sverke Berges qvinder, iche heller i nogen maader weed andet end som det der ærlig er med de/nnem/ og begierede der fore at Vere frj Kiendt,

Hans og Sverke Berge war fornøyet med dend erclering som Klokeren og hans qvinde baade forige Rettes dag og nu giort hafver

1709: 146

allene begierede Een frj Kiendelses Dom at saadant ej skall kom/m/e deris hustruers till nogen nak deel,

afsagt

Eftterdj Klockeren Offe Jonsen siste Rettesdag for Retten erclerede sig ej i Ringeste maader at hafve talt om begge Hans og Sverkes qvinder, ej heller wed eller wiste andet med dennem end alt det som ærlige {Mend} qvinder Vell søm/m/er og anstaar, det sam/m/e siger Klockeren og hans qvinde nu ogsaa for Retten, saa frj Kiendes Klockeren og hans qvinde for den/n/e beskyldning, og bør ej de ord som paa stefnt er at kom/m/e Hans og Sverke Berges qvinder till æris forkleining i Ringeste maader, men de som ærlige qvinder for saadan paasagn at Vere befriede,

Johanes Johanesen Berresem hafde ladet stefne Anders Ludvigsen Tvet formedelst hand for 8te dage siden kom till ha/nnem/ paa hans gaard og bort tog fra ha/nnem/ Een gied, med paastand hand der fore bør bøde eftter Lougen, og der for uden tilbage lefvere ha/nnem/ sin gied med omkostninger,

Anders Ludvigsen Tveit møtte iche, og tilstod Johanes Johanesen Self at hand den/n/e sinde iche war louglig stefnt, hvor fore Sagen till louglig stefnemaal beroer.

Hans Olsen Undeland af Hardanger frem kom for Retten og sig høylig beklagede hvorledes hand nestleden Fredags afttenen ankom till Tvet paa Warilsøen, og der af Anders Tvet og hans begge Sønner Erick Andersen, Soldat og {Er} Anders Andersen Tambur saaledes blef ofverfalden med hugg og slag at hand alt siden dend tid har holdet wed Sengen og nu er hilse løs!! (helseløs), saa hand iche Rettere kand fornehme at hans Rebbebeen maa vere sønder, hans hofved ganske med huul besætt begierede der fore af Fogden, at ha/nnem/ af Retten maatte udnefnes 4re Mend som hans Legeme kand besigtige og siune, hvilcket ha/nnem/ og blef bevillget, og der till udnefnt Lensmanden Anders Mundem, Mickel Knudsen og Mickel Olsen Øye sambt Olle Dybsland,

Anders Tvet sambt den Eene Søn Anders Andersen war til stede og forklarede at Hans Aadneland de/nnem/ har ofver faldet og har stocken dend Eene Søn Erick Andersen i hans Axsel med Een Knif, saa hand nu maa holde wed Sengen,

Hans Undeland forklarede at det iche saa i Sandhed er, men

1709: 146b

lofver det anderledes at skal forklare, saa som hand till neste ting Sagen till Tinge agter at indstefne,

Dend 6te Julij blef Retten betient udj Beckervigen i Waags Skibrede, ofverwerende eftterskrefne Lougrett, Arne Østevold Halfvor Rabben, Niels Weivaag, Johanes Olsen Drifvenes, Chrestopher Østevold, og Johanes Jacobsen Drifvenes,

till hvilcken tid Sr: Poul Ransdorf af Bergen hafde wed skreftlig Stefning ladet Citere Matias Ellingsen Bekervig, hans huus Mand wed Nafn Siur Torstensen ogsaa boende i Bekervig, sambt hans tieniste dreng wed Nafn Jon Jaccobsen!!, till at forklare hvorledes til er gaaen med Een deel win som skal were losset udj Røeholmen og ført til Bergen, uden at angifve det paa Conssumptions Contiet(?) (Contoret?) i Bergen, saa hand eller Mickel Normand som sam/m/e Conssumption har forpagtet der af ej nogen Conssumption bekom/m/et hafver, hafde og ladet stefne de Tvende Toldbetientere paa Leien Ved Nafn Matias i Bocken!! (Buck van Raae) og Chresten Arild!! (Christen Arildsen) i Follerøen, till at giøre forklaring om de noget wed sam/m/e udlosing har veret tilstede, og Eftter hvis ordre det skeed er, Ilige maade

war stefnt sam/m/e widner at anhøre Hr: Cammer Raad Morsen som winen skall hafve faaet, sambt Hr: General ToldForwalter Garmand til wedermæle ogsaa widnerne at paa høre, sam/m/e stefning dat: 4 Junij 1709: Stefningen fantis paa skrefven at Vere forkyndt louglig for Vedkom/m/ende, saa Vell i Bergen, som her paa Landet, Indlagde der nest deris welbaarenhed Hr: Estatz Raad og Stifttbefallingsmand de Tønsbergs Respective befalling till dette Extraordinaire ting at holde, dat: 3 April 1709:

Monss: Matias Ellingsen i Beckervigen møtte, saa Vell som huusmanden Siur Tostensen og drengen Jon Jacobsen, saa møtte og dend Eene Toldbetiente i Folgerøen Monss: Chresten Arild, men Matias Drosschou!! (Mathis Drøschow i (Bocken/Buck van Raae) møtte iche, iche heller Hr: Cammer Raad Morsen eller Hr: General ToldForwalter Garmand,

Sr: Poul Rafnsdorf paastod at eftterdj Stefningen for alle wedkom/m/ende louglig er forkyndt, widnerne der nu maatte giøre deris forklaring om hvis paastefnt er, særlig af aarsage, at widnerne som nu er tilstede kunde ellers wed anden tilfelde eller dødelighed fra falde eller udeblifve, og saa der ofver maatte foraarsages formegen ophold og Klage, og var her om Een Kiendelse begierende

og blef saa der om den/n/e sinde saaledes forafskeediget

Af dend i Rette lagde Stefning og des paaskreftt er fornamet

1709: 147

at Hr: Cammer Raad Morssen og Hr: General ToldForvalter Johan Garmand till i dag, de indstefnte widners Forklaring at paa høre, louglig er worden warslet, og dog ej lader møde till Stefningens fyllest giørelse, Saa eftter Lougens bydende og andledning under staar ieg mig iche i deres absentze denne sinde desse widner at af høre, men eftter allerhøyst bemelte Lougens paabud maa gifve tiden Rum till først kom/m/ende 6te Aug: til hvilcken tid welEdle og welbr: Hr: Cammer Raad Morssen og welEdle Hr: General ToldForwalter Johan Garmand wille lade møde her i Beckervigen, desse widners forklaring at paahøre, til sam/m/e tid og sted hafver og de indstefnte widner at Comparere till Forklarings giørelse eftter stefningens indhold, hvor da udj alt skall handles hvis Lougen der om byder.

Dend 8 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Wallen for Skaanevigs Skibredes almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Nicolay Biering med eftterskrefne Lougrett, Niels Berhoug for Olle Svindland, Lars Teigland for Olle Larsen Wicke, Askild Wiig, Erick Furdall, Siur Skrom/m/e, Erick Wicke, Lars Olsen Wicke og Johannes TielFlott, sambt almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: Forordninger som for hen findes Specificerede

Dend Sag mod Olle Larsen Wicke som fra forige ting till nu blef opsatt, blef nu atter fore tagen, men Olle Larsen Wicke møtte iche, lod sig wed Lensmanden undskylde, at eftterdj hans wer Moder nylig i desse dage wed døden war afgangen, og hand hende maatte lade begrafve, hans Sag da till neste ting maatte beroe, hvor fore og Sagen till Høst tinget beroer, till hvilcken tid Olle Larsen Wicke hafver at møde, og skall da gaaes hvis Rett er,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Abraham Tielle for slags maal paa Knud Tvett, der fore at bøde, hafde og ladet stefne till widne Peder Hielmervig og Johanes Tielflaat, hafde og ladet stefne till wedermæle Knud Tvett,

og møtte begge parter till Sagen at svare, i lige maade møtte begge de indstefnte widner,
Abraham Tielle begierede at det ha/nnem/ maatte ofver bevises at hand nogen sinde har slaget Knud øyJorden, og der fore mente at vere frj

1709: 147b

Peder Hielmervig eftter giorte Eed widnede at hand nestleden Juul war tilstede paa Kielflaat udj Barsel hos Johanes, der war og Abraham Tielle og Knud Tvet tilstede, da kom Olle i hafnen i Clam/m/erj med Knud Tvet, og der war Een stor allarm, og som de alle mæst war i Clamerj da kom Abraham Tielle springende og tog Johanes Tielflaat i Haaret og skiegget og satte ham i benken, Abraham her till svarede at Peder Hielmervig har sagt u-sandferdigt, og brugte adskillige ord og iche wilde were fredelig, men jo meere Mand ha/nnem/ advarede jo meere hand war med (mod?) advarsel u-lydig, hvor fore der om blef
afsagt
at Abraham Tielle bør for u-lyd for Retten at bøde eftter Lougens 1ste Bogs 12 Capit: 3 art: 3 Lod Sølf, og hvad hand i andre maader har talt med widnet Peder Hielmervig det beroer till widere stefnemaal og bevis,
Johanes Tielflaat eftter giorte Eed widnede at hand og sam/m/e tid war tilstede paa Tielflaat, men iche i Ringeste saag noget Clam/m/erj mellem Abraham og Knud, widere wiste hand iche i den/n/e Sag at widne,
endnu Var stefnt til widne Olle Andersen Fladerager, som nu ej møtte,
Kongl: May: Foget begierede opsettelse till neste ting at dette widne kand worde indstefnt,
hvor fore Sagen opsettes til neste ting {og} hvor da Abraham {og} Tielle og Knud Tvet hafver at møde till den/n/e Sag at svare, og skall da gaaes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Olle i hafnen for slags maal med Knud Tvet, til widne indCiterit Peder Hielmervig og Johanes Tielflaat,
Olle i hafnen blef paaRaabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,
Jon Millie boende paa Tungesvig og Lars boende i Wallen Veed Eed hiemlede at de Olle i hafnen louglig her om hafde indstefnt,
de indstefnte widner møtte Men som Olle i hafnen nu ej møder og dog louglig er Citerit saa paalegges ha/nnem/ til neste ting at møde, till den/n/e Sag at svare, til sam/m/e tid hafver og de indstefnte widner at møde og skall da gaaes hvis Rett er.

Kongl: May: [Foget] hafde ladet stefne Halfvor Næs for slags maal paa Aanund Millie, hafde og ladet stefne Aanund till wedermæle, till widne war Citerit, Peder Gielmervig og Johanes Tielflaat,
Halfvor Næs møtte iche, ej heller nogen paa hans weigne, widnerne møtte, hvor [da] Sagen till neste ting beroer.

1709: 148

Dend Sag i mellem Jon Millie og Jon Hougen angaaende Een Sag som nestleden Høste ting war inCiterit angaaende Een deel gields fordring hos Jon Hougen, og forklarede at!! Jon Millie at de paa nest afvigte Waarting uden for Tingstuen blefve forEenede, at hand skulle betalle ha/nnem/ sine penge 3 rdr: og Een Koe med 2de aarsløne for Koen og 1 ½ aars løn for pengene, inden nestafvigte Paaske men som hand nu ej sam/m/e sin forpligt har eftterlefvet, saa paastod hand Dom till betalling baade paa sam/m/e penge og omkostning,
Jon Hougen blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Jon Millie forklarede at hand louglig er Stefnt wed, Niels Ølfvestved og Jon Trounhiem af hvilcke Stefne widner ingen er til stede, hvor fore Sagen till neste ting beroer.

Hr: Ellias Elliesen hafde ladet stefne Erick Næs for medelst hand ha/nnem/ hafver tilsagt at fløtte ha/nnem/ till Moster i Føyens skibrede, som hand iche giorde eller wilde eftter kom/m/e, og formente Olle Halfvorsen paa Prestens weigne at eftterdj Erick Næs er hans Leilending hand da iche kunde negte ha/nnem/ at fløtte eftter Lougen,
Erick Næs møtte iche \ej/ heller nogen paa hans weigne till Sagen at svare,
Jon Millie og Lars Huusmand i Wallen wed Eed hiemlede at de Erick Næs louglig har Indstefnt, hvor for ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Svend Næs hafde ladet stefne Tollef SæfverEide for Een deel penge hand ha/nnem/ skyldig er, med paastand hand de/nnem/ bør betalle
Tollef SæfverEide blef paaRaabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans weigne,
Erick Wicke wed Eed widnede at hand tillige med Olle Larsen Wicke louglig hafde Stefnt Tollef SæfverEide for den/n/e Sag, men Olle Larsen Wicke møtte iche, hvor fore Sagen till neste ting beroer.

Svend Næs hafde ladet stefne Johanes Tollefsen Breke Vigen for Een deel penge hand ha/nnem/ skyldig er, det at betalle,
Johanes Brekewigen blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,
Erick Wicke wed Eed hiemlede at hand tillige med Olle Larsen Wicke louglig hafde stefnt Johanes Tollefs: men Olle Larsen Møtte iche, hvor for Sage till widere beroer.

1709: 148b

Jon Rullestad hafde ladet stefne sin Fader Siur Rullestad for Resterende Moders arf eftter Eet skifttebref dat: 28 April 1690: eftter hvilcke skifttebref ha/nnem/ er tillagt udj arf udj Løsøre 27 rdr: 1 Mrk: 12 s: hvilke penge hand formodede at nyde, tillige med Omkostnings erstatning og møtte paa hans weigne hans Søster Mand Erick Wicke, som paastod Dom till betalling,
paa Siur Rullestads weigne møtte hans qvinde Ingebor Arnes datter, som paa sin Mands weigne forklarede at sam/m/e hans Søn Jon Siursen indted hafver faaet paa den/n/e fordrende arf men wedstod at ha/nnem/ hannem desse penge skyldig er som skiftte brefvet om/m/elder, sagde ogsaa at hendes Mand iche kand for alderdoms skyld møde till Tinget, lofvede at hand det med aller første will og skall betalle,
Erick Wicke paastod Dom till skadesløs betalling, og war fornøyet med hvis skifttebrefvet indeholder,
Ingebor Arnes datter Rullestad begierede Dilation at hun pengene maatte betalle eftter haanden som hendes Raad kunde til streke, men Erick Wicke paa sin Svogers weigne paastod Dom till betalling,

afsagt

Eftter det i \Rette/ lagde skifttebref dat: 28 April 1690: fornemes, at Jon Siursen Rullestad er tilfalden udj Sl: Moders arf udj Løsøre 27 rdr: 1 Mrk: 12 s: hvilcke Siur Rullestadtz qvinde her for Retten Self tilstaar der paa indted at hafve betalt, men at det altsam/m/en endnu er udj deris boe og boehafve, Saa eftterdj Jon Siursen allerede er kom/m/en till sine Myndige aar, og sam/m/e sine!! (sin) Moders arf begierer og forlanger, saa kand hans Fader ha/nnem/ ej

sam/m/e arf forholde, men bør desse 27 rdr: 1 Mrk: 12 s: till sin Sun!! Søn Jon Siursen inden 15ten dage betalle, under adfer eftter Lougen,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Svend Næs for medelst at Marite Næs Sl: Endre Næsses eftter lefverske for kort tid siden wed døden hos ha/nnem/ er afgangen, hvilke qvinde sig Een deel u-Myndige arfvinger hafver eftterlat, og hand iche sam/m/e døds fald paa sine tilbørlige steder har angifvet, men iche allene ladet hende begrafve, men end og tilsted at de Myndige arfvinger som udj hendes begrafvelse war tilstede, hendes Midler og eftterladenskab hafve antasted, sig det i mellem deelt, uden nogen øfrigheds eller SkiftteForvalters ofverwerelse, men saaledes skaltet og waltet udj boen, de u-Myndige till skade, hvor hvis aarsage hand paastod at Svend Næs bør anseeis

1709: 149

eftter hans May: aller Naadigste Forordning dat: 10 Aug: 1697: hafde og ladet stefne de Myndige arfvinger som sam/m/e tid var tilstede og sig boen till skiftte og deeling har an masset saa som Johanes Flesken, Ifver Tvet, Østen Mortvet Niels Øfstebøe, Gunder Skaffer og Mickel Silde, i lige maade Tieran Ebne som dend Sl: qvindes eftterladenskab wurderede, alle for deris adfer at bøde eftter Lougen,
desse indbemelte arfvinger møtte saa som Johanes Flesken Østen Mortvet, Gunder Skaffer, men Ifver Tvet møtte iche, iche heller møtte Job Ebne, Mickel Silde blef berettet at vere død,
de tilstede verende arfvinger forklarede at da de war tilstede og begrafvede qvinden da skifttede de og hvad dend Sl: qvinde sig eftterlod, wedstod og at dend Sl: qvinde har eftterlat sig Een deel u-Myndige arfvinger, saa som Job Ebnes Stifbørn, Gunder skaffers Stifbørn, Østen Mortvets Stifbørn med andre fleere, forklarede og der hos at de iche om dend Forordning som Fogden sig til Refererer iche war widende, bad om forladelse,
Fogden satte i Rette at de alle bør bøde eftter ofvennevnte Forordning,

afsagt

Eftterdj at de tilstede wærende arfvinger saa som Johanes Flesken, Østen Mortvet og Gunder skaffer tillige med Svend Næs og Tieran Løfvig her for Retten Self tilstaar at hafve holdet skiftte og deeling eftter afgangne Marite Næs Sl: Endre Næsses eftter lefverske, og Een hver for sig annam/m/et hvad de/nnem/ tilfalt, hvilcken handel og adfer, som er skeed uden nogen øfrigheds ofverwerelse, ganske er skeed iche allene i mod Lougens klare tilhold, men end og i mod udgangne aller Naadigste Forordning dat: 10: Aug: 1697: hvor weed de u-Myndige er skeed for kort og u-rett, Thj bør sambtlige arfvinger som saaledes sig dend Sl: qvindes eftter latte Midler har antastet, igien i boen at indføre alt hvis dend Sl: qvinde sig har eftterlat indted undtagende, og det inden 4re uger eftter den/n/e dag at Reigne, under 10 rdr: bøder till deris Kongl: May: for hver dend som sig ej med hvis de har annam/m/et indfinder, og det saa Rigtig som de weed Eed i skifttet naar det holdes will testere, om det af nogen paa ankes, og som

1709: 149b

deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning udtrøkelig ommelder hvad bøder de for saadan deris forseelse gifve bør, saa dog i henseende till deris Eenfoldighed og u-widenhed i dette fald, bøder de den/n/e sine!! (sinde) saa well Sven Næs og Tieran Ebne, som de nu til stede werende arfvinger og Formyndere Een hver for sig till Chrestianshafns Kierke 2 rdr: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, hvad sig de andre arfvinger angaar som nu ej møder tilstede, da paalegges de/nnem/ till neste ting at møde, og skall da saa wit de/nnem/ angaar skee hvis Rett er.

Dend 10 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Silde for Etne og Fielbergs Skibredes almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Zacarias Silde og Lars Killisvig, med eftterskrefne Lougrett, Zacarias Silde, Niels Steene, Torkild Egeland, Jacob Tesdal, Aslack Rygg, Haldor Haaheim, Samuel Flaatte og Knud Axdall, sambt almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publicerit de Kongl: Forordninger som for hen findes indført

Publicerit Hr: Capit: Hans Fredrich Green Compit: ofver det Søre Sundhordlenske Compagnie, hans udstede skiøde till Sr: Seeverin Seehusen Borger og Handels Mand udj Bergen paa 1 ½ Løber Sm: og 1 tønde Koren udj dend gaard Stølle liggende udj Etne med bøxsel, dat: 14 Junij 1709:

Baar Osnæs hafde ladet stefne Torkild Klungland af Fielbergs Skibrede for Resterende Landskyld af 22 ½ Mrk: Smør med bøxsel udj hans paaboende gaard Klungland som aarlig sig bedrager i penge 4 Mrk: 4 s: tillige med forhøyning 1 Mrk: 1 s: og det for 1707: og 1708: tillige med foraarsagede omkostning, hvor paa hand begierede og paastod Dom,

Torkild Klungland møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, iche heller møtte nogen af de som ha/nnem/ stefnt hafver, hvor fore Sagen beroer till widere Stefnemaal,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Johanes Næs for Leiermaal med Eet qvindfolk wed Nafn Elj Haakens datter der fore at bøde eftter Lougen,

{Niels} \Johanes/ Næs møtte iche men blef af Lensmanden berettet at Vere Soldat, og at dette er dend første gang hand Leiermaal har begaaet og der fore formodede Soldaten at vere frj

Qvindfolcket Elj Haakens datter møtte og wedstod sin begangne forseelse, beklagede sin Eelendighed, sagde indted till Bøder at vere Eiende, i Ringeste maader,

Kongl: May: Foget til spurte almuen om sam/m/e qvindfolkes tilstand om hun noget udj Een eller anden [maade] er Eiende till hans May: bøders

1709: 150

betalling, eller om hun noget hos andre kand hafve at Fordre eller wente, Men dend ganske almue der til svarede, at sam/m/e qvindFolck iche i aller Ringeste er Eiende uden de gl: Kleder hun gaar udj, forklarede at saa frembt s….ke(?) og medlidende Chrestne her i Meenigheden ej hafde hiulpet hende med Lefnes Midler i hendes Svaghed og barselseng hafde hun død af hunger, ellers gaar hun om bøygden at betler sit brød,

Kongl: May: Foget paastod da Dom till straf ofver sam/m/e qvindFolck paa Kropen eftterdj hun ej noget hafver till bøders betalling,

afsagt

Som fornehmes at Johanes Næs som hafver beligget det qvindfolk Elj Baars datter er udj hans May: Tieniste for Soldat jnrulerit, og det er hans første gang hand noget qvindfolk hafver beligget, saa blifver hand eftter hans May: aller Naadigste andordning den/n/e gang for bøder befriet, {Men} \og/ som qvindfolket Elj Baarsdatter indted till bøders betalling er Eiende, hvilcket og dend ganske ting almue med hende har testerit, saa bør hun at straffes paa wand og brød udj Fengsel udj 4re uger,

Madtz Formand i Bergen hafde ladet stefne Otte Ouestad for Een deel penge \hand/ ha/nnem/ eftter Reigning skyldig er og paastod Lensmanden Zacarias Silde at Otte Ouestad maatte till døm/m/es sam/m/e penge at betalle,
Otte Ouestad møtte og tilstod at vere skyldig till Madtz Formand, men iche Rettelig veed hvad eller hvor meget det er paastod at maatte nyde Een Special Reigning paa hvis hand ha/nnem/ er skyldig,
Lensmanden paa Madtz Formands weigne forklarede at hand iche nogen Reigning har bekom/m/et, uden Een seddel som hand lefverede till Otte Ouestad, ellers lofvede Otte Ouestad till aller første ting at forskaffe Madtz Formands {qvig} qvittering for sam/m/e penge, og saa frembt det ej skeer, will hand gierne udstaa Dom iche allene paa hvis hand skyldig er, men og paa alt hvad omkostning der paa følge kand, hvor med Lensmanden paa Madtz Formands weigne war benøyet, hvor fore og Sagen till neste ting beroer, og til hvilken tid Otte Ouestad bør møde og skall da udj Sagen gaaes hvis Rett er.

Tøris Stølle hafde ladet stefne Olle Monsen Stølle for Een Koe hand har kiøbt for ha/nnem/ som hand siden solte i Bergen, men ej siden wilde betalle ha/nnem/ endog hand gaf for Koen 3 rdr: [og]? 2 Mrk: for

1709: 150b

andre omkostninger og paastod der fore at Olle Monsen bør betale ha/nnem/ baade Koens werdj og de giorte omkostninger
Olle Monsen møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,
skafferen Gulick og Olle Stølle wed Eed hiemlede at hand louglig er Citerit, hvor fore ha/nnem/ paa legges till neste ting at møde,

Mag: Olle Storm hafde ladet Stefne Niels Steene for Resterende Rettighed af Steene till Bergens Latins skolle for det aar 1702 4 rdr: 3 Mrk: med paastand hand det bør betalle,
Niels Steene møtte, beklagede sin armod og Fattigdom, sagde indted at Vere Eiende till sam/m/e Landskylds betalling bad om Dilation till neste ting, inden hvilken tid hand wilde talle med Mag: Olle Storm, og hvis hand iche kunde faa forlindring paa sam/m/e Restantz, fik hand at udstaa Dom, som hand dog ej kunde eftterlefve, hvor fore Sagen till dend tid beroer, till hvilken tid Niels Steene har at møde, og skall da udj Sagen gaaes hvis Rett er.

Mag: Olle Storm hafde ladet Stefne Sirj Madskaar for Resterende Rettighed for Steene for det aar 1702 med paastand hun det bør betalle,
paa Sirj Steenes weigne møtte Olle Madskaar og paa hendes weigne forklarede at hun iche wiste andet end ald Rettigheden war betalt,
Lensmanden paa Mag: Olles weigne paastod Dom,
afsagt,
Sagen beroer till neste ting till hvilcken tid Sirj Madskaar bør fremvise qvitering at dend fordrende Rettighed er betalt og skall da gaaes widere i Sagen hvis Rett er.

Lieutnant Steen hafde ladet stefne Colben Østrem for Een deel penge hand hannem eftter Dom skyldig er Nemblig 35 rdr: 3 Mrk: 6 s: og paastod Lensmanden paa hans weigne hand bør till døm/m/es sam/m/e penge eftter Dom/m/ens indhold at betalle,
Colben Østrem blef paaRaabt men ej møtte,
Ifver Østrem og Gulick skaffer hiemlede weed Eed at de ha/nnem/ louglig hafde indstefnt, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde.

Tor Haagande wick hafde ladet stefne Sirj Madskaar for Rente af 35 rdr: penge hand hendes Sl: Mand laant hafver, hvilcke penge stod hos hendes Sl: Mand udj 2 eller 2 ½ aar, og hand lofvede ha/nnem/ at hand till wisse skulle hafve og faa udj alt 2 rdr: hvor med hand nok wilde hafve woren benøyet saa frembt hand det hafde bekom/m/et, men som det iche skeede, saa paastod hand sin fulde Rente eftter Lougen,

paa Sirj Madskaars weigne møtte Olle Madskaar, og wedstod at Sjrj!! Madskaar louglig war Citerit, men der hos forklarede

1709: 151

at Tor Haagande Vig iche har laant [hendes Sl: Mand]? sam/m/e penge for der af at gifve Rente, men alleneste hafde nedsat sam/m/e penge hos hendes Sl: Mand i forvaring, som hand igien har bekom/m/et, og formodede der fore at af saadane penge som iche enten maatte eller kunde bruges nogen Rente kunde betalles,

Tor Haagande Vig der i mod svarede at sam/m/e penge well hos hendes Sl: Mand war nedsat till Forwaring men da hand sam/m/e sine penge wille hafve till bagers kunde hand de/nnem/ ej igien bekom/m/e men blef ha/nnem/ svaret at pengene stod paa Rente, og at de wilde skiftte Renten sig i mellem,

Olle Madskaar paa Enkens weigne sagde at hand iche veed af saadane ord, men allene siger Enkens ord, at hun iche i nogen maade weed af saadant, men pengene har Tor faaet igien og Renterne wed hun iche af at sige,

Tor Haagande Vig forklarede at hafve widne till, at dend Sl: Mand lofvede ha/nnem/ Rente af sam/m/e penge og begierede Dilation till neste ting at hand sam/m/e widner kunde indstefne Nemlig Johanes Huustvedt og Peder Flygstad,

afsagt

eftterdj Olle Madskaar paa Sirj Steenes weigne negter at hafve lofvet eller at hendes Mand kunde eller burde betale Renter af de paa stefnte penge, eftter dj de iche anderledes hos hendes Sl: Mand war bestaaende end till at forware till hand de/nnem/ igien krefvede, og Tor Haagande Vig der i mod med widner siger at vill bevise, at dend Sl: Mand ej allene Self i lefvende lifve forpligtede sig Rente at betalle, men end og Sirj Steene self eftter sin Mands død har til staaet sam/m/e Rente at erlegge, det og sig forpligtet at betalle saa beroer Sagen till første ting, till hvilcken tid Tore Haagande Vig sine widner har at Stefne, og hafver Sirj Mandskaar til sam/m/e tid at møde, og skall da udj Sagen gaaes hvis Rett er.

Hr: Hans Camstrup hafde ladet stefne Johanes Silde for medelst hand iche allene hafde Reedet hans Haars Een ganske dag men end og kiørt med hans Haars dend ganske Natt formodede der fore at hand der fore bør bøde eftter Lougen og anseeis till omkostninger, og paastod Hr: Lieut: Breedal paa Hr: Hanses weigne at Johanes Silde bør der for bør!! anseeis,

Johanes Silde møtte wedstod louglig at vere stefnt, wedstod ogsaa at hand hafver Reedet hans Haars

1709: 151b

baade till Giære og Mælland, sambt og siden kiørt med sam/m/e haars baade op og ned fra Grindem, wedstod \og/ at hafve kiørt fra Grindem Eet bord som hand kiøbte hos Jørgen Peders: Ecke, mente hand hafde giort Presten saa stor willighed igien som det kunde vere af werdj, og formente der fore iche till noget at kand anseeis,

Lieut: paastod Dom till straf ofver Johanes Silde tillige med omkostnings erstatning,

afsagt

Eftterdj at Johanes Silde Self for Retten tillstaar at hafve iche allene Reedet Hr: Hans Campstrups Hest, men og kiøret med hans Hest om Natten fra Grindem og Ned, og der ved forseet sig mod Lougens 6te Bogs 17 Capit: 41 art: saa bør hand den/n/e sinde at bøde till hans Kongl: May: 3 Lod Sølf og for widere Straf at Vere forskaanet, og der for uden betalle till Hr: Hans Campstrup udj foraarsagde omkostning Een Slet daller alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Olle Monsen Stølle hafde ladet stefne Hr: Lieut: Svabe for 2 rdr: 5 Mrk: 8 s: for uden Een Sølf skee og 2de qvitler, med forklaring at sam/m/e penge sendte hand med Hr: Lieut: Svabe till Bergen at kiøbe godtz fore, saa og de 2de qvitler at hiem føre Kornet udj, dend paa stefnte Sølf skee har hand aparte laant(?) ha/nnem/ og paastod der fore at Hr: Lieut: bør til Kiendes sam/m/e penge at betalle,

Lieut: Svabe møtte iche ej heller nogen paa hans weigne

Skafferen Gulick Stølle og Olle Stølle hiemlede wed Eed at Lieut: louglig her om [er] indCiterit, hvor fore ha/nnem/ paa legges till neste ting at møde, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Torkild Egeland for medelst hand tillige med de andre arfvinger hafver holdet arfve skiftte eftter Endre Næses qvinde {…de} uden ingen øfrighedes tilladelse, og endog der er u-Myndige børn, saa har de iche eftter Lougen og aller Naadigst udgangne Forordninger ladet advare Skifttes Forwaltere om sam/m/e døs!! (døds) Fald, men self saaledes sam/m/e døds fald iche allene dult, men end og for sig Self med andre arfvinger holdet skiftte, for hvilke aarsage hand paastod at hand bør bøde eftter dend aller Naadigst udgangne Forordning

Torkild Egeland møtte og svarede at hand iche kand negte jo at hafve weret med at holde arfve skiftte eftter afgangne Marite Næs da hun blef begrafven, og ej hafde advaret nogen

1709: 152

øfrighed om hendes dødsfald, men der hos forklarede at Tieran Løfvig som till foren har weret Lensmand, forsikrede de/nnem/ at der paa ej skulle kom/m/e nogen til talle, bad om Naade og ej om Rett,

Kongl: May: Foget paastod Dom eftter Lougen og Forordningen,

afsagt.

Eftterdj Torkild Egeland Self tilstaar, at hand paa sin Fader Mickel Sildes weigne war tilstede tillige med de andre arfvinger at holde arfve skiftter eftter afgangne Marite Næs udj Skaanevigen, og iche eftter hendes døds fald har gifvet øfrigheden hendes døds fald til Kiende, da om endskiønt at hans May: aller Naadigste Forordning dat: 10 Aug: 1697: forklarer hvad straf og bøder i saa fald bør betalles, saa dog i henseende till hans u-videnhed og lidet Formuenhed, betaller hand den/n/e gang for sin forseelse till Wor Frelseris Kierke paa Chrestianshafn 2 rdr: og der for uden udj boen igien at indføre hvis afført er inden 4re uger her eftter under 10 rdr: bøder till deris Kongl: May: og skall siden gaaes wed skifttes holdelse hvis Rett er.

hvad sig Tøris Giære angaar som og her om er indCiterit, da som hand hen hører under Halsnøe Closters Rett hen wises Sagen till hans Rette werneting, og skall da saa Vit ham angaar handles hvis Rett er.

Dend 12 Julij blef Retten betient paa Bielland udj Føyens skibrede i ofverwerelse af eftterskrefne Lougrett, Lensmanden Næll Hysingstad, Closter Lensmanden Tosten Skaarpen Aanund Horneland, Johanes Hysingstad, Gunder Graaf og Mogens Bielland,
till hvilken tid Hr: Borg: Falck Larsen Reciderende paa ermelte gaard Bielland wed skrefttlig kaldseddel dat: 5 Junij 1709 hafde ladet indkalde Halsnøe Closters Forwalter Hr: Assessor Willum Hansen eller i hans sted hans Fuldmegtig Monss: Peder Jensen Smidt, till at ofver were Eet lougligt skiftte og deele paa deris Fælles Eiende Jord deris Kongl: May: under Halsnøe Closter paa dend Eene og hand Self paa dend anden side, hvilke gaard er skyldende udj aarlig Landskyld 3 Løber Sm: hvor af Halsnøe Closter er Eiende dend halfve deel Nemblig 1 Løb Smør og 1 hud og Hr: Borg: Self lige saa 1 Løb Sm: og 1 Hud, begge deele med bøxsel og herlighed, og der fore begierede at hans part som dend halfve gaard saa wit ager og Eng angaar maatte wed Rigtig steening

1709: 152b

fra skilles dend anden part, som Vj ej {anderledes} kunde weigre at giøre, og møtte paa Hr: Assessors weigne Monss: Peder Jensen Smidt sam/m/e skiftte og deele at ofver were,
og begaf Vj os till Engen dend godhed og storlighed paa alle sider at besee og siune, og eftter at Vj saadant hafde seet, og des godhed observerit, fore tog Vj os Engen at deele saaledes
først gick Vj paa dend Eng kaldes øfre bøen og blef der ned sast!! (satt) Een steen wed dend Nordre part paa gaardens huusse tet Nord Nordost fra dend lille Fiske part!! (park?) som ligger wed sam/m/e part, hvor da merket streker sig der fra i sam/m/e Linie til Smalehuus hougen, paa hvilcken sted ogsaa blef nedsat Een steen med sine 2de widner hos, Der fra lige til Spands teig hougen gaar Skifttet, hvor der i sam/m/e houg blef ned satt Een steen, med sine widner, siden gaar skifttet lige i bøe gaarden hvor der tet synden under bøe gaarden blef sat Een steen med sine 2de widner hos, og streker sig skifttet saa fra dend første steen som sat er wed Fiske parken, og till den/n/e siste steen staaende wed bøe gaarden, og skall saa deris Kongl: May: \part/ under Halsnøe Closter til høere dend Eene part og Hr: Borg: Falck Larsen dend anden part, og til falt deris Kongl: May: af sam/m/e part wed lod tagelse dend østre part og Hr: Borg: Falck Larsen dend Vestre part af sam/m/e skiftte,
Der fra forføyede Vj os neden og synden for huusene eller dend Nedre bøe kaldet, hvor Vj skifttet opsatte at skulle gaa lige fra dend Søre part paa huusene og langst dend gl: og brede Kiørselvej hen till dend nu indhegnede hom/m/elhage, hvor der tet neden under weien dog ofven for hom/m/elhagen blef nedsatt Een Steen med sine 2de widner, der fra gaar Merket lige fra sam/m/e steen og ned i dend store ager kaldes Stor ageren og tvert ofver sam/m/e ager og bort og ned udj Een houg kaldes Egehougen paa hvilken sted og der blef ned satt Een steen med sine widner, saa gaar skifttet af sam/m/e steen lige ned udj Eet stort aske træe, og der fra lige udj dend agger der neden fore er beliggende, hvor der tet ofven for ageren, neden for Aske træet blef nedsat Een steen, med sine 2de widner hos, og gaar sam/m/e skiftte fra Nordoust og i SudVest og eier dend Eene part dend Eene og dend anden part dend anden side af sam/m/e skiftte, og tilfalt deris Kongl: May: eftter lod tagelse dend Østre part og Hr: Borg: Falck Larsen dend Westre part
atter forføyede Vj os till Eet støke Eng kaldes træet, hvilcke for lenge siden af udMarken till Enge slette er indhegnet og deelede sam/m/e støke Eng i 2de lige parter, og nedsatte ofver sam/m/e støke Eng 3de steene, dend første tet Ved gierdes gaarden paa dend Søre side af gaarden, {og} dend anden paa Eet sted kaldes træhougen og dend

1709: 153

tredie Ved dend gl: garmur, som bøe gaarden till foren har staaet før dette Engestøke har woren indgierdet, og streker sig sam/m/e støke Mark eller Merke som steenene er nedsatte af østen i westen, og til falt deris Kongl: May: wed lod tagelse dend Nordre part og Hr: Borg: Falck Larsen dend Søre part

Allersist forføyede Vj os Synden for Søre Bielland, till Eet støke Engepladtz kaldes Enge, sam/m/e støke deelede Vj ogsaa i 2de lige deele fra Nordost i østen og till Sydvest i Synden, og nedsatte der 3de steene, fra dend øfverste {Ende} eller østre Ende till Bøe gaarden i dend westre Ende, og til falt deris Kongl: May: wed Lod tagelse dend Søre part og Hr: Borg: Falck Larsen dend Nordre part

Og eftter at Engen saaledes war skiftt i 2de lige parter og Een hver wed Lodtagelse saaledes {har} \til/ falden, saa blef dog parterne paa begge sider saaledes forEenede at naar saa skeede at De/nnem/ skulle bruge den/n/e Jord, deris Kongl: May: og Halsnøe Closter sin [deel] for sig og Hr: Borg: Falck Larsen sin deel for sig, da skulle dend som Eet aar brugede dend Eene part udj Engen det andet aar bruge dend anden part, og saaledes aar fra aar med hin anden {om}vexsle, paa det at om iche dette nu giorte skiftte iche i alle maader skulle vere saa Rett, de da begge parter iche der ofver skulle lide nogen skade, og det {at} saaledes at Continuere indtil at de fornam og Rettelig kunde see at Jorden war i tvende lige parter deelt, og at ingen af de/nnem/ i hvad part de brugte kunde lide nogen skade, Hvad sig ageren angaar, da som dend nu staar udj sin fulde woxster, saa kand Vj dend ej paa den/n/e sinde deele, men der med maa lade beroe till Kornet af Marken \er/ af skaaren og i huusene indkiørt, og saa fremt parterne det da forlanger, skall det af os willig eftter kom/m/es, i det øfrige forholdes med dette skiftte eftter Lougens 5te Bogs 2 Capit: 69 art: indhold,

Dend 13 Julij blef holden almindelig Som/m/er ting paa Bielland for Føyens og Fiære skibreders almue, ofver werende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen Bunde Lensmendene Næll Hysingstad og Tollef Hougland med eftterskrefne Lougret, Lars Wattne, Matias Hysingstad, Aanund Horneland, Aarne Degernes, Daniel Stue, Niels Hysingstad, Johanes ibd: og Henie (Heine) Rom/m/etvet, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

1709: 153b

Publicerit de Kongl: Brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publicerit Fendrich Morten Grønvols udstede obligation til Sr: Seeverin Seehuusen, Borger og Handels Mand udj Bergen paa Capital 70 rdr: for hvis Summa hand pantsetter till Eet Special under pant dend ha/nnem/ til hørende Ornings gaard med under liggende Kattetvet, med alt hvis widere tilligger, wed Nafn det Nefnes kand, eftter dend ergangne Kiendelse af Sorenskrifveren {Sr:} Peder Heiberg den 15 Decembr: 1708: sam/m/e obligation dat: 9 April 1709:

Publicerit Peder Hansen Øchland og Gregorius Knudsen Tveit, deris udgifne skiøde till Endre Nielsen nu boende i Bergen paa 21 2/3 Mrk: Sm: i dend gaard Lunde liggende her paa Storøen i Føyens skibrede, hvor af Peder Hansen selger 18 2/3 Mrk: Sm: og Gregorius Knudsen 3 Mrk: Sm: alt med bøxsel og herlighed, dat: 16 April 1709.

Dend opsatte Sag i mellem Lars Hage og Ellias ib: om dend forlangede bøxsel seddel paa Een part i Hage saa og om de 6 rdr: gield som alt sam/m/en fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu begge parter i Egne person/n/er till Sagen at svare,

og paastod Lars Hage at Ellias Hage maatte til findes ha/nnem/ Een louglig bøxsel seddel at forskaffe, saa og at hand maatte betalle ha/nnem/ sine penge som hand ha/nnem/ aparte har laandt og forstragt som er 6 rdr:

Ellias Hage her till svarede at hand iche skall giøre Lars Hage nogen forfang udj sit brug i Hage som er ½ Løb Sm: wedstod og at hafve annam/m/et af Lars for bøxsel paa sin part 6 rdr: og der for uden er ha/nnem/ skyldig aparte 6 rdr: hvilcke penge som hand hos ha/nnem/ laant hafver gierne will betalle, men bøxsel seddel formodede hand iche at kand gifve, men lofvede at Lars i alle maader skall boe uden fortræd,

Lars paastod endnu som før at Ellias bør till Kiendes ha/nnem/ at gifve Een louglig og forsvarlig bøxsel seddel, saa at hand i sin tid kand boe i Fred og Roe, saa og at Ellias bør till Kiendes ha/nnem/ de øfrige 6 rdr: som hand ha/nnem/ i Reede penge laant hafver at betalle, tillige med omkostning, og om alt dette war Dom begierende,

begge parter hafde indted widere at i Rette legge men war Dom begierende

afsagt

Eftterdj Ellias Hage nu Self for Retten i dag har tilstaaet at hafve bøxslet till Lars Hage ½ Løb Sm: udj gaarden Hage og der fore annam/m/et bøxsel penge 6 rdr: og iche alligeVell til den/n/e

1709: 154

tid har Villet meddeelt Lars Hage nogen bøxsel seddel, hvor ofver Lars Hage har veret foraarsaget at indkalde Ellias Hage for sam/m/e bøxsel seddel at erlange, paa det hand i sin tid kand boe og bruge Jorden med fred og uden fare, saa Kiendes for Rett at Ellias Hage bør inden Nest kom/m/ende Høste ting at meddele Lars Hage Een louglig og forsvarlig bøxsel seddel, og det under 4re Rdr: straf till deris Kongl: May: saa frembt det ej inden sam/m/e Ting af ha/nnem/ eftter kom/m/es, hvad sig ellers angaar de 6 rdr: penge hand Lars Hage eftter Egen tilstaaelse aparte skyldig er, da bør hand og de/nnem/ inden 15ten dage betalle under Execution eftter Lougen, inden sam/m/e tid og under sam/m/e adfer betaller og Ellias Hage till Lars Hage i foraarsagede omkostning 4 Mrk: danske,

Dend Sag i mellem Niels Torgiersen Eilleraas og hans Fader Torgier Eillersaas som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu Torgier, som berettede at hand skifttebrefvet eftter sin Sl: qvinde u-muelig er god fore at finde, og der fore har maat begiere Eet Nyt skifttebref beskrefven, begierede der fore Dilation till neste ting saa vill hand inden sam/m/e tid ej allene forsikre at sam/m/e penge skall blifve betalt, men end og fremvise skifttebrefvet, saa at hans Søn skall see og fornehme at hand ha/nnem/ ej i mod sin willie med sin arfs betalling oppeholder,

eftter hvilken beskaffenhed og med den/n/e Sag till neste ting beroer, og skall saa frembt parterne ej for inden kand i mindelighed forEenis, der om Kiendes og døm/m/es hvis Rett er.

Publiceret Hr: Borg: Falck Larsens qvitering og afkald till sin datter datter Maria Crommand Sl: Hr: Hans Rafnsbergs eftterlefverske, for hendes datter Anne Maria Hans datters arfve Midler eftter hendes Sl: Fader Hans Rafnsberg arfvet, for hvis lille datter Hr: Borg: er Formynder, for uden dend u-wisse tilstaaede gield som her udj ej er indreignet eller forstanden, sam/m/e qvitering og afkald dat: 13 Julij 1709:

Maren Peders datter Hiermand hafde ved skrefttlig Kaldseddel ladet Citere Hr: Hans Wadbek Sogne Prest till Findaas for medelst hand hende forholder Eet huus staaende paa Teigland som hende baade eftter skifttebref og Capitels Dom i gields betalling eftter Sl: Ane Finde er tillagt at bort føre, saa og Een i sam/m/e huus staaende Jern Kakelofn, som hand har fra huuset nedbrut og bort ført, der fore alt sam/m/e at lide og betalle

1709: 154b

sam/m/e Stefning dat: 6 Junij 1709: hvilke stefning af dend hederlig Mand Self war paateignet, hvor udj hand sig for prouste Retten hen skyder,
till Sagen at svare møtte paa Hr: Hanses weigne hans Søn Bertel Wadbek og indgaf sin Faders skrefttlige indleg dat: 12 Julij 1709: hvor udj ogsaa war indført hans pretention i 3de andre sager som hand Self hafde indstefnt, endel bønder i hans Kald angaaende, men som sam/m/e indleg war indrettet imod hans May: Papir Forordning saa blef sam/m/e indleg ej imod tagen, men ha/nnem/ af mig paateignet till bage lefveret, saa indlefverede hand Een høyanseelig Ressolution af HøyEdel Baarne Hr: Estatz Raad Willum de Tønsberg udgifven, dat: 1te Julij 1706: paa Marie Sl: Hans Rafnsberg andragende dat: 23 Junij sam/m/e aar
Maren Peders datter Hiermand her i mod indlefverede Een anden høy Respective Ressolution af HøyEdel baarne Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mand de Tønsberg udsted den 26 octobr: 1706: paa hendes till ha/nnem/ ydmyge giorte ansøgning dat: 22 octobr: nest till foren, der hos ogsaa indlefverede Marie Sl: Hr: Rafnsbergs seddel at hun ingen pretentioner paa huuset hafver, dat: 26 Sept; 1708: i lige maade hendes haand at hun iche har tillat Hr: Hans Wadbek at bort føre dend i huusene bestaaende Jern Kakelofn dat: 28 Septembr: 1708: endnu indlagde hun Een Respective Consistorial Dom dat: 17 Junij Ao: 1705: hvor udj anviste at sam/m/e huus med sin Jern Kakelofn hende i gields betalling er tillagt, og Refererede sig Maren Peders datter Hiermand till sam/m/e skifttebref og der paa fulte Doms formeld, og paastod med formening at Hr: Hans Wadbek bør nu huuset Self beholde eftterdj hand hende har negtet det at bort føre \saa/ og self bemegtiget sig dend i huuset bestaaende Jern Kakelofn, som hand for wurdering bør beholde, og her om war Dom begierende,

Den/n/e sinde afsagt saaledes,

Eftterdj dend hederlig Mand Hr: Hans Wadbek wed sin Søn Bertel Hansen Wadbek, lader lefvere udj Retten hans Skrefttlige indleg i den/n/e Sag, hvor udj ogsaa war indført hans paastand i adskillige andre Sager, som hand og nu Self till paa Kiendelse hafde ladet indCitere, saa eftterdj

1709: 155

sam/m/e indleg nu iche for saadan aarse!! (aarsag) udj Retten kunde accepteris, saa beroer Sagen till første ting, till hvilcken tid dend Hederlige Mand hafver her for Retten igien at lade Comparere, og da enten Muntlig eller skrefttlig indgifve sin forklaring i den/n/e Sag, hvor eftter eller for hvad aarsage hand det paa stefnte huus paa Teigland will beholde, og skall da udj Sagen widere der om Kiendes hvis Rett er.

Hr: Hans Wadbek hafde ladet stefne Elling SaxEide formedelst hand skall hafve Rodt med ha/nnem/ till SveEen S..g(?) (Sogn) udj hans Embeds ForRettning og der fore maatte fare med andre Folk og i stor travalie, og paastod der fore at Elling SaxEide bør svare med penge hvad hand har forsømbt

Elling SaxEide wedstod at hand hafde forsømbt Een Fløting forklarede at hand hafde till foren leiet Een Karl for sig som Presten ej wilde tage god for at Roe, og der fore iche møtte der eftter, formente at det iche kand till Regnis ha/nnem/

Bertel (Hansen Wadbek) paastod at Elling bør betalle for hvis hand har forsømbt,

afsagt

Eftterdj at Elling SaxEide har forsømbt at fløtte Presten Hr: Hans Wadbek til SveEen Sogn da hand skulle Reise udj hans Kierke tieniste, saa bør Elling SaxEide betalle sam/m/e Fløting med penge 12 s: og der for uden gifve Hr: Hans Wadbek i foraarsagede omkostning 2 Mrk: danske alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Hr: Hans Wadbek hafde ladet stefne Ingebregt Ingebregt!! Løkling og Ane Løkling for Resterende Tiende saa Vell som Fløtting med paastad de det bør betalle,

Ingebregt Nøkling blef paaRaabt i lige maade Ane Nøkling men ingen af de/nnem/ møtte,

skafferen Oluf Kulles Eide hiemlede wed Eed at hand tillige med Aanund Warnes (Wornes) louglig hafde indCiterit de/nnem/ men Aanund Warnes møtte iche, hvor fore Sagen beroer till neste ting.

Søren Nagel hafde ladet stefne Ingebregt Nøkling og An/n/e Nøkling for gield, med formoding det burt betalles,

Ingebregt Nøkling og hans Moder An/n/e møtte iche ej heller nogen paa deris wegne,

Men Lensmanden hiemlede wed Eed at hand tillige med Niels Selle de/nnem/ louglig hafde indCiterit, {hv} Men Niels Selle møtte iche, hvor fore Sagen till neste ting beroer

1709: 155b

Chresten og Hans Nesse, Lars og Chrestopher Habbestad hafde ladet stefne Willum Øchelands waagen og Casper Synstabøe Vaagen for medelst de skall hafve oppebaaret 250 rdr: meere i Bergeløn for det skib Jomfru Anna von Drammen kaldet som nestleden aar blef berget paa Brem/m/nes, hvor af de iche har nødt wederlag, men paastod at de ogsaa af sam/m/e penge bør nyde deris andeel, wedstod ellers at de samblig!! (sambtlig) var forligt med Kiøberne om 700 rdr: hvilke de skulle deele sig i mellem, men der af har de faaet deris part men ej af de paastefnte 250 rdr: paastod de der fore paa sambtlig bergernes weigne at de bør der af nyde deris andeel,

Willum Økelands waagen og Casper Synstabøe waagen møtte iche ej heller nogen paa deris weigne,

Lensmanden Næll Hysingstad og Johanes Staveland wed Eed hiemlede eftter Lougen at de ware louglig stefnte, hvor fore de paalegges til neste ting at møde, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Publicerit Poul Olsen Berøens udstede bøxsel seddel till Hans Hansen paa 1 pd: Smørs Landskyld udj Stokvigen dat: 23 Febr: 1709:

Maria Sl: Hr: Hans Rafnsberg frem kom for Retten og till spurte almuen paa Tinget, om dennem ej witterligt er at \hos/ de 3de Mend Niels Torgiersen Warnæs (Wornæs), Olle Torkilds: Eltervaag og Olle Mortensen ibid: iche noget er at bekom/m/e for dend gield de till hendes Sl: Mand Hr: Hans Rafnsberg skyldig war, hvilcke gield Een deel till hendes børn dog for u-wiss er udlagt, og hun ej det Ringeste der af enten har faaet eller wed at bekom/m/e,

Almuen der til svarede at de Ved at hos desse 3de Mend iche noget enten lidet eller meget er at bekom/m/e, dend første som er Niels Torgiersen Wornæs som skall Vere skyldig 11

rdr: 12 s: er for lenge siden wed døden afgangen, og hand Self saa well som hans huus og ald Eiendeeler wed Een u-løkelig hendelse opbrente, saa der indted eftter ha/nnem/ blef till ofvers enten till den/n/e eller anden gields betalling, dend anden paa Eltervaag Olle \Torkilds:/ er lenge siden fra Jorden og lefver i armod, er skyldig 6 rdr: 5 Mrk: dend siste Olle {Elter} Mortens: er Een ud-Fattig Mand der indted er Eiende er skyldig 5 rdr: saa iche det Ringeste hos alle desse er at bekom/m/e,

hvilke Marie Sl: Hr: Hans Rafnsberg begierede at maatte (indf)øris og hende beskrefven meddeelis,

1709: 156

Niels Wiig af Waags Skibrede hafde ladet stefne Erick yttre Haavig for 1 rdr: 2 s: som ha/nnem/ eftter Sl: Lars Bensen i gields betalling er tillagt hos ha/nnem/ eftter Erick Haavig Een deel penge till dend Sl: Mand skyldig er, og bemelte Erick Haavig altid har lofvet sam/m/e penge at vill betalle men ej med pengene frem kom/m/ne, paastod der fore at hand maatte tilldøm/m/es sam/m/e penge med omkostning at betalle.

Peder og Endre Haavig wed Eed hiemlede at de Erick yttre Haavig louglig her om hafde indstefnt, og som hand ej møder og dog louglig er stefnt saa paalegges ha/nnem/ till neste ting at møde og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Gunder Grindems Enke Engerj hafde ladet stefne sin Stif Fader Erick Haavig for sin Sl: Moders arf hvor fore hun nu iche har faaet nogen Rigtighed, med paastand hand det bør giøre,

Erick Haavig blef paaRaabt men ej møtte eh heller nogen paa hans weigne,

Peder og Endre Haavig hiemlede at [de] ha/nnem/ louglig har indCiterit, hvor fore ha/nnem/ paalegges til neste ting at møde,

Opsiderne paa Lunde, Erick og Peder, sambt paa LundMands werket Martin og Erick hafde ladet stefne opsiderne paa Tvet Johanes og Jacob for medelst de iche med deris Creaturer vill opfare till Sætteren men ligger med deris Fæ hieme i Fælles hauge og der græset de/nnem/ till skade udbeiter, med paastand de {det} bør opfare med deris fæ naar de paa Lunde og LundMands werk op farer, eller og lide der fore eftter Lougen,

Opsiderne paa Tvet Johanes og Jacob møtte till Sagen at svare, og wedstod at Vere hieme med deris Qveg, forklarede at de ichun har lidet at opfare med till Sætters, og der fore er hieme Med deris Qveg, sagde og at de iche har noget Sætter huus i Fieldet og der fore iche wed sig noget Raad,

Opsiderne paa Lunde og LundMands werket beklagede sig at desse opsidere ej nogen tid vill opfare med deris Qveg, endog de der om Mange ganger har Veret advaret, iche allene dette aar men og forige aaringer, men de aldrig har Villet opfare med deris Qveg, paastod nu Dom at de maatte tilfindes med deris Qveg at opfare

de indstefnte Johanes og Jacob {Lunde} \Tvette/ wedstod at

1709: 156b

de altid har sidet hieme, og de andre der i mod har faret til Sæters, og det skeer alt for deris Ringe Formue baade till Qveg og i andre maader,

afsagt

Johanes og Jacob {Lunde} Tvett paalegges inden 5 dager her eftter at opfare med deris Creaturer till Sætters under Eet Lod Sølfs bøder for {h} dennem hver, om de iche opfarer, i

midlertid betaller de nu udj foraarsagede omkostning till sam/m/en till Lunde og Lund Mands werkes opsidere 2 Mrk: danske under adfer eftter Lougen,

Dend opsatte Sag i mellem Fogden og de 2de Egte personer Jon Helgesen Halderager og Kiersten Tuesundet som med hin anden Leiermaal har begaaet, som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte og wedstod begge deris forseelse sagde indted det aller Ringeste till bøders betalling at vere Eiende,

Lensmanden og Madtz Synstabøe wed Eed forklarede at de begge war hos Jon Halderager og wile!! (wille) opskrifve hvis hand Eiede, men befant at der slet indted war i hans huus at bekom/m/e, iche heller hos Kiersten Tuesundet, men blef af ald almue paa tinget sagt at desse 2de personer iche eiger det aller Ringeste till bøders betalling, men ere nogle Eelendige Fattige Menisker,

Kiersten Tuesundet blef tillspurt om hendes Mand er i lifve, hun svarede ja at hand er lefvende men hand har veret borte paa 4de aar, og hun iche wiste enten hand war lefvende eller død før nu nylig hun har faaet bref at hand lefver, bad gud bedre sin daarlighed,

Kongl: May: Foget satte i Rette at de begge bør anseeis og i høyeste maader till straf anseeis, og der om var Dom begierende,

Afsagt,

Eftterdj Jon Halderager og Kiersten Tuesundet begge her for Retten tilstaar at hafve med hin anden haftt Legemlige omgiengelse, og udj u-Kyskhed med hin anden auflet Eet barn, og de dog begge {ere} Een hver for sig har sin Egen ægte Fælde lefvende, hvilcke forseelse er stridende i mod Lougens 6te Bogs 13 Capit: 26 art: tj bør de begge for saadan deris forseelse at straffes med Fengsel paa Kroppen till wand og brød udj 2de Maaneder, og eftter sam/m/e aligerede Lougens ord de/nnem/ her med advares sig fra hin anden her eftter at hendtholde, saa frembt de iche eftter sam/m/e art: \til/ widere straf vill anseeis,

1709: 157

Peder Jonsen Grønaas hafde ladet stefne Ellend Grønaas, for medelst hand skall hafve tillagt hans qvinde tyfverj, formodede og paastod der fore at hand der for bør anseeis

Ellend Grønaas møtte forklarede at hans huus blef opbrøt og fra ha/nnem/ bort staalen Een deel penge, saa Vell som Meel og Koren, og det om dagen wed Medags tider da hand allene war lidet i Marken, og hans qvinde war i Laden, og da hand ichun paa 1 ½ timers tid war fra sit huus skeede saadant tyfverj, hvor fore hand da ichun sagde desse ord, at hand mente at dend der hafde staallet hans penge maatte Vere paa gaarden, forklarede iche at hafve tillagt enten ha/nnem/ hans qvinde eller andre i Ringeste maader iche heller ved hvem det har giort, og sagde der fore iche at Vide der til andet at svare, og paastod der fore at Vere frj for Peder Jonsens til talle,

Olle Teigland forklarede at hand tillige Med Niels Ifversen war hos Ellend Grønaas og tilspurte ha/nnem/ paa Peder Jonsens weigne, om hand will wedstaa at hafve tillagt hans qvinde noget tyfverj, hvor da Ellend svarede Nej, men hand hafde sagt at Tyfven endelig maatte woren paa gaarden, eftterdj at det saa hastig blef bort stollen,

dend anden Mand Niels Ifversen møtte iche men boer nu paa Wallestranden i Fiære skibrede,

afsagt

Eftterdj Elling Grønaas her for Retten siger og tilstaar at hand iche har beskyldet Peder Jonsen eller hans qvinde for noget u-ærligt, iche heller for desse ha/nnem/ {bort} fra tagne penger, iche heller ha/nnem/ saadant ofver bevises at hand noget saadant har talt saa fri Kiendes Ellend Grønaas for Peder Jonsens til talle, og bør iche heller de paa stefnte ord at kom/m/e

Peder Jonsen eller hans qvinde till nogen æris forkleinelse i Ringeste maader, omkostningen ophæfves paa begge sider.

Hr: Borg: Falck Larsen frem kom og berettede at som Marie Crommand Sl: Hr: Hans Rafnsbergs till ha/nnem/ har betalt hendes datter An/n/e Marie Rafnsbergs Faders arf, saa har hand blant meere antaget Een Fordring hos Paal Støttland Nemblig 20 rdr: som hand hende paa Støtlands Jorde Kiøb skyldig er, hvilke gield og Paal self tilstod og Erbød sig dend at vill betalle, hvilket Hr: Borg: Falck Larsen begierede her i Protocolen at maatte indføris

1709: 157b

og her for uden ofverlefverede Paal Støtland sit Kiøbe bref paa Støtland lydende paa 1 Løb Sm: og ½ Hud med bøxsel, till ha/nnem/ af Maria Sl: Hr: Hans Rafnsbergs udgifven, dat: 27 Novembr: Ao: 1708: og tingliust paa Biellands Høsteting sam/m/e dag, hvilke skiøde till pengenes betalling skall blifve udj Hr: Borg: Falck Larsens forwaring,

Dend 15 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Windenes for Waags og Opdals Skibreders Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Gunder Ambland og udj Lars Meelings sted Arne Østvold, sambt Almue fleere som tinget søgt,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: Brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede.

Publicerit Hr: obr: Lieut: Montag: Lillienschiolds udgifne obligation till HøyEdle og Welbr: Hr: Bregader de Hein paa Capital 200 rdr: for hvis Summa er pant satt Fladerager med paastaaende Huuse, Soug og qvernesteder, som er frj for ald anden Hypotegie, uden allene dend till foren er pantsat till Hr: Bregaudeur Hein for 200 rdr: og er nu til sam/m/en 400 rdr: dat: 26 Maij 1709:

Publicerit Hendrich Ravel dend Eldre hans udgifne skiøde till Hr: Seeverin Seehuusen Borger og Handels Mand i Bergen paa 1 Løb Sm: og 1 H: med bøxsel udj dend gaard Teigland i Opdals skibrede beliggende dat: 14 Maij 1709:

Publicerit Else Sl: Mag: Jens Hofmands hendes udgifne skiøde till Maren Bendtz datter Sl: Mickel Uldreks eftterlefverske i Bagholmen, paa dend gaard Hefverøen liggende i Waags Skibrede, skylder aarlig udj Landskyld 2 Waager Fisk, med under liggende Øe kaldet Frugle(?) (Fugle?) øer skylder 2 Mrk: udj penge med eftterskrefne Laxse waage Sætterwigen, Indre Torg, yttre Torf, Steene Berget, Nordste Tofven, Slaatterøen, Lyng Hæfverøen og Grippingen, med alt hvis meere til sam/m/e gaard er beliggende, i mod penge 700 rdr: dog paa de Conditioner at Naar de nu paaboende opsidere, Jacob Niels: Albregt Jacobsen og Jacob Jacobsen saa og Marette Jons datter udj Een samblet Summa betaller de 700 rdr: med sin tilbørlig Rente sambt skiøtnings øre 4 rdr: da skall gaarden med underliggende Laxsevaager igien af Maren Sl: Mickel Uldreks med Eet Rigtig skiøde till de/nnem/ afstaaes, sam/m/e skiøde dat: 3 Julij Ao: 1709:

1709: 158

Publicerit Jens Ibsens boende i Qvalvaag i Waags skibrede hans udgifne obligation till Anders Heiberg Borger og Handels Mand udj Bergen, lydende paa Capital 294 rdr: 2 Mrk: 14 s: som ha/nnem/ eftter sluttet Reigning for Kiøbmands Vare og Reede penge skyldig er, for hvis Summa ha/nnem/ er pantsatt till Eet Special under pant hans {i} \paa/ boende {huusse} pladtz Qvalvog som skylder aarlig Landskyld med bøxsel 12 Mrk: Smørs Leie, med paastaaende huusse og bygninger, indMurede brøgger Kiedel, og hvis widere udj de/nnem/ Muus og Nagel fast findes, Huusmands huusse og pladtzer, vere sig af hvad Nafn de{t} Nefnes kand Qvalvogen tilhørende, saa og det Huus med under liggende bolverk og pannetag som paa dend østre side af Sundet er bestaaende paa dend Dan/n/e Mand Jon Walham/m/ers grund, som ej till foren nogen er pantsatt, saa Vell som og hans tilhørende Jegt dregtig 10 Lester, med Seigl og Mast anker og toug \og/ udj Qvalvogen nu bestaaende, 2de Sexrings baade med Seigl og treigl, Fæ og qveg, tam/m/e og wilde Smaler, saa Vell som og ald anden deris Middel og formue, guld, Sølf, ten, Kobber, Jernfang, Messing, træ boeskab, Senge Kleder og Lin Kleder, linden og ulden, hans til hørende Seje Noed, Silde garn og Fiske Reedskab, indted under tagende i nogen maader saa vell som og ald dend aufl med Feskerj som gud ha/nnem/ her eftter medvelsigner af Søen, og hvad ellers hand her eftter Videre kand erværfve og fortiene, det hand Eier eller her eftter Eiendes worder, dend tilstaaende gield saa Vit som der af kand indkom/m/e hvilke alt sam/m/en skall vere Anders Heiberg till forsikring og under pant indtill skadesløs betalling skeer, dat: 25 Maij 1709:

Publicerit Siur Ifversen Spaanums udstede bøxsel seddel till Soldaten Hans Jensen paa 3 Spand Smør og ¾ deel huud udj Jorden Norbustad, dat: 26 Junij 1709:

Publicerit Siur Ifversen Spaanums udstede bøxsel seddel till Peder Hansen paa ½ Løb Smør og ½ H: udj Norbustad, dat: 30 Martj 1709.

Publicerit Jon Størksen Møgsters udstede obligation paa 80 rdr: for hvis Summa er pantsatt hans gaard Walhamer, hvilke gaard hand og till Sl: Hr: Søfren Andfindsen pantsatt hafver dat: 13 Julij 1699:

Dend Sag i mellem Fogden Olle Larsen og Tom/m/es Høfveskeland angaaende det slagsmaal paa Soldaten Johanes Kleppe

1709: 158b

som fra forige ting till nu blef optagen og møtte nu Tom/m/es Reisem saa Vell som det Eene widne Ana Canuta Gaas, og forklarede Tom/m/es Høfveskeland at hand till foren har Veret saa svag at hand iche kunde møde,

Ane Canuta Gaas eftter giorte Eed widnede at nestleden Som/m/er paa sam/m/e tid som det forige widne forklarede, war baade Tom/m/es Høfveskeland der saa Vell som Johanes Kleppe, da saag hun at Tom/m/es Høfveskeland tog Eet træ og slog Johanes Kleppe der med nogle slag, men ej Ved hvad deris trette war, widere wed hun iche at Vidne,

Kongl: May: Foget satte i Rette at Tom/m/es Høfveskeland bør bøde eftter Lougen,

Tom/m/es Høfveskeland forklarede at hand blef ofver falden af Johanes Kleppe, og war nød till at faa ham fra sig, negtede at hand iche weed at hand slog Johanes saa som hand noget Var beskienket, hvilcket og widnerne tilstod at hand var, og at Johanes gik eftter ha/nnem/ og skielte, men hvad det var weed de iche,

Afsagt,

eftterdj der bevises at Tomes Høfveskeland har slaget Johanes Kleppe, saa bøder hand den/n/e sinde eftter hans Efne og formue 5 rdr: hvilcke hand bør betalle inden 15ten dage under Execution eftter Lougen,

Lensmanden Gunder Ambland hafver ladet stefne Tosten Holme for 26 rdr: Reede penge hand ha/nnem/ skyldig er, saa Vell som Renter for det siste aar, med paastand hand de/nnem/ bør til Kiendes at betalle,
Tosten Holme møtte wedstod for Retten at vere sam/m/e 26 rdr: skyldig saa Vell som det siste Aars Rente, sagde at saa snart hand hiem kom/m/er skall og Vill hand Renten betalle, {med} men bad om Delation med det øfrige saa som hand nu u-muelig desse penge paa den/n/e tid kand betalle,
Lensmanden paastod Dom till Capitalens og Renters betaling saa som hand iche lenger kunde bie, tj hand igien paa andre steder maatte betalle hvad hand skyldig er, paastod ogsaa sine anvente omkostninger,

afsagt

Eftterdj Tosten Holme her for Retten Self tilstaar at Vere skyldig till Lensmanden Gunder Ambland Reede laante penge 26 rdr: tillige med Eet aars forfalden Rente saa bør hand sam/m/e penge med sin Rente som er till sam/m/en 27 rdr: 1 Mrk: 14 s: inden 15ten dage betalle, tillige med omkostning 2 Mrk: danske, under adfer eftter Lougen,

Dend Sag i mellem Morten Bryning og Aadne Mickelsen som fra

1709: 159

forige ting till nu blef optagen, og møtte nu paa Morten Brynings weigne hans Kone An/n/e Lars datter og udj Retten anfordrede Sagen,
Aadne Mickelsen blef paa Raabt men ej møtte,
Størk Sætterbøe forklarede paa bemelte Aadne Mickelsens Moder Britte Stocken[s weigne]? at hun sig undskyldte at møde, saa som hun iche den/n/e sinde er louglig stefnt, men blef warslet om Natten at møde,
Jacob Folgerøen og Johanes Ørevigen hafde hende stefnt, men ingen af de/nnem/ møtte som Stefne maalet afhiemlede kunde

afsagt

eftterdj de 2de Mend som den/n/e Sag skall hafve indtefnt ej møder som eftter Lougen Stefnemaalet bør afhiemle, og Britte Stocken Ved Størk Sætterbøe fore gifver ej louglig at Vere stefnt, og saaledes mod Stefnemaalet protesterer, saa beroer Sagen till neste ting, hvor dend da igien louglig Vill blifve indstefnt, saa frembt parterne ej forinden i Mindelighed kand forEenis, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Publicerit Johanes Sallamonsen Windeneses udstede skiøde till sin Søn Sallamon Johanesen paa 1 pd: 11 Mrk: Smør udj hans paaboende gaard Windenes i mod penge 35 rdr: dat: 15 Julij 1709.

Knud Ifversen boende i Bøm/m/elhafn hafver ladet stefne Jens Rødland for Een deel penge hand ha/nnem/ paa Eet Jorde Kiøb skyldig er, det at betalle og møtte paa hans Veigne til stede Gunder Degernes som er bemelte Knud Ifversens Landbunde, og i Rette lagde hans skrefttlige indleg dat: 24 November 1708:
Jens Rødland møtte till Sagen at svare, og wedstod saaledes at hand har kiøbt gaarden af Karen Sl: Ifver Knudsens, og Knud Ifversen till sam/m/en, og der fore betalt penge 90 rdr: og der om indlefverede sam/m/e skiøde dat: 3 Decembr: 1704: men der under fantis iche

Knud Ifversens Haand eller Zignete men Jens Knudsen formente at eftterdj Karen Sl: Ifver Knudsens iche allene har solt ham Jorden men end og pengene der fore oppebaaret hun da og bør hiemle ha/nnem/ gaarden
Gunder Degernes paastod at Jens bør betalle ha/nnem/ sine penge eller igien afstaa sin Jord, og forklarede at Knud

1709: 159b

Ifversen har arfvet sam/m/e Jorde part eftter sin Sl: Fader Ifver Knudsen,
afsagt
Sagen beroer till neste ting inden hvilken tid det skifttebref eftter Sl: Ifver Knudsens bør fremlegges, saa hafver og parterne till sam/m/e tid uden widere advarsel at møde og om de iche for inden om den/n/e deris tvistighed i Venlighed kand forEenis, skall da gaaes widere her om hvis Lougen biuder.

Pernele Piil hafde ladet stefne Chresten Hofstøe for 1 td: Reen Koren for 11 Mrk: med paastand hand det bør betalle
Chresten Hofstøe møtte Vedstod at hafve faaet Hos Pernele Piil 1 tønde Koren, men der i mod har arbeidet hos Pernele udj 18 dage, hvor fore hand iche har faaet nogen betalling, men sam/m/e tønde har hand faaet paa sam/m/e arbeide,
Pernele her till svarede at hand iche arbeidede lenger hos hende end 3de dage, og ej meere,
Chresten Hofstøe forklarede at hand det med widne skall bevise at hand i 18 dage har arbeidet, og beraabte sig paa begge de Mend som med ha/nnem/ arbeidede,
afsagt
eftterdj i mellem parterne tvistes hvor lenge Chresten Hofstøe har arbeidet {hos} for den/n/e tønde Reen Koren, og Chresten Hofstøe beraaber sig paa widner at vill indstefne, og der for uden at vill giøre sin Eed, saa gifves Sagen Rom till første ting og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er,

Pernele Piil hafde ladet stefne Mickel Selle for medelst hand skall hafve draget fra hendes Jord Sælle og dend eftterlat sig saa gaat som øde og wed!! (med?) huusene ganske forRaadnede, og iche louglig opsagde Jorden, formodede og paastod at hand iche allene bør betalle huusenes brøstfeldighed, og de/nnem/ giøre lougfør, men end og fordj hand uden opsigelse fra gick gaarden,
Mickel Selle møtte og forklarede at det nu er paa 3de aar siden hand fløtte fra Jorden, og formente at om noget hos ha/nnem/ i saa fald war at anke, da hafde hun siden self haftt tid till at søge ha/nnem/ der fore,
Pernele Piil her til svarede at hun har ladet besigtige huusene med sin Egen Søn og befant huusenes brøstfeldighed ved hans besigtelse 10 rdr:, men iche war tilstede sam/m/e tid nogen øfrighed iche heller Mickel Selle Self, som hand da alt var fra gaarden

1709: 160

Mickel Sælle forklarede at hand noget(?) (meget?) har at klage ofver Pernele Pil saa som hun har taget fra \ha/nnem/ ofver 11 rdr: meere end hand burde betalle saa som hand i steden fore at skulle betalle 9 Mrk: har hand betalt 17 Mrk: hvilke hand formodede at Vere i mod Loug og ald Rett.
Pernele der til svarede at hvad som ofver er af Landskylden betalt er bestaaende udj Fløting penge og arbeids penge, med meere som sig till dend sum/m/e opløber,

Mickel Selle begierede og paastod Dom ej allene at Vere frj for hendes til talle {med} men end og at hun bør betalle ha/nnem/ igien sine udlagde penge som hun mod hans willie har fra ham taget,
begge parter paastod Dom i Sagen
afsagt
Pernele Piil tilstaar Self for Retten, at det nu er paa 3de aar siden at Mickel Selle gik fra hendes Jord bemelte Sælle, og iche enten før hand gick fra Jorden eller straxst der paa wed louglig medfart har ladet huusene besigtige, saa blifver hand ganske frj for hendes Søgning der udj, Men hvad sig angaar de penge som Mickel fore gifver at Pernele Piill meere har taget udj Rettighed end Lougen hende tillader Pernele det sam/m/e og Self tilstaar, da gifves Mickel Sælle Regres at søge Pernele Piil der fore wed stefnemaal, og skall der om \da/ gaaes hvis Rett er.

Erick Næsbøe hafver ladet stefne opsiderne paa Wiig for medelst de udbeiter {deris} hans Hage beite i medens hans Creaturer er i Sætter Marken med paastand det bør forandres,
Olle, Rasmus, Peder og Ørien Wig møtte iche, undtagende Rasmus Wig, som siger at hverken hand eller hans grender!! (grander) er louglig stefnt,
ingen af Stefnevidnerne møtte som Sagen hafde indstefnt, hvor fore Sagen beroer till louglig Stefnemaal,

Ifver Aatterøen hafver ladet stefne Olle Breke for medelst hand skall hugget udj hans Mark for nær paa hans gaards Eiendeele, med formoding hand der fore

1709: 160b

bør bøde og betalle eftter Lougen,
Olle Breke møtte og forklarede at hand iche har hugget uden i sin Eegen Mark, forskiød sig der fore till Aasteden at det kand siunis og besigtiges
afsagt,
som den/n/e Sag Dependerer af skiel og skiftte, og de trær som hugget er, tvistes af begge parter at Vere hugget paa begge deris Eiendeele, saa eftterdj {som} paa saadant ej kand Kiendes før siun og granskning skeer, saa hen Vises Sagen till Aasteden, hvor der da skall handles hvis Rett er,

Elsebet Friis har ladet stefne hendes Landbunde Olle Monsen for Resterende Landskyld som eftter Reigning for Retten Rigtig befindes 2 rdr: 4 Mrk: 10 s: hvilcket Gunder Ambland paa hendes weigne paastod at hand bør til døm/m/es at betalle,
Olle Monsen møtte till Sagen at svare og wedstod sam/m/e hans gield, lofvede det med første at betalle,
Lensmanden Gunder Ambland paastod Dom till betalling
afsagt,
som Olle Monsen Engevig eftter giorte afReigning for Retten befindes at Vere skyldig till sin JordEigere Elsebet Friis udj Resterende Landskyld 2 rdr: 4 Mrk: 10 s: saa bør hand sam/m/e penge inden 15ten dage till hende betalle under Excecution eftter Lougen,

Dend Sag i mellem Matias Bekervigen og Morten Bryning angaaende dend halfve tønde tran, som till foren har Veret paa stefnt, og møtte nu begge widnerne till at giøre sin forklaring, men ingen møtte paa Matias Bekervigens Veigne, uden allene Johanes Drifvenes forklarede at hand bad ham sige at hand iche den/n/e sinde kunde møde, widere hafde hand iche at sige iche heller wilde hand widere staa i Retten men gik bort,

de indstefnte widner møtte som forige ting blef paalagt at møde, men som Citanten eller Sagsøgeren iche møder saa kand ieg iche heller imodtage widere prosses uden Citantens begiering,

Morten Bryning hafde ladet stefne Niels Biørnsen Steenevigen for medelst hand skall hafve skielt ha/nnem/ paa sin ære, med paastand hand der fore bør at lide eftter Lougen,
Niels Biørnsen Steenevigen tillige med sin Fader Biørn Steenevigen møtte till Sagen at svare, og wedstod Niels Steenevigen at hand hafde i sin hastighed skielt Morten

1709: 161

Bryning for Een Tyf indtill Retten dem adskiller, bad om forladelse, sagde at det var skeed i Een hastighed,
eftter begge parters willie beroer Sagen till neste ting, paa hvilke tid de paa begge sider bør møde Dom at anhøre, saa frembt de iche for inden i mindelighed kand forEenis,

Ane Sl: Petter Teisens hafde ladet stefne Eluf Hom/m/elvig og Niels Skattetangen (Skottetangen) for 2de Seker skaattemeel de hafde taget ud paa Credit hos Een Skaatsk Skipper Ved Nafn Johan Dram/m/el (Drom/m/el/Drem/m/el), og skulle gifvet for Seken 8 Mrk: till sam/m/en 2 rdr: 4 Mrk: og paa stod Lensmanden Gunder Ambland paa An/n/e Terøens weigne Dom till betalling,
paa Eluf Hom/m/elvigs weigne møtte Johanes Evartzsen som forklarede paa hans Veigne at hand af sam/m/e Meel har faaet 1 ½ Sek men ej skulle gifve meere for seken end 7 Mrk: og Niels Skottetangen beholt der af dend halfve Sek,
paa Nielses weigne møtte ingen til Sagen at svare,
afsagt
Eftterdj Eluf Hom/m/elvig self har tillstaaet at hafve bekom/m/et af skipper Johan Drem/m/el 1 ½ Sek Meel, men allene siger at skulle gifve for seken 7 Mrk: og der nu krefves ha/nnem/ for Seken 8 Mrk: saa eftterdj at det nu er saa lenge siden at Meelet er lefveret og dog ej betalt, saa til findes ha/nnem/ at betalle for de halfanden Sek 2 rdr: som er for seken 8 Mrk: og det inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, hvad sig Niels Skottetangen angaar, da paalegges ha/nnem/ till neste ting at møde og skall da der om saa hvit ham angaar Kiendes hvis Rett er.

Hans Epland hafde ladet stefne alle opsiderne paa Ertzvær Nemblig Peder Endresen, Torkild, Mogens Johansen Olle Johans: Johanes Andersen, Johanes Olsen og Peder Johansen ibd: till at giøre forklaring om hvor meget Een hver af de/nnem/ bruger i sam/m/e Jord, saa som hand sig af Anders Paals: Utne har til Kiøbt Een part i gaarden, og hand iche har faaet sin Landskyld af saa meget hand har Kiøbt, med paastand at hand bør hafve sin Landskyld eftter sit Kiøbebrefs formeld,
Alle desse benefnte opsidere møtte till Sagen at svare og indlefverede Een hver af de/nnem/ sine bøger og bøxsel seddeler

1709: 161b

hvilket alt udj Retten till efttersiun blef annam/m/et, Men som Anders Paalsen Uttne iche møder eller her til er stefnt saa beroer med Sagen till hand louglig stefnt blifver og skall da gaaes der om hvis Rett er.

Den 6te Aug: blef Retten betient udj Beckervig i Waags Skibrede udinden de widners forhør, som till foren dend 6te Julij nest afVigt blef til nu opsatt, og blef Retten betient med eftterskrefne Lougrett, Arne Østevold, Biørn Steenevig, Halfvor Rabben, Niels Weivaag, Johanes Drifvenes, Chrestopher Østevold, Niels Dybevaag og Johanes Jacobsen Drifvenes,
hvor da møtte udj Rette Monss: Poul Rafnsdorf som ind lefverede dend før ergangne afsigt, med dens paa teignelse af Raastue tieneren i Bergen, som dend for welEdle Hr: Cammer Raad Morssen og Hr: ToldForwalter Gaarmand dend 9de Julij hafde forkyndt,
Alle widnerne møtte udj Egne Person/n/er, og eftter at Eeden af Lougbogen med dens forklaring for de/nnem/ blef oplæst, med advarsel om Sandheds udsigelse, Frem kom Een hver i sær som giorde deris forklaring paa eftter følgende maade, men paa Hr: Cammer Raad Morsens sambt paa Hr: General ToldForwalters weigne møtte ingen som widnerne kunde afhøre, hvor fore ieg iche lenger desse widners Forklaring kunde oppeholde men de/nnem/ paa eftter følgende maade antog nemblig,
Siur Tostensen till Huus pa Beckervig eftter giorte Eed widnede at nest afvigte skiertorsdag, laag Eet skib udj Røeholmene, da kom Hr: Cammer Raad Morssens tiener og Een dreng fra bemelte Hr: CammerRaad, og bad ha/nnem/ tillige med Matias i Beckervigens dreng Jon Jacobsen fare till sam/m/e skib {den} som var Een 3 Mast galiat, og da de der ankom da blef af sam/m/e skib udlosset 2de oxse hofveder, men hvad der war i dennem weste hand iche, dog war de fuld, at hvad slag kunde hand iche sige, sam/m/e 2de oxse hofveder førte de begge tillige med Hr: Cammer Raad Morssens dreng till Bergen, og lefverede de/nnem/ udj Hr: Cammer Raad Morsens gaard, Men Cammer Raad Morssens Tiener Jens Reiste fra skibet Søer ofver Sælbiørns Fiorden till Engesund, {Mend} Men dend dreng de/nnem/ fulte heder Niels, Skipperen paa Skibet lefverede de/nnem/ desse 2de oxse hofveder, men ingen Told betiente war til stede da de blefve udlossede,

1709: 162

Monss: Poul Rafnsdorf tilspurte ha/nnem/ om der iche paa weien falt nogen talle eller ord de/nnem/ i mellem med Cammer [Raad] Morssens tiener eller dreng bemelte Niels, Siur der till svarede at da de kom paa Breevigen, da Vilde dend Eene Rors Mand Jon Jacobsen Saafve, da sagde Cammer Raads dreng, her hielper ingen Seng at giøre sig glad med, hafde Vj Een baar, da skulle Vj faa Eet glas win, Monss: Poul Rafnsdorf tilspurte widnet om der iche blef talt Videre de/nnem/ i mellem, og hvad Cammer Raadens dreng Raade de/nnem/ at sige om nogen Folk kom till de/nnem/ der paa hand svarede at da de først kom forbj Qvarven satte de lige ofver Fiorden till Comunen eller Slottet eftter hans befalling, og da sagde Cammer Raadens dreng til de/nnem/ at om nogen kom till de/nnem/ og spurte dem hvad de hafde i baaden, skulle de svare, at de hafde seddell, der paa da de kom till Comunen, gick hand self till Aarene og Roede allene, men de maatte side stille og indted Rode da sagde hand till de/nnem/ om nu nogen kom/m/er og spørger hvad i hafver i baaden, da skulle de svare, at de hafver woren paa Leien og hented wand, forklarede og at dette war om Natten, da dend war Mørkeste, forklarede at hand gierne wilde faren till Toldboeden før de foer ind at byen, men Cammer Raad Morsens dreng vilde det iche, hvor fore hand vilde gaa paa Land fra baaden men hand slap iche, tj tieneren sagde till ha/nnem/ at hand skulle giøre hvad hand vilde, efttersom hand war leiet og fik sin hyre,
Jon Jacobsen eftter aflagde Eed widnede lige de sam/m/e ord som Siur Tostensen før widnet hafver, fra først till siste, baade om winens losing, saa Vell som om deris paa talle paa weien till Bergen med meere som Siur før widnet hafver
Matias Ellingsen eftter giorte Eed widnede paa Monss: Paal Rafnsdorfs spørsMaal saaledes, Monss: Rafnsdorf tilspurte ha/nnem/ først om hand iche war widende at Hr: Cammer Raad

Morssens Tiener Monss: Jens Fabrisius, annam/m/ede af det galiat fra Flensborg som laag i Røe holm/m/ene 2de oxse hofver

1709: 162b

win paa Hr: Cammer Raads weigne, og om hand iche leiede desse 2de for indførte widner, sam/m/e 2de oxse hofver till Bergen at indføre, hvor till Matias Ellingsen svarede ja, at hand det viste baade at desse 2de vidner eller Mend blef leiet till Bergen af Hr: Cammer Raads Tiener, og at desse 2de oxse hofveder win blef udloset af bemelte Galiat skib, Endnu tilspurte Monss: Poul Rafnsdorf Matias Bekervigen, om hand iche sam/m/e tid da {skibet} winen blef af skibet udloset iche saag hos Monss: Jens Fabricus Een Losse seddel af Hr: ToldForvalter Gaarmand underskrefven, Matias Ellingsen der till svarede at hand saag udj hans Eget huus Een seddel hos Monss: Jens Fabrisius hvor under stod Johan Garmands Nafn, hvor udj stod at der maatte losses 4re oxse hofveder win, og ej meere, men da baaden med winen kom till her til hans brøgge da war der iche meere end 2de Oxsehofveder Endnu tilspurte Monss: Poul Rafnsdorf ha/nnem/ om hand iche sam/m/e dag her i hans Eget huus saag Een angifvelse seddel paa sam/m/e win, som af Skipperen war under skrefven, Matias Ellingsen der til svarede, at hand saag Een angifvelse seddel sam/m/e tid her i hans huus paa 4re oxse hofveder Vin, men dend war dend gang ej enda af nogen under skrefven, Men var dog stillet i skipperens Nafn eftter dend lougelige Maade,

Monss: Matias Droskoug (Drøschow) eftter giorte Eed widnede, at hand iche war tilstede eller ofververende da den/n/e win som nu om talles skulle hafve woren udloset, ellers forklarede hand widere, at sam/m/e tid dagen {før} skiertorsdag kom hand fra Bergen, hvor hand hafde woren ude paa sit Embedes weigne, og paa weien sam/m/e tid fra Bergen fik hand at wide at der skulle voren losset nogle oxsehofveder win af Eet skib i Røeholmen, hvor paa hand straxst Reiste till Bekervig for at jnqvirere der om, og kom til Bekervig {skiertorsdags} \Langfredags/ aftten, og som hand kom der til Lands, stod paa Brøggen Een deel skippere, saa som dend gang laag 3 á 4: skibe i Røeholmene, som nylig war af Søen indkomen, og hand spurte straxst hvor dend skipper er

1709: 163

som hafde loset (losset) dend win, der paa blef ham spurt hvad hand wilde dend skipper, hand svarede at hand wilde talle med hannem, og som ha/nnem/ skipperen blef anvist, saa war det Een skipper fra Flensborg, og spurte ha/nnem/ hvorledes hand har losset sam/m/e win, hand svarede at Cammer Raad Morssen{s} hafde kiøbt af ha/nnem/ 4re oxse hofveder win, men som det iche war Rød Vin tog hand ichun 2de Oxsehofveder, sagde der hos at hand hafde saadan forsikring for sig at ingen skulle giøre ha/nnem/ fortred, der paa tallede hand med Monss: Matias Ellingsen som boer her i Bekervigen saa forklarede hand for ha/nnem/ at Hr: Cammer Raad Morsen hafde losse seddel af Hr: General ToldForvalter Garmand at losse af sam/m/e skib 4re oxse hofveder win, men der blef ichun losset 2de oxse hofveder, der paa foer hand om bord paa sam/m/e skib og forseiglede lugerne, ellers tilspurte Monss: Rafnsdorf Toldbetienten om hand wiste af sam/m/e losing, eller om hand nogen ordre hafde at were ofverwerende da losingen skulle ske, saa og om nogen anmodede ha/nnem/ at Vere ofververende da det skeede, her till hand svarede ganske nej, at hand indted enten wiste om den/n/e losing, iche heller hafde der om nogen ordre ej heller blef ha/nnem/ af nogen anmodet at Vere ofververende da det skeede,

dend anden Toldbetient Chresten Jørgensen Arild (Christen Arildsen) møtte iche, men indsende sit skrefttlige forklaring med Arne Østevold dat: 5 Aug: 1709: hvor udj hand fra

gaar iche at vide om sam/m/e losing, iche heller har woren ofver werende, langt Mindre af ha/nnem/ begiert,
Monss: Poul Rafnsdorf begierede at ha/nnem/ om alt hvis nu passeret er Eet Tingswidne maatte meddeelis, som ha/nnem/ ej kand weigres,

Dend 18. octobr: blef holden almindelig Høsteting paa Skaatten (Skaattun) for Strandvigs Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Jon HaaVig med eftterskrefne Lougrette, Jon Jonsen Bolstad, Jon Nortvet, Anders Aakre, Mickel Leigland, Olle Teigland, Steen Viig, Steen Lygre, og Engel Ballesem, med Almue

1709: 163b

fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning om Straf for dem som hans Kongl: May: Landsaatter saa Vell u-enrollerede som enrolerede af Norge til fremede steder udpracticerer dat: Kiøbenhafn d: 6 Septembr: 1709:

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste Forbud paa Heste og Hoppers udførsel af Dannemrk: og Norge dat: Jægersborg d: 16 Septembr: 1709:

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste Forbud paa Brendevin at brendes i Danmrk: og Norge af hvede eller Rug men alleneste af Byg, Hafre og Malt, dat: Kiøbenhafn d: 22 Junij 1709:

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste Forbud paa Alle slags Korn ware, Boghvede undtagende at udføris af Danmrk: og Norge till Fremede steder, dat: Kiøbenhafn d: 26 Aug: 1709:

Publicerit, Hr: Estatz Raad og Stifttambtmands Missive til Fogden Sr: Olle Larsen angaaende at deris May: aller Naadigst har Resolverit at afhende Eendeel Jure Patronatus og Kierke Tiender, dat: 24 Septembr: 1709:

Publicerit Jens Jonsen og Jacob Jonsen Malckenes, Jacob Jacobsen af Bergen, Jon Olsen til Huus paa Hiartager Olle Tvet i Strandebarm, Hans Hiorteland af bemelte Skibrede, Olle Clemensen Hiartager, Niels Clemensen Kattenes, og Niels Jonsen Gripne, deris udstede skiøde till Steen Olsen Lygre paa 2 pd: 15 Mrk: Smør udj dend gaard Hiartager liggende her i Strandvigs Skibrede med ofverbøxsel paa 18 Mrk: Sm: Ous Presteboel til hørende, i mod penge for hver Mark 1 rdr: dat: 2 octobr: 1709:

Publicerit Lars Ellingsen Wiig og Siur Andersen Kaaldal deris udgifne skiøde till Anders Hansen Aakre af StrandVigs Skibrede, {deris udgifne skiøde till} paa 1 Løb Smør med bøxsel i dend gaard Store Wiig, hvor af Lars Ellingsen selger ½ Løb Sm: med oddels Retten for 44 rdr: og Siur Kaaldall ½ Løb Sm: for 40 rdr: dat: 18 octobr: 1709:

Publicerit Steen Olsen Lygres udstede bøxsel seddel till Olle Clemensen Hiartager paa 1 Løb og 9 Mrk: Sm: i Hiartager, dat: 14 octobr: Ao: 1709:

1709: 164

Publicerit Hr: obr: Lieut: von Krogs og Prousten Hr: Chrestopher Gaarmands udgifne Caution till deris Kongl: May: for General ToldForwalter Johan Garmans Told Forpagtning Norden fields, lydende paa 74000 rdr: dat: 15 Febr: 1708:

Kongl: May: Foget hafde Ladet stefne Marette Peders datter for Leiermaal med Samson Lygre der fore at bøde eftter Lougen, sam/m/e Sag war og till nest foregaaende Ting indstefnt, og till den/n/e tid opsett,

bemelte qvindfolck Marete Peders datter blef paa Raabt men ej møtte ej heller nogen paa hendes weigne,

Lensmanden Jon Haavig og Steen Lygre hiemlede at hun louglig var stefnt, og forklarede de begge at hun svarede de/nnem/ at hun formente at dend som hende hafde besofvet burde bøde for hende, og der fore formente hun at Vere frj

Afsagt

Marete Peders datter bør inden 15ten dage at bøde sine Leiermaals bøder som eftter Lougen er 12 Lod Sølf under Nam og wurdering i sine Midler hvor de findes

Assessor Willum Hanssen wed sin Fuldmegtig Monss: Peder Jensen hafver ladet stefne Olle Clemensen Hiartager for Resterende Rettighed og skatter af dend gaard Hofland liggende i Waags Skibrede Halsnøe Closter tilhørende, og wed Closter Lensmanden Tosten Skaarpen, indlagde sin skrefttlige stefning dat: (ope rum) hvor udj hand fordrer dette aars Rettighed 1 rdr: 4 Mrk: 13: skatter 1 rdr: 4 Mrk: 8 s: sambt Rest paa neste aar till foren 1 rdr: 4 Mrk: 13 s: for uden forhøyning, saa og for Huusenes brøstfeldig[hed] som sig eftter Een deel Mends besigtelse skall beløbe till (ope rum) for alt dette at lide domb till betalling,

Olle Clemensen Hiartager møtte, og foreviste udj Retten Een qvitering af Peder Jensen udgifven paa 1 rdr: 5 Mrk: 8 s: forklarede og at hand aldrig har negted skatt og Landskyld for dette aar at ville betalle, siger og at hafve i dag betalt till Closter Lensmanden Tosten Skaarpen 3 rdr: 2 Mrk: 13 s: og nu for Retten betalte till bemelte Tosten Resten som er 2 Mrk: 13 s: og hvad Huusenes brøstfeldighed angaar, da

1709: 164b

lofver hand at naar Fardag er ude skall hand till hvis brøstfeldighed som da kunde were gierne svare og betalle, for Resten mente hand at Vere frj for dette stefnemaal, naar hand baade alle tider har erbødet sig, saa og sig godvillig med hvis som søges indstiller, der for uden forklarede hand, at tiden enda iche er forbj, saadant burde betalles, eftterdj hverken skatt eller Landskyld betalles førend paa Høstetingene, hvilken tid endnu iche er kom/m/en, men paa det hand for widere søgning og u-mage kand forskaanes, vill hand nu betalle, paastod der fore hand bør frj Kiendes for den/n/e Sag,

Tosten Skaarpen wedstod at Olle Clem/m/ensen baade till foren har betalt hvis Peder Jensens Qvitering omformelder, i lige maade har faaet i dag hvis hand skyldig er, undtagende Huusenes paalagde Aaboed, som hand formente i lige maade burde svares og betalles,

Olle Clem/m/ensen Refererede sig der om till sit forige svar,

Afsagt

Eftterdj Olle Clemensen Hiartager baade till foren har erbødet sig at betalle hvis hand till Forvalteren Hr: Assessor Hansen af sin paaboende gaard Hofland skyldig war, saa og {….} Eendeel allerede før har betalt, Resten som søges, nu i dag godvillig till Closter Lensmanden

Tosten Skaarpen erlagt, endog tiden nu iche udj alle ting er forfalden, at dette alt sam/m/en burde betalles, saa blifver hand frj for widere søgning i saa maader, Men hvad sig gaardends Huuses brøstfeldighed angaar, Da naar Rette Fardag er ude, og Olle Clem/m/ensen huusene Rettelig qviterer, svarer hand {…} till hvis brøstfeldighed \paa/ gaardens huuse da eftter louglig giorte besigtelse kand falde,

Aslack Olsen Skiørsand hafde ladet Stefne Olle Lille Lj for medelst hand skall hafve slaget ha/nnem/ udj hans hofvet med sin Knytte haand, saa hand lenge laag der ofver till Sengs forklarede og at hand dend gang war udj hans tieniste for dreng hvilket skeede nylig for Ste: Hans dag, formodede at Olle Lille Lj der for bør bøde og betalle ha/nnem sin skade og tidspilde.

1709: 165

Olle Lille Lj blef paa Raabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans weigne,
Simen Aakre hiemlede at hand tillige med Olle Hage louglig hafver stefnt Olle Lille Lj for den/n/e Sag,
hvor fore Sagen till neste ting beroer.

Reserve Soldaten \Siur Hansen/ hafde ladet stefne Legs Manden Jon Andersen Faar for medelst hand iche wille hafve hannem udj tieniste formodede at de der for maa betalle ha/nnem/ sin Løn eftter Forordningen om Land Millitien, Ilige maade foregaf hand at hafve stefnt dend anden Lexmand Tom/m/es Opsall for lige saaledes, men Tom/m/es Opsall undskylde sig ej at Vere stefnt, hvor fore hand iche der till kand svare, ellers blef Legdet med Soldatten saaledes forEened, at de skall gifve ha/nnem/ for hvert aar hand iche har tient af hvert Leigd 4 Mrk: till sam/m/en hvert aar 8 Mrk: hvor med og Soldaten Siur Hansen war till fredtz, og som det i sig Self er billigt at Soldaten eftter deris May: aller Naadigste Forordning bør hafve Løn af Legdet naar hand tilbyder sig i tieniste, saa bør desse 2de Legder ogsaa bemelte penge betalle,

Olle Berland hafde ladet stefne Torgilds Giøen for medelst hand skall hafve taget af hannem for meget Landskyld, saa som hand bruger 27 Mrk: Smør, og der for aarlig maa betalle 1 rdr: 2 Mrk: 12 s: hvilke Landskyld hand udj 7 aar har maatt betalle, med formodning hand der fore bør anseeis, og igien betalle ha/nnem/ hvis for meget er oppe baaret,
Jon Biøndall og Haldor ibd: hiemlede wed Eed at de Torgils Giøen louglig har Citerit, Men Torgils Giøen blef paa Raabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans weigne,
Torgilds Giøen paalegges till neste ting at møde, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er.

Torkild Olsen SkogsEide hafde ladet stefne Niels SkogsEide for medelst hand nest afvigte Som/m/er skall hafve skieldet ham for Een Hund, med meere u-sømeligt, og formente at hand som Een Kongens Soldat ej saadant kand

1709: 165b

taale med paastand at Niels SkogsEide der fore bør lide og undgielde, hafde og ladet stefne till Vidne {And} Ane Hans datter till Huus paa Renesvig og Morten Meehuus sambt Morten Gietlesen SkogsEide, hvilke iche heller war tilstede, undtagende Morten SkogsEide som er Torkild SkogsEides broder,
hvor fore Sagen till neste ting beroer, og skall da gaaes hvis Rett er.

Fogden hafde ladet stefne Steen Houge for hand iche har Villet eftter kom/m/e sit Løftte, med at betalle de 10 rdr: penge for Hr: Tom/m/es Ruus till Sl: Jens Tøgersens Enke, hvor fore hand har veret Cautions Mand, med paastand hand dem bør betalle,
Engel Henanger paa Steen Houges weigne svarede, at naar Steen Houge faar til bagers dend Hr: Tom/m/es Ruuses till Jens Tøgersens udgifne obligation, da Vil hand sam/m/e 10 rdr: gierne betalle,
Fogden der i mod svarede at naar Steen de bemelte 10 rdr: betaller, skall obligation ha/nnem/ gierne lefveres, og war Fogden med dette svar till widere benøyet i forhaabning at Steen Houge pengene med forderligste betaller, hvor fore med den/n/e Sag till widere Stefnemaal beroer.

Torbiørn Skaattun og Niels Røsaas blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge deris LougrettesEed,

Dend 22 octobr: blef holden almindelig Høsteting paa Aarsand for Strandebarms Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Anders Mundem, med eftterskrefne Lougrett, Jon Houckenes, Mickel Olsen og Mickel Knudsen Øye, Brynild Øfsthuus, Jon og Olle Jusland, Torkild Skielnes og Peder Traa sambt Almue fleere som Tinget søgte
Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publicerit, de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes indført,

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning om Forbud paa alle slags Koren, sambt Fæde wares udførsel, dat: Jægersborg dend 23 Septembr: 1709:

Publicerit Hans Siursen Riise af Strandebarms Skibrede og Kaald Siursen Tvet udj Fielbergs Skibrede, deris udgifne skiøde till Anders Mundem Lensmand udj Strandebarms skibrede og hans broder Knud Guldbrandsen Neernæs, paa deris oddels Jord Riise liggende

1709: 166

udj Strandebarms Skibrede kaldes Riise skylder aarlig udj Landskyld Med bøxsell Sm: 1 ½ Løber Sm: hvilcke Jorde Een deel de/nnem/ arfveligen er tillfalden, og Een deel sig af deris Søster Mand Offe Jonsen Kloker i Strandebarm till kiøbt i mod penge 96 rdr: og Hans Siursen Riise her for uden for sin oddel og Aasæde Rett 1 rdr: 2 Mrk: dat: 12 Febr: 1708:

Publicerit Torkild Arnesen Tangeraas og Olle Larsen Lille Linge begge af Strandebarms Skibrede, deris udgifne skiøde til Lars Aarnesen Tungeraas (Tangeraas) paa 45 Marker Smørs Leie udj dend gaard Mit Berresem med bøxsel i mod penge 45 rdr: her for uden er hand Self Eiende i sam/m/e gaard 22 ½ Mrk: Sm: dat: 22: octobr: 1709:

Sogne Presten Hr: Olle Gierdrum hafde Ved skreftlig stefning ladet Citere Klokeren Offe Jonsen for Een u-tilbørlig Supliche som hand ofver ha/nnem/ for Heretz Prousten Hr: Chrestopher Garman har indgifvet, sam/m/e hans andgifvende at bevise, eller der fore at lide som wedbør, sam/m/e Stefning dat: 3 octobr: 1709: Stefningen fantes paa skrefven at vere for Klokeren forkyndt sam/m/e dag,

og møtte Sogne Presten Self tillige med sin Medhielper Hans Rasmusen Brun, indlagde saa der hos dend paa ankede Supliche, med Prousten Hr: Chrestopher Gaarmands paa teignelse till Erclering, Suplichen dat: 3 Julij 1709: indgaf der paa Hr: Olle Gierdrums Supliche till StifttamptManden og BisCopen ofver Klokeren, sambt de gode Herrers der paa teignede svar, og der udj Klokerens Suspencion, dat: 8 Aug: 1709: og dagen der eftter dend 9 Aug: 1709:
Klockeren Offe Jonsen møtte, og till alt dette svarede, at hand iche hafver nogen beviis paa sin andgifvende, men som Hr: Olle Gerdrum i sin andragende beskylder ham at hand med sin forige Sogne Prest Hr: Søren Hess har lefvet u-Fredelig da indlagde hand der om Eet bref, fra hans welEdle Høyærverdighed BisCopen till Sl: Hr: Søren Hess skrefven anklaken(?) dat: Bergen 2 Novembr: 1685: formente at det Var bevis paa at hand iche har lefvet u-Fredelig, men skikelig,
Der paa tilspurte Klokeren Almuen om de noget paa ha/nnem/ har at klage, men Almuen der til svarede, at de iche kand klage

1709: 166b

ofver ha/nnem/ uden \udj/ hans undervisning med Almuens børn er hand for fleste forsøm/m/elig, og klagde Lars Kaaltvet ofver Klokeren at hans Søn war hos ha/nnem/ og skulle lære at læse, men lærde iche, maatte om dagen bære weed i steden for at læse, saa hand maatte tage barnet fra ha/nem/
Der paa tilspurte Hans Rasmusen Klokeren paa Prestens weigne hvad bevisligheder hand hafver paa sine beskyldninger ofver ha/nnem/ for Prousten, og blef Suplichen atter for ham oplæst, og ha/nnem/ hver post i Sær adspurt, og svarede hand at hand iche hafver anden widne end Mickel Tordal og Endre Lam/m/edall, de wed Merket mellem Prestegaardens Mark og Skogesal, hvor om tid lang har Veret trette, hvad udfred hand klage paa at skee ha/nnem/ i Skougen, da er det at Prestens drenger Een gang for 3 á 4 aar siden tagen Een deel weed hand hafde hugget til sit brende, der till Hr: Olle svarede at det war ham ganske u-witterligt, og skeede uden hans willie og befaling, hvor fore hand tillod Klokeren igien at hugge saa meget i Prestegaardens skoug som hand uden hans willie hafde mest, angaaende Ufred i gresbeite bestaar der udj at Presten ville iche taale at naar hand er i Sætter med sine Creaturer da maa hand iche beite i Kiere Lien, Presten der til svarede at sam/m/e støke Fæbeite Kiere Lien er Fælles Mark, og naar hand foren!! (for) til sætter med sit Fæ, da Vill Klokeren i mod Lougen blifve hieme, formente det iche Var u-fred at Rette sig eftter Lougen, angaaende det støke Mark Skielle skaaren, da hafde hand om dend tvistighed ej andet Vidne end Een Copie af Eet bref fra Stifttskrifveren dat: 4 Aug: 1695 Presten der till svarede at sam/m/e støke Mark aldrig til hører eller har tilhørt Skougesal, men er samfellet baade med Prestegaarden og Bru saa Vel som Skougesall, tilspurte der fore Klokeren om der om nogen tid enten har Veret stefnt eller dømbt, men hand svarede at det iche war dømbt der om, men blef med gode afstanden till Skogesal, hafde dog der paa ej Ringeste bevis forklarede ellers at det nu Vel er 13 aar siden at Sogne Presten sig sam/m/e Mark har til Eignet, Presten der til svarede, at det ha/nnem/ med Rette til hører, og har til hørt i ald hans tid, saa Vel som i hans Formands tid, angaaende Kierke teigen udj Strandedallen som Klokeren i sin Supliche paa klager, da hafde hand der paa ej heller Ringeste bevis, uden hand sagde at sam/m/e støke Mark hørde ha/nnem/ til, Presten der til svarede at Klokeren for nogle aar siden beskyldede hans drenge at hafve fleket Næfver der i Marken og der fore skieldede de/nnem/ for tyfver, der fore maatte Klokeren giøre afbedelse

1709: 167

som Klokeren og Self tilstod, og anviste udj Retten Offe Jonsens Egen hendig afbedelse dat: 4 Septembr: 1705: Qverne huuset paa Skougesal angaaende, da hafde Klokeren der om iche nogen widner, uden allene wilde sige at grunden ha/nnem/ tilhørte og der fore maatte nyde Qvernen allene, Presten der til svarede at om den/n/e handel og dette Qverne huus er for nogle faa aar siden gaaen Dom udj, og till tinge aftalt, hvor da om alt er afhandlet, forskiød sig der till, angaaende at Klokeren siger i sin Supliche at Hr: Olle har kiøbt Haabreke der om hafde hand ej andet Vidne, end hand saa mente, men Presten fremlagde Liut:(?) bref og forklaring der om dat: 4: octobr: 1709: hvad sig angaar at Klokeren foregifver at hand har maat opsige gaarde parten i Skougesal, der paa hafde hand iche nogen bevisligheder, uden hand sagde at maatte opsige gaarden fordj hand iche kunde nyde skougen, weeden, beite og qvernen med Roe, Presten der i mod fremlagde Eet bref som hand skref till Klokeren Offe at hand iche skulle forlade gaarden men Offe svarer skrefttlig der paa at hand iche wilde blifve der, dat: 1 Julij 1709: Klokeren og Self tilstod at Prestens Formaning til ha/nnem/ der om war saaledes, Angaaende de huuse som Klokeren lod opbrende paa Skougesal da frem kaldede Presten Hans og Arne Berge, som tilstod at Presten tilbød Klokeren penge 4 rdr: {..d} men hand wilde iche men vilde hafve meere, saa og forklarede at de kom og sløkede Ilden da der war Ild udj huuset, og hafde nær afbrent gaarden, hvor fore og Klokeren siden nedref dem og de/nnem/ ganske opbrente Presten endnu som!! forklarede at Offe wilde iche selge ha/nnem/ huusene for 4 rdr: før vilde hand brende dem op, Klokeren vedstod og at da huusene falt ned, har hand siden opbrent dem, saa som hand var svag og ej kunde hugge wed i skougen, Men Peder Skogesal forklarede at hand saag at Klokeren self huggede stokerne af huuset i sønder till brendeved, Angaaende Suplichens indhold at Presten Stefner ha/nnem/ till Tinge, og hand møtte iche men skref till øfrigheden det som var at undre paa, der till svarede Klokeren, at der stod udj Prestens bref at Klokeren kom/m/er udj Kierken liggere Een skaarstens feier end Een Kloker, Presten till spurte Almuen om iche Klokeren kom i Kierken ganske sort i ansigtet, der till svarede Samson Fosse og Svale Waage, at de saag at

1709: 167b

at!! Klokeren kom Een gang i Kierken i ansigted ganske sort, hvor fore Presten for alteret advarede Klokeren der om, men Klokeren tørkede sig noget lidet med sine Kleder, men hand war lige Eens, saa ald Almuen loe ham ud i Kierken, angaaende at Sogne Presten siden tinget i som/m/er har Veret ha/nnem/ u-gunstig og hadefuld, da kand hand iche det med sandhed sige, men takede Presten for hans Fromhed alle tider, Angaaende dend tønde Tiende Koren som Klokeren hafde oppebaaret af Jon og Lars Giære, der om forklarede Klokeren, at de Mend paa Riise som Een tid lang har lefveret ha/nnem sam/m/e tønde tiende Koren ware Fattige og iche hafde Koren, og hand trengede der till saa tog hand paa Giære sam/m/e tønde Koren, og der ofver blef Presten ha/nnem/ wred, og Ilige maade Kierke wergene, saa Vel som de Mend der den/n/e tønde Koren lefverede, og mente at Presten der udj war aarsage, hvor fore Presten tilspurte Jon og Lars Giære, om hand war aarsage till at de der ofver blef wred, Men de begge svarede at Presten der udj iche war Ringeste aarsage, men de blef wred paa Offe for dj hand krefvede de/nnem/ sam/m/e tønde, og de var bange at de igien atter skulle blifve krefvet af Kierke Vergene og der fore blef de wred, Angaaende det barne warsel om Arne og Hans Berges qvinder, da weste Klokeren iche noget der till at svare, og wiste iche nogen skiel der till, Men Presten forklarede at for nogen tid siden war der nogen talle og u-tilbørlig sladder i mellem Offes qvinde og andre naboe qvinder, hvor fore Hans og Sverke Berge kom till Presten og der ofver beklagede sig, men som saadant siden blef stefnt og wed Retten till tinge blef afhandlet, saa befattede hand sig iche der med, mend!! (men) lod det beroe wed Rettens forefindende widere wiste hand iche at forklare,

Sogne Presten Hr: Olle Gierdrum till spurte ald Tingalmuen paa tinget om nogen af de/nnem/ alle kand sige eller wide, at hand i nogen maade har handlet med Klokeren anderledes end skichelig og sømelig, om hand iche har weret ham behielpelig hos de/nnem/ alle till det beste, talt gaat for ha/nnem/ hos Almuen Dend ganske Ting almue med Een Mund der till svarede, at de aldrig har andet fornamet end jo Sogne Presten har weret saa høflig mod Klokeren, som nogen Prest kunde were mod nogen Kloker, alle tider omgaaet ha/nnem/ finlig og skikelig til talt ha/nnem/ Venlig, bedet gaat for ha/nnem/ hos Meenigheden, saa de har fornamet at hand har baaren stor omsorg for hans welfert og Næring,

1709: 168

Endnu tilspurte Hr: Olle Almuen om de nogen sinde har hørt eller fornamet at hand i mod Offe Kloker har skichet sig u-fredelig eller u-rolig enten i omgiengelse eller anden stedtz, særlig de Mend som boer i bøygden hos ha/nnem/ om de har fornam/m/et at hand wed gaardens brug eller wed andre maader har giort ham u-søm/m/elig uroe eller fortred, Almuen der till svarede at de iche nogen tid har fornamet at Presten har skichet sig u-fredelig mod Klokeren, men svarede der om lige som før er indført, særlig svarede de Mend af Strandebarm som boer nær om Prestegaarden at Hr: Olle iche anderledes sig daglig har anstillet mod Klokeren end søm/m/eligt og som skicheligt kunde Vere,
Sogne Presten tilspurte ogsaa Almuen om hand mod andre i Kaldet har anstillet sig u-rolig eller u-fredferdig sambt og om hand iche har anstillet sig mod alle søm/m/eligt, dend ganske Almue der till svarede at deris Prest har weret i blant de/nnem/ som Een guds Mand, anstillet sig i alle maader som det hans Embede søm/m/ede, bad gud Velsigne ham for hver dag hand har woren hos de/nnem/ ønskede altid at nyde ha/nnem/ saa de iche andet kand end med ha/nnem/ Vere Vell tilfreds og fornøyet,
Der eftter tilspurte Presten Offe Kloker om hand noget Kalds bref hafver paa Klokeriet, hand sagde jo, men iche wilde Vise det {de/nnem} den/n/e gang, Peder Rasmusen eftter tilspørgelse forklarede at hand hørde at Hr: Søren Een gang lofvede Klokeren aldrig at skulle faa Kalds bref
Lars Kaaltvet Peder Lille Fosse og Torben Breke, Hans Waage war tilstede som Hr: Olle hafde indstefnt at Vidne om Klokerens u-fred med Sl: Hr: Søren, men som det for saa mange aar siden er passerit understaar ieg mig iche sam/m/e widner at antage eller forhøre, eftterdj det er stridende i mod Lougens!!
hafde og stefnt Olle Siusetter Peder Tordal, Børge Brattebøe og Lars Drage, at Vidne hvad Klokeren har talt om Presten paa hans bag og i hans fraverelse, hvilke skall Vere passeret for meere end Eet 2 á 3: aar siden hvor fore de iche heller for nest foregaaende aarsage kand antages,
Sogne Presten tilspurte og Lougrettet om de iche hørte paa seeniste Som/m/er ting at Fogden og Sorenskrifveren Raade Klokeren till at forliges med hans Prest og bede hand om forladelse, Lougretet der til svarede at de for Retten hørde Fogden og Sorenskrifverens Raad till Klokeren der om,

1709: 168b

Peder Berge, Peder Skogesall Hans Rasmusen, Isak Berge, Lars Børsem war af Presten stefnt om adskilligt u-fred i Naboelaget, som og war tilstede og wilde widne, men saadane widner er udj sagen jnterresserit hvor fore de iche kunde antages til Vidne,
Hr: Olle tilspurte og Almuen her af Warelsøen Sogn om de iche har bedet ham at iche med tage Klokeren naar hand kom at giøre Kierke tieniste, hvor til Een deel svarede at det er skeed af aarsage,

Olle Aase og Olle Pedersen, sambt Even Torkildsen som alle 3 tiener Presten, ware stefnte at widne om Klokeren, at hand hafde hugget garveed af Prestens gierdesgaard og der for uden Een lunde stok ophugget og til brendeved hiem kiørt, Klokeren svarede der til Nej, og kunde desse widner ej føres saa som de alle 3 tiener Presten og er saaledes i hans tieniste
Hr: Olle Gerdrum indlagde sit skrefttlige forset i den/n/e Sag, dat: 21 octobr: 1709:
Klockeren Offe Jonsen fremlagde udj Retten Een skrifvelse fra Prousten Hr: Chrestopher Garmand, dat: 27 Aug: 1705: med begier at Sogne Presten maatte paalegges dend der udj omelte Materie at bevise, Hr: Olle der til svarede at sam/m/e Sag er for lenge siden afhandlet, og maatte Klokeren siden der fore giøre afbedelse, som for hen i Retten er inlefveret, og Referede!! sig till sam/m/e hans forseelse,
begge parter blef tilspurt om de widere hafver at indføre eller frem føre, men de begge svarede Nej,
Presten Hr: Olle Gierdrum paastod Dom at Klokeren for hans u-bevislige Supliche bør anseeis till straffe, og der om war Dom begierende,
Klokeren der i mod paastod Dom at Vere frj og war saa begge parter Dom i Sagen begierende,
Sagen optages till Dombs till i Morgen tillig till hvilken tid parterne hafver at møde Dom at anhøre.

Dend Sag mod Dordej BreEbne angaaende det Koren som hun skulle hafve oprøchet af sin grandes ager som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu Dordej og ganske negtede at hafve giort det paastod at det hende burde ofverbevises, erbød sig og at giøre sin Eed at hun i sam/m/e Sag er u-skyldig,
ingen widner war der om indstefnt, hvor fore Dordj eftter dj hun det ganske fra gaar frj Kiendes,

1709: 169

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Olle Torgiersen tiener paa Torsnæs og Johanes Store Fosse for slagsmaal paa hin anden der fore begge at bøde, hafde og ladet der om stefne till widne Olle Mickelsen Skippevig og Aanund Torkildsen Dysvig
begge de indstefnte Olle Tosnes!! (Torsnes) og Johanes Fosse møtte till Sagen at svare og negtede at hafve slages,
de indstefnte widner møtte iche. Svend BreEbne og Anders Lille Fosse hiemlede wed Eed at begge desse indstefnte Vidner ere louglig stefnt,
Da eftterdj parterne negter at slagsmaalet er skeed, og widnerne iche møder, saa beroer Sagen till neste ting hvor da widnerne har at møde, og skall da gaaes hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Johanes Johanesen Berresem og Anders Ludvigsen Tvet, som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu begge parter till Sagen at svare, og hafde Fogden Stefnt i den/n/e Sag,
og forklarede Anders Ludvigsen Tvet at nest leden waar tallede hand med Stifttskrifveren og forklarede hand da de hafde Een gied paa Riise og Johanes Bersem hafde gieden, da befallede Stifttskrifveren de/nnem/ at tage gieden hos hannem, hvor fore Hand for der hen og tog gieden,
Johanes Johanesen Beresem forklarede at den/n/e gied kiøbte hand af Hans Rise for leden waar Eet aar siden, og leiede sam/m/e gied till ha/nnem/ igien bekom og Eet aars Leie Eet aar der eftter kom Kirke wergeren Anders Ludvigsen Tveit og tog sam/m/e gied bord!! (bort)

for Een gied som Hans Rise hafde [i]? Leie {till} \fra/ Kierken, forklarede og at sam/m/e gied da hand dend kiøbte war ickun Eet aar gl: og Kie!! (kje?) aaret tilforen,
Hans Rasmusen Bru forklarede, at hand war med da Hans Riise {kiøb} solte den/n/e gied till Johanes Beresem da hafde Hans Riise 3 á 4 gieder igien, saa den/n/e gied som Johanes hafde kiøbt iche war Kierkens gied,
Anders Tvet forklarede at hand iche wiste andet end den/n/e gied war Kierkens gied, og der fore tog hand dend, wedstod dog at hand tog dend i mod Johanes Bersems willie, og hand sagde ham at gieden var hans,

1709: 169b

ellers wedstod Johanes Beresem at hand nu hafde hand gieden gifvet till Kierken,
Kongl: May: Foget satte i Rette at Anders Ludvigsen bør bøde for hans forseelse og derom var Dom begierende

Afsagt,

Eftterdj Anders Ludvigsen Tvet i mod Johanes Johanesens willie {og} hafver fra taget ha/nnem/ Een gied, som hand Rettelig lenge till foren sig for sine Egne penge hafde til forhandlet, Saa bør Anders Ludvigsen for sam/m/e sin forseelse den/n/e sinde bøde till hans Kongl: May: 4re rdr: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Fogden Olle Larsen hafde ladet stefne Niels Samsonsen Fosse formedelst hand eftter stefnemaal neste ting hafver hugget udj Bru skoug der fore at bøde,
Niels Samsonsen Fosse møtte og forklarede at hand gik hiemen fra og till Marken at wilde hugget noget skaf eller Mark i skougen, men da hand der hen kom fant hand iche noget i sin Egen Mark, og war hand da saa nær Een Miill hiemen fra, og da hand indted fant wilde hand iche gaa saa erensløs der fore huggede Een børe skaf i Marken paa Bru mente at eftterdj det var i hans grandes Mark det da iche for saadan Ringe ting det da iche laag magt paa, og formente at hand der fore iche kunde tilfindes noget at bøde,
Kongl: May: Foget satte i Rette at Niels Samsonsen bør bøde eftter Lougen,

{afsagt}

Almuen forklarede at hand er soldat og Fattig der indted er Eiende till bøders betalling, og der for uden nu maa gaa fra huus og hiem i Kongens tieniste, hvor fore Fogden paa stod Dom at hand for sin Person den/n/e sinde kand befries,

Afsagt,

Eftterdj der \be/findes at Niels Samsonsen er Soldat og nu skall gaa i Kongens tieniste af Landet, og der for uden er Een Fattig Mand der lidet er Eiende, saa blifver hand den/n/e gang fri for den/n/e Sag,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Lars Tvet for slagsmaal og Klamerj paa seeniste holdende Som/m/er ting paa Skielnes der for at bøde eftter Lougen hafde og ladet

1709: 170

stefne till widne Anders Andersen Tvet, Torkild og Boel Skielnes, sambt Anders Nedre Waage,
Lars Tveit blef paa Raabt men ej møtte
Jon Jusland og Hendrik Jusland wed Eed hiemlede at de baade har louglig Stefnt {og} Lars Tvet, saa Vell som de indstefnte Vidner, ingen af widnerne møtte undtagende Torkild Skielnes og Lars Andersen Jusland,

Men som Lars Tveit den/n/e sinde ej møder saa beroer Sagen till neste ting hvor da baade Lars Tveit og widnerne paalegges at møde, og skall da gaaes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Gabriel Houge og Knud Wold af Qvindhæret, begge der fore at bøde, hafde og ladet stefne ermelte Knud Wold till widner at paa høre, i lige maade till widne Anders Mundem, Lars Dybsland (Jusland), Torkild og Boel Skielnes,

Gabriel Houge møtte og forklarede at hand iche kunde blifve i fred for Knud Wold og maatte Røme af gaarden for ha/nnem/

Anders Mundem wed Eed widnede at hand saag paa sist afvigte Som/m/er ting paa Skielnes at Gabriel Houge sad oppe i trappen udj i Stue døren, da kom Knud Wold og tog eftter Gabriels haar og wilde hafve ha/nnem/ ned af traapen, men Gabriel satte sin Fod i mod ha/nnem/ saa hand fik iche sin wille med ha/nnem/ widere sagde hand iche at hafve seet,

Torkild Skielnes eftter giorte Eed widnede at hand iche saag nogen Clam/m/erj i mellem Gabriel Houge og Lars!! (Knud) Wold, men mellem Lars Tvet og Knud Wold saag hand at de Kramses(?), widere wiste hand iche i den/n/e Sag at widne,

Lars Dybsland eftter giorte Eed widnede at hand iche i Ringeste maader saag noget Clam/m/erj i mellem Gabriel Houge og Knud Wold, men allene i mellem Lars Tvet og Knud Wold,

de andre widner Ifver Helvig og Boel Skielnes møtte iche, hvor fore Sagen till neste ting beroer.

Mag: Olle Storm Sogne Prest till Dom Kierken i Bergen hafver ladet stefne Olle Larsen Lille Linge for Resterende Landskyld till Bergens Latins skolle for 1701: 9 Mrk: danske med paastand hand dend bør betalle

Olle Larsen Lille Linge møtte til Sagen at svare og frem wiste Een Landskyld bog af Rector Burneus udgifven

1709: 170b

paa de aaringer 1706: 1707: og 1708: mente at det hafde woren dend Rette bog, hvor fore hand bad om Delation till neste ting da vilde hand frem vise dend Rette bog, og mente indted at vere skyldig,

Afsagt,

Sagen gifves Rum till neste ting till hvilken tid Olle Larsen Lille Linge hafver at frem vise sin paaRaabte Landskyld bog, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er

Baar Spaanum udj Hardanger wed Chresten Biering hafde ladet stefne Helge Skielnes for Resterende Landskyld af 13 ½ Mrk: Smør udj Skielnes fra det aar 1701: og till den/n/e tid som er 9 aar der fore at lide Dom till betalling og indlagde der paa Een Dom dat: 4 Martj 1701: med der paa fulte Excecutions forrettning dat: 11 Maij 1701: formodede der fore at Helge Skielnes maatte til Kiendes Landskylden at betalle,

Helge Skielnes møtte og forklarede at sam/m/e Jorde part er ha/nnem/ til hørende, og hand sig dend af Sl: Ingeboer Nedre Waage har tilkiøbt, og indlefverede der fore sit skiøde dat: 12 Julij 1702: paastod der fore at vere frj for Landskylds betalling,

Chresten Biering paa Baar Spaanoms Veigne paastod Dom till Landskyldens betalling og formente at eftterdj Baar Spaanum ej Allene har Dom og der paa fulte Excecution og indvisning, og det meere end Eet aars tid før end Helge har kiøbt den/n/e Jorde part, det da ej kand anseeis hvad hand i saa maader fore vender.

Parterne paa begge sider paastod [Dom] till betalling,

Afsagt,

Eftterdj her fremlegges Een Executions forRettning eller Eet indvisnings werk skrefven paa \Een/ Forseiglet Dom, sam/m/e indvisnings werk er dateret 11 Maij Ao: 1701: hvilke lyder at {s..} Baar Spaanum for Een Fordring hos Torben Knudsen Svindland er indvist udj Skielnes som Helge paa boer 13 ½ Mrk: Smør for 13 ½ Rdr: sam/m/e indvisning og till Tinge er læst og paa skrefven dend 27: Junij nest eftter, og har sam/m/e Excecutions Forrettning alt siden dend tid staaet u-

1709: 171

svæket og u-paa talt, Saa seer ieg iche!! at Helge Skielnes som sam/m/e 13 ½ Mrk: Smørs Leie i Skielnes bruger og besider jo der af bør betalle dend Resterende Landskyld till Baar Spaanum som sig fra indvisnings tiden till dette aars udgang er bedragende aarlig 2 Mrk: 8 ½ s: er udj 9 aar 3 rdr: 4 Mrk: 12 ½ s: og det inden 15ten dage under Excecution eftter Lougen, helst eftterdj at Helge Skielneses fremviste og paaberaabte skiøde er Eet aar eftter udgifvet, at Excecution till Baar Spaanum er udsted,

Hr: Olle Gierdrum lod Fredliuse Een skouge teig paa Warildsøen beliggende kaldes Kierke teigen, Warildsøe Kierke till hørende, at ingen der udj maa hugge under dend straf Lougen omelder forklarede ellers at hafve ladet sam/m/e teig af Mend besee Nafnlig Anders Mundem, Jon Dybsland, Anders Tveit Jacob Dybsland, Aanund Nedre Waages Søn Anders Aanundsen Nedre Waage som alle forklarede at sam/m/e skougeteig ilde er forhuggen, men af hvem wiste de iche,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Torben Ifversen Meehuus for medelst hand skall hafve holdet arfve skiftte eftter afgangne Tøris Giæresteig hvor der fantis u-Myndige Arfvinger, der fore at lide og undgielde Ilige maade war stefnt af arfvingerne Niels Giæresteig og Jon Meehuus,
Tøris Gieresteig møtte iche ej heller nogen paa hans weigne iche heller møtte Jon Meehuus, Knud Bondhuus og Lensmanden Anders Mundem hiemlede at de ware louglige Stefnte, Niels Gieresteig møtte og forklarede at de hafde holdet skiftte saa som de siuntis at det var saa lidet at u-mage Sorenskrifveren eftter og som Tøris Gieresteig og Jon Meehuus nu ej møder saa paalegges de/nnem/ till neste ting at møde og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Dend 23 octobr: blef Retten atter paa Aarsand holdet i for indførte Lougrettes ofverwerelse, og møtte da for Retten baade Sogne Presten Hr: Olle Gierdrum og Klokeren Offe Jonsen som udj Sagen eftter dend opsettelse

1709: 171b

i gaar Eskede Dom udj Sagen
Hvor fore saaledes blef Dømbt og Afsagt,
Klokeren till Strandebarm Offe Jonsen hafver dend 3 Julij nestleden till Hans welærwerdighed Prousten Hr: Chrestopher Garmand, ofver sin Sogne Prest dend Hederlige Mand Hr: Olle Gerdrum indgifvet Eet Klagemaal, hvor udj hand sam/m/e sin Sogne Prest udj Een og anden maader beskylder, for hvis aarsage Klockeren bemelte Offe Jonsen af HøyEdle Baarne Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mand de Tønsberg og welEdle Høyærwerdig Hr: BisCop Docter Niels Randulf er blefven fra sit Klocker Embede till Sagens Ende og udrag Suspenderit, Der paa hafver Sogne Presten Hr: Olle Gerdrum med

Stefnemaal for denne Rett ladet til talle Klockeren, og hannem indCiterit sam/m/e sine for Prousten anførte beskyldninger at bevise, eller der fore at lide og undgielde hvis Lougen byder, Saa er da Klockeren Offe Jonsen ej allene Ved skrefttlig Stefnemaal i tide blefven advaret sine bevisligheder at frem føre, men end og i gaar for Retten advaret sine widner eller bevisligheder at lade frem kom/m/e, Men der befindes at Klockeren iche det Ringeste af alt det hand fore bragt hafver om hans Sogne Prest har kundet bevise eller i nogen maade gaat giøre, Udj Een deel poster Self for Retten tilstaaet, at hans anbringende ofver Sogne Presten er af ha/nnem/ skeed uden aarsage, Der erfares ogsaa at Een deel af de poster hand klager ofver, paa sin Sogne Prest, er i mellem hannem og andre wedkom/m/ende for Retterne blefven afhandlet, hvor udj Hr: Olle Gerdrum ganske indted har veret jnterreserit eller haftt med at bestille, for andre poster ogsaa er hand til foren af Prousten krafttig til Rette satt, og godvillig da giort afbedelse, som hans Egen haand dat: 4de Septembr: 1705: widere udviser, Der er og blefven befunden, at i Een deel poster har Almuen her paa Tinget Een deel med widner, Een deel ved skudsmaal, igien drefvet Klockerens Klage saa Vit dennem kunde Ved kom/m/e, Af alt saadant kand

1709: 172

Klarlig seeis og Erfares at Klockeren Offe Jonsen aldeelis ingen føye har haftt till denne Klage ofver sin Egen Sogne Prest, saa at hans Klage ej allene findes u-bevislig, men end og i mod sit bedre widende, Hvor fore Jeg saa Vit mig Ved kom/m/er at paa Kiende ej anderledes kand døm/m/e, end jo dend Hederlige Mand Hr: Olle Gierdrum for sam/m/e Klage maals beskyldninger bør aldeelis frj at Vere, Men dend ej heller at kom/m/e Sogne Presten i Ringeste maader till nogen eftter talle eller Nackdeel, som dend der mod sin Klocker eftter førte bevis aller tider har Veret Venlig og goddelig!!, Og som Klockeren Offe Jonsen saaledes uden gifne aarsage wed saadan sin Klage har fore bragt det som ej befindes saa i Sandhed at Vere, Saa bør hand for saadan sin forseelse at giøre Sogne Presten Een offentlig afbedelse, og der for uden bøde till Fattige i Sognet 4 rdr: inden 6 uger fra denne tid at Reigne, Men hvad sig hans widere forseelse angaar, i det hand [mod]? sin Egen beskichede Øfrighed og Sogne Prest har Veret genstridig og opsetzig, Det henvises till dend Geistlige Øfrigheds Egen gode Despensation, hvor ledes med ha/nnem/ der om skall forholdes,

Dend 28: octobr: blef Retten betient paa Mit Engevig udj Waags Skibrede, ofverwerende som Retten betiente Lensmanden Sallamon Windenes, Ifver Otterøen, Olle Breke, Niels i Wiig, Erick Breke, og Anders Saattendal,

hvor da JordEiegeren till Mit Engevig Mad: Elsabet Friis, hafde ladet stefne Leilendingen paa sam/m/e gaard Mit Engevig Olle Monsen for medelst Huusenes brøstfeldighed paa ermelte gaard, som hun formente at Vere saa ilde at gaarden iche lenge paa dend maade kand Vere bestandig, begierede der fore at Vj Huusenes brøstfeldighed louglig wille besigtige, og Leilendingen paalegge sam/m/e brøstfeldighed at betalle, saaledes at huusene der eftter louglig kand vorde Reparerede,

Olle Mogensen Mit Engevig møtte og forklarede ej at Vere till den/n/e besigtelse warslet, dog erbød hand sig at wille vere ofverwerende i dag at huusene kunde seeis,

1709: 172b

hvor fore Vj forføyede os ud huusenes brøstfeldighed at besee og siune, og befantis saaledes som følger.

1: Røgstuen will forbedres udj dend Nordre Ende med bortag 2 tylter bord og hun for 2 Mrk: paa dend westre Side will indsettes 7 spærer saa som de gl: ganske ere, forRaadnede wil koste 1 Mrk: 1 Nyt Torfald 8 s: Arbeidsløn taget paa dend Eene side at afRifve Spærrene at indsette, taget igien at oplegge og bordtaget at paaslaa alt paa arbeidernes Egen Kost 3 Mrk: 8 s: og er saa sam/m/e huuses Reparation sig bedragende till 1 rdr: 1 Mrk:
2: Senge boeden will forbedres med 3 tylter hun till bordtag 1 Mrk: 8 s: 3 saum slirer for 4 s: winskeer 4 s: til dend westre side og Nordre Ende will 2 tylter hun for 1 Mrk: arbeidsløn dette huus at forbedre paa arbeidernes Egen Kost 2 Mrk: og er saa dette huuses Reparation bedragende till 5 Mrk:
3: Høeladen vill paa dend søre side forbedres med Een tylt hun for 8 s: arbeidsløn det at opslaae 4 s: i andre maader fantes dend god og forsvarlig og er saa des Reparations bekostning 12 s:
4: Floeren will forbedres till bordtag 1 tylt hun for 8 s: arbeidsløn 4 s: ellers er dend i andre maader god, er saa Florens brøstfeldighed 12 s:
5: Ild huuset er ganske nedfalden i grund, og som paa steden til foren stod it ildhuus af Stafver 6 allen i sin Lengde og 6 allen bret, saa taxeris nu lige saadant Eet i steden hvor till vill 4 stafver á 4 s: er 1 Mrk: 2 stafleier 1 Mrk: her udj indberegnet 2de beter, 8 saum slirere 8 s: 8 spærer 1 Mrk: 2 tylter hun till troe paa taget for uden det gamble som nu findes til stede á 8 s: er 1 Mrk: 4 w: Næfver til taget for uden dend gamble á 12 s: er 3 Mrk: 2 torfvald 8 s: arbeidsløn alt dette at opsette fra nederst till øfverst paa arbeidernes Egen Kost 1 rdr: 2 Mrk: og er saa Ildhuuses brøstfeldighed og des Reparation 2 rdr: 4 Mrk:
fleere huuse fantis iche paa gaarden som kunde besigtiges, ej heller paastod JordEigeren at fleere huuse skulle vere, hvor fore des brøstfeldighed udj alt bedrager sig till 4 rdr: 5 Mrk: 8 s:
JordEigeren Mag:!! (Mad:) Elsebet Friis paastod at Leilendingen Olle Monsen bør Røm/m/e sin gaard, formedelst hans huuse saa ganske ere forfaldne og der for uden i andre maader alle tider er hende till fortræd og er meget u-Lydig, og der om war Dom begierende, for uden at hand bør betalle Huusernes aaboed og forvoldede omkostning

1709: 173

Leilendingen Olle Monsen her i mod {for}svarede: at hvad huusene angaar da wil og skall hand de/nnem/ Reparere saa forsvarligen som det bør at Vere, till hvilcke Reparation hand allerede hafde kiøbt og hiem kiørt Een stor deel till Ildhuusetz opbyggelse hvilke Materialer wj saag at ligge paa steden till sam/m/e huuses opbyggelse, Men JordEigeren der till svarede at sam/m/e Materialer er kiøbt og hiem kiørt eftter at hand nu blef Stefnt for sam/m/e huuses forRaadnelse, tj ellers hafde det iche skeed, formodede at hand de foraarsagede omkostninger bør svare og betalle,
ingen af parterne hafde widere i Retten at indgifve men paa begge sider war Dom begierende,
de giorte omkostninger i den/n/e Sag er eftterskrefne, saa som Sorenskrifverens Reise Een dags Forrettning 3 rdr: 2de dages Reises fortæring til og fra forrettningen 8 Mrk: Rorsfolkenes Løn fra og till Forrettningen 2 Miile 3 Mand er 4 Mrk: 8 s: de 6 Mends u-mage 1 rdr: Fortæring wed Forrettningen med Mad og dreke siger JordEigeren at hafve kosted 2 rdr: till sam/m/en 8 rdr: 8 s: hvilcket og JordEigeren paastod at dend forwoldende bør betalle

Afsagt,

Som der befindes at Leilendingen Olle Monsens i boende huuses brøstfeldighed eftter for indførte besigtelses forRettning bedrager sig till 4 rdr: 5 Mrk: 8 s: saa bør Olle Monsen sam/m/e huuser{s} \des/ brøstfeldighed inden først kom/m/ende Faaraar Kaarsmesse tider at Reparere saaledes at de da kand were lougfør i alle maader, og saa frembt det iche skeer bør

det af hans boe og Formue udvurderis, og Eigeren Self forsvarligen huusene at lade Reparere, som hun siunis gaat at Vere, omkostningen angaaende, da betaller Olle Monsen der af till Jord Eigeren inden 15ten dage 3 rdr: 3 Mrk: under dend adfer Lougen omformelder.

Dend 5: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Helvig for Qvindhæretz skibredis Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Ifver Helvig med eftterskrefne Laugrett, Elias Liustvet, Clem/m/et Roalstvet, Anders Olsen Liustvet, Willum Haavig, Jon Store Dalle, Lars Berge, Olle Haavig og Ingebregt Løning, sambt Almue fleere som tinget søgte.

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

1709: 173b

Dend Sag i mellem Hr: Baron Rosen Crantz og Oluf Sunde om dend halfve Løb i Sunde, hvor ofver hand till Deris Kongl: May: har ingifvet sin aller underdanigste Supliche, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu paa Hr: Barons weigne hans Fuldmegtig tiener Monss: Ove Holme og udj Rette lagde dend før ergangne Stefning med sin paa teignelse, Ilige maade indlagde udj Retten dend for omtalte og paa ankede Supliche,

Oluf Sunde wedstod for Retten at det er en lige lydende gienpart af hans udgifne Supliche till deris Kongl: May: med berettning at dend er i alle maader sandferdig,

Monss: Ove Holm {haf} tilspurte Olle Sunde, om hand nu iche har veret stefnt 2de gange for Retten till at bevise den/n/e sin angifvelse till deris May: Oluf Sunde der till svarede ja, at dette er dend anden gang hand af Hr: Baron for dette har veret Citerit,

Monss: Holm tilspurte hannem om hand iche har brugt den/n/e paa ankede halfve Løb i Sunde u-anket og i Roelighed for Baronen Oluf Sunde der till svarede at hand har brugt den/n/e halfve Løb Smør i Sunde baade i den/n/e nu verende Hr: Barons tid saa Vell som udj hans Sl: Faders Sl: Hr: Baron Ludvig RosenCrantzis tid for aarlig Landskyld 1 rdr: 12 s: som hand formener at vere Rente nok for de udlaante 12 rdr:

Monss: Oluf Holm tilspurte Oluf Sunde om hand eller hans Forældre har pantsatt den/n/e halfve Løb till Hr: Baron Axel Rosen Crantz, Men Oluf Sunde der till svarede, at hans Fader Moder pantsatte den/n/e halfve Løb till nu werende Hr: Barons Moder Fader Axel Moat, og tilbød hand i dend tid sam/m/e penge till ha/nnem/ men ej wilde de annam/m/e, forklarede ellers at sam/m/e 12 rdr: fik hand hos Sl: Axel Moat (Maat) og kiøbte der fore 4 Kiør, men hand Vilde iche an/n/am/m/e sine penger igien, og har det saaledes siden dend tid hen staaet.

her for uden fremkaldede Oluf Sunde Een Soldat Ved Nafn Jon Tvet, som forklarede at for 6 aar siden war hand hos Hr: Baron Rosen Crantz og hørte at Oluf Sunde tilbød Baronen at vilde løse sam/m/e gaarde part, da sagde Oluf Sunde at hand vilde betalle ha/nnem/ sine penge, men Baronen sagde at naar hand vilde gifve ha/nnem/ 100 rdr: skulle hand faa gaarden, widere wiste hand iche her om at forklare

1709: 174

Oluf Sunde endnu forklarede der for uden at hand har gifvet Rente af den/n/e halfve Løb 52 rdr: saa som det nu er 52 Aar siden at sam/m/e halfve Løb er blefven pantsat, sagde ogsaa at det er Sandferdigt at bemelte halfve Løb er hans og hans Forfædres sande oddel,

Monss: Ove Holm tilspurte Olle Sunde, om hand wed Eed Vel ville bekreftte for den/n/e Rett at det i alle maader saaledes er sandferdigt som hand nu for Retten berettet hafver, Oluf Sunde der till svarede, at hand det gierne giøre vilde, og tilbød sig det at giøre, og ønskede till gud, at hand aldrig u-rettere Eed maatte giøre, hvilke Ove Holm begierede at maatte indføris,

Monss: Ove Holm forklarede at eftterdj Oluf Sunde iche i nogen maader beviser at den/n/e halfve Løb i Sunde er hans eller hans Forfædres oddel, eller og at dend er till nogen Hr: Barons Forfædre pantsatt, saa formodede og paastod hand at Oluf Sundes løgnagtige andragende bør anseeis ha/nnem/ til straf, som dend der Vill føre ha/nnem/ i Mistanke hos deris May: og paasette ha/nnem/ Een wanære sagde ellers widere, at eftterdj Oluf Sunde som før er melt iche i nogen maade kand bevise sit andragende, saa ville hand dog till Sandhed at føre for liuset, og at bevise sin u-skyldighed frem legge hvorledes med sam/m/e ½ Løb sam/m/en henge, og i Rette lagde der fore deris Kongl: May: Sl: Høyloflig i hue kom/m/else Kongung!! (Konung) Christian dend 5: aller Naadigst Hr: Baron Ludvig RosenCrantz meddelt Patent Læn Bref paa Baroniet Rosenthal, og det i in orginalj dat: 14 Januarj 1678: hvor udj den/n/e halfve Løb i Sunde blant andet Friherskabetz godtz findes Specificeret, og der fore forklarede at der af kand seeis at Oluf Sundes andragende er ganske u-sandferdigt, saa {og} at den/n/e halfve Løb Sm: har veret i blant Fri Herskabes godtz indlem/m/et lige før hand Baroniet till possesion bekom/m/et hafver, og at hand om endt skiønt hand vilde og der fore kunde faa meere end 100 rdr: hand da hverken maatte eller kunde det af Baronietz Eiendeele og Frihed lade bort kom/m/e,

1709: 174b

og der fore Vel kunde hafve sagt till Oluf Sunde da hand begierede den/n/e halfve Løb til Løsen, at hand det ej kunde giøre for 100 rdr: som hand vel viste Oluf Sunde hverken kunde eller ville betalle, endnu fremlagde Een forseiglet og i giendragen!! (igiennemdragen) Protochol paa alle skiøder og pante brefve af hans Sl: Hr: Fader Hr: Baron Ludvig RosenCrantz, hvor udj meldes saaledes

> Fru Magdelene Gyntelbergs handskreftt till Jacob Pedersen boendes paa Sunde om 34 rdr: in Specie hvor i mod i brugelig pant settes hendes Odels Jorde part udj Sund ½ Løb Sm:
>
> NB: uden paa Test: Jacob Busk at welbr: Axsel Moat her paa dette bref har forstragt 20 rdr: in Specie 1657:
>
> NB: Nock Lars Olsen Sunde paa hans Egen og broders weigne afstaaelsen og ofverdragelse till welbr: Ludvig RosenCrantz paa ½ Løb Sm: i Sunde dat: Hateberg d: 2 Decembr: 1667: Paal Trulsen,

og paastod der fore Monss: Ove Holm at eftterdj hand paa sin Herres weigne nu fuldkom/m/elig har bevislig giort, at Oluf Sunde i sin andragende till deris Kongl: May: u-sandferdigt har indgifvet Klage ofver Hr: Baron RosenCrantz, hand da der fore bør lide straf og undgielde, tillige med at betale prosesens omkostning, og der om war en Rettmesig Dom begierende,

Oluf Sunde blef endnu foreholt at fremvise sine bevisligheder paa sin andragende, saa og at den/n/e omtvistede ½ Løb i Sunde er og har veret hans og hans Forfædres oddel, Men hand svarede at hand will begiere opsettelse i Sagen till neste ting, saa vill hand i blant sine skiøder og brefve opsøge oddels brefve med des adkomst paa sam/m/e halfve Løb i Sunde, hvilket hand lofvede at giøre till neste ting, paastod endnu som før at hans andragende er sandferdig,

Monss: Ove Holm endnu som før paastod Dom, og formente at Oluf Sunde nu nok har haftt tid fra Som/m/er tinget till nu sine beskyldninger og paastand at bevise, og der fore formente at nu burde døm/m/es i Sagen,

Oluf Sunde der i mod begierede opsettelse til neste ting

1709: 175

Eftterdj Oluf Sunde begierer Delation till første ting sine bevisligheder at fremføre, Saa paa det hand sig ej med Rettens hastige ofver Iillelse ej skall besværge beroer Sagen till waartinget, hvor da Oluf Sunde uden widere warsel eller Stefnemaal har at møde, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett kand vere.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Eet qvindfolk Ved Nafn Britta Røe for Leiermaal med Een Soldat Ved Nafn Samson Matisen paa Baronietz godtz, der fore at bøde eftter Lougen,
Lensmanden Ifver Helvig og og!! skafferen Arian Helvige Næset hiemlede at hun louglig er indCiterit, Men sam/m/e qvindfolk møtte iche saa paalegges hende till neste ting at møde, og skall da gaaes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Johanes Natrestad for Egte bøder med sin qvinde, og som hand Self er Soldat, saa er hand for sin person frj, men for hans qvinde stefnede Fogden,
Johanes Natrestads qvinde Ingebor Jens datter blef paaraabt men iche møtte,
Lars i Lund og Oluf Tvet hiemlede at hun louglig er stefnt, hvor fore hende paalegges till neste ting at møde,

Jens Eeg hafde ladet stefne Ludvig Torsen Sandvig for 1 rdr: 1 Mrk: 10 s: for uden Rente i toe aar, det at betalle eller lide Dom till omkostning,
Ludvig Torsen blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,
Lensmanden Ifver Helvig og Arian udj Helvigs Næset hiemlede at hand louglig er Citerit, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Willum Jonsen Haavig for begangen Leiermaal udj sit Egteskab med Ingebor Ols datter Haavig, der fore at bøde eftter Lougen hafde og ladet stefne ermelte qvindfolck at bøde sine Leiermaals bøder,
Willum Haavig møtte, og wedstod sin forseelse, i lige maade møtte paa qvindfolkes weigne hendes Fader Olle Haavig som i lige maader wed stod sin datters

1709: 175b

Forseelse, og lofvede at strefve for hendes bøder saa Vit hand kunde,
Kongl: May: Foget udlagde udj Retten Een Registering holden udj Willum Haavigs boe dend 7 Martj nest afvigt, hvilcke beløber sig naar gielden er fra dragen till penge 5 rdr: 1 Mrk: 2 s: og satte Fogden i Rette at hand bør eftter yderste formue bøde eftter Lougen,

Afsagt,

Eftterdj der befindes at Willum Jonsen Haavig som har sin Egen Egte qvinde lefvende, udj sam/m/e sit Egteskab hafver med det qvindfolck Ingebor Ols datter Haavig begaaet Leiermaal, saa bør hand for saadan sin begangne forseelse at bøde {eftter} \af/ sin yderste formue, som eftter i Rettelagde Registerings formeld {sig} ej anderledes kand vere end till 2 rdr: 3 Mrk: 9 s: Ilige maade bør qvindfolcket at bøde sine Leiermaals bøder eftter Lougen med 6 rdr: alt inden 15ten dage under adfær eftter Lougen,

Lensmanden Ifver Helvig hafde ladet stefne Paal Kierland formedelst hand ej eftter Fogdens ordre, eftter Stifttbefallings Mandens befalling wilde for betalling følge med till Bergen da Lars Torsen eftter sam/m/e Høye Hr: Estatz Raad ordre skulle der ind forsendes, med formodning at Paal Kierland der for bør anseeis til straf, og betalle omkostning, der eftter i

Rette lagde bemelte Hr: Stiftt befallings Mands ordre dat: 7 Septembr: 1709. Ilige maade Fogdens befalling till Lensmanden der om, dat: 16 Septembr: nest eftter,
Paal Kierland møtte, og vedstod at vere tilsagt at med fare da Lars Torsen skulle fare till Bergen, og som hans Koren da stod paa stour saa kunde hand iche medfare, iche heller foer de andre der om kring som ogsaa dend tid blef tilsagt, paastod der fore at vere frj, negtede dog iche at vere widende om at skulle faa betalling
ellers Forklarede Lensmanden at da den/n/e ordre baade fra Hr: Estatz Raad Tønsberg og Fogden till ha/nnem/ ankom da foer hand først till Unnerem og tilsagde Jacob og Lars

1709: 176

ibd: at medfare, da undskyldede sam/m/e Mend sig, og bad ha/nnem/ der om at hand nu ville tage andre Mend i skibredet eftterdj de til foren nogle gange hafde veret i sam/m/e Erende hos Lars Torsen og som hand det hørte, siuntis hand deris begiering ej at vere u-billig, foer saa der fra till Paal Kierland, og til sagde hannem tillige med 2de paa Møklebust, men da hand talte till Paal der om svarede Paal Nej, da læsede hand op for ha/nnem/ baade Stifttamptmandens og Fogdens ordre da sagde Paal at Stifttamptmanden iche i den/n/e tid kunde befalle ha/nnem/ sagde at Lensmanden kunde fare self det kom ha/nnem/ Ved, og da Paal ej vilde fare maatte hand tage andre, og de Mend som tillige med Paal war befallede leiede Een Huusmand for sig som fulte med ha/nnem/ beklagede sig at der som saadant tidere skulle skee befrøgtede hand sig hand ej kunde eftter lefve høye Øfrigheds ordre, hvilke da vilde udfalde till hans fortred,
Paal svarede her til at hand wel var tilsagt, men ej foer med, wentede at de huusmend skulle kom/m/e till ha/nnem/ som war leiet af de andre, saa vilde hand betalt sin anpart med, men som de iche meere kom til ha/nnem/ saa foer hand ingen stedtz.

Afsagt

Som Paal Kierland Self {negter} wedgaar at vere af Lensmanden tilsagt, at fare med Lars Torsen till Bergen, da Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Manden og Fogdens befalling der om till Lensmandend ankom, og dog ej enten Self vilde fare, eller i sin sted forskaffede nogen anden, og hand dog sam/m/e tid wiste for saadan sin Reise at skulle faa betalling, Da som alle i almindelighed af bønder og almue i Skibredet er pligtig {og} at giøre hvis de/nnem/ af {høye} sin Øfrighed i Rettens forhandlinger …(?) befallet blifver, eller der fore at lide og undgielde, Saa bør og Paal Kierland som i saa fall har veret u-lydig, og ej har villet eftter kom/m/e Øfrigheds ordre,

1709: 176b

den/n/e sinde at bøde till deris Kongl: May: 2 Lod Sølf og udj omkostning till Lensmanden 2 Mrk: danske, alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, med advarsel en anden gang sig willigere i saadan tilfelde at anstille, under widere straf eftter Lougen,

Lensmanden hafde ladet stefne Knud Wold for slags maal med Gabriel Houge paa Som/m/er tinget som holtis paa Skielnes, nestleden Som/m/er der fore at bøde,
Knud Vold blef paaRaabt men iche møtte ej heller nogen paa hans weigne,
Lensmanden og skafferen hiemlede Ved Eed at hand louglig er Citerit, hvor fore ha/nnem/ paa legges til neste ting at møde,

Lensmanden hafde ladet stefne Erick Wallen og Lars Skaaluren for slagsmaal,
ingen af de/nnem/ møtte, Men Lensmanden og skafferen hiemlede wed Eed at de vare louglig stefnt, hvor fore de begge paalegges til neste ting at møde,

Lensmanden hafde ladet stefne Torkild Skaale for slagsmaal med Klokeren i Qvindherit der fore at bøde
Torkild Skaale møtte iche, endog Lensmanden og skafferen hiemlede at hand louglig war inCiterit, hvor fore hand paa legges till neste ting at møde.

Anders Helvig og Lars Lille Dalle blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Dend 7: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Wallen udj Skaanevigs Skibrede ofver werende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Nicolay Biering med eftterskrefne Lougrett, Niels Berhoug, Olle Larsen Wicke, Erick Siursen ibd: Lars Øfstebøe, Jon Nielsen Nj garen paa Tungesvig, Lars Teigland, Jon Nielsen opi garen i Tungesvig, og Erick Furdall sambt Almue fleere som tinget søgte

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes indførte

Publicerit Hr: Willum Frimands paa hans broder Hening Frimands weigne hans udgifne skiøde till Ifver Tostensen paa 2 pd: Sm: og 1 Giedskind med bøxsell udj dend gaard Tvet her i skibredet beliggende dat: 14 octobr: 1709:

Publicerit Mag: Ole Storms udstede bøxsel seddell till Halfvor Askildsen Matre paa helten udj SæfverEide skylder aarlig Landskyld 1 Løb 18 Mrk: Sm: dat: 12 Martj 1709

1709: 177

Publicerit HøyEdle og Welbr: Hr: Baron Axel Rosen Crantzes udgifne skiøde till Tore Olsen paa 13 ½ Mrk: Smørs Leie udj Diufve i mod penge 12 rdr: dat: 14 Julij 1708:

Dend Sag mod Olle Larsen Wicke angaaende hans forseelse udj sit Egteskab med Eet løst qvindfolck af Baronietz godtz, som hand hafver besaafvet, hvilcke Sag fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu Olle Larsen Wicke till Sagen at svare,
Fogden indlefverede endnu dend holdede Registering udj Olle Larsens boe, dat: 14 Aug: 1708: og paastod Dom at hand af yderste formue bøde bør,
Olle Larsen Wicke hafde indted widere her i mod at sige end hand tilforen indført hafver, sagde at ville hafve sig forbeholden hans pretention till qvindfolcket for hendes beskyldning, saa som hand formeener iche at vere Fader till hendes barn, men Vel skyldig udj gierningen og hafver haftt legemlig Omgiengelsen med hende,

Afsagt

Eftterdj Olle Larsen Wicke wedstaar at hafve udj sit Egteskab haftt legemlig omgiengelse med det qvindfolck Marte Claus datter, saa bør hand for saadan sin forseelse at bøde {eftter} \af/ sin yderste formue, som eftter dend i Rettelagde Registerings formeld ej anderledes kand anseeis end till 5 rdr: 3 Mrk: 12 s: hvilcke hand bør betalle inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Dend Sag i mellem Fogden og Abraham Tielle angaaende det slagsmaal paa Tielflaat som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu Abraham og det Eene widne Olle Andersen

Fladerager, som seeniste Rettes dag ej war tilstede, og som hand frem kom ansaaes hand for Eet barn, men sagde dog iche at hafve gaaet till Herrens Nadere, var ichun 15 aar gl: hvor fore Jeg iche ha/nnem/ till Eeds torde eller kunde antage, fleere widner war ej til stede eller indstefnt, hvor fore Abraham Tielle for den/n/e Sag frj Kiendes

1709: 177b

Peder Hielmervig hafde ladet stefne Abraham Tielle for medelst hand nestleden Som/m/erting beskylte hannem at hand hafde vidnet u-sandferdigt, paastod at hand saadant bør bevise eller lide der fore eftter Lougen, ellers beklagede Peder Hielmervig at hand ej siden dend tid har haftt Leilighed at tage beskrefven hvad i protocholen der om er indført, hvor fore hand begierede till neste ting opsettelse i Sagen,

Abraham Tielle møtte till Sagen at svare og indskiød sig till Retten sagde iche at vide hvad hand dend tid i sin hastighed tallede,

afsagt

Sagen beroer till første ting till hvilcken tid Peder HielmerVig i Retten hafver at indgifve hvad forige Rettes dag for Retten passerede mellem ha/nnem/ og Abraham Tielle, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Peder Waldre hafver ladet stefne Svend Næs formedelst hand indtrenger sig med sit qveg udj sit beite tilhørende Waldre, med formodning det iche skee bør,

Svend Næs møtte till Sagen at svare og vedstod at hafve beitet med sit Fæ der oppe i Fieldet eftter Sogne Prestens Forlaaf saa Vell som Aasems opsidere som i lige maade har tillat ha/nnem/ at beite med sit qveg,

Peder Waldre beklagede sig og at Svend Næs i lige maade udhugger hans skoug {og} naar de er paa Sætter, Svend Næs der til svarede, at hand alt sam/m/en har med Prestens og Aasems opsideres sambtøke og forlof og der fore de/nnem/ betaller.

Peder Waldre forklarede at om endtskiønt Presten og Aasems opsidere gifver Lof till dette beite saa er hand tillige med de/nnem/ deelagtig i Marken, og hvad skougen angaar, da eier hverken Sogne Presten eller Aasems opsidere det Ringeste der udj men er Waldre allene tilhørende og ingen anden, eftter det der om oprettede skifftes formeld,

afsagt

Sagen beroer till Waartinget {hvor} til hvilken tid Sogne Presten Hr: Elias Eliesen og Enken Aase!! (Aasem) som till dette Sætterbeite og weedehugster skall hafve gifvet forlof bør stefnes, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Peder Rullestad hafde ladet stefne sin Søn Olle Pedersen formedelst de wilkor ha/nnem/ er lofvet paa gaarden formedelst hand Jorden for de/nnem/ oplod og afstod, og nu i sin alderdom med sin gl: qvinde lider nød formodede

1709: 178

at hvad ha/nnem/ lofvet og før tilsagt er bør holdes og ha/nnem/ betales, hafde og ladet stefne till Vidne Jon Wintertun og Rasmus Berstøe, som om deris forEening skulle giøre forklaring,

Jon Wintertun forklarede at hand hørde om deris forEening og skulle dend gl: Mand med sin qvinde hafve hos sin Søn aarlig 2 td: Koren og Saae Een half td: Koren sambt og skulle hand føde for ha/nnem/ 1 Koe og 6 Smaler,

Dette tilstod Olle Pedersens Kone Marite Johans datter at vere sandferdigt, og som nu gaarden af Jord, Steen og wand er ofver spylt og udbrøt, saa kand hun nu iche holde sam/m/e Løftte uden sin Egen Ruin og forderfvelse,
og blefve de saaledes med hin anden forEenede og forligte, at dend gamble Fader Peder Rullestad skal her eftter aarlig Saae paa gaarden udj dend ager kaldes, Løe aageren 2 woger Koren, og skall hans Søn/n/e qvinde gifve ha/nnem/ sam/m/e 2 waager Koren det første aar, der for uden skall hand hafde aarlig saa stort støke Eng af gaardens Eiendeele eftter Mends udvisning, at hand der af kand føde 1 Koe og 6 Smaler, hvilke græs hand self skall slae og indhøste, hans Creaturer som er Een Koe og 6 smaler skall hun i den/n/e winter ofver føde for ha/nnem/ af hendes Eget Høe, der for uden er hun ha/nnem/ skyldig 9 ½ waag Koren, som hand hende har lant!! (laant) det skall hun tid eftter andet saa som hand det kand hafve fornøden betalle, her for uden skall hand og beholde helten udj Eet støke aaker kaldes Øy.e..e(?) Fleket som hand self maa Saae og dørke eftter Egen behag, i lige maade 2de ung {gieder eller Kidder} \Smaler/ skall hun till waaren ha/nnem/ lefvere, Een gim/m/er og 1 Hoe gied, udj Een stud som hun slagtede skall hun betale ha/nnem/ 1 rdr: sambt og Een wettrings qvige naar hand fosteret betaller, hvor med de paa begge sider Vell vare fornøyede og tilfredtz.

Johanes Fleisken hafde ladet stefne Svend Næs for wilkor som hand hafde laafvet Enken Næs Marite Torkilds datter i medens hun lefvede, og formodede der fore at Svend Næs det bør betalle hvad som Resterer
Svend Næs møtte og forklarede at hand i alle maader hafver holdet sit Løftte mod hende, og der for indted er pligtig

1709: 178b

der for uden om noget kunde Restere som hand dog ej ville formode, saa vill hand naar skifttet eftter hende holdes alting Rigtig klarere, og forskiød sig der fore till sam/m/e skiftte afsagt,
eftterdj Enken Marite Næs wed døden er afgangen, og eftter hende med forderligste skall holdes Rigtig skiftte, saa henVises den/n/e tvistighed till Sterboen, og naar skifttet foretages, skall her om handles hvis Rett er.

Tom/m/es Tielle og Rasmus Løfvig blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed

eftterskrefne blef udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene Nemblig, Svend og Erick Næs Abraham Tielle, Johanes Tielflaat, Niels og Østen Mortvet, Peder Hielmervig, Aad Axsland og Niels Tareldsøen

Dend 11: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Silde for Etnes skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Zacarias Silde, med eftterskrefne Lougrett, Knud og Jens Axdall, Aadsel og Jacob Tesdall, Torkild Egeland, Olle Lille Dalle, Torkild Høyland, og Niels Steene, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede

Publicerit, Stifttskrifveren Hermand Gaarmands udstede bøxsel seddel till Knud Larsen paa 1 Løb Sm: og 1 Hud i dend gaard Brendeland Kierke godtz, dat: 2 Januarj 1709.

Almuen blef advaret paa Tinget at først komende 5 Decembr: skall holdes skiftte eftter Jørgen Pedersen tilforn boende paa Grindem, hvor da een hver som noget eftter ha/nnem/ hafver at krefve sig kunde indstille,

Dend Sag i mellem Mag: Olle Storm og Sirj Steene som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu paa Sirj Steenes weigne Olle Madskaar og wedstod sam/m/e Kraf blef forligt at sam/m/e penge inden Jull skulle betales hvorfore hun sam/m/e penge uden Nam og wurdering i sin boe till Jul bør betalle,

Dend Sag i mellem Tor Hogandevig og Sirj Steene som fra forige aar till nu blef op tagen og møtte nu Citanten Self og frem førde de 2de før paaraabte widner, paa Enkens weigne Olle Monsen till Sagen at svare

1709: 179

Peder Flystad tilbød sig at widne sin sandhed for denne Rett dog det iche er hans Rette werneting i den/n/e Sag, saa som hand bor i Rye Fylke Fogderi i Suldals skibrede, og eftter giorte Eed widnede at da Sl: {Niels} Ifver Steene laag paa sin Syge Seng og straxst der eftter døde, da fulte hand med Tor Hogande Vig till dend nu Sl: Mand Ifver Steene, og da de der ankom da laag Ifver Steene paa sin Seng og war Siug, da hørde hand at Ifver Steene sagde till Tor, at hand skulle hafve hos ha/nnem/ 2 rdr: penge, men iche viste hvor fore det skulle vere,
Johanes Huustvet af sam/m/e skibrede og Fogderi erbød sig ilige maade at ville widne sin Sandhed i den/n/e sag for den/n/e Rett, og eftter giorte Eed widnede, at hand tillige med Tor Hogandevig war hos Enken Sirj Steene eftter hendes Sl: Mand Ifver Steene war død, dog før skifttet eftter hendes Sl: Mand war holden og krefvede desse 2 rdr: da svarede Enken at hun desse 2 rdr: skulle betalle og at hun det paa skifttet skulle krefve og lade indføre, hvor med Tor lod sig benøye,
Lars Onesteen eftter giorte Eed widnede at hand eftter Tor Hogane Vigs begiering krefvede desse 2 rdr: hos Sirj Steene eftter at skifttet war staaen eftter hendes Sl: Mand, da svarede hun saaledes, wed min Siæl dreber Tor Hogandevig ting for desse penge, gaf til kiende at hun hafde glembt dem paa skifttet at angifve,
Olle Monsen paa Enkens Veigne der til svarede at Enken iche wed af saadane Løftte som widnerne har talt, og sagde hun till ha/nnem/ at hun wilde giøre sin Eed, at hun iche hafde talt saadane ord som widnerne forklarede, uden hun hafde giort det i galskab og Raserj
Tor Hogandevig paastod Dom till betalling eftter som hand med widne har bevist hund de/nnem/ har til staaet at veret skyldig, saa paastod hand og omkostnings erstattning
afsagt
Eftterdj Sirj Stene wed Olle Madskaar seeniste Ting tilstod at hendes Sl: Mand Ifver Steene hafde udj forwaring de paastefnte 35 rdr: Men der hos siger at der af ej var lofvet eller skulle betalles nogen Rente, saa er dog i dag wed de 2de Vidner Johanes Huustvet og Lars Onnesten bevisligt giort at Sirj Steene eftter sin Mands død har til staaet at vere skyldig till Tor Hoganevig 2 rdr: for uden det …...(?)

1709: 179b

Peder Flygstad wed Eed har forklaret at dend Sl: Mand Self paa sin Sygeseng har tilstaaet desse fordrende 2 rdr: {at} till Tor Hogandevig at vere skyldig, sam/m/e penge er iche siden i

skifttet eftter Sl: Ifver Steene enten blefven {af} angifvet eller udlagt, Saa sees og fornehmes dog at at!! dend Sl: Mand sam/m/e 2 rdr: har veret skyldig, hvor fore Sirij Steene desse paa stefnte 2 rdr: boør!! (bør) betalle tillige med foraarsagede omkostning 4 Mrk: danske, alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, hvor i mod hun hafver sin Regres till hendes Sl: Mands arfvinger for saa Vit de/nnem/ kand wed kom/m/e, alt eftter fore gaaende louglig Stefnemaal, om de iche sig med gode der till vill lade beqvem/m/e,

Lieut: Steen hafde ladet stefne Colben Østrem for Resterende Landskyld eftter Domb 35 rdr: 3 Mrk: 6 s: sam/m/e Dom afsagt hvor paa hand har betalt 1 qvige for 2 rdr:
Colben Østrem wedstod ej noget siden Dom/m/en gik at hafve betalt widere end for indførte 2 rdr: sagde slet indted at vere Eiende, men gaar om bøygden at betle sit brød
Lensmanden paa Leut: weigne paastod Dom till betaling,

afsagt

Colben Østrem bør inden 15ten dage at betalle de fordrende 33 rdr: 3 Mrk: 6 s: som hand eftter Domb til foren er til dømbt at betalle, og det under Nam og wurdering [i] sin boe,

Barbra Finde hafde ladet stefne Mickel Melkesens!! arfvinger for Forlofs penge af deris arf som de arfvede eftter afgangne Mickel Mickelsen wed Søen boende paa Fietie grund, saa som de iche sam/m/e penge har willet betalle,
af sam/m/e arfvinger og paa sambtlige deris weigne møtte Aadsel Tesdal, Jon Giære og Tøris Engelsgiær som forklarede at de till sam/m/en er 8 Sødskende laadder som arfvet hafver, og sagde at de iche fik hver for sig 3 Mrk: formente der fore at de iche kand betalle sam/m/e forlofs penge, erbød sig at betalle udj alt til sam/m/en 1 rdr:
Lensmanden Zacarias Silde paastod at de sambtlig bør betalle Een hver for sig 1 rdr: og der paa {h}var Dom begierende.

afsagt

Mickel Mickelsens arfvinger bør alle til sam/m/en at betalle till JordEigeren Barbra Sl: Hr: Hans Bugges i forlofs penge for deris arf de fra hendes grund hafver bort ført og skall bort føre 1 rdr: og det inden 15ten dage under adfer eftter Lougen.

1709: 180

Kongl: May: \Foget/ hafde ladet stefne Britte Tøris datter for begangen Leiermaal med Een Soldat Ved Nafn Jon Olsen Sørom!! (Sørem/Søreim), hvilke soldat er med hende i 3de lige leed beslegtiget, der fore at bøde og lide eftter Lougen,
paa hendes weigne møtte i Rette Lensmanden Zacarias Silde som forklarede at hendes forseelse er saaledes med Jon Olsen Sørom som Stefnemaalet ommelder, forklarede at hun allerede er kom/m/en i barselseng med tvilinger Een Søn og Een datter, hvilke børn begge igien eftter Fødselen ere døde, sagde at hun ichun begierer Een Naadig Konge saa som hun slet indted til bøders betaling er Eiende,
Soldaten Jon Olsen Sørom er i desse dage till Chrestiania tillige med det heele Compagnie i hans May: Tieniste henReist, og der fore iche møder.
Kongl: May: Foget tilspurte Almuen om de er widende at sam/m/e Leigermaal med bemelte personer er begaaet, og at de saa nær som melt er, er beslegtiget og ej nermere, saa og om hun noget till bøders betalling kand vere Eiende,
Almuen der til svarede at de nok er witterligt, at sam/m/e Leier maal med bemelte 2de person/n/er er begaaet, saa og at de hin anden i 3de lige leed ere beslegtigede, de ogsaa er widende at bemelte qvindfolk slet indted till bøders betalling er Eiende, men er Eet Fattigt

Meniske, som indted hafver, forklarede ogsaa at hun allerede for sin forseelse har udstaaet Kierkens Disiplin wed Aabenbare skrefttemaal

Kongl: May: Foget satte i Rette at qvindfolket Britte Tøris datter bør straffes eftter Lougen, baade for sin forseelse og for bøder, og der om war Dom begierende

Afsagt

Eftterdj Britte Tøris datter wed Lensmanden Zacarias Silde wedstaar at hun med Soldatten Jon Olesen Sørom hafver begaaet Leier maal, og med ha/nnem/ auflet 2de børn paa Een gang, saa og at hun med sam/m/e Soldat udj 3die og 3die lige leed er beslegted, Almuen paa Tinget ogsaa bekreftter at hun ej det allerRingeste till hans May: bøder er Eiende, saa bør hun for saadan sin begangne forseelse eftter Lougens 6te Bogs 13 Capit: 13 art: at begifve sig paa det Fiskeleie Udsire, og der forblifve i toe aars tid,

1709: 180b

og naar hun eftter sam/m/e tids forløb med Sogne Prestens atest der paa steden her igien hiem kom/m/er, bør hun sig frj at vere, og som hun allerede har udstaaet Kierkens Displin wed Aabenbare skrefttemaal, og Almuen der for uden testerer at hun slet indted til bøders betalling er Eiende, saa blifver hun for widere straf forskaanet,

Tor Tesdal og Størker ibd: blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

eftterskrefne blef udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene saa som Jon Ramsvig, Aadsel Tesdal, Steen Øchland Olle Lille Dalle, Aslack Ryg, Lars Onesteen, Torkild Høyland og Ellias Fosse,

Kongl: May: Foget tillspurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er at udj dend gaard Grindem som tilforen afgangne Jørgen Pedersen har veret Eiende indverende aar ligger øde ½ Løb og 9 Mrk: Sm:, som ej af nogen bruges eller beboes, og ingen findes som Skatterne af sam/m/e Jorde part vill betalle, efttersom Jørgen Pedersen i Armod er bort død, og hans eftterlatte Enke iche det Ringeste till Skatters betalling er Eiende, Men er fra Jorden og her fra Fogderiet bort fløt,

Almuen der till svarede at det nok er i guds Sandhed at sam/m/e Jordepart ½ Løb og 9 Mrk: Smør udj gaarden Grindem som afgangne Jørgen Pedersen fra døde og war Eiende ligger dette aar øde, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som deris May: Skatter der af betaller, saa som Jørgen Pedersens Enke ej allene fra steden er bort Reist, men end og i største Armod og Fattigdom.

Endnu tillspurte Kongl: May: Foget Almuen, om de/nnem/ ej witterligt er, at dend part udj Grindem som till foren Elisabet Crommentin war tilhørende skylder aarlig 1 Løb og 18 Mrk: Sm: hvilcke og nest leden aar laag øde, og hand der til formaade Een ung Karl Ved Nafn Aslack Ram/m/e som indverende aar har slaget Een Ringe deel græs paa sam/m/e gaarde part og tilsaaed Een liden Ager, alt i dend meening og tanke, at hand sam/m/e Jorde part till fuldkom/m/en brug skulle antage, for aarlig skatt og Landskyld, Men som hand dette aar allerede er forReist till Chrestiania i deris May: tieniste for Soldat, har hand eftterlat sin Hustru i stor Fattigdom, Saa har sam/m/e hans Hustru dog eftter før

1709: 181

giorte accort betalt till Fogden for sam/m/e brug 2 rdr: penge og ej meere, Frem kaldede der fore Lensmanden Zacarias Silde og hannem til spurde om det iche sig saaledes forholder, og

om hand iche Særlig er widende at ej fleere penge betalt er, Lensmanden wed Eed testerede at sam/m/e Soldat ej anderledes brugte sam/m/e Jordepart end som melt er, og ej heller fleere penge till Fogden betalt hafver end de forbenefnte 2 rdr:
Almuen der for uden alle sam/m/en svarede till sam/m/e Spørsmaal at sam/m/e Jordepart till foren lenge har ligget øde, hvor af ingen skatter er blefven betalt, saa at der som dend iche paa dend maade hafde blefven brugt, hafde dend Endnu blefven øde liggende, den/n/e før benefnte Soldat Aslack Ram/m/e hafde og ført dend till fuldkom/m/en brug hafde hand ichun blefven till stede wed Jorden, weed nu iche hvorledes der med kand blifve beskaffet, Thj saa frembt hand iche Sig saadant hafde antaget, hafde sam/m/e Jordepart altid øde blefven,
Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som hannem ej kunde negtes, men blef bevilget,

Dend 13: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Killis Vig for Fielbergs Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Lars Killisvig, med eftterskrefne Lougrett Anders Ørland, Erick Espeland, Johanes Nedre Lunde, Johanes Wacke, Olle Øfrebøe, Knus Tvet, Rasmus Wake og Reiner Waage, sambt Almue fleere som tinget søgte
Kongl: May: Foget satte ting og liuste Tingfred som sedvanligt

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes indført,

Publicerit Hr: Anders Eliesens udstede bøxsel seddel till Erick Tostensen paa 1 ½ Løber Smørs Landskyld udj dend gaard Roae (Roane), dat: 17 Septembr: 1709:

Publiceret, Johanes Knudsen Skiellevigs udstede skiøde til Colben Hansen paa 2 Løber Sm: udj Berge liggende udj Fielbergs Skibrede, i mod penge 110 rdr: dat: 13: Novembr: 1709.

Publicerit Colben Hansen Berges udstede obligation till Svend Siursen Udbuie!! (Udbiue) paa Capital 55 rdr; for hvis Summa er pant sat 1 Løb Sm: i hans paaboende gaard Berge, som hand sig i dag af Johanes Knudsen Boren(?) til forhandlet hafver, dat: 13: Novembr: 1709.

1709: 181b

Publicerit Olle Siursen Ryen Ifver Hegge, Niels Helgesen og Knud Olsen Huustvet deris udgifne skiøde till Svend Siursen Udbiue paa 2 pd: og 14 Mrk: Sm: med bøxsel udj dend gaard Udbiue, hvor af Aagaate Siurs datter Sl: Helge Udbiues selger 1 pd: 1 Mrk: Smørs Landskyld, Olle Siursen Ryen 19 ½ Mrk: Sm: Ifver Hegge og Knud Siursen Huustvet til sam/m/en 19 ½ Mrk: for 1 rdr: Mrk:['en] tilsam/m/en 62 rdr: dat: 13 Novembr: 1709:

Baar Osnes hafde ladet stefne Torkild Klungland for Resterende Landskyld af 22 ½ Mrk: Smør i hans paaboende gaard Klungland, aarlig 4 Mrk: 10 s: for uden forhøyning 1 Mrk: 2 s: og det for de 2de nest forbj gangne aaringer 1707 og 1709:!! (1708:) till sam/m/en 1 rdr: 5 Mrk: 8 s: og paastod Dom till sam/m/e penges betalling tillige med omkostnings erstattning, og der om endnu var Dom begierende,
Torkild Klungland møtte till Sagen at svare, og forklarede at hafve betalt for det aar 1707: till Chresten Alne som og i gaarden er en Eiger, formente der fore for saavit der er betalt at

vere frj, i lige maade siger hand at hand for det andet aar har tilbødet ha/nnem/ Landskyld, men hand dend ej har villet annam/m/e.
Baar Osnes der til svarede at hvad Chresten Alne af hans Landskyld har oppebaaret det Ved kom/m/er ej ham, saa som Torkild Klungland Vel ved hvem hans Eigere er, saa som hand till foren till ha/nnem/ har betalt hvad hand med Rette til kom/m/er, paastod der fore at eftterdj Chresten Alne iche det Ringeste til ha/nnem/ af sam/m/e Landskyld har betalt hand da bør betalle ha/nnem/ hvis hand ha/nnem/ skyldig er, og igien søge Chresten Tindeland for hvis hand ha/nnem/ lefveret hafver, wedstod ogsaa at hand ham!! (har?) tilbudet ha/nnem/ det andet aars Landskyld, men iche førend hand allerede hafde stefnt, og ej da medfulte Ringeste Forhøyning eller omkostning, paastod at hand alt saadant bør betalle,
Torkild Klungland wedstod at hand da hand tilbød ham sam/m/e Landskyld iche enten tilbød Forhøyning eller omkostning endog Sagen dend!! (da?) allerede war stefnt,
hvor fore Baar Osnes paastod Dom till skadesløs betalling baade paa Forhøyning og omkostning

afsagt

eftterdj Torkild Klungland Self tilstaar {at} ej at hafve betalt till sin JordEigere Baar Ousnes sin Landskyld af 18 Mrk: Sm:

1709: 182

og ½ w: Koren for de 2de forige aaringer 1707: og 1708: som aarlig er 4 Mrk: 10 s: men allene fore gifver for det Eene aar at hafve betalt till dend anden JordEiger Chresten Alne, hvor med Baar Ousnes ej er benøyet, men paastaar fuld betaling, Saa bør Torkild Klungland at betalle till Baar Osnes saa Vit ha/nnem/ Ved kom/m/er aarlig 4 Mrk: 10 s: og udj forhøyning 1 Mrk: 2 s: er for begge aar 1 rdr: 5 Mrk: 6 s: sambt udj omkostning 2 Mrk: danske, alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, og hafver der i mod Torkild Klungland sin Regres till Chresten Aln/n/e for saa Vit hand af Landskylden som Baar Osnes till kom/m/er har oppebaaret, \at søge/ som hand best ved og kand,

Britte Aanunds datter hafde Ved Chresten Biering ladet stefne Adskild Weeastad for medelst hun allene maa underholde hendes barn, som hand er Fader till, med formodning hand ogsaa bør legge sin anpart, indtill barnet kom/m/er saa Vit at det kand fortiene Kost og Kleder,
Adskild møtte tillige med sin Søn Asbiørn Askildsen som er Fader till Barnet, og forligte sig med Chresten Biering at hand aarlig skall betalle hende saa lenge barnet er lidet og ej kand fortiene self 8 Mrk: danske, hvor med de paa begge sider ware fornøyede, hvor fore hand og sam/m/e Løftte bør eftterlefve, og pengene till hver Som/m/er ting betalle og begyndes det nu først kom/m/ende Som/m/er ting, hvor hand da for det første aar skall betalle,

Enken wed Aarevigs Sag hafde ladet stefne Chresten Tindelands Enke og arfvinger for medelst de hende eftter Reigning skyldig er 3 rdr: 11 s: hvilcket hun paa skifttet eftter dend Sl: Mand fordrede men ej noget udleg bekom/m/et hafver,
Chresten Tindelands Søn Svend Chrestensen Wallen møtte saa Vell som dend anden Søn Helge Chrestensen Tindeland og forklarede at deris Sl: Fader slet indted eftter sin død skyldig er, war ha/nnem/ skyldig 2 Mrk: som {ha/nnem de} hende straxst blef betalt paastod at Enken bør bevise sin Kraf eller og dend ..sten(?) (miste?) saa som de iche nogen sinde har faaet enten Reigning fra Enken paa sam/m/e skyld, langt mindre bog paa hvad de med hende og hendes Sl: Mand handlede,

1709: 182b

Mickel Qvam/m/e paa sin werModer Zidselle Hans datter Sl: Jørgen i Trages(?) (Tonges?) weigne forklarede at hand sam/m/e penge eftter {hend} Chresten Tindeland hafver at fordre, men ej enten self har holt nogen bog ej heller gifvet Chresten Tindeland bog, begierede at arfVingerne maatte wed Eed befrj sig for sam/m/e gield, saa frembt de for dend vill vere befriet, indlefverede der hos Een Reigning at Sl: Chresten Tindeland fra 1705: og till 1708 hafver bekom/m/et brendevin og Øll, taabak og læret og andet tillige med 1 rdr: laante penge som bedrager sig till sam/m/en 7 rdr: der i mod betalt Ao: 1707 in Martj 2 rdr: 2 Mrk: tillige med 2de Ege stoker, og Rester hand Endnu som bogen udviser opaa det 5 blad 3 rdr: 11 s: under sam/m/e Reigning war hverken hand!! (haand), dag eller Datum, og sagde Mickel Qvam/m/e ej heller at hafve nogen Rigtig bog, undtagende Een Kladde som hand og med sig hafde.

arfvingerne paa Egne og sin Moders weigne paastod at hand sin Kraf louglig bør bevise, eller og der fore at miste hvad hand i saa maader u-louglig fordrer.

Afsagt

Eftterdj Chresten Tindelands Enke og Arfvinger ganske negter og fra gaar den/n/e fordrende gield, Zidselle Hans datter wed Aarvig soug iche heller med nogen bevislighed beviser sit Kraf allene frem legger Een løs Reigning af sin Kladde bog, som arfvingerne paa Tindeland negter, da eftter Lougens 5te Bogs 13tende Capit: 45: og 49: art: blifver de for sam/m/e søgning frj og Krafvesløs

Hans Aarevig hafde ladet stefne Olle Weastad for Eet best som hand nestleden aar eller winter hafde paa Foster, og der bort døde, det at betalle,

Olle Weastad møtte og wedstod at bested døde siden det kom fra ham, og blef der fore med Hans Aarevig for Retten forEenet at hand skulle betalle dend halfve skade, baade for bested og for de giorte omkostninger med penge 4 Mrk: 4 s: hvilket skall betalles till først kom/m/ende Paaske, hvor med de paa begge sider wel var til fredtz og fornøyede

Jens Øfrebøe og Bendixst Øfsthuus blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

eftterskrefne blef udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene, Ingebregt Dallen, Svend Siursen, Svend Ifvers: Harald og Peder Udbiue, Even Tindeland, Mickel Qvam/m/e og Tosten Westad

1709: 183

Dend 15: Novembr: blef holden almindeligt Høsteting paa Nedre Wallen for Fiære skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Ole Larsen, Bunde Lensmanden Tollef Hougland, med eftterskrefne Lougret, Ifver, Baar og Olle Biørdall, Johanes Svendsbøe, Torben Syndfør, Torgier Elleraas, Ellend Tvetteskog og Aarsten Lier, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publicerit Biørn Jonsen Hofda hans udstede bøxsel seddel till Peder Jacobsen paa dend gaard Rydmyr {dat} skylder aarlig Landskyld 18 Mrk: Sm: 11 Spand Koren, dat: 5 Novembr: 1709:

Publicerit Hr: Hans Wadbeks udstede bøxsel seddel till Omund Pedersen paa ½ Løb Sm: 1 ½ Fierdedeel Hud udj dend gaard Elterwaag dat: 16 Maij 1709:

Publicerit Olle Biørnsen Fisters udstede bøxsel seddel till Helgie Andersen paa dend gaard Mølster skylder aarlig Landskyld 3 wetter Koren, dat: 3 Maij 1708:

Publicerit Hr: Anders Eliesens udstede bøxsel seddel till Ølfvør Jonsen paa 1 Løb Sm: og ½ H: i dend gaard Birkeland dat: 17 Decembr: 1708.

Publicerit Størker Størkersen Wihofde hans udgifne skiøde till Knud Knudsen paa ½ Løb Sm: og ½ H: med bøxsel i dend gaard Wihofde, i mod penge 8 rdr: for gaardens slette tilstands skyld, dat: 14de Novembr: 1709.

Publicerit Olle Hofdes udstede bøxsel seddel till Helgie Jørgensen paa ½ Løb og 9 Mrk: Sm: i dend gaard Wihofde dat: 14 Novembr: 1709.

Kongl: May: Foget til spurte Almuen paa Tinget, om dennem ej witterligt er, at udj dend gaard Flatnes ligger øde som forrige aaringer 1 Løb og 9 Mrk: Sm: og af ingen bruges eller besides, hvor af ingen skatter till deris Kongl: May: betalles
Almuen der till svarede, at det de/nnem/ alle witterligt er at sam/m/e Jorde part 1 Løb og 9 Mrk: Sm: i Flatnes endnu som før ligger øde, af ingen bruges eller beboes, saa der af ej

1709: 183b

Ringeste skatter eller anden Rettighed betalles,
Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde veigres,

Britte Jørgens datter Eldøen hafde ladet stefne Knud Sælsaas for medelst hand hos Elluf Brattestøe hafver kiøbt Een qvige som hun Eier og hafde hos bemelte Eiluf at Føde, dend at tilbage lefvere,
Knud Sælsaas møtte og svarede at hand kiøbte hos Elluf Brattestøe sam/m/e qvige mente at det iche af ha/nnem/ kunde til bage lefveres, begierede Delation till Closter tinget blifver holden, at hand kand til sam/m/e tid indstefne Elluf Brattestøe
hvor fore Sagen beroe til dend [tid], og hafver Knud Selaas da eftter sin Egen forpligt der at møde till Sagens widere dreftt,

Olle Bue og Siur Færaas blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge deris LougrettesEed

Dend 18: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Bielland for Føyens Skibrede, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Næll Hysingstad med eftterskrefne Lougrett, Lars Wattne, Heine Rom/m/etvet Aanund Horneland, Arne Degernes, Johans, Matias og Niels Hysingstad, sambt Daniel Stue, med Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publicerit deris Kongl: May: Aller Naadigste Patent om Høyeste Rett i Dannemrk: for 1710: dat: Kiøbenhafn dend 27: Septembr: Ao: 1709.

Publicerit deris Kongl: May: Aller Naadigste Patent om pardon for Een deel hans Kongl: May: Landsaatter af Ballum, Emmerløf og Møgeltønder Sogner i Ribe Stiftt og andenstedtz der i Egnen som af Een u-tidig frøgt og for at undgaa enRoleringen under Land Millitien sig till frem/m/ede steder hafver begifvet, saa at de sig her siker og frj maa og kand indfinde, og søge deris Næring till Søs for uden at blifve enrolerit till Kongens tieniste till Lands

1709: 184

Publicerit HøyEdle og Welbr: Hr: Baron RosenCrantzes udgifne skiøde till Størch Baarsen Hougland paa oddel og indløsnings Retten till hans paa boende gaard Hougland skylder aarlig Landskyld med bøxsel 1 Løb Sm: i mod penge 50 rdr: dat: 24 Aug: 1708:

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Lars Horneland for hand har negted at Fløtte Een Toldbetient af Bergen, som hafde Hr: Stifttbefallings Mands ordre og bevilling paa frj Fløting, till Carmsund, der fore at bøde og betalle,
Lars Horneland møtte og forklarede at hand iche er blefven tilsagt, eller witterligt giort, at sam/m/e Karl hafde bevilling till nogen frj fløting, og formente at vere frj for Fogdens søgning, her for uden tilbød hand sig wed Eed at testere at hand iche blef til kiende gifvet at sam/m/e Person hafde nogen bevilling till frj skydtz, hvor paa og straxst sin Eed aflagde, og der fore for den/n/e søgning frj Kiendes.

Niels Wiig hafde ladet stefne Erick yttre Haavig for 1 rdr: 2 s: som hand ha/nnem/ skyldig er, hvilke Sag fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu Lensmanden Næl Hysingstad paa Niels Wiigs weigne som paastod Dom hos Erick Haavig till sam/m/e penges betalling,
Erick Haavig møtte og wedstod gielden at vere skyldig men formente at Niels Wig well kunde bie og ei vere saa hastig med sam/m/e penge at krefve, saa som hand iche kunde svare alle som hand war skyldig paa Een tid, sagde og at Niels Wiig iche har veret hos ha/nnem/ meere end Een gang og kreftt desse penge, hvor hand iche negtede de/nnem/ og mente der fore at det var nok.
Lensmanden Næll Hysingstad paastod Dom till sam/m/e pengers betalling tillige med omkostning
afsagt
Eftterdj Erick yttre Haavig iche negter at vere skyldig desse paastefnte 1 rdr: 2 s: till Niels Wiig, saa bør hand de/nnem/ og till Niels Wig \at/ betalle tillige med omkostning 2 Mrk: danske alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

1709: 184b

Morten Lundmands werket hafde ladet stefne Jens Rom/m/etvet for skielsmaal paa hans Folck, i hans Fra werelse, med formodning hand der fore bør lide og undgielde, hafde og ladet stefne till widne Ifver Lundmands werket,
Jens Rom/m/etvet \møtte/ og vedstod at vere stefnt, og negtede ganske at hafve skieldet nogen hans Folck, paastod der fore at det bør bevises,
Ifver Lundmands werket som er till huus hos Erick LundMands werket, [møtte] og erbød sig at ville widne wed Eed at hand hørde at Jens Rom/m/etvet skielte Morten LundMands

Verkes datter Mallene Mortens datter for Een Tyf og at hun hafde stollet Melder af hans Qvern,
Jens Rom/m/etvet wedstod at hafve forseet sig med at talle dette som widnet forklaret hafver, bad om forladelse baade till Morten LundMands werket og hans datter Mallene, sagde iche at wide nogen skiell till saadan/n/e ord, erclerede Mallene Mortens datter for Een ærlig Pige, der ej andet hafver giort end hvis ærligt er bad endnu som før om forladelse,
hvor med Morten og hans datter war benøyet, men allene begierede Een frj Kiendelses Dom for sam/m/e tilleg

afsagt

Eftterdj Jens Rom/m/etvet her for Retten offentlig har vedstaaet, iche at hafve haftt skiel og Føye till det skiels maal paa Mallene Mortens datter LundMandswerk men at saadant er skeed af ha/nnem/ udj Een hastighed, uden aarsage, og der fore nu ogsaa har bedet baade Faderen Morten LundMands werket og Datteren Mallene om forladelse, Saa bør sam/m/e ord som Jens Rom/m/etvet om hende talt hafver, iche at kom/m/e hende till nogen æris forkleining, og der for uden bør Jens Rom/m/etvet at betalle till Morten LundMandswerket i foraarsagde omkostning 2 Mrk: danske inden 15ten dager under adfer eftter Lougen,

Lars Killisvig hafver ladet stefne Aanund Horneland for Eet graa wem/m/els trøye 4 Mrk: og for et par boxser 3 Mrk: till sam/m/en 1 rdr: 1 Mrk: med paastand det bør betalles.
Aanund Horneland møtte og sagde at hafve kiøbt Een trøye hos

1709: 185

Lars Killisvigs qvinde Ingebor da hun war Enke, og der fore straxst betalt hende penge 2 Mrk: og ej widere eller meere begierede, her for uden fik hand et pr: boxser, som hun gaf ha/nnem/ der i mod hafver hand giort et og andet arbeide for hende, som hand iche heller har begieret betalling fore, og paastod der fore at naar hand skall betalle det pr: boxser, hun da og bør betalle hvad Arbeide hand for hende giort hafver, forskiød sig og till Lars Horneland som war med paa Killisvig og saag dette Kiøbmandskab, hvilke nu iche var stefnt,

afsagt

Sagen beroer till neste ting till hvilken tid Ingebor Killisvig og Aanund Horneland med hin anden bør giøre Rigtig afReigning om hvis de/nnem/ har veret i mellem, der for uden hafver og Aanund Horneland at indstefne de widner hand sig paaberaaber og skall da udj Sagen gaaes hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Maren Peders datter Glad og Sogne Presten Hr: Hans Bertelsen angaaende det Huus paa Teigeland staaende som fra forige ting till nu blef opsatt, blef nu atter fore tagen og møtte paa Maren Peders datters Veigne Lensmanden Næll Hysingstad, som i Rettelagde hendes skrefttlige forsett dat: 18 Novembr: 1709: saa indlefverede hand og hendes skrifvelse dat: 22 octobr: 1709: hvor udj hun begierer at hand will ved Mend besigtige Huuset paa Teigland staaende, at der kunde vere witterligt hvorledes det er medfaret, ellers forklarede Lensmanden at sam/m/e huuses besigtelse er ej endnu eftter hendes begiering eftter kom/m/et, saa som hendes bref ha/nnem/ noget silde er till hende kom/m/en, og hans Leilighed for mange andre forefallende forRettninger iche har veret der till, bad paa hendes weigne om fordrag till neste ting, at huuset kunde blifve siunet saa skall fornehmes hvorledes huuset i dend tid det har staaet under beslag er medfaret,
Paa Hr: Hans Wadbeks weigne møtte hans Søn Bertell Wadbek, og i Rettelagde Een beskichelse paa slet papir

1709: 185b

med der hos Eet støke 6 s: forseiglet papir Reent uden nogen paa skreftt, med begier det maatte oplæses, men som sam/m/e beskikelse ej paa dend Rette Sort er skrefven, blef det ej i mod tagen eller oplæst, indlefverede saa Een Missive till Maria Cronman fra ha/nnem/ skrefven, med hendes paa teignelse, dat: 15 Julij 1709: der nest indgaf sit skrefttlige indleg, ogsaa paa u-stemplet papir skrefvet og der hos Eet støke forseiglet papir for 12 s: men som det ej paa sam/m/e papir er skrefven, blef det ej heller i mod tagen eller oplæst, og begierede Bertel Wadbek, at der maatte observeres hvad beskichelsen om melder, at hun har dult dend seeneste høyEdle og welbaarne Hr: Stifttbefallings [Mands] Ordre eller Ressolution og hvis hand dend till foren hafde seet, hafde hand iche ladet sig stefne, eller hende huuset forholdet, widere hafde hand iche at fremlegge.

Dend gang saaledes afsagt

Eftterdj Maren Peders datter Giermand udj hendes skrifvelse till Lensmanden Næll Hysingstad begierer at wed 4re Mend maatte besigtiges det paa stefnte huuses tilstand og brøstfeldighed, og saadant ej endnu skeed er, Saa beroer Sagen till Waartinget, inden hvilken tid sam/m/e huus wed Mend kand blifve siunit, og Mendene her paa Tinget at møde deris Forklaring der om at aflegge, till sam/m/e tid wille og dend Hederlige Mand Hr: Hans Wadbek {at} ofversette dend i Rette lagde beskichelse, saa Vell som sit indleg paa de Rette sorter forseiglet papir, og skall da udj Sagen gaaes hvis Rett er.

Publicerit Hr: Hans Wadbecks udstede bøxsel seddel till Sallamon Andersen paa 1 Løb Smør udj dend gaard Hilde, dat: 17 Maij 1709:

Publicerit Bertell Aanundsen Giellie og Ellend Arnesen SaxEide deris udgifne skiøde till Helge Arnesen yttre Haavig paa 1/12 deel part udj de 3de Laxse waager liggende paa Gietung(?) paa(?) Bremnes kaldes Skottingen, Skogen og Blegen, for uden dette eiger Helge Arnesen Haavig self i sam/m/e 3de waager 1/24 deel

1709: 186

part, saa hand nu i desse waager er eiende 1/8 part, dat: 24 Novembr: 1708:

Dend Sag i mellem Bergerne for Skibet Jomfru Anna von Drammen og Willum Økelands waagen med Casper Synstabøe waagen som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu atter de 3de Mend, Chresten og Hans Nesse sambt Chrestopher Habestad, som Sagen Eskede i Rette,

Willum Økelands waagen og Casper Synstabøe waagen blef paa Raabt men ej møtte ej heller nogen paa deris weigne, Jon Ersvær og Niels Haalund hiemlede at de de/nnem/ begge louglig hafde stefnt,

Citanterne beklagede sig at de iche andre widner i den/n/e Sag hafver end de gode Mend som pengene har betalt wedstaar og siger det self, og har de søgt de/nnem/ om deris bevis der paa men har det ej endnu kundet bekom/m/e, begierede der fore opsettelse till neste ting, inden hvilken tid de lofver bevis paa deris anbringende at frem legge,

afsagt,

Nu har Biergerne for Skibet Jomfru Anna von Drammen 2de gange ladet Citere deris tvende Mend Biergere Willum Øchelands waagen og Casper Synstabøe waagen for medelst de hem/m/elig uden Citanternis widskab, af Kiøberne {for} \til/ bierke!! (bierge) Retten skall hafve oppe baaret 250 rdr: meere end {i det som} \de penger som/ i det offentlige Kiøb kom/m/en er, der paa har de ingen gang fremlagt Ringeste beVislighed eller fremført noget widne, alleneste beraaber sig paa Kiøbernes tilstaaelse, som sam/m/e penger skall hafve till

de/nnem/ udlagt, og der fore begierer Delation till neste ting, Da paa det de iche skall aarsages i nogen maade sig ofver Rettens ofverIillelse at beklage, saa beroer Sagen till først holdende ting, inden hvilken tid de endelig har at frem føre hvis bevis de i den/n/e deris Sag kand hafve hvor da skall kiendes og døm/m/es der om hvis Rett er

Monss: Fridrik Springpil hafver wed Lensmanden ladet stefne sin broder Monss: Just Springpil, Skipper paa det skib De Libe, liggende her paa Leerwigen, hiem hørende i Fridriksberg i Holsteen

1709: 186b

for Een deel penge hand ha/nnem/ eftter Reigning skyldig er, det at betalle, og indlefverede udj Retten sam/m/e sin Reigning lydende paa 1177 rdr: 3 Mrk: 2 s: dat: 18 Novembr: 1709: indlagde der hos sit skrefttlige indleg af dato 18 Novembr: 1709:
Monss: Just Springpil møtte og wedstod louglig at Vere Stefnt, og indlagde udj Retten sit skrefttlige indleg af dato 16 Novembr: 1709: indgaf der hos Een Supliche till Hr: Estatz Raad Tønsberg, med dend der paa fulte Ressolution dat: 15 Novembr: 1709:
Monss: Jost!! (Just) Springpil erbød sig godvillig at dersom hans broder Fredrick Springpil skulle iche Vere fornøyet paa anden maade, da vill hand self lade med god Villie sit førende skib ligge paa dette sted indtill hand sine fornødne Documenter ifra sit hiem Kind!! kunde bekom/m/e, og dersom hand da noget sin broder blifver skyldig, erbyder hand sig baade her for Retten at svare, skibet og skall vere ha/nnem/ till betalling i alle maader.
Monss: Fredrick Springpil her i mod svarede, at eftterdj, hand hverken anseer hans broder Just Springpil eller hans førende skib Sufisant ha/nnem/ sine Fordrende penger at betalle, den/n/e Sag og dependerer af Søe Retten, saa begierede hand nu uden widere opsettelse Een Endelig [Dom] udj Sagen,
Just Springpil Referede!! sig som till foren till sit indleg og hans Mundtlig giorte forsickring, saa begierede hand og i midlertid Copie af sin broders indlagde Reigning.
endnu begierede Monss: Springpil en Endelig Dom i Sagen,
Dend sinde saaledes afsagt
Fredrick Springpil hafver for denne Rett ladet indkalde sin broder Just Springpil Skipper paa det skib De Libe kaldet, nu liggende her paa Laddepladsen Leerwigen, for dend {Sup} Summa 1177 rdr: 3 Mrk: 2 s: Just Springpil her i mod forklarer at hand nu iche i Ringeste maader kand svare eller forklare sin broders indgifne Reigning, eftterdj hand som Een Frem/m/et Mand her paa steden iche hafver sine Contra bevisligheder med sig, siger at hand naar det till Endelig Reigning ankom/m/er sin broder indted skall vere skyldig, erbyder sig og at vill med gode lade sit førende skib her paa

1709: 187

steden blifve beliggende indtill hand sine bevisligheder fra sit hiem kand erlange, hvor till hand begierer Een wis og tilstrekelig tid, Da som ieg iche kand antage den/n/e Sag for nogen Søe Rett Sag, men allene bestaar udj gields Fordringer, og Just Springpil saaledes tilbyder sig, at lade sit skib till forsikring her blifve beliggende, saa kand ha/nnem/ dend begierte Delation ej weigres, men der fore og for saadan aarsage beroer Sagen till først kom/m/ende 22 Febr: 1710: till hvilcken tid Just Springpil eftter sin Egen forbindelse her for Retten har at møde, og sin Contra Reigning at indgifve, hvor da skall handles hvis Rett er, i midlertid bevilges hannem Copie af sin broder Fredrik{s} Springpils nu i Rette lagde Reigning.

Svend Øye Jorden og Colben Skimbeland blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed.

Otte Aadland, hans Øchland, Lars Nyesetter, Lars Wikenes Tøris Dyvigen, Helge Føyen, Arne Spidsøen og Olle Teigland blef udnefnt til kom/m/ende aar Retten at betiene.

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget om de/nnem/ ej witterligt er at udj dend gaard Sælle hans May: til hørende dette aar som till foren ligger [øde] Een half Løb Sm: hvor af ingen skatter eller Landskyld betalles,
Almuen der till svarede at det de/nnem/ nok witterligt er at sam/m/e halfve Løb i gaarden Sælle som deris May: er Eiende dette aar saa Vell som før ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes, som Ringeste skatter, Landskyld eller anden Rettighed betaller,
Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde veigres,

Publicerit Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsens udstede bøxsel seddel till Peder Rasmusen paa 1 pd: og 3 Mrk: Smørs Landskyld udj dend gaard Nortun deris May: tilhørende, dat: 18 Novembr: Ao: 1709.

Publicerit Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsens udstede bøxsel seddel till Bertel Carlsen paa 1 pd: 3 Mrk: Smørs Landskyld udj gaarden Nortun deris May: tilhørende dat: 18 Nov: 1709.

1709: 187b

Publicerit Daniel Stues udgifne obligation till Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen lydende paa Capital 30 rdr: for hvis Summa hand till under pant, pantsetter ½ Løb Smør med bøxsell i sin paaboende gaard Stue, dat: 23 Febr: 1709.

Dend 19: Novembr: blef Retten atter betient paa Bielland i Føyens skibrede, hvor da Retten blef betient med eftterskrefne Lougrett, Næll Hysingstad, Tosten Skaarpen, Peder Eldøen, Mogens Bielland, Aanund Horneland og Niels Hysingstad,
hvor da Hr: Borg: Falck Larsen, begierede at saa som hand nestleden Som/m/er lod wed desse sam/m/e Mend udskiftte sine Eiendeele i gaarden Bielland som er 1 ½ Løber Sm: saa Vit Engen angik, sam/m/e tid ej kunde skifttes Ageren, saa som dend da stod \i/ sin fulde wexst, og der fore till nu blef opsatt saadant at forrette, Vj da vilde nu i lige maade udskiftte sam/m/e ager saa at hand tillige med det øfrige i gaarden som og er 1 ½ Løb kunde faa dend halfve part og lige gaat, hvor fore og var til stede paa Hr: Assessor Willum Hansens weigne Contraleuren her paa Toldsteden Monss: Jacob Koefoed, som paa Hr: Assessors weigne sam/m/e Skiftte Consenterede og war ofverwerende,
hvor fore Vj sambtlig forføyede os paa Marken Ageren at siune og udeele, som og blef skifttet i 2de lige parter, og der eftter wed laad till falt Halsnøe Closter dette nemblig No: 1: Fierdings agerens westre part, saa som dend nu er wed paaller afmaalt, sam/m/e ager ligger wed Homelhagen, Store agerens westre part, saaledes som dend nu og er af paallet dend ager Half Fierdingen kaldet Med det hos liggende agerstøke Lange Flek kaldet, Abel Fleken, Boxse Flekens westre part liggende nest wed gaarden huuse, og Dam/m/e Flekene,
Hr: Borg: Falck Larsen tilfalt desse agre Nemblig, No: 2: Stor agerens østre part, sambt Eet lidet Flek der hos, Fierdings agerens østre part, Skarfageren, Langageren og Eet lidet

Fleck der hos, Sollie Fleken og det der nest hos beliggende lidet Flek, 3 smaa fleker ligger tet Ved Boxse Fleken, 3 smaa Fleker kaldes Houge Flekene ligger Nordost fra Huusene, hvilket os siuntis saaledes at Vere deelt i tvende lige parter, og blef der for uden saaledes mellem parterne aftalt at om noget nu kunde vere forseet, saa at Een af de/nnem/ kunde

1709: 188

i nogen maade hafve faaet meere end dend anden, da skall det de/nnem/ i mellem Rettes till først kom/m/ende Foraar, naar de Jorden till saaer, hvor med de paa begge sider ware till fredtz og fornøyede, hvor fore det og der ved eftter Lougens sigende forblifver.

Dend 21 Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Windenes for Waags Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Sallamon Windenes med eftterskrefne Lougrett, Johanes Waage, Aanund Aarbøe, Johanes Olsen Drifvenes, Niels Wick, Rasmus Wick, Biørn Steenevig, Ingemon Engevig og Sallamon Windenes, sambt Almue fleere som Tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede

Publicerit Hr: Lougmand Niels Knops udgifne obligation og Forpantnings bref till Søren Seehuusen Borger i Bergen lydende paa Capital 1000 rdr: for hvis Summa pantsettes til underpant dend gaard Fietie med alt underliggende skylder aarlig udj Landskyld med bøxsel Sm: 6 Løber, sambt de der paa staaende huuse og woninger, dat: 8 Aug: 1709:

Publicerit Søren Seehuuses udgifne Transport till Fru Margreta Pouli Sl: Hr: Cammer Raad Hendrich Ryes, paa ofvenstaaende pantebref dat: 10 Aug: 1709:

Publicerit: Ane Sal: Elling Albregtsens udgifne skiøde till sin Søn Matias Ellingsen boende i Bekerwigen, paa det Fiskewær Rabbe wigen kaldet, med paastaaende huuse, og hvis der udj Mur og Nagelfast findes, Jegter og baader, Nøder og garn, Linden og ulden, Kaaber og Tin, for penge 200 rdr: dat: 21 Septembr: 1709:

Publicerit Karen Sl: Ifver Knudsens udstede bøxsel seddel till Biørn Larsen paa 2 ½ Spandsteig udj Gouxsem dat: 6 Julij 1709:

Publicerit Maren Sl: Mickel Uldreks udstede bøxsell seddel till Niels Jacobsen paa 3 Spands teiger udj dend

1709: 188b

gaard Hefverøen dat: 19: November Ao: 1709:

Publicerit HøyEdle og Welbr: Hr: Stifttbefallings [Mands] ordre og Ressolution paa Almuens udj Møgster og Østewolds Sogner paa deris andragende om Preste Fløttingen i sam/m/e Sogner at Sunds Hofved Sogns Almue skall fløte deris Sogne Prest till annexerne og, Almuen af annexerne igien hiem till Prestegaarden, sam/m/e Ressolution dat: 16: Novembr: Ao: 1709:

Publicerit Johanes Simensen Windeneses udgifne skiøde till Biørn Olsen Lande paa 18 Mrk: Sm: og ¼ deel huud med bøxsel, oddel og Aasæde Retten i dend gaard Windenes, som Johanes self paaboer og bruger, i mod penge 36: rdr: dat: 12 Julij Ao: 1709:

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Tollef Nielsen for hand med sin qvinde Dordej Johanesd: er kom/m/en for tillig der fore at bøde sine Egte bøder eftter Lougen,
Tollef Nielsen møtte og wedstod sin forseelse, sagde iche det aller Ringeste at vere Eiende, men er Een Fattig stackel,
Almuen blef tilspurt, om den/n/e Tollef Nielsen huusmand i Sandvigen noget till bøders betalling er Eiende, Men Almuen der till svarede at baade Tollef og hans qvinde ere nogle Fattige stakeler der ej det aller Ringeste er Eiende, enten till bøders betaling eller till deris egen lifs ophold, men maa søge gaat folk om brød,
Kongl: May: Foget paastod at de bør anseeis till straf paa Kroppen,

afsagt,

eftterdj Almuen ofver alt Testerer at Tollef Nielsen Huusmand paa Sandvigen med hans qvinde Dordej Johanes datter ej det Ringeste till Egte bøders betalling er Eiende, saa bør de begge at straffes paa Kroppen i Fengsel paa wand og brød, Tollef Nielsen i 14ten dage og hans qvinde Dordj Johanes datter i 8te dage,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne {Tollef} \Lars/ Backe for fortillig i sit Egteskab der fore at bøde eftter Lougen,
Lars Andersen Backe møtte og wedstod sin forseelse, sagde at Vere Een inRuleret Baasmand i Kongens tieniste, og mente der fore at blifve frj for desse bøder,
Kongl: May: Foget satte i Rette at hans qvinde Aagaatte Tøris d:

1709: 189

for sin person bør bøde, og derom var Dom begierende

afsagt

eftterdj Lars Andersen Backe er Een inRulerit BaasMand i deris May: Tieniste, saa blifver hand den/n/e Gang for bøder frj, men hans huustru Aagaatte Tøris datter bør bøde sine Egte bøder som eftter Lougen er 1 rdr: 12 s: inden 15ten dage under Execution eftter Lougen,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Isack Matisen formedelst hand først i anno 1706: har begaaet Leiermaal med at løst qvindfolck Ved [Nafn] Ingebor Ols datter, hvilcke begge saa snart gierningen blef aabenbaret Reiste her fra, Qvindfolcket kom her iche meere, men siden som før for om Landet med nogle omløbende Landstrygere siden kom bemelte Isack Matisen igien og nedsette sig her i Skibredet, blef saa nestleden aar giftt med Aagaatte Mortens datter, hvilke hand og først besaaf, og \for/ ingen af desse Leiermaal har udgifvet nogen bøder eller der fore udstanden nogen straf, og indlagde Fogden udj Retten Sogne Presten Hr: Otte Fridrick Warbergs atest om alt dette, dat: 7 Junij 1709: hvor fore hand paastod at sam/m/e Isack Matisen bør straffes paa Kropen eftter dj hand som Een Huusmand der indted hafver till bøder er Eiende
Isack Matisen møtte og wedstod at hans forseelse i desse 2de Leiermaal har voren eftter som stefningen om formelder, sagde slet indted till bøders betalling at Vere Eiende, men er Een Fattig Mand der maa betle sit brød,
Fogden till spurte Almuen paa Tinget om de er widende at den/n/e Huusmand Isack Matisen noget till bøders betalling er Eiende, men gaar om bøygden at betle sit brød Almuen svarede, at hand ej det aller Ringeste er Eiende till nogen bøder, men er saa Fattig at hand iche eier

Kleder paa sin Krop, ej heller andet hafver end hvad gaat folck ha/nnem/ af Chresten Medlidenhed meddeeler, hvor fore Kongl: May: Foget satte i Rette at hand bør straffes paa sin Krop,

afsagt,

Eftterdj der befindes at Isack Matisen først in anno 1706:

1709: 189b

med Eet løst qvindfolck wed Nafn Ingebor Ols datter, har begaaet Leiermaal, siden atter igien nestleden aar med Eet andet qvindfolck Nafnlig Aagaatte Mortens datter, som hand da endelig tog till Egte, og der fornehmes, at hand ej det Ringeste till bøders betalling er Eiende, hverken for det først begangne Leiermaal, ej heller nu for Egte bøder saa bør hand at straffes paa Kroppen i fengsel paa wand og brød i 8te uger,

Dend Sag i mellem Morten Bryning og Niels Weiwaag angaaende det siels maal som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu parterne paa begge sider, og paastod Ane Lars datter Morten Brynings at Niels bør lide for sit Skielsmaal eftter Lougen,

Niels svarede der till, at hand tallede desse ord i sin hastighed og indted wiste hvad hand sagde, forklarede indted at hafve haft aarsage der til bad om Naade og ej om Rett,

Ane Morten Brynings paastod at Niels bør lide paa sin ære

parterne hafde indted widere at frem føre, men war Dom begierende

afsagt,

Niels Biørnsen Steenevig tilstod for Retten siste ting, saa Vell som nu i dag at hafve skieldet Morten Bryning for Een tyf, men der hos forklarer at hafve talt desse ord i sin hastige wrede, og wiste der till ingen Skiell eller aarsage, Saa endog saadane ord ere saa haarde og Lougstridige, at hand der fore burde eftter Lougen anseeis, saa dog fordj hand siger, till desse ord ej at hafve haftt aarsage, men skeede uden skiel, saa bør hand dog der fore at bøde till Hospitalet i Bergen 4 rdr: og gifve till Morten Bryning i foraarsagede omkostning 4 rdr: og bør der for uden desse u-bevislige ord som Niels Steenewig om Morten Bryning talt hafver ej at kom/m/e {hans} hannem eller hans paaRørende till Ringeste æris forkleining i nogen maader,

Dend Sag i mellem Matias Ellingsen og Morten Bryning angaaende dend halftønde tran som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu paa Matises weigne Johanes Jacobsen Drifvenes og indlagde hans skrefttlige indleg dat: 21 Novembr: 1709: saa og der hos Een qvitering af Sergianten Søren Rønne for 3 Mrk: 15 s: som hand paa Biørn Steenevigens weigne hafver betalt, og der paa om alt war Dom begierende,

Ane Morten Brynings møtte paa sin Mands weigne, og sagde at dend half tønde tran fik hand hos Biørn Steenevigens qvinde, og da var Biørn iche hiem/m/e, og har siden giort med ha/nnem/

1709: 190

afReigning, hvor da sam/m/e tran er i hans skyld udqvitet!! (udqviteret), formente der fore at Matis Bekervig bør søge Biørn Steenewigen og ej hende,

Biørn Steenevig forklarede at sam/m/e Tran war iche hans men Matias Bekerwigen till hørende, hvor fore hand iche har giort afReigning med Morten Bryning der om, men om Morten Bryning har giort det ud i hans Reigning det wed hand iche, iche heller har hand det begieret, forklarede og at tranen blef tagen af hans huus uden nogen deris willie i huuset, og fremstod Margrette Steenevig og forklarede at hun war til stede da Morten Bryning tog

den/n/e Lyse i Biørn Steenevigs huus, da sagde Biørns qvinde till Morten Bryning at Lysen til hører Matias i Beckerwigen, Men Morten tog Lysen, og førde der fra,
Ane Morten Brynings frem førde 2de widner wed nafn
Niels Colbensen Troeland forklarede at nestleden Høst war hand i Bekerwigen da war og Biørn Steenevigen der, da hørde hand at Ane Morten Brynings spurte Biørn om hand hafde lofvet Matis dend Lyse som de nu tretter om, da svarede Biørn ieg kand iche lofve ham det ieg iche har i hendene, widere hørte hand iche {at}
Karj Anders datter forklarede at hun sam/m/e dag før end Niels Troland kom ind i stuen, da til spurte An/n/e Morten Brynings Biørn Steenevig om hendes Mand hafde taget Lysen fra ha/nnem/ da svarede Biørn Nej, saa tilspurte hun Biørn om hendes Mand hafde staalet det, Biørn svarede Nej, hand har faaet det godvillig,
Biørn Steenevig her til svarede at hand det iche har sagt, men endnu som før forklarede at Tranen til hørte Matis i Bekervigen og at Morten Bryning tog dend fra ha/nnem/ uden hans willie,
parterne hafde indted widere [at fremføre] men war Dom begierende,
afsagt,
Eftterdj Biørn Steenevigen saa Vell nu som før alle tider har tilstaaet for Retten at dend half tønde tran som Morten Bryning {paa} \fra/ hans gaard og {i hans} \til sit/ huus hiem førde war Matias Ellingsen til hørende og ej hans Egen, Morten Bryning der i mod iche kand bevise at sam/m/e halfve td: Tran med Biørn Steenevigens willie da dend blef afført bort førtis, saa bør Morten Bryning betalle sam/m/e Tran

1709: 190b

till Matias Ellingsen med penge 3 rdr: 3 Mrk: og udj foraarsagede omkostning 4 Mrk: 8 s: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, hvor i mod Morten Bryning har at søge Biørn Steenevig for saa Vit hand till ha/nnem/ skyldig er, og det ved louglig stefnemaal til tinge saa frembt de iche der om i Mindelighed kand forEenis,

Hans Chrestensen af Bergen hafde ladet stefne Jens Ibsen Qvalvog for 36 rdr: penge hand ha/nnem/ laant hafver, med formodning hand det bør betalle, og møtte nu paa bemelte Hans Chrestensens weigne hans Kone Judith Niels datter, og paastod Dom till sam/m/e penges betalling.
Jens Ibsen blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans weigne,
Lensmanden Sallamon Windenes og skafferen Jacob Taarang wed Eed widnede at de louglig hafde indstefnt Jens Ibsen Qvalvog den/n/e Sag at til svare,
den/n/e sinde saaledes afsagt
eftterdj der befindes at Jens Ibsen louglig i den/n/e sag er indstefnt og dog ej enten Self møder eller wed andre lader svare till Sagen, saa gifves hannem Lougdag till neste ting, till hvilken tid skall gaaes widere her om hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Morten Bryning og Aarne Mickelsen angaaende dend skolle gang og andet meere som før till foren er opsatt, og møtte nu paa Aadnes weigne hans broder Peder Stocken, som tilstod at were stefnt og tog wed gienmæle, og formente at hans broder iche hafde haftt nødig at gaa i skolle, hand kunde hafve woren hieme og iche kom/m/en der, saa hafde hand lefvet lige saa Vell, wedstod dog at hand wiste at hans broder war løben af sin tieniste, og nu iche weed hvor hand er, wiste og at hand hafde gaaet i skolle og lært at skrifve, med Morten Brynings Egne børn,
Ane Morten Brynings paastod Dom at Aadne Mickelsen bør svare og betalle sin Skolle gang eftter indlefverede Reigning dat: 29 Novembr: 1708: lydende paa Capital 17 rdr: 4 Mrk:

Peder Stocken indlefverede skollemesteren Aarent Antonsens seddel angaaende den/n/e Aadne Mickelsens skolle gang, hvor fore hand bekiender at hafve faaet 1 rdr: med meere som sam/m/e seddel indeholder, formodede der fore at hand iche enten det eller meere bør betalle,
An/n/e Morten Brynings paastod Dom till Aadne Mickelsens skollegang

1709: 191

og for widere {end} som Reigningen indeholder,
parterne hafde indted widere at fremlegge, men paastod Dom,
afsagt,
Det fornehmes at Aadne Mickelsen er Løben af sin tieniste fra Morten Bryning, hvor Ved hand burde hafve forbrut sin Løn om hand nogen burde hafve, i midlertid hand war i Morten Brynings huus er hand og holt till skolle till at lære at læse og skrifve, for hvis Skolegang hans Skollemester har bekom/m/et eftter hans Egen udgifne seddel till Peder Mickelsen 1 rdr: Saa bør Aadne Mickelsen og at betalle sam/m/e sin Skollegang først dend Eene Rixdaller som Skolle mesteren har bekom/m/et der nest dend anførte Kost till Skolle mesteren 4 rdr: her for uden hans Egen Kost i midlertid hand gick i skolle i 18 uger som anslages for 4 rdr: i henseende at hand i midlertid ogsaa har giort sin Huusbonds tieniste till sam/m/en 9 rdr: men hvad dend Reigning angaar paa det hand skulle hafve kom/m/et till kort paa sin Reigning 3 rdr: 1 Mrk: der fore frj Kiendes hand, saa som ingen bevis der fore fremlegges, men de ofven anførte 9 rdr: bør hand betalle inden 15ten dage under {ad} Execution i hans Midler hvor de findes eftter Lougen,

Olle Johansen i Torsdagsøen hafde ladet stefne Jacob TisleVold for medelst hand for 5 aar siden fick Een Koe hos ha/nnem/ till at opynge og der for uden 1 rdr: i penge som hans qvinde Ane Tom/m/es datter hafde til gode paa sin Løn saa som hun tiente hos ha/nnem/ i 2 aar, paastod [Dom] till des betalling,
Jacob Tislevold møtte og wedstod sam/m/e gield, bad om fordrag saa ville hand det gierne betalle,
Olle Johansen paastod Dom till betalling saa Vell for Koen som for 2 aars Resterende leie 1 Mrk: 8 s: aarlig er 3 Mrk: og {det} dend tilstaaende 1 rdr: penge,
Jacob Tislevold wedstod Leien at vere skyldig lofvede det med forderste at betalle,
afsagt
Som Jacob Tislevold iche negter den/n/e fordrende gield till Olle Torsdagsøen at vere skyldig, saa bør hand at betalle till ha/nnem/ inden 15ten dage dend Resterende Løn som Olle Torsdagsøens Kon/n/e hafver til gode, saa Vell som

1709: 191b

de toe aars Koe Løn 3 Mrk: og det inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, saa bør og Jacob Tislevold at lefvere till Olle Torsdagsøen till først kom/m/ende Kaarsmøsse Een døgtig Koe, i lige maade under Execution, saa og udj foraarsagede omkostning 1 Mrk: 8 s:

Olle Waage og Biørn Gouksem blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin LougrettesEed,

Dend 25 Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa N: Hom/m/elvig for Opdals Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Gunder Ambland, med eftterskrefne Lougrett, Sæbiørn Giærstad, Chrestopher og Jacob Gudøen, Jacob Opdal, Tom/m/es Reisem, Hans Møklestad Lars Hollekim, Mickel Opdal og Chrestopher Gudøen sambt Almue fleere som tinget søgte.
Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: Brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Publicerit Doretea Skirebek (Skirenbek) Sl: Proviant Forvalter Chresten Skaboes hendes udgifne skiøde till Sr: Sefverin Seehusen paa 3 Spand Sm: og ½ H: i dend gaard Lande, dat: 20 Septembr: 1709:

Publicerit: Allis Nielsd: Sl: Lars Gouksems i Waags skibrede hendes udstede bøxselseddel till Chrestopher Larsen paa ½ L: Sm: ½ H: i dend gaard Storsetter i Haalandsnæsset, dat: 21 Novembr: 1709:

Publicerit: Hans Torstensen yttre Wees udgifne Revers paa 22 rdr: penge till aars dagen neste eftter dato pengene till Kongl: May: Foget at betalle, dat: 10 April 1709.

Publicerit Mag: Niels Sindtz udstede bøxsell seddel till Niels Jensen paa 1 ½ Spand Sm: ½ H: {dat:} i gaarden Gripne, dat: 5 Novembr: Ao: 1708:

Publicerit: Knud Paalsen Hafneraas hans udstede bøxsel seddel till Johanes Torbiørnsen paa ½ L: 4 ½ Mrk: Sm: i dend gaard Lille Giersvig dat: 4de Januarj 1709:

Lars Hollekim hafde ladet stefne Haacken Lande formedelst hand skall hafve godsagt sig for Cort Hagens som Een tid boede hos ha/nnem/ paa Lande for Een deel Mundering som dend tid 1704: war forfalden og \..?../ betaltes, nemlig 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: med formodning hand det bør betalle hafde og ladet stefne till widne her om Ørien Hollekim og Hans Wee,
Cort Hagens lofvede dend at betalle,

1709: 192

Haacken Lande blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,
Ørien Hollekim hiemlede at hand tillige [med] Olle Øfre Dallen louglig hafde stefnt Haken!! (Haacken) Lande for den/n/e Sag, Olle Øfre Dallen møtte iche, hvor fore Sagen till neste ting beroer,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne opsiderne paa Malckenes Rasmus, Jacob, Jens, Olle, Johanes \og/ Lars formedelst de war tilsagt at føre Major Storm till Bocken, og ej møtte eller wilde føre, der fore at svare de andre Mend som da førde, nemblig Rasmus Hom/m/elvig, Lars Hom/m/elvig Johanes Belt, Johanes Grimsland Lars Øfrelunde (Øfre Lunde) og Rasmus Backe, og der paastod Dom,
bemelte Mend af Malckenes møtte og svarede iche at vide at hafve hørt nogen ordre der om, og mente at vere frj for saadane fløttinger og mente der for uden at ingen kand forandre Kongens ordre som befrier de/nnem/ for Fløting, undtagende befalling,
Fogeden der til svarede at hand har ladet læse Ampteds ordre till Majorens Fløting saa Vell paa Tingene som paa Kierke bakene, hvilke høy Respective befalling er grundet paa deris

May: aller Naadigste Forordning om Land Millitien, og formodede der fore at de bør der eftter holde sig eftterrettelig,
de Mend paa {gripne} \Malckenes/ der til svarede at de iche agter nogen befalling uden Kongens, og ej hellere i dag hvad som blifver sagt, og paastod der fore at vere frj serdeeles Jacob der til svarede at hand iche agter hvad her passerer
afsagt
Eftterdj de 6 Mand paa Malckenes, Rasmus, Jacob, Jens Olle, Johanes og Lars self til staar at hafve woren til sagt at Fløtte Hr: Major Storm da hand Reisede till General Mønstring i Bergen Men de allene undskylder sig, og siger de iche enten wiste af at Hr: Major Storm af Hr: Stifttamptmand de Tønsberg hafde bevilling till frj skydtz, men end og siger ej at vill fløtte for dj deris May: aller May:!! (Naadigst) befrir {fo} dennem for f.. fløtting Saa dog eftterdj at sam/m/e høy Resepective!! bevilling ej allene paa alle tinge er publiceret, men end og paa Kierke bakene oplæst, der for uden ogsaa utrøkelig befallis udj deris May: Aller Naadigste Forordning om LandMillitien

1709: 192b

at Officerene saa well som Soldatterne \med/ frj skydtz till og fra Mønster pladtzen skall forsynes, hvor paa deris welbr: Hr: Stifttbefallings Mands ordre er grundet, saa bør de benefnte 6 Mend paa Malkenes betalle till de 6 Mend som fløttede Majoren till Boken for hver Mill 8 s: som er for hver Mand udj alt 20 s: og der for uden bøde till deris May: helten saa meget som skydsen sig beløber Nemblig hver af de/nnem/ 10 s: og udj foraarsagede omkostning Een hver for sig 8 s: alt inden 15ten dage under Nam og wurdering i sin boe.

Dend Sag i mellem Ane Sl: Petter Tises i Terøen og Niels Skottej(?) tangen som fra forige ting till nu blef opsatt, blef nu atter af Johanes Edvarsen paa An/n/e Terøens weigne paafordret, men Niels Skottej(?) Tangen møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, hvor fore Sagen till neste ting beroer

Kongl: May: Foget till spurte Almuen ofver alt om de/nnem/ ej vitterligt er at udj dend gaard Kleppe ligger øde 2 pd: 8 Mrk: Sm: hvor af ingen skatter betalt er, og till spurte der for Almuen de ej om alting vitterligt er
Almuen der till svarede at de weed at sam/m/e part udj Kleppe skylder aarlig 2 pd: 8 Mrk: Sm: ligger øde indverende aar, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som der af Ringeste skilling i skatter till deris May: betaller, og Eigeren som till foren sam/m/e Jorde part er Eiende Ved Nafn Gudmund Pedersen er bort Reist og fra Jorden, og det Ringeste till betalling er Eiende,
dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven {betalles} Meddeelis,

Johanes Unrem (Onareim?), Knud Mølkestad og Mickel Knudsen Opdal blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Anders Landerøen, Lars Larsen Færewaag, Jacob ibd: Hans Epland, Madtz Tvet, Mogens Nesse, Johanes ibd: og Elend Houkefær, blef udnefnt at betiene Retten till kom/m/ende aar.

Dend 2 Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Skaarpen for Opdals Skibredes Halsnøe Closters Almue, ofververende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne Monss: Peder

Jensen Smidt, Closter Lensmanden Tosten Skaarpen med eftter skrefne Lougrette Anders Mitvaage, Samson N: Waage Mogens Store Eckre, Niels Langeland, Heming Lille Eckre, Johanes Røseland, Aanund

1709: 193

Mælland og Torben Løfald, sambt Almue fleere som tinget søgte
Monss: Peder Jensen satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publicerit Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hanssens weigne hans udstede bøxsel seddel till David Jørgensen paa ½ Løb Smør og 1 buckskind i dend gaard Huuse liggende i Qvindheretz Prestegield og Ølfve Kierke Sogn, dat: 2dend octobr: 1709.

Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne tilspurte Almuen paa Tinget, om dennem ej witterligt er, at udj eftterskrefne Halsnøe Closters Jorder indverende aar ligger øde, saa som udj Fugleberg 2 pd: 6 Mrk: Smør, Øfrewaage 1 Løb 2 pd: 12 Mrk: Sm: Mit Waage offiser gaard 1 Løb 1 pd: 12 Mrk: Smør, hvilcke gaarde parter af ingen bruges eller besides saa der af iche Ringeste Skatter, Landskyld eller Leeding betalles,
Almuen der till svarede at sam/m/e Jorde parter, saa Vell udj Fugleberg, som Øfre Waage og Mit Waage indverende aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som der af Ringeste skilling enten till deris May: Skatter, Landskyld eller Leeding betallis,
Dette begierede Monss: Peder Jensen at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven Meddeelis, som hannem ej kunde negtes,
endnu tillspurte Monss: Peder Jensen Almuen om de/nnem/ og iche witterligt er at udj dend gaard Huuse ligger øde indverende aar 2 pd: 3 Mrk: Sm: hvor af ingen skatter till deris May: betalles ej heller Ringeste skilling till Forwalteren ydes eller lefveres,
Almuen der till svarede at sam/m/e Jorde part udj Huuse dette aar ligger øde, og af ingen bruges eller besides, saa der af ej Ringeste skilling enten i skatt, Landskyld eller Leeding betallis.
Dette begierede Monss: Peder Jensen at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej blef weigret,

Publicerit Monss: Peder Jensen Smidt hans udstede bøxsel seddel till Anders Olsen paa dend gaard Skaarpetvet skylder aarlig 1 Løb Sm: og 1 bokskind, dat: 27 Julij Ao: 1708:

Publicerit Monss: Peder Jens: Smidtz udstede bøxsel seddel till Jon Ols: paa 1 Løb Sm: i Øfre Løkham/m/er dat: 2 Janv: 1709

1709: 193b

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Heming Lille Eckre for slags maal paa Torben Løfald, nest afvigte Som/m/er ting paa Sioe, der fore at bøde eftter Lougen, hafde og ladet stefne till widne, Johanes Røsseland og Mogens Store Eckre,
Johanes Røsseland eftter giorte Eed widnede at nest afvigte Som/m/er ting paa Sioe, war de tilstede udj Een boe, da sad Torben Løfald og Heming Eckre sam/m/en og tallede om Eet og andet, da sagde Torben Løfald till Heming det war løgn din forbandede Svinehund, der paa tog Heming Huen af Torben og kaste paa gulvet, og ej widere Clam/m/erj skeede dend gang, ej heller wiste hand meere at Vidne,

Mogens Store Eckre eftter giorte Eed widnede at hand og tillige sam/m/e tid war tilstede paa Som/m/er tinget paa Sioe, da hørte hand at Torben Løfald skielte Heming for Een Svinehund, hvor paa Heming tog huen af Torben igien, widere saag eller hørte hand iche i nogen maade, ej heller wed meere i den/n/e sag at Vidne,
Monss: Peder Jensen paastod at de begge bør bøde eftter Lougen,

afsagt

eftterdj widnerne iche widner at de indstefnte Torben Løfald eller Heming Lille Eckre noget Clam/m/erj har begaaet, saa blifver de begge frj for Monss: Peder Jensens Søgning,

Niels Mælland og Colben Nesthuus blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin Lougrettes Eed,

Dend 3 Decembr: blef holden almindelig Høste ting paa Sioe for Skaanevigs Skibredes Halsnøe Closters Almue, ofverende!! paa Hr: Assessor Hansens weigne Monss: Peder Jensen Smidt med eftterskrefne Lougrett, Johanes Sioe, Askild yttre Matre, Knud Sæbøe, Halfvor Tidneland, Mogens Toftte, Johanes Eie, Tieran SæfverEide og Johanes indre Mattre, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Monss: Peder Jensen Smidt satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Olle Larsen Lande for Leiermaal med Ingebor Anders datter, der fore at bøde eftter Lougen,
Olle Larsen møtte iche, men hands Fader Lars Lande Møtte paa sin Søns weigne og wedstod hand at hans Søn sam/m/e Leiermaal begaaet hafver, og møtte i ligemaade qvindfolket Ingebor Anders datter som i ligemaade wedstod sam/m/e sin forseelse forklarede og at de hin anden skulle Egte, og der fore formente at were frj for Leiermaals bøder
Monss: Peder Jensen paastod at Olle Larsen Lande self bør møde till den/n/e Sag at svare, saa som hand vill vide om

1709: 194

hand sam/m/e Leiermaal beganget hafver

afsagt

som Olle Larsen nu ej Self møder till den/n/e Sag at svare, saa beroer med Sagen till neste ting, hvor da dend indstefnte Olle Larsen Lande i Egen Person bør at møde og skall da Videre gaaes i Sagen hvis Rett er

Monss: Chresten Biering hafde Ved skrefttlig Kaldseddel ladet Citere Hr: Capit: Hans Fredriksen Green for Capital: 200 rdr: med paaløbende Renter hand eftter obligation dat: 11 Maij 1698: skyldig er, med paastand til betalling sam/m/e Stefning dat: 29: octobr: 1709: ellers fantis Stefningen at vere paaskrefven louglig at vere forkyndt dend 5 Novembr: nest eftter af Closter Lensmanden Johanes Sioe, Johanes Eie og Knud Sæbøe Der nest i Rette lagde sin skrefttlige Fuldmagt till Han/nem/ dat: 5 Febr: 1709: indlagde og dend af ha/nnem/ udgifne obligation dat: 11 Maij Ao: 1698: endnu indlagde dend giorte opsigelse paa sam/m/e obligation dat: 14 Decembr: 1703 og paastod hand i det øfrige Dom till skadesløs betalling,
Hr: Capit: Hans Fredrik Green møtte iche, men Monss: Peder Jensen Smidt indlagde hans skrifvelse till ha/nnem/ dat: Sandvold d: 9 Novembr: 1709: hvor udj hand lod sig undskylde Ved sin bort Reise i hans May: tieniste, med widere des indhold,

Monss: Chresten Biering paastod, at eftterdj Hr: Capit: Green louglig er Stefnt hans undskyldning da ej kand gielde for louglig, men paastod at hand bør svare till Sagen,

afsagt

Hr: Capit: Geen!! (Green) gifves Lougdag till neste ting at møde till den/n/e Sag at svare, hvor da skall gaaes her om hvis Rett er,

Mag: Hans Abel hafde ladet Citere Hr: Capit: Green for Een deel penge nemblig 145 rdr: Capital hand ha/nnem/ skyldig er, med paastand de/nnem/ at betalle, tillige med omkostnings erstattning

1709: 194b

sam/m/e Stefning dat: 25 octobr: 1709: Stefningen fantis paa skrefven at vere forkyndt for hans bopæl dend 28 octobr: 1709: af Hans Hansen Kloker Olle Olsen og Anders Larsen Norhuglen,

i Rettelagde der nest Hans Hansen Kloker paa Mag: Hans Abels Veigne Hr: Capit: Greens udstede obligation dat: 15 Junij 1705: og paastod Hans Kloker der paa Dom till skadesløs betalling,

Monss: Peder Jenssen Smidt i Rette lagde Hr: Capit: Grens missive till ha/nnem/ hvor udj hand begierer at lyse hand!! (hans?) louglig forfald, dat: 9 Novembr: 1709:

Hans Kloker paastod paa Mag: Hans Abels Veigne Dom till skadesløs betalling

afsagt

Hr: Capit: Green paalegges till neste ting at møde, og skall da i den/n/e Sag gaaes hvis Rett er

Chrestopher Hillesdal, og Johanes Qvidevold blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge sin LougrettesEed,

Monss: Peder Jensen Smidt till spurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er at udj dend gaard Opstvet Halsnøe Closter tilhørende indverende aar ligger øde 1 Løb Sm: saa og udj yttre Bouge Halsnøe Closter tilhørende ½ Løb Sm: hvor af ingen findes som deris Kongl: May: skatter vill betalle, ej heller Ringeste Landskyld, Rettighed eller Leeding til Halsnøe Closters Forvalter ydes, Ilige maade om iche ogsaa i sam/m/e Jord yttre Bouge ligger øde 3 Spand Smør som Een Fattig Mand Lars Torsen er Eiende, saa og 1 Spand Sm: som Lars Pedersen er Eiende, hvilcke begge Mend bøxsler af Halsnøe Closters Forwalter, saa som sam/m/e deris Jorde parter med deris bøxsle Rett Halsnøe Closter er underliggende, og till dens Forum og Rett svarer, om sam/m/e Mend noget till Skattens betalling er Eiende, og om de iche lefver i Armod, og er fra Jorden og dend ej bruger eller besider,

Almuen der till svarede at de/nnem/ er nok witterligt at at!! udj dend gaard Opstvet Halsnøe Closter tilhørende ligger øde 1 Løb Sm: i lige maade udj yttre Bouge Halsnøe Closter tilhørende ½ Løb Sm: for uden 1 Løb Sm: i sam/m/e Jord yttre Bouge hvor af Lars Torsen 3 Spand er Eiende

1709: 195

og Lars Pedersen 18 Mrk: Sm: alt uden bøxsell i lige maade øde, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som af desse Jorde parter Ringeste skilling betaller, enten udj deris May: Skatter, Landskyld, Leeding eller anden Rettigheder, Saa Ved de og at desse 2de Mend Lars Torsen og Lars Pedersen som dend Eene Løb Sm: i yttre Boyge war Eiende, og dend brugte og beboede, ere fra Jorden, og nu lefver i Armod og Fattigdom, og ej det Ringeste till skatters betalling er Eiende, men gaar om bøygden at betle,

dette begierede Monss: Peder Jensen Smidt at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem ej kunde weigres,

Dend 05!! Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Kolbenshoug for Etne og Fielbergs Skibredes Halsnøe Closters Almue ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne Monss: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmanden Kaald Tvet, med eftter skrefne Lougrett, Peder Alne, Tøris Engelsgiær, Ifver Alne, Olle Øyen, Endre Hegge, Siur Alne, Olle Sæbøe og Olle Hardeland, sambt Almue fleere som tinget søgte.

Publiceret Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Jørgen Andersen paa 1 Løb Sm: udj Skartland, dat: 21 Novembr: 1709:

Monss: Peder Jensen Smidt tilspurte Almuen paa Tinget om de/nnem/ ej witterligt er, at eftter skrefne Jorder indverende aar ligger øde, Halsnøe Closter tilhørende, saa som af Etne skibibrede!! Fretes udlade 1 pd: 6 Mrk: Sm: Egeland 1 pd: Sm: Gundegiær 1 Løb 12 Mrk: Sm: Giære 6 Løber 18 Mrk: Sm: I Fielbergs Skibrede Tvet 1 Løb 18 Mrk: Sm: Dyrem 1 Løb: 1 pd: 15 Mrk: Sm: Indbiue 3 Løber 2 pd: 13 Mrk: Sm: Svæland 1 Løb 1 pd: 3 Mrk: Sm: \og/ Axdall 1 Løb Sm: hvilcke Jorder ingen bruger eller besider, saa ingen findes som der af enten betaller deris May: Skatter, Till Forwalteren Ringeste Landskyld, Leeding eller anden Rettighed,
Almuen der till svarede at det de/nnem/ nocksom vitterligt er, at sam/m/e Jorder Halsnøe Closter til hørende baade udj Etne og Fielbergs Skibrede ligger øde, af ingen

1709: 195b

bruges eller besides, saa der af iche det Ringeste betalles, enten udj Skatter till deris Kongl: May: eller till Halsnøe Closters Forwalter nogen Landskyld, Leeding eller Rettighed,
Dette begierede Monss: Peder Jensen at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kand weigres,

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Soldat Chrestopher Gundersen Ulf{Ebnes}\venes/ qvinde for at vere kom/m/en fortillig der fore at bøde sine Egte bøder eftter Lougen,
bemelte qvinde Guro Ulfvenes blef paaraabt men ej møte ej heller nogen paa hendes weigne,
Closter Lensmanden Kaald Tvet og Niels Dyrem hiemlede at hun louglig war stefnt, hvor fore hende paa legges til neste ting at møde, og skall da gaaes hvis Rett er.

Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Willum Hanssens weigne hafde wed skrefttlig Kaldseddel ladet stefne Hans Aarevig for medelst hand med hans Leverance wed Tøm/m/er og bord wed Aarvigs Sag er ilde fornøyet, dat: 5 Novembr: 1709: Stefningen fantis paa tinget louglig at vere stefnt d: 9 Novembr: nest eftter, Indlagde der nest Eet forhverfvet Tings widne om sam/m/e bord og tøm/m/er handling, i lige maade, Hans Aarevigs udgifne Reigning paa dette, dat: 8 Decembr: 1707:
paa Hans Aarevigs weigne møtte hans broder Søn Anders Ottesen, som indlefverede hans skrefttlige indleg dat: 4 Decembr: 1709. og der om war Dom begierende,
Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessors weigne mod Hans Aarevigs {Stefnemaal} indleg svarede, at hand Refererede sig till det i Rette lagde Tings widne, saa Vell som Hans

Aarvigs indlefverte bord Regnskab, saa skall Vell udfindes hvad Hans Andersens forseelse er, og der for uden tilstod og bevillgede at Sagen till neste ting maatte beroer, at Documenterne kunde efttersees hvor da udj Sagen kunde gaa Een forsvarlig Dom og Kiendelse.

1709: 196

Anders Ottesen i lige maade paa Hans Aarevigs weigne bevilgede at Sagen till Waartinget maatte beroe, at da Dom udj Sagen gifves kunde,
ellers hafde ingen af parterne widere i Retten at indgifve men paa begge sider Refererede sig till sine i Rettelagde Documenter,
Og blef der fore saaledes dend gang afskediget,
Sagen optages till Dombs till først holdende Ting, hvor da parterne ville møde Dom at anhøre,

Hr: Anders Eliesen Sogne Prest till Fielbergs Prestegield hafde ladet stefne Hans Giære paa Boogen formedelst hand skall hafve hiem ført for hannem 1 td: Spansk Salt, og dend forderfvet og forkom/m/et, med paastand hand det bør betalle, tillige med omkostnings erstatning,
og møtte paa Sogne Prestens weigne Klokeren Knud Øfrebøe, som paa Sogne Prestens weigne paastod Dom,
Hans Giære møtte og forklarede iche at hafve ført noget Salt for ha/nnem/ hiem, men da de Reiste af Bergen paa Een liden baad, og iche kunde føre dend td: Salt med sig saa indlefverede hand dend tønde paa Een Jegt till Biørn Espeland og Helge Siursen Hetland, som i mod tog Salted og det hiem førde, wilde formode at hand iche kunde svare till det Salt som andre førde hiem, og tog i forwaltning
Klokeren paastod at eftterdj Hans Giære hafde lofvet Sogne Presten at hiem føre Salted, hand da og skulle forskaffe det Vel hiem,
Hans Giære der til svarede at Saldted kunde hand iche føre hiem, saa som hand iche hafde andet føre Self end Een liden baad, tj hand med fleere førde sam/m/e tid Peder Jensen Smidt till Bergen, og maatte Reise hiem paa Een liden baad, formente endnu som før at vere frj for Sogne Prestens søgning, mente at de som hafde Salted i Jegten og det hiem førde bør der till at svare

1709: 196b

Biørn Espeland som er af Lænetz godtz war og nu tilstede som wedstod at hafve dend paastefnte tønde Salt i sin Jegt for Presten, men paa weien falt Jegten opp og gik fuld af Søe, hvor fore eftterdj tønden ej var tet kom Siøe udj Salted og saaledes bort smeltede Salted, sagde iche at hafve noget Salt i forwaring, men Salted blef indlagt paa deris Jegt uden deris willie, formente og at vere frj,
afsagt,
Eftterdj der befindes at Hans Giære iche noget Salt for Sogne Presten dend Hederlige Mand Hr: Anders Elliesen fra Bergen har hiem ført, men sam/m/e tønde Salt at vere indlagt paa Jegten till Biørn Espeland, hand og Salted har hiem ført, {og} det \og/ for deris liden tilsyn er blefven for..sket(?) og forderfvet, Saa kand iche Hans Giære tilfindes noget for Salted at betalle, men her med for sam/m/e Søgning frj Kiendes, Men dend Hederlige Mand Sogne Presten hafver at Søge Biørn Espeland og hans medfølgere for Salted, om hand ellers siunis der till at hafve nogen føye eller adgang,

Torbiørn Larsen paa Sl: Johan Frimands arfvingers Veigne hafde ladet stefne Anders Skartlands arfvinger for 7 rdr: 3 Mrk: 6 s: de Sl: Johan Frimand skyldig er, det at betalle og indlagde der om 2de Dom/m/e, dend Eene dømbt d: 27 April 1703: og dend anden afsagt dend 27 Martj 1704: dend første Domb lydende paa 2 rdr: dend anden paa 5 rdr: 3 Mrk: 6 s: paastod der fore Dom till skadesløs betalling,

paa Arfvingernes Veigne møtte dend Sl: Mands Søn/n/er Harald Andersen Eritzland, og Jørgen Andersen Skartland, som forklarede iche at Vide af deris Sl: Fader noget till Sl: Johan Frimand skyldig er, formente at om Sl: Johan Frimand noget hafde haftt at fordre, hand da burde hafve søgt det paa skifttet eftter deris Sl: Fader, som nu stod nestleden Som/m/er,

Torbiørn Larsen der till svarede at hand iche wiste stod, men kom paa gaarden dagen eftter skifttet var holden, og krefvede

1709: 197

gielden, men om arfvingerne hafve forsømbt at angifve gielden, Sl: Frimands arfvinger der fore iche kand miste deris Rettmesige Kraf, forskiød sig till de 2de ergangne Dom/m/e, paastod des fornøyelse,

Arfvingerne som før paastod at vere frj fordj det iche paa Skifttet er Krefvet,

afsagt

Eftterdj Torben Larsen med 2de u-svekede Dom/m/e bevislig giøre, at Sl: Anders Skartland war skyldig till Sl: Johan Frimands arfvinger 7 rdr: 3 Mrk: 6 s: og arfvingerne iche bevislig giør at noget af sam/m/e gield siden Dom/m/enes Dato er betalt, Saa bør arfvingerne till sam/m/en, betalle sam/m/e gield till Johan Frimands arfvinger, for uden udj foraarsagede omkostning 3 Mrk: 8 s: broder Een broderlaad og Søster Een Søsterlaad, alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Lars Bierk i Etne og Olle Hetland af Fielbergs skibrede blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge deris LougrettesEed,

Niels Røe hafde ladet stefne Goute Stangeland for 6 tøm/m/er Stocker hand hos ha/nnem/ for 3 Mrk: penge bekom, og det iche betalt hafver, forklarede der hos at sam/m/e Stocker annam/m/ede Goutte Stangeland inde wed Hegge Osen, og lod føre dem till Wacke Soug, og da hand der med de/nnem/ udkom wilde hand ej stokene for dend pris annam/m/e, men vilde ichun siden gifve 2 Mrk: og som Niels Røe sam/m/e tid war skyldig Goutte Een half Rixdr: saa lefverede hand ha/nnem/ sine penge, og begierede at hand vilde lefvere og legge stokene der hand de/nnem/ annam/m/ede, saa wilde hand vere fornøyet, men som stokene der eftter wed Wake Sag er blefven bort stollen, saa formodede hand at Goute bør betalle ha/nnem/ stokerne,

Goutte Stangeland møtte till Sagen at svare, og forklarede at nestleden Som/m/er Eet aar siden, war Niels Røe ha/nnem/ ½ rdr: skyldig, sam/m/e tid hafde Niels Røe liggende i Hegge Osen 6 tøm/m/er stoker, de/nnem/ ofverlod hand till ha/nnem/ for sam/m/e ½ rdr:

1709: 197b

hvor paa hand tog sam/m/e Stoker, og flaattede de/nnem/ till Wake Sag, men da hand der med stokene ankom siuntis hand at de iche war saa meget af werdj som hand skulle hafve hos Niels Røe, hvor fore hand gik till Niels Røe, og sagde ham, at hand iche kunde tage de/nnem/ saa dyrt nemblig for 3 Mrk: men vilde ichun gifve ha/nnem/ 2 Mrk: da blef Niels Røe wred og lefverede ha/nnem/ de 3 Mrk: hand war ha/nnem/ skyldig, men iche tallede om stokerne enten de skulle blifve der liggende eller de skulle anden stedtz hen føris, formodede der fore

at vere frj for Niels Røes stefning og søgning. ellers eftter tilspørgelse wedstod hand at Niels Røe wilde hand skulle føre stokene paa dend sted de laag før hand wilde vere benøyet, forklarede og at hand var ligt med ha/nnem/ om 2 Mrk: 8 s: for stokene,
Parterne blefve forEenede at Goute Stangeland skall gifve Niels Røe for desse stoker 20 s: og udj omkostning 20 s: hvor med Niels Røe war benøyet og der paa gafve hver anden deris hender.

Dend 7: Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Hougsgiære for Halsnøe Closters Almue af Fiære skibrede, ofververende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne Monss: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmanden Lars Øchland, med eftterskrefne Lougret, Johanes UlfEbne, Torkild Sollen, Halfvor Hougskier, {Niels Tvet,} Gunder Økland, Olle Egeland, Haldor Hougskier, {og} Aslack Gramshoug og Knud Miaanes sambt Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Forvalters Fuldmegtig satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Monss: Peder Jensen Smidt tillspurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er at eftterskrefne Halsnøe Closters Jorder indverende aar ligger øde, og af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som der af enten skatter till deris May: vill betalle, eller nogen Landskyld, Leeding eller anden Rettighed till Halsnøe Closters Forwalter yder, saa som af Østre Braatvet, 1 Løb 1 pd: 18 Mrk: Sm: westre Braatvet 1 L: 2 pd: 12 Mrk: Sm: og Apeland 1 pd: 12 Mrk: Sm:
Almuen der till svarede, at det dennem nok som witterligt er at sam/m/e Jorde parter udj westre og østre Braatvet sambt Apeland, dette indverende aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som af desse øde Jorder Ringeste skilling betaler

1709: 198

enten udj skatter till deris Kongl: May: eller nogen Landskyld, Leeding eller Rettighed till Halsnøe Closters Forvalter,
dette begierede Monss: Peder Jensen Smidt, at maatte indføris og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde negtes,

Britte Jørgens datter Eldøen hafde ladet stefne Elluf Brattestøe for Eet best eller Een qvige hand for hende hafde at føde og sam/m/e best eller qvige skall hafve bort solt till Knud Selsaas, hafde og ladet warsle Knud Selsaas till wedermæle eftter dend opsettelse som skeede paa Wallens Høste ting nest afwigte 15 Novembr:
Elluf Brattestøe blef paaRaabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,
Closter Lensmanden Lars Øchland og Torkild Sollen, hiemlede \at/ hand her om louglig er indCiterit.
Knud Sælsaas møtte og endnu som før der till svarede at hand har kiøbt sam/m/e best og meener dend og at beholde, widere hafde hand ej at sige,
afsagt,
eftterdj Eluf Brattestøe befindes louglig at vere stefnt, og dog ej møder, saa beroer Sagen till neste holdende ting hvor da Eluf Brattestø bør møde till Sagen at svare, til sam/m/e tid har og Knud Selsaas at møde till wedermælle, og skall da gaaes i Sagen widere hvis Rett er,

{Siur Østvig og} Lars Egeland og Niels Houge blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

Dend 9 Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Spidsøen for Føyens og Waags Skibredes Halsnøe Closters Almue, ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne Monss: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmendene Knud Ifversen Bømellen, og Tosten Skaarpen, med eftterskrefne Lougrett, Herlof Wespestad, Jon ibd: Anders Hofland, Peder Westvig, Siur Hofland, Anders Wespestad, Østen Andal og Gunder Graaf, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Publicerit Monss: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Niels Torildsen!! (Torkildsen) paa ½ L: Sm: ½ H: i gaarden Westvig dat: 21 Febr: 1707.

1709: 198b

Monss: Peder Jensen Smidt tillspurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er, at eftterskrefne Jorder Halsnøe Closter tillhørende, indverende aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa ingen findes som af dennem Ringeste skilling vill betalle, enten udj skatter, Landskyld, Leeding eller anden Rettighed, Jorderne ere desse Nemblig

Af Føyens Skibrede, Grindem 3 Løber Sm: Hofland 1 L: 6 Mrk: Sm: Urang 1 Løb 1 pd: 12 Mrk: Sm: Lørhammer 1 Løb Smør, Stensbøe 2 pd: 12 Mrk: Sm: Mælland 1 Løb 9 Mrk: Sm: og Tvet 1 Løb 1 pd: Sm:

udj Waags Skibrede Lande 2 pd: 6 Mrk: Sm: Skomsnæs 1 pd: 21 Mrk: Sm: Tuftteland 1 pd: 12 Mrk: Sm: Rønholm 2 pd: 6 Mrk: Smør,

Almuen der till svarede at det dennem alle witterligt er at alle desse benefnte og Specificerede Jordeparter baade udj Føyens og Waags Skibrede Halsnøe Closter tilhørende indverende aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa slet ingen findes som af dennem Ringeste skilling vill betalle, enten udj Skatter till deris Kongl: May: ej heller udj Landskyld, Leeding eller anden Rettighed till Halsnøe Closters Forwalter,

Dette begierede Monss: Peder Jensen at maatte indføris og hannem af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde weigres,

Monss: Peder Jensen hafde ladet stefne Jørgen Hageberg, for medelst hans datter Guro Jørgens datter for medelst hun skall hafve ofver faldet Knud Rønholms Søn Knud Knuds: der fore at bøde, hafde og ladet stefne bemelte qvindfolck Guro Jørgens datter, i lige maade Knud Rønholm med sin Søn till Sagen at svare,

parterne paa alle sider møtte till Sagen at svare, saa møtte og till widne Mogens Sallamonsen Rønholm og Sallamon Rønholm, som widner i denne Sag,

Mogens Sallamonsen Rønholm eftter giorte Eed widnede, at hand nest afvigte Som/m/er i Marken paa Rønholm Saag at Guro slog Knud Knudsen med Een Kip ofver sin Rygg nogle slag,

Jørgen Hageberg tillige med datteren Guro wedstod at saa war, sagde det skeede i hastighed lofvede aldrig meere saadant at giøre, tilbød sig at ville gifve for denne forseelse till Halsnøe Closters Forwalter 3 rdr:

hvor med Peder Jensen war benøyet med begier dette i protocolen maatte indføris.

1709: 199

Monss: Peder Jensen hafde ladet Citere Knud Rønholm for hand skall hafve {stefnt} skieldt Jørgen Hageberg for Een hund der fore at lide som wedbør, hafde og ladet stefne Jørgen Hageberg till wedermælle hafde og ladet stefne Sallamon Westwig og Niels ibd: som her om skulle bære widne,
begge Vidnerne møtte og wed Eed testerede at de aldrig har hørt at Knud Rønholm har skieldet Jørgen Hageberg i nogen maade,
Knud Rønholm forklarede at dette skulle hafve skeed nest leden Som/m/er Eet aar siden 14ten dage for Ste: Hans dag,
ellers negtede Jørgen Haberg!! ganske negtede at hafve skieldt ham
hvor fore Sagen Kiendes af ingen werdj.

Niels Nielsen Kallevaag og Anders Rasmusen Wespestad blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

Året 1709 her med til endes

Tingbok nr. I. A. 29 1708-1710 for Sunnhordland
Året 1710

1710: 199b

Dend 12 Febr: 1710 blef holden almindelig Waarting paa Haavig for Strandvigs og Ous Skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Jon Haavig og Hans Lundervig med eftterskrefne Lougrett, Steen Houge, Knud Eiede, Steen Wiig, Engel Giøen, Johanes Helleland, Mickel Leigland, Olle Teigland og Jon Nortvet sambt Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publicerit, dend satte Capitels taxt for nest afvigte aar paa alle slags Koren, dat: 20 Novembr: 1709:

Publicerit deris May: aller Naadigst willie om Kiøds anskaffelse af Almuen 4 pd: af 3 Løber Sm: til deris May: Millitietz fornødenhed, af Hr: Estatz Raad og Stiftt befallings Mand de Tønsberg till Fogden skrefven, dat: 3de Feb: 1710:

Publicerit Jon Mickelsen Tvet hans udstede skiøde till Guldbrand Bergesen Ham/m/ersland, paa 1 pd: 3 Mrk: Sm: med bøxsel i dend gaard Tvet, som Jon Mickelsen Self paaboer, og Guldbrand Ham/m/ersland oddels baaren till, i mod penge 40 rdr: 3 Mrk: dat: 12 Decembr: 1709:

Dend Sag i mellem Olle Berland og Torgils Giøen angaaende dend Landskyld som for hen er paastefnt, og møtte nu Olle Berland som Sagen i Retten fremEskede, og møtte paa Torgils Giøens weigne hans broder Knud Eie, som der till svarede at hans Landbunde Olle Berland

iche har betalt hannem i 3 aar nogen Landskyld, eller 3de tage, og naar Olle Berland till ha/nnem/ ankom/m/er og med ha/nnem/ giør Rigtig afreigning vil hand Rette sig self, og lade ham nyde hvis Rett er, formodede at Olle Berland bør betalle ha/nnem/ sin aarlige Landskyld, som Rett er, hvilke nu i 3 aar ej skeed er,

Olle Berland der till svarede at hand har budet ha/nnem/ sin Landskyld eftter Lougen, men Torgils Giøen iche det vill {lade} giøre eller ej, heller an/n/am/m/e Landskylden,

Knud Eie der till svarede at Landskylden ha/nnem/ ej er till bøden begierede at Olle det bør bevise,

afsagt

eftterdj Olle Berlands tvet ganske negter at hafve faaen nogen Qvitering eller Landskyld bog for sin afbetalte Landskyld af sam/m/e JordEigeren Torgils Giøen, saa her udj Retten (…) kand seeis enten hvad betalt er, eller hvad som till den/n/e tid Resterer, Knud Eie paa sin broder Torgils

1710: 200

Giøens weigne der i mod for(egifver) at Olle Berlands tvet iche har villet betalle sin Rettighed eller tredie tage (i no)gle aar, saa beroer Sagen till første ting, till hvilken tid Torgils Giøen bør her udj Retten at indgifve Een fuld kom/m/en Qvitering og Reigning paa hvad Landskyld, Tredie tage, og Fløtings penge som Olle Berland till ha/nnem/ i hans tid betalt hafver, og det under 2 rdr: bøder saa frembt det ej eftter kom/m/es, og om parterne ej i inden dend tid i mindelighed kand forEenis, saa skall da om alt handles hvis Rett er.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Barbra Anders datter for begangen Leiermaal med Een Reserve Soldat Olle Olsen Aadland, der fore at bøde eftter Lougen,

Barbra Anders datter Aadland blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hendes weigne,

Siur Aadland og Mogens Tvet hiemlede at [de] hende louglig hafver Citerit, hvilke berettede at hun nu ligger i barselseng, og der fore ej kunde møde, med forklaring at hun vill Egte ha/nnem/

afsagt,

eftter som Barbra Anders datter er louglig stefnt saa paalegges hende till neste ting at møde, og skall da gaaes hvis Rett,

Mogens Nielsen Aadland Og Olle Larsen Færrestad blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen paa Tinget, saa Vell dennem af Ous som af Strandvigs Skibrede, 1: om hand iche paa Alle ting Reisene særlig om Høsten og Waaren {iche} altid behøfver 8te Mand till Roers Karle fra Eet ting till et andet, om hand ellers i tide till tingene {kand} \skulle/ fremkom/m/e 2: om Almuen kand sige at hand med mindre end 8te Mand Sær Høst og Waar fra Eet sted till Eet andet kand skydses, 3: om hand iche de sam/m/e 8te Mend, som hannem ting fra ting skydser Rigtig hver Mand med 4 s: Millen betaller, for uden styre Manden som hand aparte maa betalle, 4: om hand iche naar aparte Forrettninger i Fogderiet forefalder, da betaller alle dem som skydtzer med 8 s: (Millen)

1710: 200b

5: blef Almuen til spurt om nogen af dem kunde {sige hafve} hafve at {klage} kræfve Fogden eller hans tiener noget for skydtz, at de det ej rigtig har bekom/m/et,

Almuen af begge desse Skibreder der till svarede, at de med Een god sambvittighed kand forklare, at Fogden tillige med Rettens betiente, og de med følgende Kongl: Skatte penger iche kand Reise eller fare fra ting till andet med Ringere end 8te Mand, saa som de mangen gang det har forsøgt, saa at naar de er mindre Rors Karle, maa de iche allene blifve liggende, og ej kand frem kom/m/e, men end og tit og oftte med stor lifs fare wende tilbage, hvor ofver det tit og oftte er hendet at Tingene for undt weirlig skyld er blefven forsømbte, hvilke dog iche skeer, naar de ere 8te Mand paa baaden at Roe,

till det andet Fogdens Spørsmaal, Refererede \de/ sig till sit forige Svar, at Fogden iche kand fremkom/m/e med mindre Folck end 8te Roers Karle, saa frembt de før beram/m/ede tingene skall fuldføris

till det trende svarede de at de alle saa mange \som/ skydtzer paa tingene som er 8te Mand særlig Høst og Waar, altid uden nogen weigring blifver betalt af Fogden med penge 4 s: for hver Mill, og der for uden betaller Fogden sin med hafvende Styre Mand,

till det 4de svarede Almuen ofver alt, at naar Fogden Reiser aparte ærinde i Fogderiet, uden de ordinarie tinge som tit og oftte skeer, nu wed Restantzens inddrifvelse, wed andre aparte befallinger at kundgiøre og till Ende bringe da betaller Fogden alle de/nnem/ han/nem/ skydtzer med 8 s: danske for hver Miil, som de uden nogen weigring hver gang de i saadan tilfelde skydtzer bekom/m/er,

till det Fembte gaf de alle svar, at ingen af de/nnem/ som enten self har skydtzet eller wed sine Folck ladet skydtze Fogden eller hans Fuldmegtig, i Ringeste maader har at krefve for saadan skydtz, men, saa mange som i saa fald skydtzer enten paa tingene eller aparte, har faaet deris Rigtig betalling, paa de ordinarie tinge for hver Mill 4 s: (ligeled?)es der for uden altid for hver Miil 8 s:

1710: 201

saa de tackede Fogden for Rigtig betalling i alle maader

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og hannem af Retten beskrefven medeelis, som han/n/em iche kunde negtes,

Dend 15: Febr: blef holden almindelig Waarting paa Skielnes for Strandebarm og Qvindheretz Skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde LensMendene Anders Mundem og Ifver Helvig, med eftterskrefne Lougrett, Anders Mundem, Svale Waage, Gietle Mundem, Samson og Peder Øyerhafn, Gabriel Houge, Jørgen Torgilstvet og Niels Mundem, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit de 2de brefve, som paa forige ting Specificerit er, Nemblig Capitels Taxten og Stifttamptmandens bref om det Kiød till deris May: tieniste,

saa frem kom og for Retten Lensmanden i Qvindheretz skibr: Ifver Andersen Helvig, som [paa] Hr: Baron Axell RosenCrantzes weigne sig beklagede, hvorledes at Een Person Ved Nafn Johanes Andersen tilholdende udj Skaarpen i Qvindheretz skibrede, u-louglig og u-rettelig skall hafve understaaet sig dend 28 Novembr: nestleden, uden foregaaende Stefnemaal, Loug eller Dom at til sige Een Hr: Baron RosenCrantes Landbunde boende paa dend gaard Pile, Jorden nest kom/m/ende Faaraard Jorden at fra fløtte, uden at anvise enten oddels Løsnings Rett, penge for gaarden, eller bøxsels igien gifvelse till Leilendingen, med widere, hvor om hand alt indlefverede Een skreftt under Høy Welbr: Hr: Baron

RossenCrantzes haand dat: 29 Novembr: 1709: hvor udj hand med meere advarer og formaner sam/m/e Johanes Andersen, sig fra alle u-louglige indtrengseler paa gaarden Pile at endtholde, saa frembt hand iche der fore vill lide hvis Loug og Rett ha/nnem/ kand tilsige, med widere des indhold, hvilke Lensmanden Ifver Helvig paa Hr: Barons weigne begierede at maatte for Retten oplæses og udj Protocolen indføris, sambt og paateignes, og ha/nnem/ igien lefveres, som ej kunde veigres

1710: 201b

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa tinget, om hand iche alle tider paa de almindelige Tinge, særlig Høst og Waar behøfver till Skydtz og Fløtting 8te Mand, og det fra Eet ting till andet, for det andet om de kand Vide eller fuldkom/m/en sige at {ieg} hand med Ringere Folck end med 8te Mænd særdeelis Høst og Waar kand frem kom/m/e fra et sted till et andet, 3: om hand iche desse benefnte 8te Mend som saaledes fra Eet ting till et andet skydtzer rigtig hver Mand for hver Miil, med 4 s: danske betaller, og det for uden sin Styre Mand, som hand aparte betaller 4: om hand iche naar aparte forrettninger i Fogderiet kand falde, da betaller alle dem som hannem skydtzer med 8 s: Millen, 5: om nogen af Almuen kunde hafve at krefve ha/nnem/ eller hans tiener noget for skydtz, at de det ej Rigtig alle tider har bekom/m/et,

Almuen ofver alt der till svarede, at de med Een god samvittighed kand sige, at Fogden tillige med Rettens betienter, og de med følgende Kongl: Skatter, iche kand fra ting till andet frem kom/m/e med Ringere end 8te Mand, saa som det tit og oftte er forsøgt, saa at [naar] de ere Mindre Rors Karle, maa de iche allene blifve liggende og ej frem kom/m/e men tit og oftte med stor lifs fare maa wende til bage hvor ofver det undertiden skeer, at Tingene for undt Veirlig skyld ere blefvne forsømbte, som dog iche skeer naar de ere 8te Mend paa baaden at Roe

till det andet Fogdens spørs maal Refererede Almuen sig till det forige svar, at Fogden iche kand frem kom/m/e med Mindre Folck end 8te Rors Karle, særlig Høst og Waar saa frembt de till de beram/m/ede tinge skall frem kom/m/e,

Till det tredie svarede de, at de alle saa mange som skydtzer paa tingene, altid uden nogen weigring eller undsigelse blifver betalt af Fogden hver Mand for hver Miil 4 s: og der for uden betaller Fogden sin medhafvende Styre Mand self

till det 4de svarede Almuen ofver alt, at naar Fogden Reiser aparte erinder i Fogderiet, uden de ordinarie tinge tit og oftte skeer, nu Ved Restantzens indrifvelse, nu Ved

1710: 202

andre aparte befallinger at kundgiøre og till Ende bringe da betaller Fogden alle de/nnem/ som skydtzer hver Mand med 8 s: danske for hver Miil, som de uden weigring hver gang de saaledes skydtzer bekom/m/er og erlanger.

till det 5te gaf de alle svar, at ingen af de/nnem/ som enten Self har skydtzet eller wed sine Folck ladet skydtze, Fogden eller hans Fuldmegtig i Ringeste maader har at krefve for saadan skydtz, men saa mange som i saa fald skydtzer, enten paa tingene eller aparte har faaet deris Rigtig betalling, paa de 3de ordinarie tinge for hver Mil 4 s: og ellers der for uden altid for hver Mil 8 s:

de tackede Fogden for Rigtig betalling i alle maader

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde Veigres,

Lensmanden Ifver Andersen Helvig paa Høy Edle og Welbr: Hr: Baron RosenCrantzes Veigne opbød og Kundgiorte at, hvem som wille til Eigne sig eller er Rette oddels baaren till dend gaard Piile ha/nnem/ nu til hørende, sig hos ha/nnem/ Ville indfinde, og sam/m/e gaard eftter Lougens Maade {at} med Reede penge at indløse, saa som hand agter dend at selge, og begierede Ifver Andersen, at den/n/e hans tilbydelse i protocholen maatte indføris, Hr: Baron RosenCrantz till fornøden eftterrettning om for nøden giøris,

Dend Sag i mellem Mag: Olle Storm og Olle Larsen Lille Linge som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu Olle Larsen, som sagde at hafve betalt sin Rettighed till Eigeren, og der med mente at vere frj

Chresten Biering paa Mag: Olle Storms weigne paastod hand det med qvitering bør bevise, eller og at lide Dom særlig fordj ha/nnem/ siste Rettes dag blef paalagt at forskaffe qvitering, og hand self og bød sig der till, Sagen og for sam/m/e aarsage blef opsatt,

Olle Larsen endnu som før sagde pengene at hafve betalt men ej har qvitering med sig.

afsagt

Eftterdj Olle Larsen Lille Linge seeniste Rettesdag nest leden Høst blef gifven Delation till den/n/e tid, (…?)

1710: 202b

(da paa …… …… ….. ….?) eller qvitering at fremvise og det nu dog ej eftter kom/m/er, og i saa maader ej {her} kand beVise at sam/m/e aars Landskyld for 1701: at Vere betalt, Thj bør hand inden 15ten dage sam/m/e aars Rettighed som er 1 rdr: 3 Mrk: tillige med sam/m/e forhøyning, og omkostning Een half Rixd: at betalle under Nam og wurdering i sin boe,

Dend Sag af Fogden forige ting indstefnt Contra qvindfolcket Britte Røe for Leiermaal med Soldatten Samson Matisen Kierland, der fore at bøde eftter Lougen, og møtte nu paa hendes weigne Ifver Helvig, som till stod hendes forseelse men foregaf at hun ej det Ringeste till bøders betalling er Eiende,

Kongl: May: Foget till spurte dend ganske Almue paa tinget om de er widende, at bemelte qvindfolk Britte Røe noget till deris May: bøder er Eiende, Men Almuen der til svarede at de veed og er fuldkom/m/en forsikret at sam/m/e qvindfolk ej det aller Ringeste till bøders betalling er Eiende, men er Eet Fattigt Qvinde Menniske der ej wiedere er Eiende end de gl: Kleder hun gaar udj,

Hvor fore Kongl: May: Foget paastod Dom till Straf paa Kroppen,

afsagt,

Eftterdj der befindes at Britte Røe med Soldatten Samson Matisen har begaaet Leiermaal, og hun ganske indted till deris May: bøder er Eiende, saa bør hun for den/n/e sin begangne forseelse at straffes paa hendes Krop med fengsel paa wand og brød i Fire uger,

Dend Sag af Fogden indstefnt Contra Johanes Natrestads Qvinde for Egte bøder, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte endnu bemelte Johanes Natrestadtz qvinde iche, till Sagen at svare, og det af aarsage at hendes Mand er Soldat og Reist i deris May: tieniste,

Sagen beroer till neste ting, til hvilken tid Prestens atest bør forskaffes paa dette Leiermaal, og skall da gaaes der om hvis Rett er.

Publicerit Knud Torbiørnsen Eie og Zidselle Anders datter Bondhuus, deris udgifne skiøde till de 2de brødre Knud Torbiørnsen Dend ældre, og Baar Torbiørnsen paa 13 3/5 Mrk: Sm: med bøxsel og ofver bøxsel eftter andeel af dend u-bøxslede Halfve Løb Sm: Bergens Latins skolle til hørende i mod penge for Mrk: 9 Mrk:

1710: 203

som er tillsam/m/en 20 rdr: 2 Mrk: 6 s: hvor af Knud Torbiørnsen selger 12 4/5 Mrk: Sm: og Mickel Hagtorsen paa sin Hustrues Ziselle Anders datters Veigne 4/5 Mrk: Sm: her for uden er desse 2de brødre arfvelig tilfalden i bemelte gaard Bondhuus 12 4/5 Mrk: Sm: dat: 22 octobr: 1709:

Dend Sag i mellem HøyEdle og Welbaarne Hr: Baron RosenCrantz og Oluf Sunde, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte paa Hr: Barons weigne Lensmanden i Qvindheretz skibrede Ifver Andersen Helvig, som Sagen i Rette Eskede, og eftter før i Rette lagde Documenter paastod Endelig Dom,

Olle Sunde møtte ogsaa og i Rette lagde 2de gl: pergaments brefve, som dog ej den/n/e Sag er anrørende, hvor fore de paa teignet blef lefveret till bage, endnu indlagde 2de qviteringer for dend betalte Landskyld af bemelte halfve Løb aarlig 1 rdr: 12 s: dend Eene af Chresten Chrestensen udgifven dat: 22 Decembr: 84: og dend anden af Ofve Holm udgifven dat: 9 Decembr: 1709: forklarede ellers at hand har eftterseet alle sine brefve og Documenter, men ej kand finde andet end som hand før frem ført hafver, paastod endnu som før at Hr: Baron bør fremlegge sit bekom/m/ne pantebref, saa og sagde hand at hand maatte Vell hafve faaet det till bagers løst særlig hans ForEldre som det begierede, og paa stod der fore at vere frj Kiendt for Hr: Barons Søgning og til talle, men wedstod endnu som før at Suplichen er af ha/nnem/ giort og till deris May: ofverlefveret, og formente at saa som dend i sig Self er Sandferdig hand da for widere trette bør vere forskaanet, og der om war Dom begierende

ingen \af/ parterne hafde {iche} widere at proponere men war Endelig Dom begierende,

og blef der fore saaledes Endelig afsagt

Eftterdj Olle Sunde ej allene for Retten baade før 2de gange og nu tilstaar, at hafve till deris Kongl: May: indgifvet sin aller underdanigste Supliche ofver HøyEdle og Welbaarne Hr: Baron RosenCrantz, hvor af nu Een vidimered Copie i Rette legges, som Olle Sunde self siger at vere Conform med orginalen som till deris May: indgifven,

1710: 203b

i sam/m/e Supliche klager hand ofver HøyEdle baarne Hr: Baron for Een ½ Løb Smør udj hans paaboende gaard Sunde, som hand foregifver at vere hans Rette oddel, og till Hr: Baron RosenCrantz for 12 rdr: penge pant satt er, hvilcke gaarde part hand nu ej af HøyEdel baarne Hr: Baron kand faa indløst, endog hand der fore langt meere penge har bøden end dend er pantsatt fore, med widere hans Supliches indhold, dat: 14 Julij Ao: 1704: Olle Sunde har nu først fra Som/m/er tinget till Høstetinget faaet Delation hans paastand og andragende at bevise, Nemblig at dend pantsatte halfve Løb er fra hans ForFædre till Hr: Baron pantsat, saa og at dend er hans og hans ForFædres sande oddel, for hvis aarsage hand dend kunde og burde indløse, Men da Sagen nestleden Høsteting blef fremEsket, har Olle Sunde ganske ingen bevislighed der om frembragt, sit Klagemaal med at bevise, hvor fore hannem atter fra dend tid till dette ting er gifven tid, om hand noget till bevis kunde opfinde eller forebringe, men det nu ej meere end da af ha/nnem/ skeer, Der i mod har Høy Edel baarne Hr: Baron RosenCrantz allene for Sagen at opliuse ladet fremlegge {sin} deris Kongl: May: Sl: og Høyloflig udj Hue Kom/m/else Kong Christian dend 5tes aller Naadigste udgifne og Sl: Hr: Baron Ludvig RosenCrantz meddeelte patent Lehnbref paa Baroniet Rosenthal, hvor udj dend halfve omtvistede Løb Sm: i Sunde Specialiter er indført, at vere henhørig udj det Rette Fri Herskabs godtz, sam/m/e patent Lehnbref dat: 14 Januarj 1678: der nest Een forseiglet og af Sl: Hr: Baron Ludvig RosenCrantz igien!! (igiennem) dragen protocol, hvor udj alle hans

Skiøder og pante brefver findes extraherede, hvor i blant og seeis {at} det pantebref om den/n/e halfve Løb i Sunde udgifven af Fru Magdalena Gyntelberg till Jacob Pedersen Sunde i mod 34 rdr: erleggelse, siden er sam/m/e pante bref till Sl: Welbr: Axsell Maat (Moat) ofver draget i mod forstrekelse 20 rdr: in Specie, dat: 1657: i lige maade Olle Sundes Faders Lars Olsen Sundes ofver dragelse till Sl: Welbr: Ludvig RosenCrantz paa bemelte ½ Løb dat: \2dend Decembr:/ 1667: Af alt dette seeis jo Klarlig, at den/n/e omtvistede halfve Løb i Sunde

1710: 204

ej har veret eller er Olle Sundes oddel, men har veret hans ForFædres pant paa Een kort tid fra Fru Ane Gyntelberg som igien fra de/nnem/ till Welbr: Ludvig RosenCrantz er ofverdraget, saa er og sam/m/e godtz nu i Fri Herskabetz Rette underliggende fri godtz indlem/m/et, som ej enten maa eller kand forandres, særlig og fordj at det nu i saa lang tid har veret der under i Rolig hefd, Thj Kand Jeg ej andet der om Kiende og Døm/m/e, end jo Olle Sunde wed sin aller underdanigste Supliche till deris May: har giort HøyEdel baarne Hr: Baron RosenCrantz u-rett, og wed saadan sin andragende har paa ført Hr: Baron Een Mistancke hos deris May: har og frem ført det om ha/nnem/ som i sig Self er u-sandferdigt, og ej af Olle Sunde kand bevislig giøris, hvilcke er stridende i mod deris May: aller Naadigste Lougs 1te B: 24 Capt: 4 art: Saa bør Olle Sunde, for saadan sin u-rette andragende at giøre HøyEdele Baarne Hr: Baron RosenCrantz en offentlig afbedelse, og der for uden inden 15ten dage betalle till ha/nnem/ udj foraarsagede omkostning 2 rdr: og bøde till deris May: for saadan sin forseelse 4 rdr: alt under adfer eftter Lougen,

Hr: Major Storm hafde ladet stefne Anders Huckenes og Haafver Jusland for medelst hand maatte leie Folck till Bergen nestleden Som/m/er og de begge var tilsagt og ej møtte, der fore at anseeis og betalle ha/nnem/ sine skydtz penge,
Anders Hukenes og Haafver Jusland møtte og wedstod at vere tilsagt, Reiste og till Giermundshafn i meening at fløtte, men da de der ankom war Majoren alt bort Reist, lofvede ellers at talle med Majoren og med ha/nnem/ der for Eenis, begierede der fore opsettelse till neste ting, og lofvede da at møde i Retten uden videre stefnemaal, og da enten lide Dom till betalling eller fremvise Majorens haand eller seddel at de med ha/nnem/ er forEenede, hvor fore ogsaa med Sagen saa lenge beroer.

Klokeren till Strandebarm Offe Jonsen hafde ladet stefne sin Sogne Prest dend Hederlige Mand Hr: Olle Gierdrum

1710: 204b

formedelst hand skall till HøyEdele og Welbr: Hr: Stifttbefallings Mand de Tønsberg og deris WelEdele Høyærwerdighed BisCopen indgifvet adskillige Klage poster ofver ha/nnem/ hvor ofver hand fra sit brød og Embede er Suspenderit, de sam/m/e poster ofver ha/nnem/ at bevise,
Hr: Olle Gierdrum møtte og i Rette lagde Klokerens afsettelse fra hans Embede, dat: 8 Novembr: 1709: sambt Een Dom dømbt paa nest afvigte Høste ting dat: 22 octobr: 1709: hvor udj alle de bevisligheder findes som Offe sig paaberaaber, og paastod Hr: Olle Gierdrum at hand nu videre for Klokerens ofverlast bør forskaanes,
Klokeren endnu som før paastod at Sogne Presten bør ha/nnem/ ofver bevise hvad andraget er,
Sogne Presten Refererede sig till Dom/m/en og Suspentionen med widere des indhold,

afsagt,
Klokeren Offe Jonsen er nest afvigte Høsteting dend 22de Octobr: offentlig for Retten paa Aarsand tildømbt for sin u-sandferdige angifvelse at bøde 4re Rixdr: og giøre sin Sogne Prest Een offentlig afbedelse siden der paa er Klokeren af HøyEdele og Welbaarne Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mand de Tønsberg sambt hans welEdele Høyærwerdighed BisCopen ganske fra sit Kloker Embede afseet, Saa kand ieg iche enten i mod dend før Ergangne Dom, eller dend der paa fulte afsettelse noget foretage, men Klokeren bør sig begge deeler at holde eftter Rettelig, og frj Kiendes der fore dend Hederlig Mand fremdeelis for Klokerens widere tiltalle,

Klokeren Offe Jonsen hafde ladet stefne Sverke Berge for 2 aars Rettighed nemblig 8 s: hvert aar, som ha/nnem/ Rester, med paastand hand de/nnem/ bør betalle,
Sverke Berge møtte og wedstod at vere skyldig for toe aar Kloker Rettighed, men som hand hafver haftt sin Søn hos ha/nnem/ at lære at læse, og der fore fik 2 Mrk: og barnet indted lærde der fore will hand ej ha/nnem/ sin Rettighed betalle,
Klokeren paastod Dom till betalling

1710: 205

eftterdj Sverke Berge self tilstaar at hafve indeholt for Klokeren toe aars Klokers told, saa bør hand sam/m/e toe aars Kloker Rettighed med 1 Mrk: penge at betalle, og det inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, saa Vell som udj foraarsagede omkostning 12 s:

Dend 18: Februarj blef holden almindelig {Høsteting} \Waarting/ paa Wallen for Skaanevigs Skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Nicolaj Walen med eftterskrefne Lougrett, Mogens Sandvig, Østein Mortvet, Johanes Tielflaatt, Steen Ebne, Niels Troldsøen!! (Taraldsøen?), Svend Næs, Aad Axsland, og Abraham Tielle, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publicerit dend satte Capitels Taxt for nestafvigte aar, saa og det bref om Kiøds andskaffelse till deris May: tieniste, som for hen findes Specificeret,

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget, om hand iche paa alle ting Reiser særlig om Høsten og Waaren altid behøfver 8te Mand till Rors Karle fra Eet ting till et andet, om hand ellers i tide till Tinge skulle frem kom/m/e, 2: om Almuen kand sige at hand med Mindre end 8te Mænd Sær høst og waar fra et sted till et andet kand skydtzes, 3: om hand iche de sam/m/e 8te Mend som ha/nnem/ ting fra ting skydtzer rigtig med 4 s: Milen betaller, for uden Styre Manden som hand aparte maa betalle, 4: om hand iche naar aparte Forrettninger i Fogderiet forfalder, da betaller alle dem som skydtzer med 8 s: Miillen, 5: blef Almuen tilspurt om nogen af dem kunde hafve at krefve Fogden eller hans tiener noget for skydtz, at de det rigtig har bekom/m/et,
Almuen der till svarede at de med Een god samvittighed kand forklare at Fogden tillige med Rettens betienter og de med følgende Kongl: Skattepenge iche kand Reise eller fare fra

1710: 205b

ting till andet med Ringere end 8te Mand, saa som de det mangen gang har forsøgt, saa at {de} naar de ere Mindre Rors Karle, maa de iche allene blifve liggende, og ej kand frem kom/m/e, men end og tit og oftte med stor lifs fare vende till bage, hvor ofver det tit og oftte er hendet at tingene for u-weir skyld er blefven forsømbt, hvilcke dog iche skeer naar de ere 8te Mand paa baaden at Roe,

till det andet Fogdens Spørsmaal Refererede de sig till sit forige svar, at Fogden iche kand frem kom/m/e med mindre Folck end 8te Rors Karle, saa frembt de før beram/m/ede tinge skall fuldføris,

Till det tredie svarede de at de alle saa mange som skydtzer paa tingene som er 8te Mand særlig høst og waar, altid uden nogen weigring blifver betalt af Fogden med penge 4 s: for hver Miil, og der for uden betaller Fogden sin Medfølgende Styre Mand,

Till det Fierde svarede Almuen ofver alt at naar Fogden Reiser aparte erinde i Fogderiet uden de ordinarie tinge som tit og oftte skeer, nu Ved Restantzentz ind drifvelse, nu Ved andre aparte befallinger at kundgiøre og til Ende bringe, da betaller Fogden alle de/nnem/ ha/nnem/ skydtzer med 8 s: danske for hver Miil, som de uden nogen weigring, hver gang de i saadan tilfelde skydtzer bekom/m/er,

Till det Fembte gaf de alle svar at ingen af de/nnem/ som enten Self har skydtzet eller Ved sine Folck ladet skydtze Fogden eller hans Fuldmegtig i Ringeste Maader har at krefve for saadan skydtz men saa mange som i saa fald skydtzer enten paa Tingene eller aparte har faaet deris Rigtig betalling, paa de ordinarie tinge med 4 s: for hver Miil og ellers der for uden for hver Mil 8 s:

takede Fogden for Rigtig betalling i alle maader.

dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis, som iche kunde weigres.

Publicerit Sogne Presten Hr: Ellias Elliesens udgifne bøxsell seddel till Paal Monsen paa dend gaard Skaallenes skylder aarlig udj Landskyld 1 pd: Sm: dat: 14 Febr: 1710:

Der eftter frem kom for Retten Monss: Chresten Biering, som [paa] Bye foget Enken i Bergen Mad: Susane Sophia Sl: Hans Henningsens [weigne] udj Retten indlefverede Eet skreftt dat: Bergen dend 14 Januarj nest afvigt, udj hvilcke skreftt hand beklager sig ofver Een deel bønder og Almue som endnu inde sider og Rester

1710: 206

deris Koren tiende, som hende er udlagt at oppeberge for Een gield hos Fru An/n/e Rom/m/el, med widere des indhold, og begierede paa hendes weigne Eet tings widne paa sam/m/e Restantz, og befinder dend sig saaledes eftter hendes opsatt, og anteignelse, som og lydelig blef for Retten oplæst, hvilcke er saaledes,

Maalnæs, Greb for 1704: 1705: og 1706: 1 rdr: 2 Mrk: 12 s: hvilcke Mand er bort død i Armod og Fattigdom, Skaden Paal for 1705: 1706: og 1707: aarlig 4 pd: Koren er i penge 7 Mrk: 11 s: Manden forlat Jorden i Armod, Skarfveland hvor de 2de bønder i Armod er bort død, dend tredie fra Jorden i Armod Rester for 1704: 705: 706: 707: tillsam/m/en i penge 6 rdr: 5 Mrk: 8 s: Elfarnes Lars fra Jorden i Armod Rester for 1704: 1705: og 1706: tilsam/m/en 1 rdr: 2 Mrk: Haldor ib: som i lige maade er fra Jorden i Armod for 1704: og 1705: 3 Mrk: 15 s: Berstøe Rester for 3 aar tilsam/m/en 4 Mrk: 13 s: Birkestrand Rester for 4re aar saa som for 1704: 705: {og} 706: 707: till sam/m/en 3 Mrk: 11 s: Manden fra Jorden og betler, Braaskaat en slet pladtz Manden i Armod bort død og Rester for 4re aar 2 Mrk: 8 s: Ytre Boge Haldor fra Jorden i Armod Rester for 1705: og 1706: 2 Mrk: 10 s: Toer og Haldor for 1701: og 1704: 1 rdr: 3 Mrk: nock Haldor for 1707:

1 Mrk: 5 s: udj sam/m/e Jord Bouge øde hvor af aarlig svares ½ waag Koren Rester for 7 aar 1 rdr: 1 Mrk: 14 s: Hogstøll øde Rester for 4 aar 1 rdr: 3 Mrk: 12 s: Alsager Rester for 1704: 705: og 706: till sam/m/en 5 Mrk: 4 s: Wicke Johanes for 1704; og 1705: Rester 1 Mrk: 6 s: Brecke opsideren bort død i Armod Rester for 1703: 1704: og 1705: 1 rdr: 7 s: Øfstebøe Knud, fra gaarden lefver i armod Rester for 1704: 705: 706: og 707: 1 rdr: 1 Mrk: 11 s: Olle død i Armod Rester for 1706: og 1707: 4 Mrk: 10 s: Aartun Olle en Fattig Mand Rester for 1703: 1704: og 1705: 5 Mrk: 9 s: Anders Rester for 1704: og 705: 1 rdr: 1 Mrk: Aakre Ingebregt forlat Jorden i Armod Rester for 1703: 704: 705: og 706: 5 Mrk: 6 s: Olle for 1706: 2 Mrk: 3 s: Ølfvestvet for 1705: og 1706: 1 Mrk: 8 s: Qvandal Rester for 2de aar 5 Mrk: 4 s: Hetleflaat opsideren Een Fattig Mand Rester for 3 aar 2 Mrk: 13 s: Wattedal for 1705: og 7: Rester 5 Mrk: ? s:

1710: 206b

Tvet opsideren fra Jorden Rester for 1703: 704: 705: og 706: 7 Mrk: 8 s: Trunhiem Een Fattig Mand Rester for toe aar 2 Mrk: 2 s: Indre Svinland Een Fattig Mand Rester for 705: og 706: 3 Mrk: 8 s: Backe Rester for Eet aar 1 Mrk: 2 s: Hillisdall Manden i Armod bort død Rester for 706: og 707: 4 Mrk: 10 s: {Endnu Breke} Ham/m/ersland for 706: og 707: 2 Mrk: 13 s: Øfre SæfverEide Tollef Een Fattig Mand Rester for 706: og 707: 4 Mrk: 14 s: Eretzland Peder Rester for 706: 3 Mrk: 4 s: N: Leknes Jon 5 Mrk: 3 s: Millie Colben som er fra Jorden Rester for 706: 2 Mrk: 15 s: Endnu Lars og Haldor Ølfvernes for 707: 3 Mrk: 11 s: Hougen Jon lefver i Armod Rester for 1706: og 707: 3 Mrk:

Till alle desse svarede Almuen at de nock Ved at slet inted hos dennem i lang tid har veret at faa, iche heller er de nu noget Eiende, men Een stor deel af dem gaar om bøygden at betle, mange bort døde i Armod og sig indted enten till dette eller anden fordrings betalling eftterlad, de wed og at det er west at desse skyldige bønder tit og oftte paa tinget og anden stedtz har veret krefvet og paa mindt, men ej det Ringeste betalt hafver

hvilcke Monss: Chresten Biering begierede at maatte indføris og ha/nnem af Retten gifves beskrefven, som og saaledes blef bevilget,

Lensmanden Nicolay Biering frem kom for Retten og paa de 3de opsideres weigne paa dend gaard Øfstebøe, Nemblig Johanes Knud og Weigleicks Encke, beklagede hvorledes deris paaboende gaard, nest leden Høst wed dend u-løkelige Ildebrand om Nattetide ganske afbrente hvilcke gaard er skyldende at skatte eftter 2 Løber 2 pd: 13 Mrk: Sm: hvor Ved de stackels Folck har mest alle deris Midler og Formue, saa de nu ere nogle Fattige Folck, bad der fore dend ganske Almue paa tinget at de wille gifve til Kiende, om de iche er widende om dessene Fattige Folckes u-løke, og \deris/ der paa følgende Armod,

Almuen ofver alt der til svarede, at det dennem nocksom witterligt er, at desse stackels Leilendinger, wed dend u-løkelige Ildebrand, som nest leden Høst om Natte tider de/nnem/ u-formodentlig paa kom har Mest ej allene deris boende huse men end og alle andre deris Eiende Middel og Formue, saa (de) nu ere der ofver kom/m/en i Armod, ønskede at gud og dend

1710: 207

Høye øfrighed sig ofver de/nnem/ i Naade vilde forbarme,

dette begierede Lensmanden Nicolay Biering at maatte indføris og dennem af Retten beskrefven meddeelis, som de/nnem/ ej kunde Veigres,

Publicerit Steen Larsen Nor Ebnes udgifne Obligation og forpantning till Niels Johansen Berhoug lydende paa Capital 40 rdr: for aarlig Rente 5 pro Cento, hvilcke penge skall betallis inden 6 aars udgang, dend halfve deel 20 rdr: til dend 11 Junij 1712: og dend anden halfve deel till dend 11 Junij 1715: for hvilcke Capital og Renter hand till Niels Johansen Berhoug pantsætter ½ Løb og 9 Mrk: Sm: i hans paaboende gaard NorEbne, till underpant, dat: 11 Junij 1709:

Dend Sag i mellem Peder Waldre og Svend Næs, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu atter Peder Waldre som Sagen i Rette fremEskede, hafde og ladet stefne eftter forige afsigt, Sogne Presten Hr: Ellias og Marete Aasem

Svend Næs møtte Self, men Marte Aasem møtte iche ej heller nogen paa hendes weigne, paa Sogne Prestens weigne, sagde Mogens Sandvig at hafve ordre at svare, at hvad beitet angaar da har Presten gifvet Svend Næs Laaf at beite der, eftterdj hand der udj er {end} en Lodseier, og der for uden altid har haftt dend Rett, men hvad skougen angaar, det Ved hand iche noget om, men har Svend Næs der udj saa wit Peder Waldre wed kom/m/et noget hugget er det ha/nnem/ u-witterligt,

Gunder skaffer og Johanes Teigen wed Eed hiemlede at de baade Sogne Presten og Marte Aasem her om louglig har indCiterit at møde,

Svend Næs end som før wedstod at hafve beitet paa den/n/e Sætter støll, hvilke støll er samfellet med Prestegaarden, Aasem og Waldre, og der fore har betalt Sogne Presten og Aasem, men ej Waldre som dog er Een Eiere i beitet med de andre, hvad weed hand har hugget er mesten deelen paa det skiftte eller dend Mark som Peder Waldre er til hørende, men formente at eftterdj Sogne Presten og Enken Aasem ha/nnem/ der till har gifvet Laaf, han da Der fore iche kand lide, men meener at det er Rett giort

1710: 207b

og paastod der fore at Vere frj for Peder Waldres tiltalle i alle maader, og om hand noget der om har at Klage, hand da bør der fore søge Sogne Presten og Marte Aasem som ha/nnem/ {till} sam/m/e Støls beite har gifvet tilladelse,

Peder Waldre indlefverede i Retten Een Forseiglet Dom og Markegangs skiftte, mellem Aasem og Waldre, dat: 19 Decembr: 1704: hvor af seeis at Waldre iche allene er jnterresserit i beitet men end og har sin skoug udskiftt fra de andre parter, formodede der fore at ha/nnem/ er skeed u-rett, formente at Svend og andre ej allene maatte forbydes at beite paa den/n/e sted, men end og at betalle ha/nnem/ for de aaringer hand har beitet saa og for dend skade i skougen skeed er,

afsagt,

Eftterdj Peder Waldre, ej allene med Een Markegangs Dom og Skiftte dat: 19 Decembr: 1704: men end og Ved parternes Egen tilstaaelse beviser og gaat giør, at were MedEigere udj det betie!! (beite) eller dend Sætterstøll som Svend Næs med Sogne Prestens og Marte Waldres!! (Aasems) forlof beiter, og Peder Waldre ganske negter der till at hafve gifvet nogen tilladelse, langt mindre for sam/m/e beite saa Vit Svend Næs till den/n/e tid brugt hafver af ha/nnem faaet Ringeste wederlag, men der hos sig og høylig beklagede at Svend Næs ej allene som melt er ha/nnem/ u-adspurt udbeiter dend Mark med sit qveg hvor udj hand er Een Lods Eiere som {bøxsel} \Leilendings/ Mand till Waldre, men end og protesterer mod dend hugster som Svend Næs brugt hafver wed Sæter Støllen, og det uden Ringeste tilladelse af ha/nnem/ som allene og ingen anden der till er {berettighed} berettighed, eftter for indlefverede skifttes oprettelse og Dom Svend Næs og self tilstaar at hafve hugget i skougen wed Sæterstøllen, saa Vit hand till sin Sætters fornødenhed kunde behøfve, allene foregifvende at naar hand af Sogne Presten har forlof at beite, hand da og maa hugge saa meget brende som till Sæterens

fornødenhed behøfves, Saa Kiendes her om saaledes, eftterdj Peder Waldre som før er Rørt som Een Leilending er Eiende tillige med de andre udj dette beite som nu paa stefnt er, saa bør Svend Næs eftter dags at Endt holde sig fra sam/m/e Sætterstøll, og der ej nogen tid med sit qveg at opkom/m/e, alt saalenge sambtlig Lods Eigere det ej vill sambtøke, hvor udj Peder Waldre og bør vere jnterresseret, og før det skeer maa det ej af Svend Næs skee, hvad sig skougen

1710: 208

angaar som Peder Waldre foregifver at vere ha/nnem/ allene tilhørende og Svend Næs self siger at hafve hugget till sin sætters fornødenhed da naar Peder Waldre lader {lader} louglig besigtige hvad \brende/ weed Svend Næs udj Waldres tilhørende skoug hugget hafver, da skall der om Kiendes hvad Rett er.

Dend 20 Febr: blef holden almindelig Waarting paa Killisvig for Fielbergs og Etnes skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Lars Killisvig og Zacarias Silde, med eftterskrefne Lougrett, Svend Siursen Udbiue, Mickell Qvam/m/e, Tosten Weeastad, Peder Udbiue, Ingebregt Dallen, Evind Tindeland, Harald Udbiue og Erick Houge, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit de brefve som for hen findes Specificerede,

Tollef Skieldal og Tor Sørom som Kierke wergere for Stølle Kierke udj Etne hafde ladet Stefne Lars Fiøsne og Knud Brendeland for Tiende af Fiøsne nemblig 4 ½ waag Koren á 2 Mrk: er 9 Mrk: og Knud Brendeland for neste aars Landskyld till sam/m/e Kierke 3 rdr: 1 Mrk: 8 s: med paastand at de det begge bør betalle, tillige med omkostnings erstattning
Lars Fiøsne møtte og wedstod ej at hafve betalt den/n/e fordrende tiende till Kierkevergerne, men formeener at Kierke wergerne bør betalle ha/nnem/ paa Kierkens weigne Kost penge og anden Soldattens udredning for dend gaard Øfstebøe som Kierken tilhører at betalle, saa som dend ligger øde,
Knud Brendeland i lige maade møtte og forklarede at de 2de Soldattere Lars Larsen Fiøsne og Siur Tollacksen Øfstebøe kom till ha/nnem/ og krefvede paa Kierkens weigne Kost penge af Øfstebøe, og betalte ha/nnem/ sam/m/e penge 3 rdr: 1 Mrk: 8 s: og som de formente at sam/m/e deris Kraf war Rett, saa war det ha/nnem/ lige gaat till hvem hand sam/m/e penge betalte formodede at hand der fore bør frj blifve for widere Landskyld at betalle
Kierkewergerne paastod Dom at Knud Brendeland bør betalle {ha/nnem/} de/nnem/ deris Landskyld, i lige maade Kierken sin tiende hos Lars Fiøsne,
afsagt
Eftterdj Lars Fiøsne self tilstaar ej endnu nest afvigte aars tiende till Stølle Kierke wergere Tollef Skieldall og Tor Sørom \at hafve betalt/, som er 4 ½ waag Koren, saa bør {Tollef}

1710: 208b

Lars Fiøsne sam/m/e Tiende med penge 9 Mrk: betalle, Knud Brendeland som siger at hafve betalt nestleden aars Landskyld till Soldatterne for Kostpenge og Mundering for Øfstebøe, og der om ej frem Viser Ringeste ordre eller tilladelse, bør og at betalle till Kierkewergerne sam/m/e penge 3 rdr: 1 Mrk: 8 s: og begge af de/nnem/ saa Vell {Tollef} Lars Fiøsne som

Knud Brendeland at betalle till Kierkewergerne i foraarsagede omkostning Een hver for sig 1 Mrk: 8 s: alt dette inden 15ten dage under Exeecution eftter Lougen,

Niels Elliasen boende i Bergen hafde ladet stefne Olle Monsen Stølle formedelst hand skall hafve tilEgnet sig Eet huus staaende paa Giære Backe, og det bort solt, og Folck derudj sett, ha/nnem/ som Eigere u-afvidende og u-witterligt, formodede at Olle Monsen bør der fore at svare,

Lensmanden Zacarias Silde forklarede at Olle Monsen iche {det} den/n/e sinde louglig er warslet, men blef stefnt første nestleden Mandag 8te dage, hvor fore Olle Mogensen nu iche møder,

eftterdj Olle Monsen nu ej møder, saa beroer Sagen till neste ting og naar da louglig stefnet blifver skall gaaes hvis Rett er.

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen paa Tinget af begge desse Skibreder, om hand iche paa alle ting Reise, særlig om Høsten og Waaren altid behøfver 8te Mand till RorsKarle fra Eet ting til Eet andet, om hand ellers i tide till tingene skall frem kom/m/e, 2: om Almuen kand sige at hand med mindre end 8te Mend Sær Høst og Waar fra et sted till it andet kand skydses, 3: om hand iche de sam/m/e 8te Mend som hannem Ting fra ting skydtzer rigtig hver Mand med 4 s: Milen betaller, for uden Styre Manden som hand aparte maa betalle, 4: om hand iche naar aparte Forrettninger i Fogderiet forefalder da betaller alle dem som skydtzer med 8 s: Milen, 5: blef Almuen tilspurt om nogen af dem kunde hafve at krefve Fogden eller hans tiener noget for skydtz, at de det ej Rigtig har bekom/m/et,

Almuen af begge desse skibreder der till svarede, at de med Een god samvittighed kand forklare, at Fogden tillige med Rettens betiente og de med følgende skatte penge iche kand Reise eller fare fra ting till andet med Ringere end 8te Mand, saa som de mange gange det har forsøgt, saa at naar de ere mindre

1710: 209

Rors Karle, maa de iche allene blifve liggende, og ej kand fremkom/m/e, men end og tit og oftte med stor lifs fare vende til bage, hvor ofver det tit og oftte er hendet, at tingene for ont weirlig skyld ere blefne forsømbte, hvilke dog iche skeer naar de ere 8te Mand paa baaden at Roe,

Till det andet Fogdens Spørsmaal, Refererede de sig till sit forige svar, at Fogden iche kand frem kom/m/e med mindre Folck end 8te Rors Karle, saa frembt de før beram/m/ede tinge skall fuldføris,

Till det tredie svarede de, at de alle saa mange som skydtzer paa Tingene, som er 8te Mend særlig Høst og Waar, altid uden nogen weigring blifver betalt af Fogden med penge 4 s: for hver Miil, og der for uden betaller Fogden sin Medhafvende Styre Mand,

Till det fierde svarede Almuen ofver alt, at naar Fogden Reiser aparte ærinde i Fogderiet uden de ordinarie tinge, som tit og ofte skeer, nu Ved Restantzens indrifvelse nu wed andre aparte befallinger at kundgiøre og till Ende bringe, da betaller Fogden alle de/nnem/ ha/nnem/ skydtzer med 8 s: danske for hver Miil, som de uden nogen weigring hver gang de i saadan tilfelde skydtzer bekom/m/er,

Till det 5te: gaf de alle svar, at ingen af de/nnem/ som enten Self har skydtzet, eller Ved sine Folck ladet skydtze Fogden eller hans Fuldmegtig, i Ringeste maader har at krefve for saadan skydtz, men saa mange som i saa fald skydtzer enten paa Tingene eller aparte, har faaet deris Rigtig betalling, paa de ordinarie tinge for hver Mill 4 s: og ellers der for uden altid for hver Miil 8 s:

tackede Fogden for Rigtig betalling i alle maader,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføres, og ha/nnem/ beskrefven meddeelis,

Publicerit Sallamon Sollems af Opdals Skibrede, hans udgifne Skiøde till Ingebregt Colbeinsen Dallen paa 1 Løb Sm: med bøxsell i øfre Houge, i Fielbergs skibrede beliggende i mod penge 70 rdr: dat: 13 Novembr: 1709.

Publicerit Mag: Jens Skrøders Proust ofver Rye Følcke og Sohne Prest till Skiolds Prestegield hans udgifne skiøde paa sin Moder Mad: Ane Schildrups weigne till Reinert Helgesen Waagen paa 1 ½ Løber Sm: og 1 ½ Hud med bøxsel i dend gaard Weastad i Fielbergs skibrede dat: 16: Decembr: Ao: 1709.

1710: 209b

Publicerit Olle Nielsen Neereim og Helge Nielsen ibd: deris udgifne Skiøde till Steener Nielsen Neerem paa ½ Løb Sm: med bøxsell i Nerem for penge 10 rdr: dat: 11 Novembr: 1709

Publicerit Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, sambt Jon Ormsen Ramsvig af Etne deris udgifne skiøde till Lambregt Thorgiersen Klungland paa 1 L: 2 pd: 15 Mrk: Sm: med bøxsel udj dend gaard Grindem i Etne skibrede beliggende, hvor af Kongl: May: Foget selger ½ Løb og 9 Mrk: Sm: med bøxsel, som ha/nnem/ i gields betalling eftter Jørgen Pedersen er udlagt, og Jon Ramsvig selger 1 Løb 18 Mrk: Sm: med bøxsel, sam/m/e bref dat: 20 Decembr: 1709:

Dend 22 Febr: blef holden almindelig Waarting paa Bielland for Føyens og Waags!! (Fiære) Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Tollef Hougland og Næll Hysingstad, med eftterskrefne Lougrett, Aarstein Lier, Halvor Kind, Frands SveEen(?) (Sveen), Olle Huckaas, Tollef Lier, Olle Embeland Jacob Nesse og Aanund Embeland, sambt Almue fleere som tinget søgte
(Mrkn.: Gardane Lier, Kind, Sveen, Huckaas og Embeland er i 1647 ført under Fiære/Førde skpr. Lensmann Tollef Hougland regjerte i Fiære/Førde skpr. Bielland er både i Fiære og Føyen skpr.)
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publiceret de brefve og andordninger som for hen findes indført,

Lensmanden Tollef Hougland og Niels Wallen begge af Fiære Skibrede, frem kom for Retten, som begge paa Torgier Rasmusen nu tilholdende paa Nesse tilbød paa Tinget at om nogen hans arfvinger sig ville paa tage ha/nnem/ till sig at annam/m/e, og ha/nnem/ hans lifs tid under holde, saa som hand er Svag og Siug af dend Spedalske Sygdom, hvor i mod hand igien alt hvis hand Eier eller Eiendes worder till sam/m/e Mand som ha/nnem/ vil antage will skiøde og afhende eftter Lougens 5te Bogs 1 Capit: 9 art:
Da frem kom ingen anden enten hans wen/n/er slegt eller andre end dend Dannemand Jacob Nesse af Fiære skibrede, som sig der till frembød, ej allene ha/nnem/ at til sig tage, men end og ha/nnem/ saa lenge hand lefver med fornøden Kost, Røgt, Seng Varme og waretegt vilde under holde, og eftter hans død ha/nnem/ med Een ærlig og søm/m/elig begrafvelse forsiune, saa og holde hans arfvinger for hans gield Krafvesløs,

og som førbemelte 2de Mend Lensmanden Tollef Hougland og Niels Wallen fremførte den/n/e Siuge Torgier Rasmusens begiering, saa mod tog de

1710: 210

paa hans weigne den/n/e Jacob Nesses tilbud, saa som han med ha/nnem der om till foren war forEenet, naar ingen anden som wilde og kunde skaffe ha/nnem/ fornøyelig og fornøden underholdning det ville giøre og begierede saa Vell desse 2de Mend paa Torgier Rasmusens weigne, som Jacob Nesse at dette maatte udj protocolen indføres og de/nnem/ begge till eftterrettning maatte beskrefven meddeelis,

af Føyens Skibrede møtte eftter skrefne Lougrett, Tøris Dyvig Otte Aadland, Hans Øcheland, Olle Teigland, Lars Wickenes Helge Føyen, Lars Nyesetter og Arne Spidsøen,

Dend Sag mellem Maren Peders datter Glad og Hr: Hans Wadbek som fra forige \ting/ till nu blef opsatt, blef nu atter fore tagen, og møtte paa Maren Peders datters weigne Lensmanden Næll Hysingstad som Sagen FremEskede, og hafde der for uden ladet stefne 4re Mend, som huuses tilstand har besigtiget, hvis Nafne ere Arne Spidsøen, Erick Haavig, Tore Tottland, og Olle Teigland som alle tillige møtte,
paa Hr: Hans Wadbeks weigne møtte hans Søn Bertel Wadbek, som sagde sig iche hafve nogen ordre fra sin Fader det Ringeste i Retten at indgifve, enten indleg eller beskichelse som forige Rettedag blef till bage lefveret, allene at skulle svare {hans} for hans Fader i Retten, hvor fore hand paa sin Faders weigne dette Replicerede, at saa som hand eftter HøyEdelbaarne Hr: Stifttbefallings Mands første udgifne Ressolution till Maria Cronmon hafde aarsage at forholde hende huuset som nu paastefnt er, saa vilde hand dog iche forholde det der som!! (dersom) hand hafde faaet dend anden høyEdele og Welbr: Hr: Stifttbefallings Ressolution paa Maren Peders datter Supliche at Vide, men som hun dend har fordult, og dend ej for ha/nnem/ anvist maa hun self tacke sig for dend ophold wed huuset skeed er, dog paa det at hans Fader Hr: Hans Wabek ej skall anseeis eller af Maren Peders datter holdes for Een Enke Hadere, som hun [i] sin Stefning foregifver erbyder hand sig ej allene at betalle dend paa Stefnte Kakelofn eftter wurderingen, Men

1710: 210b

end og huuset i sig Self, eftter dend pris de nu seeniste Mend wed dend giorte besigtelse det Taxerit hafver,
de indstefnte 4re Mend giorde deris forklaring at det paa stefnte huus staaende paa Teigland Maren Peders datter Glad till hørende, blef af de/nnem/ for 3 uger siden eftter Lensmandens begiering besigtiget, og befant de at sam/m/e huus nu ganske er falden, taget mange steder hull paa, hvor ofver Regn og wand er indkom/m/en, og saaledes forderfvet huuset at det nu ej kand vere af høyere werd end 16 rdr: endog huuset i sig Self er Eet stort huus af gaat tøm/m/er opbiugt, men nu forderfvet, dog var det till foren meget bedre end nu tj nestleden aar da de mange sterke winde indfalt, da blef det meget forandret, ellers har det i nogle aar woren slet medfaren i det søre brøst, hvor indted bordtag voren hafver, widere wiste de iche i den/n/e Sag at forklare,
begge parter begierede Dom udj Sagen, sagde sig indted Videre at hafve i den/n/e Sag at indlegge,

hvor fore der saaledes blef dømbt og afsagt

Der befindes at det nu omtvistede huus Staaende paa Teigland, till foren war tilhørig Ane Finde Sl: Hr: Hans Mensses, hvilcke dend 28 Septembr: 1701: wed Skifttes holdelse eftter

hende er taxerit og wurderit for 60 rdr: dend 20 Julij 1705: der eftter er dette Huus {af} eftter Een høy Respective Consistori Kiendelse {hende} Maren Peders datter Glad i gields betalling eftter forbenefnte Ane Finde Sl: Hr: Hans Menses for hendes fordring hos hende for sam/m/e pris blefven udlagt og tilbømbt, Der eftter da Maren Peders datter Glad wilde bortage og {fra} fløtte huuset fra Teigland, er hende huuset forbøden at bort føre af dend hederlige Mand Hr: Hans Wadbek Sogne Prest till Findaas, og det formedelst huuset er blefven staaende ofver tiden om Foraaret eller Rette Fardag som Lougen om taller, hvilcket er at see af hans Erclering paa Maren Sl: Chrestophers Glads Supliche till HøyEdle baarne Hr: Estatz Raad og Stiftt befallings Mand de Tønsberg dat: 28: octobr: 1708:

1710: 211

i lige maade eftter tilstaaelse for Retten nu da Sagen er blefven til tinge indstefnt, hvor fore og huuset der eftter till den/n/e tid paa Teigland er blefven bestaaende, og eftter de 4re Mends Forklaring saaledes ilde tillred at det nu af dennem ej kand anseeis af verdj meere end for 16 rdr: Og som da Citantinden allene paastaar at dend Hederlige Mand Hr: Hans Wadbek har hindret hende Huuses afførsel, serlig da hun det i Bergen for 44 rdr: hafde bort solt, hand da bør beholde huuset, og betalle hende det med saa mange penge som det hende er tillagt fore nemblig 60 rdr: Saa Kiendes her om saaledes, at eftterdj dend Hederlige Mand Hr: Hans Wadbek Sogne Prest till Findaas Prestegield, har forholdet Maren Peders datter Sl: Chrestopher Glads det huus, som hende wed Een Con{sti}sistorial Kiendelse er tildømbt, staaende paa hans allernaadigst Benificerede gaard Teigland, alleneste af aarsage, huuset ej till Rette Fardag er affløt, hvor ofver huuset ganske er forRaadnet, Saa bør dend hederlige Mand sam/m/e huus till Maren Sl: Chrestopher Glads betalle med saa mange penge som hun det fore solt hafver nemblig 44 rdr: og der i mod Self beholde huuset, og sig det saa nøttig giøre som hand best Ved, will og kand, hvad sig dend Jern Kakelofn angaar som og af Maren Sl: Chrestopher Glads paa ankes at vere af huuset nedrefvet, og til Preste gaarden henført, dend bør Sogne Presten, hende til bage lefvere, saa god som dend fantes og war, da dend hende blef tillagt, og som dend hederlige Mand, har gifvet Citantinden aarsage till den/n/e prosses, saa betaller hand dend og till hende med penge 6 rdr; alt dette forskrefne under Execution eftter Lougen.

Dend Sag mellem Bergerne for Skibet Jomfru Ane von Dram/m/en angaaende dend bergelønd!! som for hen findes indført og {da} till den/n/e tid opsatt, og møtte nu Chrestopher Habbestad som forklarede iche at hafve stefnt denne sinde, lofvede at vill

1710: 211b

stefne till Som/m/er tinget, begierede till dend tid Delation,
da som ingen af parterne fremEsker Sagen i Retten, saa beroer dend till widere og louglig stefnemaal,

Publicerit Anders Andersen Brose \og/ Jacob Jensen Brose begge som Formyndere for Erick Eckelands børn, deris udstede bøxsel seddel till Raall!! (Roall?) Hansen paa Helten udj dend gaard Egeland, dat: 7 Januarj 1710:

Dend Sag i mellem de 2de Brødre Fredrick Springpil og Just Springpil angaaende deris mellem werende Reigning, som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu begge parter till Sagen at svare,

Just Springpil indlagde udj Retten Een atest fra begge baasMend som skulle hafve woren hyret paa skibet {dat}, af ingen Dato, Ilige maade Een atest fra Post Mesteren i Bergen angaaende postens borteblifvelse, dat: 20 Febr: 1710: der nest hans skrefttlig indleg dat: 22 Febr: 1710.

Just Springpil endnu som till foren paastod at eftterdj at de begge om denne deris stridighed har voren forEenit, de da bør Vere forligt, saa som hand indted er sin broder skyldig i nogen maade, her for uden begierede hand i sit indleg opsettelse i 6: Maaneder, at hand i midlertid kand faa sine bevisligheder fra Hamborg, eftterdj dend Post hvor med hand wentede sine bevisligheder iche er kom/m/en, men for tidernes wanskeligheds skyld borte blefven, og der fore iche vill svare sin broder till nogen sine Spørs maal om hans Fordring i nogen maade,

Fredrick Springpil sagde ganske Nej fore nogen sinde med sin broder om den/n/e Sag at vere forligt, men paastod Een Endelig Dom i Sagen, og der om indlefverede sit skrefttlige indleg dat: 22 Febr: Ao: 1710:

der eftter blef Fredrick Springpils i Rette lagde Reigning examineret, og først tilspurt Just om hand de i Reigningen første anførte 12 rdr: kand benegte, hvor till Just svarede at hand slet indted will eller kand svare den/n/e gang till nogen Reigning, men forskyder sig till sin paastand i hans indleg meldet er, Men Fredrick Springpil sagte at sam/m/e penger Dependerer af Een wexsell fra Hans Deggen till Just Springpil sam/m/e penge lefveret og ej der paa har meere bevis, wilde haabe at hans broder det ej skulle negte,

1710: 212

de der nest indførte 3 rdr: sagde Fredrick at hafve lefveret sin broder paa dend gaard Sættere, men Just wilde indted der til svare, Frederick hafde ej heller nogen bevislighed der paa

blef saa Fredricks Reigning Specialiter examinerit, og annam/m/et af Fredrick alt hvis beviligheder!! (bevisligheder) der paa fantes, saa som Tolderens Sr: Anders Tønders atest paa told 12 rdr: 1 Mrk: 9 s: dat: 5 Febr: 1709: Niels Nielsens bevis paa 5 rdr: 1 Mrk: dat: 15 Aug: 1705: Hr: Jonases bevis paa 64 rdr: 2 Mrk: dat: 10 Febr: 1706: Hr: Lougmand Knags bevis paa 90 rdr: dat: 20 Martj 1706: dend bevis paa 520 pd: Skosk!! (Skaadsk) som er i penge 216 rdr: 4 Mrk: dat: 11 Maij 1708: Een bevis paa 39 rdr: udredning i Skottland till Fredrick Giæger dat: 3 Aug: 1707: Een bevis paa Tolds Erleggelse i Stade lydende paa 7 rdr: 5 Mrk: dat: 3 Aug: 1707: hans bevis paa Een faufn brendeveed for 10 Mrk: dat: 3 Aug: 1707: hans bevis paa 15 rdr: betalling till Hr: Lougmand Knag dat: 21 April 1706: Just Springpils obligation till Walter Bekhof paa 224 rdr: 3 Mrk: dat: 16 April 1705: Een qvitering fra Een deel skibsfolck for betalt hyre 16 rdr: rdr:!! 2 Mrk: 4 s: dat: 18 Aug: 1709: Nock Walter Bekhofs qviterung!! for 6 rdr: 4 Mrk: 10 s: dat: 25 octobr: 1706: Nock Een atest fra Fredrick Giæger paa 40 rdr: dat: 12 April Ao: 1707:

fleere qviteringer eller bevisligheder sagde Fredrick Springpil ej at hafve, men paastod at ha/nnem/ maatte paalegges Eed for hvad Resten er som Just ej enten wed gaar eller hafve bevislighed paa, saa frembt Just ej vill giøre benegtelses Eed, saa som hand gierne vill meste hvad Reigningen widere om melder saa frembt hans broder will det ved Eed benegte, og hvis hans broder ej vill giøre Eed, da erbød hand sig det godvillig at giøre, saa som hand det med Een god samvittighed giøre kand, og der om war Een Kiendelse begierende,

Imidlertid undvigte Just Retten, og ej vilde enten høre paa de fremførte bevisligheder, iche heller svare widere till Sagen,

Fredrick Springpil end nu som før begierede ha/nnem/ maatte tilstedes at giøre Eed, og der for uden begierede Een Rettmesig Dom og Kiendelse

1710: 212b

Og blef saa Endelig Kiendt, Dømbt og afsagt saaledes.
Seeniste Rettesdag dend 18 Novembr: 1709: blef Just Springpil eftter hans Egen da giorte begiering gifven Dellation sine paaraabte bevisligheder fra Hamborg at hid forskaffe som er fra dend tid till nu meere end 13 ugers tid, Men nu i dag Sagen er foretagen forskyde hand sig atter till sam/m/e bevisligheders forskaffelse, og der till begierer lengre tid, hvor fore hand nu ej fremlegger Ringeste bevis, paa det hand sig till foren har paaberaabt, Da som ingen lenger opsettelse af mig kand giøris, Citanten dend ej heller vill tilstede men endelig Esker Dom udj Sagen, Saa har Jeg ej heller lenger Sagen Kundet oppeholde, men foretaget Fredrick Springpils Reigning at efttersee, med de der paa hafvende bevisligheder, Og som Just Springpil eftter tilspørgelse ganske indted wille gifve giensvar paa noget ha/nnem enten af hans broder eller af Retten blef tilspurt, saa og straxst der paa wigede fra Retten og ud af Tingstuen, allene begierede opsettelse Saa har Jeg da alle i Rette lagde Documenter eftterseet, saa Vel Fredrick Springpils Reigning som de der paa anviste beviser, og befinder Jeg at Just Springpil eftter saadan beskaffe\n/hed blifver sin broder Fredrick Springpil skyldig for eftter skrefne, Nemblig, Told af skipper Hans Dæges (Dægens) Skib 12 rdr: 1 Mrk: 9 s: for de penge som till Niels Nielsen betalt er 5 rdr: 1 Mrk: for de bord till Hr: Jonas Olsen 64 rdr: 2 Mrk: for de penge som betalt er till Walter Bekhof den 25 8br: 1706: 6 rdr: 4 Mrk: 10 s: For Een Bye tings Dom dat: 10 Febr: 1706: 90 rdr: med Rente till den/n/e tid 18 rdr: for de 520 pd: Skaadsk till Patrech Stuart betalt er 216 rdr: 4 Mrk: med Rente till nu 40 rdr: 4 Mrk: for Skipper Fredrick Giægers Reigning 39 rdr: Told i Stade betalt 7 rdr: 5 Mrk: for Een Faufn brende Ved i Hamborg 1 rdr: 4 Mrk: for Skipper Fredrick Giægers Hyre 40 rdr: till Bye Fogden Hans Ruus dend 21 April 1706: 15 rdr: for Just Springpils obligation till Walter Bekhof i Hamborg 224 rdr: 3 Mrk Rente af 600 Mark Lybsk fra dend 10 Maij 1706: till nu 39 rdr: 1 Mrk: for 16 rdr: 2 Mrk: 4 s:

1710: 213

som Fredrick Springpil till Just Springpils skibs Folck dend 18 octobr: nest afvigt betalt hafver, till sam/m/en udj alt 837 rdr: 2 Mrk: 9 s: her fra af gaar som Just Springpil till Fredrick Springpil eftter Reigningens formeld betalt hafver 45 rdr: 5 Mrk: blifver saa till Endelig Rest 791 rdr: 3 Mrk: 9 s: hvilcke Summa Just Springpil till sin broder Fredrick Springpil inden 3de Solle Merker betalle bør Ilige maade udj foraarsagede omkostning 16 rdr: og det under Nam og wurdering udj hans Eiende Midler hvor de findes, hvad sig dend øfrige Fordring angaar som Fredrick Springpil i sin Reigning opfører, da som der paa ej nogen bevis fremlegges kand Jeg den/n/e sinde {..de} ej tilfinde Just Springpil der af noget at betale.

Monss: Chresten Biering paa Susane Sophie Sl: Hans Henningsens weigne tilspurte Almuen paa Tinget om de/nnem/ ej vitterligt er, at eftterskrefne af Almuen Rester hende for eftternefnte aaringer Tiende af deris gaarder, og om hun iche har giort sin flid hos de/nnem/ at faa Tienden indrefven (men ej) dend har kundet faa, de som Rester ere desse Nemblig.
Hilde war øde 1706: og 1707: Rester 5 Mrk: 6 s: Nedre Grindem har veret i hendes tid 7 aar Rester tiende 6 rdr: 5 Mrk: 2 s: yttre Hofland Knud død i Armod Rester for 1704: 705: 706: og 1707 rester 1 rdr: 2 Mrk: 12 s: Worland Een Fattig Encke Rester for 1706: og 1707: 2 Mrk: 4 s: Kallevaag Erick i Armod Rester 1 Mrk: 8 s: Søre Næss Evind død i Armod Rester for 1705: 1706: og 1707: 5 Mrk: 3 s: Lørham/m/er Rester for 1705: 1 Mrk: 14 s: war siden øde i 5 aar der af Rester for alle aar 1 rdr: 3 Mrk: 6 s: Sættre øde 1707: Rester tiende 2 Mrk: 10 s: Breke øde 7 aar tienden Rester 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: Gaaseland Halfvors part øde i 4 aar 4 Mrk: 8 s: Steensbøe øde i 7 aar 1 rdr: 1 Mrk: Urong øde 7 aar 1 rdr: 4 Mrk: 8 s: Hiertnes Jon fra gaarden i Armod Rester for 1704:

705: og 1706: 4 Mrk: 1? s: Eide Jacob fra Jorden betler sit brød Rest for 1705: og 1706: 2 Mrk: 4 s: Halderager Chrestopher lefver i Armod Rester for 2 aar 3 Mrk: Hans lige saa i Armod Rester for 2 aar 3 Mrk:

1710: 213b

Raasbøe Anders en Fattig og udarmed Mand for 4 aar 2 rdr: 1 Mrk: Ø: Næss Rasmus en Fattig Mand Rester for 1706: 1 Mrk: 8 s: Tvet Kiølf som er fra Jorden i Armod Rester for 1705: og 1706: 2 rdr: 5 Mrk: 8 s: Urong Rester 1 Mrk: 8 s: Sortland Matias er forarmet Rester for 1707: 1 Mrk: 8 s: Gaaseland Otte Rester 1 Mrk: 2 s: Søre Mælland Endre Wiersen Rester for 1706: og 1707: 3 Mrk: Baltzer og Endre sam/m/e aar 3 Mrk: Tormoesetter Manden fra Jorden og ligger nu øde Rester for 1706: og 1707: 3 Mrk: 10 s: Eide Hans Rester for 1707: 12 s: Otterøen Rester for 1706: og 1707: 5 Mrk: 14 s:
Till alle desse svarede Almuen at de nock veed at slet indted hos dennem i lang tid har veret at faa, iche heller er de nu noget ejende, men Een stor deel af dem bort død i Armod, og indted sig eftterlat, andre gaarder ligger øde som ingen tiende betaller, wed og saa at Tiende tageren Mange gange har krefvet de/nnem/ men indted faaet,
Dette begierede Chresten Biering at maatte indføris og ha/nnem beskrefven meddeelis.

Kongl: May: Foget till spurte Almuen paa Tinget af begge desse skibreder, om hand iche paa alle ting Reiser særlig om Høsten og Waaren altid behøfver 8te Mand till RorsKarle fra Eet ting till et andet, om hand ellers i tide till tingene skulle frem kom/m/e, Om Almuen kand sige at hand med mindre end 8te Mend Sær Høst og Waar fra ting till andet kand skydtzes, 3: om hand iche sam/m/e 8te Mend som ha/nnem/ Ting fra ting skydtzer hver Mand Rigtig med 4 s: for Milen betaller for uden Styre Manden som hand aparte betaller. 4: om hand iche naar aparte forrettninger i Fogderiet forefalder betaller alle dem som skydtzer med 8 s: Millen, 5: blef Almuen tilspurt om nogen af de/nnem/ kunde hafve at krefve Fogden eller hans tiener noget for skydtz, at de det jo Rigtig har bekom/m/et,
Almuen af begge desse skibreder der till svarede, at de med Een god samvittighed kand forklare, at Fogden tillige med Rettens betienter og de med følgende skatte penge, iche kand Reise eller fare fra ting till andet, med Ringere end 8te Mand, saa som de det mange gange har forsøgt, saa at Naar de ere Mindre Rors Karle maa de iche allene blifve liggende

1710: 214

og ej frem kom/m/e, men end tit og oftte med stor Lifs Fare wende til bage, hvor fore det tit og oftte er hendet, at tingene for ont weirlig skyld ere blefne forsømbte, hvilke dog iche skeer naar de ere 8te Mand paa baaden at Roe,
Till det andet Fogdens Spørsmaal Refererede de sig till deris forige svar, at Fogden iche kand frem kom/m/e med mindre Folk end 8te Rors Karle, saa fremt de før beram/m/ede tinge skulle fuld føris.
till det tredie svarede de, at de alle saa mange som skydtzer paa tingene som er 8te Mand særlig Høst og Waar, altid uden nogen weigring blifver betalt af Fogden med 4 s: penge for hver Mil, og der for uden betaller Fogden sin Medhafvende Styre Mand,
till det 4de svarede Almuen ofver alt, at naar Fogden Reiser aparte ærinde i Fogderiet, uden de ordinarie tinge som tit og oftte skeer, nu Ved Restantzens indrifvelse nu Ved andre aparte befallinger at kundgiøre og till Ende bringe, da betaller Fogden alle dennem hanne/m skydtzer med 8 s: danske for hver Mil, som de uden nogen weigring hver gang de i saadan tilfelde skydtzer bekom/m/er,

till det 5te gaf de alle svar, at de iche ingen af de/nnem/ som enten Self har skydtzet, eller Ved sine Folk ladet skydtze Fogden eller hans Fuldmegtig i Ringeste maader har at krefve for saadan skydtz, men saa mange som i saa fald skydtzer enten paa tingene eller aparte har faaet deris Rigtig betalling paa de ordinarie tinge 4 s: Milen, og ellers der for uden altid for hver Mil 8 s:
takede Fogden for Rigtig betalling i alle maader,
Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde weigres,

Dend 25: Febr: blef holden almindelig Waarting paa Hom/m/elvig for Opdals og Waags Skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Gunder Ambland og Sallamon Windenes, med eftterskrefne Lougrett, Hans Landerøen, Jacob Færrevaag, Lars ibd: Hans Epland, Mogens Nesse, Madtz Tvet, Arne Hillisvig og Gunder Ambland, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Publicerit de brefve og befallinger som for hen findes Specificerede

Publicerit dend Kongl: aller Naadigste Skatte Forordning for

1710: 214b

nest afvigte aar, dat: 7 Januarj 1710,

Publicerit Karen Sl: Ifver Knudsens udstede skiøde till Ingemoe Olsen paa ½ Løb Sm: og ½ H: i gaarden Helland, liggende i Waags Skibrede i mod penge 23 rdr: dat: 14 Novembr: 1709:

Publicerit Karen Sl: Ifver Knudsens udstede bøxsel seddel till Jacob Larsen paa 2 Spandsteig Jord udj Storevig sambt paa trende parten udj underliggende Laxse waag, dat: 23 Septembr: Ao: 1709:

Frem kom for Retten dend Dannemand Olle Bruntvet af Opdals Skibrede, og sig høylig beklagede hvorledes, gud hannem nestleden den 12 Febr: som nu er 14ten dage siden med dend u-løkelige Ilde brand er blefven hiemsøgt, saa At hands i boende huuse med hvis der udj war ere opbrente, bad, at Almuen der om ville gifve deris sandferdige berettning, forhaabende at hand wed saadan u-løkelig hendelse skall finde Een naadig Konge og øfrighed, till nogle aars Skatters Frihed af hans Jord bemelte Bruntvet som aarlig er skyldig udj Landskyld 1 Løb og 2 pd: Sm:
Almuen ofver alt der till svarede, at det dennem alle noksom witterligt er, at dend stakels Mand Olluf Bruntvet for 14ten dage siden wed dend u-løkelige Ilde brand er blefven hiemsøgt, saa at alle hans i boende huuse i aske er nelagt!! (nedlagt), hvor wed hand Een stor skade lidt hafver, saa hand nu lidet er Eiende, ønskede at gud og dend høye Øfrighed sig i Naade ofver ha/nnem/ vill forbarme,
Dette begierede dend Dannemand Oluf Bruntvet at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde weigres.

Chresten Biering paa Mad: Susane Sophia Sl: Hans Hensingens(?) (Henningsens) weigne tillspurte Almuen paa Tinget, om dennem ej witterligt er at eftterskrefne Rester med Tiende

for eftterskrefne aaringer, og om hun iche har giort sin største flid sam/m/e tiende at faa indkrefvet, men dend ej har kundet bekom/m/e, saa som hos
Størk Flyensfær for 1703: 1704: 1705: og 1706: hvilke Mand er i en slet tilstand og lefver i Armod 1 rdr: 5 Mrk: 10 s: Raadmund ibid: som nu betler sit brød Rester for 1703: 1704: og 705: 1 rdr: 8 s: Borgen Morten, som er fra Jorden og lefver i Fattigdom Rester for 1704: og 1705: 1 rdr: 1 Mrk: 12 s: Reisem Encken fra Jorden Rester for 1704: 3 Mrk: 14 s: øde i sam/m/e gaard for 1706: 1 rdr: 2 Mrk: 12 s: Smidevoll Øde 2 aar Rester for 1704: og 1705: 1 rdr: 2 Mrk: 12 s: Lars rester for 1702: og 1703: 1 rdr: 2 Mrk: 12 s: Hukefær øde Rester for 3 aar 1 rdr: 9 s:

1710: 215

Almuen der till svarede at det dennem noksom witterligt er at alle desse slet indted till Tiendens betalling er Eiende, Een deel af de/nnem/ fra Jorden lefver i Armod, Een deel død, og sig ej det Ringeste eftter lat, saa og sam/m/e Jorde parter øde, saa de wed at de Mange ganger er krefvet men ej har kundet betalle,
hvilcket Chresten Biering begierede at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som hand ej kunde weigres,

Kongl: May: Foget till spurte Almuen af begge desse skibreder om dennem ej witterligt er, at 1: om hand iche paa alle ting Reiser særlig om Høsten og Waaren altid behøfver 8te Mand til Rors Karle fra Eet ting till et andet, om hand ellers i tide till Tingene skulle frem kom/m/e, 2: om Almuen kand sige, at hand med mindre end 8te Mand sær Høst og Waar fra Eet sted till et andet kand skydtzes, 3: om hand iche sam/m/e 8te Mend som Ting fra Ting skydtzer Rigtig hver Mand med 4 s: Milen betaller, for uden styre Manden som hand aparte betaller. 4: Om hand iche {paa} \naar/ aparte Forrettninger i Fogderiet forefalder, da betaller alle som skydtzer med 8 s: Millen, 5: blef Almuen till spurt om nogen af de/nnem/ kand hafve at krefve Fogden eller hans tiener noget for skydtz, at de det ej Rigtigt har bekom/m/et,
Almuen der till svarede, saa Vell de af Waags Skibrede som de af Opdals Skibrede, at de med Een god Samvittighed kand forklare, at Fogden tillige med Rettens betiente, og de med følgende Kongl: Skatte penge, iche kand Reise eller fare fra ting till andet med Ringere end 8te Mand, saa som de det mange gange har forsøgt, saa at naar de ere Mindre Rors Karle, maae de iche allene blifve liggende, og ej kand frem kom/m/e, men end og tit og oftte med stor Lifs Fare wende til bage, hvor ofver det tit og oftte er hendet, at tingene for undt Veirlig skyld er blefven forsømbt, hvilcke dog iche skeer naar de er 8te Mand paa baaden at Roe,
Till det andet Fogdens Spørsmaal Refererede \de/ sig til sit forige svar, at Fogden iche kand frem kom/m/e med mindre Folk end 8te Rors Karle, saa frembt de før beram/m/ede tinge skall fuldføris,
Till det tredie svarede de, at de alle sam/m/en som skydtzer paa Tingene som er 8te Mand særlig Høst og Waar, altid uden

1710: 215b

nogen weigring blifver betalt af Fogden med penge 4 s: for hver Mil og der for uden betaller Fogden sin Medhafvende StyreMand,
till det Fierde svarede Almuen ofver alt, at naar Fogden Reiser aparte ærinde i Fogderiet uden de ordinarie tinge, som tit og oftte skeer, nu Ved Restantzens indrifvelse nu Ved andre aparte befallinger at kundgiøre og till Ende bringe, da betaller Fogden alle de/nnem/ ha/nnem/ skydtzer med 8 s: danske for hver Miil, som de uden nogen weigring, hver gang de i saadan tilfelde skydtzer bekom/m/er.

till det 5te gaf de alle Svar at ingen af de/nnem/ som enten Self har skydtzet eller Ved Folck ladet skydtze, Fogden eller hans Fuldmegtig, i Ringeste maader har at krefve for saadan skydts, enten paa tingene eller aparte, altid har faaet deris Rigtig betalling, paa de ordinarie tinge med 4 s: Milen og paa aparte Reiser altid 8 s:

tackede Fogden for Rigtig betalling i alle maader,

her for uden till spurte Fogden Almuen af Opdals Skibr: om de iche ogsaa er widende at hand tit og oftte maa enten Self eller wed sin Fuldmegtig indreise till Bergen med de Kongl: Skatter, de/nnem/ paa Amptstuen at lefvere, om de da iche alle som {hand} hannem skydtzer faar Rigtig deris betalling med 8 s: for hver Miil,

Almuen der till svarede, at det nok er witterligt for alle, at Fogden eller hans tiener tit med penge till Bergen maa indreise, og da altid betaller alle de/nnem/ ha/nnem/ skydtzer med 8 s: danske for hver Miil,

Dette begierede Kongl: May: Foget at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis, som ha/nnem ej kunde Veigres,

Hans Epland hafde atter ladet stefne opsiderne paa Ertzvær for Landskyld af 1 pd: 3 Mrk: Sm: i Jorden Ertzvær, som hand sig af Anders Utne i Hardanger tilforhandlet hafver, med paastand endnu som før at hand maatte faa at wide hos hvem hand sin Landskyld skall annam/m/e, hafde og ladet stefne Anders Utne at giøre ha/nnem/ wisning for sam/m/e Landskyld eller der for at oprette ha/nnem/ sin skade, og igien annam/m/e sit godtz i Ertzvær, og der fore korte ha/nnem/ pengerne saa meget som der paa kom/m/e kand

Alle opsiderne paa Ertzvær møtte og indlefverede deris Landskyld bøger og qviteringer for sin Landskyld, hvor de da alle betaller till andre Eiere hvad de bruger i Jorden og formente der med at vere frj for widere Kraf, af andre

1710: 216

Paa Anders Utnes weigne svarede Kongl: May: Foget, at hand har ombedet ha/nnem/ at svare till dette Stefnemaal, at hand formeener at opsiderne i Ertzvær bør betalle Landskylden till Hans Epland eftter hans udgifne skiødes formeld, Refererede sig ellers till sit udleg eftter hans Sl: Fader Paal Hafneraas hvor det till ha/nnem/ er udlagt, lige eftter udlegget paa Rosendal mente der med at vere frj for Hans Eplands til talle

Hans Epland der i mod svarede at eftterdj hand eftter forige ergangne Doms tilhold nu har søgt Leilendingerne paa gaarden for sin tillbørlig Landskyld af 1 pd: og 3 Mrk: Sm: i Ertzver som Anders Utne ham solt hafver, saa mente hand og fastelig paastod, at Anders Utne self maa beholde sam/m/e part i Jorden og igien lefvere ha/nnem/ saa mange penge der paa kom/m/e kand og der paa begierede Dom,

Fogden paa Anders Utnes weigne formente at Anders Utne bør der fore forskaanes, saa som hand weed at godtzet er i gaarden, men dog ej kunde vide eller sige hvem af opsiderne dette bruger eller beboer,

Hans Epland paastod Dom at vere skadesløs eftter sit bekom/m/ne Kiøbebrefs formeld, og der om war Dom begierende,

Afsagt,

Eftterdj Hans Epland nogle sinde har Citeret Leilendingerne paa Erswær for Landskyld af 1 pd: 3 Mrk: Sm: med bøxsel udj gaarden Ertzwær, som hand sig af Anders Paalsen Utne tilforhandlet hafver eftter skiødes widere formeld dat: 6: Decembr: 1702: men dog ej nogen Rigtighed for sin aarlige Rettighed bekom/m/e kand, saa eftterdj Anders Paalsen Utne er till forbunden eftter sit udgifne skiøde at holde Hans Epland skadesløs, og hand ej heller eftter saa lang tids forløb har forskaffet den/n/e u-rigtighed till Endskab endog hand till foren for sam/m/e aarsage till Tinge har voren søgt, Saa bør Anders Paalsen Utne, Self at beholde desse

paastefnte 27 Mrk: Sm: i Ertzvær, og igien tillbage lefvere till Hans Epland der fore 15 rdr: sambt og gifve ha/nnem/ i foraarsagede

1710: 216b

omkostning 1 rdr: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, Ilige maade bør Anders Utne under sam/m/e adfer at betalle till Hans Epland 3 aars oddelskatt og Rostieniste af sam/m/e 27 Mrk: Sm: i Erswær, som Hans Epland udlagt hafver som er till sam/m/en 1 rdr: 2 Mrk: 7 s: og siden Self søge sin Landskyld hvos!! (hos) hvem af Leilendingerne hand siunes at hafve Ret till dend at oppebære, som hand best Ved og kand,

Hendrick Rafvel hafde ladet stefne Olle Teigland, Hans Teigland og Giermus ibd: for Resterende Landskyld, ilige maade Hans Wee, men ingen af de/nnem/ møtte till Sagen at svare,
Wermund Belt og Olle Grimsland wed Eed hiemlede at de louglig er indCiterit, hvor fore de/nnem/ paa legges till neste ting at møde.

Anders Heiberg af Bergen hafde ladet stefne Ved Skrifttlig Stefnemaal dat: 8 Febr: nestleden for Capital eftter obligation og forpantning 294 rdr: 2 Mrk: 14 s: sambt eftter Reigning siden obligationens dato 86 rdr: 2 s: med paastand hand dend bør betalle, i Rette lagde og hans udgifne obligation paa sam/m/e Capital dat: 25 Maij 1709: Iligemaade dend sluttede Reigning dat: 7 Febr: 1710. paastod der fore Dom till Skadesløs betalling
Paa Jens Ibsens weigne møtte Chresten Biering som i Rette lagde Jens Ibsens Eget under skrefne indleg dat: 24 Febr: 1710: hvor udj hand wed staar gielden at vere Rigtig bad om Dillation saa vill hand det alt sam/m/en betale
Men Anders Heiberg paastod Endelig Dom udj Sagen baade paa de Fordrende penge og foraarsagede omkostning ellers wedstod Anders Heiberg at Jens Ibsen iche er gaaen fra ha/nnem/ med noget Kiøbmandskab, hvor fore hand ingen Rente prentenderer allene paastod Dom till pengers betalling og omkostning

1710: 217

ingen af parterne hafde widere i Rette at indgifve, men Chresten Biering begierede paa Jens Ibsens weigne Dilation, Men Anders Heiberg paastod Endelig Dom,
og blef der fore saaledes afsagt
Eftterdj her fremlegges Sr: Jens Ibsen i Qvalvogens pure obligation dat: 25 Maij 1709: lydende paa Capital 294 rdr: 2 Mrk: 14 s: i lige maade Een Reigning dat: 7 Febr: nest afvigt melder paa 86 rdr: 2 s: hvilcke begge deele Sr: Jens Ibsen iche negter eller fragaar, Saa bør Jens Ibsen sam/m/e penge som er till sam/m/en 380 rdr: 3 Mrk: inden 15ten dage at betalle tillige med foraarsagede omkostning 2 rdr: og det under Nam og indførsel udj alle hans Midler og Eiendeele hvor de findes eftter sin obligations formeld, indtill Sr: Anders Heiberg till fulde blifver betalt og fornøyet,

D: 27: Maij blef Retten betient paa Hoepe i Opdals Skibrede paa hvilcken tid Retten blef betient med eftterskrefne Lougrett, Gunder Ambland, Olle Bruntvet, Lars Giøwaag, Tom/m/es Høfveskeland, Jacob Ambland, \og/ Jacob Færrewaag,
Till hvilcken tid Fogden Sr: Olle Larsen, wed skrefttlig Stefning hafde ladet indstefne Lyse Closteres Eigere og Forvaltere Sr: Jacob Widing till at ofver were Eet louglig Marke skiftte i mellem Fogdens paaboende gaard Hoepe, og Een Lyse Closters Jord Eldholm kaldet, hvor i

mellem Fogden paastaar at faa nedsatt louglige Markesteene i mellem desse 2de Jorder, paa det der i mellem kand oprettes Eet louglig Jerde till begge gaarders eftterrettning, og om endt skiønt, der ej mellem gaardene skall were nogen Tvistighed, men er Eet Kand eller skiftte tilforen, saa Vit at Een hver wed sin Eiendeel, men allene will hafve nedsatte Markesteene, og paa det at alting Rigtig eftter skiftte kand til gaa hafde hand ladet stefne eftter skrefne widner, Nemblig Lars Eldholm, som Een lang tid paa gaarden boed hafver, sambt Jacob Kaldefos og Jørgen Wernøe, til at vide og udvise de rette Merker og skiftter, at der eftter kand nedsettes louglige Markestene,

1710: 217b

sam/m/e Stefning dat: 9 Maij 1710: Stefningen fantes paa skrefven louglig at vere forkyndt for alle wedkom/m/ende, undtagende Sr: Jacob Widing, paa hans Veigne møtte Lyse Closters Bunde Lensmand Baar Wespestad, Abraham Skaalevig og Johanes Nielsen Store bøe og indlefverede Baar Wespestad Sr: Jacob Widings indleg og paastand mod dette stefnemaal, hvor udj hand paastaar at som Sorenskrifveren Peder Heiberg er Fogden Olle Larsens Svoger, Sagen da burde indstefnes for Een u-partisch Dom/m/er med meere sam/m/e hans indleg indeholder, dat: 26 Maij 1710:

Fogden Sr: Olle Larsen deri mod svarede, at hand formeener at Sr: Widing sig ej for dj aarsagers skyld sig kand undslaae saa som hand først er louglig warslet, der nest iche tvistes om noget uden allene hand eftter brug og Eiendom begierer louglig Steene at nedsettes, der for uden har Sr: Widing iche till foren gifvet saadan hans Meening till Kiende, og lefverede der fore i Retten tvende hans Missiver, det Eene dat: 12 Maij og 17 dito nest eftter 1710: og der fore paastod at Sagen ej for saadan u-billig og u-louglig undskyldning ej maatte oppeholdes, mend eftter Stefnemaalet med Steeningen at fort fares,

og som Sr: Widings paastand i saadan tilfelde ej kand anseeis for louglig, saa kunde wj os ej weigre Jo Sagen eftter Stefningens indhold at foretage og fuldføre, og der fore widnerne som i den/n/e Sag er indCiteret at fremkalde, og Eeden for de/nnem/ af Lougbogen oplæst, med formaning deris Sandhed at udsige, og der eftter os i parternes og opsiderens paa Eldholm Hans Eldholms ofverwerelse i Marken forføyede, Merker og skiftter at efttersee, og eftter at widnerne blef frem kaldet og Eeden for dennem af Lougbogen oplæst med dens forklaring, sambt advarsel om Sandhed at udsige, anviste de os alle tre sambdregtelig de Rette Merker og skiftter som eftter følger,

først gick de lige fra Søen op igienem Eet giel eller skaatt kaldes Eldholms giellet og op i Een Een!! gamell Kiørsell wej, op udj skiftterne kaldet, langst skiftterne hen till Kaars leite Kleifven lige fra Kaarsleite Kleifven till Heiene kaldet, der fra till Jubedals Rinden, og af Jubedals Rinden lige i dend Jerdesgaard som nu staar og er opsatt mellem Eldholm og Hoepe i mod skifttet paa Jøvaag, og eftter at widnerne Een hver for sig wed Corporlige Eed hafde soret!! (svoret) eftter Lougen, at de iche Rettere og bedre skiftte wiste, saa og at sam/m/e Merke hafde woren holden i mellem desse 2de Jorder i Mands Minde, tj, de og for-

1710: 218

klarede at de alle tre hafde i lang tid boed paa desse 2de Jorder Nemblig Lars Eldholm, som well i 20 aars tid har boed paa Eldholm og brugt sam/m/e Jord, men nu till Huus sam/m/e stedtz, {Haaken} Jacob Kaldefos, som og i lang tid hafde boed paa sam/m/e Jord, og brugt helten, Jørgen Wernøe som i lang tid hafde boed paa øfre Hope, og alle tider brugt dette skiftte sig i mellem som Eet Rett skiftte og Merke deris Formend for de/nnem/ ligesaa, og det saa lenge nogen Mindes kand,

Contra parteren Sr: Jacob Widing sambt opsideren Hans Kipper hafde ingen widere her om indstefnt, men allene begierede Hans Kipper at ha/nnem/ maatte wederfares Rett,
Thj kunde Vj ej andet giøre end følge desse før benefnte widners forklaring og anvisning, og der eftter giorde Merkerne som følger: Tet Ved og Norden for dend Jerdesgaard som til foren er omtalt der opsatt er mod Merket paa Giøvaag, mellem Hoepe og Eldholm i Jubedals Rinden udj Eet berg udj Eet hvit bleg blef hugget Eet Kaars, der fra gaar skifttet lige i Nordost hen udj Eet stort berg kaldes Heiene hvor der baade i Søre og Nordre side af sam/m/e berg blef hugget 2de Kaarse, der fra widere i sam/m/e Linie, og østen i Kaarsleite Kleifven blef huggen Eet Kaars, der fra widere Nord i Kaarsleite backen udj Eet berg blef hugget Eet Kaars, lidet widere Nord udj Eet berg blef udj Naafven hugget Eet Kars, der fra till Tvers Hougen udj Een stor steen liggende paa sam/m/e houg blef hugget Eet Kaars, der fra østen i Træshougen udj Een langagtig steen blef hugget et Kaars, lenger ned udj sam/m/e houg udj Een stor steen blef hugget Eet Kaars, der fra ned og nord udj dallen paa Eet sted kaldes Skiftterne, hvor der till foren har staaen Eet Eegetræ, hvilke træ alle tider har weret holdet for et skifttes træ eller Merke i mellem desse 2de Jorder, men nu allene stubben igien staaende, tet wed sam/m/e stub blef ned satt Een steen med Kull under og sine 2de widner hos, der fra gaar Merket widere udj Een stor steen, hvor der i sam/m/e steen blef hugget et Kaars, der fra bedre Nord udj Een stor steen blef hugget et Kaars der fra neder udj Eet svaa eller berg blef hugget et Kaars, der fra gaar skifttet ned og Nord paa Eldholms skaattet øfverst paa sam/m/e skaatt udj Een gl: Kiørselvej udj et svaa eller berg blef hugget et Kaars bedre Nord (Ned?) udj skaattet udj et berg blef hugget et Kaars, der fra ned og ofven i Eldholms giellet udj et svaa eller berg blef hugget et Kaars, og gaar saa Merket lige der fra ned igienem giellet og i Søen, hvilke Merker og skiftter, skall her eftter som till foren were og blifve de Rette Merker og skiftter i mellem øfre Ope!! (Hope) og Eldholm, saa at øfre Hope skall Eie dend østre, og Eldholm dend westre part af formelte skiftte, hvor eftter Eierne og

1710: 218b

og!! opsiderne paa begge sider sig har at holde eftter rettelig
hvad sig nu Jerdes gaarden er angaaende, da som øfre Hoepe er aarlig skyldende i Landskyld 1 ½ Løber Sm: og 1 Faar, Eldholm der i i!! mod ichun 1 ½ Løb Sm: og øfre Hoope i saa maader er 1 Faars Landskyld støre end Eldholm, saa blef og Jerdes gaarden der eftter skiftt og deelt Nemblig: fra Enden af Jerdes gaarden, som till foren er omtalt, der nu er opsatt mellem Hoepe og Eldholm mod skifttet paa Jøvaag skall Eldholms opsidere begynde at Jerde, og till Kaars Leite Kleifven fra Kaars Leite Kleifven og østen i Træshougen, paa Leitet neden for Kaarset i steenen paa Træshougen skall øfre Hopes Eiere og opsidere Jerde, Fra Træs hougen og lige langst for indførte skiftter, langst Skiftterne kaldet till Eet svaa eller berg hvor der findes 2de Kaarse hugget, skall Eldholms opsidere Jerde, der fra Jerder Hoepes opsidere lige till Søen i gienem Eldholms Giellet eller skaattet, og blef widere der om saaledes forafskeediget at sam/m/e Jerde paa begge sider skall forferdiges, saaledes at det alt sam/m/en kand were louglig og forsvarligt forferdiget og opsatt paa alle steder, till Kaars Messe dend 3 Maij til kommende aar 1711: hvor med parterne paa begge sider well vare til fredtz og fornøyede, hvad de paa gaaende omkostninger angaar da {befa} betallede Fogden dend allene,

Dend 12 Junij blef holden Sage ting paa Sioe for [Fjelbergs skibrede] Halsnøe Closters Almue, ofverwerende paa Hr: Assessor Hansens weigne Sr: Peder Jensen Smidt, Closter

Lensmanden Johanes Sioe, med eftterskrefne Lougrett, Johanes Sioe, Claus Sættre, Knud Sæbøe, Mogens Toftte, Niels Eie, Johanes ibd: Søren Fiælland og Olle Sæbøe, sambt Almue fleere som sam/m/e tid tinget søgte,
Monss: Peder Jensen Smidt, satte Ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Sr: Peder Jenssen Smidt hafde ladet stefne Peder Andersen Find for Leiermaal med Karen Nielsdatter der fore at bøde eftter Lougen, hafde og ladet stefne sam/m/e qvindfolk for sine bøder eftter Lougen, og ellers paa stod Peder Jensen Smidt, at eftterdj at hand (dvs. P. A. Find) tilforen hafver udj sit Egteskab besaavet Een Enke Kon/n/e paa Storøen wed Nafn Gurj Sæbiørns [datter] Lillebøe og der fore aldrig enten udstaaet Kierkens Disiplin eller der fore betalt sine bøder, hand der foruden iche heller har for saadan sin forseelse udstaaen Ringeste straf, paastod der fore at hand nu bør anseeis til Høy straf eftter Lougen, Paastod i lige maade Dom ofver qvindfolket eftter Lougen,
Peder Find møtte wedstod sin forseelse baade nu med dette qvindfolk Karen Niels datter som till foren med dend qvinde Gurj Sæbiørns datter, for hvis forseelse hand ingen tid har udstaaet enten Kierkens Disiplin eller anden werslig straf, ej for dend første sin forseelse ej heller for dend siste, bad gud bedre sig will forvente Een lemfeldig Dom,

1710: 219

Peder Jensen paastod Dom till straf ofver ha/nnem/ for saadan sin begangne forseelse, helst eftterdj hand ingen ting Eier till bøders betalling,
Peder Find forklarede ej Ringeste skilling at Eie till nogen bøders betalling,
afsagt
Eftterdj Peder Andersen Find Self ej negter men wedgaar at hafve beligget det qvindfolk Karen Niels datter, og med hende i Løsagtighed auflet Eet barn, der befindes og eftter hans Egen tilstaaelse at hand tilforen udj sit Egteskab da hans Egte Hustrue endog var i lefvende lifve, hafver beligget Een Enke qvinde paa Storøen i Føyens Skibrede Ved Nafn Gurj Sæbiørns datter, og ej {heller} for {he} sin forseelse dend gang enten udstaaet Kierkens Displein!! eller betalt Ringeste bøder till deris May: ej heller endnu udstaaet {skr} aabenbare skrifteMaal for seeniste forseelse og Leiermaal, men saaledes henlefver som Een heedning og guds foragter, {saa bør} hand ej heller Ringeste er Eiende till bøders betalling, saa bør hand for saadan sin begangne forseelse at straffes i Fengsell paa {wands} wand og brød i 6 uger, og henvises widere hans forseelse saa wit Kierkens Disiplin angaar till dend geislige øfriges!! (øfrigheds) Dispensation, Qvindfolket Karen Niels datter bør og bøde sine Leiermaals bøder 12 Lod Sølf inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Dend Sag i mellem Sr: Peder Jensen og Olle Larsen Lande som fra forige ting till nu blef opsatt angaaende det Leiermaal som hand med det qvindfolk med Ingebor Anders datter [begaaet hafver]? der fore at bøde eftter Lougen,
Olle Larsen Lande møtte iche ej heller møtte qvindfolket Ingebor Anders datter,
Lensmanden Johanes Sioe berettede at de begge ere louglige stefnte, og at de med hin anden ere troelofvede, widere wiste hand iche her om at sige,
Monss: Peder Jensen paastod Dom till bøders betalling
afsagt
eftterdj Olle Larsen Lande med det besofvede qvindfolk Ingebor Anders datter allerede siden seeniste Høsteting er trolofvet {og} saa bør de begge at bøde deris Egte bøder eftter Lougen 3 rdr: 2 Mrk: 4 s: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Dend Sag i mellem Hr: Assessor Hansen og Hans Aarevig om det tøm/m/er og bord Regenskab som fra forige ting till nu blef opsatt blef nu atter fore tagen, og møtte Hans Aarevig Self

Hans Aarevig {møtte} Refererede sig till sit før udgifne indleg og paastod Een Endelig Dom,

Monss: Peder Jensen paa Hr: Assessor Hansens weigne indgaf og Replicerede at I hvor wel Hans Aarevig wed sit seeniste i Rette

1710: 219b

indgifne indleg meget taller om hans u-skyldighed i den/n/e Sag hand af Hr: Assessor Sigtis af, saa udviser dog det i Rette lagde, …..vende(?) Tings widne om tømerets døgtighed sambt Hans Aarevigens Regenskab, hvor lidet der af er lefveret dessen Eigentlig beskaffenhed og hvor Vit undskyldningen \med Rette/ ofver Eens stem/m/er, Item Sougmesternes forklaring, at meere bord af tømeret er worden skaaren end hans aarlig giorte Regenskab er……(?) der af da er at erfare, det Hr: Assessor iche er skeed Rett wed Sougen og dessen bord \som/ Hans Aarevig har weret anfortroed som det i sig self skee burde, og Hans Aarvigs troeskab mod sin principal det indkrefver, kunde, og som Dom/m/eren saaledes well hafver ofverweiet dend skade som Hr: Assessor øyensiunlig er tilføyet eftter Tings widnes udførlig opliusning, saa henstilles till Rettens Rettmesige sigelse hvad Assessor for sin skade som dog ofver 100 rdr: kand udReignes, af Hans Aarvig bør Nyde till Regres og wederloug, for uden Sagens omkostnings erstattning, hvor paa en!! Een Endelig Dom ervartes,

Hans Aarevig Refererede sig endnu som till foren till sit forige indleg, og paastod Dom,

[afsagt]

Hans Aarevig er af Hr: Assessor Willum Hansen indCiteret for sin u-rigtighed wed AarVig Soug med dessen indkiøb og tøm/m/er og udlefverede bord, men af i Rette lagde Tings widne sambt og udlefverede Regenskab seer ieg iche at Hans Aarvig noget u-tilbørligt ofver bevises, for uden dette at gedagte Hans Aarevig i sit ingifne indleg dat: 4 Decembr: 1709: wed Salligheds Eed bekreftter iche nogen u-troeskab mod welEdle og welbr: Hr: Assessor Hansen at hafve begaaet, Saa kand ieg iche andet end jo frj Kiende Hans Aarvig for den/n/e beskyldning, og dend ej at kom/m/e ham til Nackdeel i nogen maade,

Dend Sag i mellem Mag: Hans Abel og Hr: Capit: Hans Fredriks: Gren, om det før paastefnte Kraf, som fra Høste tinget till nu blef opsat, og som Sagen till Waartinget skulle hafve woren i Rette, saa for indfaldende weirlig skyld er det til nu beroende, og møtte paa hans weigne Klokeren till Tysnes Hans Hansen, som i Rette lagde Mag: Hans Abels Supliche og ansøgning om Extra Ting, med der paa fulte Ressolution dat: 15de Maij 1710: indlefverede saa der nest dend i sam/m/e sag før ergangne opsettelse, med des paa teignelse louglig at vere forkyndt dend 5 Martj Nest eftter 1710; der nest indlefverede hand dend til seneste Waarting udstede stefning dat: 30 januarj 1710: med des paa teignelse louglig at vere forkyndt d: 5 Martj nest eftter. forklarede ellers at hand till dette ting har ladet stefne atter igien, der fore fremførte de 2de Mend som stefnede i den/n/e Sag Nemblig Olle Radmundsen og Anders Olsen Nordhuglen, som wed Eed widnede at de Hr: Capit: Green louglig har indCiterit,

1710: 220

Torgier Madtzen Sæbøe, og Olle Larsen ib: begge hiemlede wed Eed at de nest afvigte Fredag 8te dage ware de i eller wed Søen paa Nerem og søgte eftter Hr: Capit: Greens Kieriste og fant iche hende der heller, saa som hendes huuse der er, men de forkynde stefnemaalet for

hendes tieniste pige der, widere wiste de iche at forklare og eftter alt dette paastod Dom i Sagen

{og bl} Hr: Capit: Green blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne, til den/n/e Sag at svare

Hans Kloker paa stod at eftter dj Hr: Capit: Green iche møder ej heller har ladet svare til sagen hverken nu eller till foren hand da bør til døm/m/es sin udgifne obligation at betale,

afsagt

Mag: Hans Abel lader i Rette legge Hr: Capit: Hans Fredriksen Greens udgifne obligation lydende paa Capital 145 rdr: till hvis skadesløs betalling settes i forsickring og pant dend gaard Stølle udj Etne, dog der udj sig forbeholden gaarden at maa bort selge naar hand det faar i sinde, eller hand seer der ved sin fordeel, hvor udj obligationens Kraftt hannem ej skall vere hinderlig, der i mod lofver hand pengene udj 2de Tierminer at betalle, hvilcke Mag: Hans Abel nu paa klager ingen af deelene at vere eftter kom/m/et, hvor fore hand paastaar, at hand udj sit pant bør vere forsickret till betalling skeer, eller og at nyde eftter obligationens indhold Terminernes betalling, skadesløs, Da som Hr: Capit: Green nu 3de gange har veret Citeret, og dog ej Ringeste til sin befrielse lader fremlegge, saa kand ieg iche Sagen lenger oppeholde, Men Kiendes for Rett, at eftterdj Hr: Capit: Green wed sin udgifne obligation har tilladelse at selge pantet gaarden Stølle naar hand det faar i sinde, som nu og allerede skeed er, saa kand {ieg} Mag: Hans Abel der udj ej hafve nogen prioritet eller det giorte Kiøb kuldkaste, Men som Hr: Capit: Green ej sine Terminer har eftterlefvet till Capitalens og Rentenes erleggelse, Saa tilfindes ha/nnem/ nu desse paastefnte og udj obligationen Mentionerede penge 145 rdr: med sine Renter till den/n/e tid 36 rdr: 1 Mrk: 13 s: till Mag: Hans Abel at betalle, og der for uden udj prossessens omkostning 4 rdr: og det inden 15ten dage under adfer eftter Lougen.

1710: 220b

Dend 12 Junij blef Retten {paa} betient paa Een Halsnøe Closters underliggende gaard Toftte i Skaanevigs Skibrede, hvor da war til stede eftter skrefne Lougrett Johanes Sioe, Johanes og Niels Eie Clas Sættre, Knud Sæbøe og Mogens Toftte,

hvor da Sr: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Anders Olsen opsider paa sam/m/e gaard (dvs. Toftte), Huusene paa sam/m/e sin før leiede gaard at Reparere og forferdige, saaledes at de eftter Lougen kand vere lougfør og forsvarlig, eller der fore at lide som wedbør

Olle Sæbøe møtte paa sin Søns weigne og wedstod louglig at vere stefnt,

og begaf Vj os till Huusene at besigtige og befantes Huusenes brøstfeldighed som følger.

1: Røgstuen hvor udj Anders Toftte tilkom/m/er dend Nordre side wil forbedre paa Taget paa sam/m/e side med 1 waag Næfver er 10 s: arbeids løn 4 s:

2: Senge boen wil forbedres med 2de bord till winskeer paa dend Nordre side 4 s: arbeidsløn 2 s:

3: Ildhuuset will forbedres paa dend søre side {med} till bordtag 2 tylter huun á 8 s: er 1 Mrk: til winskeer 1 bord 2 s: opleger til bordtaget 6 s: arbeidsløn der til 12 s:

4: Floren will forbedres paa Taget med 4 w: Næfver á 10 s: er 2 Mrk: 8 s: til bordtag i det westre brøst 2 bord er 4 s: paa dend østre side 2 bord 4 s: arbeidsløn 2 Mrk:

5: Smale huuset will forbedres med 1 tylt huun till bordtag er 8 s: arbeidsløn 6 s:

6: Høeladen will paa dend westre side paa underslaget i svalerne forbedres og opweies under Spærerne, des bekostning wil were 1 Mrk: 8 s: til bordtag paa dend søre side 5 bord er 10 s: paa dend westre side 6 bord er 12 s: arbeidsløn der til er 6 s:

widere fattes iche huusene, og bedrager sig saa desse huusers brøstfeldighed till 2 rdr: 10 s: hvilke Reparation Anders Toftte hafver at lade forferdige till først kom/m/ende Høst Kaarsmøsse tider at dend da udj alt kand vere forsvarlig Repareret saa fremt hand iche da vill lide Nam og wurdering der fore i sin boe, og Forwalteren da Self der fore at lade Reparere som hand agter forsvarligt eftter Lougen,

Dend 1te Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Kaaldall udj Ous skibrede for Ous og Strandvigs Skibredes Almue ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen Bunde Lensmendene Hans Lundervig og Jon Haavig med eftterskrefne Lougrett

1710: 221

Jon Helleland, Niels Langeland, Isack Aadland, Olle Færrestad Mickel Bouge, Jørgen ib: Rasmus Goupholm og Olle Kleppe sambt Almue fleere som Tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste Ting fred som sedvanligt,

Publicerit LandMillientz!! Forordning og dend Forordning om Strandet Skib og godtz som aarlig eftter andordning pleier at oplæses.

publicerit deris May: Aller Naadigste Forordning om Skatternes paabud for indverende aar dat: 7 Januarj 1710.

publicerit deris May: aller Naadigste udgangne placat om de Svenske undersaatters efecter hvor de findes at vere Confisqveret, dat: 21 Decembr: 1709:

publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning for alle de Svenske undersaatter som fra Svergis Crone wil aftrede og sig udj deris May: tieniste i Danmrk: begifve skall straxst Paa haanden bekom/m/e 6 á 8 rdr: og der for uden sine Rigtige Maanetz besolning, dat: 21 Decembr: 1709:

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste befalling om Jordraater ej at maa selge deris gaarder till frem/m/ede før de opsiderne paa gaardene de/nnem/ tilbyder, som neermere skall vere gaardene at kiøbe end fremede, dog oddels Retten herudj u-forkrenket, dat: 18 Januarj 1710:

Publicerit deris May: aller Naadigste Patent om Pardon for alle deris May: Søe Folck som af Een u-tidig frygt og for at undgaa enruleringen under Land Millitien sig till fremede steder hafver begifvet, saa at de sig her siker og frj maa og kand indfinde og søge deris Næring till Søes for uden at blifve enrulerit till Kongens tieniste till Lands, dat: 22 Febr: 1710:

Publicerit deris May: aller Naadigste Forordning og Reglement for Commis Farer og Fri byttere, dat: 5 April 1710:

publicerit deris May: aller Naadigste Missive till Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mand de Tønsberg angaaende Spæidere og andre Mistenkte personer, dat: Aggershuus Slot dend 23 April Ao: 1710:

publicerit Hr: Stifttbefallings Mandens andordning om det unge Mandkiøn som fløgter fra Legderne, dat: 30 April 1708

1710: 221b

publicerit de Deputerede for Krigs Cassen deris svar till Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mand de Tønsberg angaaende Kiødes betalling som Almuen till proiviant lefveret hafver dat: AggersHuus d: 17 Maj 1710:

publicerit HøyEdelbaarne Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mand de Tønsbergs Missive till Fogden, at giøre Almuen bekiendt at om de noget har at andrage till ha/nnem/ de sig da hos precidenten og Borg: Fasting i Bergen angifver som i Stifttamptmandens sted ad jntrem er ordinerit dat: 13 Junij 1710

Publicerit Halfvor Larsen Aares udgifne pantebref till Jon Torkildsen Nedre Bolstad paa 18 Mrk: Smørs Leie med bøxsell i hans paaboende gaard Aarre, som er dend 5te part i Jorden, sambt alle hans Midler som hand nu Eier eller her eftter Eiendes worder for 50 rdr: laante penge, mod aarlig 5 pro Cento Rente, dat: 12 Junij 1710:

Publicerit Olle Mortensen SkogsEides udgifne pantebref till Siur Andersen Kaaldal paa 1 Løb Sm: med bøxsel i SkogsEide som hand Eier og beboer som er dend halfve SkogsEide i mod 60 rdr: penges Laan, i mod aarlig Rente 5 proCento dat: 15 April 1710:

Publicerit Elling Olsen Aares udstede pantebref till Guldbrand Bergesen Ham/m/ersland paa 18 Mrk: Sm: med bøxsel i hans paaboende Jord Aarre i mod penge 32 rdr: og aarlig Rente 4re proCento, dat: 26 Junij 1710:

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Lars Haldorsen tiener paa Preste gaarden Fuuse for Leiermaal med Britte Jons datter der fore at bøde eftter Lougen,
Lars Haldorsen møtte og wedstod at hafve beligget sam/m/e qvindfolck, men der hos berettede at de nu allerede ere med hin anden trolofvede og Feste, hvilke og Lensmanden med Almuen testerede, hvor fore hand formente at vere frj for Leiermaals bøder,
Kongl: May: Foget paastod at eftterdj bemelte Personer med hin anden ere trolofvede de da bør bøde deris Egte bøder eftter Lougen,
afsagt,
Eftterdj der befindes at Lars Haldorsen med sin trolofvede qvinde Britte Jons datter er kom/m/en fortillig, og sam/m/e

1710: 222

forseelse og gierning er skeede paa Prestegaarden Fuuse, Saa bør de begge at bøde deris Egte bøder som eftter Lougen er 3 rdr: 2 Mrk: 4 s: og det till dend Preste Enke som deris WelEdle Høy ærwerdighed BisCopen ordinerer, inden 15ten dage under execution eftter Lougen,

Krigs Commissarien i Bergen Welbr: Paal Reesen paa Hr: Tom/m/es von Vestens weigne hafde ladet stefne Hr: Tom/m/es Ruus Reciderende Capelan till Ous Prestegield for Een deel penge hand till ha/nnem/ skyldig er eftter hans der om udstede obligation, og møtte paa Krigs Commiss: weigne Johanes Edevartsen, som sam/m/e obligation i Rette lagde lydende paa Capital 205 rdr: 4 Mrk: dat: 25 Septembr: Ao: 1702: i lige maade indlagde Een protest paa

Een wexsel, hvor af den/n/e obligations Summa dependenderer!!, 8 Maij 1702: og paastod Johanes Edevartsen Dom till skadesløs betalling saa Vell paa Capital og Renter som omkostning,
Hr: Tom/m/es Ruus blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa {deris} \Hans/ weigne,
Lensmanden forklarede at Hr: Tom/m/es Ruus louglig wed Tom/m/es og Olle Opsall stefnet blef, Hvor fore med Sagen till neste ting beroer.

Der eftter fremstillede sig for Retten dend Dannemand Jacob Olsen Sandvig og Ane Ols datter Tottland som paa Egne og deris Søster Marte Ols datter giftt med Chresten Larsen hendes weigne berettede at for meere end 8te aar siden er deris broder Johanes Olsen af dette Land till Haaland bort reist hvor fra hand med de Haalandske Confardie Skibe seiglede, men nu for omtrent toe aars tid siden eller lidet mindre skall vere wed døden afgangen, og som hand sig noget lidet Middel har eftterlatt, og de frøgter ej det at kunde bekom/m/e med mindre de bevislig giør, at det er deris broder, Saa tilspurte de der fore Almuen paa Tinget om de iche er widende at sam/m/e Person Johanes Olsen er deris Rette broder, og de i saa maader hans Rette arfving og ingen anden,
Almuen der till svarede, at det de/nnem/ noksom witterligt er, at sam/m/e Person Johanes Olsen er ofvennefnte Jacob Olsen Sandvigens Marte Ols datter og Ane Ols datter Tottlands Rette broder

1710: 222b

og de i saa maader hans Rette arfving og ingen anden, og frem stod ellers for Retten Rasmus Mickelsen Goupholm og Johanes Mogensen Reigstad, som wed Eed og opragte fingre testerede at desse ofvennefnte 3de Personer er Johanes Olsens Rette broder, og at hand for nogen tid siden af Landet udreiste og till Søes wed Seigling søgte sit brød, som de nu hører wed døden skall vere afgangen,
Dette begierede de at maatte de/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som de/nnem/ blef bevilget,

Dend 3 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Aackre for Strandebarm og Qvindhæretz skibredes Almue, ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Anders Mundem og Ifver Helvig med eftterskrefne Lougrett Anders Tvett, Anders Mundem, Gietle og Niels ibm: Jørgen Torgilstvet, Peder og Samson Øyerhafn, \sambt/ Gabriel Houge, med Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte Ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit alle de Kongl: brefve Forordninger og befallinger som for hen findes Specificerede,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Tore Jonsen tienende hos Sr: Johan Galtung paa Torsnes, fordj hand ej eftter ordre indstillede sig for Sessionen i Bergen da hand war tilsagt at møde nu nylig for 3 uger siden, der fore at bøde eftter Land Millitiens forordning,
bemelte Tore Jonsen møtte iche, men Monss: Mathias von Vesten Sr: Galtungs børns Preceptor forklarede at sam/m/e Karl ligger Syg og ej kand møde, der for uden mente Galtung at eftter dj det iche var for drengens Egen Legd hand skulle møde, hand da ej hafde fornøden at møde, der for uden har hand om ald den/n/e handel till skrefvet HøyEdle Baarne Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mand de Tønsberg og widere forklarede at eftterdj der

fantis Karle i det Leg som vacant war, saa giordes det des mindre nødig at drengen som ej war af det Legd skulle møde, widere hafde hand ej at Referere,
eftterdj Tore Jonsen nu ej møder till Sagen at svare, og der berettes at hand er svag, saa paalegges han till neste ting at Comparere, og skall da gaaes hvis Rett er

Hans Aadeland (Aandeland) af Hardanger hafde ladet stefne Anders Tvet paa Warelsøen for 2 rdr: penge ha/nnem/ ha/nnem/ skyldig er, for Eet forligelse om Eet Clam/m/erj de/nnem/ mellem war nestleden Høst, de/nnem/ at betalle med omkostning
Hans Rasmusen Bru møtte paa Hans Aandelands weigne paastod Dom till betalling,
Anders Tvet møtte till Sagen at svare og sagde at hand wedstaar sam/m/e 2 rdr: at vere skyldig till Hans Aandeland eftter giorte

1710: 223

forEening, lofvede og de/nnem/ at skall betalle, men Hans Aandelands qvinde har skrefvet ha/nnem/ Eet skamagtelig bref till hvor paa hand agter at stefne, og der fore mente at sam/m/e penge till dend Sags udrag kunde beroe, der fore begierede at sagen till dend tid maatte opsettes,
Hans Rasmusen Bru paastod Dom till betalling og omkostning
afsagt
eftter dj Anders Tveit ej negter den/n/e fordrende gield, men wedstaar at vere forligt med Hans Aandeland at skulle betalle ha/nnem/ 2 rdr: penge, hvilke hand og laafver at vill betalle, allene foregifver at hand will wed Retten til talle Hans Aadneland for Een skrivelse hans qvinde ha/nnem/ har tilskrefvet, Saa til findes Anders Tvet at betalle Hans Aadneland de fordrende 2 rdr: med omkostning 1 Rixort inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, og i det øfrige søge Hans Aadland for sit werneting om hand noget hos ha/nnem/ {har} for hans qvindes skrifvelse hafver at pretendere som hand siunis best et kand forsvare.

Johanes Johanesen Børsem hafde ladet stefne Haafver Hagtorsen Store Fosse till at vige fra sin Jord udj Fosse som hand sig uden bøxsell hafver tiltaget at bruge, formodede der fore at Haaver bør wige, og der om war Dom begierende,
Haafver Hagtorsen Fosse møtte tillige med hans Fader Hagtor Fosse og till Sagen svarede at hand har bøxslet Jorden louglig af JordEigeren Sl: Johanes Børsem, og nu har brugt Jorden paa tredie aar u-paatalt, og nu først kom/m/er Søn/n/en Johanes Johanesen og stefner hannem og will trenge ha/nnem/ fra Jorden der hand dog har betalt dend Sl: Mand i første bøxsell 11 rdr: som Sl: Johanes annam/m/ede, og beholt hos sig i toe aar, men formedelst at hans Søn Torbiørn Johanesen blef till Soldat udskrefven, og hand blef frj, der fore blef hand wred og da først bar pengene till bagers igien, som hand iche wilde annam/m/e men sente dem straxst med widne till dend Sl: Mand igien, der for uden war Torbiørn Johanesen ej nogen Eier for Jorden, men dend nu først for nogle ugers tid siden till arf eftter sin Fader Sl: Johanes Børsem bekom, paastod der fore at hand Jorden u-behindret bør beholde alt saa lenge till at JordEigeren Torbiørn Johanesen dend Self behøfver at beboe, som nu er i deris May: tieniste for Soldat,
Hagtor Fosse som er Fader till Haafver Hagtorsen berettede at hand har bøxslet og beboed Jorden i Mange aar, og nu for den/n/e sin Søn opsagde Jorden, og ej for nogen anden, og der som hand

1710: 223b

hans Søn Haafver ej hafde faaet Jorden till Bøxsell, kunde hand Self beholdet Jorden, tj hand ej trengede til at opsige Jorden, hafde det ej woren for sin Søns skyld,

Johanes Johanesen der i mod forklarede at hans Sl: Fader Vell tog bøxsle pengene 11 rdr: paa dend maade at Haafver Hagtorsen dend till bøxsell skulle nyde, men som Haafver iche hafde tient Kongen for Soldat torde hand iche understaa sig Jorden wed bøxsel seddel at bort bøxsle, siden Forærede Faderen sin Søn Torbiørn Jorden, saa Raade hand der fore, wedstod dog at hans Søn iche hafde faaet gafve bref eller noget skiøde paa dend, men blef ha/nnem/ nu først paa skifttet tillagt, wedstod og at Hagtor Fosse hafde bøxslet ald Jorden, og dend {for} part for sin Søn Nemblig 1 Løb Sm: opsagde, forklarede widere at hand har faaet bud fra sin broder Torbiørn, at hand wilde lade bruge Jorden wed Raasmand ha/nnem/ till hende naar hand hiem kom/m/er, paa det hand da kand tiltrede sin Jord om hand dend nøgtig(?) behøfvede, beklagede ellers at hans broder paa skifttet eftter hans Sl: Fader er till falden Een deel Creaturer, og hand iche weed hvor hand skall giøre af de/nnem/ uden at de skulle fødes paa sam/m/e Jorde part till hans hiem komst, til bød der fore Haafver at dersom hand wille antage Jorden som Een Raasmand og styre dend og der paa føde hans broders qveg da wilde hand tilstede ha/nnem/ at boe paa Jorden og iche ellers,

Haafver Hagtorsen der till svarede at eftterdj hand har faaet opladelse paa Jorden af sin Fader, og ha/nnem/ Jorden der eftter af dend Sl: Mand Johanes Børsem er bøxslet, hand da iche kand antage Jorden som nogen Raadsmand, men mente at bør dend beboe som Een fuld kom/m/en Leilending, helst eftterdj hand nu u-tiltalt Jorden i tre aar har besidet, og hans Fader ellers Self kunde hafve beholt sin Jord, og ej saaledes opsagt dend till nogen anden, tilbød sig ellers, at naar dend Rette JordEigere Torbiørn Johanesen Børsem hiem kom/m/er, og hand dend Self will til trede og beboe, da will hand gierne i mod sin bøxsels tilbage lefvering Jorden for ha/nnem/ entvige forinden dend tid formente hand at beboe og bruge Jorden for andre u-behindret i alle maader.

afsagt

Der befindes at Haafver Hagtorsen Fosse hafver beboet og brugt Jorden Fosse 1 Løb Smør nu paa tredie aar, og at dend Sallig Mand Johanes Børsem som Jorden Eiede hafde annam/m/et bøxsle penge 11 rdr: hvilke penge hand imod 2 aars tid u-paa anket hafver beholdet, indtill nu nest leden Høst

1710: 224

da hans Søn Torbiørn Johanes!! (Johanesen) for Soldat blef udskrefven, paa hvilken tid hand først til bage sendte dend oppe baarne bøxsell med foregifvende at hans Søn Torbiørn Johanesen dend self til trengede at bruge, endog at bemelte Søn dend gang ej i det Ringeste Eiede sam/m/e Jorde part, hand og straxst med det sam/m/e bort Reiste udj deris May: tieniste, Hagtor Fosse der for uden opsagde Jorden ichun paa den maade at hans Søn dend skulle nyde til brugs og ej anderledes, og som Torbiørn Johanesen Børsem nu først for nogle ugers tid siden paa skifttet eftter sin Sl: Fader Johanes Børsem sam/m/e Jord i arf bekom/m/et hafver, saa tilbyder dog Haafver {L…g} Fosse sig, naar hand som Rette Eigere til stede kom/m/er og Jorden Self will beboe og bruge gierne will wige for ha/nnem/ Saa kand Jeg iche Kiende Haafver Faasse Jorden at fra wige, men hand blifver her eftter som till foren paa gaarden beboende dend som Een Leilending at bruge, ald dend stund hand giør og yder Een Leilendings pligt eftter Lougen, Men naar JordEigeren Torbiørn Johanesen dend Self til trenger at beboe, da gaaes der om eftter Lands Loug og Rett, saa frembt de iche der om indbyrdes i wenlighed kand forEenis

publicerit Johan Galtungs udstede obligation og forpantning till Erick Nielsen Borger i Bergen paa 150 rdr: Capital for hvis Summa er pantsatt hans paaboende gaard Torsnæs med

dends tilbehørende herligheder af Skoug og Mark og Feskerj sambt ald anden hans Reedeste og beste formue, Løst og Fast dat: TorsNæs d: 21 Januarj 1710.

Dend 15 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Wallen for Skaanevigs Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde lensmanden Nicolay Biering med eftterskrefne Lougrett, Peder Gielmervig, Niels Taralsbøen, Svend Næs, Østen Mortvet, Aad Axsland, Johanes Tielflaat, Abraham Tielle og Niels Berhoug med Almue fleere som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede

Inger Siurs datter tilholdende paa Wicke hafde ladet stefne Lensmanden Nicolay Wallen formedelst hand skall hafve bort taget Een Koe paa Egemoe som hun af afgangne Olle Egemoe kiøbte og der fore betalt 3 rdr: hvilcke Koe war wid og hornet, war

1710: 224b

Merket af hende pengene blef udlagt nest afvigte Høste ting, og der eftter Merket hun Koen, og skulle dend annam/m/e naar dend om faaraaret war frem fød, og i midlertid døde Manden Olle Egemoe, og siden hand war død har Nicolay i Wallen opteignet boens Middel og Formue, og Koen er till Creditorene udlagt, paastod og formente der fore at Koen hende med Rette bør tilhøre,

Nicolay Wallen møtte og forklarede at sam/m/e gaard er ha/nnem/ til hørende, og hafde at krefve udj Landskyld og Rettighed hos sam/m/e Mand ofver Nogle 20 rdr: hvor fore dend afgangne Olle Egemoe sette hanne/m/ till forsikring baade den/n/e Koe som nu omtvistes, saa Vell som baade fleere Creaturer og andet boeskab, hvilket Enken iche skall negte eller fra gaa paastod og begierede at Enken maatte paalegges at møde, og der om giøre forklaring, saa skall fornehmes at sam/m/e Koe ha/nnem/ og ingen anden war til hørende,

Enken Torbiør Ericks datter møtte iche self, Men Een Pige som er hendes datter wed Nafn Ragnele Ols datter møtte og berettede at Koen er solt till Inger Siurs datter, og ej till nogen anden, men om den war solt till Nicolay Wallen till foren wiste hun iche, Men Nicoaly Wallen paastod at Enken bør møde og der till svare,

Erick Siurs datter!! (Siursen) Wicke paa sin Søster Inger Siurs datters Veigne formente at Enken iche der til kand svare, iche heller er nu der til stefnt og kaldet, og formente som før at Koen hende til hører,

afsagt,

Encken Torbiør Ericks datter bør till Sagen louglig Stefnes, {till denne Sag at svare,} og om parterne ej inden neste ting om den/n/e tvistighed kand forEenis skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Peder Hielmervig hafde ladet Stefne Abraham Tielle for medelst hand skall paa nest afvigte Som/m/er ting skieldet ha/nnem/ for Een Løgner, og at hand widnede løgnagtig og u-sandt ferdigt, hvilcke Sag hand till foren har paastefnt og till Tinget der eftter opsatt, men som hand dend gang war Svag kunde hand ej møde, ej heller frem føre sin Sag, paastod nu at Abraham Tielle bør lide for sine u-beqvems ord, og betalle ha/nnem/ sin omkostning,

Abraham Tielle møtte og wedstod at hand dend gang sagde at Peder Hielmervig dend gang widnede u-sandferdigt, og at det iche saaledes passerede som Peder Hielmervig forklarede

eller widnede, begierede Dillation till neste ting at hand sine widner kand faa indstefnt Nemblig Niels Berhoug, Anders Houge, Niels Andersen Holmedal og Tieran SæfverEide, Peder Hielmervig paastod Dom i Sagen uden opsettelse, Men Abraham Tielle begierede opsettelse,

1710: 225

afsagt

eftterdj Abraham Tielle begierer opsettelse i Sagen, og {p} beraaber sig paa widner saa beroer Sagen till neste ting og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er

Niels Berhoug, Lars Teigland, Erick Wicke og Johanes Tielflaat sambt Lars Olsen Wike alle sambtlig med opragte fingre wed Eed testerede at hvis de udj deris indgifne skrefttlige widne har forklaret er sandferdigt passeret i alle maader,

Dend 18: Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Silde for Etne og Fielbergs skibreders Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Zacarias Silde og Lars Killisvig, med eftterskrefne Lougrett, Niels Steine, Steiner Øckland, Aadsel Tesdall, Olle Lille Dalle, Størker Tesdall, Tor ib: Lars Onesteen og Ellias Fosse med Almue fleere som tinget søgte
Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit de Kongl: brefve og Forordninger sambt andre befallinger som for hen findes Specificerede

Publicerit Ifver Oddsen Østrems udstede skiøde till Sr: Søren Seehuusen i Bergen paa 1 Løb Sm: med bøxsel udj hans paaboende Jord Østrem i Etne skibrede beliggende, dat: 10 Martj 1710:

Publicerit Ane Anders datter Kolbenshougs udstede pantebref till Sr: Johan Møller i Bergen paa det huus staaende wed Øllens backen i Fielbergs skibrede, sambt andre hendes Eiende Midler og boehafve i mod penge 27 rdr: 2 Mrk: 13 s: som hand hende laant og forstragt hafver dat: 29 Decembr: 1709:

publicerit Maren Lars datter Sl: afgangne Jens Andersen Broses eftter lefverske, hendes udgifne skiøde till Sr: Peder Jensen Smidt hans Hustru Riboe (Ribor) Petters datter Arentz og deris arfvinger paa dend gaard Fattland liggende i Fielbergs skibrede, med underliggende Soug og Sougsted i mod penge 281 rdr: dat: 27 Maij 1710: underskrefven tillige med af hendes Søn Hr: Jørgen Jensen Brose Sogne Prest till Ullenswangs Prestegield i Hardanger, som Lougwerge, sambt af hendes Sviger Søn Jens Knudsen Ørbek, og till witterlighed Klokeren i Ullenswang Olle Pedersen og Jon Olsen Helleland,

Publiceret Een Contract mellem Sr: Peder Jensen Smidt og Sr: Jens Knudsen Ørbek angaaende gaarden Fattlands Kiøb og Frafløttelse med widere des indhold Nemblig at Jens Knudsen Ørbek, skall fra fløtte gaarden til først kom/m/ende Faaraar 1711: og nyde till opsigelse penge 50 rdr: og at afløtte!! (affløtte) det ny opbygde huus paa Fattland

1710: 225b

eller i den sted lade opbygge ha/nnem/ Eet andet huus paa hvad sted hand det forlanger af lige døgtighed og godhed som det er som staar paa Fatland, dat: 8 April 1710:

Jens Knudsen Ørbek boende paa Fattland i Fielbergs skibrede hafde ladet stefne Olle Sundnes for 2de qviger paa 3de aar gl: som hand for ha/nnem/ føde, og de begge ere døde og for ha/nnem/ bort komne, formente at hand det bør betalle, forklarede at dend Eene qvige {for ha/nnem/} falt udj Eet wand i gienem Isen, og hand Self beholt huden og hvad widere som kunde tiene, paastod der fore at Olle Sundnes bør betalle sam/m/e qvige, i ligemaade dend anden qvige, som kom hiem 3 uger før tiden for aarret, og war da saa udsulten og arm at hun der eftter ha/nnem/ ha/nnem/!! nogle dager eftter dend hiem kom bort døde, mente der fore at hand begge desse qviger bør betalle, og der om war Dom begierende,

Olle Sundes!! (Sundnes) hustru møtte till Sagen \at/ svare, nemblig Sirj Ols datter, og forklarede at dend Eene qvigen falt igienem Isen i Een Kiøn eller lidet wand, og det i mellem Juull og Kyndelsmesse tider, og huden beholt hun, men der fore betalte Jens Fattland 1 rdr:, mente at hun iche widere der till kand svare, men dend anden qvige føde hun ærlig og skichelig frem og lefverede dend hiem till Fattland i Rette tid, om qvigen siden er død wed kom/m/er ej hende, paastod at Jens Ørbek bør bevise at qvigen ilde war fød, og at dend af Sult hos hende bort døde, her for uden har hand faaet hos hende 1 strok eller smal tønde Hafre Koren for 4 Mrk: 8 s: som hun iche heller har till {beg} bage bekom/m/et, formodede at Jens Ørbek ej allene bør fra kiendes dend Rett till dend døde qvige hand formeener at hafve, men end og betalle hende dend tønde Koren som hun ha/nnem/ laant hafver,

Jens Ørbek wedstod at hafve faaet dend tønde Koren, men formente at det iche kand forslaae till hans skade for de 2de qviger som døde er, i lige maade fik hand 1 rdr: penge, men det var hans Foster penge som hand for de 2de qviger hafde lefveret, og wed kom/m/er iche qvigenes werdj i sig Self, paastod at Olle Sunde nu bør til døm/m/es qvigerne at betalle,

Parterne blef forEenet at Olle Sundnes skall betalle dend drokenede qvige, men ej dend anden som døde hiem/m/e hos Jens Ørbek self, og naar alting blef afreignet mod Koren sambt 2 w: Næfver Olle Sunde hos Jens Ørbek hafde bekom/m/et, i lige maade Foster og hvad widere de/nnem/ war i mellem, da blef Olle Sundnes Jens Ørbek skyldig penge 2 Mrk: 4 s: hvilke penge hand till høsten skall betalle, hvor med de paa begge sider war benøyet

1710: 226

Preste Encken Karen Sal: Hr: Abels hafde ladet stefne Leilendingen Olle Madskaar for Resterende Landskyld for de 2de nest afvigte aar 1708: og 1709: aarlig af 1 td: Koren er aarlig 1 rdr: 4 Mrk: for begge aar 3 rdr: 2 Mrk: og møtte paa hendes weigne hendes datter Mad: Alter som paastod Dom til betalling

Olle Madskaar møtte og wedstod at vere skyldig for 2de aar Landskyld af 2 td: Koren, sagde iche at vide hvad hand for tønden betalle skulle, tj ha/nnem/ har veret krefvet for hver td: 2 rdr: og der fore iche saa meget har villet betalle

Mad: Alter her till svarede at hun Rettere iche wiste end taxten jo har veret 2 rdr: og der fore har hendes Moder saa meget krefvet, paastod Dom till betalling eftter taxten og der for uden 1 rdr: 3 Mrk: 8 s: som Rester af dend anden Landskyld,

Olle Madskaar wedstod at vere skyldig, 4 rdr: 3 Mrk: Lofvede at wille betalle saadan sin Rest,

Mad: Alter paastod Dom till betalling,

afsagt

Eftterdj Olle Madskaar Self tilstaar at vere skyldig paa sin Landskyld for 1708: og 1709: af Koren Landskylden af hans paaboende gaard Madskaar tillsam/m/en 4 rdr: 3 Mrk: saa tilfindes ha/nnem/ sam/m/e sin Rest inden 15ten dage at betalle under Nam og wurdering i sin boe,

Recor!! (Rector) Bornæ Encke hafde ladet stefne Mogens og Niels Steene for Resterende Landskyld saa som Niels Steene eftter indgifne Reigning 10 rdr: 5 Mrk: 12 s: Mogens ib: 25 rdr: 5 Mrk: 4 s: for uden Een gield oxse, og møtte paa Rectors Enkes weigne Chresten Biering som paastod Dom till betalling tillige med omkostning,

Niels Steene møtte og svarede at hafve nylig woren i Bergen hos Encken og betalt hende Een deel penge, og er med hende forEenet saa hand nu ej meere hende er skyldig end 4 rdr: men beklagede sig at dend qvitering hand hos hende fick er ha/nnem/ fra kom/m/en, lofvede till neste ting at forskaffe enten dend sam/m/e eller en anden qvitering begierede saa lenge Dellation,

Mogens Steene blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden Zacarias Silde hiemlede at hand tillige med Stephen Grafvelsetter louglig har stefnt Mogens Steene med louglig warsell

1710: 226b

Monss: Chresten Biering paastod Dom till betalling og omkostning

afsagt

Eftterdj Niels Steene fore gifver at hafve betalt till Rector Bornei Enke siden hand nu seeniste blef stefnt 3 rdr: \1 Mrk:/ penge og med Enken giorde afreigning og blef hende skyldig udj alt 4 rdr: og beklager sig at dend qvitering hand sam/m/e tid hos hende fick ha/nnem/ er fra kom/m/en, og der fore begierer Dillation till neste ting qviteringen at fremvise, saa beroer med ha/nnem/ till neste ting, hvor hand da har at møde, og sin paaberaabte qvitering at fremvise, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er. Og som Mogens Steene nu ej møder till Sagen at svare, og hand dog er Stefnt, saa paalegges ha/nnem/ till første ting at møde, og skall ogsaa udj hvis ha/nnem/ angaar Kiendes hvis Loug og Rett medfører

Peder Hielmervig af Skaanevigs Skibrede hafver ladet stefne Mogens Steene for 5 rdr: hand skall Reste paa Een ha/nnem/ afkiøbt Hest, med formodning hand dend bør betalle,

Mogens Steene møtte iche ej heller nogen paa hans weigne

Lensmanden og Niels Steene hiemlede at hand louglig er Stefnt hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde, og skall da gaaes hvis Rett er.

Nicolay Wallen har ladet stefne Torbiørn Lunde, Lars Birk Erick LiusNæs, Samuel og Peder Flaatte for Resterende Tiende for nest afvigte aar af deris paaboende gaarder, det at betale,

alle de indstefnte møtte undtagende Peder Flaatte, og wedstod at vere skyldig till Nicolay Wallen 1 aars tiende, lofvede at de det alt sam/m/en till Høsten skulle betalle, begierede saa lenge Delation,

Peder Hielmervig paa Nicolay Wallens weigne bevilgede sam/m/e Dilation, med de wilkor at de da endelig deris tiende Rest skulle betalle, hvor fore og med Sagen saa lenge beroer,

Steener wed Søen i Ølen hafde ladet stefne Hr: Lieut: Bredals Kieriste formedelst hun skall hafve tillagt ha/nnem/ at hand skall hafve taget noget Høe fra hende paa Røe nestafvigte waar, saadan sin beskyldning at bevise eller der fore at lide, hafde og ladet stefne Een deel widner saa som Lars Killisvig, Johanes Kielflaat, med fleere som skall vere widner om desse ord hun om ha/nnem/ skall hafve talt, hvilke ingen af de/nnem/ møtte,

Peder Hielmervig møtte paa Steeners weigne og forklarede at hand er Reist øster i Norge, og fornehmer ej at hand nu er hiem kom/m/en begierede der fore at Sagen maatte indføris men igien opsettes till første ting at hand

1710: 227

sine prof kand faa indkaldet, saa som de ere i andre skibreder og iche will møde her at widne, men forskyder sig till deris werneting

Hr: Lieut: Bredals Kieriste hafde og stefnt Contra i den/n/e Sag og Steener till at høre widner om hvis hun har seet og fornamet om sit borte blefne Høe, hafde og stefnt till vidne Sirj Haare og Anbiørn Kolbenshoug, som og war tilstede, Men Peder Hielmervig her til svarede at hand ingen Fuldmagt hafver fra Steener nogen widner at paa høre, og som desse widner well skall falde i mod de andres formodede hand paa Steeners weigne at de ej blifver tagen til forhør

Johanes Edevartsen møtte paa Mad: Bredals weigne og Consenterede den/n/e opsettelse, afsagt,

Eftterdj Steener Jensen Neerem nu Self ej er till stede men udj sit ærinde Reist øster i Norge, og de widner som hand i den/n/e Sag har ladet stefne iche her til dette Ting will godvillig widne, men forskyder sig till deris Rette werneting, Saa beroer med Sagen till neste ting, og om parterne ej inden dend tid i wenlighed om deris mellem werende tvistighed kand forEenis, will widnerne stefnes paa louglig maade till deris Rette Forum, og i midler tid beroer ogsaa med Mad: Bredals indstefnte vidners forklaring, helst eftterdj Steener Jensen iche Self Personlig er tilstede, og naar da Sagen Endelig igien indkom/m/er skall da om alt Kiendes og Gaaes hvis Rett er, de widner som af Mad: Bredal indkaldet er bør og da naar Sagen igien foretages møde deris forklaring om hvis de tilspørges at giøre

Publicerit Siur Hansen Neerwig af Fielbergs Skibrede, hans udgifne skiøde till Rasmus Anbiørnsen Wacke paa 1 Løb og 18 Mrk: Sm: med bøxsel udj hans paaboende gaard Wacke i Fielbergs Skibrede beliggende, og hand til foren er Eiende i sam/m/e gaard 1 Løb og 18 Mrk: Sm: hvor till hand udj alt self er oddel berettiget, i mod penge med dette brefs bekostning 61 rdr: 3 Mrk: dat: 18 Julij 1710.

Dend 18 Julij blef Retten atter betient paa Silde udj Etne skibrede hvor da Retten blef betient med eftterskrefne Lougrett Ellias Fosse, Steen Øchland, Olle Lille Dalle, Aadsell Tesdall, Torkild Høyland og Torkild Egeland,

Paa hvilcken tid dend ærwerdige og Hederlige Mand Hr: Hans Kampstrup Sogne Prest till Etne Prestegield, hafde ladet stefne Eigerne og opsiderne till den/n/e gaard Silde, till at ofver-

1710: 227b

were Een louglig udsteening i mellem bemelte gaard Silde, og dend gaard Kambøe Sogne Presten til hørende, og det udj deris Fælles Hage beite, at de paa begge sider der eftter siden kand oprette Eet lougligt Jerde og Skifttes gaard, hafde og ladet stefne til widner som [om]? Merket og skifttet bekandt er, Johanes Kaldem Baar Osnes og Lars Mælland,

Eigerne og opsiderne paa Silde Zacarias Ericksen LensMand i Etne og hans broder Johanes Ericksen, møtte begge toe, og dette skiftte og udsteening gierne Consenterede, forklarede ellers at de till foren paa alle sider weed, hvor de Rette Merker er, saa der om ej skall falde Ringeste stridighed,

og forføyede parterne sig paa begge sider i Marken, saa Vell som desse før benefnte 3de widner, og anviste de os, saa Vell Parterne som widnerne /: der i alle maader ofver Eens kom :/ Merket hvor eftter de begierede steenene maatte nedsettes, og anviste de os først paa Eet sted kaldes Træs Flaatten, som er Ved Gar Krecken, tet ofven for Kamboes Jerdesgaard, der blef nedsatt Een Merkesteen med sine 2de widner hos, der fra gaar Merket lige op og Nord til Eet stæd kaldes Næ\?/ste Glaap, og inden paa sam/m/e Glaap blef satt en steen, der fra streker sig Merket lige op i Een houg kaldes Guldstenis hougen der blef satt Een steen, widere streker sig Merket i Nord og op till Halgings {hougen} Flaatt, der blef og nedsatt Een Steen, gaar saa widere Merket lige op i mellem bekene hvor der og blef nedsatt en steen, der fra streker sig Merket lige op i Fieldgaret og tet i Kiste diufvet der blef nedsatt dend siste Steen, som er Enden paa dette skiftte, og Eiger saa Kamboe paa dend østre, Men Silde paa dend westre side af sam/m/e skiftte,

hvor eftter Eigerne paa begge sider, som nu er eller her eftter kom/m/er sig i alle maader har at holde eftter rettelig, og naar Een af Parterne begierer eller blifver tilsinds eftter dette Merke Jerde at opsette, da skall dend anden der til og vere forpligtet tillige med at Jerde, hver eftter sin Jords Storlighed,

Dette begierede parterne at maatte indføris till deris widere eftter rettning,

Dend 19 Julij blef Retten betient paa Kaatte Een Halsnøe Closters Jord udj Fielbergs Skibrede, ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne Sr: Peder Jensen Smidt, med eftter skrefne Lougrett som Retten betiente, Kaald Tvet Halsnøe Closters Bunde Lensmand, Goutte Stangeland, Mickel Hetland, Tollef Frønsdal, Torbiørn Hambre og Olle Rye, med Een deel Almue som tinget søgte,

1710: 228

Paa hvilcken tid sig for Retten fremstillede opsideren og Leilendingen paa bemelte gaard Kaatte Niels Kaatte, og sig høylig beklagede, hvorledes dend allerhøyeste gud ha/nnem/ for kaart tid siden 2de gange med Een u-løckelig hendelse har hiemsøgt, I det at Field, Jord, Steen og gruus ofven af Fieldet er nedkom/m/et og hans paaboende gaard saaledes ofver ager, Eng og udMark ofver skyldt, saa Jam/m/e(?) (samme?) er till Reed at Een stor deel af hans gaard der wed ilde er blefven forderfvet, at iche allene gaarden ilde er til Reed, men end og ha/nnem/ self der ofver med tiden till Armod, saa frembt iche gaarden i sin skyld blef af tagen, hvor ofver hand har weret nød og aarsaget der om till deris HøyEdel Baarenhed Hr: Estatz Raad og Stifftamptmand de Tønsberg at indgifve sin underdanige Supliche at der maatte siunis og besigtiges gaardens skade og des forderf, sambt beskrifves skadens werdj og hvor meget gaarden nu af skyld kunde vere, paa det hand i Fremtiden kunde blifve wed Magt, og gaarden ogsaa kunde blifve beboed, og der om indlefverede sam/m/e sin Supliche dat: 21 April nest afvigt, med des paateigne[de] Høy Respective Ressolution dat: 13: Maij nest eftter, og begierede at Vj der eftter skaden will besigtige,

Sr: Peder Jenssen Smidt, begierede der eftter at Vj alting nøye og well will observere, om iche skaden igien kunde forbedres, og om skaden er [saa]? stor, at gaarden der wed kunde forringes, med meere

Hvor eftter Vj os da sambtlig forføyede paa Marken sam/m/e skade at besee, og besaag Vj da først dend førske!! (første) Field skreede og wandløb som for Eet par aar siden paa Kaatte bøe og Engeslaatter af det der ofver befindende høye og Steigle Field med wand, grus og Steen er nedgaaen, og i hvor Vell dend sig till gaardens store Forderf af begyndelsen har ladet ansee, saa har dog gud af Naade hindret dend i sin største Løb, i det dend noget støcke neden for bøe gaarden eller Jerdesgaarden er blefven bestaaende, uden sig widere eller ned til Søen

ofver Ager og Eng at extenderer dog er wed sam/m/e wandskredes udløb forderfvet Jordens Engeslaatte till nogle Læs høe aarlig, som for des ofver skyldende Steen og grus iche staar till at forbedre,

Dend anden Fieldskrede som nest leden Høst udgik angaaende da \har/ dend lige ledes med wand, Steen og grus, høyeste oppe udj Fieldet taget sin begyndelse, og med dend udfaret ofver Ager og Eng, at gaarden der af meget ilde er tillred, gaaet der med lige tvert ned igienem Engen og gaardens Agre alt til Søen

1710: 228b

bred ungefer 24 faufner, sum/m/e steder meere og sum/m/e steder noget Mindre, lige som Jordens og gaardens Cituation det tilstede, hvilcke har veret saa grusom og haftt saa stor Forsse med sig, at dend ej allene har bort ført med sig alle de i weien staaende trær, af Birk og Older som uden Jerdes war dend beste andeel till den/n/e gaard bestaaende, men end og sam/m/e trær og steen med ført ofver gaardens Enge slaatter og Eng, sambt ofver Een Ager hvor udj kunde saaes ungefer ½ td: Hafre, mens end og oprefvet og bort ført Jorden ned til paa det bare Field, at udj dessen Middel part fra det øfverste til det nederste aldrig meere kand woxse eller groe noget græs eller andet gaarden till Ringeste Nøtte for uden at Engen paa begge siderne er ofverskylt med gruus og store Steene, af hvilcke Een saare liden og Ringe part med tiden wed stort arbeide og slæb kand vere at forbedre, Og naar Vj da saaledes nøye gransker og ofverweier berørte paa den/n/e gaard nedfaldende skade, er det alt for west øyensynlig og sandferdigt at Jorden der Ved noget er sveket, og iche nu omstunder eller her eftter er saa god til ager og Eng, som dend før war, saa at Leilendingen der af iche heller uden sin Ruin og skade skulle vere god fore at udrede der af de skatter og Contributioner som till foren er udgifvet, før den/n/e skade skeede, og som før bemelte høy Respective Ressolution til holder skaden at efttersee og taxere, Saa siunis os sam/m/e saa Vel formedelst ageren som Engens udtagende og forderfvelse at kunde anseeis till ½ Løb Sm: Saa at Jorden Kaatte som nu skylder 2 Løber Sm: eftter Matriculen at skatte af, her eftter iche for meere end 1 ½ Løber Smør kand were at ansee,

hvilke besigtelse saaledes Niels Kaatte begierede ha/nnem/ at maatte beskrefven meddeelis,

Dend 21 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Bielland for Føyens og Fiære skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Næl Hysingstad og Tollef Hougland, med eftterskrefne Lougrett, Arne Spidsøen, Tøris Dyvig, Hans Øchland, Otte Odland, Olle Teigland, Lars Wickenes, Helge Føyen og Lars Nyesetter, sambt meenige Almue som tinget søgte

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

publicerit de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede

1710: 229

publicerit Sr: Anders Tønder Forige Tolder her wed SundhorLens Told sted, hans udgifne obligation till Fru Sophia Amalia Sl: Christopher Heidemands paa 200 rdr: Courant for hvis Summa hand hende pantsetter till under pant hans Eiende og paaboende gaard Langeland, liggende i Føyens Skibrede paa Storøen skylder aarlig udj Landskyld med bøxsel Sm: 1 ½ Løber og 1 ½ Hud, dat: 18 Febr: 1709:

Publicerit Sogne Presten till Storøens Prestegield, Hr: Jonas Olsen Hous hans udgifne obligation till Hr: Assessor Wilhelm Hansen paa 100 rdr: Courant, for hvilcke Summa hand pantsetter til ha/nnem/ till under pant det Naadsens aars indkomst af wisse og u-wisse som hans arfvinger eftter deris Kongl: May: aller Naadigst Lougs paabud og foresigende eftter hans død af Storøens Prestegield er for undt at Nyde dat: Tyse Prestegaard dend 28 Maij 1710:

Publicerit Lars Larsen Killiswigs udstede bøxsel seddell till Lars Andersen paa ½ Løb Sm: udj dend gaard Næsse liggende paa Bremens (Bremnes) i Føyens skibrede, hvor af hand self er Eiende 1 ½ Spand Sm: og bøxsler meere ½ Spand Chrestopher Lille Sund tilhørende dat: 7 April 1710:

Publiceret Knud Endresen Tvet af Fiære skibrede hans udstede bøxsel seddel till Olle Johansen paa 54 Mrk: Sm: udj dend gaard Habbestad her i Føyens skibrede, dat: 21 Julij 1710:

publicerit Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen Bunde Lensmanden Næll Hysingstad og Niels ib: deris indvisnings werk till Marie Cronman Sl: Hr: Hans Ranfsbergs eftterlefverske paa 1 pd 5 1/18 Mrk: Sm: i dend gaard Grønaas liggende i Mosterhafn i Føyens skibrede i mod penge 21 rdr: 4 Mrk: 12 s: som Dependerer af Een Dom dømbt dend 16 Julij 1707: sambt der Ved foraarsagde omkostninger, indvisningen dat: 26 Septembr: 1707:

publiceret Hr: Hans Wadbeks udstede bøxsel seddel till Andbiørn Nielsen paa 2 ½ pd: Sm: i gaarden Espevær, dat: 6 Maij 1710:

Publicerit Hr: Hans Wadbeks udstede grundeseddel till Daniel Larsen paa dend grund i Mosterhafn som Mogens Grønaas til foren beboet hafver i mod aarlig grundeleie 1 rdr: dat: 12 Julij 1710

Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen paa HøyEdle og Welbaarne Hr: Baron Axell RosenCrantzis weigne lod lyse Høybemelte Herres penge mangel til at indløse det Jordegodtz her udj SundhordLen

1710: 229b

(holden paa) Rosenthal udj dend der holdende Commission eftter hans (Sl: Hr:) Fader til gields betalling blef udlagt, hvilcke hand begierede at maatte udj protocolen blifve indført,

Aarstein Lier hafver ladet stefne Rasmus Førde for hand hafver antaget hans datter udj tieniste og siden hende wilde beholde, men da Waarwinden war Ende ladet hende igien bort gaa, formodede at saadant ej er Rett og at Rasmus Førde der fore bør eftter Lougen anseeis,
Rasmus Førde møtte iche iche!! ej heller nogen paa hans Veigne till Sagen at svare
Lensmanden hiemlede at hand louglig er Citeret, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde,

Olle Egeland hafver ladet stefne Johanes Nedre Egeland formedelst hand skall hafve ofver faldet hannem paa sin Seng med skieldsord, hvor fore hand bør bøde eftter hans formeening eftter Lougen,

Johanes Egeland møtte till Sagen at svare, og negtede at hafve ofverskieldet ham, begierede at det maatte bevises,
Olle hafde stefnt till widner Lars Huckaas (Houkaas) som hafver hørt af Lisbet Knuds datter Egelands ord, saa og hafde stefnt Lars Egeland som ej hafver hørt hvad passerit er, hvilke widne begge møtte,
Lars Ericksen Egeland eftter giorte Eed widnede at {ef} en aftten eftter de war gaaen til Sengs nestleden waar eftter Waarwinden, og hand tillige med sin qvinde laag i Sengen, Olle Egeland laag ogsaa i sin Seng i sam/m/e Stue, og som de laag saa i Sengen, da kom Johanes Nedre Egeland {med} ind i stuen, og sagde till Olle og spurde ha/nnem/ om hand iche wilde hente sine øger af hans Støll, der till svarede Olle, gaar de dig for nær da kiør dem fra dig. Johanes svarede kiør dem paa Min Egen, Johanes spurde hvor hans Egen (Egn) war, hand svarede wed du iche hvor nu Engen er, da kiør dem paa andres Egn, Johanes sagde der paa: du er wrangwis, og kalte ham Stor Olle, og sagde at hand skulle vere wærre end hand har vert før du har Jerdet Een skifttes gaard, dend har du Jerdet som Een skielm og Een Tiran, dend er du og dend har du laaf for,
Lars Houkaas fremkom og wilde forklare hvad ord Lisbet Knuds datter har hørt talle af Johanes Egeland i mod Olle ib: forklarede at sam/m/e qvinde nu ej er tilstede, og ej kunde kom/m/e till Tinget for Eet lidet barn hun har paa brøsted, og som da qvinden ej møder den/n/e gang saa kand hans ord ej gielde, forklarede ellers lige de

1710: 230

sam/m/e ord som Lars widnet hafver.
Johanes Egeland møtte till Sagen at svare og forklarede (at) hand har aarsage, till at skielde ha/nnem/ fordj hand uden Loug og Dom har opsatt Een Jerdes gaard de/nnem/ i mellem, hvilcke skifttesgaard iche Rettelig er opsatt, men staar ham till trengsel, bevidnede og at sam/m/e Jerdes gaard har staaet saaledes som dend nu staar i 8te aar som er 4re aar før Johanes kom till Jorden, og som at Olles Øger altid gik paa hans Støll, saa gik hand till Olle og spurde ha/nnem/ om hand iche wille tage sine øger bort, men Olle svarede ha/nnem/ Vilt du iche hafve dem der, da maa du kiøre dem paa Andre, da sagde Johanes du har gierdet dette Jerde som Een skalk og som Een skielm, indtil du beviser at dend Jerdes gaard staar Rett,
Olle Egeland begierede at det maatte observeris at Johanes Self tilstaar at hafve skieldet ham for Een skielm, og begierede der fore at Sagen uden widere opsettelse nu maatte gribe Ende, og at Johanes maatte anseeis for saadane ord eftter Lougen, og der paa begierede Dom,
Parterne paa begge sider blefve i wenlighed forEenede at hvad af Johanes talt er om eller till Olle Egeland skall vere ophæfvet og bad Johanes Olle om forladelse for saadane sine hastige ord, sagde indted at vide med Olle Egeland, uden alt det Een ærlig Mand Vell søm/m/er og anstaar, og hvad ord hand har talt mod ha/nnem/ er skeed af Een hastighed uden nogen aarsage der til og wed till saadane sine ord ingen skiel eller føye, hvor wed og Olle Egeland war til fredtz, og skall Johanes eftter sin Egen tilbydelse gifve Olle Egeland i omkostnings erstattning till Høsten 1 rdr: penge, hvor med Olle i lige maade war benøyet, og Ragte de der paa hver andre deris hender, men begierede at det wed Dom maatte stadfestes,

hvor fore der om saaledes blef afsagt

Eftterdj Johanes Egeland nu her for Retten offentlig har bedet Olle Egeland om forladelse for de ord hand ha/nnem/ har tiltalt, sagde till saadane ord ej \at/ hafve haftt, skiel føye eller aarsage, og bekiendte at hand ej med Olle Egeland andet er widende end hvis Een ærlig Mand wel Eigner og anstaar og for hans omkostning will gifve ha/nnem/ i penge 1 rdr: saa blifver desse ord som Johanes talt hafver af ingen werdj

1710: 230b

og de ej at kom/m/e Olle Egeland till Ringeste æres forkleining i nogen maader, og bør Johanes Egeland dend udlofvede Eene Rixdaller till Olle Egeland inden høsten betalle under Excecution eftter Lougen, hvad widere Johanes Egelands forseelse angaar, da hen wises dend till Kongl: May: Fogets paa talle,

Publicerit Jacob Jensen og Anders Jensen Brose deris udgifne bøxsel seddell till Aanund Aanundsen paa 12 Mrk: Sm: i gaarden Egeland liggende i Møster Sogn, dat: 7 Januarj 1710:

Pernele Sl: Jocum Piils boende paa Østre side i Engesund hafver wed skrifttlig Kaldseddel ladet stefne hendes Sviger Søn Daniel Larsen Kirsebom formedelst hand fra hende skall hafve bort taget Een deel Løsøre, og der med afreist, till Mosterhafn hvor hand nu boer, med widere des indhold, sam/m/e Stefning dat: Engesund dend 1 Julij 1710, sam/m/e Stefning fantis paaskrefven at vere forkyndt louglig af Lensmanden Næll Hysingstad og Samuel Stoke,
Peder Grønaas som er stefnt till widne møtte iche, men LensManden forklarede at sam/m/e Peder Grønaas er i Skaanevigs skibr: paa Handeland hos Hr: obr: Lieut: Montagnie Lillienschiold hvor hand har weret alt siden nestleden Waar, og der fore har hand iche stefnt ha/nnem/ Men det andet widne Margrette Anders datter war tilstede
indlagde der nest Een Supliche till HøyEdel Baarne Hr: Estatz Raad og Stifttbefallings Mand de Tønsberg, med dend der paa følgende Resolution, dat: 30 Maij 1710:
paa bemelte Enckes weigne møtte tillige med hende, hendes Søn G….(?) Hendrick Piil,
Daniel Larsen Kirsebom hafde wed Contra Stefning ladet Citere bemelte sin Moder!! (vermoder) Pernele Piil, till Som/m/er tinget som skal holdes paa Windenes først kom/m/ende 23 Julij,
der paa indlefverede Hendrick Piil Een Reigning paa hvis Daniel Larsen skall hafve bort taget fra hans Moder, dat: 7 Junij 1710:
der eftter blef frem kaldet det Eene widne Magrette Anders datter og eftter at Eeden med dens forklaring for hende blef oplæst, og formanet at widne sin Sandhed, da aflagde hun sin Eed med opragte fingre at hun iche har seet eller wed der af at Daniel Larsen eller hans Kone Pirnele Piil har opslagen nogen dør Laas eller Kiste, widere blef hende ej heller af parterne tilspurt, uden Hendrick Piil tilspurte hende paa sin Moders weigne om hun iche har seet at Daniel Larsen eller hans qvinde har bort taget noget eller bortført noget af Engesun hans Moders huus, i mod

1710: 231

hendes willie, men hun svarede Nej at hun det ej heller har seet, widere wiste hun ej at vidne,
Daniels Larsen hafde og ladet stefne Hr: Jonas Olsen Hougs, saa well som Klokeren Niels Nielsen til at forklare {dend} om dend forEening som skeede mellem de/nnem/ i Engesund, da de seeniste foer der fra, og till Een hver blef lefverit hvad de til hørte, Men som Daniel Larsen hafver stefnt desse widner till Waags Skibredes ting, saa møtte de iche til dette Ting at widne, eller forklarede Daniel Larsen at som Sagen er stefnt till et andet Ting, saa kand hand iche her føre de bevisligheder som hand hafver,
Der for uden siger hand og at hafve stefnt Pernille Piil (dvs. svigermora) for medelst Een arrest som af hende giort er paa 11 ½ tønder Torsk, som nu ligger i Engesund, med formodning at sam/m/e arrest er u-louglig, og at Pirnele Sl: Jocom Piil[s] bør forskaffe hannem Caution, for sam/m/e Torsk, eller og lade ham nu faa Torske igien, paa det dend ej skall forderfves,

Pirnele Sl: Jocum Piils der til svarede at Torsken har hun ladet wed Kongens Foget ladet arrestere til Sagens udrag, og ha/nnem/ der fore stilt fornøyelig Caution, hvor till hun sig forskiød, og paastod endnu som før at arresten maa blifve Kiendt wed Magt, og om Tosken noget til kom/m/er og hun Sagen taber, saa skall hun Tosken betalle,

der eftter blef Reigningen fremtaget og des indhold examinerit og først tilspurt Daniel Larsen om hand eller hans Kone har bekom/m/et de 10 rdr: af dend wexsel, men hand svarede Nej der til, de 15 rdr: fra gik hand i lige maade, de 6 rdr: siger hand er forøed af hende Self forøed!! till deris brølup, som hand formoder ej kand tilsvare, de 5 rdr: 4 Mrk: benegtede hand og ganske, i lige maade de 9 rdr: for slagteren saa og de 2 rdr: 2 Mrk: for dend baad, saa og de 3 Rdr: jn Specie, men dend 1 rdr: till Conssumption wedstod hand at hafve faaet, de 92 allen læret er af hende self op kiøbt i Bergen till Specerier og andet till deris brølup, hvor til hand ej kand svare, de 12 rdr: benegtede hand ganske dend Eene Rixdr: hun skulle hafve faaet da hun war brud sagde hand og Nej til, i lige maade dend Rixdr: til brude Konen, dend til Kierke gang ogsaa, de 4 rdr: til dend Dansk Mand(?) wed hand iche af, men da hans Kone war Pige og lenge før hand fik hende gaf hun hende 1 allen gylden støke til sam/m/e, om det er det hun meener formoder hand hun ej nu kand betale, det guld laas wedstod hun at hafve faaet, der udj

1710: 231b

er hende eftter hendes Sl: Fader udlagt 2 rdr: 12 s: Resten will hun gierne kaarte i andre maader paa sin arf, dend guld Ring siger hand hende war foræret da hun war Pige, og meener at det nu ej kand igien krefves \de/ 2 Lod Røde Coreller wedgik hun at hafve faaet til Laans, og skall gierne igien lefveres, de 2de støker guld benegtede hun ganske at hafve taget, i lige maade de 12 støker von alten, de 18 par Sølf Malger sagde hun at hafve faaet, og der som hendes Moder dem ej hende wil forære eller lade beholde, skall de til bage lefveres, i lige maade dend Sølf Kiede de 2de skiorter og lagen fra gik de ganske, saa Vel som og de 1 pr: pudevær, Sølf begerne wedgik hun at hafve, wugge lagenenet i lige maade, det par silke hoser fra gik de, de 12 rdr: for huuse leie formente de iche at vere Rett, saa som de war i deris Moders huus, og naar hun iche lenger wilde hafve dem der, saa Reiste de der fra paastod Daniel Larsen at alt dette iche kunde kom/m/e ham till skade eller penges udgifvelse, hvis andet som Pirne!! (Pirnele) Jocoms datter eftter Skifttebrefves formeld bør hafve har hun iche noget af bekom/m/et, paastod at hvad de i andre maader har faaet de der paa bør beholde, hvad sig dend paa ankede Sølf Kande angaar, da gaf hendes Moder de/nnem/ dend da deris brølup war udj brude gafve, formodede at de dend og bør beholde, til widner der om er stefnt Hr: Jonas og Klokeren som nu ej er til stede, de selcke gardiner som Moderen har fra taget de/nnem/ har hand tillige med sin Kone kiøbt hos Eet støke hos Ane Madtz datter i Brandesund, og for det øfrige fik hun hos sin Sl: Fader før hand døde 1 td: tran, som hun ofver sente til Haaland med Bendix Hansen i Bergen, og hand kiøbte for hende Resten af sam/m/e tøy till Sengen, hvor fore hun paastod at hendes Moder det bør tilbage lefvere, erbød sig det med de wedkom/m/ende at bevise Men Perne!! (Pernille) Sl: Jocums Piil der til svarede at hun skall bevise det med Bendix Hansen at Tøyet till gardinerne er kiøbt for hendes penge, og ingen andres, dend Koe som paa stefnt er, sagde Daniel Larsen at hans wermoder gaf hende da hun blef giftt till hieme gafve, men som sam/m/e Koe falt ud for Fieldet og slog sig ihiel, beholt Moderen baade Kiødet og huden og siden gaf hende dend anden som nu er igien tagen, men da hun foer ifra sin Moder, tog hun den/n/e Koe, og siden lod Moderen tage dend fra hende igien,

Hendrik Piil indlefverede det skifttebref eftter hans Sl: Fader forrettet dat: 10 Maj 1701: hvor udj kand seeis hvad Pirnele Pil er til falden, saa og at dend omtvistede Sølf Kande ha/nnem/ dend meste deel er tillagt,

1710: 232

og forklarede Pirnele Pil med hendes Mand Daniel Larsen at hand slet indted af alt det hende eftter skifttebrefves formeld har bekom/m/et hvilket og hendes broder Hendrik Pil paa sin Moders weigne til stod,
endnu forklarede Daniel Larsen at ha/nnem/ er fra tagen Eet Røt Kledes skiørt, som hun gick med naar hun gick till gudsbord, som hende og Self til hører, Hendrick Piil wedstod at dette skiørt er giort till Pirnele Jocoms datter, og at hun fick det af sin Moder wedstod nu at skiørter!! (skiørtet) er af hans Moder lefveret till ha/nnem/ og der er det beliggende,
widere hafde parterne den/n/e sinde ej at proponere, men de begge forskiød {till} sig till widne,

afsagt,

Eftterdj parterne beraaber sig paa adskillige widner, saa Vell paa dend Eene som dend anden side, hvilcke widner nu iche er tilstede, Een deel ogsaa iche Stefnt, saa som Bendix Hansen i Bergen og Ane Madtz datter i Brandesund, saa beroer med Sagen till første ting, till hvilcken tid Sagen igien skall fore tages, og som hofvet Sagen af Pirnele Sl: Jocum Piils, er hid stefnt till Føyens Skibredes Ting som er Daniel Larsen Kirseboms Rette werne ting, saa bør og dend bisag som Daniel Larsen wed Contra Stefning har stefnt sin wær Moder {med} for, ogsaa hid Kaldes till dette sted, og hafver der fore Parterne her igien at møde till Sagens widere foretagelse, i midlertid maa atester fremlegges af Daniel Larsen fra Bendix Hansen og Ane Madtz datter om {det} \de/ omtvistede Senge gardiner, saa og at stefne de andre paaraabte widner, som om Sagens Rette sam/m/enheng skall giøre forklaring, og om Parterne ej for inden i mindelighed kand forEenis, skall da udj alt Kiendes hvis Rett er, saa Vell udj Sagen i sig Self [som]? om den giorte arest,

Hr: Hans Wadbek hafver ladet stefne Albregt Aasmundsens!! Worland, formedelst hand nest afvigte winter har talt med ha/nnem/ om Een part udj Worland som er fierde parten som ligger øde, at ville tage til brugs, men ej siden gaarden antod, og som Een anden Mand hafde talt med ha/nnem/ i midlertid, saa wilde hand iche bort laafve gaarden till sam/m/e Person, hvor ofver gaarden dette aar som før ligger øde, eftterdj Albregt ej siden wilde holde sit løftte, formodede og paastod at Albregt der fore bør dette aar svare till Rettighed af gaarden,
Albregt Aasmundsen møtte till Sagen at svare, og wedstod at hand hafde talt med Presten der om, men ej wilde giøre nogen wis aftale med ha/nnem/ før hand tallede der om med sin Fader, men da hand tallede der om med Faderen wilde hand

1710: 232b

det ej tilstede eller sambtøke, formente der fore at vere frj for Prestens til talle, helst eftterdj hand aldrig har veret forEenet med Sogne Presten om sam/m/e Jorde partes brug,
Elling Worland møtte ogsaa og forklarede at hand tallede med Presten om sam/m/e gaarde part, dog paa dend maade at hans Fader skulle tale med Presten der om, og ej hørde hand at de noget der om blef forligt,
Faderen Aasmund Worland møtte i lige maade og forklarede at hand aldrig om den/n/e handel war widende, iche heller enten har eller will sambtøke at hans Søn sam/m/e Jorde part som saaledes øde ligger skulle antage,
Monss: Bertel Wadbek paa sin Faders weigne formente som før at Albregt Worland bør svare for gaarden dette aar
Albregt med sin Fader Aasmund Worland forskiød sig der fra og ej wilde sig med gaarden befatte, og formodede at eftterdj der iche er giort nogen forEening, hand da ej kand svare

afsagt

Eftterdj der ej bevises at Albregt Aasmundsen Worland med Sogne Presten Hr: Hans Wadbek om nogen gaarde partes antagelse i Worland war forEenet, saa blifver Albregt Aasmundsen frj for Sogne Prestens søgning.

Axsel Ilsager hafver ladet stefne Anders Augdesteen for medelst hand som Formynder for hans nu hafvende Hustru Ane Paals datter har weret Formynder, og ej for hendes tilfaldende arfveMidler har giort Rigtighed, formodede der fore og paastod at Anders Augdesteen det nu giøre maatte, og at Anders Augdesteen maatte tilkiendes ej allene at betalle ha/nnem/ Capitalen eftter skifttebrefves formeld, men end og Renterne till den/n/e tid, og der fore udj Retten indlefverede Eet skifttebref, holden eftter hendes Sl: Fader Paal Handeland, dat: 5 Junij 1694:

Paa Anders Augdesteens weigne møtte hans Søn Reinert Andersen Augdesteen, og forklarede at Axsel Ilsager paa den/n/e arf har oppebaaret udj penge 9 rdr: 4 Mrk: og ej meere, Resten vill hand paa sin Faders weigne gierne betalle,

Axsel Ilsager paastod at ha/nnem maatte tillegges baade hvad hans Qvinde til kom/m/er, saa og billig Rente fra dend tid hun war saa stor at hun sit brød kunde fortiene,

Reinert Augdesteen beklagede sig at dend gaarde part i Nesse adskillige tider har ligget øde, saa hans Fader der af har maatt betalle skatter, og der fore formente at hvad hand saaledes af godtzet betalt hafver ha/nnem/ bør Decorteris udj gaardens (skatter?) Landskyld og afgiftt, forklarede ellers iche at hafve nogen Reigning der paa, iche heller de bøger som qviteringen

1710: 233

for skatterne kunde udvise, begierede Dillation till hand sam/m/e qviteringer kand forskaffe,

Axsel Ilsager paastod Dom paa hvad Løsøre angaar, saa maatte med Jordegodtzes indkom/m/e til widere beroe, Refererede sig i det øfrige till skifttebrefvet,

Reinert Augdestein forklarede at hans Fader fick adskillige slette ware baade af træfang [og] andet, will der fore haabe at Axsell Ilsager lader sig nøye med sam/m/e ware, hvilket hand ha/nnem/ will lefvere,

Men Axsel Ilsager svarede at hand begierede Rett eftter Lougen, og ej widere will sambtøke,

afsagt

Eftter det i Rette lagde Skifttebref holden eftter afgangne Paal Andersen Handeland dend 5 Junij 1694: fornehmes at bemelte Sl: Mands datter Ane Paals datter, som nu er Axsel Ils Agers Egte Hustru er tilfalden baade i Fædrende og Mødrende arf udj Løsøre 123 rdr: 5 Mrk: 14 s: for hvilcke Løsøre Citanten Anders Augdesteen som nermeste werge og Fader broder war Formynder, hvilcke der og har haftt sam/m/e Midler tillige med Myndlingen i sit wergemaal indtil nu hun udj Egteskab er forseet, Men som hun da hun till sin Formynder ankom war liden og ej kunde giøre nogen tieniste, hvor Ved hun noget kunde fortiene, saa blifver og Anders Augdesteen frj for Renter af hendes Midler at betalle indtill hendes alders fulde 16de aar: paa hvilke tid og alt siden hun nok som sit brød, Kost og Kleder kunde fortiene, Thj bør Anders Augdesteen at betalle till Axsel Ilsager den/n/e hans qvindes arf som er Capital 123 rdr: 5 Mrk: 14 s: og Rente udj 6 aar som bedrager sig 37 rdr: 1 Mrk: 3 s: dog der fra siden afgaar 9 rdr: 4 Mrk: som Axsel Ilsager nylig af Midlerne har {at} annam/m/et og oppebaaret, blifver igien som nu betalles bør udj alt Capital og Rente 151 rdr: 3 Mrk: 1 s: hvicke penge bør udredes inden 15ten dage under Execution eftter Lougen, hvad sig ellers angaar de 2de Jorde parter Lj og Nesse, med des opebaarne Landskyld, trende tage og anden Rettighed, da som dend Eene gaarde part Nesse nogen tid har ligget øde, og Anders Augdesteen i Midlertid har betalt de af gaarden gaaende skatter saa bør og Anders Augdesteen till neste ting der om at giøre

1710: 233b

Een Rigtig forteignelse og opskreftt, sambt {at} med qviteringer bevislig giøre hvad hand i Kongl: Contributioner {oppeb} betalt hafver, og skall da till neste ting om Parterne der om i Mindelig[hed] kand forEenis gaaes der om hvis Loug og Rett medfører.

Magnus Skiøtt og Niels Rafnsberg som Formyndere for Sl: Hr: Hans Rafnsbergs u-Myndige børn hafde ladet stefne Mad: Maria Cronmon med skrefttlig Kaldseddel for at giøre Rigtighed for hendes børns Resterende Sl: Fader arf dat: Bergen d: 3 Junij Ao: 1710,
og møtte udj Rette Monss: Chresten Biering som i Rettelagde hans skrefttlig fuldMagt dat: Bergen d: 2 Junij 1710 indlefverede der hos Een Reigning paa børnenes Midler, sambt anden anvente omkostning dat: 3 Junij 1710: lydende paa 161 rdr: 1 Mrk: 7 s: fremlagde og Een Copie af skifttebrefvet holden eftter Sl: Hr: Hans Rafnsberg, men som det var paa u-stemplet papir kunde det ej i Retten antages,
Marie Cronmom møtte i Rette, og berettede at hendes Mand nu er i Bergen, men hun fornehmer af Stefningen at hendes Mand ej till den/n/e Sag er indstefnt, saa formeener hun at Stefningen ej er louglig, tj de gode Mend war widende at hun war giftt, og der fore hendes Mand som hendes forsvar burde woren Stefnt, saa som hun som Eet Eenfoldigt Fruentim/m/er ej hafver forstand til Sagen at svare, berettede og at skiftte brefvet eftter hendes Sl: Mand er hos Prosten Hr: Chrestopher Gaarmand og ej hos hende, widere wilde hun ej til Sagen svare, men forføyede sig fra Retten.
Monss: Chresten Biering paa Formyndernes weigne protesterede i mod Marie Cronmons indsigelse, at som hun allene er dend der har haftt børnenes Midler i henderne saa wiste de iche bedre end hun jo bør svare til Sagen, og paastod der fore at hendes undskyldning ej maatte hindre prossessens Dreftt, og der foruden paastod arrestens louglig Kiendelse til betallingen skeer,

afsagt

Eftterdj Marie Cronmon undskylder sig at svare till den/n/e Sag fordj hendes Mand Monss: Hans Hansen Skrøder \ej/ der til er stefnt, Saa beroer med Sagen till neste ting, till hvilken tid hendes Mand Hans Skrøder bør Citeris till Sagen at svare, i midlertid blifver dend giorte arrest wed sin fulde Kraftt,

1710: 234

Daniel Larsen Kirsebom hafde ladet stefne sin Svoger Monss: Hendrick Piil i Folgerøen beboende, for at betalle hans Kone som er Hendrik Piils Søster for 1 aar og noget meere paa det andre aar Løn, saa som hun hos ha/nnem/ tiente,
Hendrik Piil møtte og sagde at hans Søster war hos ha/nnem/ noget meere end et aar, og hand aldrig begierede hende i nogen tieniste, men deris Moder sende hende till hannem der Een tid lang eftter sin Egen willie at forblifve, hvor hun og forblef fra og til sam/m/e tider hos ham og under tiden hos deris Moder, og aldrig enten begierede hun eller deris Moder nogen Løn, ej heller om noget saadant war accorderit, i midlertid hun der war, arbeidede hun for sig Self og giorde hvad hun wilde, brugte og Kiøbmandskab for sig self, og beholt dend profit der af falt
Daniel Larsen og Pirne!! (Pirnele) Pil der til svarede at hun kom paa dend maade at hun skulle forestaa hans huus, og om hun iche fik Løn, skulle hand well aflegge hende saa gaat som Løn kunde vere,

Moderen Pirnele Sl: Jocums Piils war og tilstede og forklarede at hendes datter iche fore till Hendrik Pil for nogen Løn, men til ha/nnem/ som sin broder eftter hendes Egen begiering
Parterne hafde ej widere men paastod Dom,
afsagt
Eftterdj her ej bevises at Pirne Piil \ichun/ er kom/m/en eller har veret hos sin broder Hendrik Piil paa Eet aars tid eller meere, og ej om nogen Løn accorderit, saa kand hand ej tilfindes nogen Løn till sin Søster at betale, men der fore frj Kiendes.

Hr: Hans Wadbek wed sin Søn Monss: Bertel Wadbek indlefverede udj Retten Eet skreftt, dat: Findaas d: 21 Julij 1710: som hand begierede for Almuen maatte oplæses, Me(…..) der udj war den/n/e, at saa som hand nu paa 4re aars tid har veret betroed Findaas Prestekald, og Almuen iche i ald (denne t)id i hans Prestegield villet betalle de 4 s: aarlig till Preste gaardens huusers Reparation som de alle tider har udgifvet til forige Prester i Kaldet, ej heller har willet Reparere huusene in Natura, særlig Sveen og Moster Sogner, hvor fore hand nu høylig er foraarsaget til itzige aars udgang at opsige Almuen sam/m/e Contract, og de her eftter Self at Reparere de huuser som de/nnem/ til kom/m/er at holde Ved lige, og saa frembt de iche vill udgifve de 4 s: till huusernes bygning maa de self her eftter svare for hvis brøst feldighed Huusene paa kom/m/er, hvilke skreftt og for Almuen blef oplæst, med begier det maatte antegnes

1710: 234b

Dend 23 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Windenes for Opdals og Waags Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmendene Gunder Ambland og Sallamon Windenes med eftterskrefne Lougrett, Lars Windenes, Hans Epland, Madtz Tvet, Tom/m/es Helleland, Rasmus Aarbøe, Johanes Troeland Jacob Færrewaag og Sallamon Windenes, sambt Almue fleere som Tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publiceret de Kongl: brefve og andre befallinger som for hen findes Specificerede,

Publiceret Niels Tom/m/esen boende i Færresund, hans udgifne obligation till Monss: Peter Eden Herskab paa Siøstuen udj Finne gaarden paa det Hensestediske!! (Hanseatiske?) Contor i Bergen lydende paa Capital 128 rdr: Courant, for hvis Summa hand pansetter till under pant hans i boende huuse staaende i Færresund, med ald sit Løsøre, det vere sig hvad det vere vill med Noder, Baader og garn sambt alt sit Fiske Redskab, dat: Ferresund den 10 Maij 1710:

Publicerit BisCopen Docter Niels Randulf hans udgifne bøxsel seddel till Niels Johansen (Johanesen) paa 18 Mrk: Sm: og ½ w: Fisk udj dend gaard Meelingen i Waags skibrede dat: 1 Martj 1710:

Publicerit Maren Sl: Mickel Uldricks udstede bøxsel seddel till Olle Jacobsen Hæfverøen paa 1 ½ Spand Fisk udj Hæfverøen med alt underliggende, dat: 28 April 1710:

Publicerit Doretea Skiernbek afgangne Sl: Chresten Skaboes eftterlefverske, hendes udgifne skiøde till Monss: Jørgen Hansen Smidt paa dend gaard Møgster i Waags Skibrede beliggende, med alle sine tilliggende Herligheder, saa som Huuser, ager og Eng, Laxse

waager og Mackrel og Silde waager, skylder aarlig udj Landskyld med bøxsell 3 Løber Sm: dat: Bergen d: 3 Decembr: 1709:

Publiceret Monss: Jørgen Hansen Smidts paa Møgster, hans udgifne obligation till Stadtz HaupMand i Bergen Hr: Jocum von der Lippe paa 900 rdr: Courant, for hvis Summa hand pantsetter sin Eiende og paaboende gaard Møgster skylder aarlig udj Landskyld 3 Løber og 9 Mrk: Smør med bøxsell, med dessen tilliggende Laxse waager, Makrel og Silde waager sambt dend Øe Horgen med sine tilliggende Herligheder, saa og gaarden Møgsters nu paastaaende Huuse og bygninger, dat: 31 Julij 1709:

Publiceret Hr: Major Pheil, Major wed det Bergenhuusiske Regiment, hans udgifne obligation till Sogne Presten i Qvindheretz Prestegield Hr: Petter Arendt lydende paa Capital 100 rdr.

1710: 235

Courant for hvis Summa hand pantsetter sin paaboende gaard Økland i Opdals Skibrede beliggende skylder aarlig udj Landskyld 1 ½ Løber Sm: og 1 ½ Hud, dat: 8 Januarj 1710:

publiceriet!! Maren Sl: Mikel Oldriks udstede bøxsellseddel till Niels Arnesen paa Een part udj gaarden Østvold i Waags skibrede beliggende skylder aarlig udj Landskyld 1 pd: 6 Mrk: Sm: dat: 15 April 1710

publiceret Mag: Niels Smed Disgnatus Episcopus Bergensis, Lector Theologiæ og Pastor til Phane hans udgifne skiøde till Maren Sl: Mikel Oldreks paa dend gaard Stangeland i Waags Skibrede beliggende, skylder aarlig udj Landskyld med bøxsell penge 2 ½ rdr: og af Laxse waagen Een half Rixdr: dat: Bergen d: 16 Januarj 1710:

publiceret Lars Andersen boende paa Bache i Waags skibrede hans udgifne skiøde till Maren Sl: Mickel Oldriks paa 21 Mrk: Sm: med bøxsel i dend gaard Bache som hand self bruger og beboer sambt dend anpart i dend under sam/m/e gaard beliggende Laxsevaag i mod penge 98 rdr: 5 Mrk: 9 s: dat: Østre Bagholmen d: 12 Decembr: 1709:

Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen paa HøyEdle og Welbaarne Hr: Baron Axel RosenCrantzis weigne lod liuse sam/m/e Herres penge Mangel til at indløse det Jorde godtz som udj desse 2de Skibrede kunde vere beliggende, hvilke der kand vere udlagt till Creditorene wed dend Commission holden paa Rosendal eftter hans Sl: Fader, hvilke Fogden begierede i Tingbogen maatte anteignes,

publicerit Karen Sl: Ifver Knudsens udstede bøxselseddel till Lars Olsen paa dend gaard yttre Rabbe skyldende aarlig Landskyld 1 Spansteig og 3die parten i Laxsevaagen dat; Huglen dend 12 Januarj 1710:

Publicerit Jacob Olsen Tislevold af Waags skibrede hans udgifne obligation till Ane Madtz datter Sl: Jocum Hynemøes udj Brandesund lydende paa Capital 20 rdr: for hvis Summa hand pantsetter 2 pd: 6 Mrk: med bøxsel i hans paaboende gaard Tislevold dat: Brandesund d: 29 Decembr: Ao: 1709:

1710: 235b

publicerit Morten Brynings udgifne obligation till Ane Madtz datter Sl: Jocum Hynemøes, paa Capital 50 rdr: i mod pant i 11 Sølf skeer 1 pr: smaa guld nebber(?), 4 støker silcke Gardiner 1 blaa Randet ofver Seng, 1 Rød Randet dito med ædun!! (ædderdun) udj, 3 under Senger, \og/ 6 pr: puder, hvilke pant dog hos ha/nnem/ self beroer, dat: Westre Bagholmen d: 18 Decembr: 1703:

publiceret Hr: Otte Fredrich Warbergs udstede bøxsel seddel till Carten!! (Carsten) Olsen [paa] 18 Mrk: Sm: i Kolbenswiig her i Waags skibrede beliggende dat: Sunds Prestegaard d: 24 Maij 1710:

publicerit Karen Sl: Ifver Knudsens udstede bøxsel seddell till Jacob Johansen (Johanesen), paa 1 Spansteig Jord i gaarden Nabben i Waags skibrede, dat: 6 Martj 1710:

Publicerit Hans Olsen Skoge af Sorters!! (Sartors) Skibrede og Nordhords Fogderie hans udgifne skiøde till Knud Halfvorsen Hilde paa 1 waag Fisk med bøxsel i dend gaard Kleppe i Waags skibrede i mod penge 40 rdr: dat: 3 Januarj 1709:

Publicerit Hans Olsen Skoges udgifne skiøde till Niels Halfvorsen Hilde paa 1 waag Fisk med bøxsel i dend gaard Kleppe i mod penge 40 rdr: dat: Skoge d: 3 Januarj 1709:

Publicerit Hans Olsen Skoges udgifne skiøde till hans Søn Olle Hansen Skoge paa 1 waag Fisk med bøxsel i dend gaard Kleppe i mod penge 40 rdr: dat: 3 Januarj 1709:

Publicerit Winsens Mickelsen Toranger, Albregt Mickelsen og Niels Mikelsen, deris udgifne skiøde till Mickel Olsen paa 11 Mrk: Sm: med bøxsel i Øchland hvor af de Een hver for sig selger 3 2/3 Mrk: Sm: i mod penge for hver Mark 1 rdr: er 11 rdr: dat: 19 Decembr: 1709:

Mad: Bente Rafnsberg hafde ladet stefne 2de sine Landbønder wed Nafn Olle og Gunder Helleland i Fietie Sogen beboende Olle for Resterende Landskyld 7 rdr: 2 Mrk: 8 s: og Gunder 6 rdr: 3 Mrk: med paastand de det bør betale,
Gunder og Olle møtte og lefverede Gunder Een qvitering fra hende hos Gunder at hafve an/n/am/m/et siden hun ha/nnem/ nu stefnede 4 rdr: Rester han saa 2 rdr: 3 Mrk: for uden forhøyning, Olle wedstod at vere skyldig 7 rdr: 2 Mrk: 8 s: for uden forhøyning, men begge begierede Dillation til høsten, saa lofvede de det at betalle
Johanes Edevartsen paa Bente Ransbers!! weigne tilstede

1710: 236

at de/nnem/ saalenge maatte gifves Dillation, i forhaabning de sig i midlertid med betaling skulle indstille, hvor fore {de/nnem/} og saa Sagen till Høste tinget beroer,

Publicerit Mogens Mogensen Kalfves udstede bøxsell seddel till hans Søn Mogens Mogensen paa 2 pd: 6 Mrk: Fisk i gaarden Kalfve, beliggende i Waags skibrede, dat: 23 Julij 1710: og gifvet i bøxsell med Støfvelhud 8 rdr:

Hendrick Rafvel i Bergen hafde ladet stefne Hans Wee for Resterende Landskyld og Rettighed af Een part i Teigland hand Eet aar brugte Nemblig 27 Mrk: Sm: hvilcke er i penge 5 Mrk: 1 s: i lige maade for omkostning 2 rdr: udj Een Sag om sam/m/e Jorde støke som hand brugte Eigeren u-afvidende, og paastod Johanes Edevartsen Dom till betalling, og anviste dend seeniste ergangne Dom dat: 30 Junij 1708: med der hos forklaring at Hendrik

Rafvel har eftter gifvet ha/nnem/ hvad sam/m/e Dom indeholder saa Vit at hand ichun skulle betalle dend af gaarde parten gaaende Landskyld og skatt, sambt de 2 rdr: i omkostning, hvormed hand wille lade sig nøye, og har hand siden iche meere betalt end skatten allene, alt det andet Resterer, paastod der fore Dom till betalling paa dend Resterende Landskyld og de 2 rdr: sambt for widere omkostning for den/n/e prosses,

Hans Wee blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans weigne,

Wermund Belt og Olle Grimsland hiemlede weed Eed at Hans Wee louglig af de/nnem/ till dette Ting i den/n/e Sag stefnet er

Hvor fore Johanes Edevartsen paastod Dom till betalling helst eftterdj Hans Wee till seeniste afvigte Waarting war Citerit og da ej heller møtte,

afsagt,

Eftterdj Hans Wee nu 2de gange i den/n/e Sag stefnet er og dog ej møder eller i Ringeste maader lader svare til Sagen og ofver ha/nnem/ dend 30 Juni 1708: er faldet Dom, for hvis u-louglige brug wed Jorden Teigland, hvilcke Dom dog Hendrik Rafvel fraviger og ha/nnem/ eftterlader, saa Vit at hand ichun skulle betalle dend ordinarie skatt og Rettighed med omkostning 2 rdr:s omkostning, saa Kiendes og Døm/m/es at

1710: 236b

Hans Wee bør inden 15ten dage betalle till Hendrik Rafvel dend Resterende Landskyld 5 Mrk: 1 s: sambt de i Dom/m/en omelte 2 rdr: i lige maade nu udj foraarsagede omkostning 2 Mrk: 8 s: till sam/m/en udj alt 3 rdr: 1 Mrk: 9 s: og det under Nam og Wurdering i hans boe,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Størk Lierbø formedelst hand skall hafve skiødt nogle dyr nestleden {Høst} winter 8te dage eftter Hl: tre Konger, og der fore, for saadan sit skiøtterj at bøde eftter Lougen, hafde og ladet stefne till widne Lars Rødland, Jens ib: Torgier Smed i Klubben og hans Qvinde Giertrud, sambt og Olle Rødland, hvilcke alle møtte

Størk Lierbø møtte ogsaa till Sagen at svare, og wedgik at hafve skiødt Eet dyr udj Lars Røllands Mark, som Lars Rølland Self fick till hans brøllup og det giorde hand eftter Sogne Presten Hr: Jonas Olsens tilladelse og med hans forlof saa som hand er hans Landbunde,

Kongl: May: Foget begierede at widnerne maatte Eedlig forklare hvad de om de dyr som skiøt er, er widende, og blef der fore fremkaldet alle widnerne og Eeden for de/nnem/ af Lougbogen oplæst, og aflagde de deris Eed Een hver i sær og der eftter widnede saaledes,

Giertrud Jørgens datter eftter giorte Eed widnede at hun war udj Lars Røllands brølup nestleden Winter i Jullen og war der Kock og lagde Maden till, og hun saag der Eet heelt fersk dyr som war Flaad huden af før hun kom, det sam/m/e brugte de til brølup Fersk, men der for uden hafde og Lars Rølland salted salted!! dyre Kiød huggen støker i graafe braad, som blef brugt og kaagt i brølupet, widere eller meere wiste hun ej at vidne.

Torgier i Klubben eftter giorte Eed widnede at hand og war i sam/m/e brølup {og} Men iche saag noget dyr, uden hand Aad med de andre giester i brølupet noget fersk og noget salted dyre Kiød baade stegt og kaagt, widere wiste hand iche at vidne,

Jens Rødland eftter giorte Eed widnede at hand iche weed at der kom till Lars Rødlands brølup meere end Eet dyr, det kom 8te dage for Brølupet

Olle Rødland eftter giorte Eed widnede at hand iche saag meere end Eet dyr som kom till Lars Rødlands brølup,

Lars Rødland forklarede at hand fick Eet dyr som Størk skiød i hans Egen Mark,

Størk Lierbø wedstod at hafve skiødt 2de dyr Eet fick Sogne Presten Hr: Jonas og det andet fick Lars Rødland vedstod og at det war skiøt i Julen nest afvigt

1710: 237

Kongl: May: Foget satte i Rette at Størk Lierbø bør for sit dyre skytterj at bøde eftter Lougen, og der om war Dom begierende

afsagt,

Eftterdj Størk Lierbø Self tilstaar, ha/nnem/ og med widner ofver bevises, at hand for uden det dyr hand skiød till sin Eigere, ogsaa har skiødt Eet dyr till Lars Rødland, og det i Julen nest afvigte, hvilke skytterj støder i mod Lougens 5te Bogs 10 Capt: 1 art: saa bør hand der fore bøde eftter sam/m/e Lougens ord og indhold 14 Lod Sølf inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Endre Leewaag hafde ladet stefne Johanes Windenes for Rest paa Eet Tinghold nemblig Eet Waarting, og Johanes med Sallamon Windenes holdt baade Som/m/er ting og Høsting, og oppebar ald Tingholdet af Almuen, og hand ej fick det Ringeste der til, men hvad Sallamon angaar da har hand betalt paa sin part 2 rdr:, Rester ha/nnem/ nu hos Johanes 2 rdr: paastod der fore Dom till betalling,

Johanes Windenes møtte og wedstod at Endre Levaag holt Eet Waarting, men hand holt der for uden 3de ting tj sam/m/e aar blef holden uden det ordinarie Ting Eet Mandtal ting, og formente der fore at hand iche kunde betalle noget till Endre Leewaag, paa stod at vere frj

Endre Leevaag paastod Dom till betalling, og omkostning

afsagt

Eftterdj der befindes at Endre Leewaag har holdet det Eene Ting om Faaraaret, men Johanes med sin Søn Sallamon Windenes de andre ting, og om Høsten af Almuen oppebaaret ald Tingholdet, og Endre Levaag der i mod fik slet indted, Saa er det i sig Self billigt at Endre Nyder betalling for saa Vit hand med Rette tilkom/m/er, hvor fore Johanes Windenes bør betalle till Endre 2 rdr: penge Og i omkostning 1 Mrk: 8 s: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Juditte Niels datter af Bergen hafde ladet stefne Jens Ibsen i Qvalvog for gield, eftter obligation, med paastand hand det bør betalle,

Jens Ibsen møtte iche ej heller nogen paa hans weigne, Men Niels Weivaag og Halfvor paa Rabben weed Eed widnede at \de/ eftter Judittes begiering stefnede Jens Ibsen, men ej før end nu siste Mandag war 8te dage, hvor fore Jens Ibsen iche for saadan aarsage er louglig stefnt, hvor fore med Sagen till widere Stefnemaal beroer.

1710: 237b

Hendrick Rafvell i Bergen hafver ladet stefne Hans Teigland for Resterende Rettighed af hans paaboende gaard, som hand eftter Dom skyldig er, og møtte paa Rafvels weigne Johanes Edevartsen, som i Rette lagde sam/m/e Dom, og forklarede at der paa ichun er betalt siden 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: det øfrige som er 14 rdr: 12 s: endnu Resterer, paa stod der fore Dom till betalling med widere omkostning,

Hans Teigland møtte wedstod indted meere siden Dom/m/en falden er at hafve betalt, end de førbenefnte 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: bad om Delation, betalte nu for Retten straxst ½ rdr: saa der nu iche Restere meere end, 13 rdr: 3 Mrk: 12 s:

Johanes Edevartsen paastod Dom for Resten tillige med omkostning,

afsagt,

eftterdj Hans Teigland self tilstaar iche meere siden seeniste ergangne Dom at hafve betalt end 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: og nu for Retten Een half Rixdr: saa bør hand inden 15ten dage Resten

som er 13 rdr: 3 Mrk: 12 s: at betalle tillige med foraarsagede omkostning 2 Mrk: under Execution eftter Lougen,

Hendrick Rafvel hafde ladet stefne Olle Teigland for Resterende Landskyld for 1708: 3 Mrk: 12 s: og for nestafvigte aar 9 Mrk: 12 s: med paastand hand det bør betalle,
Olle Teigland møtte og wedstod gielden bad om Delation lofvede det med aller første at betalle,
Johanes Edevartsen paa Hendrik Rafvels weigne paastod Dom till betalling,

afsagt,

Eftterdj Olle Teigland wedstaar at vere skyldig till sin forige Eigere Resterende Landskyld til sam/m/en 2 rdr: 4 Mrk: 8 s: saa bør hand sam/m/e penge med 1 Mrk: 8 s: i omkostning inden 15ten dage at betalle under Nam og wurdering i sin boe,

Hendrick Rafvel hafver ladet stefne Jermus {og Samson} Teigland for Resterende Rettighed som nu Resterer til sam/m/en 4 rdr: 5 Mrk: 12 s: med paastand hand det bør betalle,
paa {hand} Jermus Teiglands weigne møtte Olle Teigland og paa hendes weigne wedstod gielden men beklagede sig at hun nu iche noget er Eiende till betalling saa som hendes Mand er Soldat og i Kongens tieniste,
Johanes Edevartsen paastod Dom till betalling

afsagt,

Jermus Teigland bør inden 15ten dage betale sin Resterende Landskyld som er 4 rdr: 5 Mrk: 12 s: under adfer eftter Lougen,

1710: 238

Knud Ifversen i Bømelhafn hafver ladet stefne Jens Rødland for Landskyld af hans paaboende gaard Rødland i 5 aar for uden dette indverende aar, aarlig 1 rdr: 1 Mrk: 2 s: naar oddelskatt og Rostieniste af Kortes, giør i 5 aar 5 rdr: 1 Mrk: 4 s: {H..}
Jens Rødland møtte wedstod at hafve kiøbt gaarden af Karen Sl: Ifver Knudsens, og der om fremlagde hendes skiøde dat: 20 Novembr: 1703: ilige maade Eet skiøde dat: 3 Decembr: 1704, hvor udj seeis at hans Fader Knud Rødland i lige maade Eier dend halfve deel, og formente der fore at hand og her til bør stefnis,
Johanes Edevartsen paa Knud Ifversens weigne her til svarede at om endt skiønt at Knud Ifversen i skiødet er indført saa har hand dog ej willet {stefne} selge sin part, og der fore ej skiødet under skrefven eller forseiglet, paastod der fore at Jens og Knud Rødland bør svare og betalle deris Landskyld af saa Vit hand Eier i gaarden,
Jens Rødland der til svarede at hand aldrig har betalt nogen Landskyld till Knud Ifversen til foren, og der fore iche weed at Knud Ifversen noget i gaarden er Eiende, men altid har betalt till Karen Sl: Ifver Knudsen som er Knud Ifversens Moder,
Johanes Edevartsen begierede at med Sagen maatte beroe till neste ting at Knud og kand blifve stefnt,

afsagt,

Sagen optages till første ting, at Knud Rødland og her til kand blifve indstefnt og skall saa gaaes widere hvis Rett er

Niels Glæswig hafver ladet stefne Halfvor Nielsen Hilde for medelst hand skall hafve slaget ha/nnem/ meget ilde nest afvigte Løfver dag for Ste: Hans dag, der fore at bøde og lide eftter Lougen,
Halfvor Nielsen møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,

Aarent Meelingen og Niels Trolland forklarede at de stefnede Halfvor Nielsen for Niels Glæswiig nest afvigte Marie bebudelses dag mod afttenen,
og som Halfvor Nielsen iche møder og er stefnt paa Een Hellig dag, saa beroer Sagen till neste ting, og bør Halfvor Nielsen till sam/m/e tid at møde og skall saa gaaes i Sagen hvis Rett er

For Retten frem kom Sogne Presten till Storøens Prestegield dend ærwerdige og Hederlige Mand Hr: Jonas Olsen Hous, og till spurte Almuen om eftter følgende

1710: 238b

1: Hvor langt de boer fra Bergen som i hans gield bruger deris Næring med Fiskerie Ved Søen,
2: om de eftter Lougen aflegger deris Tiende paa dend sted som fisken fanges, før end de dend afsender eller og bort selger,
3: om ald fisk som fiskes blifver ført till Bergen
4: og om Presten eller Kierken eftter Lougen har faaet nogen Tiende,
Almuen der till svarede, 1: at de som bruger deris næring wed Søen af hans gield i Fietie Sogn bor fleste af de/nnem/ 5 Mille fra Bergen som/m/e noget meere, og som/m/e noget Mindre, {for} \til/ det andet svarede de at de iche betaller nogen tiende uden af dend fisk som kom/m/er eller af dem blifver ført til Bergen til det tredie svarede de at dend meste fisk som de selger blifver ført til Bergen, uden noget Ringe de kand selge till Kremerne her hiem/m/e, og for det siste sagde de, at de nok kand sige at Sogne Presten eller Kierken aldrig hos de/nnem/ nyder nogen Tiende
hvilke Sogne Presten begierede at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis,

Dend 30 Julij blef holden almindelig Som/m/erting paa Sioe, for Skaanevig og Opdals Skibredes Halsnøe Closters Almue, ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne Sr: Peder Jensen Smidt Closter Lensmanden Johanes Sioe, med eftterskrefne Lougrett, Olle og Knud Sæbøe, Johanes og Niels Eie, Mogens Toftte, Claus Sættre, Lars Lande og Johanes Sioe, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Monss: Peder Jensen Smidt satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Monss: Peder Jensen hafde ladet stefne Lars Fielland for medelst hand skall hafve taget til pant Een grøn Kledes Kiole til hørende Assessor Willum Hansen, og brugt af hans Skytter Peder Find, der fore at lide og undgielde, som dend der har taget det til pant som hand viste dend pantsettendes ej war Eiende, hafde og ladet stefne til wedermæle Peder Find for at svare till Sagen, om hand godvillig har pantsatt sam/m/e Kiole till Lars Fielland,
Lars Fielland møtte, i lige maade Peder Find till Sagen at svare, og forklarede Peder Find at hand iche wiste at sam/m/e Kiole som ha/nnem/ af Hr: Assessor Hansen till at gaa udj paa Skytterj gifven war, war till Lars Fielland pantsett, men det var skeed af tieneste tøsen paa gaarden Lande hvor hand hafde sit tilhold, ha/nnem/ u-afvidende, og der fore formente at det ha/nnem/ ej bør kom/m/e till nogen skade eller udgiftt
Lars Fielland forklarede og at hand iche wiste at Kiollen enten kom till gaarden, eller laante penge der paa, men som hand fornehmer da har hans Søn Niels Larsen Fielland laant penge der paa, nemblig 1 Mrk: 17 s:

1710: 239

formente at det iche kunde kom/m/e ham till skade som hans Søn giort hafver, og der paastod Dom till befrielse,
Monss: Peder Jensen begierede at sam/m/e Søn Niels Larsen bør møde og till Sagen at svare, at der af kunde findes hvis Rett er,

afsagt

Eftterdj Lars Fielland beraaber sig paa at hans Søn Niels Larsen hafver laant penge paa den/n/e omtvistede Hr: Assessor Willum Hansens Liberie Kiolle, og sam/m/e person nu ej enten er stefnt eller till stede saa beroer med Sagen till første ting, at sam/m/e Person louglig kand blifve stefnt, og skall da om alt Kiendes hvis Rett er, og hafver Lars Fielland till sam/m/e tid tillige med sin Søn at møde till Sagen at svare,

Dend opsatte Sag i mellem Chresten Biering paa Sr: Clem/m/et Pedersens weigne Contra Hr: Capit: Green, som fra forige ting till nu blef optagen, og møtte nu paa Chresten Bierings weigne Lensmanden Johanes Sioe, som i Rette lagde dend i Sagen før ergangne opsettelse, med sin paa teignelse, sambt og dend nu till dette ting udstede stefning, dat: 15 Julij 1710: og fantis Stefningen paa skrefven louglig at vere forkyndt,
Lars Jacobsen Wallen og Gunder Baarsen skaffer wed Eed hiemlede at de begge louglig hafde forkyndt den/n/e stefning paa Sandvold eftter Stefningens paaskrefttes indhold,
Lars Killiswig og Gunder skaffer hiemlede wed Eed at de ogsaa louglig hafde forkyndt den/n/e stefning for Hr: Capit: Greens Frue Self udj hendes huuse i Øllen eftter paaskreftt paa stefningen,
der nest indlefverede Lensmanden Johanes Sioe paa Chresten Bierings weigne dend i Sagen før Ergangne opsettelse, med dens paaskreftt louglig at vere forkyndt for Hr: Capit: Greens boepæl dend 7 Martj nestafvigt, af Kaald Siursen, Olle Sæbøe og Jon Jacobsen, og i det øfrige paastod Dom till betaling eftter før i Rette lagde Documenter
Hr: Capit: Green blef paaraabt men ej møtte, ej heller nogen paa hans weigne till den/n/e Sag at svare,

og blef der fore saaledes Dømbt og afsagt

Eftterdj Hr: Capit: Hans Fredricksen Green ingen indsigelse imod dette ham nu 3de gange louglig forkyndte Stefnemaal giør, og her fremlegges hans pure obligation af hannem Self till Sr: Clem/m/et Pedersen udgifven dat: 11 Martj 1698: og der paa ej findes noget at vere betalt, Saa tilfindes Hr: Capit: Green her med sam/m/e sin udgifne obligation at

1710: 239b

indfrj, og dens Summa till Sr: Clem/m/et Pedersen at betalle som er 200 rdr: tillige med Resterende Renter till den/n/e tid 122 rdr: 1 Mrk: og udj foraarsagede omkostning 8 rdr: alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Dend 29 Aug: blef Retten betient paa Aatteraaen udj Waags Skibr: hvor da møtte eftterskrefne Lougrett, Lars Rødland, Olle Fonden Arne og Chrestopher Østvold, Niels Wiig og Olle Huckenes,
Hvor da opsideren og Eigeren till bemelte gaard Aatteraaen Ved skrefttlig Kaldseddel hafde ladet stefne Leilendingen og opsideren paa dend gaard Breke, Enke Fattig huuset i Bergen til hørende, formedelst hand skall hafve hugget hannem for nær udj hans gaards tilhørende skoug, med formodning hand der fore bør anseeis som wedbør, og betalle ha/nnem/ hvis skade hand i saa maader giort hafver, her for uden ladet ha/nnem/ stefne till at ofver være Eet lougligt Marke skiel og skiftte mellem deris paaboende Jorder, saa og at med hafve dend

forige Markegangs Dom som af Forige Sorenskrifver giort og forrettet er, Iligemaade ladet stefne gaarden Brekes Forsvar Mag: Jocum Kaae udj Bergen, i ligemaade opsideren paa Breke Erick ibid: med widere sam/m/e stefning indeholder dat: 28 Julij 1710: Stefningen fantis at vere paaskrefven at!! (af?) Mag: Kaa at vere for ha/nnem/ louglig forkyndt d: 30 Julij 1710: her for uden hafde hand og ladet stefne till widner, Anders Saattendall, og Sallamon Bratten, som og war tilstede,

saa møtte og Olle med Erik Breke till Sagen at svare, og indlefverede Olle Breke dend paastefnte Markegangs Dom, dat: 2 Junij 1680: hvor till begge parter sig Refererede, med begier Vj Merkerne og hugsteren som hugget er wille efttersee og erfare,

hvor for Vj i sambtlig parters Nerwerelse begaf os till Marken Merker at efttersee og erfare, og forføyede Vj os till det sted wed Søen kaldes Furre Nesset som dend forige Sorenskrifvers Dom om/m/elder, hvilke og begge parter wedstod at vere begyndelsen paa skifttet mellem begge gaardene, Men Olle Breke protesterede og formente at skifttet burde gaa østen for Merket op eftter, Men Ifver Aatteraaen paastod at skifttet burde gaa paa dend westre side af Næset op, hvor om parterne for ingen deel kunde forEenis eller ofver Eens stem/m/es, hvor fore Vj eftter Dom/m/ens andledning forføyede os widere op udj Marken de andre skiftter og Merker at efttersee, og kom til det sted som i Dom/m/en omnefnes kaldes Smug under Løning Houg, hvor parterne atter igien kom udj stridighed, om bemelte Smug, tj Ifver Aatteraaen formente at Merket burde (ga)a westen i Smuget, men Olle Breke paastod at det

1710: 240

burde gaa østen i Smuget, saa som sam/m/e Smug gik fra westen og udj østen, og skifttet tvert ofver Smuget, der fra forføyede Vj os till Sluppe hougen, hvor dend i Dom/m/en ommelte steen er bestaaende, hvor og begge parter tilstod at vere Een Rett Marke steen, og skiftte mellem Breke og Aatteraaen, hvor Vj Een tid lang stille forblef og widnerne foretog at forhøre og, forklarede de begge at de {eftter} for nogle aars tid siden war her i Marken tillige med Lensmanden Sl: Lars Meeling, og berettede Lars Meeling for de/nnem/ sam/m/e stund at hand hafde voren med da Sl: Bendix Dyrhuus war paa dette sted eftter for indførte og omtalte Doms formeld, og wiste hand de/nnem/ skifttet fra øfverste till Nederste, som da Dom/m/en blef Dømbt blef oprettet, og forklarede at skifttet skulle gaa westen fra Furre Neset, westen i Smuget till Slupe hougen, og saa videre op eftter, alt eftter Dom/m/ens formeld, hvor fore Vj baade eftter widnernes forklaring som i alle maader ofver Eenstem/m/ende med dend i Rette lagde Dom os forføyede de forige Merker at forbedre og oprette, saa som ej fleere eftterrettlige Merker fantis end dend ommelte steen i Sluppe hougen, allene at skifttet ofver fore steenen skulle gaa lige i Nord Nordvest, og Neden fore lige i Sød Sødoust, hvor fore Vj eftter sam/m/e forklaring skifttet eftter sam/m/e Linie oprettede og gaar skifttet først fra førbemelte steen i Sluppe hougen op eftter saaledes Nemblig: fra bemelte steen i Sluppe hougen som før er omtalt gaar skifttet lige i Nord NordVest op i Een liden Naaf eller berg hvor der i sam/m/e berg Naaf blef hugget Eet Kaars, der fra lige i sam/m/e Linie op i Slupe Bierget blef hugget Eet Kaars, lidet bedre op i Lønderdals Svaae blef hugget Eet Kaars, widere der fra op i Nordre Svaae blef hugget Eet Kaars, lenger i Nord NordVest op i Nordre Svaa blef hugget et Kaars, end nu udj Lenderdals steenen Eet Kaars, videre udj Lenderdallen neden udj dallen Eet Kaars, Øfverst oppe i dallen udj Een stor steen Eet Kaars, ofven for Lunder dallen Eet Kaars, ofven for Lunder dallen Eet Kaars!! aller øfverst oppe paa Fieldet eller himel synden Neden fra Eet Kaars, bedre opp paa Fieldet hen i mod skifttet paa Støre!! bøe (Storebøe) blef udj Eet stort Furre træ hugget Eet Kaars hvilke træ [her]? eftter blifver Eet skifttes træ, og ej bør af nogen hugges eller forderfves under tilbørlig straf

1710: 240b

fra hvilke træ skifttet gaar lige till Storebøes Eigendeele alt fra første till siste lige udj Nord NordVest, der fra forføyede Vj os ned igien till Sluppe hougen, till dend Markesteen der er bestaaende, og gik lige ned eftter fra sam/m/e steen i Sød Sødoust, hvor Vj nede udj Slupe hougen huggede Eet Kaars, der fra i Sluppe smuget Eet Kaars, der fra i skifttes gars Smuget blef hugget Eet Kaars, der fra lenger Ned i skifttes gars hougen blef hugget et Kaars, udj skifttes hougen lenger ned Eet Kaars, der fra tvert ofver skifttes hougen, westen og ej østen i Smuget inden udj Løning hougen Eet Kaars, Neden i Løning hougen Eet Kaars, østen og lenger Ned i sam/m/e Løning houg Eet Kaars, udj Leite bøe hougen Eet Kaars, øfst i Furre Nesset i Eet berg Eet Kaars, westen i Furre Nesset et Kaars, der fra Ned ved Susten(?) westen og ej østen i Furre Nesset blef udj Een stor steen liggende paa berget hugget 2de Kaarse, og streker sig dette Merke fra steenen i Sluppe hougen og ned eftter till Furre Nesset Ved Søen lige i Sød Sødoust, hvor fra Vj forføyede os igien hiem till Aasteden Aatteraaen, og Retten igien betient og parterne atter om deris stridighed foretog,

hvor da Ifver Aatteraaen foregaf at Olle Breke hafde hugget paa Aatteraaens Eiendeele 12 trær, Men Olle svarede der till Nej, erbød sig og det Ved Eed at wille testere,

Ifver Aatteraaen frem førde 2de widner, Anders Saattendall og Sallamon Bratten, som begge forklarede at de eftter Ifver Aatteraaens begiering war nest leden aar i Marken og besaag eftter Ifvers Egen anvisning 12 stuer som war hugne, men trærne war da alt bort kiørt, men hvem de/nnem/ hafde hugget eller hvor de vare hen komne, der om wiste de iche at giøre nogen Forklaring Olle Breke som till foren negtede sam/m/e trær at hafve hugget, 2de trær befant Vj at vere hugget paa Aatteraaens Eiendeele af de trær som i skougen war nedfeldt, og hvor paa war giort arrest, alt det øfrige war hugget af Olle Breke i hans Egen paaboende gaards tilliggende skoug, og de 2de trær war ogsaa hugget tet Ved og udj skifttet saaledes som det nu blef oprettet, og paastod der fore Ifver Aatteraaen, at Olle Breke der fore bør anseeis og bøde sambt betalle ha/nnem/ skaden tillige med Landnam og skadegield, sambt foraarsagede omkostning, her for uden formente og Ifver Aatteraaen, at de 2de holmer som ligger ud for Landet bør hannem og hans paaboende gaard til høre, og at Erik Breke samt Olle ib: sig ej med de/nnem/ bør befatte, helst eftterdj merket mellem Breke og Aatteraaen gaar saa ledes, at det afskerer holmene ganske fra

1710: 241

Breke, og dens Eiendeele, Men Olle Breke formente at eftterdj hand saa lenge hand Breke har beboed, hans Formend og for ha/nnem/ og saa lenge nogen Mand kand Mindes har alle tider haft sine ung Smaler i holmerne uden anke og til talle af nogen, saa formente hand at holmerne hans gaard til hørte, Negtede dog iche eftter tilspørgelse, at jo Aatteraaens opsidere i lige maade har haftt deris Smaler der udj, Ifver Aatteraaen ogsaa wedstod at Brekes opsidere har haftt det sam/m/e, Men nu allene paastod at eftterdj Holmerne legger!! (ligger) paa dend side af skifttet paa Landet som Aatteraaen til hører, at da Holmerne og till Aatteraaen og ej till Breke bør hen høre, Olle Aatteraaen!! (Breke) der i mod formente at dend lange hæfd hand og hans Formend har haftt paa sam/m/e holmers brug iche kand fra Kiende ha/nnem/ holmerne,

widere widne om den/n/e deris tvistighed hafde iche enten indstefnt \ej/ heller {he} beraabte sig paa, men lod det beroe paa Dom og Kiendelse,

ellers eftter widere sambtale blefve parterne i wenlighed saaledes forEenede, at de begge skall lade sig nøye med det skiftte nu giort er fra det øfverste og til det nederste, Holmerne at vere de/nnem/ til fælles brug og nøtte, saaledes at naar Een af dennem bruger dend Nordre holme Eet aar, skall dend anden bruge dend det andet aar, ligeledes med dend Syndre, saa at de hvert aar skall skifttes till holmene saaledes at bruge, omkostningen angaaende da indgik

Olle Breke godvillig at betalle till Ifver der af 4 rdr: hvor i mod alle pretentioner i hvad Nafn de Nefnes kand, skougen og des hugster angaaende skall vere død og Magtesløs og aldeelis ophæfvet undtagende de 2de trær som war af Olle hugget paa Aatteraaens Mark at til høre Ifver, det andet Olle Breke u-weigerlig at følge, saa indgik Olle Breke og at wederlegge Ifver Aatteraaen noget til hielp for Mad og dreke wed den/n/e Markegangs trette, hvor om de begge sagde well self at skulle kom/m/e till Rette hvor vit og hvor meget der fore betalles skulle, hvor paa de for retten Ragte hver anden deris hender.

Olle begierede at deris mellem werende wed Dom maatte stadfestes, og blef der fore om alt Kiendt og afsagt, Men før end Dom/m/en afsiges anføris eftter deris May: aller Naadigste Forordninger de giorte omkostninger som følger, Ifver Aatteraaen forklarede at hafve bekosted for stefningen at skrifve med det forseiglede papir 4 Mrk: 12 s: dend at forkynde baade i Bergen og her hieme med widere stefning med widner 4 Mrk: 8 s: de 6 Lougrettes Mends u-mage 1 rdr: befalling till Mend 1 rdr: widnernes Reise og u-mage 2 Mrk: Mad og dreke og hans Egen

1710: 241b

u-mage og forsømelse 5 rdr: her for uden er Sorenskrifverens Reise og dend Eene dags Forrettning 2 rdr: 2 dages Reise fra og till Aasteden 1 rdr: 2 Mrk: Fløtning som hand self har betalt 3 Mend frem og lige saa til bage, 2 Mille weigs er 1 rdr: udj alt bedragende sig till penge 13 rdr: 1 Mrk: 4 s:

Og er da afsigtens indhold saaledes.

Eftterdj det befindes af dend i Rettelagde Markegangs Dom dat: 2 Junij Ao: 1680: at Merkerne Mellem Breke og Aatteraaen har gaaet neden fra Søen, af det Næs Furre Næsset kaldet lige i NordNordVest op eftterpaa Fieldet i høyeste ægg eller him/m/elsyn, sam/m/e skiftte alt siden dend tid har staaet u-rygget og u-paatalt, der eftter og vere brugt af opsiderne paa begge gaarder, Saa Kunde Vj iche sam/m/e Merke Kuldkaste eller forandre, Men der eftter Merkerne widere forbedre med Kaarse at hugge fra det øfverste till det Nederste, eftter det som udj acterne widere findes Specificerit, Thj bør opsiderne og Eigerne till begge gaarder at Rette sig eftter bemelte Merke, Hvad sig nu de 2de Holmer angaar som ligger udfra Landet da som der befindes wed dette nu giorte skiftte, at de ligger paa dend side af Merket som Aatteraaen tilfalder, og der i mod er de og eftter begge parters tilstaaelse blefven brugt af Brekes opsidere lige saa Vell som af dennem paa Aatteraaen, og parterne nu der om er forEenit at skall blifve dennem till Fælles Nøtte og brug, Saa siunis os at sam/m/e deris forligelse ej er Lougstridig, men dend her eftter at blifve ved Magt, og begge gaarder at hafves Felles brug og nøtte i Holmerne, hvor eftter og deris eftterkom/m/ere alle tider sig bør Rette, omkostningerne angaaende da betaller Olle Breke der af till Ifver Aatteraaen eftter giorte forEening 4 rdr: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen.

Dend 19 Septembr: blef Retten betient udj Gudøesund i Opdals skibrede, udinden Een Conssumptions Sag, mellem Forpagteren Sr: Peder Jensen Smidt, og Sogne Presten till Tysnæs Mag: Hans Abel, anlangende Een Copulations forrettning ofver Chresten Biering og Berette Ols datter, som uden Copulations seddel skall vere sam/m/en wiet, ofverwerende de 2de Eedsorne Lougrettes Mend Chrestopher og Jacob Gudøen,

og Precenterede sig for Retten Monss: Jens Larsen Libech som paa sin principal Forbenefnte Sr: Peder Jensens weigne udj Retten indlefverede Een skrefttlig stefning dat: 5 Sepbr: nest afvigte, hvis indhold war at saa som Sogne Presten Mag: Hans Abel i mod deris May: aller Naadigste udgifne Consumptions Forordning

1710: 242

har understaaet sig at Copulere de 2de Personer Monss: Chresten Biering og Berette Ols datter, og ej eftter sam/m/e Forordnings tilhold har haftt nogen Copulations seddel, langt mindre betalt de Copulations penge hand burde gifve, Mag: Hans Abel da bør lide eftter Forordningen og bøde 100 rdr:

Mag: Hans Abel møtte iche Self, men lod wed Jørgen Wernøen sig undskylde, ej at ville møde fordj hand den/n/e sinde ej louglig er Stefnt eller Citerit, widere sagde Jørgen Wernøen ej i Retten at hafve at talle eller at fremføre,

Monss: Jens Libech Refererede sig till Consumptions Forordningens 2den Capt: 10de art: og formente at udj Sagen straxst døm/m/es bør, og der paa indlefverede sin principals Skrefttlige indleg dat: 18 Septembr: 1710: endnu indlefverede hand udj Retten dend Kongl: aller Naadigste Forordning om Conssuptionen!!, dat: 24 Januarj 1682: og sig der till i alle maade Refererede, der nest anviste hand og in originalj Sr: Peder Jensens meddelte aller Naadigste Forpagtnings bref angaaende Consumptionen, og sig til des 1ste post Refererede sam/m/e dat: 17 martj 1708: widere sagde hand ej at hafve som hand wiste, men paastod Een Endelig Dom,

Der om afsagt saaledes

Om endt skiønt deris Kongl: May: aller Naadigste Forordning om Consumptionen des 2det Capt: 10 art: tilholder at Dommeren straxst og uden ophold, skall døm/m/e udj de Sager, som af sam/m/e allerhøyst bemelte Forordning dependerer, saa dog melder Lougens 1te B: 4de Capt: 7 art: hvorledes med stefningens forkyndelse skall omgaaes, og som da Mag: Hans Abel ej møder, ej heller vill svare till Sagen, men lader sig undskylde, og siger ej louglig at vere stefnt, af Stefningens paaskreftt ogsaa fornehmes at hand først nest afvigte 8 Sepbr: er blefven warslet, saa seeis der af at hand den/n/e gang ej louglig stefnt er, hvor fore igien i den/n/e Sag louglig Stefnes bør, og hvis parterne ej forinden {louglig} udj wenlighed kand forEenis skall udj Sagen Kiendes hvis Rett er.

Dend 17: Octobr: blef holden almindelig Høsteting paa Lundervig for Ous skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Hans Lundervig med eftterskrefne LougrettesMend Nafnlig

1710: 242b

Rasmus Goupholm, Siur Kaaldall, Jon Helleland, Isack Aadland, Mickel Boge, Jørgen ibid: Stein Hatvig, \og/ Johanes Helleland, sambt Almue fleere som tinget søgte.

Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste befalling till Stifttbefallings Manden, at advare bønderne ofver alt, deris Fiske tønder eftter det Rette Maal at indrette, dat: SlosLougen af Aggershuus dend 2 Septembr: 1710:

Publicerit Hr: Baron Løwendal, hans skrifvelse till Stifttbefallings Mandens Commiterede, hvor udj hand lader dem wide at hand General Commando ofver Civil og Millitair Etat i Norge er betrod med widere des indhold dat: Christiania d: 6 Septembr: 1710:

Publicerit deris May: aller Naadigste bref af Slods Lougen paa Aggershuus, till Stifttbefallings Manden angaaende, Hr: Baron Løwendals Commando i Norge, dat: 3 Septembr: 1710

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste befalling eller Placat af Slods Lougen paa Aggershuus, angaaende Bergwerkerne i Norge, dat: 8 Septembr: 1710.

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste befalling af Slods Lougen paa Aggershuus, angaaende Røget Kiøds anskaffelse, dat: 24 Julij 1710:

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste befalling af Slodslougen paa Aggershuus, angaaende Suplichers skrifvelse og indrettelse, dat: 27 Aug: 1710

Publicerit Stifttbefallings Mandens Comiterede, deris skrifvelse till Fogden paa Sort wam/m/el at opkiøbe till Kongens tieniste dat: 9 Septembr: 1710.

Publicerit Hans Engelsen Lundervigs skiøde till sin Søn Hans Hansen Steensland, paa ½ Løb Sm: ½ Half!! huud og ½ Giedskind med bøxsel og oddels Retten i bemelte gaard Steensland, som Hans Hansen self beboer og bruger, hvor i mod bemelte Hans Hansen Steensland afstaar till sin Stifmoder Marite Hans datter og hendes børn og arfvinger, sam/m/e bref dat: 7 Januarj 1710:

Publicerit Lars Olsen boende i Qvallesund her i Ous skibrede hans udgifne obligation {og} paa 30 rdr: till Hendrick Trofast i Bergen, for hvis Summa pantsettes hans i boende huuse i Qvallesund dat: 10 Julij 1710.

1710: 243

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen paa Tinget, hvor meget Sort og hvit wam/m/el de till deris May: tieniste i mod betalling kand forskaffe, Men Almuen ofver alt der till svarede at de iche er god for det aller Ringeste der af at forskaffe, saa som de iche hafver uld till wam/m/el, men mesten deelen Self maa kiøbe i andre Fogderier till deris Egne, med børn og tieniste Folkes Kleder, ønskede till gud de det hafde haftt, saa vilde de det gierne lefvere,

Publicerit Ingebor Sl: Waag Jensens (Jonsens) i Bergen, sambt Niels Andersen Borger i Bergen, deris udgifne skiøde til Peder Hansen paa 2 pd: Smør med bøxsel i yttre Tysse, i mod penge 80 rdr: dog paa dend maade, at om hand nogen tid blifver til sinds sam/m/e godtz igien at afhende, da skall hand tilbyde {dend} dem det før end hand det selger, og skal till forpligted were at selge de/nnem/ det for sam/m/e penge, dat: 14 Januarj 1710:

Publicerit Mag: Niels Smidtz udstede bøxsellsedell till Niels Halfvorsen paa 2 ½ Spand Sm: ¾ Hud i gaarden Hielle, dat: 5 octobr: 1709:

Publiceret Olle Størksen Tvet af Fuuse Sogn, hans udgifne skiøde till Jon Olsen Søre Holmefiord paa 22 Mrk: Sm: med bøxsel i hans paaboende gaard bemelte Holmefiord, i mod penge 22 rdr: dat: 17 octobr: 1710:

Publiceret Jørgen Danielsen Øfre Bouge hans udgifne skiøde till Siur Andersen Kaaldall paa 2 pd: 8 Mrk: Sm: med bøxsel i mod penge 58 rdr: hvor af hand self paa sine Egne weigne

selger helten 1 pd: 4 Mrk: Sm: og paa sin Moders weigne dend anden halfve part som i lige maade er 1 pd: 4 Mrk: Sm: dat: 17: octobr: 1710.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Barbra Anders d: Aadland for begangen Leiermaal med Een Reserve Soldat wed Nafn Olle Olsen Aadland der fore at bøde eftter Lougen
Paa Barbra Anders datters weigne møtte hendes Stif Fader Isack Aadland, som forklarede at bemelte hans Stifdatter blef af ofvennefnte Soldat besaafvet, og kom i barsell Seng med Een ung Søn nest afvigte Juule tider, men som sam/m/e Soldat der hende hafde besaavet maatte nu nest afvigte Som/m/er wed Pinse tider Reise i Kongens tieniste til Chrestiania, saa kunde hand iche saa hastig {Reise} Feste

1710: 243b

hende, tj hand begierede af Major Storm tilladelse at Feste, men det blef hannem negted, hvor fore hand formente at hand eller hun iche kand bøde deris Leiermaals bøder, saa som Olle Olsen Aadland endnu som før har i sinde at Egte hende, naar gud vill hand hiem kom/m/er,
Kongl: May: Foget satte i Rette at hun bør betalle sine fulde Leiermaals bøder, og det fordj hun iche før Soldattens afreise med ha/nnem/ blef enten Fæst eller Copulerit, hand tilspurde og Isack Aadland, om iche qvindfolket for dette Leiermaal har udstaaet Kierkens Disiplin ved Aabenbare skreftteMaal, Isack Aadland der till svarede \at/ hun har staaet skreftt nest affvigte waar, og formente der fore Fogden at der af kand seeis at hun Leiermaal har begaaet, eftterdj hun har staaet Aabenbare skreftt, tj der som hun med Soldaten enten hafde indladet sig i Egteskab eller wille ladet sig feste saa hafde hun for Aabenbare skrefttemaal weret befriet, paastod der fore endnu som før at hun som Eet løst qvindfolk bør anseeis, enten till bøder eller straf, ellers til spurte Fogden Almuen paa tinget, om de weed, at dette qvindfolk noget till bøders betalling er Eiende, Men de alle svarede at hun indted er Eiende i nogen maade, hvor med hun sine Leiermaals bøder kand betalle, hvor fore Kongl: May: Foget satte i Rette at hun bør straffes paa Kroppen, og der om war Dom begierende,
afsagt,
Eftterdj Barbra Anders datter Aadland befindes med dend Reserve Soldat Olle Olsen Aadland Leiermaal at hafve begaaet, og hun ej før hans bort Reise i Kongens tieniste, enten med ha/nnem/ er fæst eller wied, hun og for sit Leiermaal allerede har udstaaet Kierkens Disiplin wed Aabenbare skrefttemaal, Saa kand hun iche for Leiermaals bøder befries, Men som hun ej noget till bøders betalling er Eiende, saa bør hun at straffes paa Kroppen med Fengsel paa Wand og brød i 3 uger,

Mogens Waage og Peder Berge blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

1710: 244

Dend 20: Octobr: blef holden almindelig Høsteting paa Wiig for Strandvigs skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Jon Haavig med eftterskrefne Lougrett, Hans Kleppe, Olle Teigland, Mickel Leigland, Anders Aackre, Engel Henanger, Niels SkogsEide, Lars SæfverEide og Engel Ballesem, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brefve og andre befallinger som for hen findes indført,

Publicerit Johanes Olsen Hiartager, Olluf Andersen Dallen af Opdals skibrede paa Egne og sine Sødskendes weigne, Sverke Berge og Hans Rasmusen Bru af Strandebarms skibrede paa Egne og deris Medarfvingers weigne, og Jon Jacobsen Hiartager som Een Creditor udj Sl: Dordej Jartagers Sterfboe deris udgifne skiøde till Johanes Brynildsen Nortvet hans qvinde og arfvinger paa ½ Løb og 5 Mrk: Sm: med bøxsel i dend gaard Hiartager her i Strandvigs skibrede beliggende i mod penge 41 rdr: dat: 5 Martj 1708:

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen hvor meget wam/m/el de till deris Kongl: May: tienistes fornødenhed kand til weie bringe, og for hvad pris, Men Almuen ofver alt der til svarede at de iche i Ringeste maader ved at forskaffe, ønskede at de noget hafde wilde det gierne afstaa og ofverlade, Men de self maa kiøbe hvad wam/m/el de till Kleder behøfver.

Morten Jusland af Strandebarms skibrede hafde ladet stefne Olle SkogsEide for 3 rdr: penge hand ha/nnem/ skall vere skyldig, med formodning hand de/nnem/ bør betalle tillige med omkostning,
Olle SkogsEide møtte iche ej heller nogen paa hans Veigne men Størk DragEide og Lensmanden hiemlede at Olle SkogsEide louglig her om er stefnt, hvor fore ham paalegges till neste ting at møde,

Dend Sag mellem Hr: Krigs Commiss: Paal Resen og Hr: Tom/m/es Ruus, som paa forige ting blef opsatt, og fremkom paa Krigs Commiss: weigne Johanes Edevartsen og paastod at eftterdj Hr: Tom/m/es Ruus iche allene louglig war stefnt till nest afvigte Som/m/erting, men end og nu till dette nerwerende, frem førde der fore

1710: 244b

de 2de Stefne widner, som Hr: Tom/m/es till Som/m/er tinget hafde stefnt, nemblig Tom/m/es og Jacob Opsall, og de/nnem/ till spurte hvor fore de iche nestleden Ting blef tilstede og Stefnemaalet afhiemlede, saa som de sam/m/e tid paa Tinget var tilstede, men da Sagen skulle foretages, først gik af tinget, og ej afhiemlede hvad de hafde forrettet,
begge desse Mend saa vell Tom/m/es som Jacob forklarede at de war paa Tinget paa Kaaldal, men iche hafde dend forstand at oppebie Stefnemaales afhiemling, tj da de med deris gewær og anden forhandling paa Tinget war Klar, mente de, at der ej giordes fornøden lenger der at forløfve,
Johanes Edevartsen tilspurte de/nnem/ om de iche louglig hafde indstefnt Hr: Tom/m/es Ruus i den/n/e Sag, hvor till de svarede Ja, og paastod Johanes Edevartsen at de der om maatte aflegge deris Eed,
Hvor ofver de og begge for Retten med opragte Fingre aflagde deris Eed, at de, Hr: Tom/m/es Ruus i den/n/e Sag till nestafvigte {Waarting} Som/m/er ting indstefnede, og det louglig i alle maader,
Der eftter blef Hr: Tom/m/es Ruus paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,
Lensmanden Jon Haavig og Jon Qvale, wed Eed hiemlede at de den/n/e sinde Hr: Tom/m/es Ruus louglig hafver indstefnt,
Thj paastod Johanes Edevartsen paa sin Principals weigne, at Sagen eftter Lougen maa gribe Ende, og at Hr: Tom/m/es Ruus maatte tilfindes sin udgifne obligation at indfrj, og der fore indlefverede hans skrefttlige indleg, dat: 20: octobr: 1710: i det øfrige Refererede hand sig till sit forige indgifne, og war Een Endelig Dom begierende,

afsagt

Eftterdj her fremlegges dend Hederlige Mand Hr: Tom/m/es Ruuses pure obligation dat: 25 {Febr:} \Septembr:/ 1702: lydende paa Capital 205 rdr: 4 Mrk: paa hvilcke Capital ej noget befindes at vere betalt, Saa till Kiendes her med Hr: Tom/m/es Ruus, sam/m/e Capital inden 15ten dage at betalle, saa vell som de til den/n/e tid forfaldne Renter hvor paa dog er betalt 50 rdr: Men

1710: 245

endnu Rester 30 rdr: 12 s: saa og udj foraarsagede omkostning 10 rdr: alt under adfer eftter Lougen,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Ragne Ols datter for begangen Leiermaal, og der for uden at forklare hvem hendes barne Fader er,
Ragne Ols datter møtte, og vedstod at vere beligget af Johan/n/es Johanesen Liøtaaen, og ej viste anden barne Fader,
bemelte Johanes Johanesen war og indstefnt der om at giøre forklaring men ej møtte
ellers forklarede Ragne Ols datter at de hver andre vilde Egte,
tj begierede Kongl: May: Foget at med Sagen till Waartinget maatte beroe, og at Johanes til dend tid maatte paalegges at møde, for at høre hans Egen tilstaaelse om den/n/e handel,
Lensmanden Jon Haavig hiemlede at Johanes louglig er Citeret,
afsagt
Sagen beroer till neste ting, hvor da baade Johanes Johanesen og Ragne Ols datter i Egne Personer hafver at møde, og skall da gaaes i Sagen hvis Rett er

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Ziselle Brynilds d: SkogsEide for begangen Leiermaal med Een Soldatt Torkild Olsen SkogsEide, som med hin anden i 3die lige Led skall vere beslegtiget, at bøde og lide eftter Lougen
Zidselle Brynilds datter møtte iche ej heller nogen paa hendes weigne,
Størk DragEide hiemlede at hun louglig er Citeret, hvor fore hende paalegges till neste ting at møde,

David Jørgensen Huuse af Qvindheretz skibrede hafde ladet stefne Anders Larsen Wiig for medelst Een gryde med meere smaat de/nnem/ skall vere mellem der fore at svare og betalle, tillige med omkostning,
Anders Larsen Wiig blef paa raabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne till Sagen at svare,
Lensmanden Jon Haavig og Jon Qvale hiemlede at de ha/nnem/ louglig hafver stefnt, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at svare, og skall da gaaes hvis Rett er

Niels og Elling Hatletvet blef befallet at Reise till Loug tinget at aflegge deris Lougrettes Eed,

1710: 245b

Dend 23: octobr: blef holden almindelig Høsteting paa Dybsland for Strandebarms skibredes Almue ofververende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Anders Mundem med eftterskrefne Lougrett, Niels Mundem, Jørgen Torgilds Tvet, Gabriel Houge, Peder og Samson Øyerhafn Olle Dybsland, Gietle Mundem og Svale øfre Waage, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt

Publicerit de Kongl: brefve og befallinger som for hen findes Specificerede,

Publicerit: Lars Hansen Eye og Hans Andersen Nerhofde begge af Strandvigs skibrede, deris udgifne skiøde till Peder Steensen Ome paa 1/3 part udj dend skouge teig Wærhofde kaldet, liggende udj Øyerhafns Mark, i mod penge 3 rdr: dat: 21: octobr: 1709:

Publicerit Brynild Mogensen Lij hans udgifne skiøde till Lars Tom/m/esen Hiorteland paa 2 4/7 Mrk: Sm: og 1 2/7 Mrk:!! bockskind i hans paaboende gaard Hiorteland, dat: 2 Decembr: 1709:

Erick Aackre hafde ladet stefne Brynild Ome for 80 rdr: hand ha/nnem/ skyldig er med paastand hand de/nnem/ bør betalle,
Brynild Ome møtte till Sagen at svare, sagde iche meere at vere skyldig till Erik Aakre eller{s} hans Fader 55 rdr: de øfrige siger hand till Sal: Anders Aakre at hafve betalt, og der fore har hans qvitering, men sam/m/e qvitering har hand nu iche med sig, wedstod dog eftter tilspørgelse at hand altid af desse penge som hand siger at hafve betalt 20 rdr: har betalt Rente, men nu siger, dem at hafve betalt,
Erick Aakre indlefverede udj Retten Eet skifttebref holden eftter hans Sl: Moder dat: Aachre d: 29 Junij 1701: hvor udj Brynild Om/m/e findes indført at vere skyldig till Boen 20 rdr: og wedstod Brynild Ome at hand dend tid bemelte penge skyldig war, men de/nnem/ siden betalt, wedstod og at hand siden dend tid har faaet Reede penge 55 rdr: hvilke penge hand allene skyldig er, og ej widere, beraabte sig paa sin bekomne qvitering ha/nnem/ af Sl: Anders Aakre meddeelt, og ej widere ville svare til Sagen,

1710: 246

afsagt,

Eftterdj Brynild Ome iche negter {jo} dese defererende 20 rdr: jo at hafve woren skyldig, men siger de/nnem/ till Sl: Anders Aakre at hafve betalt, hvor fore ha/nnem/ dend Sl: Mands qvitering er meddelt, hvilcke qvitering hand nu ej med sig hafver, Men allene sig paa dend beraaber, Saa gifves Sagen Rom till neste ting, hvor da Brynild Ome har at fremwise dend paaberaabte qvitering in originalj og skall udj Sagen Kiendes widere hvis Rett er.

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen paa Tinget hvor meget Sort eller hvit wem/m/el de till deris May: Tieniste for betalling kand till weie bringe, og for hvad pris, Men ald Almuen svarede der til at de iche i nogen maade ved noget wem/m/el at forskaffe, saa som de iche hafver saa meget {at} \som/ de till deris Egne Kleder behøfver,

Den 8 Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Helvig for Qvindhæretz skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Ifver Helvig, med eftterskrefne Lougrett, Johanes Sandvig, Lars Lund, Halfvor Sunde, Olle Natrestad, Lars Unnerem, Jens Natrestad, Samson Stueland, \og/ Olle Tvet, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: Forordninger og andre Høye befallinger som for hen findes indført,

Publicerit deris Kongl: May: aller Naadigste udgifne Patent om høyeste Rett i Dannemrk: for aar 1711 dat: 15 Septembr: 1710:

Publiceret deres May: aller Naadigste Forbuds ophæfvelse paa Handelen paa Dantzig, dat: 29 Aug: 1710:

Publiceret deris May: aller Naadigste befalling af Slodtz Lougen paa Aggershuus angaaende strandvagt og wedwarders obagt for Fientlig indfald, dat: 15 octobr: 1710

Publiceret deris Kongl: May: aller Naadigste Plachat af Slodtz Lougen paa Aggershuus, angaaende skienk og gafve wed udskrifvelser og Compliteringer, dat: 7 octobr: 1710:

Publiceret dend ordre om Forpagtningen i Bergen paa adskillige deris May: intrader at skall fore tages dend 15 Novembr: Ao: 1710.

1710: 246b

Publiceret Samson Olsen Omvigens udgifne obligation till hans Søster Søn Lars Torsen Bogsnæs, paa Capital 44 rdr: 3 Mrk: for hvis Capital pantsettes ½ L: og 9 Mrk: Sm: med bøxsell i gaarden Omvig, som Johanes Samsonsen bruger og beboer, dat: 28 Junij 1710:

Kongl: May: Foget til spurte Almuen paa Tinget om de noget {til} wam/m/el, Sort eller hvit hafde at selge, saa som hans May: det till sin tieniste behøfvede, saa og hvad de for sam/m/e wilde selge Almuen der till svarede at de iche er god fore at forskaffe det aller Ringeste wam/m/el enten sort eller hvit, saa som \de/ nu i nogle aar har lidet Een u-boedelig skade af ulfven som nu snart moxsen har udlagt ald deris smaler, ellers wilde de gierne om Mueligt hafde veret forskaffe alt hvis de kunde till weie bringe,
dette begierede Kongl: May: Foget at maatte protocoleris

Der eftter fremstillede sig for Retten Lensmanden Ifver Andersen Helvig som tilspurte Almuen paa Tinget, særlig Almuen af Uskedallen, om de iche er witterlig{t} at Leilendingen paa Møklebust Johanes Olsen som brugte 1 Løb Sm: hvilcke Een deel u-Myndige børn hvor fore hand er forMynder, saa Vell som Hans Aarewig er Eiende, hvilke opsider har forlat sam/m/e Jorde part huusene ganske Forraadnede, Jorden dette aar øde og u-dørket, saa og om hand har opsagd sam/m/e Jorde part først i Faaraaret i Pløye tiden og ej før, hvor ofver Jorden dette aar ligger øde og u-saaet saa hand der fore maa betale deris May: skatter, og ej nyder Ringeste indkom/m/e af Landskyld eller anden Rettighed, hand tilspurte dem og om iche sam/m/e Mand har boed paa sam/m/e Jord ofver 10 aars tid, og aldrig i sam/m/e tid betalt Ringeste skilling i Landskyld og Rettighed ej heller tredie tage, og da hand fornam saaledes hans frafløttelse fra Jorden indreiste (ud-?) hand till gaarden for at eftter see hvad hand war Eiende till sin Resterende Rettigheds betalling, men ej fant det Ringeste till des wederlag, bad Almuen de der om wille gifve deris sandferdige svar,
Almuen der till svarede at det de/nnem/ alle Noksom er bekiendt at den/n/e Johanes Olsen Møklebust, gik fra Jorden, nest leden waar i Pløye tiden, og ej sin Jord til foren opsagde saa som hand tenkte at {…} sam/m/e betale saa meget

1710: 247

Koren som hand till Sæde Koren behøfvede, men saadant ej skeede gik hand plat fra gaarden, eftterlod den sig ganske øde, saa dend dette aar ligger u-saaed og u-dørket, Huusene ere og ganske foerandrede og nedfalne, saa de iche Rettere seer end sam/m/e Jord her eftter faar ligge øde, og ej meere bebygges, helst eftterdj at Jorden i sig self for adskillige tilfelde ganske er Ringe og slet, saa ingen Mand der noget er Eiende sam/m/e Jord wil beboe, De wed og at Ifver Ebne har giort sin største flid at faa aarlig Landskyld, men det har ej kundet skee, for Mandens armod skyld, men har ladet sig maat nøye med at bunden har strefvet for skatten at betalle, de wiste og at hand Reiste ud till Møkelbust for at efttersee bundens tilstand, men fant ej det aller Ringeste till sine Resterende Landskyld og tredie tages betalling for ald dend tid hand boede paa Jorden, men ej fant det Ringeste till des erleggelse uden, Nøgne Folk, som nu gaar om bøygden at betle deris føede,
dette begierede Ifver Andersen Helvig at maatte indføris og ha/nnem/ till eftter rettning beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde negtes,

Hr: Lougmand Knag hafde ladet stefne Willum Jonsen Haavig for 6 rdr: penge hand ha/nnem/ skyldig er, {med} og møtte paa Lougmandens weigne Lars Torkildsen Skaale, som paastod at Willum Haavig bør betalle hvis hand i saa maader skyldig er med Rente og omkostning
Willum Haavig møtte og der til svarede, at om endskiønt hand ej louglig er stefnt saa som hand blef warslet paa Een Søndag som var nu paa Søndag var 8te dage, saa wilde hand dog eftterdj hand desse 6 rdr: penge af Hr: Lougmand Knag hafde faaet till laans ej negte des skyld, men straxst nu for retten betalte till Lars Skaale 2 rdr: for de øfrige 4 rdr: med Renter og paaløbende omkostninger satte till forsikring 2de 3 aar gl: qviger dend Eene blaa drifvet, og den anden Rød drifvet, og saa frembt hand ej Resten betalte inden 4re uger, skulle sam/m/e qviger tilhøre Hr: Lougmand Knag till sin fulde betaling baade for Rente

1710: 247b

af Capitalen, saa vell som for Renter og omkostninger, hvor med Lars Skaale paa Hr: Lougmand{en} Knags weigne war benøyet, men begierede at det maatte indføris, og der paa begierede Dom,

afsagt

Eftterdj Willum Haavig tager wed JenMelle, og svarer til Sagen og {der} nu for Retten betalte till Lars Skaalle paa Hr: Lougmand Knags weigne paa de 6 rdr: hand wedgaar at vere skyldig 2 rdr: og for Resten setter til forsikring 2de qviger, hvor med og Lars Skaale har ladet sig nøye, saa bør hand og de Resterende 4 rdr: med sine Renter som er Eet aar 1 Mrk: 14 s: og omkostning 1 Mrk: 8 s: inden 4 uger eftter forpligt at betale, under Execution eftter Lougen,

Sr: Chrestian Lamberg Birche Dom/m/er till Friherskabet Rosenthal lod Fredliuse paa Tinget for Retten sin paa boende gaard Traavigs tilliggende Houge beite, for om Kring boende Naboer saa som Lille Dalle, Roalstvet og Berge deris qveg og Creaturer, som ha/nnem/ daglig saa Vell Som/m/er som winter giør ha/nnem/ stor skade og indpas, saa Vell som og advarede de/nnem/ at de deris Jerdesgaard her eftter holder Ved god hæfd og lige, og som sam/m/e gaarders opsidere war tilstede, saa blef de og af Retten der om paa minte og advarede, hvilcke Sr: Chrestian Lamberg begierede at maatte indføris,

Endnu opbød Ifver Andersen Helvig dend part i Møklebust for hver dend som bøxsle wille, eller at styre for Skatt og Landskyld, sambt og om nogen dend wille kiøbe, de da sig hos hannem skulle Indfinde, som med de/nnem/ i billigste maader skulle handle,

Anders Andersen Helvig og Olle Olsen Hougland blef befallet at Reise till Lougtinget sin LougrettesEed at aflegge, Iligemaade Olle Liustvet,

Dend 10: Novembr: blef holden almindelig Høste ting paa Wallen for Skaanevigs Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Oluf Larsen, Bunde Lensmanden Nicolay Biering, med eftterskrefne Lougrett, Svend Næs, Abraham Tielle, Aad Axsland, Niels Berhoug, Johanes Tielflaat, {Joha} Østen Mortvet, Niels Taralsøen og Peder Hielmerwig, sambt Almue fleere som Tinget søgte.
Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt.

Publicerit de Kongl: brefve og befalinger som for hen findes Specificerede.

1710: 248

Publicerit Lars Johansen Birk i Etne og Siur Larsen Skrom/m/e af Skaanevigs skibrede deris udgifne skiøde till Torgier Halfvorsen Hamersland, paa Een Liden Jordepart liggende under dend gaard Teigland i Aakre Fiorden som er Øde beliggende, skylder aarlig Landskyld med bøxsel 27 Mrk: Sm: hvor af Lars Johansen, som er Siur Larsens Søn!! selger og af staar 18 Mrk: Sm: og Jeg Siur Larsen Skrom/m/e 9 Mrk: Sm: for uden det at Torgier Hamersland {selger og afstaar} self Eiger og bruger 9 Mrk: Sm: og er os som nu selger betalt for hver Mrk: 1 rdr: som giør till sam/m/en 27 rdr: dat: 30 Julij 1710:

Publiceret Tieran Rasmusen Løvig hans Mageskiftte bref med sin Søn Rasmus Tieransen Løfvig, paa eftter skrefne gaarde parter, at Tieran Rasmusen bort Mageskiftter fra sig till sin Kiere Søn Rasmus Tieransen Løfvig, 1 Løb og 6 Mrk: Sm: med bøxsel i hans paaboende gaard Løfvig, hvor i mod Rasmus Tieransen Løfvig afstaar og bort Mageskiftter till sin Fader Tieran Rasmusen Ebne 2 pd: 19 ½ Mrk: Sm: med bøxsel udj Mit Ebne som Tieran Rasmusen bebor og bruger, og som Tieran Rasmusen har bekom/m/et 10 ½ Mrk: Sm: mindre i Ebne end Rasmus Tieransen har bekom/m/et i Løfvig saa hafver Tieran Rasmusen betalt til sin Søn i penge till wederlag 15: rdr: dat: 22 Decembr: 1709:

Publiceret Aagaatte Halfvors datter Dallen hendes udgifne skiøde till Sr: Madtz Formand paa 18 Mrk: Sm: med bøxsell udj hendes paaboende gaard Dallen i mod penge 18 rdr: dat: 15 Julij 1710: og till sambtøke og forsikring under skrifver hendes 2de Søn/n/er Halfvor Johansen Høgstøel og Jon Johansen Dallen,

Hr: Obr: Lieut: Montag: Lillienschiold hafde ladet stefne Halstein Eentvet for 1 td: Koren hand ha/nnem/ nestleden Som/m/er laant paa 14 dages tid at betalle, men dend ej endnu bekom/m/et igien, og paastod Nicolay Wallen paa Hr: obr: Lieut: weigne at Halstein Eentvet bør til Kiendes sam/m/e tønde Hafre Koren at betalle med sam/m/e!! (saa?) Mange penge hand da for dend hafde kundet bekomme nemblig 1 rdr: 4 Mrk: og der om war Dom begierende tillige med omkostnings erstattning,
Halstein Eentvet møtte till Sagen at svare og vedstod

1710: 248b

at hafve bekom/m/et hos Hr: obr: Lieut: Een tønde Koren men dend ej at hafve betalt, begierede Delation indtill hand kunde faa talet med obr: Lieut: saa vill hand der om med ha/nnem/ forEenis,
Men Nicolay Wallen paastod Dom,
afsagt,
Eftterdj Halsten Eentvet wedstaar at hafve faaet til Laans hos Hr: obr: Lieut: Montagnie nestleden Som/m/er 1 td: Hafre Koren, paa dend maade at sam/m/e Koren igien straxst skulle lefveres, hvilcket iche skeed er, Saa bør Halstein Eentvet at betale till Hr: obr: Lieut: Montag: sam/m/e for sam/m/e Koren 10 Mrk: danske, inden 15ten dage under adfær eftter Lougen,

Olle Fattland hafde ladet stefne Olle Rullestad for Laante penge 1 rdr: 1 Mrk: udj Een Øg 4 Mrk: 8 s: og for 3 waager Koren á 2 Mrk: 8 s: er 1 rdr: 1 Mrk: 8 s: till sam/m/en 3 rdr: 1 Mrk: med formodning hand det bør betalle,
Olle Rullestads qvinde møtte og wedstod gielden, bad om Delation lofvede det med tiden at betalle,
Parterne blef i wenlighed forEenet at Olle Rullestad, af den/n/e Gield skall betalle till først kom/m/ende Juul 1 rdr: til Jull 1711: 1 rdr: og till Jull 1712: Resten som er 1 rdr: 1 Mrk: og om saa skulle hende at hand ej Rigtig till tiderne betalte desse penge, skall hand vere forpligted at betale Renterne for {det} dend tid som forbj gaar, hvor paa de gafve hver andre deris hender,

Dend opsatte Sag mellem Peder Hielmervig og Abraham Tielle som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte nu atter begge parter till Sagen at svare, og blef Abraham tilspurt om sine widner, hand paa seeniste Ting sig paaberaabte, men ingen af de/nnem/ war tilstede, og svarede Abraham der till at hand iche kand faa de/nnem/ till Tings, dog kunde hand ej med noget widne bevise at de ware stefnte, setter i det øfrige Sagen ind for Dom/m/eren, og formodede at hvad hand i hastighed talt hafver det iche kand kom/m/e ham till wanære eller skade,
Peder Hielmervig paastod at Abraham Tielle bør bevise hvad hand ha/nnem/ beskylt hafver, eller og lide der fore eftter Lougen, og om alt tillige med omkostning begierede Dom,
Ingen af parterne hafde widere i Retten at indgifve men war Dom begierende,
hvor fore der saaledes blef afsagt,

1710: 249

Der befindes {at} med Eedtagne widner at Abraham Tielle Som/m/ertinget 1709: for Retten tallede Een deel ord, som Citanten Peder Hielmervig formeener sig for nær at vere talt, for hvilcke ord og staagen hand sam/m/e tid eftter Lougens 1ste Bogs 12 Capit: 3 art: blef till Rette satt, Men som Peder Hielmervig iche der med har villet ladet sig nøye, {med} men sam/m/e ord og talle widere ved stefnemaal for Retten indkaldet, till sit gode Nafns Conservation, men dog ej Sagen Ting fra Ting louglig forfuldt, Saa dog afsiges for Rett, at hvad ord som af Abraham Tielle Talt er, iche bør kom/m/e Peder Hielmervig eller hans gode Nafn og Røgte till Ringeste Nachdeel og wanære, ej heller till nogen Mistanke, men ordene bør vere som u-talt i alle maader, og betaller Abraham Tielle till Peder Hielmervig i foraarsagede omkostning 1 rdr: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Erick Matre og Aanund Dallen blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

eftterskrefne blef ud nefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene Nemblig, Tom/m/es Kielle!! (Tjelle?), Rasmus Løfvig Steen Ebne, Mogens Sandvig, Johanes Leerwig, Tor og Tøris Storhoug, sambt Aanund Tvet,

Publiceret Rasmus Tronsen Løfvig og Job Johansen Ebne deris udstede bøxsel seddel till Mickel Pedersen paa ½ Løb Sm: og 1 waag Koren i Mortvet, dat: 4 Novembr: 1710:

Dend 14: Novembr: blef holden almindelig Høste ting paa Silde for Etne skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Zacarias Silde, med eftterskrefne Lougrett, Niels Steene, Steen Øchland, Olle Lille Dalle, Størkor Tesdall, Lars On/n/esteen, Tor Tesdal, Aadsell Tesdall og Ellias Fosse sambt Almue fleere som Tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste Tingfred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede.

Publiceret Størkor Haaimsnæs af Etne, Rasmus Tollaksen Tottland af Moster, Erick Pedersen Biørnevig, Britte Ols datter Dynge og Ingebor Ols datter Brendeland deris udgifne

1710: 249b

skiøde till Ingemon Aanundsen Brendeland paa ½ L: 6 Mrk: Sm: uden bøxsel i gaarden Brendeland, hvor af Størkor Haaimsnæs selger 12 Mrk: Sm: for 6 rdr: Rasmus Tottland 12 Mrk: Sm: for 6 rdr: Erick Pedersen Biørnevig 6 Mrk: Sm: for 3 rdr: Britte Ols d: Dynge 6 Mrk: Sm: for 3 rdr: og Ingebor Ols datter Brendeland 6 Mrk: Sm: for 3 rdr: dat: 10 Novembr: 1707.

Publiceret Hr: Hans Olsen Campstrop Sogne Prest till Etne Prestegield, hans udstede bøxsel seddel till Erick Johans: som tiener deris May: for Matros 1 Løb Sm: og 4 Spd: Koren i presteboletz gaard Nedre Berge, i mod bøxsell 10 rdr: dat: 4: octobr: 1710:

Sr: Jens Ørbek hafde ladet stefne Monss: Jacob Alter som nu har till Egte afgangne Hr: Capit: Claus Poulsens eftterlatte Enke, Mad: Anne Wiberg for Een Kaarde af werdj 5 rdr: som hand hendes Sl: første Mand bemelte Hr: Capit: skulle hafve laant, dend at betale tillige med omkostning

Monss: Jacob Alter møtte, og forklarede at hand ej det Ringeste weed af sam/m/e Kaarde eller Kraf at sige, men hans Kieriste Mad: Wiberg siger for ham at hendes Sl: Mand for meere end 22 aars tid siden Med Sr: Jens Ørbek skall hafve byttet Een Kaarde, hvad heller at hendes første Sl: Mand sam/m/e Kaarde har ombyttet eller og dend kiøbt weed hverken hand eller hans Kieriste, langt mindre hvor Rettmessig Jens Ørbek krefver den/n/e gield, paastod der fore at hand for den/n/e Søgning bør frj were,

Jens Ørbek hafde her om ingen widner, men wedstod at den/n/e Kaarde fik Sl: Capit: Claus Paalsen for lang tid siden, men om det er ofver 20 aar siden kunde hand ej Rettelig sige, men forklarede at hand tit og oftte krefvede den/n/e Kaarde hos dend Sl: Mand, men altid blef opholdet med udflugter, mente at hand der fore ej kunde meste sin Rett, wilde og gierne aflegge sin Eed at dend Sl: Mand fik den/n/e Kaarde af ha/nnem/ og at dend war af werdj 5 rdr: saa og at hand for dend ej har faaet Ringeste betalling

Jacob Alter som till foren paastod at Jens Fatland bør bevise sit Kraf, før End hand ej noget i saa maader betaler,
Ingen af parterne hafde widere at udføre men paastod Dom,
afsagt,
Om den/n/e paastefnte Kaarde fremlegges eller fremføres iche Ringeste bevis, at dend Sl: Mand Hr: Capit: Claus Paalsen dend af Sr: Jens Ørbek laant hafver, Men af Monss:

1710: 250

Jacob Alter forklares at det for saa lang tid skall vere passeret for meere end 20 aar siden, Saa kand ieg iche eftter saadan omstendighed tillfinde ha/nnem/ noget for den/n/e pretenderende Kaarde at betalle, mens hand i saa maader frj Kiendes,

Niels Helgesen hafde ladet stefne Jon Ra\m/svig for medelst hand skall hafve fra taget hans Huustru Marte Aanunds datter Eet huus bestaaende paa Giære grund, og det uden Loug og Dom, med formodning hand der for bør anseeis og igien betalle hende hvis hun Eier og tilhører,
Jon Ramsvig møtte og forklarede at hendes Sl: første Mand Peder Olsen war {hende} hannem skyldig 4 rdr: 3 Mrk: og fordj hun skulle betalle hende!! (ham?) desse penge eftterlod hand af sin gield 3 Mrk: de øfrige 4 rdr: skulle hun betalle, hvor paa hun siden betalt 5 Mrk: saa der atter Rester 3 rdr: 1 Mrk: hvilke penge hand!! (hun?) skulle betalle eftter haanden saaledes at aarlig i det Ringeste skulle betalle 1 rdr: men siden dend tid som nu er meere end 7 aar siden er iche Ringeste skilling betalt, da nu hendes Sl: Mand Peder Olsen wed døden afgik, Reiste den/n/e hans hustru Marite bort af Prestegieldet till Bergen, og iche meere kom igien og eftterlod sig dette omtvistede huus, og som eftter dend Sl: Mand indted skiftte blef holden, saa har hand sig till widere huuset til holt, indtil hand sin gield bekom/m/er, og naar hand sine fordrende penge bekom/m/er skall huuset hende u-weigerlig følge, i midler tid bor Een Fattig Kon/n/e der udj wed Nafn Ellj Jons datter, som gierne fløtter ud af naar hand for sin Fordring blifver fornøyet,
Marte Aanunds datter wedstod at hendes Sl: Mand war skyldig till Jon Ramsvig 4 rdr: 3 Mrk: og at hendes Sl: Mand af ha/nnem/ blef eftter gifvet 3 Mrk: saa og at hun ichun for Resten har betalt 5 Mrk: og Rester endnu 3 rdr: 1 Mrk: i lige maade wedstod hun at eftter hendes Sl: Mand Peder Olsen iche stod noget skiftte, men hun for armod skyld straskx!! (straxst) eftter hans død Reiste till Bergen, og der forblef till hun med den/n/e hendes Mand Niels Helgesen kom i Egteskab, og sagde den/n/e hendes Mand, at naar hand fik huuset i mod sin Sl: Formands gield som hand gierne vilde betalle, war hand fornøyet, hvor med og Jon Ramsvig war benøyet,
ingen af parterne hafde widere at indføre
afsagt
Eftterdj Niels {Helgesen} \Elliesen/ med sin qvinde Marte Aanunds datter

1710: 250b

self till staar, at de begge paa {deris} Sl: Peder Olsens weigne blifver skyldig till Jon Ramsvig penge 3 rdr: 1 Mrk: for hvis penge Jon Ramsvig har tilholdet sig det huus staaende paa Giære grund, som tilhørte Sl: Peder Olsen, men nu Niels Helgesen, Saa bør Niels Helgesen betalle sam/m/e penge som hand i saa maader skyldig er till Jon Ramsvig till først kom/m/ende Kaarsmøsse under Execution eftter Lougen, hvor i mod Jon Ramsvig bør igien fra sig lefvere det paa ankede huus, lige saa gaat og døgtig, som det dend gang war, da hand huuset annam/m/ede, under lige adfer som melt er, omkostningerne ophæfves paa begge sider

Niels Elliasen hafde ladet stefne Olle Monsen Stølle for ½ td: Malt hand hos ha/nnem/ for penge 1 rdr: betalt hafver, med formodning hand det bør betalle, i lige maade at til bage lefvere Een skiering for 1 Mrk: 8 s: 3 Kroker for 14 s: og 1 Walberk (Walbirk) Kande for 1 Mrk: med paastand hand det bør betalle,

Olle Monsen møtte og der till svarede at om endskiønt hand iche louglig er stefnt, saa dog will hand svare till denne Sag og gierne betalle hvis Rett er, hafde og ladet stefne Niels Eliessen for 3 Mrk: 8 s: hand ha/nnem/ i andre maader paa hans Formands weigne skyldig er, men hvad sig angaar dend half tønde Malt, der till svarer hand, at hand det ej kand Erindre, well wed at de/nnem/ i saa maader noget har veret i mellem, men iche kand till wisse wide at det er betalt eller ej, men begierede at Niels Elliesen wilde giøre sin Eed der paa saa vilde hand det gierne betalle, men hvad sig angaar dend paastefnte skiering da har hand dend og der fore ichun begierer hvad Niels Ellies: ham for dend skyldig er nemblig 6 s: de 3 Kroker wed hand aldeelis indted af, begierede at Niels Elliesen ham det bør ofver bevise, saa som hand dem gierne will betalle, saa fremt de i hans huus kom/m/en er ha/nnem/ till Ringeste nøtte Een Walberk Kande er der i huuset, og skall dend ha/nnem/ med ald gode blifve lefveret, saa god som dend war da dend kom i hans huus, formodede der for i det øfrige, at de 3 Mrk: 8 s: sambt de 6 s: maatte kortes i dend half tønde Malt, saa frembt at Niels Elliesen derpaa vilde giøre sin Eed,

Niels Elliesen her till svarede at hand gierne wilde af legge sin Eed at Olle Monsen dend halftønde Malt

1710: 251

for dend Eene Rixdr: har bekom/m/et, og der fore ej Ringeste vederlag har bekom/m/et, for Resten wedstod hand self saa Vell som hans qvinde Marte Aanunds datter at de for Een baad er skyldig till Olle Monsen 3 Mrk: 8 s: men de der i mod siger at da hendes Sal: Mand Peder Olsen kiøbte den/n/e baad for desse penge, da skulle hand betalle dend med Arbeide, og hand straxst der eftter brød sit been af, hvor fore hand sende bud till Olle Monsen, at eftterdj hand ej kunde fuld føre sit arbeide, saa skulle Olle Monsen tage sin baad igien, men Olle Monsen det ej wilde, hvor fore det saaledes till den/n/e tid har henstaaet, og baaden saaledes er beliggende,

Olle Monsen der till svarede at baaden er af ha/nnem/ till Sl: Peder Olsen bort solt, hvad heller dend med penge eller arbeide blef betalt war ham lige K..t(?), og som indted der af er betalt, saa formodede hand at ha/nnem/ baaden maatte til Kiendes, at betalles,

Niels Elliesen eftter Olle Monsens tilstaaelse og Egen fri villige sambtøgte!!, eftter Eedens oplæsning og forklaring med advarsel om sandhed at observere, aflagde sin Eed at Olle Monsen hafde faaet hos ha/nnem/ ½ td: Malt for 1 rdr: penge, for hvis betaling hand ej Ringeste skilling hafde bekom/m/et, hvor med og Olle Monsen war Vel benøyet, allene begierede at hvad hand for det øfrige hafde at fordre, det der udj maatte Decortere

og som parterne ej widere hafde at fremføre blef der saaledes der om

afsagt,

Eftterdj Niels Elliesen wed sin Salligheds \Eed/ {E.} bekreftter at Olle Monsen Stølle hos ha/nnem/ har bekom/m/et ½ td: Malt for 1 rdr: for hvis Malt hand ej Ringeste betalling har Erlanget, der i mod wed staar Niels Elliesen tillige med sin Huustru Marte Aanunds datter, at de paa dend Sl: Mand Peder Olsens weigne som war Niels Elliesens Formand er skyldig till Olle Monsen {Sl} for Een baad 3 Mrk: 8 s: og der for uden Niels Elliesen self wed kom/m/ende 6 s:, saa afkaartes sam/m/e penge paa dend paastefnte halfve tønde Malt, og blifver saa igien 2 Mrk: 2 s: hvilke penge Olle Monsen bør betalle

1710: 251b

inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, Men hvad sig angaar dend paa beraabte skiering og walberk Kande, de bør Olle Monsen i Natura till {Ell} Niels Elliesen at lefvere, under dend Midel Lougen byder, men for de 3de Kroker, som Olle Monsen negter, og ha/nnem/ ej ofver bevises, blifver hand frj, omkostningerne ophæfves paa begge sider

Publiceret Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, og Sorenskrifveren Peder Heiberg deris udgifne skiøde till Even Johansen (Johanesen) Stølle, paa ½ Løb og 9 Mrk: Sm: med bøxsell, i dend gaard Grindem, i mod penge 10 rdr: 3 Mrk: hvilke gaarde part de/nnem/ i gields betalling eftter Een høy anseelig ober Hofrettes Dom eftter afgangne Jørgen Pedersen paa skifttet er udlagt, dat: 13 Novembr: Ao: 1710:

Dend Sag i mellem Rector Bornei Encke og Niels med Mogens Steene, angaaende deris Resterende Rettighed, og møtte paa Rectors Encke Johanes Edevartsen og Refererede sig till dend før i Rette lagde Reigning, hvor eftter Mogens Steene blifver skyldig 21 rdr: og Niels Steene 4 rdr: 5 Mrk: 4 s:
begge desse indstefnte Mend møtte, og indlefverede Niels Steene Rectors Enkes qvitering, hand hende har betalt 19 rdr: penge og eftter afreigning med hende blifver skyldig 4 rdr: hvilke hand lofvede med aller første at betalle,
Mogens Steene wedstod at vere skyldig paa sin første bøxsell 10 rdr: for hans Faarmand som hand paa Skifttet eftter ha/nnem/ har oppebaaret 4 rdr: 3 Mrk: Landskyld for 1708: 4 rdr: 3 Mrk: tredie tage for 1709: 2 rdr: Fierde penge 3 rdr: 2 Mrk: 4 s: men formente at hand iche kunde betalle Fierde p: for de penge hans Formand skyldig war, ej heller paa tredie tagen Resten wilde hand strefve at betalle, Fløting formodede hand og at vere befriet fore, sagde aldrig at hafve negted fløting naar det af ha/nnem/ hafde woren begieret
Johanes Edevartsen paastod Dom till betalling baade paa Landskyld og omkostning,
afsagt
Niels Steene wedstaar eftter Rector Bornei Enkes Reigning \og/ hannem meddeelte qvitering at vere skyldig 4 rdr: Mogens Steene eftter afreigning blifver skyldig baade paa første bøxsell og Rettighed 22 rdr: 12 s: tj bør de begge

1710: 252

Een hver for sig betalle sam/m/e Kraf till bemelte Enke inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, tillige med {…} omkostning Een hver af de/nnem/ 1 rixort, under sam/m/e adfer som melt er.

Haldor Haaland og Haaken Rygg blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge sin LougrettesEed,

Torkild Højland, Hans Fosse, Torkeld Egeland Aanund Fosse Stephen Grafvelssetter, Niels Osnes, Baar ib: og Aanund Wee.

Dend 15: Novembr: blef Retten betient paa Neerwiig udj Fielbergs skibrede, ofver werende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Lars Killisvig med eftterskrefne Lougrett, Tøris Romsøe, Svend Ifversen Udbiue, Peder ib: Harald ib: Tosten Weastad og Mickell Qvam/m/e,

till hvilcken tid opsideren og till deels JordEigere for dend gaard NeerVig wed skrefttlig Stefning hafde ladet stefne Peder Hielmervig som Eigere for dend gaard øfre Sandvig formedelst hand u-louglig skall hafve indtrenget sig udj hans paaboende gaards tilliggende skoug, der hugget eftter Egen tøke, sambt og self giort Merker med meere sam/m/e stefning indeholder, Ilige maade stefnt Ingebregt Dallen som Eigere for Een deel i gaarden Neerwig, till widne stefnt eftter skrefne, Mogens Sandvig, Helge Aasbøe, Herbor Tierans datter Søre Ebne, Knud Tvet og Olle Pedersen, sam/m/e stefning dat: 11 octobr: 1710: Endnu stefnes till widne eftterskrefne, Tieran Ebne, Jermus Færevig, {Knud Tvett,} hvilke alle nerwerende war tilstede,

Peder Chrestophersen Hielmervig møtte, till Sagen at svare som i lige maade hafde stefnet Contra Siur Neervig, for 2de tøm/m/er stoker som hand nest leden Høst skall hafve bort taget, i lige maade fordj hand skall hafve anvist hannem Eet u-louglig Kand og skiftte, saa og fordj hand har dult Rette Kand og skiftte, og sam/m/e skoug brugt i nogen aar, med widere, hafde og stefnet till widne, Rasmus Løfvig Siur Sandvig, Karj Askilds datter till huus hos Svend Næs, Jacob Pedersen till Huus paa Leknes wiken som og alle vare tilstede,

og blef der eftter alle widnerne sambtlig fremkaldede og Eeden for de/nnem/ af Lougbogen oplæst, med dens forklaring og med advarsel om Sandhed at widne, saa vit de for gud og ald Chresten øfrighed kand vere gestendig, og saaledes som

1710: 252b

de siden Ved Eed will bekreftte, og indted noget af alt hvis de/nnem/ weed at dølge i nogen maade, End nu var stefnt till widne Ifver Helvigen af Qvindhæretz skibrede, som og var tilstede,

der eftter begaf Vj os udj Marken, Merker og skiftter at efttersee, og forføyede Vj os først till Eet sted nede ved Søen, hvor skifttet i mellem øfre Sandvig og Neervig begyndes kaldes Espenes, hvor begge parter os anviste Eet skiær lige ned (ud) for Eet Giel kaldes Espenes Gielet Ved Nafn Espenæs skieret, hvor af eller af hvilke skier skifttet der nede skulle tage sin begyndelse, og sagde de bege at skifttet skulle gaa af sam/m/e skier, lige op igienem gielet og langt op i Marken op udj Een Markesteen kaldes Mouretue steenen staaende udj Een houg kaldes Furre hougen, fra hvilcke skier, og til den/n/e steen ingen trette de/nnem/ i mellem falt, men siden {der} fra forbemelte steen i Furre hougen og widere op i Fieldet til {Eiendel} Enden paa skifttet der er trette i mellem de/nnem/ og der findes det hvor wed de foraarsagedes at trette,

hvor fore Vj alle de indstefnte widner der fremkaldede og blef Een hver igien atter advaret at sige deris sandhed saaledes som de siden for gud og ald øfrighed wille vere gestendig, og frem kom, først Siur Neerwigens indstefnte prof saa som aller først

Helge Aasbøe som sagde sig at vere Een Mand paa 70 aar gl: og udj 29: aars tid tilholt paa øfre Sandvig og Een stund tiente der før hand Reiste i deris May: tieniste for Soldat, siden og der tilholt da \hand/ kom hiem fra Krigen, og i ald dend tid wed hand at skifttet mellem øfre Sandvig og Neerwig gik fra Skieret som ligger udfor Espevig kaldes Espevig skiæret der fra op igiennem Espevig Gieelet, og lige der fra udj Een Markesteen som Endnu staar i Een houg kaldes Furrehougen, hvilke steen baade da og nu kaldes Mouresteenen fra sam/m/e Steen gik skifttet lige udj Een stor Furre staaende lenger Søer wed Kiørsel Veien kaldes Boer Furren, fra Furren gik skifttet lige udj Een steen staaende paa Markesteens Flaatten {kaldes} der fra gik skifttet widere udj Een houg kaldes Tøm/m/er hougen, og widere der fra op i Fieldet till Eet steeg kaldes Tøm/m/er houg steegen, siden der fra widere i Fieldet, hvor indted skiftte widere er at see eller finde men grenser det bare Field og andre gaarders Eiendeele, Og som hand tid og oftte war udj skougen, der huggede og ellers i skougen well war bekiendt, saa wiste hand skiftterne till Visse

1710: 253

og kunde skiftte fra skiftte os anvise, som hand og lofvede at giøre hvor med hand indeholt og ej meere dend gang widnede,

Der eftter fremstod Mogens Sandvig sagde sig at vere Een Mand paa 56 aar war hieme hos sin Fader Lars Nedre Sandvig i ald sin tid, blef giftt og har boet der i lang tid, og der End nu er beboende, forklarede at hand war Een gang med sin Sl: Fader paa Fiske, at Fiske eftter Murt, hvor ofver de Roede wed Landet og da kom de og till det skier som kaldes Espevig skieret da sagde hans Fader for ha/nnem/ at sam/m/e skier war Eet skiftteskier mellem øfre Sandvig og Neerwig og widere sagde hand for ha/nnem/ at skifttet skulle gaa op igienem Espevigs gielet og op udj Marken, lagt tid der eftter for meere end 20 aar siden, hørde hand af!! (at?) sige af Tørkild eller Siur øfre Sandvig, da {de} \hand/ Eengang kom i talle om skiftterne mellem øfre Sandvig og Neerwig, at skifttet skulle gaa mellem desse 2de benefnte Jorder fra Espevig skieret og op udj Een steen [som]? staar udj Een houg kaldes Furre hougen, og kaldes sam/m/e steen Moure{steenen} tue steenen, der fra tet ved Baare Furren eller wed weien som ligger wed Baarefurren, hvilcke Baare Furre er Eet stort Furre træ staaende wed Kiørselweien, fra sam/m/e Baare Furre skulle Merket gaa lige till Een steen staaende paa Markesteens Flaatten, men hvor skifttet widere gick wiste hand iche, men desse skiftter som hand nu nefnt hafver sagde hand at kunde wise os saa som hand wiste hvor de ware at finde,

Jermus Ferrevig forklarede at hand er Een Mand wed 50 aar gl: og fød paa øfre Sandvig og for imod 40 aar siden gick hand der i Marken med Een liden Pige Ved Nafn Britte Samuels datter som wogtede Smaler, hvilcke Pige war Een Mands datter som da boede paa øfre Sandvigen wed Nafn Siur Sandvig, og som de kom till det forbemelte store Furre træ, som kaldes Baare Furren, slog bemelte pige med {sin} Een stok som hun hafde i haanden paa Furren og sagde, her er Merke i mellem øfre Sandvig og Neerwig, widere talte hverken hand eller hun der om, saa som de begge ware smaa og iche Rettelig hafde forstand paa noget Merke iche heller weed hand widere hvor skifttet er

Ifver Andersen Helvig forklarede at hand er Een Mand paa 5? aar gl: at hand boede Een lang tid paa Ebne, og nock saa wit er kiendt i Marken at hand wed dette, at skiftte i hans tid som hand boede paa Ebne som war meere end 12 aar og nu er siden hand drog fra Ebne 5 aar gik fra Esp(evig)

1710: 253b

skieret og op igienem Espevig gieelet, der fra lige i Mouresteenen staaende paa Furre hougen, hvor skifttet widere gaar viste hand iche at giøre forklaring om,

Tieran Rasmusen Ebne forklarede at hand \for/ meere end 40 aars tid siden wiste at skifttet i mellem øfre Sandvig og Neerwig gick fra Espenes skieret og op igienem Espenes Gieelet, men siden iche wiste noget skiftte for!! (før) op i Markesteens Flaatten, hvor der staar Een Markesteen, som ha/nnem/ af Siur øfre Sandvig er blefven anvist, hand war Een gang med Siur øfre Sandvig og huggede tøm/m/er og kom paa Markesteens Flaatten, og da wiste Siur ham sam/m/e steen, og sagde Siur for ha/nnem/ at sam/m/e steen war Markesteen mellem Nerwig og øfre Sandvig, siden huggede hand lenger op i Fieldet, og wiste Siur ha/nnem/ sam/m/e tid hvor wit ud, hand maatte hugge og ej lenger, men enten skifttet der oppe war langt ud eller ind wiste hand iche, tj Siur wiste ham ej noget skiftte der oppe,

Olle Pedersen tiener hos Siur Neerwig frem kom og forklarede at hand har tient paa Neerwig meere end 30 aar og wed at i ald hans tid har skifttet gaaet mellem øfre Sandvig og Neerwig af Espenes skieret, op i gienem Espenes Gielet till dend steen staar i Furre hougen kaldes Mouretu steenen, fra sam/m/e steen udj Baare Furren, der fra udj dend steen staaende

paa Markesteens Flaatten, fra dend steen i Tøm/m/er houg, og der fra widere op i Tøm/m/er Kaars steigen, siden widere fast i Fieldet,
Peder Hielmervig som hos war og hørte alle desse widners Forklaring protesterede i mod dette widne Olle Peders: saa som hand nu tiener hos Siur Neerwig der er Sagsøger
Herbor Tierans datter widnede og forklarede at hun har haftt till Egte Torbiørn øfre Sandvig, og boede paa sam/m/e gaard i 4 aar, og er nu 10 aar siden hun fløtte der fra og i hendes tid wiste hendes Sl: Mand hende at skifttet skulle gaa i mellem øfre Sandvig og {hende} Neerwig af Espe Næset og i Baar Furren, der fra till Een steen staaende paa Markesteens Flaaten, og brugte hendes Sl: Mand der eftter skougen, widere der om wiste hun ej at widne
Om Merkerne at widne hafde Siur Neervig ej at frem føre
Der eftter blef fremkaldet Rasmus Tieransen Løvig som forklarede at vere 31 aar gl: og at hand for 15 aar siden fik

1710: 254

Lof af Torkild øfre Sandvig, at hugge udj øfre Sandvigens Mark 6 trær, saa gode som ham den/n/em hafve wilde, hvor ofver hand gik wit om i Marken at søge eftter de trær som ware gode, og Torkild gik med ha/nnem/ og de kom med hin anden till Espewigs gieelet, da sagde Torkild, her er skiftte mellem øfre Sandvig og Neervig, da spurte Rasmus ha/nnem/ ad hvor skifttet ofven fore gaar, og Torkild svarede ha/nnem/ at skifttet gaar lige op udj Een steen kaldes Mouretue steenen, der fra widere op i Baar Furren noget lidet uden for Furren, der fra till Een steen kaldes Markesteens Flaat steenen og der fra lige i fieldet i yste Kandten paa Tømers skaar steigen, widere viste hand iche om Merkerne at widne,
Een hver af desse widner aflagde deris Eed, at hvis de forklaret hafver at vere sandferdigt i alle maader, og lofvede de os alle sam/m/en self at anvise os desse skiftter, og gik Vj tillige med parterne eftter desse widners anvisning fra skiftte till skiftte, fra Gieelet wed Søen som før er melt og lige i Fieldet till Tøm/m/ers Kaars teig(en) og fant Vj først dend steen staaende paa Furre hougen kaldes Moure tue steenen, hvilke af os blef beseet og god Kiendt for Een louglig Markesteen, som og parterne paa begge sider wed gik at vere Rett skiftte og Een af de/nnem/ alle tider eftter Rettelig Markesteen, der fra gik Vj till det store Furre træ kaldes Baar Furren, der formente Peder Hielmervig, at det iche war Rett merke, men burde gaa lenger udj west, saa som det iche ofver Eens stemmede med dend steen staaende i Furre hougen, iche heller med dend steen staaende paa Markesteens Flaatten Men Siur Neervig beraabte sig paa dend gl: hæfd, saa og paa de forhørte widners forklaring, siden gik Vj till dend steen staaende paa Markesteens Flaatten, der blef atter parterne staaende, og anviste os først Siur Nerwig Eet sted under Eet Einebær træ hvor Markesteenen till foren skall hafve staaet men nu war optagen og forfløt bedre ind paa hans gaards Eigendele der nest anviste hand os ogsaa Steenen hvor dend nu stod omtrent 12 eller 13 allen lenger ind paa hans gaards Mark og besaag Vj grangifvelig sam/m/e steen, og befant først at sam/m/e steen nok war

1710: 254b

Een Markesteen med sine widner hos, Men befantis at vere ganske løs i Jorden for kaart tid nedsatt, det andet hul hvor steenen till foren skulle hafve staaet stod ganske aabent, og war der udj Nylig grafvet, saa at dend løse Muld laag ofven paa dend bare Mosse og græs grønt der under,
Og frem kom Helge Aasbøe, som før hafde widnet om Merket og forklarede, at Merke steenen till foren stod paa dette sted hvor nu hullet er Aaben, og ej paa det sted dend nu staar, sagde og at hand war i Marken for omtrent 5 uger siden med fleere Mend, og da war hullet

eftter steenen, skabt saaledes som steenens skabelse war, og ej nu saa Runt og stor som det nu er, og wed Eed forklarede at sam/m/e sted siden dend tid war forandret,
Lars Killis Vig Lensmand i Fielberg forklarede i lige maade at hand for 5 uger siden war tilstede at besee Markesteenens bort fløttelse da saag hand at dette hull som nu anvistes iche war saaledes af beskaffenhed som {det} dend nu er, tj da siuntes der at der hafde staaet Een steen, flad og tynd, mens nu war det at see til som Een Rund Kampesteen kunde hafve ligget, widere wiste hand ej at widne,
Herbor Tierans datter widnede at hun da hun boede paa øfre Sandvig saag at Markesteenen dend gang stod i dette sted hvor nu hullet er, og ej der nu steenen staar og besaag Vj videre steenen grangif{velse}\velig/, og war det bart at see, at steenen till foren hafde staaet dybere i Jorden end dend nu staar, saa som det syntes paa steenen hvor høyt Jorden hafde gaaet op paa steenen,
Olle Pedersen forklarede det sam/m/e at steenen till foren hafde staaet der hvor hullet nu er, og ej der hvor steenen nu staar.
Der eftter forføyede Vj os widere op Tøm/m/er hougen og op till Tøm/m/er Kaars stigen, mens indted widere Merke kunde opfinde, enten wed steene eller Kaars, hvor fore Vj os fore tog eftter alle widnernes forklaring skifttet at oprette saaledes
Tet under Tømer hougs steegen udj Eet berg blef {hugget} \satt/ Ee{t}n

1710: 255

{Kaars} \Steen/, der fra skall merket op eftter gaa lige i Fieldet till de andre gaars Merker, fra sam/m/e Steen gaar Merket ned eftter udj NordVest udj Tøm/m/er hougen hvor der udj Eet berg blef hugget Eet Kaars, lidet bedre ned, straxst ofven for Markesteens Flaatten udj Eet berg blef hugget Eet Kaars, lenger ned ofven for Baare Furren blef satt Een steen tet wed Baare Furren wed øfre siden af weien blef satt Een steen, alle med Kull under og sine 2de widner hos og gaar saa skifttet øfverst fra Enden og ned till den/n/e steen wed Baare Furren, i midler tid blef dend steen som omtvistedes paa Markesteens Flaatten forfløt af det sted den nu stod, og hen mod dend sted den til foren hafde staaet, dog paa slet Mark fra ald skoug og trær, saa dend nu alle af kand sees som for bj gaar
og som Afttenen des i midlertid paa falt at Vj ej for paa kommende Mørke widere kunde forrette, saa maatte Vj afbryde, og os af Marken hiem begifve, og maatte Sagen till {paa} i dag som er Mandag beroe,

d: 17 Novembr: begaf Vj os atter till Marken det begynte Merke at fuldføre, og gik Vj først till for omelte store træ Baare Furren kaldet, og der fra nedsatte steene 6 udj Tallet lige till Mouretuesteenen, hvilcke Merke strekede sig lige udj NordWest, fra den/n/e steen, nedsatte wij Merker lige mod Søen i Espewigs Skieret, og tet ofven for gieelet udj Eet berg udj sam/m/e berg huggede Eet Kaars, og straxst der hos ned og Synder fra berget paa Een wold blef satt Een steen og saaledes widere fra Mouretue steenen og till Søen blef nedsatt 3de steene, Een tet ofven for dend Myr som ligger neden for Mouretue steenen, og Een Neden for Myren, dend tredie som for er melt, paa nederste Ende af Myren ligger Een stor Steen, i sam/m/e steen blef ofven paa steenen hugget Eet Kaars, og streker sig Merket fra Moursteenen og till Søen lige i NordWest till Norden,
og gaar saa skifttet fra Søen i høyeste Field wed sin strekning som eftter følger, fra Espenes skieret till Mouretuesteenen i Syd Ost till Synden, fra Mouretue steenen till dend steen staaende wed Baar Furren i Fuld {Norden} Sødoust fra bemelte steen till Markesteens Flaatten i Sødoust till Østen, og fra Markesteens Flaatten till Tømer

1710: 255b

Skaarssteg i Sødost till Synden, og till hører saa Marken paa westre Side Neerwig og dend østre Side Sandvig,
ellers begierede Siur Neerwig at det maatte blifve indført, at Vj da Vj nedsatte steene fra Baare Furren og ned til Mouretue steenen, straxst Synden for den/n/e Moure tue steen af os blef funden Een Marke steen, som Vi alle sam/m/en i alle parter og widners ofverwerelse flitig og grangifvelig besaag, og ej andet kunde see eller fornehme, end jo sam/m/e steen war Een Rett markesteen, nedsatt af Menniskes hender, tj dend stod fuld kom/m/elig i Jorden, med sine 2de widner hos og blef dend af os optagen for at eftter see om noget der paa war at tvifle, men befantis i alle maader at vere Een Markesteen hvor fore Vj dend igien nedsatte i sam/m/e huull, og {blef} som dend stod just og lige i sam/m/e strekning hvor de andre Marke steene blef nedsatt, saa blef dend staaende begge gaarder og des opsidere og Eiere till fremdeelis og eftterdags eftter Rettning, og er saa med den/n/e!! (desse?) steene, fra Baarfurren og ned till Mouretue steenen 7 steene staaende, u-Regnet dend sted!! (steen?) wed BaarFurren, og dend steen Mouretue steenen kaldet,
Der eftter begierede Peder Hielmerwig at Vj wille besee og siune det skiftte som Siur Neerwig ham {wed} for nogle aars tid siden self anviste, Siur Neerwig og begierede at Vj ville see og siune det skiftte som Peder Hielmerwig der eftter giort hafver, i lige maade dend hugster, og dend skade som Peder ha/nnem/ i mod gal: hæfd, og dette skiftte giort hafver,
Saa forføyede Lougrettet sig i parternes nerwerelse igien widere i Marken parternes begiering at fylist giøre, og befantes det skiftte som Peder sagde at Siur Neerwig hafde vist ha/nnem/ strekede sig Eet støcke noget meere end halfve weien till Markesteens Flaatten, og gick sam/m/e skiftte noget støke ofven fore dette nu oprettede Merke, og da de kom noget ofver half deelen op, befantis at Peder Hielmerwig self nylig eftter hans Egen tilstaaelse at hafve giort skifttet ofven fore, alt till dend sted som dend optagne Markesteen stod paa Markesteens Flaatten, men ej der hvor dend tilforen stod eller nu staar, og svarede Peder Hielmervig der till, at hand iche har Merket det øfrige Merke till sin Fordeel eller Eiende men allene for hand hafde hugget 3de trær, hvor af Siur Neerwig bortog 2de trær, og for dj hand wilde see om hand

1710: 256

hafde hugget paa sit Eget eller paa Siur Neervigens Eiendeele, saa blenket hand i trærerne, for at see om desse trær war hugget paa hans Eget eller ej, og paastod Peder at eftterdj Siur Neerwig self har wist ham skiftterne, hand da iche kand klage for hvis passeret er,
der eftter blef frem kaldet Mogens Sandvigen, Siur øfre Sandvig og Jacob Pedersen Leknes wigen, som skulle giøre forklaring om hvis hugster som skeede for nogen tid siden, hvor om Siur Neerwig med Peder Hielmervig blef forEenet, og blef sambtlig {parter} widner formanet at widne deris sandhed,
Mogens Sandvig eftter Eed widnede at omtrent for 11 eller 12 aars tid siden, hafde Peder Hielmerwig hugget 6 trær i Siur Sandvigens Mark, dog Eet støcke fra Merket, og Siur med hans qvinde Walbor gick till Peder som da var i Marken paa Sandvig, og hos ha/nnem/ stod Siur øfre Sandvig og Jacob Pedersen og tillige med ha/nnem/ huggede, da hafde Siur Sandvig satt sig fore at ville gaa till Ebne og Raadføre sig med Ifver Ebne, hvad hand om den/n/e hugster skulle anfange(?), og som de kom till Peder Hielmerwig {og} \da/ tallede Siur ha/nnem/ till for den/n/e hugster, da sagde Peder at de der om allene Vell kunde forEenis, og eftter lang sambtalle, blefve de saa forEenede at naar Peder Hielmerwig wille eftter dags holde sig gl: Kand og skiftte eftterrettelig, da skulle hand beholde hvad trær hand hugget hafde, men Eet træ som Peder hafde hugget baarken af, og endnu wilde hafve huggen, det fik

Peder ej laaf paa at hugge, widere wiste hand iche om den/n/e handel at vidne, Men Siur forklarede at sam/m/e træe dagen der eftter ogsaa war hugget og bortført,
Jacob Pedersen wed Eed widnede at hand sam/m/e tid som Mogens Sandvig om taller stod hos Peder Hielmerwig og Siur Sandvig og huggede i Marken, og da kom Siur Neerwig med hans qvinde Walbor og Mogens Nedre Sandvig till de/nnem/ og Siur tallede till Peder for desse 6 trær som udj hans Mark hugget war, og de blefve forEenede at Peder skulle beholde sam/m/e trær, dog paa dend maade at hand der eftter i alle maader skulle Rette sig

1710: 256b

eftter gl: Kand og skiftter og ej meere hugge ham til fortræd, hvilke Peder dog lofvede at giøre, widere wiste hand iche dend gang blef talt
Siur Øfre Sandvig som har till Egte Peders Søster Ved Eed widnede de sam/m/e ord som Jacob Pedersen før vidnet hafver ord fra ord i alle maader.
i det øfrige forklarede baade Siur øfre Sandvig saa Vel som Jacob Pedersen, at de {..} entten dagen der eftter eller 2 dage, kom i Marken med Siur Neerwig og Peder Hielmervig, og Siur wiste Peder skiftterne, og self hugget i Furrene der som Merket skulle gaa, alt fra Mouretue steenen og till Een wej i Marken, og da hand kom till sam/m/e wej gik Siur bort og sagde nu skiftter weien op eftter, widere blef ej giort, og der eftter gik de alle der fra,
Siur Neerwig der till svarede, at hand den gang iche wiste de Rette skiftter mellem ha/nnem/ og Sandvig, men som hand fornam at hand self gik galt, saa vilde hand ej lenger gaa med, men eftter den besigtelse i dag skeed er, da befindes at det støke som Peder siden Self har merket iche gaar langst Veien som Siur skulle hafve sagt eftter for indførte widners forklaring, men ofven fore weien ud/ind(?) bedre paa Nerwigens Mark, Men Peder formente at hand fra det skiftte som Siur ham Self {af}\an/viste, iche har gaaet nogen skeef gang men lige udj Een Linie, hvilket og Mendene der i dag det hafver sagd og at vere, Men Siur forskiød sig der til at eftterdj Peder enda har gaaet lengre ofver det Merke hand ha/nnem/ dog u-witterligt og uden widenskab om Rett skiftte har anvist hand da der for bør anseeis og lide, og frem førde Mogens Sandvig, som forklarede at nestleden høst omtrent 8 eller 10 dage før de Reiste till Sorenskrifveren og begierede den/n/e stefning, da kom Peder Hielmervig till ha/nnem/ og begierede at hand wilde følge med ha/nnem/ i skougen og see hvorledes at Siur hafde fra taget ha/nnem/ 2de stocker, og Siur gik med ha/nnem/ tillige med Siur øfre Sandvig og kom i Marken, og Peder wiste {ha/nnem/} de/nnem/ sam/m/e hugster, og der paa Merket i Furrene, og sagde for de/nnem/ at wille see till om iche dette war Rette Merke, og Peder {gik} \bad Mogens gaa/ till Siur Neerwig og bede ham kom/m/e till dem i skogen, og Mogens gik, og sagde ham det,

1710: 257

Siur svarede at hand iche wilde kom/m/e, men lofvede at Peder skulle faa betalling for det hand hafde hugget, og der for uden tallede, at Peder først hafde hugget i hans skoug, og siden vill hand hafve skougen med, med den/n/e beskeed gik Mogens bort,
Siur øfre Sandvig forklarede at hand og war i Marken sam/m/e tid og saag at Peder Merket i trærne, hvor eftter hand wilde smøre till Merket, men dog sagde Peder baade till ham og Mogens Sandvig, at dette skeer iche for dj hand will Eigne sig Marken till, men allene for at see hvorledes det vill tilbære, Men Mogens Sandvig sagde at hand ej hørde desse ord som Siur widnede,
Siur Neervig og forklarede at!! (og) paastod at desse ord som Siur øfre Sandvig widner iche bør anseeis saa som hand hafver til Egte Peder Hielmerwigs Søster,

Der eftter blef Peder Hielmervig till spurt om hand iche har hugget 3de trær forbj det skiftte som Siur ha/nnem/ anviste, men Peder der til svarede at hand de/nnem/ ej har hugget, hand tilspurte ha/nnem/ om hand ej har hugget 16 trær i mellem det skiftte nu er oprettet og det gl: skiftte som hand formente at vere det Rette, der til svarede Peder at hand de/nnem/ har hugget og det eftter det skiftte Siur Neerwig ham self anviste, og der fore formodede der for ej noget at lide end nu tilspurt Siur ha/nnem/ om hand iche og har hugget nede i Kiøbergs Aasen de 11 trær som der hugget er, men Peder svarede Nej, der af ej meere at hafve hugget end 6 trær hvilke war de sam/m/e trær hvor om de siden blefve forEenede, hvilket er(?) derom(?) før om widnede, de øfrige 5 trær har hand ej hugget, men om hans Leilendinger paa øfre Sandvig det har giort, der om wed hand ej noget at sige, og ej heller der till kand svare,

I det øfrige paastod Siur Neervig at Peder bør bevise sit stefnemaal, eller og der fore lide,

Peder der till svarede at hvad de toe trær angaar som Siur Neerwig har bort taget, og nu er paa stefnt, det formente hand dend gang at vere hans Mark, og der fore stefnede der paa

1710: 257b

hvad sig angaar at Siur hafver dult gl: Kand og skiftter der till svarede Peder, at eftterdj Siur har wist ha/nnem/ galt skiftte, hand da er aarsage till den/n/e trette, og hvad hand har hugget siden eller ofven fore det merke Siur har vist ham, det giorde hand dette aar, og mente at følge dend steen paa Markesteens Flaatten staaende,

Siur Neerwig paastod at Peder Hielmervig bør svare ha/nnem/ eftter sin Stefnings formeld till ald skade i skougen skeed er, saa Vell till ald den/n/e Sags bekostning, og der paa begierede Dom,

Peder der till svarede at Siur Neerwig er self aarsage till den/n/e trette, saa som hand wiste ha/nnem/ galt skiftte og der eftter har hand holt sig, og brugt skougen, og formente der fore at den/n/e omkostning bør kom/m/e paa Siur self og ej paa ha/nnem/ og der om ogsaa war Dom begierende.

Johanes Edevartsen paa Fogden Sr: Olle Larsen[s] weigne paastod at eftterdj der befindes at Peder Hielmervig har u-louglig hugget udj Nerwigs skoug, hand da og bør anseeis till bøder og straf der fore eftter Lougen,

ellers indlefverede Siur Neerwiig Een Specification paa de anvente bekostninger saa som hans Reise till Fogden og Sorenskrifveren den/n/e Stefning at begiære self tredie 5 ½ Miile for hver Miile 8 s: er 1 rdr: 2 Mrk: 4 s: forseiglet papir till Stefningen 6 s: for dend at Consepere og skrifve 3 Mrk: For befalling til Mend 1 rdr: for Stefningen at forkynde bonde!! (bønder) i Skaanevig, Øllen og Fielberg, till begge Lensmendene 1 rdr: 2 Mrk: Mendene for deris u-mage nu i 3de dage og deris Reise tilsam/m/en 3 rdr: alle widnernes Reise og u-mage i saa mange dage 1 rdr: 4 Mrk: 8 s: For Mad og dreke med meere omkostning wed Rettergangen i saa mange dage i det Ringeste 15 rdr: Sorenskrifverens 2de dages Forrettning 3 rdr: hans 2de dages Reises fortæring fra og til Forrettningen 1 rdr: 2 Mrk: Dom/m/ens beskrifvelse med forseiglet papir 1 rdr: 3 Mrk: 12 s: till sam/m/en eftter Specificationen 29 rdr: 5 Mrk: 14 s: hvilke Siur Neervig paastod at Peder bør betalle for uden hans Egens forsømelse i det minste 2 rdr: giør til sam/m/en udj alt 31 rdr: 5 Mrk: 14 s:

og som parterne iche widere hafde at proponere, saa blef der saaledes i den/n/e Sag udj alt afsagt som følger

1710: 258

Af de indstefnte og Eedtagne widner er blefven befunden, at skifttet mellem øfre Sandvig og Neerwig streker sig først af Eet skiær liggende i Søen Ved Espevig Næsset og op i giennem det der {for} ofven fore beliggende giell Espewig gieelet kaldet, og lige op udj Een

Markesteen staaende i Furre hougen kaldes Mouretu steenen, hvilcke streckning fra Søen og der op er lige udj Sødoust till Synden, i mellem bemelte 2de Merker blef nu af os giort 5 andre Merker, saa som først hugget Eet Kaars ofven for gielet udj Eet berg i holdet af Berget paa dend Sødouste side, og siden straxst neden for paa Marken satt Een Markesteen med Kull under og sine 2de widner hos, der eftter atter Een steen lenger op i sam/m/e Linie, og paa Myren neden for Furre hougen udj Een stor steen liggende paa Nederste side paa Myren ofven paa steenen blef hugget Eet Kaars ofven for Myren neden i Furre hougen blef nedsatt Een steen, og gaar Merket af sam/m/e steen i Mouretu steenen, fra Mouretu steenen gaar Merket lige i Sødoust til Eet stort træ staaende Ved Kiørsel weien kaldes Baarre Furren, hvor der tet ofven for weien blef nedsatt Een steen, i \mellem/ bemelte Mouretue steen og den/n/e steen wed Baare Furren blef af os ned satt 5 steene alle med Kull under og sine 2de widner hos, for uden dend gaal:!! (gamle) steen nest ofven for Mouretu steenen, som nu af os blef funden og anseet at vere og nu er Een Rett Markesteen, Fra Steenen wed Baare Furren gaar Merket lige udj Sødoust till Østen op udj Een steen kaldes Markesteens Flaat steenen, hvor der og i neden blef satt 2de steene, Fra Markesteens Flaatten gaar skifttet lige op udj Ost Sudoust till Eet Field eller stj kaldes Tømer Kaars stig, hvor der i berget neden for sam/m/e Stig blef satt Een steen, og siden der for uden mellem Markesteen Flaatten og der op blef hugget 3de Kaarse, og widere streker sig Merket fra Tømer Kaars stigen og op i Fieldet indtell de andre gaarders Eiendeele som paa Fieldet modtager, og til hører saa Marken og skougen paa dend Eene side inden fore Neerwig og dend anden side øfre Sandvig hvor eftter begge gaarders Eiere og opsidere sig her eftter hafver at

1710: 258b

holde eftter Rettlig i alle maader, Hvad sig nu de øfrige parters paastand angaar, da som der befindes, at Peder Chrestophersen Gielmerwig sig i adskillige maader hafver forseet, nu med huggen i skougen Nerwig til hørende eftter Egen tilstaaelse 6 trær, hvilcke dog for lenge siden af Siur Neerwig efttergifvet, men med wilkaar at Peder Gielmerwig der eftter sig de Rette og gamble Merker skulle holde eftter Rettlig, nu med adskillige Misligheder i andre maader, serlig nest leden Som/m/er eller Høst wed Merkes giørelse og huggelse i trærerne, der eftter at ville til Eigne sig skougen og Marken, siden og hugget sam/m/e stedtz først 2de trær hvilcke ha/nnem/ af Eigeren er fra tagen, og straxst der paa endnu hugget det tredie træ paa sam/m/e sted og det bort ført alt eftter widnernes Eedlig aflagde forklaring, for uden dette at hand dend tid og lenge till foren war widende om Merkesteenen paa Markesteens Flaatten, har og holt sig eftter rettlig og brugt dend skoug, hvor eftter Siur Neerwig ham hafver anvist, alligevel at MedEieren Ingebregt Dallen ej saadane Merke eller Merkers giørelse har sambtøgt, hvilke Merke iche burde hafve woren oprettet uden i hans nerwerelse og eftter hans sambtøke, langt mindre af Peder brugt,

Da eftter saadan beskaffenhed, og widere omstendighed afsiges der om at eftterdj Siur Neervig udj nogle aar med dette u-rette skifttes oprettelse som hand self anvist hafver har veret benøyet, og der paa ej stefnt eller talt, mod Eigeren Ingebregt Dallen ej heller der paa nu Ved stefnemaal anker, alt saa blifver Peder Gielmervig frj for dend hugster som af sam/m/e Merke dependerer, Men hvad hand ofven fore paa det sted hand sig siden Self skougen har till merket hugget hafver, som er 3de trær af hvilcke de 2de till Nerwig er hiem ført, der af betaller Peder Hielmervig det Eene træ med 1 ort, og udj skadegield og LandNam for dem alle 3 Mrk: 8 s: Iligemaade for de 4re trær hand har ned hugget nylig {till} hvilcke hand fore gifver at vere skeed for merkerne des lettere at see i Fieldet 2 Mrk: 8 s: Den/n/e Prossess omkostning angaaende, da som Peder Hielmervig i adskillige maader wed saadan sin adfer har for woldet Citanten den/n/e trette, som nu i nogle dager af ha/nnem/ ej uden stor bekostning

1710: 259

fuldEndet er, Saa betaller ha/nnem/ till Siur Neerwig der fore penge 14 Rdr: hvilke hand tillige med det førige som melt er bør udrede inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, hvad sig \og/ angaar Fogden Sr: Olle Larsens paastand i den/n/e Sag for u-louglig hugster og skifttes oprettelse, det hen Vises till Louglig stefnemaal, om Kongl: May: Foget der till siuner sig nogen føye at hafve,

Dend 19 Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Killisvig for Fielbergs Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Lars Killisvig med eftterskrefne Lougrett, Svend Siursen, Svend Ifversen, Harald og Peder Udbiue, Even Tindeland, Mickel Qvam/m/e, Tosten Weeastad og Ingebregt Dallen,
Kongl: May: Foget satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

publiceret de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede.

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Een Egte Mand Erick Houge fordj hand udj sit Egteskab, med Eet løst qvindfolk Ved Nafn Sirj Ols datter hafver forseet, med paastand hand der fore bør lide eftter Lougen, Ilige maade ladet stefne Ermelte qvindfolk at bøde eftter Lougen,
paa Erick Houges weigne møtte Lensmanden Lars Killisvig og wedstod hans forseelse og bad om Een lemfeldig Dom saa som hand er Een Fattig Mand der sider udj stor skyld og gield, og lidet har till ofvers till bøders betalling, for qvindfolket svarede og Lensmanden at hun er stefnt men nu svag og ej Eier Ringeste till bøders betalling,
Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen satte i Rette at Erick Houge bør bøde eftter sin yderste formue eftter Lougen, og qvindfolket at straffes paa Kroppen saa frembt hun ej har Raad till bøders betalling,
Lensmanden paa hendes weigne sagde at hun indted ejer, er ichun Eet Fattigt Meniske, og till spurde Kongl: May: Foget Lougrettet og dend tilstede werende Almue hvad hun er Eiende, men de alle svarede at hun slet indted er Eiende uden de Kleder hun gaar udj, men allene lefver af hvis gaat folk hende af Chresten Medlidenhed gifver, hvor fore Kongl: May: Foget som till foren paastod at hun bør straffes eftter Lougen

1710: 259b

Kongl: May: Foget indlefverede og udj Retten dend holdende Registering udj Erick Houges boe, ofver hvis hand er Eiende, {og der} sam/m/e Registering dat: 2 August afvigte, og endnu som før paastod Dom ofver ham till bøder eftter formue,
afsagt,
Eftterdj det befindes at Erik Siursen Houge sig udj sit Egteskab wed Leiermaal med Eet løst qvindfolk Nafnlig Sirj Ols datter hafver forseet, saa bør hand eftter Lougen at bøde af yderste formue, som eftter dend i Rette lagde Registering ej meere kand vere end 7 rdr: 5 Mrk: 6 s:, hvilcke hand bør svare og betalle inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, Qvindfolket angaaende, da som bevidnes at hun slet indted er Eiende till bøders betalling, saa bør hun for sin begangne forseelse at {bøde} udstaa Kierkens Disiplin wed Aabenbare skrefttemaal, og der for uden straffes i Fengsel paa wand og brød i 6 uger,

Mogens Axdall og {…..d} \Tosten/ Øfrebøe blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge deris LougrettesEed,
og som desse Mend eftter berettning till foren hafver giort deris LougrettesEed, saa blef nu atter udnefnt Torkild Klungland og Paal Heiebøe,

till Retten at betiene till kommendes aar blef udnefnt Mogens Axsdall, Tosten Øfrebøe, Olle ib: Jens ib:(?) Bendix Øfsthuus, Lars Arnewigen, Jørgen Kike, og Niels Siøvangen,

Kongl: May: Foget tillspurte Almuen hvor meget wam/m/el de kand forskaffe till deris May: tieniste baade af Sort og hvit, men de der till svarede at i hvor Vell de gierne wilde forskaffe alt hvad [de]? i saadan tilfelde kunde til weie bringe, men de iche det Minste der till hafver, saa som dend skadelige ulf dem har giort stor skade, og neddrelbt!! (neddrebt) alt hvis Smaller de Eier, hvor fore de iche kunde noget forskaffe,

Dend 21: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Bielland for Føyens skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Næll Hysingstad med eftterskrefne Lougrett, Arne Spidsøen, Tøris Dyvig, Helge Føyen, Hans Økland, Lars Wickenes, Lars Nyesetter, Olle Teigland og Næll Hysingstad, sambt Almue fleere som Tinget søgte,
Kongl: May: Foget satte Ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede

1710: 260

Publiceret Morten Grønvold med hans Kieriste Else Elisabet Ornig!! (Orning) deris udgifne skiøde till Sr: Seehuusen i Bergen paa dend gaard Orningsgaard wed Storøens Kierke beliggende, skylder aarlig Landskyld med bøxsell 1 ½ Løber Sm: og 2 Huder, der udj indberegnet Kattetvet og underliggende grunder paa Leerwigen, med Soug og Sougbrug, Lotter og Lunde, Qvern og Qverne sted, med alt hvis der till hører, dat: 14 Julij 1710.

Publiceret Mogens Grønaases udstede bøxsell seddell till Olle Nielsen Flacke paa ½ Løb og 6 Mrk: Sm: i gaarden Grønaas, dat: 3 Januarj 1708:

Hr: Hans Wadbek hafde ladet stefne Sr: Hans Skrøder paa Teigland for medelst Eet barn hand i Moster Kierke har ladet nedsette, og der for ej betalt enten till Kierken eller Presten nogen Rettighed, med formodning hand det bør betalle,
Hans Skrøder møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,
Johanes Skimbeland og Johanes Notteland wed Eed hiemlede at de ha/nnem/ louglig her om hafde indstefnt,
Monss: Bertel Wadbek Refererede paa sin Faders weigne at sam/m/e barn ej er nedsatt i Moster Kierke, men hen ført till Wallestrands Kierke, og der fore formente at der bør betalles hvis Moster Kierke og ha/nnem/ till hører,
afsagt,
eftterdj der befindes at Hans Skrøder paa Teigland louglig er Citerit {og} og dog ej møder, saa paalegges ha/nnem/ till neste ting at svare, og skall da gaaes hvis Rett er.

Procurator Sr: Chresten Biering paa Sr: Magnus Skiøttes og Niels Rafnsbergs weigne hafde ladet stefne Monss: Hans Skrøder som nu har til Ege!! (Egte) Marie Cronmon till at tilsvare hans Stefbørns arfve midler eftter forhen giorte stefnemaal nest leden Som/m/er bestaaende eftter dend da i Rettelagde Reigning till 161 rdr: 1 Mrk: 7 s: med dend der paa følgende omkostning sam/m/e stefning dat: 7 Septembr: 1710:
og møtte paa Chresten Bierings weigne Johanes Høeg som sam/m/e stefning i Rette lagde, med det hos (hans?) Chresten Bierings indleg dat: 27 Septembr: 1710,
Sr: Hans Skrøder blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,
Lensmanden Næl Hysingstad og Arne Spidsøen hiemlede at hand af de/nnem/ louglig her om er stefnt

1710: 260b

Publiceret Hr: Hans Wadbeks udstede bøxsel seddel till Hans Carlsen paa Meehuus skylder aarlig Landskyld 1 L: Smør, dat: 30 Decembr: 1709.

Frem kom for Retten de Dannemend, Niels, Endre og Encken Haalund, som sig Høylig beklagede, hvorledes Gud dend aller høyeste nestleden Som/m/er de/nnem/ dend u-løkelige Ildebrand hafver hiemsøgt, i det alle deris huuse og Eiendeele af Ildens Lue blefve fortærede og op brente, hvor ofver de nu ere nogle Fattige og Forarmede Folck, bad der fore Almuen paa Tinget, at de her om wille gifve deris sandferdige Forklaring, saa som de lefver i dend aller underdanigste forhaabning, at deris May: af Naade skall forunde dennem nogle aars skatte Frihed af deris paaboende Jordeparter, som till sam/m/en er skyldende 1 Løb og 2 ½ pd: Smør,
Almuen der till svarede at de nock som er widende dend store u-løke desse Fattige Folck er paa kom/m/en i det at deris i boende huuse med alt hvis de Eiede af dend skadelig Ildslue blef opbrent, saa at de nu der ofver ere blefvne ganske forarmede, ønskede, at gud af Naade sig ofver dennem will forbarme,
Dette begierede de Fattige Folck, at de/nnem/ maatte beskrefven meddeelis, hvilcket dennem ej kunde weigres,

Mag: Hans Abel hafver ladet stefne Peder Iisdall for Resterende Landskyld af hans brugende Jord bemelte Iisdall for de aaringer 1705: 1706: og 1707: 5 rdr: 4 Mrk: 4 s: og møtte paa Mag: Hans Abels weigne Lars Almaas, som paastod Dom till sam/m/e Restes betalling, med forwoldende omkostning.
Peder Iisdall møtte till Sagen at svare og indlefverede udj Retten hans gifven Landskyld bog som findes at vere indført hvis betalt er, og at Reste 5 rdr: 3 Mrk: 12 s: og lofvede Peder Iisdall at betale eftter haanden saaledes som hand kand af sted kom/m/e,
hvor med Lars Alsmaas!! ej wilde lade sig nøye men paastod Dom,
afsagt,
Eftterdj Peder Iisdall wedstaar at vere skyldig till sin Forige Eiere Mag: Hans Abel Resterende Landskyld med forhøyning eftter hans Landskyldsbogs udviis 5 rdr: 3 Mrk: 12 s: saa bør og Peder sam/m/e penge inden 15ten dage at betalle under adfer eftter Lougen,

Chrestian Magnus af Bergen hafde ladet stefne Peder Iisdall for medelst hand udj 12 aars tid har haftt Een Koe fra ha/nnem/ paa

1710: 261a og 261b er ikkjeeksisterande sider

1710: 262

Leie, hvor af hand iche har betalt nogen Leie, hvor fore Johanes Høg paa hans weigne paastod, at Peder Iisdal ej allene bør betalle dend Resterende Leie aarlig 1 ort, men end og lefvere Koen døgtig og god fra sig,

Peder Iisdall møtte wedstod at hand har haftt den/n/e paa stefnte Koe fra Chrestian Magnus paa Leie udj 12 aars tid, {og} Men for 8 aar siden war hand hos Chrestian Magnus og blef med ha/nnem/ om dend forgangne tid forligt om Leien, noget eftter gaf hand ha/nnem/ og noget betalte hand

Johanes Høeg paa stod Dom till skadesløs betalling og at Koen maatte med Leien lefveres, saa Vell som og omkostning,

afsagt

Peder Iisdal bør till først kom/m/ende Faaraar Kaars messe tid lefvere till Chrestian Magnus Een god døgtig og forsvarlig Koe, og der hos betalle dend Resterende Leie som hand self ved gaar i 8te aar at vere skyldig aarlig 1 ort er tilsam/m/en 2 rdr: og udj foraarsagede omkostning 1 Mrk: 8 s: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Hans Carlsen Meehuus war af Kongl: May: Foget Citeret for slagsmaal paa Rasmus Næsse der fore at bøde, hafde og ladet stefne till widne Jon Meehuus og Peder Meeling,

Hans Carlsen møtte og negtede ganske at hafve slaget Rasmus Nesse paastod at saadant ha/nnem/ bør ofver bevises

de indstefnte widner møtte iche, ej heller Rasmus Nesse

Lensmanden og Johanes Stofveland widnede at de desse benefnte widner louglig hafde indstefnt,

Og som widnerne ej møder, og Hans Carlsen negter at hafve slaget Rasmus Nesse, saa beroer Sagen till neste ting, hvor da og Rasmus Nesse her til will stefnes, de indstefnte widner hafver ogsaa da at møde, og skall da gaaes der om hvis Rett er.

Dend Sag i mellem Axsel Ilsager og Reinert Augdesteen med hans Moder Enken Augdesteen, som fra forige ting till nu blef opsatt, og møtte begge parter i Rette, og med hin anden giorde Rigtig afreigning, og beviste Reinert Augdesteen at hafve betalt skatterne af Næsse udj 6 aar saa(?) og meste de sam/m/e aars Rettighed, som hand formente

1710: 262b

burde ha/nnem/ gaat giøres saa Vell og for de aar Mynlingen har veret hos hans Fader, og indlefverede i Retten Fogens!! (Fogdens) udgifne qvitering for de ødeliggende parter, saa og for oddel skatt og Rost: og blef da Axsel Ilsager skyldig Sl: Anders Augdesteens arfvinger som de meere har udgifvet i skatter end de hafde bekom/m/et i Rettighed, 4 rdr: 1 Mrk: 4 s: som og Reinert paastod Dom till sam/m/e penges betalling,

afsagt,

Eftter Rigtig afreigning for Retten befindes Sl: Anders Augdesteen at hafve betalt for dette omtviste godtz udj Næsse saa Vell {ode} Leilendings skatter for Een deel aaringer det har ligget øde, saa og oddel skatt og Rostieniste af Næsse og Lj i ald dend tid, som hand war formynder for Ane Paals datter, saa blifver Axsel Ilsager dend Sl: Mands arfvinger der paa skyldig udj alt penge 4 rdr: 1 Mrk: 4 s: som hand till arfvingerne bør tilbage lefvere under dend adfer Lougen om formelder, omkostningen i den/n/e Sag ophæfves paa begge sider.

Dend Sag i mellem Pernelej Pil i Engesund og Daniel Larsen i Moster hafn, som fra forige ting till nu blef opsatt, blef atter paaraabt, men ingen af parterne møtte, hvor fore med dend till widere stefnemaal beroer,

Niels Berge og Rasmus Holme blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge deris LougrettesEed,

eftterskrefne blef udnefnt at Reise till {Lougtinget} \Tinget/ at {aflegge} \betiene/ Retten till kom/m/ende aar Peder Haavig, Endre ib: Erick yttre Haavig, Svend øye Jorden, Colben Skimbeland, Tore Tottland, Endre Berøen og Paal Berøen.

Reinert Augdesteen hafde ladet stefne Peder Breke og Hans Carlsen Meehuus, till at forklare wed Eed om Svend Anders: Nesse hvilke befindes at hafve woren skyldig till Sl: Paal Hafneraas eftter det da oprettede skifttebref 10 rdr: 1 Mrk: 4 s: hvilke penge aldrig af ha/nnem/ er betalt om hand noget war Eiende till den/n/e Restanses betalling, hafde og ladet stefne Axsel Ilsager der till sam/m/e widner at paahøre, saa som hand wilde formode at sam/m/e Restans ha/nnem/ i dend afregning med mynlingen Ane Paals datter skall kom/m/e till gode,
Hans Carlsen Meehuus og Peder Breke møtte og wed Eed forklarede at de weste at den/n/e Svend Andersen Nesse da hand kom till Nesse at boe war Een Fattig Mand

1710: 263

og boede paa gaarden ichun 2 eller 3: [aar] og gik der fra, og war før armet!! (forarmet), men hvad heller hand betalte till Anders Augdesteen noget paa sin skyld, eller hvor meget hand war skyldig, der om weed de ganske indted at giøre forklaring,
dette begierede Reinert Augdesteen at maatte indføres og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis,

Dend 24: Novembr: blef holden almindelig Høsteting paa Windenes for Waags Skibredes Almue, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, Bunde Lensmanden Sallamon Windenes, med eftterskrefne Lougrett, Olle Aarskog, Johanes Troland, Winsens Trang!! (Torang?/Toranger?), Mikell H(ille/Hilde?), Olle Breke, Rasmus Aarbøe, Sallamon Windenes, Lars Windenes, sambt Almue fleere som Tinget søgte
Kongl: May: Foget satte Ting og liuste Tingfred som sedvanligt

Publiceret de Kongl: brefve og Forordninger som for hen findes Specificerede,

Dend Sag i mellem Niels Klepswig og Halfvor Nielsen H(ille) blef atter paa fordret, og møtte nu begge parter i Egne (Perso)ner, og beklagede sig atter Niels Klepswig at Half(vor Niel)sen Hille ha/nnem/ har slaget, og ilde medhandlet,
Halfvor Nielsen Hilde her till svarede at Niels K(lepswig) udskiød Eendeel Tøm/m/er som hand hafde liggende pa(a Landet) hos Niels Klepswig, og Niels Klepswig hafde i ha(ns ner)werelse udskiødt sam/m/e tøm/m/er paa Søen, saa hand (maatte) flaatte det till lands fra Eet og andet sted, og (da?) hand kom med det sam/m/e, og Niels war wed Søen, (saa til?)tallede Halfvor Nielsen Niels Klepswig for sam/(m/e ……..) men Niels Klepswig gaf ha/nnem/ unde ord for dj (hand hafde) lagt det paa hans land, hvor ofver hand maatte g(….)

paa Niels Klepsvig med Een stok, og som hand w(.. …..) till, saa sagde hand at hand slog ha/nnem/ som Een ærlig Mand og at Niels Klepswig det wel hafde fortient,
Kongl: May: Foget satte i Rette at Halfvor Nielsen Hilde som self for Retten tilstaar at hafve slaget Niels Klepswig bør der fore bøde eftter Lougen,
Niels Klepswig i lige maade paastod at Halfvor Nielsen Hilde bør bøde og betalle hans omkostning,
Halfvor Nielsen Hilde her till svarede at Niels Klepswig og i lige maade slaget ha/nnem/ og hand saaledes war nød

1710: 263b

at slaae ha/nnem/ men Niels Klepswig, der till svarede Nej at hand det aldrig giort hafver, og begierede at det ha/nnem/ burde ofver bevises,
afsagt,
Eftterdj Halfvor Nielsen Hilde for Retten Self tilstaar at hafve med Een stok slaget Niels Klepswig, og ej beviser sig der till at hafve woren nød eller tvungen, saa bør (hand) for sam/m/e slagsmaal at bøde eftter Lougen 3de 6 Lod Sølf, alt inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Kongl: May: Foget hafde ladet stefne Niels Klepswig for slags maal paa Lars Backe\sund/, der fore at bøde, hafde og ladet stefne till widne Lars Backe, men da Sagen skulle fore tages, begynte Niels Klepswig med saadan allarm og staagen, at Mand u-muelig med Sagen kunde fort kom/(m/e saa) den maatte opholde, og som hand ej eftter mange giorte paa Mindelser ej wilde gifve lyd, eller eftter kom/m/e hvis Retten ha/nnem/ om fredelighed formanede, Saa blef hand tilfunden eftter Lougens 1te Bogs 12 Capit: 3 art: at bøde 3 Lod Sølf inden 15ten dage under adfer eftter Lougen, hvad Sagen i sig Self angaar da beroer med dend till Waartinget,

Elsebet Fris hafde ladet stefne Engemon Helleland formedelst hand forleden Faaraar fra fløtte Jorden Engevig og med sig bort tog Eet stabur, som hun formente at vere (hende) til hørende, og hand der fore maatte til Kiendes at (fløtte) til Jorden igien sam/m/e Huus, eller det eftter wurdering at betalle, i ligemaade for Een boe stom stod paa gaar(den, som ha)nd i midlertid hand der boede fløttede sam/m/e boe fra (dennes?) Tuftt og hen udj Eet Næs og siden brugte det (som Sm)ale huus og Hestestall, formente der fore Endre Leevaag paa hendes weigne, at hand sam/m/e huus eller boe, maa (fløtte) til bage og det saaledes lade ferdig giøre som det til til foren war,
Ingemon Engevigs qvinde Marj Ols datter møtte og her til svarede at det omtvistede Stabur (war) hende eftter hendes Sl: Fader Olle Engevig [ofverladt]?, hvilcke skiftte Elsebet Frises Mand Self paa Sorenskrifveren Sl: Bendix Dyrhuuses weigne forrettede, hvad sig dend boe angaar, da er hendes Mand med Anders Engevigen der om forligt, at hand boen skall hiem føre, og der fore har faaet i wederlag helten udj Een stue og helten udj Eet Ildhuus som staar paa

1710: 264

Engevig og der fore formente at vere frj for ald den/n/e Søgning,
Endre Leevaag paa Elsebet Frises weigne, sagde indted at vide her om i nogen maade,
afsagt,

Sagen beroer till neste ting till hvilcken tid Ingemon Engevig bør forskaffe de paaberaabte bevisligheder i Rette om det omtvistede Stabur, og om parterne ej inden dend tid om deris tvistighed kand forEenes skall da gaaes i Sagen hvis Rett er.

Monss: Petter Eden af Bergen hafde wed skrefttlig Kald{se} ladet stefne Niels Tom/m/esen Ferresund og hans huustru for 128 rdr: de ha/nnem/ eftter obligation skyldig er, eller lide Dom og indførsel i det Speciale pant sam/m/e obligation om melder, saa vell for Capital og Rente, som for paagaaende omkostninger, sam/m/e Stefning dat: 21 Julij 1710: og møtte Raadstue Tieneren I Bergen Johan Buck paa Petter Eedens weigne, som stefningen i Rette lagde Lensmanden Sallamon Windenes, og Endre Leewaag wed Eed hiemlede at de stefningen louglig forkyndt hafver

Der paa indlefverede Johan Buck sin skrefttlig gifne Fuldmagt den/n/e Sag for Petter Eeden at til Endebringe dat: 19 Julij 1710 Indlefverede der hos Niels Tom/m/esens udgifne obligation lydende paa Capital 128 rdr: dat: 10 Maij 1710. widere hafde Johan Buck ej at indlevere, men paastod skadesløs Dom till betalling.

Niels Færresunds qvinde Sirj Hans datter møtte tillige med Lensmanden udj Opdals skibrede, og Svarede till Sagen, at desse penger dependerer af Eet Kiøb paa Eet for u-løket skiberom Haabet kaldet, liggende ud i Færresund eller Leewaags waag, hvilcke Kiøbmandskab er skeed paa offentlig auction i Bergen og som Niels Tom/m/esen baade dend tid, før og ald sin tid har veret fra sin Fornuftt, ja i saa lang tid nu har siddet i Fengsel og Jern, og der fore formente at vere frj for dette Kiøbmandskab, eftterdj det er skeed i Raserj og galskab,

Johan Buck blef af Retten til spurt, om hand paa sin principals weigne weed at den/n/e obligation (er)

1710: 264b

(af) dend optalte skiberom dependerende, og ej andet, for hvilke Kiøbmandskab hans principal for dend halfve deel self war Eiere, og for alt Cautionist, war og saa da dette auctions Kiøb skeede self tilstede og forundrede sig ofver hans bud og Kiøbmandskab, Petter Eeden Self tit og oftte advarede ha/nnem/ at hand skulle fri sig for hvad hand bød, Men Niels Tom/m/esen for faret!! (fortfaret?) med at bye!! (byde) indtill det opløb till den/n/e nu fordrende Summa paastod dog at hand bør betalle sam/m/e Capital med Rente og omkostning,

Gunder Næs hafn!! (Ambland?) tillige med Niels Tom/m/esens qvinde begierede at widnerne som indstefnte ere maatte Eedlig forhøres saa skal fornehmes at Manden i lang tid og lenge før dette Kiøbmandskab skeede war gallind og fra sin Fornuftt, og frem kom først,

Endre Taraldsen Leevaag som eftter aflagde Eed widnede, at Manden Niels Tom/m/esen boer paa hans grund, og der fore snart daglig opgikes med ha/nnem/ og tit og oftte fornam dette hans Raserj, og wed til wisse at hand war fra sit fornuftt ofver 2 aar før dette Kiøbmandskab skeede, tj hand ald som tideste udviste hans galskab, særlig naar hand lidet hafde i hofvedet af øll eller brendevin, saa hand tit og mangengen!! (mangen gang) forundrede sig ofver ha/nnem/ og alle de ha/nnem/ Kiendte skyde hans Compagnie og ej wilde vere i selskab med ha/nnem/ widere wiste hand ej at vidne, uden dette at eftter dend tid hand gik i sinde at kiøbe dette skiberom, og da hand war med det at berge, siden dend tid war hand slet fra sin Fornuftt og (hand) lod see meer og meer galskab, indtil hand paa det siste blef ganske fra ald sin Fornuftt, da hand underskref dend i Rette lagde obligation, beviste hand sig i mange tilfelde at vere forwildet og Rasende i mange maader,

(H?)ans Taraldsen Leewaag i lige maade eftter Lougen aflagde sin Eed, at sige sin Sandhed, og hand forklarede at hand boer paa sam/m/e gaard hvor Niels Tom/m/esen har boed og

endnu boer hand har i mange maade baade seet og hørt Niels Tom/m/esens galskab, og weed at Niels Tom/m/esen nu til wisse i 2de aar iche har veret Rettelig ved sin fulde fornuftt, særlig siden dette skiberom blef berget og hand fik det at tage vare

1710: 265

saa har hand tit og altid ladet see at hand ej war ved sin forstand, men altid brugte galskab, saa ingen kunde vere med ha/nnem/ i Selskab, Ja hand i nogle aar mangen gang giort sig self tit skade, nu med sit Eget at forderfve, saa som sin Nod at synder skiære og naar hand fiskede og guds gafve af Fisk hafde i Noden udslap dend igien mangen gang, saa mand af alt saadant nok kunde see hans ofver flødige galskab, de tit og oftte i Selskab maa skye ha/nnem/ men nu paa Een tid siden hand kom fra Bergen og hafde giort dette Kiøbmandskab, da blef hand straxs Rettelig gallind, og da som nu blef sad i Jern, widere wiste hand ej at vidne,

Samuel Olsen Rønholm eftter giorte Eed widnede at hand tit og mange sinde har seet Niels Færresunds galskab engang for 2 aar siden kom hand till de/nnem/ wed Engevigen og hafde sin Nod i baaden, og spurte Folkene der om de iche wilde kaste, men de svarede ham at der iche er nogen Fisk, der fore kunde de iche kaste, da sagde hand, hafde ieg veret her før, da skulle Jeg lengesiden hafve kastet og faaet Fisk, og straxst der paa kastede han nogle Kast i Søen med noden, men fik ganske indted, siden sprang hand self af Baaden og lugt udj dend dybe Søe, saa de maatte Reedde ha/nnem/ og wiste at hand sam/m/e tid iche war droken, men Fastende, hand har der for uden tit og oftte woren i hans Selskab og mange gange seet hans Raserj, saa hand med sin (Vis?)hed ej andet kand sige end Niels Tom/m/esen lenge siden før dette Kiøbmandskab skeede med skibet ej war wed sin forstand, men siden hand kom i fær med skibet og det biergede har hand meere og tidere ladet see sit Raserj og paa det siste slet er gaaen fra sit S(ind?) saa hand nu sider i Jern og baand, widere wiste hand iche heller at vidne,

Johanes Larsen Stoken eftter giorte Eed widnede hand i lige maade har tit og oftte woren i Selskab med Niels Ferresund og mangen gang seet hans Raserj og

1710: 265b

Eengang for leden waar Eet aar siden, kiørde hand sine Egne Folk af baaden paa Land i Søen, og Roede saa allene bort, saa de maatte om Natte tide gaa i Marken, Een gang wed sam/m/e tid kom hans Fader till ha/nnem/ i stuen, og da hand igien wilde gaa ud, tillugte hand alle døre, og Endelig med Magt wilde at hand skulle kiøbe øll hos ha/nnem/ saa hans Fader war glad wed at hand slap fra ha/nnem/

Olle Aarskog widnede wed Eed at nestleden Som/m/er 2 aar siden war hand i selskab med Niels Færresund, og Niels war med sin Nod og kastede Sild i Lande waagen og hafde guds welsignelse af Fisk inde, men da Noden alerede war kom/m/en med Landet sunder skar hand sin Egen Nod med Een Knif af frj forsætt og lod Fisken gaa igien, saa hand ej Rettere dend gang baade af saadan andre hans galne adfer kunde see end hand war gallin men siden yttrede det sig meer og meer hos ha/nnem/ indtil hand paa det siste maatte settes i baand og Jern, hvor hand endnu er besidende,

Ellers tilspurte Niels Tom/m/esens qvinde tillige med Lensmanden Gunder Ambland dend ganske Almue paa Tinget om de iche veed at den/n/e Niels Tom/m/esen har i lang tid (..)ret om i Raserj og galskab,

Almuen ofver alt Eenstemig der til svarede, at de alle med Een god samvittighed kand sige at de er widende at Niels i Færresund i nogle aars tid noget har Raset, saa de alle saa (…)er {Hand} \Ham/ kiendte, maatte skye fra hans Compagnie og de som ware i hans selskab kunde see at hand ej war wed sit fornuftt og forstand, og nu serlig siden hand var med at berge

dette skiberom, har hand alt meere og meere (..)erret sin galskab indtill hand strax eftter dette Kiøbmandskab gik ganske fra sin Fornuftt og alt siden dend tid siddet i Jern og baand,
Dette begierede Gunder Ambland at maatte observeris og endnu som før formente de giorte Kiøbmandskab ej bør anseeis ha/nnem/ till nogen udgiftt eller betalling, og derom war Dom begierende.
Johan Buck paastod Dom till skadesløs betalling baade om Capital, Rente og omkostning,

1710: 266

[afsagt]

Om ent skiønt her fremlegges Niels Tomesen Færresunds obligation og forskrifvelse till Petter Eeden i Bergen lydende paa penge 128 rdr: Saa tilstaar dog Citantens Fuldmegtig Johan Buck, at sam/m/e penge som obligationen om melder Dependerer af det skiberom Haabet kaldet nu beliggende wed Færresund, som Niels Tomesen Færresund sig wed auction i Bergen har kiøbt, Men som der wed Mange Eedtagne widner i Særdeelished, og wed Almuens Forklaring i almindelighed er blefven bevislig giort, at Niels Tomesen Færresund, der nu ganske er Frad!! (fra) sit wid og forstand og der fore sidder i baand og Jern, war udj sit Hofved forwiret lenge før hand dette skib kiøbte, og m(ox?)sen tit og oftte ganske fra sin Forstand, Saa seer ieg iche at dette Kiøb kand vere af nogen V(erdj?) men bør vere som u-giort, og dend obligation som der af Dependerer, som till Petter Eeden udfgifven er, bør ej were af saadan Kraftt at Niels Tomesen Ferresund der eftter noget bør betalle, men for sam/m/e penges betalling frj Kiendes, hvor i mod Petter Eeden med sine jnterresenter hafver at tilholde sig det for u-løkede skiberom, og det sig saa nøttig giøre som de best weed og kand, I det øfrige fordj at Petter Eeden baade udj Een og anden maade har giort omkostning wed den/n/e prosses, hvor udj hand dog ej Self er aarsage, Saa betaller Niels Tomesen Ferresund till Petter Eeden i foraarsagede omkostning 8 rdr: inden 15ten dage under Execution eftter Lougen

Sr: Petter Hendrichsen Fasmer udj Bergen hafver ladet stefne Niels Tom/m/esen Ferresund for medelst hand till Sl: Hendrick Nyensted eftter Reigning skyldig er penge 45 rdr: 2 Mrk: hvilcke gield Petter Hendricksen sig paa Auction har til kiøbt, og møtte paa hans weigne Johan Buck udj Bergen som i Rette lagde dend sam/m/e stefning in originalj dat: 29 Aug: 1710: indlefverede der hos Een Reigning lydende paa Capital 45 rdr: 2 Mrk: dat: 22 Novembr: 1710.

1710: 266b

Niels Færresunds qvinde tillige med Gunder Ambland som Fuldmegtig møtte for Retten og wedstod den/n/e gield, at dend i alle maader war Rigtig, og gierne dend tid eftter tid wilde betalle, begierede Dilation, men Johan Buck paastod Dom till skadesløs betalling,

afsagt,

Eftterdj Niels Færresunds qvinde tillige med Lensmanden Gunder Pedersen Ambland paa Niels Færresunds weigne tilstaar dette Kraf til Sl: Hendrick Nyensted og hans Sl: Hustru at vere skyldig, Saa til Kiendes hannem sam/m/e penge at betalle, inden dend tid og under dend adfer Lougen om formelder, tillige med udj foraarsagede omkostning 1 ½ rdr:

Paal Paalsen Kongshafn hafde Ved skrefttlig Kaldsedel dat: 23 octobr: ladet stefne Niels Tom/m/esen Færresund og hans qvinde for 13 rdr: hand ha/nnem/ i Reede penge laant hafver, og møtte paa Paal Kongshafns weigne LensManden Sallamon Windenes, som paastod Dom till skadesløs betalling,

Niels Færresunds {till} qvinde tillige med Lensmanden udj Opdals skibrede Gunder Pedersen Ambland møtte og her til svarede at de sam/m/e penge nemblig 13 rdr: af Paal Paalsen Kongshafn bekom/m/et hafver, og gierne wed Leilighed dem will betalle, bad om Delation,

Sallamon Windenes paastod Dom baaade paa de (……) og omkostning,

afsagt,

(....) Niels Ferresunds qvinde wedstaar gielden, saa bør hand de/nnem/ inden 15ten dage tillige med 1 rdr: omkostning at betalle under adfer eftter Lougen,

Publiceret Elsebe Friis Sl: Anders Bagns (Bagers?) hendes udstede bøxsel seddel till Anders Olsen paa 1 Løb Sm: i Engewig dat: 22 Novembr: 1710:

Publiceret Lars Størksen Windenes, hans udstede bøxsel seddel till hans Hustrues Søne Søn Morten Olsen Søre Eide paa helten udj hans Eiende Jord bemelte Windenes skylder aarlig ½ L: 1 ½ Mrk: Sm: dat: 24 Novembr: 1710.

1710: 267

Kongl: May: Foget tilspurte Almuen paa Tinget hvor meget wammel de till deris May: tieniste kand forskaffe, og hvad de for allen der af er begierende, Almuen der til svarede at de slet indted af det slags kand til weie bringe, tj de self maa kiøbe hvis de till Kleder behøfver,

Mons Houckenes og Sallamon Bratten blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge deris LougrettesEed,

Anders Saattendal, Olle Waage, Biørn Gouksem, Mogens Skaar, Chrestopher Østevold, Jørgen Gouksem, Biørn Engevig og Endre Leewaag, blef udnefnt till kom/m/ende aar Retten at betiene,

Dend 27 Novembr: blef holden almindelig Høste ting paa Nedre Homelvig for Opdals skibrede, ofverwerende Kongl: May: Foget Sr: Olle Larsen, og eftter skrefne Lougrett, Gunder Ambland, H(ans?) Wee, Lars Færrevaag, Jacob ib: Madtz Tveit, Mogens Nesse Lars Sæbiørnsen Færrevaag og Anders Landerøen, sambt Almue fleere som tinget søgte,

Kongl: May: Foget satte ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Publiceret de Kongl: Brefve og Forordninger som for hen findes indført

Publiceret dend satte Capituls Taxt for indverende aar dat: 20 Novembr: 1710:

Publiceret Chresten Reinholdtzens udgifne skiøde till Severin Seehusen{s} paa 1 ½ Løber Sm: og 1 Hud med bøxsel dat: 30: octobr: 1710: udj dend gaard Lande

Publiceret Jon Størksen Walham/m/er hans udgifne skiøde til Sr: Severin Seehuusen Borger till Bergen paa 1 Løb Sm: og 1 Hud med bøxsell i mod penge 50 rdr: dat: ?? Novembr: 1710:

Publiceret Hans Torstensen Wee af Opdals skibrede hans udgifne obligation og forpantnings bref till Kongl: [May:] Foget Sr: Olle Larsen paa Capital 22 rdr: 3 Mrk: 6 s: for hvis Summa pantsettes till under pant hans paaboende [gaard] yttre Wee, hvor udj hand og till foren har faaet forpantning dat: 19 April 1710:

Chrestian Mangnus!! (Magnus) hafde ladet stefne Peder Katteland for Een Koe som hand har haftt paa Leie i mange aar, og ej der betalt nogen Leie, paastod der fore Johanes Edevartsen paa hans weigne at Peder Katteland bør betalle baade Leien og lefvere Koen,

1710: 267b

Koen till nu straxst, saa som hand ingen Leie har bekom/m/et
Peder Katteland møtte till Sagen at svare, og wedstod at hafve Koen paa Leie, men indlefverede Een seddel eller qvitering fra Chrestian Magnus, lydende paa 2 aars Leie dat: 9 Maij 1703: og der for uden melder at Koen igien skal (op?)ynges for sin alder, i Eet aar, er saa som Rester eftter sam/m/e seddel 7 aar, Men Peder Katteland formente at vere 2 aar frj
Johan Edevartsen paastod Dom till betalling og omkostning
afsagt
Peder Katteland bør lefvere till Chrestian Magnus i Bergen {Een} till først kom/m/ende waar, og der for uden tillige med Koen 6 aars Leie aarlig 1 ort, er 1 rdr: 3 Mrk: og det under Excecution eftter Lougen, sambt udj foraarsagede omkostning udj stefnings penge 8 s:

Johanes Haaland af Strandvigs skibrede hafde ladet stefne Hans Epland her af skibredet formedelst hand skall hafve annam/m/et paa haanden paa Eet gaarde Kiøb udj Een (…rt) Ambland kaldet 3 rdr: penge, og sam/m/e penge har hand (si)den beholdet, endog hand ej gaarden fik till kiøbs, formodede der fore at eftterdj hand ej gaarden eftter acort(?) fik hand da i det Ringeste maa faa sine udlagde penge igien
Hans Epland møtte till Sagen at svare og svarede at sam/m/e penge 3 rdr: hafde hand af Johanes Haaland bekom/m/et men paa dend maade at hand skulle beboe gaarden Ambland (….) for bøxsell, formodende at eftterdj hand ej siden kom og Jorden antog hand da bør iche allene were desse 3 rdr: qvit men og betalle dend fulde bøxsell, tillige med omkostning
Til widne hafde Johanes Haaland indstefnt Johanes Monsen SørEide og Hans Dalle af Strandvigs skibrede og Baroniets godtz som begge møtte og wilde widne,
Hans Dalle af Baroniets godtz eftter giorte Eed widnede at nest afvigte waar war med Johanes Haaland, hos Hans Epland, og kom i talle om Ambland som da war ledig baade till Kiøbs og till bøxsell, og de foer till Ambland og besaag sam/m/e Jord, de foer og der fra igien till Beltestad, men paa weien talede om sam/m/e Jord, og Johanes Haaland, lefverede till Hans Epland 3 rdr: penge, og det paa den maade at, Johanes skulle (hafve/faa) Ambland {till} enten till Kiøbs eller bøxsell Vilcke hand (…de), og der hos war deris aftale at Johanes Haaland skulle først talle med sine Forældre der om, saa skulle (……. b…den) der paa følge, og Hans Epland der for uden svarede

1710: 268

at hand og i lige maade wille talle med sit Folk der om og om de ej kunde forEenis skulle hand faa sine penge igien widere wiste hand iche der om at sige,
Johanes Mogensen SørEide eftter giorte Eed widnede at Johanes Haaland tillige med Hans Dalle kom till ham i hans huus, om afttenen Een dag nest leden Faaraar til(?) og de foer med ha/nnem/ till Epland, till Hans ib: og de kom der i snak om dend gaard Ambland, de foer med Hans Epland till Ambland og skulle besee sam/m/e Jord, og Johanes SørEide fulte med,

og de besaag Jorden, der blef indted talt om nogen ting, men da de foer sambtlig der fra, kom de i baaden till tals der om, og Johanes med Hans Epland kom i talle widere med hin anden, og de blefve saaledes forEenede, at Johanes lefverede Hans Epland paa Handelen 3 rdr: dog paa dend Condition at naar hand kom hiem og Raad førede sig med sin Fader Johan Helleland, skulle hand faa widere svar, enten gaarden at bøxsle eller at Kiøbe, Hans Epland svarede sam/m/e tid at hand ogsaa skulle og wilde talle med sine Folk der om, widere der om viste hand icke,

Hans Epland der till svarede at hand war forligt med Johan!! (Johanes) Haaland om west penge at hand dend skulle bøxsle der paa lefverede penge 3 rdr: men Johanes Haaland der til svarede at det iche skeede, og forskiød sig till sine widners forklaring, og tillspurte widnerne om de saadant hørt hafde men widnerne svarede at de har sagt deris sandhed, og ej meere er witterligt,

afsagt

Eftterdj der iche bevises at Johanes Haaland med Hans Epland har sluted nogen forEening, enten paa gaarden Amblands Kiøb eller bøxsell, men wed de Eedtagne widner langt anderledes befindes, saa bør Hans Epland till bage lefvere till Johanes Haaland de annam/m/ede 3 rdr: penge, og udj foraarsagede omkostning 4 Mrk: danske inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Erick Aackre af Strandebarms skibrede paa sambtlig hans Medarfvingers weigne hafde ladet stefne Hans Epland for Een deel penge hand ha/nnem/ till sam/m/en skyldig er, og møtte

1710: 268b

paa Erick Aakres weigne {Hans} Johanes Teiste, og i Rette lagde dend før ergangne Dom dat: 22 Novembr: 1707, endnu Een Dom dømbt dend 25 Febr: 1710: hvor paa ha/nnem/ skall Reste 5 rdr: 6 s: med dend første Dombs beskrifvelse indberegnet eftter sam/m/e Dombs indhold, og paastod Johanes Teiste Domb till sam/m/e Restes betalling tillige med foraarsagede omkostning,

Hans Epland møtte till Sagen at svare og formente ganske at vere frj for desse Fordrende penge, saa som hand formodede at hafve betalt eftter de før ergangne Dom/m/e,

Johanes Teiste forklarede at hand paa sam/m/e penge som Dom/m/ene ommelder har betalt 7 rdr: 12 s: widere har hand ei bekom/m/et, og til spurte Hans Epland om hand meere betalt hafver, men Hans Epland svarede Nej at hand ej fleere penge siden dend seeniste eller første Doms slutning betalt hafver, men hand formente at de 8 rdr: som Eengang for lenge siden af ha/nnem/ till Sl: Anders Aakre paa Epland betalt hafver bør kom/m/e ham til gode, og naar de afkaartes kand seeis hand indted skyldig er, Johanes Teiste Refererede sig til dend første Dombs agter som de 8 rdr: formelder og hvor om dend gang er afsagt Dom, paastod Endnu som før at Dom till Restens betalling tillige med omkostning,

parterne hafde ej widere at Referere men begge toe forskiød sig Een hver till sit forebringne(?)

afsagt

Hans Epland tilstaar self for Retten ej fleere penge at hafve betalt eftter desse 2de i Rette lagde Dom/m/es formeld, end 7 rdr: 12 s: Saa befindes da endnu eftter sam/m/e Dom/m/es udvis at Hans Epland endnu skyldig blifver till Anders Utnes arfvinger penge 5 rdr: 9 s: saa bør hand sam/m/e penge till bemelte arfvinger tillige med 1 rdr: omkostning inden 15ten dage betalle under Nam og wurdering i sin boe

(Ax?)sell Rasmusen Erswær hafde ladet stefne sin Stif Fader Mickel Belt for Resterende Løn for nogle aars tid hand war i tieniste, saa Vell som hvad widere de/nnem/ i mellem war

1710: 269

Mickel Belt møtte iche ej heller nogen paa hans weigne,
Rasmus Homelvig og Lars ib: hiemlede at de ha/nnem/ louglig hafver Citerit, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde, og skall da gaaes udj Sagen hvis Rett er,

Publiceret Sl: Johan Frimands udstede bøxsel seddel till Niels Knudsen paa ½ Løb Sm: og ½ H: i gaarden Møklestad, som ha/nnem/ af Sr: Johan Torsen pantsatt er, dat: 21 Januarj 1704:

Mag: Hans Abel hafde Ved Lensmanden Gunder Ambland ladet stefne Mickell Welling for 10 rdr: penge hand ha/nnem/ skyldig er, hvilcke penge Dependerer af det huus hand i boer som \af/gangne Gietmund Mogensen til foren beboed og war Eiende, og eftter hans død blef sam/m/e penge i huuset lagt, og dette huus har nu bemelte Welling sig til kiøbt der fore er skyldig sam/m/e penge at betale, og paastod Gunder Ambland at hand sam/m/e penge bør betalle tillige med Rente fra skifttebrefves dato,
Mickel Welling blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,
Mogens Nesse og Lars Røn/n/e backe hiemlede eftter Lougen at de ha/nnem/ louglig stefnt hafver, hvor fore ha/nnem/ paalegges till neste ting at møde,

Gunder Ambland hafde ladet stefne Mickell Welling for 13 rdr: hand ha/nnem/ skyldig er Dependerende af afgangne Sl: Gietmund Mogensens i {brugte} boende huus som hand sig till kiøbt hafver, med paastand hand de/nnem/ bør betalle
Mickel Welling møtte iche ej heller nogen paa hans Veigne men Mogens Nesse og Lars Rønne backe hiemlede at de ha/nnem/ louglig har Citeret, hvor fore ha/nnem paalegges till neste ting at {betalle} \møde/,

Niels Johansen Haaland hafde ladet stefne Mickel Welling for 9 rdr: 4 Mrk: ha/nnem/ for Een deel bygnings tøm/m/er betalt hafver med paastand hand det bør betalle,
Mickel Welling blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne, men Mogens Nesse og Lars Røn/n/e backe hiemlede at de ha/nnem/ louglig her om hafver indstefnt, hvor fore ha/nnem/ paalegges til neste ting at møde

1710: 269b

Kongl: May: Foget tillspurte Almuen paa Tinget om de iche kand forskaffe till deris May: tieniste for billig betalling Een deel gaat wadmel Sort eller hvit, men Almuen der til svarede at de indted wadmel er Eiende men de self maa kiøbe hvis de i saa maader behøfver

Siur Toe og Biørn SørEide blef befallet at Reise til Lougtinget at aflegge sin Lougretes Eed,

Eftterskrefne blef udnefnt till komende aar Retten at betiene Peder Løkham/m/er, Peder Espevigen, Johanes Onnerem, Arne og Hans Lj, Siur Ham/m/erhoug, Sallamon Sollem og Jacob Malkenes,

Dend 2 Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Sioe for Opdals og Skaanevigs skibreders Halsnøe Closters Almue, ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne

Peder Jensen Smidt, Bunde Lensmendene Gunder Graaf og Johanes Sioe, med eftterskrefne Lougrett, Claus Sættre, Østen Skaarpen, Madtz Floernæs, Ifver Hetlelj, Endre Flacke (..)els Eie, Knud Sæbøe, \og/ Olle ib: Eedsorne Lougrettes Mend af Opdals og Skaanevigs skibreder, sambt Almue fleere som tinget søgte,
Peder Jensen Smidt satte ting og liuste tingfred som sedvanligt

Publiceret Jørgen Høeg paa Hr: Assessor Hansens Veigne hans udstede bøxsel seddell till Olle Tieransen paa 1 ¼ Løber Sm: og 2 Huder i yttre Tungeswig, dat: 27 Martj 1704

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens Veigne hans udstede bøxsel seddel till Soldaten Thore Olsen paa 1 Løb 1 pd: 9 Mrk: Sm: udj Fattland, dat: 8 Octobr: 1707,

Publiceret Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens Veigne hans udstede bøxsel seddel till Peder Ericksen paa 1 pd: Sm: ½ bokskind i gaarden Sunde i Opdals skibrede, dat: 13 Julij 1709:

Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Willum Hansens weigne tilspurte Almuen af begge desse skibreder, om de/nnem/ ej witterligt er at eftter skrefne Jorder indverende aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa hand der af ej Ringeste skatter till deris May: ej heller nogen Landskyld, Leeding eller anden Rettighed bekomer,
Saa som i Opdals skibrede Fugleberg 2 pd: 6 Mrk: Sm: Øfre Waage (1) Løb 2 pd: 12 Mrk: Sm: Mit Waage officers gaard 1 L: 1 pd: 12 Mrk: Sm:

1710: 270

Skaanevig skibrede Toftte 1 Løb og 18 Mrk: Sm:, yttre Bouge 1 L: 1 pd: 12 Mrk: Sm:
begierede der fore at Almuen ofver alt sandferdelig Ville atestere om hand paa Forwalterens weigne Ringeste skilling enten skatt eller Landskyld har bekom/m/et og om iche Lougrettet som serdeelis i skibredene er bekiendt det wed [Eed] kand testere om fornøden giøres,
Almuen der till svarede at de nok er witterligt at desse benefnte Jorder saa Vell i Opdals som Skaanevigs skibrede ligger øde, af ingen blifver brugt eller besidet, saa slet ingen findes som enten skatt, Landskyld, Leeding eller anden Rettighed till Forwalteren betaller, de er og vidende at Sr: Peder Jensen Smidt baade paa Tinget og uden fore, har giort sin flid sam/m/e Jorder at faa bort bøxslet, men ingen wed de, som sig der till har indfunden,
Dette begierede Monss: Peder Jensen Smidt ha/nnem/ beskrefven maatte meddeelis, hvilke Vj som Lougrettes Mend ej kunde weigre, helst eftterdj dj!! Vj ej allene weed at saa i sandhed er, men og end gierne naar paa fordres der paa vill aflegge woris Eed
der eftter opbød Monss: Peder Jensen Smidt, desse gaarder for hver de/nnem/ bøxsle wille, at de sig hos ha/nnem/ ville angifve, hvor de da i liderlige maade skall bekom/m/e sam/m/e Jorder, enten for uden bøxsel, eller i andre maader, saaledes som de kand forEened kom/m/e,
i ligemaade opbød Flake som nu Enken sig fra sagde

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Olle Johanesen Tungesvig for slagsmaal med Johanes Tollaksen Breke nestleden Som/m/er paa Furdall udj Eet brølup der fore at bøde eftter Lougen, hafde og ladet stefne till widne, Lars Larsen O…bøe(?) (Øvstebø i Skånevik?), \og/ Niels Nielsen ib: hvilke begge ere af Lænetz godtz, hvor fore de iche møtte,
Olle Johanesen Tungesvig blef paaraabt men ej møtte ej heller nogen paa hans weigne,

Lensmanden Johanes Sioe forklarede at hand tillige med Jon Tøresen Meehuus louglig hafver stefnt i Sagen, men Jon Meehuus møtte iche, hvor fore widere i Sagen stefnes vil, og skall da gaaes hvis Rett er,

Lars Udager og Chrestopher Hillestad, af Skaanevigs skibrede, Peder Sunde og Colben Nesthuus blef!! af Opdals skibrede blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge deris Lougrettes Eed,

eftterskrefne blef udnefnt udnefnt!! till kom/m/ende aar Retten at betiene af Opdals skibrede, Anders Skaarpen, Niels B..ge(?) Olle Tvet, Jon Beltestad, Anders Tvet, Aanund Mælland Samson Nedre Waage og Niels Chrestophersen Mælland, af Skaanevigs skibrede, Johanes Indre Matre, Adskild ib: Andfind Bogs(tad?) Ifver og Tieran SæfverEide, Halfvor Tielmeland, Jon Wattendal og Olle Tierans: Tungesvig.

1710: 270b

Dend 4 Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Tvet for Etne og Fielbergs skibreders Halsnøe Closters Almue, ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne Sr: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmanden Kaald Tvet, med eftterskrefne Lougrett, Olle Ryen, Lars Biørk, {Olle Hetland,} Ifver Oppeim, Tøris Giære, Tollef Frønsdall, Hans Hofland, Peder Hougen, og Goute Stangeland, sambt Almue fleere som Tinget søgte.
Monss: Peder Jensen satte Ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Peder Jensen Smidt till spurte ald Almuen paa tinget, om dennem ej witterligt er, at eftterskrefne Jorder, Halsnøe Closter tilhørende indverende aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa der af slet ingen skatter till deris May: betalles, ej heller Ringeste Landskyld, Leeding eller anden Rettighed till Forwalteren ydes,
Almuen der till svarede at desse Jorder Nemblig udj Etne skibrede Frettes udlade 1 pd: 6 Mrk: Sm: Egeland 1 pd: Sm: Gundegiær (1) Løb 12 Mrk: Sm: og I Giære 6 Løber og 18 Mrk: Sm: sambt udj Fielbergs skibrede udj Tvet 1 Løb 18 Mrk: Sm: Dyrem 2 Løber ? ½ Mrk: Sm: Inbiue 6 Løber 2 pd: 3 Mrk: Sm: Svaland officer gaard 1 Løb 1 pd: 3 Mrk: Sm: og Axsdall 1 Løb Sm: indverende aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa slet ingen findes som der af Ringeste skatter, Landskyld, Leeding eller anden Rettighed betaller,
Dette begierede Sr: Peder Jensen Smidt at maatte indføris og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis hvilket ha/nnem/ ej kunde weigres, helst eftterdj Vj som Lougrettes Mend i skibrederne, er widende at det sig saaledes i Sandhed forholder, hvor paa Vj gierne om fornøden giøres vill aflegge woris Eed,

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Peder (….ngsen) paa 1 Løb Sm: i Halsnøe Closters Jord Dalle i Fielbergs skibrede beliggende dat: 4 Martj 1710.

Monss: Peder Jensen Smidt opbød paa Tinget alle desse ofven fore Specificerede Jorder till hvem dennem bøxsle ville de sig hos ha/nnem/ wille angifve, og lofvede hand de/nnem/ som Jorderne wilde antage gode wilkor, baade udj Een og anden maade.

1710: 271

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Tøris Roalsen paa 1 Løb Sm: og 1 Hud i gaarden Skartland Halsnøe Closters gaard, dat: 21 Julij 1710:

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Gurj Helges datter for fortillig med hendes Mand Soldaten Chrestopher Gundersen, der fore at bøde eftter Lougen,
Gurj Helges datter møtte vedstod sin forseelse, sagde indted at vere Eiende till bøders betalling, saa som hun først ichun er Een huus qvinde, for det andet er hendes Mand borte i Kongens tieniste, bad der fore om naade og Delation,
Monss: Peder Jensen begierede og paastod Dom till bøders betalling,

afsagt,

Eftterdj at Gurj Helges datter Self vedstaar at vere kommen fortillig, saa bør hun og for sin person allene bøde sine Egte bøder som eftter Lougen er 1 rdr: 12 s: inden 15ten dage under adfer eftter Lougen,

Monss: Peder Jensen Smidt hafde ladet stefne Olle Udstuen af Etne for Resterende Landskyld af hans paaboende gaard eftter Dom dat: 20 Martj 1709: 7 rdr: 13 s: der for uden for 1708: Landskyld med forhøyning 2 rdr: 1 Mrk: 11 s: med formodning at hand ej allene eftter før ergangne Dom maatte tilfindes Rettigheden at betalle, men end og for det aar 1708:
Olle Udstuen møtte till Sagen at svare, wedstod at hand iche siden seeniste ergangne Dom har betalt Ringeste skilling paa sam/m/e Restantz, i lige maade wedstod at vere skyldig for det aar 1708: ald sin Rettighed, som sig med forhøygning (udgiør/blifver) 2 rdr: 1 Mrk: 11 s: laafvede det med aller forderligste at betalle,
Monss: Peder Jensen Smidt paastod Dom till betalling,

afsagt

Eftterdj Olle Udstuen for Retten Self wedstaar ej seeniste ergangne Dom at hafve betalt for de aaringer sam/m/e Dom ommelder nemblig 7 rdr: 13 s: hvilcke Dom er af dato 20 Martj 1709: der for uden og til staar det aars Rettighed 1708: som er 2 rdr: 1 Mrk: 11 s: at vere skyldig, saa bør Olle Udstuen sam/m/e Rest som først eftter Dom/m/ens formeld er 7 rdr: 13 s: sambt widere Rest 2 rdr: 1 Mrk: 11 s: inden 15ten dage at betale, under adfer eftter Lougen,

1710: 271b

Jon Olsen Giære af Etne og Tøris Anbiørnsen Ulfvenes [af Fielberg] blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge deris LougrettesEed

Dend 6: Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Haafversholm for Fiære skibredes Halsnøe Closters Almue, ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne Sr: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmanden Lars Øckeland og eftterskrefne Lougrett, Johanes UlfEbne, Anun Biørgen, Peder Aasbue, Lars Egeland, Lars Møcklevold, Knud Miaanes, Knud og Aasmund Framnæs, sambt Almue fleere som Tinget søgte,
Monss: Peder Jensen satte Ting og liuste ting fred som sedvanligt,

Sr: Peder Jensen Smidt till spurte Almuen paa Tinget om dennem ej witterligt er, at eftterskrefne Jorder Halsnøe Closter tilhørende indverende aar ligger øde, af ingen bruges eller beboes, hvor ofver ingen skatter till deris May: betalles, ej heller Ringeste Landskyld, Leeding eller anden Rettighed till Forwalteren ydes, gaarderne som øde ligger ere desse Nemblig, Møcklevold 2 pd: Sm: Østre Braatvet 1 Løb ? pd: 18 Mrk: Sm: Apeland 1 pd: 12 Mrk: Sm: Brattestøe 2 pd: 18 Mrk: Sm:

Almuen der till svarede, at det nok i guds Sandhed er Vest, at desse bemelte Jorder Halsnøe Closter tilhørende, indverende aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa slet ingen findes som af de/nnem/ aller Ringeste, skatter, landskyld, Leeding eller anden Rettigheder till Forwalteren betaller,

hvilcke Sr: Peder Jensen Smidt begierede at maatte indføris, og ha/nnem/ af Retten beskrefven meddeelis, som hannem ej kunde weigres men at saaledes for Retten passerede bevidner Vj med woris (Eed), helst eftterdj Vj som Forordnede Lougrettes Mend er widende, at det sig saaledes i alle maader forholder, hvor med Vj gierne vild naar begieres aflegge woris Eed,

Desse Jorder opbød Monss: Peder Jensen Smidt, till hvem de/nnem/ bøxsle wille, med begier at hvem der til løst hafve de da hos ha/nnem/ ville angifve, hvor de da sam/m/e Jorder skall bekom/m/e for billig bøxsell for uden anden gode wilkor om de Jorderne antager.

Saa opbød Peder Jensen ogsaa till bøxsell Een part udj Østvig som Endre sig nu fra sagde,

(…….) Dom/m/enes og Elluf Haafversholm blef befallet at Reise til Lougtinget at aflegge deris LougrettesEed.

1710: 272

Dend {2}8: Decembr: blef holden almindelig Høsteting paa Spidsøen for Føyens og Waags skibredes Halsnøe Closters Almue, ofverwerende paa Halsnøe Closters Forwalters weigne Sr: Peder Jensen Smidt, Closter Lensmanden!! (-mendene?) Gunder Graaf og Knud Ifversen Bøm/m/elhafn, med eftterskrefne Lougret, Sallamon W(….) Knud Rønholm, Lars Hofland, Jacob Lille Nesse, Morten Skomsnæs, Jørgen Hageberg, Sallamon Leewaag og Knud Leevaag, sambt Almue fleere som Tinget,

Monss: Peder Jensen Smidt, satte ting og liuste tingfred som sedvanligt,

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Mogens Johansen paa ½ Løb Sm: og ½ H: i gaarden Tvet i Føyens skibrede Halsnøe Closter tilhørende dat: 24 9br: 1710.

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Mogens Nielsen paa ½ Løb Sm: og ½ Hud, i gaarden Tvet Halsnøe Closter tilhørende dat: 24 9br: 1710.

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Pe(der?) Pettersen Bæll paa ½ Løb Sm: og ½ H: i gaarden Eldøen Halsnøe Closter tilhørende, dat: 24 9br: 1710:

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Isak Arentsen Spidsøen paa ½ Løb Sm: og ½ H: i gaarden Spidsøen Halsnøe Closter tilhørende, dat: 10 Febr: 170?

Monss: Peder Jensen Smidt, till spurte Almuen paa Tinget om den/n/em ej witterligt er at eftterskrefne Jorder Halsnøe Closter tilhørende indverende aar ligger øde og af ingen bruges eller besides, hvor ofver ingen der af betaller enten skatter till deris May: eller Ringeste Landskyld Leeding eller anden Rettighed till Forwalteren ydes, Jordernes Nafne ere desse Nemblig.

Føyens skibrede, Grindem officer gaard 3 Løber Sm: Hofland 1 Løb og 6 Mrk: Sm: E(ie?) 1 pd: 3 Mrk: Sm: Kallevaag 2 pd: Sm: Urang 1 Løb 1 pd: 12 Mrk: Sm: Lørham/m/er 1 Løb Sm: Stensbøe 2 pd: 12 Mrk: Sm: Mælland 1 Løb 9 Mrk: Sm: Rosbøe 1 pd: 18 Mrk: Sm: Tvet 1 Løb 1 pd: Sm: Eldøen 2 pd: Sm:

Waags skibrede Lande officer gaard 2 pd: 6 Mrk: Sm: Skomsnæs 1 pd: 21 Mrk: Sm: Tuftteland 1 pd: Sm:

1710: 272b

Hofland 1 Løb og 9 Mrk: Smør, Rønholm 2 pd: 6 Mrk: Smør,

Almuen der till svarede, at det dennem noksom witterligt er at desse benefnte Jorder alle sam/m/en indverende aar ligger øde, af ingen bruges eller besides, saa slet ingen findes som af de/nnem/ Ringeste skatter, Landskyld, Leeding eller anden Rettighed betaller, Forklarede der for uden, at sam/m/e Jorder mesten deele ligger wed Hafvet, som sig allene af Søen Ernærer, men formedelst Feskeriet nu i mange aar har slaget merkelig feil, er ej allene desse gaarders opsidere blefven forarmede og eftter ladt sig gaarderne øde, men end og mange andre bønder, saa Vj wed at Forwalteren i desse aaringer har lidet!! (lidt) stor skade og ej kundet faa sin aarlig Rettighed, men opsiderne som melt er gaaet fra gaardene i Armod, og eftterlat sig stor gield, som aldrig blifver betalt,

Dette begierede Monss: Peder Jensen at maatte indføris og ha/nnem/ beskrefven meddeelis, som ha/nnem/ ej kunde negtes, og som Vj der (ser?)skilet er till dette skibredes Lougret weed at det sig saaledes i sandhed forholder, vill Vj allene det med woris Zigneter bekreftte, men end og gierne naar begieres wed Eed will testere,

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Erick Guliksen paa 3 Spand Sm: ¾ Hud udj Halsnøe Closters Jord Lørham/m/er under dend Condition 3 aar at vere frj for Landskyld, dat: 2den (….) 1708:

Størk Næsse og Colben Houge blef befallet at Reise till Lougtinget at aflegge deris LougrettesEed.

Publiceret Sr: Peder Jensen Smidt paa Hr: Assessor Hansens weigne hans udstede bøxsel seddel till Knud Ifversen paa ½ Løb Sm: og ½ Hud i gaarden Løning Halsnøe Closter tilhørende, dat: ?? Januarj 1709.

Året 1710 er herved til endes, og likeså den heile tingbok nr. 29.